

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૮-૫૨ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ જૈન સંખ્યાપાદા-૨

વિષય ૩ - ૧૩૨

શ્રી જૈનસંજ્ઞાયમાળા.

ભાગ ૨ જો.

આ પુસ્તકમાં

સાતમી આવૃત્તિ કરતાં મુદ્રાદો કરી

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

ખાલાભાઈ છગનલાલ શાહ.

પુસ્તકો પ્રકટ કરનાર ને વેચનાર.

કે. કીકાભટની પોળ. મુ. અમદાવાદ.

આવૃત્તિ આઠમી.—પ્રત ૧૧૨૫.

શ્રી 'સત્ય વિજય' પ્રિન્ટીંગ પ્રેસનાં

શા. સોલિયંદ હરીલાલે છપ્યું

પાંચકુવા અમદાવાદ.

(સર્વ દક્ષ સ્વાધીન.)

સંવત ૧૯૭૬

સને ૧૯૨૦.

કિંમત બે રૂપીઆ.

નોટીસ.

પ્રસિદ્ધકર્તાઓ આ પુસ્તકને છાપવા છાપાવવા સંબંધીના સર્વે પ્રકારના હક્કો “સને ૧૮૬૭ નો ૨૫ મો આક્ટ મુજબ સરકારમાં નોંધાવી-રજીસ્ટર કરાવી” પોતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે. માટે માલીકની રજા શિવાય કોઈએ આમાંનો કોઈ પણ ભાગ છાપવો કે છાપાવવો નહિ. કારણ કે આ બુક રજીસ્ટર બંધની મોટી રકમ અમોએ આપી છે ને તેનો દસ્તાવેજ સ્થાપની ટીકીટ સાથે અમારી પાસે છે.

સુચના.

અમારે ત્યાં મુંબઈ, પાલીતાણા, ભાવનગર, પુના, સુરત, જામનગર, રાજકોટ આદિ સ્થળોએ છાપેલાં તમામ જાતનાં જૈન ધર્મનાં અને દરેક જાતનાં પુસ્તકો મોટા જથ્થામાં તૈયાર મળે છે. લાયબ્રેરીઓ, પુસ્તકાલયો, બુક સેલરો, અને સાર્વજનિક મંડળોને ઘણાજ કિંદાચત ભાવથી આપવામાં આવે છે.

પુસ્તકોની યાદીનું ‘મોટું’ સૂચીપત્ર ‘પૃષ્ઠ ૩૨ ઉપરાંતનું’ સાતમી આવૃત્તિ છપાય છે. ને ફક્ત અર્ધો અનાની ટીકીટ બીડી મંગાવવું. વધુ ખુલાસા સારૂ ટીકીટ બીડવી, નહીં તે પ્રત્યુત્તર લખી શકાશે નહીં.

લી. બાલાભાઈ છગનલાલ શાહ.

જૈન બુકસેલર અને પબ્લીશર્સ.

કમીશન એજન્ટ, મુ. અમદાવાદ.

શ્રી હીરાલાલ રણછોડાસ.

અમદાવાદ.

અર્પણ પત્રિકા.

ગુજા મહાશય,

શેઠ હીરાલાલ રણછોડદાસ,

અમદાવાદ.

આપનો મારા પ્રત્યેના સ્નેહભાવ, સાહિત્ય પ્રત્યેની

આપની અનન્ય ભક્તિ, સુમાર્જે લક્ષ્મીનો વ્યય

અને ગુપ્ત દાન માટે આપની સતત ઉત્કંઠા

આદિ અનેક સદ્ગુણોને ચિરસ્થાયી

કરવાની શુભેચ્છાથી આ જૈન

સજ્જાત્રમાળા ભાગ ૨

ભાની અષ્ટમી આપુ-

તિનો આ ગ્રંથ આ

પને સમર્પણ કરી

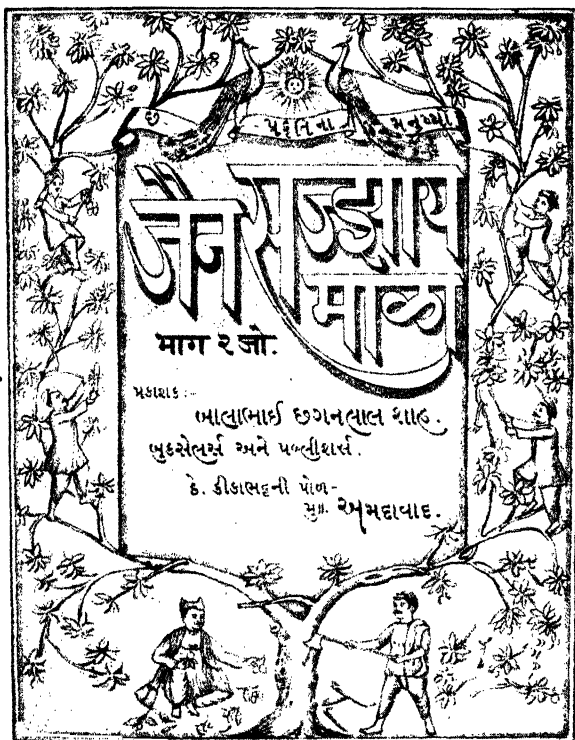
કૃતાર્થ થાજી

છું.

હું હું આપનો શુભાશંકી.

ખાલાભાઈ ઇંગનલાલ શાહ,

જૈન બુકસેલર-અમદાવાદ.

પ્રસ્તાવના.

‘વૈરાગ્ય મેવાભયમ્’

‘વૈરાગ્ય એજ ફક્ત અલય છે.’

આજકાલના સમયમાં સાહિત્ય-શાસ્ત્રની પ્રગતિ દિનપરદિન વધતી જાય છે. એ એક આપણા ગુજરાતી સાહિત્યની ખીલવતી થવામાં કારણભૂત છે. એ પણ એક આપણી સુભાગ્યની નિશાની સમજવી જોઈએ. નવેરસમાં શા-અકારોએ-સુગપુરષોએ વૈરાગ્યરસ મુખ્ય ગણ્યો છે. તે રસની વૃદ્ધિ થવા માટેના સાહિત્યની પણ આપણને ખીજ કરતાં વિશેષ જરૂર છે. તેનું કારણ એ છે કે-વૈરાગ્યરસથી અંતઃકરણનું સરોવર ભરાતાં તેમાં શુભ ભાવનાઓ ઉત્પન્ન થવા વિના રહી શકતી નથી અને એ પણ વાંચકોએ સમજી રાખવાની આવશ્યકતા છે કે-શુભ ભાવનાઓ ઉત્પન્ન થતાં જ ચિત્તની એકાગ્રતા થાય છે અને એકાગ્રતા થતાં તરતજ કર્મનાં અશુભ બંધનો શીથિલ થઈને તડાતડી તુટવા માંડે છે. એટલાજ માટે યાની પુરષો જગતજીવેના હિતને માટે વારંવાર કથન કરી ગયા છે કે-‘માલતાં મલ નાંસની’ અને તેની પૂરેપૂરી ખાતરી થવા માટે વાંચકોની મુખ સન્મુખ ‘પ્રસન્નચંદ્ર’ રાજર્ષિનું દર્શાવેલું મુક્યું છે, કે જેથી ઉક્ત ઉદ્દેશ તેમના ધ્યાનમાં ખરાબર આવી જાય છે. એજ ઉદ્દેશ હેતુની સિદ્ધિ કરવા માટે આવાં પુસ્તકો ધણી સારા ભાગ ભજવી શકે છે. એજ કારણને લઈને જનસમાજને આવાં પુસ્તકોની અત્યંત આવશ્યકતા છે. અમારો ઉદ્દેશ પણ એનાથી જુદો નથી.

આ સંજ્ઞાયામાળા નામનું પુસ્તક ઉપરનો ઉદ્દેશ પૂર્ણ કરવામાં સાચા મદદગાર મિત્ર તરીકે ખપ લાગે તેમ છે. આ પુસ્તકની સાત આવૃત્તિઓ ખપી જવાથી આ આઠમી આવૃત્તિ ધણીજ સુધારા-વધારા સાથે વાંચકવર્ગની સન્મુખ મુકવામાં આવે છે.

આ પુસ્તક કેટલું બધું લોકપ્રિય છે તે અમે પોતેજ ન કહેતાં તેનો વિચાર વાંચકો ઉપરજ રાખીશું. આ પુસ્તકની લોકપ્રિયતા અને ઉપયોગિતા આની અષ્ટમી આવૃત્તિ થવા ઉપરથીજ જાણી શકાય છે. એટલે તે બાબતમાં વધુ લખવું તે સોના ઉપર ઝોપ-(ગિલ્ટ) ચઢાવવા જેવું છે. એટલે અમે અધિક લખવું ઉચિત સમજતા નથી.

પાછળની આવૃત્તિ કરતાં આ આવૃત્તિમાં કેટલોક ફેરફાર કર્યો છે અને સારી સંજ્ઞાઓ, વૈરાગ્યદાયક પદો દાખલ કરવા ઉપરાંત વિશેષમાં આજકાલના સમયને અનુકૂળ આવતા એવા યોગનિષ્ઠ મુનિશ્રી બુદ્ધિસાગરજી તથા મહાપુરુષ શ્રી ગુલાબચંદ્રજી શ્રી મુનિ તથા તેમના શિષ્ય સત્તાવધાની મુનિશ્રી રત્નચંદ્રજી તથા મુનિરાજશ્રી હર્ષચંદ્રજી રચીત સંજ્ઞાઓ દાખલ કરી છે. અને દિલ-પુષ્પના તપસ્વિસ (સંઘા) થી જોળખાતા રા. રા. દલમુખભાઈ ગિરધર-

બાહ્ય માણેકપુર નિવાસીનાં તથા કવિરાજ્ય સાંકલગદ મહાસુખરાંમનાં વૈરાગી સારાં સારાં પદો દાખલ કરી વધારો કર્યો છે, તેમજ કાગળો તથા છપામણ તથા બંધામણની કિંમતમાં ચારથી પાંચ ગણા ચાર્જ વધી જવાથી કિંમતમાં વધારો કરવો પડ્યો છે.

આમાંની સજ્જાયો-પદો આદિક ધણાંજ રસીલાં અને વૈરાગ્યરસપોષક છે. વાંચવાથી કર્ણને મધુરતા ઉપજે છે અને શુભભાવનાઓ ઉદય થવા માંડે છે. પ્રતીતિ માટે એ સજ્જાય વાંચવા ભલામણ છે. વાંચો પૃષ્ઠ ૧૯૬-૨૨૫ માં ‘આત્માને જાગૃતિ ભાવનો ઉપદેશ’ અને ‘આશાની અભિલાષા.’

આત્માને જાગૃતિભાવનો ઉપદેશ. જ્ઞુલના છંદ.

જાગરે આતમા જાગરે આતમા, મોહની ઉંધમાં ચોર લૂંટે;
વિત દારા અને વિષયની વાસના, પાસથી શત્રુઓ ખૂમ ફૂટે. જાગ. ૧
વૃત્તિ બાહિર્બહે કર્મ આટે ગ્રહે, આત્મા બ્રાન્તિથી ભાન ભૂલ્યો;
કોધને માનથી લોભ માયાયકા, લક્ષ ચોરાશિમાં ખુમ ઝુલ્યો. જાગ. ૨
પામી માનવપણું પુણ્ય ઉત્કર્ષથી, મુક્તિ સાધન અરે તેં વિસાર્યું;
ખૂમ અપકૃત્યથી પાપ ગાડું ભર્યું, જાગરું નરકમાં કેમ ધાર્યું. જાગ. ૩
શ્વાસ ઉચ્છવાસથી જીવ આયુ ધરે, ખખર નહિ કાલની કેમ થારે;
કાલતું કૃત્ય તે આ ક્ષણે કીજીએ, ધર્મથી આ ભવાન્ધિ તરારે. જાગ. ૪
કોટિ ધન આવશે નહિ કદી સાથમાં, પાપ ને પુણ્ય સાથેજ આવે;
દાન કરજે સદા ધર્મ વાટે મુદા, દાનથી આતમા મોક્ષ પાવે. જાગ. ૫
વિગેરે.

આશાની અભિલાષા.

(રાગ—કાશી.)

વિરમે ન વન્હિ આશા, ઇંધન ધનની પિપાસા; વિરમે નં ટેક.

આશા અગ્નિ ધન ઇંધનથી, તૃપ્તિ ન પામે પિપાસા;

જો સંતોષ જળે ન યુગાવે, ભસ્મ કરે ધરવાસા;

કંઠજી એ કર્મ તમાસા.

વિરમે નં ૧

સત સહસ્ત્રે લખ કોટિની આશા, રાજ્ય મળે તોય આશા;

સદા જીવાની આશા બાધને, જીવને ધડપણી જાસા;

પડે પછી ઉંધા પાસા.

વિરમે નં ૨

માય ન સાગર દ્વીપ નગ ભૂમી, થાય ન ગમણે સમાસા;

અમલ અખિલ આલમમાં એનો, જ્યાં ત્યાં આશા નિવાસા;

વધે ધન વધુ અભિલાષા.

વિરમે નં ૩

અંગ ગલિત શિર પશીત દંતવિણ, ખાવાના હોય સાંસા;

વક વળે વપુ નેત્ર નાક મુખ, ચૂકે તોય અતિ આશા;

શ્વાસ તક આશા આસા.

વિરમે નં ૪

આજ્ઞા મોહરાયની બેટી, લઘુ ગુરુ જન તસ દાસા;
રહે વિરક્ત વીરલ તસગુણના, સાંકળચંદ રચે રાસા;
સુખી સંતોષી નિરાજા.

૪૨મે નં ૫

આ પુસ્તકની પાંચમી આવૃત્તિ સં, ૧૯૬૧ ની સાલમાં છપાવેલી અને છઠ્ઠી આવૃત્તિ સં. ૧૯૬૫ ની સાલમાં છપાવી હતી. તેના વાંચક વર્ગની તરફથી સારો સત્કાર થવાથી સાતમી આવૃત્તિ સંવત ૧૯૬૯ માં છપાવી હતી આ દ્વિતીય ભાગમાં (નવકાર વિગેરેના (૨) છંદો; ચાર શરણાં અને વિનય વગેરેની સંજ્ઞાઓ; જંબુસ્વામી વિગેરેની લાવણીઓ; શાળોભદ્ર વિગેરેના સંલોકા; સુધરેલા વિષે વિગેરેના ચાલખા; ચંદરાજ અને ગુણવાળી રાણીનો કામળ; સત્યબાવીશી વિગેરે બાવીશીઓ; જોવન પચીશી વિગેરે પચીશીઓ; અભ્યંતરીશી; ગર્ભબહોતેરી; ભરત બાહુબળી વિગેરેનાં દ્વીદાળિયાં; પૃથ્વીચંદ્ર અને ગુણસાગર વિગેરેનાં (૪) ત્રીદાળિયાં; જંબુસ્વામી વિગેરેનાં ચોદાળિયાં આષાઢભૂતિ વિગેરેના પંચદાળિયાં નારકીતું છાદાળિયું; અર્ધન્નકમુનિતું અષ્ટદાળિયું અને અયવંતી સુકુમાળતું તેરદાળિયું; તથા શ્રીમાન યોગનિષ્ઠ મુનિરાજ શ્રી બુદ્ધિસાગરજી કૃત પ્રભાતીયાં તથા મુનિરાજ શ્રી ગુલાબચંદ્રજી તથા રતનચંદ્રજી કૃત તથા મુનિરાજશ્રી હર્ષચંદ્રજી કૃત સંજ્ઞાઓ ને પદો વિગેરે તથા દલસુખભાઈ ગીરધરભાઈ કૃત પદો, વિગેરે વિગેરે સર્વે મળી શાંતદશાને પ્રગટ કરનારા અને કવીરાજ સાંકલચંદ મહાસુખરામની બનાવેલી વૈરાઘ્યદશાને જગૃત કરનારા મહોટા મહોટા ૧૯૪ વિષયો આવવાથી આ ગ્રંથ અતિ રસિકતાનો પામ્યો છે.

પ્રથમ પ્રકટ કરેલી આવૃત્તિમાં આ પુસ્તકમાં જે જે સ્થળે ભૂલો રહેલી જણાઈ છે તે તે આ આવૃત્તિમાં સુધારી લીધી છે. તેપણુ માલુસ માત્રને જ્ઞાનદષ્ટિનો અભાવ હોવાથી તે ભૂલને પાત્ર છે. એટલા માટે આ પુસ્તકમાં કોઈ સ્થળે દષ્ટિદોષથી અથવા મતિદોષથી જે કંઈ કાનો, માત્રા અને મીંડી વિગેરેની કંઈ ભૂલચુક રહી ગઈ હોય, અથવા કોઈ સ્થળે વિચલતસલ શ્રીસર્વજ્ઞ જિનેન્દ્ર પરમાત્માની આજ્ઞા વિરુદ્ધ લખાયુ આવી ગયું હોય તો તેને માટે મન, વચન અને કાયાએ કરી ત્રિવિધે ત્રિવિધે, ચતુર્વિધ શ્રી સંધની સમક્ષ સાક્ષે હું મિથ્યા દુષ્કૃત્ય માણું છું-ક્ષમાયાચના કરું છું.

આ પુસ્તકમાં દાખલ કરવા માટે ઉપર જણાવેલા મુનિમહારાજો તથા ગૃહસ્થોએ તથા વકીલ કામળ રતનશી એ તથા કવિરાજશ્રી સાંકલચંદ મહાસુખરામે અમેને સારો સંજ્ઞાયાદિકનો સંગ્રહ મોકલી આપ્યો છે તે માટે અમે તેમનો ખરા અંતઃકરણથી આભાર માની આ પ્રસ્તાવનાની પૂર્ણાહતિ કરીએ છીએ.

સ્થાનમ્ વિશેષુ.)
અસાદ શુદ્ધ ૧૫)
સં. ૧૯૭૬)

લિ. સજ્જનજનાનુરાગી,
બાલાભાઈ છગનલાલ શાહ.
કે. કીકાલદની પોળ-અમદાવાદ.

અનુક્રમણિકા.

વિષયકાંડ. વિષયનું નામ.	પ્રથમ પદ.	પૃથાંક.
૧ નવકારનો છંદ.	વંછિત પૂરે વિવિધ પરે.	૧
૨ શાંતિનાથનો છંદ	નગર હાત્યણાપુર અતિરે	૨
૩ ચાર શરણા.	પ્રહ ઉઠીને સમરિયે.	૪
૪ વિનયની સજ્જાય.	પયવણ દેવી ચિત્ત ધરીજી,	૫
૫ પૃથ્વીચંદ્ર ને ગુણસાગર	શાસન નાયક સુખકર્ડ.	૫
૬ અણ્ડનમાળીની સં	સદગુર ચરણે નમી કર્હું	૧૦
૭ કૃષ્ણવાસુદેવની સજ્જાય.	નગરી દ્વારકામાં નેમિં	૧૧
૮ ઇષ્ટકાર કમળાવતીની સં	મહોલે તે બેઠાં રાણીં	૧૨
૯ બળભદ્ર મુનિની સં	શા માટે બંધવ સુખથીં	૧૪
૧૦ મૌનએકાદશી સં	આજ મ્હારે એકાદશી રે,	૧૪
૧૧ મનભમરાની સજ્જાય.	ભુલ્યો મન ભમરા તું ક્યાં	૧૫
૧૨ વૈરાગ્યની સજ્જાય.	ઉચા તે મંદિર માળિયાં.	૧૬
૧૩ અમૃતવેલિની સજ્જાય.	ચેતન ગાન અણુઆળીએ.	૧૭
૧૪ જીવહિત શીખની સં	જોષ જતન કર જીવડા.	૧૮
૧૫ મનોરમા સતીની સં	મોહનગારી મનોરમા.	૧૯
૧૬ સોળ સતીની સજ્જાય.	સરસતિ માતા પ્રણમું મુઠા.	૨૦
૧૭ જીવદયાની સજ્જાય.	આદિ જિજ્ઞેસર પાય પ્રણમેવ.	૨૦
૧૮ મ્હોટી હોંશ નકરવાની સં	હોંશીડા બાઈ હોંશ ન કીજે.	૨૧
૧૯ અભવ્યને ઉપદેશની સં	ઉપદેશ ન લાગે અભવ્યને.	૨૨
૨૦ સ્ત્રીઓના કથલાની સં	આઠમ પાખી પરવ દિવસે.	૨૨
૨૧ ચેતનને શીખામણની સં	ચેતન અખ કહુ ચેતીયે.	૨૫
૨૨ એલાચી કુમરની સં	નામ એલાપુત જાણીએ.	૨૫
૨૩ સાધુવંદનાની સજ્જાય.	સાધુજીને વંદણા નિત નિતં	૨૬
૨૪ જંબુસ્વામીની લાવણી.	સજી સોળ શણગાર બદનપર.	૨૭
૨૫ કામદેવ આવકની સં	એક દિન ઇંદ્રે પ્રસંશીયો જી.	૨૯
૨૬ રેવતિ આવિકાની સં	સોનાને સિંહાસન બેઠાં.	૩૦
૨૭ હરિકેશી મુનિની સં	સોવાંગ કુળમાં ઉપન્યા.	૩૦
૨૮ ચિત્ત અને અક્ષદત્તની સં	ચિત્ત કહે અક્ષરાયને.	૩૨
૨૯ જીવદયાની સજ્જાય.	ચતુર નર જીવ દયા ધર્મસાર.	૩૩
૩૦ પારવ્રતના છપ્પા.	જીવદયા નિત્ય પાળીએ.	૩૪
૩૧ ધર્મરત્ની અણુઆરની સં	સુણી શીખ સુગુરતણી.	૩૬
૩૨ ભરતબાહુમણિનું કી ઢાં	સ્વસ્તિ શ્રી વરવા બણી.	૩૬

૩૩ ગૌતમપુત્રાની સં
 ૩૪ મરુદેવી માતાનું ચોદાં
 ૩૫ અધમુત્તાની સજ્જાય.
 ૩૫ અધ્યાત્મ પદ.
 ૩૭ શાળિભદ્રનો સલોકો.
 ૩૮ ઉપદેશી સજ્જાય.
 ૩૯ દાનની સજ્જાય.
 ૪૦ ઉપદેશી સજ્જાય,
 ૪૧ ખોડાજી કૃત ચાખખો. ૧
 ૪૨ " ચાખખો ૨
 ૪૩ " ચાખખો ૩
 ૪૪ " ચાખખો ૪
 ૪૫ " ચાખખો ૫
 ૪૬ " ચાખખો ૬
 ૪૭ પરસ્ત્રીની સજ્જાય.
 ૪૮ જીવનપત્નીશી.
 ૪૯ મનક મુનિની સજ્જાય.
 ૫૦ ચેલણી સતીની સં
 ૫૧ દેવકીના છ પુત્રની સં
 ૫૨ આક્રમણની સજ્જાય.
 ૫૩ સ્ત્રીભદ્રની સજ્જાય.
 ૫૪ નંદિષેણનું ત્રીદાણિયું.
 ૫૫ નંદાસતીની સજ્જાય.
 ૫૬ શાળિભદ્રની સજ્જાય.
 ૫૭ ક્રોધનો સલોકો.
 ૫૮ માનનો સલોકો.
 ૫૯ માયાનો સલોકો.
 ૬૦ લોભનો સલોકો.
 ૬૧ સ્ત્રીના દુર્ગુણ.
 ૬૨ ચંદ્ર ગુણવળીનો કાગળ.
 ૬૩ નેમનાથનો સલોકો.
 ૬૪ વિજયકુમારની લાવણી.
 ૬૫ દ્વારકા નગરીની સજ્જાય
 ૬૬ ગર્વની સજ્જાય.
 ૬૭ સાધુને શીખામણની સં

શ્રી ગૌતમસ્વામી પુત્રા કરે. ૪૦
 માતાજી મરુદેવી રે ભરતને ૪૨
 વીર જિજ્ઞાસુ વાંદીને ગૌતમ. ૪૬
 દોડતાં દોડતાં પંથ કપાયતો. ૪૭
 સરસતિ માતા તમ પાથે લાગુ ૪૮
 જાનું જરૂર મરી, ૫૦
 શંખ રાજને જશોભતિરાણી. ૫૧
 ધડી એક તણો વિશ્વાસ ૫૨
 સાંભળી આવક સુતની વાતું. ૫૩
 સાંભળો મુધરેલ છેલછળીલા. ૫૪
 આવક સૂત્ર સુણે છે ભાવે. ૫૪
 સાંભળો આવિકા ચોપડી. ૫૫
 એક એક આવક છે જગ. ૫૭
 શાણા આવક થઈને ડોલે. ૫૭
 મતિ તાક હો નાર બિરાની. ૫૮
 જીવનિયાનો લટકો દહાડા. ૫૮
 નમો નમો મનક મહામુનિ ૬૦
 વીરે વખાણી રાણી ચેલણીજી. ૬૧
 મનકું તે મોહું મુનિવર. ૬૨
 આઉધું તુટયાને સંધો. ૬૩
 શ્રી યુગિભદ્ર મુનિગણુમાં. ૬૩
 રાજગૃહી નયરીનો વાસી ૬૫
 ખેનાટત નયરે વસે. ૬૬
 રાજગૃહી નગરી મોઝારો જી. ૬૭
 ક્રોધતણો હું કહું સલોકો. ૬૮
 ક્રોધનો ભાઈ માનશંગ મહોટો. ૭૦
 ત્રીજો માયા તે મહોટો છે ભુપ. ૭૦
 લોભ મોટરો ચારના માંધ. ૭૧
 નારીકી ધ્યાસ કરે નર મુરખ. ૭૩
 સ્વસ્તિ શ્રી મરુદેવિના જી. ૭૪
 સિદ્ધિપુદ્ધિદાતા બ્રહ્માનો. ૭૬
 શ્રી વીતરાગ જિનદેવ નમું. ૮૦
 દોતું બંધવ આરડે. ૮૫
 ગર્વ ન કરશેરે માત્રનો. ૮૭
 નારીને સંગે મુનિવરને. ૮૮

૬૮ શિયળવંતી સતીને	નિસુણો સકળ સોહાગણુ.	૮૯
૬૯ જંબુસ્વામીનું ચોઢાળિયું.	શ્રી સરસતિનારે પય પ્રણુમી.	૯૦
૭૦ ચંદનબાળાનું ત્રીઢાળિયું.	શ્રી ગુરુ પદપંક્તિ નમી.	૯૦
૭૧ શાંતિસુધારસની સં	શાંતિ સુધારસ કુંડમાં.	૯૭
૭૨ સુદક્ષિણ શેઠની સજ્જાય.	જંબુદ્વીપે ભરતક્ષેત્ર.	૯૮
૭૩ તરકરપચીશી.	ચોરી ચિત ના ધરો નર.	૧૦૦
૭૪ સત્યબાવીશી.	ટેક કેમ મુકો રે.	૧૦૧
૭૫ શ્રાવકના એકવીશં	સદ્ગુરુ કહે નિસુણો ભવિ.	૧૦૩
૭૬ ધડપણની સજ્જાય.	ધડપણ કાં તું આવિયોરે.	૧૦૩
૭૭ નવકારવાળીની સં	કહેજે ચતુર નર એ કાણુ.	૧૦૪
૭૮ જિનરક્ષિતજિનપાલિતનું	અનંત સિદ્ધ આગે હુવા.	૧૦૫
૭૯ અર્હન્નકમુનિતું અષ્ટં	ભરસતિસામિણી વીનવું રે.	૧૦૯
૮૦ સનતકુમાર ચક્રવર્તિની સં	સરસતિ સરસ વચન રસ.	૧૧૬
૮૧ ભરતચક્રવર્તીની સં	આભરણ અલંકાર સધળા.	૧૧૭
૮૨ સંવરની સજ્જાય.	વીર જિણેસર ગૌતમને કહે.	૧૧૮
૮૩ જીવને ઉપદેશ.	શ્રી જિનવર પ્રણુમી કરી.	૧૧૯
૮૪ કુંડરિક પુંડરિકનું ચો.	તેણે કાળે તેણે સમે.	૧૨૦
૮૫ શલ્યછત્રીશી.	અરિહંત સિદ્ધને આચરિયા.	૧૨૪
૮૬ મેઘકુમારનું ચોઢાળિયું.	પ્રથમ ગણધર ગુણ નીલો રે.	૧૨૬
૮૭ ક્ષમાની સજ્જાય.	ક્ષમા કરો ક્રોધ દૂરે ટાળી	૧૨૮
૮૮ દીવાલું ઢોઢાળિયું.	દશ ધારો દીવો કહ્યો એ.	૧૨૯
૮૯ ઉપદેશી સજ્જાય.	ખિગરી કૌન સુધારે.	૧૩૦
૯૦ સ્ત્રીના અવગુણ.	ધન્ય જે પુરુષ નારી તજે.	૧૩૧
૯૧ રાણુલબાવીશી	શ્વાસન નાયક સમરિયે.	૧૩૨
૯૨ ધર્મી અને પાપીની સં	શ્રી જિનવરના પ્રણુમે પાય.	૧૩૪
૯૩ સાત વ્યસનની સં	વાર તું વાર તું વ્યસન	૧૩૫
૯૪ સ્ત્રીને શીખામણની સં	નાથ કહે તું સુણને નારી.	૧૩૬
૯૫ કુગુરની સં	શુદ્ધ સંવેગી ઠિરિયાધારી.	૧૩૭
૯૬ પાંચ પાંડવની સં	હસ્તિનાપુર વર ભદ્રું.	૧૩૯
૯૭ રાવણને શીખામણની.	સીતા હરિ રાવણ ધરઆણી.	૧૪૦
૯૮ દેવાનંદાની સજ્જાય.	જિનવર રૂપ દેખી મન	૧૪૧
૯૯ નાગેશરી આદિજીની સં	ચંપાનગરી સોહામણી રે.	૧૪૨
૧૦૦ નિંદાવારકની સજ્જાય.	મમ કર જીવડા રે નિંદા	૧૪૪
૧૦૧ પાંચ ઈંદ્રિયોની સં	કાયા રૂપી બન્યો પાંજરો.	૧૪૫
૧૦૨ અન્યત્ર સંબંધની સં	કેહનાં રે સમપણ કેહની,	૧૪૫

૧૦૩ વિનંતીની સજ્જાય.	વીર સુણો મોરી વીન્તી.	૧૪૬
૧૦૪ શતાવધાની પંડિતશ્રી રત્નચંદ્રજી		
કૃત પદો વિર પ્રભુની સ્તુતિ વિષે.	જયવંતા પ્રભુ બીર.	૧૪૭
૧૦૫ ધનની તૃણા ન રાખવા વિષે.	ધરે શું ધનનું નિજાદિન ધ્યાન	૧૪૮
૧૦૬ સમય ન ગુમાવવા વિષે.	ભુલ તો હવે તું ખા માં.	૧૪૯
૧૦૭ સસંગ કરવા વિષે.	ચેતી જોને ચાહ્યો સમય નહી આવે.	૧૪૯
૧૦૮ વૃદ્ધને શીખામણ વિષે.	યશ આખર હવે ચેત મુરખ	
	અવસાનમાં રે.	૧૫૦
૧૦૯ બારબાવના યુક્ત ભવ દીવાળી.	બાગ્યો બાવના બાવીને ભવભય હરોરે	૧૫૦
૧૧૦ પંડિત મહારાજશ્રી ગુણાભયંદ્રજી		
સ્વામી કૃત ઠાવ્યો અધ્યાત્મ વિષે,	દેખો ખ્યાલ જગના એ.	૧૫૨
૧૧૧ વિનય વિષે.	વિનયકરો મુનિઆતમ સુખના.	૧૫૨
૧૧૨ ભાવદીવાલી.	ભાવ ધરીને ધર્મ કરો નિત.	૧૫૩
૧૧૩ પ્રભુપ્રત્યે સ્વદોષો પ્રકાશી અંતે		
વીર વ્હાવવા વિષે.	યાઉ છું યાઉ છું યાઉ છું.	૧૫૪
૧૧૪ વિહાર કરતી વખતે શ્રાવકોને	શ્રાવકજી સહુ જૈનમાર્ગ	
શિખામણ આપવા વિષે.	અજવાલજો.	૧૫૪
૧૧૫ ગજસુકુમાળનું દ્વી. ઢાળીયું.	સરસતિ સમર, શારદા રે.	૧૫૫
૧૧૬ સોગ સુપનની સજ્જાય.	શ્રી ગુરુ પદ પ્રણમી કરી.	૧૫૮
૧૧૭ મુનિગુણની સજ્જાય.	નિત નિત વંદુ રે મુનિવર.	૧૧૦
૧૧૮ દેવલોકની સજ્જાય.	મુધર્મા દેવલોકમાં રે.	૧૬૧
૧૧૯ દશ પચ્ચમાણુની	પ્રહ ઉઠી દશવિધ પચ્ચમાણુ.	૧૬૨
૧૨૦ તેર કાઠીયાની તેર સજ્જાય.	પાસ જિનેશ્વર પાપ નમી.	૧૬૨
૧૨૧ આળસ કાઠીયાની	આળસ અંગથી પરિહરો.	૧૬૩
૧૨૨ મોહ કાઠીયાની સં	મોહ વાણો પ્રાણીયો રે.	૧૬૩
૧૨૩ અવગા કાઠીયાની સં	જી હો અવગા કરતાં જીવડા.	૧૬૪
૧૨૪ માન કાઠીયાની સં	માન ન કીજો માનવી રે.	૧૬૫
૧૨૫ ક્રોધ કાઠીયાની સં	પંચમો કાઠીયો પરિહરો પ્રાણી.	૧૬૬
૧૨૬ પ્રમાદ કાઠીયાની સં	છટ્ટો કાઠીયો છંડિએ.	૧૬૬
૧૨૭ કૃપણ કાઠીયાની સં	કૃપણપણથી બીહતો રે.	૧૬૭
૧૨૮ ભય કાઠીયાની સં	કર્મ ઉદય હોયે જોહને હો રાજ.	૧૬૮
૧૨૯ શોક કાઠીયાની સં	શ્રી વીર વાણી ચિત્ત ધારો.	૧૬૮
૧૩૦ અગ્નિ કાઠીયાની સં	અગ્નિપણને હો જોરે કેધ.	૧૬૯
૧૩૧ વ્યાધિ કાઠીયાની સં	રાત દિવસ વ્યાધિપમાં લાલ.	૧૭૦
૧૩૨ ક્રોધ કાઠીયાની સં	ક્રોધ વાયો પ્રાણીયો.	૧૭૦

૧૩૩ રમણ કાઠીયાની સં	જગમાં જલમી જર.	૧૭૧
૧૩૪ સંગ્રહ સજ્જાય.	ધર્મ કરતાં એહજ વારે.	૧૭૨
૧૩૫ કપટ પચીશી.	કપટી મનુષ્યનો વિશ્વાસં	૧૭૩
૧૩૬ વાદની સજ્જાય.	કિણ્ણુ શું વાદવિવાદ ન કીજે	૧૭૪
૧૩૭ જ્ઞાનપચીશી.	આદિ અનાદિનો જીવડો રે.	૧૭૫
૧૩૮ સમાધીપચીશી.	અપૂર્વ જીવ જિન ધર્મને પામ્યો.	૧૭૭
૧૩૯ લોભ પચીશી.	લોભી મનુષ્યની પ્રીતિં	૧૭૯
૧૪૦ થાવચ્ચા કુમારનું ચોઢાં	સરસતી ચરણ કમળ નમી.	૧૮૧
૧૪૧ સુભદ્રાસતીની સં	સુનિવર શોભે રે ધરજ.	૧૮૩
૧૪૨ અંગ ફરકણ વિચાર સં	શ્રી શ્રીહર્ષ પ્રભુ ગુરવંદિ.	૧૮૫
૧૪૩ સર્વાર્થસિદ્ધ વિમાનનીં	જગદાનંદ વીનવું રે.	૧૮૬
૧૪૪ ચાદરથાનકિયા જીવનીં	ગૌતમ ગુરના પ્રભુમી પાય.	૧૮૭
૧૪૫ શ્રીમદ બુદ્ધિસાગરજી કૃત	જગરે આતમા જગરે આતમા	૧૮૮
પ્રભાતીયા.		
૧૪૬ દયામાં સર્વ ધર્માવતાર.	દીલસાં રહેમ આણી અરે માં	૧૮૮
૧૪૭ ધર્મપ્રભાવ.	ધર્મકર આતમા ધર્મકર આતમા.	૧૮૯
૧૪૮ નિદ્રા ત્યાગ.	ઉધ નહિ આતમા ઉધ નહીં	૧૯૦
૧૪૯ શુદ્ધ ચેતવણી ઉપદેશ.	ચેતરે માનવી ચેતરે માનવી.	૧૯૧
૧૫૦ સંસારની અસારતા.	સર્વ સંસારના ભાવ છે કારમા.	૧૯૧
૧૫૧ પ્રભાતિયું.	જગ અય આતમા જગ અયં	૧૯૨
૧૫૨ દલસુખભાષ ગીરધરભાષ		
કૃત વિર પ્રાર્થના.	નમુંવીર સ્વામી, મહાઉપગારી.	૧૯૨
૧૫૩ ક્રોધપ્રતિ ધિક્કાર.	અરેરે ક્રોધ આવો શું ?	૧૯૩
૧૫૪ ઉપદેશ પદ.	કેમ મોહી રહ્યો પ્રાણીયારે.	૧૯૩
૧૫૫ ઉપદેશ પદ.	જીવલડા ચેતારે.	૧૯૪
૧૫૬ ગર્ભબહોતેરી.	ઉતપત્તિ જે જે આપણી.	૧૯૫
૧૫૭ નેમનાથની લાવણી.	ચલી જન શ્રી નેમ જિણુંદડી.	૧૯૮
૧૫૮ હોરી પ્રારંભ.	વીર એસે જિન વંદનકુ હરિં	૨૦૦
૧૫૯ નારકીનું છ ઢાળિયું.	વર્દમાન જિન વિનવું.	૨૦૯
૧૬૦ હોઠાની સજ્જાય.	હોઠો રે હોઠો શું કરો રે.	૨૦૩
૧૬૧ વંકચુજની સજ્જાય.	જંબુદ્વીપમાં દીપતું રે લાલ.	૨૦૪
૧૬૨ શીખામણની સજ્જાય.	કાંઈ નહિ ચેતો રેં	૨૦૫
૧૬૩ શ્રીમદ બુદ્ધિસાગરજી કૃત	આતમા અરજી આ હિરમાં	
પદો વિગેરે આત્મ વિગ્રાસિ.	સ્વિકારેરે.	૨૦૫

૧૬૪ ચેત ચેતન.	ચેત ચેતન ચેત ચેતન.	૨૦૬
૧૬૫ કાયા અને ચેતન વિષેયર્થા.	બોલે કાયા શાષ્ટીરે.	૨૦૬
૧૬૬ ઉપદેશી ૫૬.	ભગીને જો તું જીવડાં	૨૦૮
૧૧૭ „ ૫૬.	ધટ ખોળ્યા બિન પારં	૨૦૮
૧૬૮ „ ૫૬.	હમતો દુનિયાસેં નં	૨૦૯
૧૬૯ „ ૫૬.	ચેતનજી સમજો જૂહીં	૨૦૯
૧૭૦ જીવને ઉપદેશ.	અરે જીવ જરા ચિં	૨૧૦
૧૭૧ આત્મવત સર્વત્ર દ્રષ્ટિ.	જનની સમાન સહું	૨૧૧
૧૭૨ મુનિરાજશ્રી હર્ષચંદ્રજી કૃત જીવને ઉપદેશ.	અરે જીવ જરા ચિતં	૨૧૧
૧૭૩ હિતશિક્ષા.	મુક્તિના પ્યારાં	૨૧૧
૧૭૪ સંજતિરાયનો વૈરાગ્ય,	સંજતિ નામે રાજ્યો હો.	૨૧૨
૧૭૫ પાપી જીવને શિખામણ	પાપીડા જીવડે પાણું	૨૧૩
૧૭૬ અંતિમ-આધાર	એકરે દિવસ ભાષ ચાલવું	૨૧૪
૧૭૭ કુર્ષિકનો રાજ્ય લોભ	કિયારે ભવનું વેર કપુતં	૨૧૪
૧૭૮ પરછિદ્રો નહિ જોવા વિષે	જુઓ જુઓ વિચારીં	૨૧૫
૧૭૯ જીવને શિખામણ	લે સમજી ચિતની માંહી	૨૧૬
૧૮૦ „	વિચારી જોને કાળ અનંતાનું	૨૧૭
૧૮૧ નારીપરનો મોહ ત્યાગવા વિષે.	લેજો અંતર ઉતારીં	૨૧૮
૧૮૨ મોહ બર્થો સ્નેહ	સ્નેહી સંઘ હું શું કહું	૨૧૯
૧૮૩ વિચારીને બોલવા વિષે	બોલો ભાષા વિચારી	૨૨૦
૧૮૪ મોહમય પ્રેમ	મોહ છે કર્મ વિજ્ઞાળ	૨૨૧
૧૮૫: શ્રી ભવ પ્રપંચ નાટક,	જીવડા ભટ નાટક નિજ ભાળીયે	૨૨૨
૧૮૬ મન ભમસની બાંન્તિ	અરે જીવ ભમરા બૂલ્યો બાન	૨૨૨
૧૮૭ મન મરકટને હિત શિક્ષા	ચેત તું ચિતમાં આતમા	૨૨૩
૧૮૮ કાયા અને જીવનો સંવાદ	કાયા જીવને કહેછે રે	૨૨૩
૧૮૯ આશાની અભિલાષા	વિરમે ન વન્હિ આશા	૨૨૪
૧૯૦ અનિત્યતા દિગ્દર્શન	રહું અમર ન કોઈ જારી	૨૨૬
૧૯૧ ઉપાધીમય કક્ષની	પૂર્વે એક યવનનું રાજ્ય	૨૨૬
૧૯૨ મહાવીર સ્તુતિ	એક અરિહંત કેરો મારે આશરો	૨૨૮
૧૯૩ પ્રજુ સ્તુતિ	પ્રભાતે ઉડી પ્રજુ નામ લીએને	૨૨૯
૧૯૪ સંસાર અસાર છે તે વિષે	નિજ આત્મકાર્ય સુધારો	૨૩૧

મુખ પૃષ્ઠ ઉપર મુકેલા ખલોકની સમજાવતી સાર

છ લેશ્યાનું સંક્ષિપ્ત વૃત્તાંત.

કોઈ એક ગામથી ખીજા ગામ તરફ જતા માર્ગથી લુખ્યા થએલા છ મુસાફરો મોટા અરણ્યમાં આવ્યા, ત્યાં ભૂખથી પીડાતાં સર્વ દિશાઓમાં કંઈ ખાવાનું શોધવા લાગ્યા, તેવામાં ત્યાં પાકાં ફળોથી લચી પડતું અને પવનથી ઝુલતા પક્ષવો વડે મુસાફરોને પોતાની તરફ ખેલાવતું હોય તેવું એક જંબુ વૃક્ષ જોયું તે જોઈને એ છ મુસાફરોમાંનાં એક અતીશય ભયંકર કૃષ્ણ લેશ્યાના પરિણામવાળા મનુષ્યે કહ્યું કે જે આપણે આ વૃક્ષને મૂળમાંથી ઉખેડીને નીચે પાડીએ તો નીરાંતે એનાં સ્વાદિષ્ટ ફળો સુખપૂર્વક ખાઈએ.

તેનો એવો અતિ ભયંકર વિચાર જાણીને વૃક્ષ ઉપર જાણે કાંઈક દયા કરતો હોય તેમ ખીજા નીલ લેશ્યાના પરિણામવાળા મનુષ્યે તેના કરતાં સહેજ કોમળ પરિણામથી પોતાનો અભિપ્રાય જણાવતાં કહ્યું; અરે બાઈ ! આવડા મોટા આ વૃક્ષના થડને શા માટે કાપી નાખવું જોઈએ ? તેની એક મોટી ડાળી કાપીએ, કે જેથી તે ઉપરથી આપણને જોઈએ તે કરતાં પણ વધારે ફળો મળશે.

ખીજાનો અભિપ્રાય જાણીને ત્રીજો કાપોત લેશ્યાવાળો ખોલ્યો, એવડી મોટી એક ડાળી આપણે કાપી નાખીશું, તો ફરી પાછી એવડી મોટી તે ક્યારે થશે ? માટે નાની નાની ડાળીયોજ કાપીએ, કેમકે તે પણ ફળોથી ભરેલી છે, તેથી આપણો નિર્વાહ સારી રીતે થઈ રહેશે. ત્રીજાના કરતાં ત્રીજા એ જરા વધારે દયા ભાવથી પોતાનો અભિપ્રાય જણાવ્યો.

એ સાંભળીને ચોથો તેજો લેશ્યાવાળો ખોલ્યો, આપણે એ નાની ડાળી-યોનું પણ શું કામ છે ? એ જિયારી બહે એના ઠેકાણેજ રહી, આપણને ફળોની જરૂર છે, તેથી ફળો લાગેલા ગુચ્છાઓના સમૂહજ મરજી મુજબ તોડીને નીચે નાંખીએ ચોથાએ નાની ડાળીઓ ઉપર પણ દયા બતાવતાં પોતાનો અભિપ્રાય પ્રગટ કર્યો.

એનાથી પણ વધારે દયાઈ પરિણામવાળો પાંચમો પક્ષલેશ્યા વાલો મનુ-ષ્ય ખોલ્યો, આપણને ગુચ્છાઓનું કંઈ પ્રયોજન નથી, આપણે તો ફળોની જરૂર છે, તેથી ઉપર ચડીને ડાળીયો હથમચાવી ફળોનેજ નીચે ખંખેરીએ, તો આપણું કાર્ય સરી રહેશે.

એ સાંભળીને કોઈને પણ પીડા ન કરવાની શિષ્ટમતિવાળા છઠ્ઠા શુક્લ લેશ્યા વાલો બદ્ધિ મુસાફરે નિર્મળ અભિપ્રાય જણાવતાં કહ્યું કે ઉપર ચડીને ફળો નીચે નાંખવાનું શું કામ છે ? કારણ કે એમ કરવાથી તો કાચાં અને પાકાં બધાંએ ફળો નીચે પડશે ને પાપ લાગશે, આપણને કાચાં ફળોની જરૂર નથી, આપણે તો જે પાકાં અને સ્વાદિષ્ટ ફળો હોય તેનું જ કામ છે, તેનાં સારાં ફળો તો અહીંયા નીચે સ્વભાવથીજ પડ્યાં છે, તો તે ખાઈને સંતોષ

પકડીએ તો શું હરકત છે ? માટે એ પાપ કર્મથી વિરમવું જ વધારે લાભદાયી છે.

એ પ્રભાણે તાર તમ્મતા યુક્ત આત્મપરિણામવાળા અનુક્રમે કૃષ્ણાદિ સેસ્થાવાળા જીવો આ દુનીયામાં હોય છે. આવાજ પરિણામ બતાવનાર એક બીજું દ્રશ્ય-અંત ગામ હુંટનારા છ મનુષ્યોનું છે.

કોઇક ગામ બાંગવા માટે ફૂર પરાક્રમવાળા હુંટારાઓ માર્ગમાં જતાં જતાં માંહો માંહે વિચાર કરવા લાવ્યાં દરેક જણ પોતાનો જુદોજુદો અભિ-પ્રાય કહેતા હતા. તેમાંના એક દુષ્ટ હુંટારાએ કહ્યું કે—આ ગામમાં દાખલ થતાં મનુષ્ય કે પશુ જે કોઇ આપણી દ્રષ્ટીએ પડે તેને ઠાર કરી આપણું પરાક્રમ બતાવવું.

એ સાંભળી બીજો બોલ્યો, 'પશુઓને શા માટે મારવા ?—એ બિચારાંઓએ આપણો કંઈ અપરાધ નથી કર્યો, આપણે તો મનુષ્યોનેજ મારવા, કેમકે તેમની સાથે આપણો વિરોધ છે, પશુઓ સાથે નથી.

એ ઉપરથી ત્રીજો બોલ્યો, આપણે બધાએ મનુષ્યો શા માટે મારવા ? એમાંથી સ્ત્રીઓને ન મારવી, કેમકે સ્ત્રીહત્યા અતિ નીંદનીય છે, માટે પુરુષોનેજ મારવા, કેમકે પુરુષોજ ફૂર મનવાળા હોય છે, સ્ત્રીઓ તો બિચારી કોમળ હોય છે,

ચોથાએ એનાથી વધારે ઉદારતા બતાવવા કહ્યું, કેબસે પુરુષોને મારવા, પણ જે આયુધ વિનાના હોય તેઓને શા માટે મારવા જોઇએ ? તેવાઓને મારવાનું આપણને શું પ્રયોજન છે ? જેઓ હથીઆરવાળા હોય તેઓનેજ મારવા. નિઃશસ્ત્રને મારવામાં આપણું પરાક્રમ ન ગણાય.

પાંચમો બોલ્યો, બસે આયુધવાળા હોય તેને મારો, પણ તેમાંજ જેઓ આપણી સાથે લડવા આવે તેમનેજ મારવા જોઇએ, શસ્ત્ર હોવા છતાં પણ જેઓ કાયર થઇને ભાગી જતા હોય તેવાઓને મારવાથી આપણને શું લાભ થવાનો છે ?

પાંચમાનો ઉદાર અભિપ્રાય જણીને છઠ્ઠો જે સર્વથી વધારે ઉદાર ચિત્ત અને દયાવાળો હતો તે બોલ્યો, બાકીઓ ! ખારકું દ્રવ્ય હરણ કરીને તો એક મોટું પાપ આપણે કરીએ છીએ. અને તે સાથે જે જીવોના પ્રાણ પણ હરણ કરીશું તો આપણી શી ગતિ થશે ? આપણને દ્રવ્યની જરૂર છે, તેથી જે કંઈ દ્રવ્ય લાગે તે લેવું, પણ કોઇને મારવા નહીં.

તે છ લેશ્યાતું સંક્ષિપ્ત સ્વરૂપ વિશે કાવ્ય.
આવો આવો જશોદાના કંથ અમધેર આવોરે—એ રાગ.

સંસાર વને એક જાંબુનું વૃક્ષ રજેહુંરે,
ત્યાં થઇને જાય સુમાધર ષટતું ટોળુંરે;
પટ પંથીઓ જુદી જુદી લેશ્યા ના જાણુંરે,
કૃષ્ણ નીલ, કાપોત, તેજે, પદ્મ શુકલ પ્રમાણુંરે. ૧
કહે પંથીઓ જાંબુના ફલ ખાઇ જૂખ સમાધએરે,
કૃષ્ણ લેશ્યાવાળો કહે મૂળથી ઉખેડીને ખાઇએરે;
ત્યારે નીલ લેશ્યાવાળો રહેજ કામળતા ધારીરે,
કહે કાપીએ થડ પણ મૂળથી ન કાપો વિચારીરે. ૨
મૂળ રાખી થડને કાપીને જૂખ મટાડેરે,
જેથી વૃક્ષ રહેને પૂરાય પેટનો ખાડોરે;
પછી કાપોત લેશ્યાનો પંથી દયા જરી લાવેરે,
કહે કાપીએ થડ તો વૃક્ષ હુંહું થઇ જાવેરે. ૩
તે કરતાં ડાણું કાપીને ફળ બહુ ખાઇએરે,
તેને કાપીને ખાતાં વૃક્ષ રહે સ્થીરતાઇએરે;
પછી તેજે લેશ્યાનો પંથી કહે સુણો બાધરે,
એવાં ડાળાંઓ કાપતા લાભ કે, કાંઈ ન કમાધરે. ૪
કામ માત્ર ફળોનું આપણને છે ભાઈ રે,
તેથી રજના ગુચ્છા તોડીને ખાઇએ સવાઇએ;
પછી પદ્મ લેશ્યાવાળો પાંચમે પંથી દયાળુંરે,
કહે કામશું ગુચ્છાતું ફળ શુભ ખાઇએ મયાળુંરે. ૫
તરૂ પરથી ચુંડીને ફળ ખાઇએ મળી સર્વેરે,
જેથી વૃક્ષ કે ડાળને થાય ઈજ ન વિખરવેરે;
એમ સાંભળી શુકલ લેશ્યા જે દયાનો દરીયોરે,
ખોલ્લો શાંત સુધારસ વાણી સમતા ભરીયોરે. ૬
બાઈ કામ છે પાકાં નિષ્ટ રજોતું તમારેરે,
તે વૃક્ષ નીચે છે પડેલાં શસ્ત્ર પ્રકારેરે;
તે ખાઇને જૂખ સમાવીએ આપણ બાધરે,
નાહક કરીએ ન પીડા આ વૃક્ષને કાંધરે. ૭
સુખે પેટ ભરાય તો પાપે પેટ ન ભરીએરે,
નિર્દોષ ફળો ખાઈ સંતોષ વૃત્તિ આદરીએરે;
જેવા તેવા કામળ તીવ્ર પ્રણામ માનવનારે,
તેવા તેવા બાંધે બંધ જીવો પરભવનારે. ૮
એમ પ્રકૃતિ જુદી જુદીના જીવો ચૈદ રાજેરે,
જેવા અઘવસાય તેવા પુણ્ય પાપ ઉપાજેરે;
જેથી નરક નિગોદના બંધ પડે તેથી હરીએરે,
એવી કૃષ્ણ નીલ કાપોત લેશ્યા પરહરીએરે. ૯
વળી તેજે પદ્મ ને શુકલ લેશ્યા આદરીએરે,
વરી સહજ સમાધિ ભવેભવ દરીએ તરીએરે;
કહું પટ લેશ્યાતું સહજ સ્વરૂપ આનંદેરે,
ગુરૂ કપૂરવિજય કૃપાથી સાંકલિય ફેરે. ૧૦

ધૃતિ સમાપ્ત.

॥ श्री जीनवरेंद्रायनमः ॥

श्री

जैनसज्झायमाला.

भाग २ जो.

तत्र प्रथम पंचपरमेष्ठिने नमस्कार रूप,

श्री नवकारनो छंद प्रारंभ :

(टाढा.)

वंचित पूरे विविध परे, श्री जिनशासन सार ॥ निम्नये श्रीनव-
कार नित, जपतां न्यन्यकारा ॥१॥ अउसठ अक्षर अधिक इण, नवपद न
वे निधानावीतराग स्वयं मुण वहे, पंच परमेष्ठि प्रधान ॥२॥ ऐकज
अक्षर ऐक यित्त, समयो संपत्ति थाया ॥ संचित सागर सातनां पातक
हूर पलाय ॥३॥ सकण मंत्र शिर मुकुट मणी, सहयुग्ग लापित सार ॥
सो लवियां मन शुद्धशुं, नित जपीये नवकार ॥४॥

(छंद छोटकी.)

नवकार थकी श्रीपाण नरेसर, पाभ्यो राज्ञ्य प्रसिद्ध ॥ समशान
विषे शिव नाम कुमरने, सोवन पुरिसो सिद्ध ॥ नवलाभ जपतां न-
रक निवारे, पाभे लवनो पार ॥ सो लवियां लत्ते, योचये यित्ते,
नित जपीये नवकार ॥१॥ आधी वडशाभा शिके भेसी, छेठण कुंड
हुताश ॥ तस्करने मंत्र समर्थो आवडे, छेठयो ते आकाश ॥ विधि
रीत जभ्यो विषधर विष टाणे, ढाणे अभूत धार ॥ सो ॥२॥ जी-
नेरां कारण राय मळाभण, व्यंतर दुष्ट विरोध ॥ जेणे नवकारे हत्या
टाणी, पाभ्यो जक्ष प्रतिषेध ॥ नवलाभ जपतां थाये जिनवर
धशे छे अधिकार ॥ सो ॥३॥ पक्षिपति शीज्यो मुनिवर पासे, मळा
मंत्र मन शुद्ध ॥ परलव ते राजसिंह पृथविपति, पाभ्यो परिणण
कद्ध ॥ ये मंत्र थकी अभरापुर पडोत्यो, यारुहत्त मुविचार ॥ सो ॥
॥४॥ सन्यासी काशी तप साधतो, पंचाग्नि परणण ॥ दीडे श्री
पासकुभादे पत्तण, अधभणतो ते टाण ॥ सलणाभ्यो श्री नवकार

સ્વયંમુખ, ઈંદ્રભુવન અવતાર ॥સોઝાપા મન શુદ્ધિ જપતાં મયણા-
સુંદરી, પામી પ્રિય સંયોગ ॥ ઇણુ ધ્યાને કષ્ટ ટળ્યું ઉંખરનું, રક્ત
પિત્તનો રોગ ॥ નિઃશ્વેશું જપતાં નવનિધિ થાએ, ધર્મતણા આધાર ॥
સોઝાદા ઘટમાંડી કૃષ્ણ ભુજંગમ ઘાડ્યો, ઘરણી કરવા ઘાત ॥ પર-
મેષ્ટિ પ્રભાવે હાર કુલનો, વસુધા માંડી વિખ્યાત ॥ કમળાપતિયે
પિંગળ કીધો, પાપતણા પરિહાર ॥સોઝાજા ગયણપણુ જાતી રાખી
અહીંને, પાડી જાણુ પ્રહાર ॥પદપંચ સુણુંતા પાંડુપતિ ધર, તે થઈ
કુંતા નાર ॥ જો મંત્ર અમુલક મહિમા મંદિર, ભવ દુઃખ ભંજણુ
હાર ॥સોઝાટા કંબળને સંબળ કાઢવ કાઢયાં. શકટ પાંચશે માન ॥
દીધે નવકાર ગયા દેવલોકે, વિલપે અમર વિમાન ॥ જો મંત્ર થકી
સંપતિ વસુધા તળે; વિલસે જૈન વિહાર ॥સોઝાદા આગે ચોવીશી
હુઈ અનંતી. હોસે વાર અનંત ॥ નવકાર તણી કોઈ આદિ ન જાણે,
ઈમ ભાંખે અરિહંત ॥ પુરવ દિશિ ચારે આદિ પ્રપંચે, સમયાં સંપતિ
સાર ॥સોઝા૧૦ ॥ પરમેષ્ઠિ સુર પદ તે પણ પામે, જે કૃત કર્મ કઠોર
॥પુંડરગિરિ ઉપર પરતક્ષ પેખ્યો, મણિધરને એક મોર ॥ સહગુરુને
સનમુખ વિધિ સમરતાં, સદ્ગુણ જનમ સંસાર ॥સોઝા૧૧ ॥ શુળી-
કારો પણ તસ્કર કીધો, લોહખરો પરમિદ્ધ ॥ તિંહાં શેઠે નવકાર
સુણાવ્યો, પાખ્યો અમરની ઋદ્ધ ॥ શેઠને ઘર આવી વિદ્ધ નિવાર્યાં,
સુરે કરી મનોહાર ॥ સોઝા૧૨ ॥ પંચ પરમેષ્ઠિ જ્ઞાનજ પંચહ, પંચ
દાન ચારિત્ર ॥ પંચ સંજ્ઞાય મહામત પંચહ, પંચ સુમતિ સમ-
કિત ॥પંચ પ્રમાદહ વિષય તજે પંચ, પાળો પંચાચાર ॥સોઝા૧૩ ॥
(કળશ છપ્પય.)

નિત જપીએ નવકાર, સાર સંપતિ સુખદાયક ॥ શુદ્ધ મંત્ર એ
શાશ્વતો, ઈમ જપે શ્રી જગનાયક ॥ શ્રી અરિહંત સુસિદ્ધ, શુદ્ધ આ-
ચાર્ય જાણીજે ॥ શ્રી ઉવજાય સુસાધુ, પંચ પરમેષ્ઠિ થુનીજે ॥ નવ-
કાર સાર સંસાર છે, કુશળલાલ વાચક કહે ॥ એક ચિતે આરા-
ધતાં, વિવિધ ઋદ્ધિ વંછિત લહે. ॥૧૪ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી શાંતિનાથનો છંદ.

નગર હથિણાપુર અતિરે ભલો, જિહાં જનમ્યા તિર્થંકર ત્રિભુ-
વન તિલો ॥ રાહ પ્રરૂપ્યો જૈન ખરો, શ્રી શાંતિ જિનેશ્વર શાંતિ

કરો ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ સર્વાંરથસિદ્ધ થકીરે ચવી, તવ દેશ નગ-
રમાં શાંતિ હવી ॥ શાંતિજી નામ દિયો અખરો, શ્રી શાંતિ ॥ ૨ ॥
વિશ્વસેન પિતા અચિરાં માયા, જેણે યૌદ્ધ સુપન મહોટાં પાયા ॥
જનમ્યા તીર્થકર અમિય ઝરો, શ્રી શાંતિ ॥ ૩ ॥ છાપન કુમારિકા
ઉદ્ધાસ ઘણો, જેણે જનમ મહોચ્છવ કર્યો કુમરતણે ॥ ચોસઠ ઈંદ્ર
આવી કળશ ભરો, શ્રી શાંતિ ॥ ૪ ॥ ભણાવી બહોતેર કળા,
જેણે સહસ્ર ચોસઠ પરણી મહિલા ॥ છ ખંડ સાધ્યા એણીય પરો,
શ્રી શાંતિ ॥ ૫ ॥ સહસ્ર પંચોતેર વરસ રહ્યાં, ચક્રવર્તિ પણે ધર-
વાસ રહ્યા ॥ પછે મિટાઈ દિયો સઘળો અગડો, શ્રી શાંતિ ॥ ૬ ॥
એક સહસ્ર પુરૂષ સાથે શિક્ષા, શ્રી જિનવરજીયે લીધી દીક્ષા ॥ પછે
સુરનર આવી પાય પડો, શ્રી શાંતિ ॥ ૭ ॥ એક માસ લગેં છદ્ધ-
મસ્થ રહ્યા, શુદ્ધિ પોશ નોમે દિન કેવળ લહ્યા ॥ ભરણો નક્ષત્ર
પ્રભાત ખરો, શ્રી શાંતિ ॥ ૮ ॥ પ્રભુએ મોહબળ સર્વિ કાપી, ચ-
તુર્વિધ સંઘ તીરથ થાપી ॥ ચોથો દસમ સુસમ આરો, શ્રી શાંતિ ॥
૯ ॥ બાશઠ સહસ્ર મુનિરાજ થયા, વળી સહસ્ર નવ્યાસી હુઈ
અબ્ધિયાં ॥ પ્રભુ તારો ને વળી આપ તરો, શ્રી શાંતિ ॥ ૧૦ ॥ દોય
લાખ નેવુ સહસ્ર શ્રાવક ગુણી, ત્રણ લાખ ત્યાસી સહસ્ર શ્રાવિકા
સુણી ॥ ચાર ચતુર્વિધ સંઘ ખરો, શ્રી શાંતિ ॥ ૧૧ ॥ ચાર હજાર
ઉહિ નાણિ જતિ, વળી ત્રણ સહસ્ર હુવા વિપુલમતિ ॥ નેવું ગણુધ-
રનો પાપ હરો, શ્રી શાંતિ ॥ ૧૨ ॥ ચાર હજાર ત્રણસે રે કહ્યા,
મુનિ કેવળ લહીને મુગતિ ગયા ॥ છ હજાર મુનિ વેકેધરો, શ્રી શાંતિ
॥ ૧૩ ॥ ચોત્રીશે રે વાદી ભારી, વળી આઠસે યૌદ્ધ પૂરવધારા ॥
આઠ કરમશું બઈ લડો, શ્રી શાંતિ ॥ ૧૪ ॥ નવ પદવી મોટી રે
કહી, જેણે એકણુ ભવમાં છએ લહી ॥ એસો ભરિયો પુણ્ય ઘડો
શ્રી શાંતિ ॥ ૧૫ ॥ પા પા લાખ કુમર સાધપણે, વળિ અધલાખ
વરસ રાજ્ય પણે ॥ એક લાખ વરસનો સર્વ ધડો, શ્રી શાંતિ ॥ ૧૬ ॥
આળીસ ધનુષ ઊંચી રે દેહી, વળિ હેમવરણી ઉપમા રે કહી ॥ દીઠે
દિલ દરિયાવ ઠરો. શ્રી શાંતિ ॥ ૧૭ ॥ જો નામ ધરાવો શ્રાવક ચતિ,
તો અનાચાર સેવો રે મતિ ॥ પરભવથી સેંતી કાંઈ ડરો, શ્રી શાંતિ
॥ ૧૮ ॥ ત્રિવિધે ત્રિવિધે જીવ મતિ રે હણે, એ ઉપદેશ છે જિન-
રાજ તણે ॥ માર્ગ બતાવ્યો શુદ્ધ ખરો, શ્રી શાંતિ ॥ ૧૯ ॥ આ
જીવ રાય ને રંક થયો, વળિ નરક નિર્ગોદમાં બહુ રે રહ્યો ॥ ૨૦ ॥

જેમ ગેડિ કહો. શ્રી શાંતિં ॥૨૦॥ ચારગતીનાં રે દુઃખ કહ્યાં, જીવે
અનંતિ અનંતી વાર લહ્યાં ॥ પચી રહ્યો જેમ તેલ વડો, શ્રી શાંતિ
॥૨૧॥ શ્રદ્ધા સહિત તુમે તાપ તપો, લબ્ય જીવો સૌ તુમે જાપ
જપો ॥ માર્ગ મળ્યો છે નિપટ ખરો, શ્રીશાંતિં ॥૨૨॥ સંત્રારો એક
માસ તણો, સમ્મેતશિખર સિદ્ધ ઠામ લણો ॥ નવશે મુનિસેં મુગતિ
વરો, શ્રી શાંતિં ॥૨૩॥ મૃગલંછન સેંતિ ધ્યાન રહ્યા, શ્રી શાંતિ
જિનેશ્વર મુગતિ ગયા ॥ પછે મેટ દિયો સવિ જન્મ મરો, શ્રીશાંતિ
॥૨૪॥ તુમ નામ લિયાં સવિ કાજ સરે, તુમ નામે મુગતિ મહેલ
મળે ॥ તુમ નામે શુભ લંડાર ભરો, શ્રી શાંતિં ॥૨૫॥ ઋષિ જે
મલજી એ એહ વિનંતી કહી, પ્રભુ તોરા ગુણનો પાર નહી ॥ મુજ
ભવ ભવનાં દુઃખ દૂર હરો, શ્રી શાંતિં ॥ ૨૬ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી ચારશરણાં પ્રારંભ.

પ્રહ ઉઠીને સમરિયે, હો ભવિયણ મંગલિક શરણાં ચાર ॥ આપદા
મટી સંપદા હુવે, હો ભવિયણ દોલતના દાતાર ॥ હૃદયમાં રાખીએ,
હો ભવિયણ મંગલિક શરણાં ચાર ॥૧॥ એ આંકણી ॥ અરિહંત સિદ્ધ
સાધુ તણાં, હોંકેવળી ભાષિત ધર્મ ॥ એ શરણાં નિત ધ્યાવતાં, હોં
નુટે આઠે કર્મ ॥ હૃં ॥ હોં ॥ ૧ ॥ વાટે ઘાટે આલતાં, હોંસત દિવસ
મોઝાર ॥ ગામ નગરપુર વિચરતાં, હોં વિદ્ય નિવારણ હાર ॥
હૃં ॥ હોં ॥ ૩ ॥ એ ચારે સુખકારિયાં, હોંએ ચારે જગ સાર ॥
એ ચારે ઉત્તમ કહ્યાં, હોં એ ચારે હિતકાર ॥ હૃં ॥ હોં ॥ ૪ ॥
ડાયણ સાયણ ભુતડાં, હોં સિંહ ચિત્રાને શૂર ॥ વૈરી દુઃશ્મન ચોર-
ટા, હોં રહે તે સઘળા દૂર ॥ હૃં ॥ ૫ ॥ રાખો શરણાંની
આસતા, હોં નેડા નહિ આવે રોગ ॥ આણુંદ વર્તે ઇણ નામથી,
હોં જે ધ્યાવે નરનાર ॥ પરભવ જાતાં ઇણ જીવને, હોં એહ તણો
આધાર ॥ હૃં ॥ હોં ॥ ૭ ॥ મન ચિંતિત મનોરથ ફળે, હોં વર્તે
કેડ કલ્યાણ ॥ શુદ્ધે મને ધ્યાવતાં, હોં નિશ્ચે પદ નિરવાણ ॥ હૃં ॥
હોં ॥ ૮ ॥ ઇણ સરિખો શરણો નહી, હોં ॥ ઇણ સરિખો નહિ નામ ॥
ઇણ સરિખો મિત્ર નહિ; હોં ગામ નગરપુર ઠામ ॥ હૃં ॥ હોં ॥ ૯ ॥
દાન શિયળ તપ ભાવના, હોં જગમેં તત્ત્વસાર ॥ કરો આરાધા

ભાવશું હોં પામે મોક્ષદુવાર ॥ ૬૦ ॥ હોં ॥ ૧૦ ॥ ભેડ કીધી છે
જુગતીશું, હોં પાલી શેખાકાળ ॥ ઋષિ ચોથમલજી ઇમ ભણે,
હોં સુણને બાળગોપાળ ॥ ૬૦ ॥ ૧૧ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી વિનયની સજ્જાય.

પવયણ દેવી ચિત્ત ધરી જી, વિનય વખાણીશ સાર ॥ જંબુને પૂછે
કહ્યોજી, શ્રી સોહમ ગણધાર ॥ ભવિક જન, વિનય વહો સુખકાર ॥ ૧ ॥
એ આંકણી ॥ પહેણે અધ્યયને કહ્યોજી, ઉત્તરાધ્યયન મઝાર ॥ સઘળા
ગુણમાં મૂળગોજી, જે જિનશાસન સાર ॥ ભગા વિગારા ॥ નાણુ વિનયથી
પામીયેજી, નાણુ દરિસણુ શુદ્ધ ॥ ચારિત્ર દરિસણુથી હુવેજી, ચારિત્રથી
પુણુ સિદ્ધ ॥ ભગા વિં ॥ ૩ ॥ ગુરૂની આણુ સદા ધરેજી, નાણુ ગુરૂનો
ભાવ ॥ વિનયવંત ગુરૂ રાગીયો જી, છે મુનિ સરળ સ્વભાવ ॥ ભં ॥
વિગાઝા કણનું કુંડું પરિહરી જી, વિદ્યાશું મન રાગ ॥ ગુરૂદ્રોહી તે
નાણુવાજી, સુઅર ઉપમ લાગ ॥ ભગા વિં ॥ ૫ ॥ કોહ્યા કાનની કુત-
રીજી, ઠામ ન પામે રે જેમ ॥ શીળ હીણુ અકહ્યાગરા જી, આદર ન
લહેં તેમ ॥ ભં ॥ વિં ॥ ૬ ॥ ચંદ્રતણી પરે ભજના જી, કીરતિ તેહ
લહંત ॥ વિષય કષાય જીતી કરી જી, જે નર વિનય વહંત ॥ ભગા
વિં ॥ ૭ ॥ વિજયદેવગુરૂ, પાટવી જી, શ્રી વિજયસિંહ સુરિંદ્ર ॥
શિષ્ય ઉદય વાચક ભણેજી, વિનય સકળ સુખકંદ ॥ ભં ॥ વિં
॥ ૮ ॥ ઇતિ. ॥

અથ પૃથ્વીચંદ્ર અને ગુણસાગરનું ત્રિદાલિયું.

(દોહા.)

શાસન નાયક સુખકંદ વંદી વીર જિણુંદ ॥ પૃથ્વીચંદ્ર મુનિ
ગાયશું, ગુણસાગર સુખકંદ ॥ ઉત્તમના ગુણ ગાવતાં, ગુણ આવે
નિજ અંગ ॥ વાત ઘણી વૈરાગ્યની, સાંભળને મન રંગ ॥ ૧ ॥ શંખ
કળાવતી ભવ થકી, ભવ એકવીશ સંખધ ॥ ઉત્તરોત્તર સુખ ભોગવી,
એકવીશમે ભવે સિદ્ધ ॥ ૩ ॥ પણ એકવીશમા ભવતણો, અદ્ય કહું
અધિકાર ॥ સાંભળને સનમુખ થઈ, આતમને હિતકાર ॥ ૪ ॥

॥ દાલ ૧ લી. ॥

(કંત તમાકુ પરિહરો. એ દશી)

નજરી અયોદ્યા અતિ ભલી, રાખ્ય ઠરે હરિસિંહ ॥ મેરે લાલ ॥

પ્રિયા પદ્માવતી તેહને, સુખ વિલશે ગુણ ગેહ ॥ મેરે લાલ, ચતુર રનેહી
 સાંભળો ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ સર્વોચ્ચથી સુર ચવી, તસ કુખે અવતાર ॥
 મેં ॥ રૂપ કળા ગુણ આગળો, પૃથ્વીચંદ્ર કુમાર ॥ મેં ॥ અંબા ॥ રા ॥ સમ
 પરિણામી મુનિ સમો, નિરાગી નિરધાર ॥ મેં ॥ પિતા પરણાવે આગ્રહે,
 કન્યા આઠ ઉદાર ॥ મેં ॥ અં ॥ ૩ ॥ ગીત વિલાપની સમ ગણે, નાટક
 કાય કલેશ ॥ મેં ॥ આલુષણ તનુ ભાર છે, ભોગને રોગ ગણેશ ॥ મેં
 ॥ અં ॥ ૪ ॥ હું નિજ તાતને આગ્રહે, સંકટ પડિયો જેમ ॥ મેં ॥
 પણ પ્રતિજ્ઞાધુ' એ પ્રિયા, માત પિતા પણ એમ ॥ મેં ॥ અંબા ॥ પા ॥ જો
 સવિ સંયમ આદરે, તો થાયે ઉપકાર ॥ મેં ॥ અમ શુભ ધ્યાને ગુણ
 નિલો, પહોત્યો લવન મઝાર ॥ મેં ॥ અં ॥ ૬ ॥ નારી આઠને ઇમ
 કહે, સાંભળો ગુણની ખાણ ॥ મેં ॥ ભોગવતાં સુખ ભોગ છે, વિપાક
 કડુંવા જાણ ॥ મેં ॥ અંબા ॥ કિંપાક કૃણ અતિ મધુર છે, ખાધે
 છડે પ્રાણ ॥ મેં ॥ તેમ વિષય સુખ જાણજો, એહવી જિનની વાણ ॥
 મેં ॥ અં ॥ ૮ ॥ અગ્ની જો તૃપ્તિ ઇંધણે, નદીએ જળધિ પુરાય ॥ મેં ॥
 તો વિષયસુખ ભોગથી, જીવ એ તૃપ્તો થાય ॥ મેં ॥ અંબા ॥ ૮ ॥ લવ
 લવ ભમતાં જીવડે, જેહ આરોગ્યાં ધાન ॥ મેં ॥ તે સવિ એકઠાં
 જો કરે, તો સવિ ગિરિવર માન ॥ મેં ॥ અં ॥ ૧૦ ॥ વિષયસુખ
 પરલોકમે', ભોગવિયાં ઇણ જીવ ॥ મેં ॥ તો પણ તૃપ્તજ નવિ થયો,
 કાળ અસંખ્ય અતીવ ॥ મેં ॥ અં ॥ ૧૧ ॥ ચતુરાં સમજો સુંદરી,
 મુજો મત વિષયને કાજ ॥ મેં ॥ સંસાર અટવી ઊતરી, લહિયે
 શિવપુર રાજ ॥ મેં ॥ અં ॥ ૧૨ ॥ કુમરની વાણી સાંભળી, બુઝી
 ચતુર સુજાણ ॥ મેં ॥ લઘુકર્મી કહે સાહેબા, ઉપાય કહો ગુણખાણ
 ॥ મેં ॥ અં ॥ ૧૩ ॥ કુમર કહે સંયમ ગ્રહો, અદ્ભુત એહ ઉપાય
 ॥ મેં ॥ નારી કહે એમ વિસરજો, સંયમે વાર ન થાય ॥ મેં ॥
 અં ॥ ૧૪ ॥ કુમર કહે પડખો તુમે, હમણાં નહિ ગુરૂ ભોગ ॥ મેં ॥
 સદગુરૂ ભોગે સાધશું, સંયમ છાંડી ભોગ ॥ મેં ॥ અં ॥ ૧૫ ॥
 માત પિતા મન ચિંતવે, નારીને વસ નવિ થાય ॥ મેં ॥ ઉલટી નારી
 વશ કરી, કુમરતું ગાયું ગાય ॥ મેં ॥ અંબા ॥ ૧૬ ॥ જો હવે રાજ
 કીજીએ, તો ભણશે રાજ્યને કાજ ॥ મેં ॥ નરપતિ ઇમ મન ચિંતવી,
 થાયે કુમરને રાજ ॥ મેં ॥ અં ॥ ૧૭ ॥ પિતા ઉપદેશ આદરે,
 ચિંતે મોહના ઘાટ ॥ મેં ॥ ખાળે રાજ્ય વૈરાગિયો, જોતો ગુરૂની
 વાટ ॥ મેં ॥ અં ॥ ૧૮ ॥ રાજ્યસલાએ અન્યદા, પૃથ્વીચંદ્ર સોહંત

॥ મેં ॥ ઇણુ અવસરવ્યવહારિયો, સુધન નામ આવંત ॥ મેં ॥
અં ॥ ૧૬ ॥ રાજ પુછે તેહને; કોણુ કોણુ જોયા દેશ ॥ મેં ॥ આશ્ચર્ય
દીઠું જે તમે, ભાંજો તેહ વિશેષ ॥ મેં ॥ અં ॥ ૨૦ ॥ શેઠ કહે
સુણુ સાહીબા, એક વિનોદની વાત ॥ મેં ॥ સાંભળતાં સુખ ઉપજે
ભાંજુ તે અવદાત ॥ મેં ॥ અં ॥ ૨૧ ॥

(દાહ.)

કૌતક જોતાં બહુ ગયો કાળ અનાદિ અનંત ॥ પણ તે કૌતક
જગ વડું, સુણુતાં આતમ શાંત ॥ ૧ ॥ કૌતુક સુણુતાં જે હુવે, આ
તમનો ઉપકાર ॥ વક્તા શ્રોતા મન ગહગહે, કૌતુક તેહ ઉદ્ધાર ॥ ૨ ॥

॥ દાલ ૨ જી ॥

(ગિરિ વૈતાલ્યની ઉપરે. એ દશી.)

આવ્યા ગજપુર નયરથી, તિહાં વસે વ્યવહારી રે લો ॥ અહો
તિહાં વસે વ્યવહારી રે લો ॥ રત્ન સંચય તસનામ છે, સુમંગળા
તસ નારી રે લો ॥ અહો; સુમંગળા તસ નારી રે લો ॥ ૧ ॥ ગુણ-
સાગર તસ નંદનો, વિદ્યા ગુણનો દરિયો રે લો ॥ અં ॥ વિં ॥
ગોખે બેઠા અન્યદા, જુએ તે સુખ ભરિયો રે લો ॥ અં ॥ જું ॥
૨ ॥ રાજપથે મુનિ મલપતો, દીઠો સમ ભરિયો રે લો ॥ અં
દીં ॥ તે દેખી શુભ ચિંતવે; પુરવ ચરણુ સાંભરિયો રે લો ॥ અં
॥ પું ॥ ૩ ॥ માત પિતાને એમ કહે, સુખીયો મુજ કીજે રે લો ॥
અં ॥ સું ॥ સંચમ લેશું હું સહી; આજ્ઞા મુજ દીજે રે લો ॥
અં ॥ આં ॥ ૪ ॥ માત પિતા કહે નાનકા; સંચમે ઉમાહો રે લો
॥ અં ॥ સં ॥ તો પણ પરણો પદમણી, અમ મન હરખાવો રે લો
॥ અં ॥ અં ॥ ૫ ॥ સંચમ લેજો તે પછી; અંતરાય ન કરશું રે લો
॥ અં ॥ અં ॥ ૬ ॥ આઠ કન્યાના તાતને, ઇમ ભાંખે વ્યવહારી રે
લો ॥ અં ॥ ઇં ॥ અમ સુત પરણુવા માત્રથી, થાશે સંચમધારી
રે લો ॥ અં ॥ થાં ॥ ૭ ॥ ઇમ સુણી મન ચમકિયા, વર ખીજો
કરશું રે લો ॥ અં ॥ વાં ॥ કન્યા કહે નિજ તાતને આ ભવ અવર
ન વરશું રે લો ॥ અં ॥ આં ॥ ૮ ॥ જે કરશે એ ગુણુ નિધિ, અમો
તેહ આદરશું રે લો ॥ અં ॥ આં ॥ રાગ વૈરાગી દેયમે, તસ અણુ
શિરે ધરશું રે લો ॥ અં ॥ તં ॥ ૯ ॥ કન્યા આઠના વચનથી;
હરખ્યા તે વ્યવહારી રે લો ॥ અં ॥ હં ॥ વિવાહ મહોત્સવ માં-

પ્રિયા, ધવળ ગાવે નારી રે લો ॥ અં ॥ ધં ॥ ૧૦ ॥ ગુણ-
સાગર ગિરઝો હવે, વરઘોડે વર સોહે રે લો ॥ અં ॥ વળા ચોરી
માંહે આવીયા, કન્યાનાં મન મોહેરે લો ॥ અં ॥ કાં ॥ ૧૧ ॥ હાથ મેળાવે
હર્ષશું, સાજન જન સહુ મળિયા રે લો ॥ અં ॥ સાં ॥ હવે કુમર
શુભ ચિતમે, ધર્મધ્યાન સાંભરિયાંરે લો ॥ અં ॥ ધાં ॥ ૧૨ ॥ સંયમ લેઈ
સુગર કને, શ્રુત લણશું સુખકારી રે લો ॥ અં ॥ શ્રુ ॥ સમતા રસમાં
ઝીલશું, કામ કપાયને વારી રે લો ॥ અં ॥ કાં ॥ ૧૩ ॥ દોષ ખે-ળીશ ટા-
ળશું, માયા લોભ નિવારી રે લો ॥ અં ॥ ૧૪ ॥ જીવિત મરણે સમપણું
સમ તુણ મણિ ગણશું રે લો ॥ અં ॥ સં ॥ સંયમ યોગે થિર થઈ,
મોહરિયુને હણશું રે લો ॥ અં ॥ મો ॥ ૧૫ ॥ ગુણસાગર ગુણ શ્રેણિયે,
થયા કેવળ નાણી રે લો ॥ અં ॥ થં ॥ નારી પણ મન ચિંતવે, વરિયે
અમે ગુણખાણી રે લો ॥ અં ॥ વં ॥ ૧૬ ॥ અમે પણ સંયમ સાધશું,
નાથ નગીના સાથે રે લો ॥ અં ॥ નાં ॥ એમ આઠે થઈ કેવળી, કર
પિયુડા હાથે રે લો ॥ અં ॥ કાં ॥ ૧૭ ॥ અંબર ગાળે હંદુલી, જ્ય જ્ય
રવ કરતા રે લો ॥ અં ॥ જં ॥ સાધુ વેષ તે સુરવરા, સેવાને અનુસર-
તારે ॥ અં ॥ સે ॥ ૧૮ ॥ ગુણસાગર મુનિરાજના, માત પિતા તે દેખીરે
લો ॥ અં ॥ માં ॥ શુભ સંવેગે કેવળી, ઘાતીચાર ઉવેખીરે લો ॥ અં ॥
ધાં ॥ ૧૯ ॥ નરપતિ આવે વાંદવા, મન આશ્ચર્ય આણીરેલો ॥ અં ॥ મં ॥
૧૦ ॥ શંખ કળાવતી ભવ થકી, નિજ ચરિત્ર વખાણી રે લો ॥ અં ॥
નિં ॥ ૨૦ ॥ ભવ એકવીશ તે સાંભળી, ખુઝયા કેઈ પ્રાણી રે લો ॥ અં ॥
ખુ ॥ સુધન કહે સુણે સાહેબા, અત્ર આવ્યો ઉમાહી રે લો ॥ અં ॥
અં ॥ ૨૧ ॥ પણ તે કૌતુક દેખવા, મનડો મુજ હરખાયો રે લો ॥ અં ॥
મં ॥ કેવળજ્ઞાની મુજ કહે, મું કૌતુક ઉદ્ઘાસે રે લો ॥ અં ॥ શુ ॥ ૨૨ ॥
એહથી અધિકું દેખશે, અયોદ્ધા નામા આમે રે લો ॥ અં ॥ અં ॥ ૨૩ ॥
નિસુણી મુનિ પય નમી, આવ્યો ઇલ કામે રે લો ॥ અં ॥ અં ॥ ૨૪ ॥
કૌતુમ તુમ પ્રસાદથી, જોશું સુશકામી રે લો ॥ અં ॥ એમ કહીને
સુધન તિહાં, ઉભો શિર નામી રે લો ॥ અં ॥ ઉં ॥ ૨૪ ॥

(દાહા.)

‘પૃથ્વીચંદ્ર તે સાંભળી, વાધ્યો મન વૈરાગ ॥ ધન ધન તે ગુણ
સાગર, પામ્યો ભવજળ તાગ ॥ ૧ ॥ હું નિજ તાતને દક્ષિણે, પશિયો
શબ્દ મઝાર ॥ પણ હવે નીસરશું કદા, થાશું કબ અણગાર ॥ ૨ ॥

॥ દાલ ૨ જી. ॥

(પૂજ્ય પદારો હો નગરી અમતણી, એ દેસી.)

ધન ધન જે મુનિવર ધ્યાને રમે, કરતા આતમ શુદ્ધ ॥ મુની-
સર ॥ રાજા ચિતે સદ્ગુરુ સેવના, કરશું નિર્મળ બુદ્ધ ॥ ધન ધન
જે મુનિવર ધ્યાને રમે ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ કળ હું, સમદમ સુમતિ
સેવશું, ધરશું આતમ ધ્યાન ॥ મું ॥ ઇમ ચિંતવતાં અપૂરવ ગુણ
ચઢે, શ્રેણીએ શુકલ ધ્યાન ॥ મું ॥ ધનં ॥ ૨ ॥ ધ્યાન મળે સવિ
આવરણુ ક્ષય કરી, પ.મ્યા કેવળજ્ઞાન ॥ મું ॥ હર્ષ ધરી સોહમપતિ
આવીયા, વેશવંદે બહુ માન ॥ મું ॥ ધન ॥ ૩ ॥ સાંભળી માત
પિતા મન સંભ્રમે, આવ્યા પુત્રની પાસ ॥ મું ॥ એ શું એ શું એ-
ણી પેરે બોલતા, હરિસિંહ હર્ષ ઉદ્દાસ ॥ મું ॥ ધનં ॥ ૪ ॥ દ્વિતા
આઠ સુણી મન હર્ષથી, ઉલટ અગ ન માય ॥ મું ॥ સંવેગ રંગ
તરંગમેં ઝીલતી, આઠે કેવળી થાય ॥ મું ॥ ધં ॥ ૫ ॥ સારથ સુ
ધન પણ મન ચિંતવે, કૌતુક અદ્ભૂત દીઠ ॥ મું ॥ નરપતિ પૂછે મુ-
નિ ચરણે નમી, સ્નેહનું કારણ જિઠું ॥ મું ॥ ધનં ॥ ૬ ॥ કેવળી કહે
પૂરવ ભવ સાંભળો, નયરી ચંપા જયરાય ॥ મું ॥ સુંદરી પ્રિયમતિ
નામે તેહને, કુસુમાયુધ સુત થાય ॥ મું ॥ ધં ॥ ૭ ॥ સ પતિ સય-
મ પાળી શુભ મના, વિજય વિમાન તે જાય ॥ મું ॥ અનુત્તર સુ-
ખ વિલસી સુર તે ચળ્યા, થયાં તુમે રાણી ને રાય ॥ મું ॥ ધં
॥ ૮ ॥ કુસુમાયુધ પણ સંયમ સુરચવી, થયો તુમ સુત તણે નેહ ॥ મું ॥
માત પિતા પણ પૃથ્વીચંદ્રનાં સુણિ થયાં કેવળી તેહ ॥ મું ॥ ધનં
॥ ૯ ॥ સારથ પૂછે પૃથ્વીચંદ્રને ગુણસાગર તુમે કેમ ॥ મું ॥ મુનિ
કહે પૂરવભવ અમ નંદનો, કુસુમકેતુ તસ નામ ॥ મું ॥ ધનં ॥ ૧૦ ॥
એહિજ દ્વિતા દોયને તે ભવે, સયમ પાળી તે સાર ॥ મું ॥ અમ
ધર્મે સવિ અનુત્તર ઉપન્યા, આ ભવ પણ થઈ નાર ॥ મું ॥ ધનં
॥ ૧૧ ॥ સાંભળી સુધન શ્રાવક ત્રત લહે, બીજા પણ બહુ બોધ ॥
મું ॥ પૃથ્વી વિગેરે પૃથ્વીચંદ્રજી, સાદિ અનંત થયા સિદ્ધ ॥ મું ॥ ધ-
નં ॥ ૧૨ ॥ નિત નિત ઉઠી હું તસ વંદન કરે, જેણે જગ જીત્યો
દે મોહ ॥ મું ॥ ચડતે રંગે હો સમસુખ સાગરે, કરતો શ્રેણી આ-
રોહ ॥ મું ॥ ધનં ॥ ૧૩ ॥ જગ ઉપકારી હો જગ હેતુ વરછળુ, દી-
ઠે પરમ કલ્યાણુ ॥ મું ॥ વિરહ મ પડશે હો એહવાં મુનિતણે, જા-

(૧૦)

જનસજ્જાયમાળા ભાગ ૨ બે.

૧ હહું નિરવાણું ॥ મુ० ॥ ધન૦ ॥ ૪૧ ॥ મુનિવર ધ્યાને હો જન ઉ-
ત્તમ પદ વરે, રૂપ કળા ગુણ જ્ઞાન ॥ મુ० ॥ કીર્તિ કમળા હો વિમળા
વિસ્તરે, જીવવિજય ધરે ધ્યાન ॥ મુ० ॥ ધન૦ ॥ ૧૫ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી અર્જુનમાલીની સજ્જાય.

(કિસકે થેલે કિસકે પૂત. એ દેશી.)

સદગુરુ ચરણે નમી કહું સાર, અર્જુનમાળી મુનિ અધિકારા
ભવિ સાંભળો ॥ રૂડી રાજગૃહી પુરિ જાણુ, રાજ કરે શ્રેષ્ઠિક મણિ
રાણુ ॥ ભવિના ૧ ॥ નગરી નિકટ એક વાડી અનુપ, સકળ તરૂ જિ-
હાં શોભે સરૂપા ભવિના દીપે મુદ્દગર યજ્ઞ તિહા દેવ, અર્જુનમાળી
કરે તસ સેવ ॥ ભવિના ૨ ॥ અધુમતિ ગૃહિણી તસુ જાણુ, રૂપ જો
વને કરી રંભ સમાન ॥ ભવિ ॥ એકદા અર્જુનને ત્રિયા દેવ ગેહ,
ગયા વાડીએ બિહુ ધરી નેહ ॥ ભવિ ॥ ૩ ॥ ગોઠિલ પટે નર આ-
વ્યા તિવાર, વિકળ ગયા દેખિ અધુમતિ નાર ॥ ભવિના અર્જુનને
ખાંધી એકાંત, ભોગવી અધુમતિ મનની હો ખાંત ॥ ભવિ ॥ ૪ ॥
અર્જુન ચિતે મુદ્દગરપાણિ આજ, સેવકની તું કરજે સાજ ॥ ભવિના
ઇમ નિસુણી યજ્ઞ પેઠો હો અંગ, અધન ત્રોડી આલ્યો મન રંગ ॥
ભવિના ૫ ॥ ગોઠિલ પટ નર સાતમી નાર; મુદ્દગરશું મારીને આલ્યો
તિવાર ॥ ભવિના દિન દિન પટ નરને એક નાર, હણ્યા છ માસ લ-
ગે એક હજાર ॥ ભવિના ૬ ॥ ખરસે સાઠ વળી ઉપર જાણુ હણ્યા
તે માણસ મુદ્દગર પાણિ ॥ ભવિના વિસ્તરી નયરી માંહે તે વાત, હો
ખીન્યા તે બહાર ન જાત ॥ ભવિ ॥ ૭ ॥ ઇણુ અવસર રાજગૃહી
ઉદ્યાન, સમવસરયા મહાવીર સુજાણુ ॥ ભવિના શેઠ મુદ્દશન સુણિ
તતકાળ વંદનને આલ્યો સુકુમાળ ॥ ભવિ ॥ ૮ ॥ દેખી દોડયો ય-
જ્ઞ હણવાને કાજ, શેઠ પ્રતિજ્ઞા કરી પંથમાંજ ॥ ભવિ ॥ ઉપસર્ગથી
જો ઉગરું એણીવાર, પાણું નહિતો જાવજીવ ચૌવિહાર ॥ ભવિના
૯ ॥ કરી નમોત્યુણુ ધરે હવે ધ્યાન, ઉપાડયો હણવા મુદ્દગર પાણિ
॥ ભવિના ધર્મ પ્રભાવે હાથ થંભ્યા આકાશ, ગયો અર્જુન દેહથી
યજ્ઞ નાશ ॥ ભવિના ૧૦ ॥ ધરતી ઉપર પડયો અરજુન દેહ, ચિત્ત વ-
ળ્યું ઘડિ એકજો છેહ ॥ ભવિ ॥ શેઠ પ્રતિજ્ઞા અર્જુન પેખી; કિંહાં
જશે પૂજે જીવિશેષ ॥ ભવિ ॥ ૧૧ ॥ વાંદવા જશું શ્રી મહાવીર,

અર્જુન માળીની અને કૃષ્ણવાસુદેવની સજ્જાય. (૧૧)

સાંભળી સાથે થયો તે સધીર ॥ભવિન્ના વાણી સુણી ઉપજ્યો વેગ,
લીધું ચરિત્ર અર્જુન ધરી રાગ ॥ભવિન્ના ૧૨॥ કીધા રે કમં ખપા-
વવા કાંજ, રાજગૃહી પાસે રહ્યા ઋષિરાજ ॥ભવિન્ના યજ્ઞ રૂપે હણીયા
જે જીવ, તેહનું વૈર વાળી મારે સદૈવ ॥ભવિન્ના ૧૩॥ થપાટ પાદુ ને
મૂઠીના માર, નિવિહ જોડા ને પત્થર પ્રહાર ॥ ભવિન્ ॥ આપટ ઈટ
કોરડા નહિ પાર, હણે લાઠી કેઈ નર હનર ॥ભવિન્ના ૧૪॥ શુભ પરિ-
ણામે સાધુ સહે સદૈવ, ત્હારા કીધાં તું ભોગવે જીવ ॥ભવિન્ના અ-
ભ્યાસે આણી શુભ ધ્યાન, કેવળ લહી પામ્યા શિવ થાન ॥ભવિન્
॥૧૫॥ સંવત સત્તર સુડતાળે ઉદ્ધાસ, શહેર રાણકપુર કહ્યુ ચોમાસ
॥ભવિન્ના કહે કવિયણ કરજોડી હેવ. મુક્તિ તણા ફળ દેજ્યો દેવા
ભવિન્ ॥૧૬ ઇતિ ॥

અથ શ્રી કૃષ્ણવાસુદેવની સજ્જાય.

નગરી હવારકામાં નેમિ જીણેસર, વિચરંતાં પ્રભુ આયે ॥કૃષ્ણ
નરેસર વધાઈ સુણીને, જીત નિશાન બજાયે ॥હો પ્રભુજી નહિ જા-
જીં નરક ગેહ ॥નહિ જાઉં નહિ જાઉં હો પ્રભુજી, નહિ જાઉં ન
રક ગેહ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ અઢાર સહસ સાધુજીને વિધિશું, વાંધા
અધિકે હરખે ॥પછિ નેમિ જીણેસર કેરાં, ઉભા મુખડાં નિરખે ॥ હો
॥નહિ ॥૨॥ નેમિ કહે તુંમે ચાર નિવારી, ત્રણ તણાં દુઃખ રહીયાં
કૃષ્ણ કહે હું ફરિ ફરિ વાંદુ, હર્ષ ધરી મન હર્ષયા ॥હો ॥ નહિ ॥
॥૩॥ નેમિ કહે એહ ટાળ્યા ન ટળે, સો વાતે એક વાતા ॥કૃષ્ણ કહે
મહારા જાળ બ્રહ્મચારી, નેમિ જીણેસર જાત ॥હો ॥ નહિ ॥૪॥
મહોટા રાજની ચાકરી કરતાં, રાંક સેવક બહુ રળશે ॥ સુરતરુ સરીખા
અફળ જશે ત્યારે, વિષ વેલડી કેમ ફળશે ॥હો ॥ નહિ ॥૫॥ પેટે
આંચો તેહ ભોરંગ વેઠે, પુત્ર કપુત્રજ જાયે ॥ ભલો ભૂંડો પણ જાહવ
ફળનો, તુમ બંધવ કહેવાયો ॥હો ॥ નહિ ॥૬॥ છપ્પન કોડ જાહવનો
રે સાહેબો, કૃષ્ણજ નરકે જશે ॥ નેમિ જીણેસર કેરોરે બંધવ,
જગમાં અપજશ થાશે ॥હો ॥ નહિ ॥૭॥ શુદ્ધ સમક્ષિતી પરીક્ષા
કરીને, બોલ્યા કેવળ વાણી ॥ નેમિ જીણેસરે હિયોરે દિલાસો, ખરો
રૂપેયો જાણી ॥ હો ॥ નહિ ॥ ૮ ॥ નેમિ કહે તુંમે ચિંતા ન
કરશે; તુમ પદવી અમ સરખી ॥ આવતી ચોવીશીમાં હોયો તીર્થ

કર, હરી પોતે મન હરખી ॥ હો ॥ નહિ ॥ ૬ ॥ બહવકૂળ અ-
જવાળ્યું નેમિછ, સમુદ્રવિજય કૂળ દીવો ॥ ઇંદ્ર કહેરે શિવાદેવીના
નંદન, કોડ દીવાળી છવો ॥ હો ॥ નહિ ॥ ૧૦ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી ઇષુકાર કમલાવતીની સજ્જાય.

મહોલે તે બેઠાં રાણિ કમળાવતી, ઉઠે છે ઝેણેરી ખેહા સાં-
ભળ હો દાસી ॥ બેઠને તમાસો ઇષુકાર નગરીનો, મનમાં તે ઉપન્યો
સંદેહ ॥ સાંભળ હો દાસી, આજ રે નગરીમાં ખેપટ અતી ઘણી
॥ ૧ ॥ કાંતો દાસી પ્રધાનનો દંડ લીયો, કાં લુટયાં રાજાએ ગામ ॥
સાંભળ હો દાસી ॥ કાં કેહનાં ધનના ગાડા નીસરયાં, કાં કોઈની પા-
ડી રાજાએ મામ ॥ સાંભળ હો દાસી, આજ રે નગરીમાં ખેપટ અતિ
ઘણી ॥ ૨ ॥ નથિરે બાઈછ પ્રધાનનો દંડ લીયો, નથિ લુટયાં
રાજાએ ગામ ॥ સાંભળ હો બાઈછ ॥ નથી કેહનાં ધનનાં ગાડાં
નીસરયાં, નથી કોઈની પાડી રાજાએ મામ ॥ સાંભળ હો બાઈછ,
હુકમ કરો તો ગાડાં આંહિ ધર ॥ ૩ ॥ ભૂગુ મુરોહિતને જસા ભા-
રજા, વળિ તેહનાં દોય કુમાર ॥ સાંભળ હો બાઈછ ॥ સાધુ પાસે
જઈ સંયમ આહરે, તેહનો ધન લાવે છે આજ ॥ સાંભળ હો બાઈ-
છ, હુકમ કરો તો ગાડાં આંહિ ધર ॥ ૪ ॥ વચણ સુણીને માથું ધુણાવી
યું, બ્રાહ્મણ પામ્યો વૈરાગ્ય ॥ સાંભળ હો તેહની ઋદ્ધિ લેવી જુગતી
નહિ, રાજાનાં મોટા છે ભાગ્ય ॥ સાંભળ હો દાસી, રાજાનો મત
એહ જુગતો નહી ॥ ૫ ॥ મહોલેથી ઉતરયાં રાણિ કમળાવતી, આ-
વ્યા ત્યાં ઠેઠ હજુર ॥ સાંભળ હો રાજા ॥ વચન કહે છે ઘણાં આકરાં,
જિમ કોપેથી ચઢીયો બોલે સુર ॥ સાંભળ હો રાજા, બ્રાહ્મણ છંડી
ઋદ્ધિ મત આહરો ॥ ૬ ॥ વચ્યા તે આહારની ઇચ્છા કુણ કરે, કરે
વળિ શ્વાન ને કાગ ॥ સાંભળ હો રાજા ॥ પહેલું જે દાન દીધું હાથ
શું, તે પાછું ન લેતાં આવે લાજ ॥ સાંભળ હો રાજા, બ્રાહ્મણની
છંડી ઋદ્ધિ મત આહરો ॥ ૭ ॥ કાંતો રાણી તને ઝોલો લાગીયો, કાં
કોઈએ કીધી મતવાળ ॥ સાંભળ હો રાણી ॥ કાં કોઈએ ભૂત વ્યંતરે
છળી, કાં કોઈએ કીધી વિકરાળ ॥ સાંભળ હો રાણી, રાજાને કઠણ
વચણ નવિ કીજીએ ॥ ૮ ॥ નથિ રે મહારાજા ઝોલો લાગીયો, નથી
કોઈએ કીધી મતવાળ ॥ સાંભળ હો રાજા ॥ નથી કોઈ ભૂત વ્યંત-

રે છળી, નથી કોઈએ કીધો વિકરાળ ॥ સાંભળ હો રાજા, પ્રાં
 ॥ ૯ ॥ જગ સઘળાનું લેળું ફરી, લાવે તોરા ઘર માંય ॥ સાંભળ
 હો રાજા ॥ તોપણ તૃપ્ત્યા છીએ નહી, એક ત્હારે ધર્મ સુઢાય ॥ સાં-
 ભળ હો રાજા, પ્રાદ્ધણની છંડી ઋદ્ધિ મત આદરો. ॥૧૦॥ અગ્ની
 થકી વન પરજળે, પશુ બળે તેહને માંયે ॥ સાંભળ હો રાજા ॥ દુષ્ટ
 પંખી એમ ચિંતવે, આહાર કરે ચિત્ત લાય ॥ સાંભળ ॥ પ્રા ॥૧૧॥
 એમરે અજ્ઞાની આપશું, રાગ દ્રેષ ચિત્ત લાય ॥ સાંભળ હો રાજા ॥
 કામલોગને વશ થઈ, ધન લેવા લપટાય ॥ સાંભળ હો રાજા, પ્રાદ્ધ-
 ણની છંડી ઋદ્ધિ મત આદરો ॥૧૨॥ એક દિન એહ ધન છાંડવું,
 પરલવ સગું નહી કોય ॥ સાંભળ હો રાજા ॥ પરલવ જાતાં ઇચ્છુ
 જીવને, ધર્મ સખાઈજ કોય ॥ સાંભળ હો રાજા, પ્રાદ્ધણની છંડી
 ઋદ્ધિ મત આદરો ॥૧૩॥ તન ધન જોવન થિર નહિ, ચંચળ વી-
 જળી સમાન ॥ સાંભળ હો રાજા ॥ ક્ષણમારે આઉપું ઘટે જિહાં-
 મુરખ કરેરે શુમાન ॥ સાંભળ હો રાજા, પ્રાદ્ધણની છંડી ઋદ્ધિ મત
 આદરો ॥૧૪॥ ખગ મુખ માંસ લેઈ નીસરે, ઈર્ષ્યા કરે ખગ તામ
 સાંભળ હો રાજા ॥ તિમ પરધન ઋદ્ધિ દેખને, લોભી ચિત્ત ધરે
 રે શુમાન ॥ સાંભળ હો રાજા ॥ પ્રાદ્ધણ છંડી ઋદ્ધિ મત આદરો
 ॥૧૫॥ ગરૂડ દેખી જીમ સર્પહી, લયે સંકોચેરે દેહ ॥ સાંભળ હો
 રાજા ॥ તેમ અનિત્ય ધન જાણીને, લાલચ છંડોરે એહ ॥ સાંભળ હો
 રાજા ॥ પ્રાદ્ધણની છંડી ઋદ્ધિ મત આદરો ॥૧૬॥ આરે સંસાર અ-
 સાર છે, કાળ ચપેટારે દેત ॥ સાંભળ હો રાજા ॥ ઓચિંતાનો લેઈ
 જાયશે, ચેતી શકે તો ચેત ॥ સાંભળ હો રાજા, પ્રાદ્ધણની છંડી ઋદ્ધિ
 મત આદરો ॥૧૭॥ એવા વંચણ સમજાવતાં, રાણી વૈરાગ્યનાં આય
 ॥ સાંભળ હો રાજા ॥ સંયમ લેવાને ઉતાવળી, આકૂળ વ્યાકૂળ થાય ॥
 સાંભળ હો રાજા ॥ આજ્ઞા આપો તો સંયમ આદરે ॥૧૮॥ હાથી
 રે જિમ ખંધન તળે, તિમ તળું કુટુંબ પરિવાર ॥ સાંભળ હો રાજા ॥
 જો અનુમતિ ઘી રાજવી, ઢીલ ન ક્ષણ લગાર ॥ સાંભળ હો રાજા,
 આજ્ઞા આપો તો સંયમ આદરે ॥૧૯॥ રત્નજડિત રાય તારે પાં-
 જરે, માંહી સૂડલો મને જાણ ॥ સાંભળ હો રાજા ॥ હુરે ખેડી તિમ
 ત્હારા રાજમાં, રહેતાં ન પામુ કલ્યાણ ॥ સાંભળ હો રાજા, આજ્ઞા
 આપો તો સંયમ આદરે ॥૨૦॥ મેળવ્યું ધન રહેશે ઇહા, થોડું પણ
 આવે ન સાથ ॥ સાંભળ હો રાજા ॥ આગળ જોશો તો પ્રધરે, સં-

બળ લેજો રે સાથ ॥ સાંભળ હો રાજ, આજ્ઞા આપો તો સંયમ
આદરે ॥૨૧॥ રાણીનાં વચણ સુણી કરી, ખુઝયા કવ ઈષુકાર ॥ સાં-
ભળિ એક ચિત્તે ॥ તન ધન જોવન જાણ્યાં કારમાં, જાણ્યો સંસાર
અસાર ॥ સાંભળિં છએ જીવે તે સંયમ આદર્યો ॥૨૨॥ ભૃગુ પુ-
રોહિત, જશા ભારજી, વળિ તેહના હોય કુમાર ॥ સાંભળો એક
ચિત્તે ॥ રાજ સહિત રાણી કમળાવતી, લીધો કાંઈ સંયમ ભાર ॥
સાંભળો એક ચિત્તે, છએ જીવે તે સંયમ આદર્યો ॥૨૩॥ તપ જપ
કરી સંયમ પાળતા, કરતા કાંઈ ઉચ્ચ વિહાર ॥ સાંભળો એક ચિત્તે,
કર્મ અપાવી કેવળ પામીયા, પહોલ્યા કાંઈ મુગતિ મોઝાર ॥ સાંભળો
એક ચિત્તે, છએ જીવે તે સંયમ આદર્યો ॥૨૪॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી વલમદ્રમુનિની સજ્ઞાય.

શા માટે ખંધવ મુખથી ન બોલો, આંસુડે આનન ધોતાં મો-
રારી રે ॥ પુન્ય જોગે દહીઓ એક પાણી, જડયો છે જંગલ જોતાં
મોરારી રે ॥ શાં ॥૧॥ એ આંકણી ॥ ત્રીકમ રીસ ચઢી છે તુજને
વનમાંહે વનમાંળી મોરારી રે ॥ વડી રે વારનું મનાવું છું બહાલા,
તુંતો વચન ન બોલે ફરીવાળી મોરારી રે ॥ શાં ॥૨॥ નગરીરે ઠા-
જીને શુદ્ધ ન લીધી, મ્હારી વાણી ન સુણુ બહાલા મોરારીરે ॥ આ
વેળામાં લીધો અબોલો, કાનજી કાં થયા કાલા મોરારી રે ॥ શાં ॥
૩॥ શી શી વાત કહું સામળિયા, ચિઠ્ઠલજી આ વેળા મોરારી રે ॥
શાને કાળે મુજને સંતાપો, હરિ હશી બોલોને હેલાં મોરારી રે ॥
શાં ॥ ૪ ॥ પ્રાણ હમારા જાશે પાણી વિષુ, અધધડીને અણબોલે
મોરારી રે ॥ આરતી સઘળી જાએ અળગી, ખાંધવ જો તું બોલે મો-
રારી રે ॥ શાં ॥ ૫ ॥ ષટ માસ લગે પાળ્યો છળીલો, હૈયા ઉપર
અતિ હિતે મોરારી રે ॥ સિંધુતટે સુરને સંકેતે, હરિ હજન કરમ શુભ
રીતે મોરારી રે ॥ શાં ॥ ૬ ॥ સંયમ લેઈ ગયો દેવલોકે, કવિ ઉદ-
ચરતન ઈમ બોલે મોરારી રે ॥ સંસાર માંહે બળદેવ મુનિને, કોઈ
નવ આવે તોલે મોરારી રે ॥ શાં ॥ ૭ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી મૌનૈકાદશીની સજ્ઞાય.

આજ મ્હારે એકાદશી રે, નણ્ણલ મૌન કરી મુખ રહીએ ॥

પૂછ્યાનો પડુત્તર પાછો, કેહને કાંઈ ન કહીએ ॥ આજઠ ॥૧॥ એ
આંકણી ॥ મ્હારો નણુદોષ તુજને બહાલો, મુજને ત્હારો વીરો ॥ ધુ
માડાના ખાચકા ભરતાં, હાથ ન આવે હીરો ॥ આજઠ ॥૨॥ ઘરનો
ધંધો ઘણો કર્યો પણ, એક ન આંચો આરો ॥ પરભવ જાતાં પા-
લવ જાલે, તે મુજને દેખારો ॥ આજઠ ॥૩॥ માગશર શુદ્ધ અગીયારશ
મ્હોટી, નેવું જીનનાં નિરખો ॥ દોઢસો કલ્યાણક મ્હોટાં, પોથી જોઈને
હરખો ॥ આજઠ ॥૪॥ સુવત શેઠ થયો શુદ્ધ શ્રાવક, મૌન ધરી મુખ
રહીયો ॥ પાવકપુર સઘળો પરભળ્યો, એહનો કાંઈ નદહીયો ॥ આ-
જઠ ॥૫॥ આજ પહોર પોશો તે કરીએ, ધ્યાન પ્રભુનું ધરીએ ॥ મન
વચ કાયા જો વશ કરીએ, તો ભવસાગર તરીએ ॥ આજઠ ॥૬॥ ઇર્થા-
સમિતિ ભાપા ન બોલે, આડું અવળું પેખે ॥ પડિછમણાશું પ્રેમ
ન રાખે, કહો કેમ લાગે લેખે ॥ આજઠ ॥૭॥ કર ઉપર તો માળા
ફિરતી, જીવ ફરે વનમાંહી ॥ ચિત્તડું તો ચિહું દિશિયે ડાલે, ઇણ
ભજને સુખ નાંહિ ॥ આજઠ ॥૮॥ પૌષધશાળે લેગાં થઈને, ચાર
કથા વળી સાંધે ॥ કાંઈક પાપ મિટાવણુ આવે, બારગણું વળિ બાંધે
॥ આજઠ ॥ ૯ ॥ એક ઉઠંતી આળસ મોડે, બીજી ઉઘે બેઠી ॥
નહિયોમાંથી કાંઈક નિસરતી, જઈ દરિયામાં પેઠી ॥ આજઠ ॥૧૦॥
આઈખાઈ નણુંદ લોખાઈ, ન્હાની મ્હોટી વહુને ॥ સાસુ સસરા મા
ને માસી, શીખામણુ છે સહુને ॥ આજઠ ॥ ૧૧ ॥ ઉદય રતન વા-
ચક ઉપદેશે, જે નરનારી રહેશે ॥ પોસામાંહે પ્રેમ ધરીને, અવિ-
ચળ લીલા લહેશે ॥ આજઠ ॥ ૧૨ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી મનભમરાની સજ્જાય.

ભુલ્યો મન ભમરા તું ક્યાં ભમ્યો, ભમિયો દિવસ ને રાત ॥
માયાનો બાંધ્યો પ્રાણિયો, ભમે પરિભલ જાત ॥ ભુલ્યો ॥૧॥ કુંભ
કાચો રે કાયા કારમી, તેહનાં કરો રે જતન ॥ વિણસતાં વાર લાગે
નહી, નિર્મળ રાખોરે મત્ત ॥ ભુલ્યો ॥૨॥ કેનાં છોડુ કેનાં વાછડુ,
કેનાં માય ને ખાપ ॥ અતે જાવું છે એકલું, સાથે પુન્ય ને પાપ ॥ ભુ-
લ્યો ॥૩॥ જીવને આશા ડુંગર જેવડી, મગવું પગલાં રે હેઠ ॥ ધન
સંચી સંચી કાંઈ કરો, કરો દબની વેઠ ॥ ભુલ્યો ॥૪॥ ધંધો કરી ધન
મેળવ્યું, લાખો ઉપર ફોડ ॥ મરણની વેળા માનવી, લીધો કંદોરો

છોડ ॥ ભુલ્યો ॥૫૥॥ સુરખ કહે ધન માહરું, ધોખે ધાન ન ખાય ॥
 વસ્ત્ર વિના જઈ પોઠવું, લખપતિ લાકડા માંય ॥ભુલ્યો ॥૬૥॥ ભવ-
 સાગર દુઃખ જળ ભર્યો; તરવો છે રે તેહ ॥ વિચમાં મય સખજો
 થયો, કર્મ, વાયરો ને મેહ ॥ભુલ્યો ॥૭૥॥ લખપતિ છત્રપતિ સવિ
 ગયા, ગયા લાખ બે લાખ ॥ ગર્વ કરી ગોખે બેસતા, સર્વ થયા બ-
 ણી રાખ ॥ભુલ્યો ॥૮૥॥ ધમણુ ધખંતી રે રહી ગઈ, ખુજ ગઈ લાલ
 અંગાર ॥ એરણુકો ઠખકો મટયો, ઉઠ ચાલ્યો રે લોહાર ॥ભુલ્યો ॥૯૥॥
 ઉવટ મારગ ચાલતાં, જાવું પેલેરે પાર ॥ આગળ હાટ ન વાણીયો,
 સંખળ લેજો રે સાર ॥ ભુલ્યો ॥ ૧૦ ॥ પરદેશી પરદેશમે, કુણશું
 કરો રે રનેહ ॥ આયા કાગળ ઉઠ ચલ્યા, ન ગણે આધી ને મેહ
 ॥ભુલ્યો ॥૧૧॥ કેઈ ચાલ્યો રે કેઈ ચાલશે, કેઈ ચાલણુહાર ॥ કેઈ બેટારે
 ખુદા બાપડા, જાએ નરક મઝાર ॥ભુલ્યો ॥૧૨॥ જે ઘેર નોખત વા-
 ગતી, થાતા છત્રીસે રાગ ॥ ખંડેર થઈ ખાલી પડ્યાં, બેસણુ લા-
 ગ્યાં છે કાગ ॥ભુલ્યો ॥૧૩॥ ભમરો આંચો રે કમળમાં, લેવા કમળનું
 કુલ ॥ કમળની વાંછાયે માંહિ રહ્યો, જિમ આથમતે સુર ॥ભુલ્યો ॥
 ૧૪॥ રાતનો ભુલ્યો રે માનવી, દિવસ મારગ આય ॥ દિવસનો
 ભુલ્યો રે માનવી, ફિર ફિર ગોથાં ખાય ॥ભુલ્યો ॥૧૫॥ સહયુરૂ કહે
 વસ્તુ વોરિયે, જે કાંઈ આવે રે સાથ ॥ આપણો લાલ ઉગારીએ,
 લેખું સાહિબ હાથ ॥ ભુલ્યો ॥૧૬॥

અથ શ્રી વૈરાગ્યની સજ્ઞાય.

ઉચ્ચા તે મહિર માળીયાં, સોડય વાળીને સુતો ॥ કાઠો કાઠો રે
 એને સહુ કહે, જાણે જનમ્યોજ નહોતો ॥ એક રે દિવસ એવો આવશે
 ॥૧॥ એ આંકણી ॥ મને સખજોજ સાલે ॥ મંત્રી મળ્યા સર્વે કા-
 રમા, તેનું કાંઈ નવ ચાલે ॥ એક રે ॥૨॥ સાવ સોનાનાં રે સાંકળાં,
 પહેરણુ નવ નવા વાધા ॥ ધોળું વસ્તર એના કર્મનું, તે તો શોધ
 વા લાગ્યા ॥ એકરે ॥ ૩ ॥ ચરૂ કઢાઈઆ અતિ ઘણા, ખીજનું નહી
 લેખું ॥ ખોખરી હાંડી એના કર્મની, તે તો આગળ દેખું ॥ એકરે ॥
 ૪॥ કેનાં છોડું ને કેનાં વાછડું, કેનાં માય ને બાપ ॥ અંતકાળે
 જાવું (જીવને) એકલું, સાથે પુન્ય ને પાપ ॥ એક રે ॥૫॥ સગી રે
 નારી એની કામિની, જીભી ડગમગ જુવે ॥ તેનું પણું કાંઈ આલે

નહી, બેઠી પ્રસકે રૂવે ॥ એક રે૦ ॥ ૫ ॥ બહાલાં તે બહાલાં શું
કરો, બહાલાં વોળાવી વળશે ॥ બહાલાં તે વનનાં લાકડાં, તેતો
સાથે જી બળશે ॥ એક રે૦ ॥ ૭ ॥ નહીં ત્રાપો નહીં તુંબડી, નથી
તરવાનો આરો ॥ ઉદયરતન પ્રમુ ધમ ભણે, મને પાર ઉતારો
॥ એક રે૦ ॥ ૮ ॥

અથ શ્રી અમૃતવેલીની સજ્ઞાય.

ચેતન જ્ઞાન અબ્જુઆળીએ, ટાળીએ મોહ સંતાપરે ॥ ચિત્તું
હમડોળતું રાખીએ, પાળીએ સહજ ગુણ આપરે ॥ ચે૦ ॥ ૧ ॥ એ
આંકણી ॥ ઉપશમ અમૃત રસ ખીજીએ, કીજીએ સાધુ ગુણ જ્ઞાન
રે ॥ અધમ વચણે નવિ ખીજીએ, દીજીએ સજ્જનને માનરે ॥ ચે૦
॥ ૨ ॥ ક્રોધ અનુબંધ નવિ રાખીએ, લાંખીએ વચણ મુખ સાચરે ॥
સમકિત રત્ન રચિ જોડીએ, છોડીએ કુમતિ મતિ કાચરે ॥ ચે૦ ॥ ૩ ॥
શુદ્ધ પરિણામને શરણે, આરનાં શરણ ધરે ચિત્ત રે ॥ પ્રથમ તિહાં
શરણ અરિહતનું જેહ જગદીશ જગ મિત્ત રે ॥ ચે૦ ॥ ૪ ॥ જે સ
મોસરણમાં રાજતા, લાંજતા ભવિક સંદેહ રે ॥ ધર્મનાં વચન વરસે
સદા, પુષ્કરાવર્ત જિમ મેહ રે ॥ ચે૦ ॥ ૫ ॥ શરણ ખીજું સિ-
દ્ધનું, જે કરે કર્મ ચક્રૂર રે ॥ લોગવે રાજ્ય શિવ નગરનું, જ્ઞાન આ-
નહ ભરપૂર રે ॥ ચે૦ ॥ ૬ ॥ સાધુનું શરણ ત્રીજું ધરે, જેહ સાધે
શિવ પંથ રે ॥ મૂળ ઉત્તર ગુણ જે વરચા, ભવ તરચા ભાવ નિઘંથ
રે ॥ ચે૦ ॥ ૭ ॥ શરણ ચોથું ધરે ધર્મનું, જેહમાં વરદયા ભાવરે ॥
જેહ મુખ હેતુ જિનવરે કહ્યું, પાપ જળ તારવા નાવરે ॥ ચે૦ ॥ ૮ ॥
આરનાં શરણ એ પડિવજે, વળિ ભજે ભાવના શુદ્ધ રે ॥ દુરિત સ-
વિ આપણાં નિંદિયે, જેમ હોયે સંવર વૃદ્ધિ રે ॥ ચે૦ ॥ ૯ ॥ ઇણ મ-
વ પરભવ આચરચા, પાપ અધિકરણ મિથ્યાતરે ॥ જે જિનાશાતના-
દિક ઘણાં, નિંદિયે તેહ ગુણ ઘાત રે ॥ ચે૦ ॥ ૧૦ ॥ ગુરુતણાં વચન
તે અવગુણી, ગુંથીઆ આપ મત જાળરે ॥ બહુ પરે લોકને લોળ-
બ્યા, નિંદિએ તેહ જાંજા રે ॥ ચે૦ ॥ ૧૧ ॥ જેહ હિંસા કરી આ-
કરી, જેહ બોલ્યા મૃષાવાદ રે ॥ જેહ પરધન હરિ હરખિયા, કીધ-
હો કામ ઉનમાદ રે ॥ ચે૦ ॥ ૧૨ ॥ જેહ ધન ધાન્ય મૂર્છા ધરી
સેવિયા આર કષાય રે ॥ રાગ ને દ્વેષને વશ હુવા, જે કિયો કલહ ઉ-
પાય રે ॥ ચે૦ ॥ ૧૩ ॥ જૂઠ જે આગ પરને દિયાં, જે કયાં પિશુ-

નતા પાપરે ॥ રતિ અરતિ નિંદ માયામૃષા, વર્ણય મિથ્યાત્વ સં-
તાપ રે ॥ ચે૦ ૧૪૧ ॥ પાપ જે એહવાં સેવિયાં, તેહ નિંદિયે ત્રિહું
કાળ રે ॥ સુકૃત અનુમોદના કીજીએ, જિમ હોયે કર્મ વિસરાણ રે ॥
ચે૦ ૧૪૨ ॥ વિશ્વ ઉપગાર જે જિન કરે, સાર જિન નામ સંયોગ
રે ॥ તે ગુણ તાસ અનુમોદિયે, પુણ્ય અનુબંધ શુભ રોગ રે ॥ ચે૦
૧૪૩ ॥ સિદ્ધની સિદ્ધતા કર્મના, ક્ષય થકી ઉપની જેહ રે ॥ જેહ
આચાર આચાર્યનો, ચરણ વન સિંચવા સેહ રે ॥ ચે૦ ૧૪૪ ॥ જેહ
ઉવચાયનો ગુણ લલો, સૂત્ર સંજ્ઞાપરિણામ રે ॥ સાધુની જે વળી
સાધુતા, મૂળ ઉત્તર ગુણ ધામ રે ॥ ચે૦ ૧૪૫ ॥ જેહ વિરતિ દેશ
આવક તણી, જેહ સમકિત સદાચાર રે ॥ સમકિતદૃષ્ટિ સુર નરતણો
તેહ અનુમોદિયે સાર રે ॥ ચે૦ ૧૪૬ ॥ અન્યમાં પણ દયાદિક ગુ-
ણ, જેહ જિનવચન અનુસાર રે ॥ સર્વ તે ચિત્ત અનુમોદિયે, સમ-
કિત બીજ નિરધાર રે ॥ ચે૦ ૧૪૭ ॥ પાપ નવિ તીવ્રભાવે કરે, જે-
હને નવિ ભવ રાગરે ॥ ઉચિત સ્થિતિ જેહ સેવે સદા, તેહ અનુ-
મોદવાં લાગ રે ॥ ચે૦ ૧૪૮ ॥ થોડલો પણ ગુણ પરતણો, સાંભળી
હર્ષ મન આણરે ॥ દોષ લવ પણ નિજ દેખતાં, નિજ ગુણ નિભ-
તમા ભણ રે ॥ ચે૦ ૧૪૯ ॥ ઉચિત વ્યવહાર અવલંબને; ઈમ કરી
સ્થિર પરિણામ રે ॥ ભવિયે શુદ્ધ નય ભાવના, પાપ નાશકતણું
ધામ રે ॥ ચે૦ ૧૫૦ ॥ દેહ મન વચન પુદ્ગલ થકી, કર્મથી ભિન્ન
તુજ રૂપ રે ॥ અક્ષય અકલંક છે જીવનું, જ્ઞાન આનંદ સરૂપ રે ॥
ચે૦ ૧૫૧ ॥ કર્મથી કલ્પના ઉપજે, પવનથી જિમ જળધિ વેલરે ॥
રૂપ પ્રગટે સહજ આપણું, દેખતાં દૃષ્ટિ સ્થિર મેલ રે ॥ ચે૦ ૧૫૨ ॥
ધારતાં ધર્મની ધારણા, મારતાં મોહવંડ ચોરરે ॥ જ્ઞાનરુચિવેલ વિ-
સ્તારતાં, વાતાં કર્મનું જોર રે ॥ ચે૦ ૧૫૩ ॥ રાગ વિષ દોષ ઉતારતાં,
ભરતાં દ્રેષ રસ શેષ રે ॥ પૂર્વ મુનિવચન સંભારતાં, સારતા કર્મ નિ-
શેષ રે ॥ ચે૦ ૧૫૪ ॥ દેખીએ માર્ગ શિવ નગરનો; જે ઉદાસિન પ-
રિણામ રે ॥ તેહ અચુછોડતાં ચાલિયે, પામિયે જિમ પરમ ધામરે ॥
ચે૦ ૧૫૫ ॥ શ્રી નયવિજય ગુરુ શિષ્યની, શીખડી અમૃતવેલ રે ॥
એહ જે ચતુર નર આદરે, તે લહે સુખસ રંગરેલ રે ॥ ચે૦ ૧૫૬ ॥

અથ શ્રી જીવ હિતશીલની સજ્ઞાપ.

જોઈ જતન કર જીવડા, આયુ અભણું ભયરે ॥ લે લ્હાવો

લક્ષ્મી તણો, પછી કાંઈ નવિ થાય રે ॥ જો ॥૧॥ એ આંકણી
 ॥ દુલહો ભવ માણસ તણો, દુલહો દેહ નિરોગો રે ॥ દુલહો ક્યા
 ધર્મ વાસના, દુલહો સુચરુ સંયોગો રે ॥ જો ॥૨॥ દિન ઊગે દિન
 આથમે, ન વળે કોઈ દિન પાછો રે ॥ અવકારે કાજ ન કીધલું, તે
 મનમાં રહેશે લાંછો રે ॥ જો ॥૩॥ લોભ લગે લખ રંચિયા, તે
 પર ધન હરિ લીધાં રે ॥ કેડે ન આવે કોઈને, કેડે કરમ રહ્યાં કીધાં
 રે ॥ જો ॥૪॥ માતા ઉઠે ઉઘો રહ્યો, કોડિ ગધે દુઃખ લીધારે ॥
 યોનિ જનમ દુઃખ જે હુવે, તે તુંજ લાજે છે મીઠાં રે ॥ જો ॥૫॥
 હું હું ભવ એળે ગયો, એકો અરથ ન સાધ્યો રે ॥ સહચરુ શીખ
 સુણી ઘણી, તો પણ સંવેગ ન વાધ્યો રે ॥ જો ॥૬॥ માંન મને કો-
 ઈ મતિ કરો, જમ જીવ્યો નવિ કેણે રે ॥ સુકૃત કાજ ન કીધલું, બે
 ભવ હારિયો છે તેણે રે ॥ જો ॥૭॥ જપ જગદીશનાં નામને, કાંઈ
 નિચતો તું સુવે રે ॥ કાજ કરે અવસર લક્ષી, સવિ દિન સરિખા
 ન હુવે રે ॥ જો ॥૮॥ જગ જાતો જાણી કરી, તિમ એક દિન તું-
 જ જાવો રે ॥ કર કરવો જે તુંજને હુવે, પછી હોશે પસતાવો રે ॥
 જો ॥ ૯॥ તિથિ પરવે તપ નવિ કયો, કેવળ કાયા તે પોષિ
 રે ॥ પરલવ જાતાં ઈણુ જીવને, સંબળ વિણુ કિમ હોસિ રે ॥ જો
 ॥૧૦॥ સુણ પ્રાણી પ્રેમે કહી, લખિ લહી જીમવાણી રે ॥ સંબળ
 સાથેરે સંબ્રહો, ઈમ કહે કેવળનાણી રે ॥ જો ॥ ૧૧ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી મનોરમા સતીની સજ્જાય.

મોહનગારી મનોરમા, સેઠ સુદર્શન નારીરે ॥ શીળ પ્રભાવે શા-
 સન સુરી, થઈ જસ સાન્નિધ્યકારી રે ॥ મો ॥ ૧ ॥ એ આંકણી
 હધિવાહન નૃપની પ્રિયા, અમયા લીએ કલકરે ॥ કોર્યો ચંપાપતિ
 કહે, શુળી રોપણુ વંકરે ॥ મો ॥ ૨ ॥ તે નિસુણીને મનોરમા, કદે
 કાઉસગ ધરી ધ્યાનરે ॥ દંપતી શીળ જો નિર્મળ, તો વધો શાસ-
 ન મામ રે ॥ મો ॥ ૩ ॥ શુળી સિંહાસન થઈ, શાસન દેવી હજી
 ર રે ॥ સંયમ ગ્રહી થયાં કેવળી, દંપતિ દોયે સતુર ॥ મો ॥ ૪ ॥
 જ્ઞાનવિમળ ગુણ શીળથી, શાસન શેલે ચઢાવે રે ॥ સુર નર સવિ-
 તસ કિકરા, શિવ સુદર્શી તે પાવે રે ॥ મો ॥ ૫ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી સોલ સતીની સજ્ઞાય.

સરસતિ માતા પ્રણમુ મુદ્ધા, તું તુહી આપે સંપદાા સોળ સતી-
નાં લીજે નામ, જિમ મનવંછિત સીજે કામ ॥ ૧ ॥ બ્રાહ્મી સુંદરી
સુળસા સતી, જપતાં પાતક ન રહે રતી ॥ કૌશલ્યા કુંતિ સતિ સા-
ર, પ્રભાવતી નામે જ્યકાર ॥ ૨ ॥ ભગવતી શીળવતી લય હરે, સુ-
ખ સંપતિ પદ્માવતી કરે ॥ દ્રૌપદી પાંડવ ધરણી જેહ, શિયળ અખં-
ડ વખાણ્યું તેહ ॥ ૩ ॥ સુલા દમયંતિ દુઃખ હરે, શિવાદેવી નિત્ય
સાન્નિધ્ય કરે ॥ ચંદનબાળા ચઢતી કળા, વીરયાત્ર દીધા બાકુળા
॥ ૪ ॥ રાજમતી નવી પરણ્યા નેમ, તોયે રાજ્યો અવિહડ પ્રેમ ॥
સીતાતાલું શીયળ જગ જ્યો, અગ્નિ ટળીને પાણી થયો ॥ ૫ ॥ ધન્ય
ધન્ય સતી શુભદ્રા શ્રીર, કાચે તાંતણું આલાણી નીર ॥ ચંપાપોળ ઉ-
ઘાડી અંગ, મૃગાવતી પ્રણમું મનરંગ ॥ ૬ ॥ પ્રહર ઉઠી સતી જપિયે
સોળ, જિમ લહિયે ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ ધૃત ગોળ ॥ શ્રી વિનયવિજય વાચ-
ક સુપસાય, રૂપવિજય ભાવે શુણુ ગાય ॥ ૭ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી જીવદયાની સજ્ઞાય.

આદિ જિણેસર પાય પ્રણમેવ, સરસતી સામિની મન્ન ધરેવા
જીવદયા પાળો નર નાર, જે તરે નિશ્ચે સંસાર ॥ ૧ ॥ પાણી ગળ-
તાં જ્યણા કરો, ખારાં મીઠાં જીવાં ધરો ॥ જેહને મને દયા પરધાન, તે
ધર દીસે બહુ સંતાન ॥ ૨ ॥ મારે જીને ફેડે લીખ, નરનારીને એહ
જ શીખ ॥ તેહને ધેર નહીં સંતાન, દુઃખ દેખે તે મેરૂ સમાન ॥ ૩ ॥
પક્ષી ઉંદર માણસના બાળ, જે પાપી મારે ગિરકાળ ॥ તેહને પરભવે
એહજ દુઃખ, છોડતાણું નવિ હોયે સુખ ॥ ૪ ॥ માખણુ મધુ બીલી
અથાણુ, આદુ સુરણુ વળે જાણુ ॥ ગાજર મુળા રતાળુ જેહ, શુદ્ધ
શ્રાવક તે છંડે એહ ॥ ૫ ॥ ફેગટ કુલે માયા કરે, કહો કેમ તે ભવ-
સાગર તરે ॥ જેહને દેવશુરુશું દેષ, સુખ ન પામે તે લવલેશ ॥ ૬ ॥ બહુ
હહાડાનું મેળો કરી, માખણુ તાવે અગ્નિયે ધરી ॥ તેહ મરીને નરકે જાય,
માનવ હોય તો દાવજવર થાયા ॥ ૭ ॥ દૂધતણું વળી લોલે જેહ, પાડા ભૂખે
મરે તેહ ॥ ફરતા ઢોરમાંતેજયે વળી, ભુખે તરશે મરે ટળવળી ॥ ૮ ॥ આંખ
કુટી દીએ જે ગાળ, પરભવ અથે થાયે બાળ ॥ મરે ફીટો દીએ જે
ગાળ, પરભવ સુખ ન પામે બાળ ॥ ૯ ॥ પાટ પાટલા ને વસદાન,

સવિ શેકયું વળિ રાંધ્યું ધાન ॥ મુનિવર દે મન ઉદ્ધાસ, તસ ઘર
લક્ષ્મી રહે ચિરવાસ ॥૧૦॥ દેતાં દાન વિમાસણુ કરે, દેઈ દાન મન
ચિંતા ધરે ॥ સુખ સંપતિ પામે અલિરામ; છેડે ન હોયે વસવા
ઠામ ॥૧૧॥ ધન થોડું ને દિયે દાન, મહિયલ તેહને વાધે વાન ॥
ઋષિને દેઈ કરે રંગરોળ, તસ ઘર લક્ષ્મી કરે કલોલ ॥૧૨॥ સુખ
સંપતિ જો આવી મળી, ડોસાની દેવા મતિ ટળી ॥ ધન ઉપર રાખે
જે નેહ, પરભવ સાપ પછે થાય તેહ ॥૧૩॥ અધિકો આછો બાંધે
તોલ, દે વાચા નવિ પાળે બોલ ॥ તેહની લોકમાં ન હોયે લાજ,
પરભવ તેહનાં ન સરે કાજ ॥૧૪॥ પોથી ખાળે બોળે જેહ, પર-
ભવ મૂરખ થાયે તેહ ॥ લણે ગુણે દે પોથી દાન, પરભવ નર તે
વિદ્યાવાન ॥૧૫॥ ન્હાના મોટા કુવલા હરી, આંતે ચુટે લીલા કરી ॥
પ્રીધાં કર્મ નવિ ઠેલાય, મરિને નર તે કોઢિયો થાય ॥૧૬॥ પાંખ
પંખીની કાઢે જેહ, પરભવ ફુંકે થાયે તેહ ॥ પગ કાંપ ને કરે ગળ-
ગળો, મરિ નર તે થાયે પાંગળો ॥૧૭॥ પાડેશીશું વડે દિન રાત,
પરભવ તે ન પામે સંધાત ॥ માત પિતા સુત બૈયર ઘણી, પરભવ
તેહને વઢાવઢ ઘણી ॥૧૮॥ અણુદીકું અણુસાંભળ્યું કહે જેહ, પર-
ભવ ખેડેશ થાયે તેહ ॥ પારકી નિંદા કરે નર નાર, જશ નવિ પા-
મે તેહ લગાર ॥૧૯॥ પરના અવગુણ ઢાંકે જેહ, નર નારી જશ
પામે તેહ ॥ નિંદા કરે ને દિયે જે ગાળ, પરભવ નર તે પામે આળ
॥૨૦॥ રાત્રિભોજન કરે નર નાર, તે પામે દુઃખ અવતાર ॥ રાતે
પંખી ન ખાયે ધાન, માણસ હેયે નદીસે સાન ॥૨૧॥ સૂર્ય સરિખો
આથમે દેવ, માનવને ખાવાની ટેવ ॥ ધર્મી લોકજ હોયે જેહ, રા-
ત્રિભોજન ટાળે તેહ ॥૨૨॥ ગૌતમ પૃથ્વજને અનુસાર, એ સજ્જાય કરી
શ્રીકાર ॥ પંડિત હર્ષસાગર શિષ્ય સાર, શિવસાગર કહે ધર્મ વિચાર ॥

અથ શ્રી મોટી હોંશ ન કરવાની સજ્જાય.

હોંશીકા ભાઈ, હોંશ ન કીજે મોટી, વાવી છે બટી બાજરી,
તો શાળિ કેમ લહિયે મોટી રે ॥ હોં ॥૧॥ એ આંકણી ॥ જેણે
દીધું તેણે લીધું, જે દેશે તે લેશે ॥ જેણે નવિ દીધું તેણે નવિ લીધું,
દીધા વિના કેમ લેશે ॥ હોં ॥૨॥ વાવ્યા વિના કેમ કર્ષણ લ-
હિયે, સેવ્યા વિના કેમ ઠરિયે ॥ પુણ્ય વિના મનસ્થ મોટા, દીધા

વિષ્ણુ કેમ કરિયેરે ॥ હોં ॥ ૩ ॥ શીસાની અકોટી આપી, આપી તરૂઆની ત્રોટી ॥ તે સોનાર કને કેમ માગીશ, સોનાની કરી મહોટીરે ॥ હોં ॥ ૪ ॥ શાળિમદ્ર ધન્નો કયવન્નો, મૂળદેવ ધતસાર ॥ પુન્ય વિશેષે પ્રત્યક્ષ પામ્યા, અલવેશર અવતાર રે ॥ હોં ॥ ૫ ॥ એવું જાણી રૂડું પામી, કરજો, ધર્મ સખાઈ ॥ સાધુ હર્ષ કરજોડી વિનવે, ત્રીધું લેશે ભાઈ રે ॥ હોં ॥ ૬ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી અમલ્યને ઉપદેશ ન લાગવાની સજ્ઞાય.

ઉપદેશ ન લાગે અમલ્યને, બહુ વિધથું ખુઝવે કોષરે ॥ ગંગા જળે નહિવરાવીએ, પણ વાયસ હંસ ન હોય રે ॥ ઉં ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ જેમ જેમ પ્રતિબોધીએ, તેમ તેમ ખમણે થાયરે ॥ હાં ॥ કુટિલ અધતણી પરે અવળો અવળો ઉભાય રે ॥ ઉં ॥ ૨ ॥ પય ને સાકર પાતાં થકાં, વિષધરને વધે વિષ પૂરે ॥ હાં ॥ હાણુ કરે હિત હાખતાં, તે માટે વસીએ દુર રે ॥ ઉં ॥ ૩ ॥ અજાણુ દુઃખે સમજાવીએ, સુખજી ઘણું સુલભ રે ॥ હાં ॥ ૪ ॥ ધારંગા માનવી, ખુઝવતાં મહા દુર્લભ રે ॥ ઉં ॥ ૫ ॥ મારક ઉઠાઈ રાયનો, નમુચી નામે પ્રધાનરે ॥ તેતો બાર વરસ લગેં ખુઝવ્યો, પણ ન વળી તસ સાનરે ॥ ઉં ॥ ૬ ॥ શીખામણુ દેતાં થકાં, જે સમજે નહી કલ્પાંતરે ॥ હાં ॥ ૭ ॥ અવગુણકારી જાણવો, સુખીવ વાનર દષ્ટાંતરે ॥ ઉં ॥ ૮ ॥ કુસંગા શંગ ન કીજીએ, ધરિયે નવપદધ્યાન રે ॥

અથ શ્રી સીયોના કથલાની સજ્ઞાય.

(આધા આમ પધારો પૂજ્ય, અમ ધર વોહરણુ વેળા. એ દેશી.)

આઠમ પાખી પરવ દિવસે, ઉપાશરામાં આવે ॥ નારી વીશ પચીશ મળીને, વખાણુ સુણવા ભાવે ॥ રૂટે રંગ ધરીને રાજ, સુણજો વાત સચાણી ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ પાટે બેસી પૂજ્ય તિવારે, ધર્મકથા ઉપદેશે ॥ શ્રાવિકા મળિને માંહે માંહે, કથલો કરવા બેસે ॥ ૨ ॥ ૧૨ ॥ એક કહે સાંભળ રે સજની, મહારી સામુ મહોટી ॥ મહારા ઉપર મન નવિ રાખે, એ વાતો છે ખોટી ॥ ૩ ॥ ૧૩ ॥ બીજી નારી કહે સુણ ખાઈ, મુખ માંતુ મુખ મીઠી ॥ પંજુ શારીવસ્તુ અંગ લેઈ,

આપે જઈને બેઠી ॥૩૦॥૪॥ ત્રીજી નારી તુરત કહે તવ, મુજ સા-
સુ શુક્રલીલી ॥ મ્હારી ઉપર કદિય ન કેપે, જતન કરે મન સીલી
॥૩૦॥૫॥ ચોથી નારી બોલે બાઈ, મુજ વહુઅર ગુણવંતી ॥ ઘ-
રનું કામ ઉપાડી લીધું, મુજને કરી નિચિંતી ॥૩૦॥૬॥ પાંચમી
નારી પ્રેમ ધરીને, બોલે સાંભળ બાઈ ॥ વિનયવતી છે મ્હારી વ-
હુઅર, રીસ નહીં તિલ રાઈ ॥ ૩૦ ॥ ૭ ॥ છઠી નારી બોલે નાની,
તુજ વહુઅર ગુણ ભારી ॥ વાતો કરતી કિમલિ ન થાકે, બેસે પર
ઘર બારી ॥૩૦॥૮॥ સાતમી નારી કહે સુણ સજની, શી કહું મુજ
ઘર વાતો ॥ મ્હારી સાસુ મ્હારી સાથે, વઠયા કરે દિન રાતે ॥ ૩૦
॥૯॥ આઠમી નારી કહે સુણ બાઈ, મુજ પ્રિતમને નચાવે ॥ મુજ
સાસુ છે અતિ અંબુખીલી, તે દેખી દુઃખ પાવે ॥૩૦॥૧૦॥ નવમી
નારી બોલે નેહ, મુજ સુત મુજને કારે ॥ વહુઅર ક્યારે વેઠ કરે
તો, આવી તેહને વારે ॥૩૦॥૧૧॥ દશમી દયિતા બોલે દેખી, બાઈ
તુમ બલિહારી ॥ વહુઅરને હું રીશ કંઈ તો, પુત્રથી થાઉં બારી
॥૩૦॥૧૨॥ એકાદશી ઇલિપરે આખે, મુજ વહુઅર વિકરાળી ॥ શીખ
દિયંતાં શુભિ દે છે, ચપળ મહા ચંડાળી ॥૩૦॥ ૧૩ ॥ દ્વાદશમા
ઇમ બોલે બાળા, મુજ વહુ ઘણીજ સચાણી ॥ સઘળી ઘરની ત્રેવડ
સમજે, પણ આંખે છે કાણી ॥ ૩૦ ॥ ૧૪ ॥ એ કહે સાંભળ રે અ-
બા, મુજ પાડોશણ પાપી ॥ વિના સવારથ વેઠ કરાવે, ચોલી વાતો
થાપી ॥ ૩૦ ॥ ૧૫ ॥ એક કહે બાઈ હું શું આવું, ઉપાશરે, ઇલિ
વેળા ॥ જૂખ્યો છેયો ભોજન માગે, ટળે ભે રાંધણ વેળા ॥૩૦॥૧૬॥ એક
કહે મુજ વહુઅર ભોળી, હઠ ઘણી તે તાણે ॥ એકલે હાથે કામજ
કરવું, તે પરમેશ્વર ભણે ॥૩૦॥૧૭॥ એક કહે સુણ સજની મ્હારી,
દુખની શી કહું વાતો ॥ સાસુ શુણી નણુંદ હઠીલી, તિમ દિયરિયો
તાતો ॥ ૩૦ ॥ ૧૮ ॥ એક કહે સુણ મ્હારી માતા, મેં હવે કેમ રહે-
વાય ॥ સાસુ સસરા પિયુ પનોતો, સઘળાં ખાવા ધાય ॥ ૩૦ ॥ ૧૯ ॥
એક કહે સુણ સાથણ આપણે, એકજ લગને પરણી ॥ ત્હારે છેયે
છાકમ છોળા, મ્હારે નહીં અઘરણી ॥ ૩૦ ॥ ૨૦ ॥ એક કહે મ્હારે
પાડો આંખો, એક કહે મ્હારે પાડી ॥ બાઈ તું લેવાને આવજે
છાશ કરે શું બાડી ॥ ૩૦ ॥ ૨૧ ॥ એક કહે ઇમ મારી સાસુ, મુજને
લાડ લાડવે ॥ વરે વાવરે સારો સુધારો, મુજ વિણ મુળ ન ભાવો
॥૩૦॥૨૨॥ એક કહે તું વહુઅર વાડ, તુજને બલેજ બાઈ ॥ મ્હારી

વહુઅર મુજને વિગોવં, ખટરસ ભોજન ખાઈ ॥૩૦૧૨૩॥ એક કહે
 સાંભળ તું ફોઈ, સખરખાઈની વાતું ॥ મહારે દહાણું ચોષ્ટું મળિયું,
 મેં જોવરાયું ખાતું ॥૩૦૧૨૪॥ એક કહે સુણ અમુકી ખાઈ, આ
 ઘરણીને ખોળે ॥ સાત સોપારી મુજને નાપી, મેં આપીતી સોળે ॥
 ૩૦૧૨૫॥ જોઈતીખાઈએ જમવા તેડયાં, શીરો સઘળો ખુટયો ॥ સાઠ
 દિવસની સુખડી આણી, ખવરાવી કરી કુટો ॥ ૩૦ ॥ ૨૬ ॥ એક કહે
 મુજ માંચો તુટયો, પાયો એકજ લાંગ્યો ॥ સજ્જ કરયા વિણ કેમ
 સુવાયે, અણચિંત્યો દુઃખ લાગ્યો ॥ ૩૦ ॥ ૨૭ ॥ એક કહે મુજ
 અંગ અકળાયે, આળસ અધિક આવે ॥ માંકડ મુખા કરડે રાતે,
 નેહથી ઊંઘજ નાવે ॥ ૩૦ ॥ ૨૮ ॥ એક કહે મુજ ચુલો ભાગ્યો, તે
 જઈ કરાવો રૂંધો ॥ એક કહે મુજ પ્રિતમ ખ્યારે, ચૂપે આણ્યો ચૂડો
 ॥ ૩૦ ॥ ૨૯ ॥ એક કહે મારે રેટીયાનો, ત્રાકલટો ત્રટકાણો ॥ એક
 કહે મુજ માળજ કાપી, કિશુ નહિ કંતાણો ॥ ૩૦ ॥ ૩૦ ॥ એક કહે
 ઉપાશરે આવ્યાં, કહો કિશુ કોઈ આલે ॥ બે કેકડી કાંતું જો ખાઈ,
 ઘરમાં શાકજ આલે ॥૩૦૧૩૧॥ એક કહે ધોવાને જઈએ, જો ખાઈ
 તું આવે ॥ એક કહે મુજ ધાન્ય સજ્યો તે, ઘર ધંધે મન ધાવે ॥
 ૩૦ ॥ ૩૨ ॥ એક કહે છે મહારી સાથણ, જો તું મુજ ઘર આવે ॥
 માથું ગુથીને મન ગમતી, કરશું વાતો લાવે ॥ ૩૦ ॥ ૩૩ ॥ એક
 કહે મેં કળથી રાંધી, એક કહે મેં ચોળા ॥ એક કહે મેં વાલ વધા-
 રયા, તે થયા છાકમ છોળા ॥૩૦૧૩૪॥ એક કહે મુજ ઘંબર મીઠાં,
 એક કહે દળ ખાન્ન ॥ એક કહે મુજ લાડુ લાવે, સખર જલેળી ખા-
 ન્ન ॥૩૦૧૩૫॥ એક કહે દેશ માળવ મીઠાં, એક ગુજરાત વખાણું ॥
 એક કહે છે મરુધર મહોટો, સોરઠ સકળ સુણજો ॥૩૦ ॥ ૩૬ ॥ એક
 તો આપણું રાજ્ય વખાણું, અપર રાજ્ય એક નિદે ॥ એક કહે રા-
 જ તો તેહજ, નહી વરો નહી દહે ॥૩૦૧૩૭॥ એહવે એક ખુદિ
 વંતી ખોલી, શું ખાઈયો તુમ કહિયે ॥ કચપચ કરીને કાનજ ફોડયા,
 વખાણુ કેણીપરે સુણિયે ॥૩૦૧૩૮॥ ધર્મસ્થાને આવો ધાઈ, વાતો
 કરવા માંડો ॥ પાપ પોટલા ખાંધો પ્રાયે, કાર્ય ધર્મનાં છાંડો ॥૩૦ ॥
 ૩૯ ॥ એહવે અકાળ થયો ઇમ જાણી, ઉપદેશ પુરો કીધો ॥ શ્ર.વિકા,
 સરવે વાંદી ગુરૂને, મારગ ધરનો લીધો ॥૩૦૧૪૦॥ રે ખાઈઓ તમે
 ઇણ વિધ આવી, વિકથા વાતજ વારો ॥ મનુશુદ્ધિ વિણ મુગતિપુરિનો
 કારજકિણિ વિધિ સારો ॥૩૦ ॥ ૪૧ ॥ વળિ કહે ગુરૂ સુણો શ્રાવિકા,

ચેતનને શીખામણની અને એલાચી કુમારની સજ્ઞાય. (૧૫)

કથલો કાંઈ ન કીજે ॥ શ્રુતવાણી મન શુદ્ધે સુણતાં, સઘળાં કારજ
સીએ ॥ ૩૦ ॥ ૪૨ ॥ પરનો દોષ દેખાડી પોતે, નિજ આતમ નવિ
વાંચે ॥ દોષ પોતાનો દેખી દ્રષ્ટે, સુકૃત ધણિપરે સાચો ॥ ૩૦ ॥ ૪૩ ॥
દશ દ્રષ્ટાંત દુર્લભ એહવો, મનુષ્યપણે જે પાચો ॥ દેવ ગુરુ ધર્મ ત-
ત્વ એ ત્રણે, સેવો સદા સુખદાયો ॥ ૩૦ ॥ ૪૪ ॥ કથલો સુણીને કથ-
લો વારો ગુરુ વાણી રસ ચાખો ॥ પરનિંદાથી દુર્ગતિ પામે, નિજ
મન નિર્મળ રાખો ॥ ૩૦ ॥ ૪૫ ॥ ત્રિકરણ શુદ્ધે તીર્થ કરની, શુદ્ધ કથા
જે સુણશે ॥ મહાનદ કહે મનને રંગે, તે ભવસાગર તરશે ॥ ૩૦
॥ ૪૬ ॥ સંવત ૧૮ સત દશને વર્ષે, આસો માસ ઉદારે ॥ પાલણુ
પુરમાં પ્રાતે કિયો, વિકથાનો વિસ્તારો ॥ ૩૦ ॥ ૪૭ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી ચેતનને શીખમણની સજ્ઞાય.

ચેતન અખ કહુ ચેતીયે, જ્ઞાન નયન ઉઘાડી ॥ સમતા સહજ
પણું ભજો, તજો મમતા નારી ॥ ચે૦ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ યા દુનિ-
યા હે બાબરી, જેસી બાણગર બાણ ॥ સાથ કીસીકે ના ચલે, જ્યું
કુલટા નારી ॥ ચે. ॥ ૨ ॥ માયા તરુ છાયા પરે, ન રહે થિરકારી ॥
જનત હે દિલમે જની, પણ કરી બિગારી ॥ ચે૦ ॥ ૩ ॥ મેરી
મેરી તું કયા કરે, કોણશું ચારી ॥ પલટે એકણુ પલકમાં, જ્યું ધન
અધીયારી ॥ ચે૦ ॥ ૪ ॥ પરમાતમ અવિચળ ભજો, ચિંદાનદ અ-
કરી ॥ નય કહે નિયત સદા કરો, સખ જન સુખકારી ॥ ચે૦ ॥ ૫ ॥

અથ શ્રી એલાચી કુમારની સજ્ઞાય.

નામ એલાપુત્ર બાણીએ, ધનદત્ત શેઠનો પુત્ર ॥ નટવી દેખીને
મોહિયો, નવિ રાખ્યું ઘર સૂત્ર ॥ કર્મ ન છુટે રે પ્રાણીયા ॥ ૧ ॥ એ
આંકણી ॥ પૂરવ નેહ વિકાર ॥ નિજકૂળ છાંડીરે નટ થયો, નાણી શ-
રમ લગાર ॥ કર્મ ૦ ॥ ૨ ॥ માત પિતા કહે પુત્રને, નટ નવિ થઈએ
રે જાત ॥ પુત્ર પરણાવું રે પદમણી, સુખ વિલસો તે સંઘાત ॥ કર્મ ૦
॥ ૩ ॥ કહેણુ ન માન્યું રે તાતનું, પૂરવ કર્મ વિશેષ ॥ નટ થઈ શી-
ખ્યો રે નાચવા, ન મટે લખિયા રે લેખ ॥ કર્મ ૦ ॥ ૪ ॥ એક પુર આ-
વ્યોરે નાચવા, ઉંચો વંશ વિશેષ ॥ તિહાં રાય જોવાને આવિયો,
મળિયા લોક અનેક ॥ કર્મ ૦ ॥ ૫ ॥ ઢોલ વજાવે રે નટવી, ગાંવે કિ-

નનર સાદ ॥ ખાય તળ ધુધરા ધમધમે, ગાળે અંબર નાદ ॥ કર્મ ૦ ॥ ૬ ॥
 દોય પગ પહેરીરે પાવડી, વંશ ચડયો ગજ ગેત ॥ નોધારે થઈ ના-
 ચતો, ખેલે નવ નવા ખેલ ॥ કર્મ ૦ ॥ ૭ ॥ નટવી રંભારે સારિખી,
 નચણુ દેખરે જામ ॥ જો અંતે ઉરમાં એ રહે જનમ સફળ મુજ
 તામ ॥ કર્મ ૦ ॥ ૮ ॥ તવ તિહાં ચિંતે રે ભુપતિ, લખધ્યો નટવીની
 સાથ ॥ જો નટ પડેરે નાચતો, તો નટવી કરું મુજ હાથ ॥ કર્મ ૦
 ॥ ૯ ॥ કર્મ વશે રે હું નટ થયો, નાચું છું નિરધાર ॥ મન નવિ મા
 નેરે રાયનું, તો કોણુ કરવો વિચાર ॥ કર્મ ૦ ॥ ૧૦ ॥ દામ ન આપે રે
 ભુપતિ, નટે જાણી તે વાત ॥ હું ધન વંછું છું રાયનું, રાય વંછે મુજ
 ધાત ॥ કર્મ ૦ ॥ ૧૧ ॥ દાન લહું જો હું રાયનું, તો મુજ ભવિત સા-
 ર ॥ એમ મનમાંહેરે ચિંતવી, ચઢીયો ચોથીરે વાર ॥ કર્મ ૦ ॥ ૧૨ ॥
 થાળ ભરી શુદ્ધ મોદકે, પદમણી ઉભી છે બાર ॥ લ્યો લ્યો કહે છે
 લેતા નથી, ધન ધન મુનિ અવતાર ॥ કર્મ ૦ ॥ ૧૩ ॥ એમ તિહાં
 મુનિવર વહોરતા, નટે દેખ્યા મહાભાગ ॥ ધિક ધિક વિષયા રે ભવ
 ને, એમ નટ પામ્યો વૈરાગ ॥ કર્મ ૦ ॥ ૧૪ ॥ સંવર ભાવે રે કેવળી
 થયો તે કર્મ ખપાય ॥ કેવળ મહિમા રે સુર કરે, લખિધવિજય ગુણ
 ગાય ॥ કર્મ ૦ ॥ ૧૫ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી સાધુવંદનાની સજ્જાય.

સાધુજીને વંદણા નિત નિત કીજે, પ્રહ ઉગમતે સૂર રે ॥ પ્રા-
 ણી ॥ નીચ ગતિમાં તે નવિ જાવે, પામે ઋદ્ધિ ભરપૂરરે ॥ પ્રાણી ॥
 સાધુજીને ॥ ૧ ॥ મ્હોટાં તે પંચ મહાવ્રત પાળે, છકાયના પ્રતિપા-
 ણ રે ॥ પ્રા ૦ ॥ ભ્રમર ભિક્ષા મુનિ મુઝતિ લેવે, દોષ ખેતાળીશ ટાળરે
 ॥ પ્રા ૦ ॥ સાધુ ૦ ॥ ૨ ॥ ઋદ્ધિ સંપદા મુનિ કારમી જાણી, દીધી સંસાર
 ને પૂઠ રે ॥ પ્રા ૦ ॥ એહ પુરૂષોની સેવા કરતાં; આઠે કરમ જાવે દુટ
 રે ॥ પ્રા ૦ ॥ સાધુ ૦ ૩ ॥ એકેકા મુનિવર રસના ત્યગી, એકેકા જ્ઞા-
 ન ભંડારરે ॥ પ્રા ૦ ॥ એકેક મુનિવર વૈયાવચ વૈરાગી, એના ગુણ-
 નો નાવે પારરે ॥ પ્રા ૦ ॥ સાધુ ૦ ॥ ૪ ॥ ગુણ સત્ત વીશે કરી દીપે,
 જીત્યા પરીસા ખાવીસ રે ॥ પ્રા ૦ ॥ ખાવન તો અનાચારજ ટાળે, તેહ-
 ને નમાવું મ્હાડું સીશ રે ॥ પ્રા ૦ ॥ સાધુ ૦ ॥ ૫ ॥ અજ સમાન તે
 સંત મુનીસર; ભવ્ય જીવ ખેસે આચ રે ॥ પ્રા ૦ ॥ પર ઉપકારી મુનિ

દામ ન માગે, દેવે તે મુગતિ પહોચાયરે ॥ પ્રા૦ ॥ સાધુનાં ધણ
ચરણે પ્રાણી શાતા રે પાવે, પાવે તે લીલ વિલાસરે ॥ પ્રા૦ ॥
જન્મ જરા ને મરણ મિટાવે, નાવે તે ગર્ભાવાસરે ॥ પ્રા૦ ॥ સાધુ
॥ ૭ ॥ એક વચન તે સદગુરુ કેરે, જો ખેસે દિલ માંચ રે ॥ પ્રા૦ ॥
નરક ગતિમાં તે નવિ જાવે, ધમ કહે શ્રીજીનરાય રે ॥ પ્રા૦ ॥ સાધુ
॥ ૮ ॥ પ્રહ ઉઠી તુમે ઉત્તમ પ્રાણી, સુણે સાધુનું વ્યાખ્યાન રે ॥
પ્રા૦ ॥ તે પુરુષોની સેવા કરતાં, પામે તે અમર વિમાનરે ॥ પ્રા૦ ॥
સાધુ ॥ ૯ ॥ સંવત અઢારને વર્ષ અઢત્રીશે, ખુસી તે ગામ ચોમાસ
રે ॥ પ્રા૦ ॥ મુનિ આશ્કરણુ ધણિ પરે જાં પે, હું તે ઉત્તમ સાધુને
દાસ રે ॥ પ્રા૦ ॥ ૧૦ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી જંબૂસ્વામીની લાવણી.

સજી સોળ શૃંગાર બદન પર, આઠ બની સુંદરિ ખ્યારી ॥ ૭
હો આઠ બની સુંદરી ખ્યારી ॥ કહ્યું માનો મહારા શામ છબીલા,
અરજ કરે આઠે નારી ॥ સુંદરિ સારી ગુણકી ભારી, અંજરકા કરે ધ-
મકારા ॥ ૭ હો આં ॥ કહ્યાં કાંખી અણુવટ બિહુઆ, નેઉરકા બહુ
ઠમકારા ॥ છલા છવી ટ્રિયો ને કુલ કુદરિયો, ધુધરીઓ ધમકે આઠી ॥
૭ હો ॥ કાળીમાંઠી જુવારી અકોટી, ચળક રહી તુંજશી તાજી ॥
કંઠે એકાવણિ હાર અનોપમ, નેતુમેં કાજળ સારા ॥ ૭ હોનેના
લીલા તે બહુ સુરત દામણી, ભરજોવન શોભે ખાળા ॥ ધુધરી પોંચી
ખાનુખંધ ખેરખા, હાથે પહેરી ચંદનચૂડી ॥ ૭ હો હો ॥ કહી
કંકણ સોના સાંકળાં, શોભા બની હે અજબ રૂડી ॥ તનમનિયું ને
મોહનમાદળિયું, ચળક ચળક ચમકે ભારી ॥ ૭ હો ચં ॥ કહ્યું
માનો મહારા શામ છબીલા, અરજ કરે આઠે નારી ॥ ૧ ॥ એઆંકણી
વિધ વિધના શૃંગાર સજીને, આઠે નાર તિહાં હુઈ ભેળી ॥ ૭ હો
આં ॥ આસપાસ અલખેલી ઉલી, બિચમેં લિયા વાલમ ઘેરી ॥
ઘેરી કામિની કહે પિયુજી, સુખ લોગવો અપની સાથે ॥ ૭ હો ॥
સું ॥ લીલા દોહિલી નાથ માહરા, સ્વામીકું યું સમજતે ॥ છોટી
ઉમ્મર ખાળખણમેં, સંચમકી ખાતાં કરતા ॥ ૭ હો સંગાપરણીને
કયાં જાઓ પિયુડાં, લાજ લગારે નહિ ધરતા ॥ ખાઓ પીયો ને કરો
સાહેબી, કમી નહી અપને ઘરમેં ॥ ૭ હોક૦ ॥ નહિ રળના ઓર નહી
કમાના, ફીકર મત કરો દિલમેં ॥ કરતા નહિ તુમે જંબુ દિલમાં,

કહેતી ઈમ વારંવારી ॥ ૭ હો કં ॥ કહ્યું ॥ ૨ ॥ કંઠે પંથ હે
 સાધુ કેરા, એસી ધોરા ચલશકિત ॥ ૭ હો એં ॥ જેસા બોલ મેરૂ
 કેરા, એસી હે સંયમ લકિત ॥ તણ પલંગને કરી સંચારો, ઉઘાડે
 પાણિસે ચલના ॥ ૭ હો ઉં ॥ કરમાં ઝોળી ઘર ઘર ફિરના, માગીને
 ભોજન મિલના ॥ શરીર સુકુમાળ સુંદર કાયા, બિંના નિત્ય પીના
 પાણી ॥ ૭ હો બિં ॥ ઘોળા કપડા ધરી અંગ પર, મુખસે વહવિ
 નિર્વંધ વાણી ॥ ૭ તવા પરિસહ બાવીશ આકરા, સિંહ નાદ જેસા
 ગાજે ॥ ૭ હો સિંં ॥ એસી કરણી દક્ષર કરવી, શીશ જલેને પાઉં
 દાઝે ॥ શીયાળે શીત પડે આકરી, ઉનાળે અસો ભારી ॥ ૭ હો
 ઉં ॥ કહ્યું ॥ ૩ ॥ આશા પૂરો અલભેલા હમારી, સરખી સૈયરકી
 ટોળી ॥ ૭ હો સં ॥ એક વરને વરવું આઠે, એવી કીધી પહેલી
 બોલી ॥ જંબૂ કાંતિ જોઈ અનોપમ, મગન બોત હુઈ મનમેં ॥ ૭
 હો મં ॥ મન લંગ કેમ કરો પિયુડા, મુકો છો અમને વનમેં ॥
 એક નારીને કાજે રામે, રાવણને નાંખ્યો મારી ॥ ૭ હો રાં ॥
 લંકાગઢ ઉત્થાપન કીધો, ઘર લાયા અપની નારી ॥ નારી એસી
 નરને બહાલી તુમે તજે છો અખ અમને ॥ ૭ હો તું ॥ હસી ખુશી
 બોલાવો હમને, પાય પડું સ્વામી તમને ॥ જંબૂ કહે તુમે સુણો
 નારિયો, ધર્મ ધ્યાન હેડે ધારી ॥ ૭ હો ધં ॥ કહ્યું ॥ ૪ ॥ જન્મ
 મરણનો ભય છે મહેટો, અનંત દુઃખ છે દિલ ધરના ॥ ૭ હો અં ॥
 દેરા લાખ ચોરાશો ફિરના, પ્રભુ જ્ઞાન હેડે ધરના ॥ સુધર્માસ્વામીને
 વાંઢિયા, મેં સૂણી ઉનકી વાણી ॥ ૭ હો મેં ॥ નરક નિગોદકી
 સૂણી વેદના, માયા સખ જુકી જાણી ॥ શીલ વ્રત તુમે લ્યો સો-
 ભાગી, ખીણ બાધા બહુ ઝાઝી ॥ ૭ હો ખીં ॥ કિનકી માડી
 કિનકી લાડી, મતલબકો હે સખ બાણ ॥ પતિ તણી જો રાખો
 પ્રીતડી, સંયમ લ્યો સ્વામી સાથે ॥ ૭ હો સંં ॥ અનંત સુખને
 વરિયે પ્રેમદા, મુગતિ મળે સુંદર સાથે ॥ રામા રીઝી વાણી સુણીને,
 મમતા સખ નાંખી મારી ॥ ૭ હો મં ॥ કહ્યું ॥ ૫ ॥ સાસુ ખૂઝવી
 સસરા ખૂઝવ્યા, ખૂઝવિયાં પિતા માડી ॥ ૭ હો ખું ॥ તેવાસમયમાં પ્રભવો
 આવિયો, ચોરી કરી ખાતર પાડી ॥ ધન માલકી બંધી ગાંઢડિયો, શૂરો
 પૂરો બહુ બહિયો ॥ ૭ હો શૂં ॥ વાણી સુણી શ્રી જંબુ કુમારની
 કરજોડી પાયે પડીયો ॥ પાંચથે ને સત્તાવીશ ખુઝવ્યા, ત્યાગ લિયો
 સંસાર તહીં ॥ ૭ હો ત્યાં ॥ કરજોડી સુધર્મની પાસે, મહાવ્રત

લીધાં પંચ સહા ॥ સંવત ઓગણીશે એકત્રીશ, જેઠ માસ પુનમ
શાસી ॥૭ હોં જે ॥ ચુનિલાલ કરજોડી વંદે, સારંગપુરનો રહે-
વાસી ॥ મહેર કરો મહારાજ મુજ પર, નમું પાય વારંવારી ॥ ૭ હો
નં ॥ કહું ॥ ૬ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી કામદેવની સજ્જાય.

એક દિન ઇંદ્રે પ્રસશિયો ૭, ભરિ રે સલાને માંચ ॥ અતિ
દૃઢતાઈ કામદેવની, જાકું દેવ ન શકે ચળાય ॥ શ્રાવક શ્રી વીરનાં,
ચંપાના વાસી ૭ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ સરંધ્યો નહી એક દેવતા ૭,
રૂપ પિસાચ બનાય ॥ કામદેવ પાસે આવીને, એતો વચન કહે દુઃખ
દાય ॥ શ્રાવક ગારા ॥ હલોરે કામદેવ તુજને, કલપે નહી છે કોય ॥
ત્હારે ધરમ નહી છોડવો પણ, મેં છોડાવશું તોય ॥ શ્રાં ॥ ૩ ॥ રૂપ
પિસાચનું દેખિને ૭, ડરીયા નહી મન માંચ ॥ જાણ્યો મિથ્યાતી
દેવતા, દિયો ધ્યાનમેં ચિત્ત લગાય ॥ શ્રાં ॥ ૪ ॥ એક વાર મુખશું
કહે, એમ દેવ કહે વારંવાર ॥ તો પણ તે બોલ્યા નહીં, ત્યારે દેવ
આંચો બહાર ॥ શ્રાં ॥ ૫ ॥ હાથી રૂપ વેકેય કિયો ૭, પિસા-
ચપણો કિયો દૂર ॥ પોષધશાળામાં આવિને, એ તો બોલે છે વચન
કરૂ ॥ શ્રાં ॥ ૬ ॥ મને ડરી ચળીયા નહીં તવ, હાથીએ સુંદમાં ઘા-
લ ॥ પોષધશાળા બહાર આવીને, દિયો આકાશ માંહી ઉછાળ ॥
શ્રાં ॥ ૭ ॥ ઇંતુસળ પર આલીને ૭, કમળની પેરે રોળ ॥ ઉજળી
વેદના ઉપની પણ, નવિ ચળ્યા ધ્યાન અડોળ ॥ શ્રાં ॥ ૮ ॥ ગજ-
તળને સર્પજ હુએ ૭, કાળો મહા વિકરાળ ॥ ડંક દિયો કામદેવને
એ તો કોધી મહા ચંડાળ ॥ શ્રાં ॥ ૯ ॥ ઉજળી વેદના ઉપની, પણ
ડરીયા નહીં તિલ માત ॥ સુર થાકી પ્રગટ હુએ, થયો દેવતા
રૂપ સાક્ષાત ॥ શ્રાં ॥ ૧૦ ॥ કરજોડી એમ વીનવે, ત્હારાં સુરપતિ કિયા
રે વ્રખાણ ॥ મેં સુદમતિ સરંધ્યો નહીં, તુને ઉપસર્ગ દિયો અથાગ ॥
શ્રાં ॥ ૧૧ ॥ તન મનશું ડગીયા નહીં ૭, તેં ધર્મ પાયો પરમાણ ॥
ખમજ્યો અપરાધ માહરો, ધમિ કહીને ગયો સુર ઠામ ॥ શ્રાં ॥ ૧૨ ॥
વીર જિણુંદ સમેમરયા ૭, કામદેવ વંદન જાય ॥ વીર કહે ઉપસર્ગ
દિયો, તમે દેવ મિથ્યાતીએ આય ॥ શ્રાં ॥ ૧૩ ॥ હા સ્વામી સાચું
અછે ૭, તવ શ્રમણ શ્રમણિને બોલાય ॥ ઘર બેઠાં પરિસહ સદ્ધાં,
ધમિ પરસશો જિનરાય ॥ શ્રાં ॥ ૧૪ ॥ વીશં વરસ શુદ્ધ પાળીયા ૭,

શ્રાવકનાં વ્રત બાર ॥ પહેલા દેવલોકમાં ઉપેન્ધ્યા, ચવિ જાશે મોક્ષ
મોઝાર ॥શ્રા.૦॥૧૫॥ મરુધરદેશ સોહ્યામણીજી, જ્યપુર કિયોરે ચોમાસા
અષ્ટાદસ શત છાશીએ, ખુશાલચંદ્રજીએ જોડ પ્રકાસિ ॥શ્રા.૦॥૧૬॥

અથ શ્રી રેવતિ શ્રાવિકાની સજ્ઞાય.

(આવી રે પનોતી જરાસંગને. એ દશી.)

સોનાને સિંહાસન બેઠા રેવતી, બેઠાં બેઠાં મંદિર મોઝાર રે ॥
ગજગતિ દીઠા મુનિ આવતા, સુંદર સિંહ અણુગાર રે ॥ મંદિર પ-
ધારે મેરે પુન્ય જી ॥૧॥ એ આંકણી ॥ આજ સુરતરૂં ફળ્યો આં-
ગણે, મોતીડે વુઠિયા મેહરે ॥ સિંહ અણુગાર પધારતાં પ્રકટયો ધર્મ
સનેહ રે ॥ મંદિર ૦ ॥૨॥ ગંગા રે જળમાં જેમ કમલડી, મધુકર કેળિ
કરંત રે ॥ તેજ મુજ મન મધુકર પરે, ઉલટયો રાગ અત્યંત રે ॥
મંદિર ૦ ૩ ॥ પુન્યજી ને વાંદિ નિહાળતાં, તેમ તેમ રાગની રેલ
રે ॥ શાંત સ્વભાવિ સોહ્યામણી, સુરાંત મોહનવેલ રે ॥ મંદિર. ॥
૪ ॥ આદર માન દીધાં ઘણાં. પુછે કાંઈ સિંહ અણુગાર રે ॥ કંહો
પુન્ય કેમ પધારીયા ॥ આદેશ ચો સુવિચાર રે ॥ મંદિર. ॥ ૫ ॥ મુજ
ગુરૂંયે તુમ ઘેર મોકલ્યો, માનુની પાક વહોરાય રે ॥ રેવતિ કહે પૂ-
જ્ય કેમ લહ્યું, કેવળ જ્ઞાન પસાય રે ॥ મંદિર ૦ ॥ ૬ ॥ શુભ પ્રણામે
કરી આપીયો, બીજેરા પાક ઉદાર રે ॥ મણી માણેક મોતી તણી
વૃષ્ટિ હુઈ તેણીવાર રે ॥ મંદિર. ॥ ૭ ॥ દેવ આયુધ્ય તિહાં બાંધીયું,
રેવતીએ તેણીવાર રે ॥ વીર પ્રભુ મુખ સંપદા, સફળ કર્યો અવ-
તારરે ॥ પરિત કીધો સંસાર રે ॥ મંદિર. ॥ ૮ ॥ પુરૂંઝ ભલા રે સં-
સારમાં, તેમ વળી નારી સંસાર રે ॥ રાજમતિ સીતા કુંતા દ્રૌપદી,
મૃગાવતી ચંદનખાળા રે ॥ મંદિર. ॥ ૯ ॥ ઇત્યાદિયે જૈન ધર્મ આદર્યો
ધન ધન તે નર નાર રે ॥ વિર કિંકર એમ ઓચરે, દાનથી જ્યજ્ય
કાર રે ॥ મંદિર. ॥ ૧૦ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી હરિકેશી મુનિની સજ્ઞાય.

સોવાંગ કુળમાં ઉપેન્ધ્યા, હો મુનિવર ગુણ તણા ભંડાર ॥ સમ-
તાધારી સાધુ જી, હો મુનિવર ॥ લીધો સંયમ ભાર ॥ ધન ધન ત-

પસી ૭, હો મુનિવર ॥ હરિકેશી અણુગાર ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥
 ઇંદ્રિ મન તપ આદર્યો, હો મુન ॥ ધ્યાવે અરિહંત દેવ ॥ તિંદુક
 વૃક્ષ વાશી દેવતા, હો મુન ॥ સારે નિત નિત સેવ ॥ ધનન ॥ હો મુન
 ॥૨॥ માસખમણુને પારણે, હો મુન ॥ જગન પાડાને રે માંચ ॥ મેલાં
 કચલાં લુગડાં, હો મુન ॥ સમોસન્યા ઋષિ ત્યાય ॥ ધનન ॥ હો મુન
 ॥ ૩ ॥ પ્રાદ્યણે દેવે પાછા વાળિયા, હો મુન ॥ જાઓ અનેરે કામ ॥
 તુજ લાયક ભોજન નહી, હો મુન ॥ આંહી દ્વીજનો કામ ॥ ધનન ॥
 હો મુન ॥ ૪ ॥ ચક્ષ પ્રભાવે મુનિ યોલિયા, હો પ્રાદ્યણ મેં જીવ
 તણા રખવાળ ॥ તુજ અર્થ અન્ન નીપજે, હો પ્રાન ॥ મ્હારે ભિક્ષા
 તણે છે કાળ ॥ ધનન ॥ હો મુન ॥ ૫ ॥ ઊંચ નિચ વરસે ભુમિકા,
 હો પ્રાન ॥ જીહાં નીપજે ધાન ॥ ઊંચ નિચ સમ ગણે નહી, હો
 પ્રાન ॥ દાતાર દેવે દાન ॥ ધનન ॥ હો મુન ॥ ૬ ॥ હેજે નિદેસાધુને
 હોન પ્રાન ॥ કોધી પેલે પાર ॥ કુશળરાયની દીકરી, હો પ્રાન ॥
 બેઠી મહોદ્ધ મોઝાર ॥ ધનન ॥ હો મુન ॥ ૭ ॥ જક્ષ પ્રભાવે મુજ પિતા,
 હો પ્રાન ॥ પરણાવી ઇંજુ સાથ ॥ મને કરી વંછી નહી, હો પ્રાન ॥
 મતં કરજે વિષવાદ ॥ ધનન ॥ હો મુન ॥ ૮ ॥ ગિરિ મતિ ખણે નખ
 થકા, હો પ્રાન ॥ પગે મતિ ફરસો આગ ॥ લોહ જવ ખાયા દાંત
 લાગશે, હો પ્રાન ॥ મતિ છેડે મહાભાગ ॥ ધનન ॥ હો મુન ॥ ૯ ॥
 સાધુ મારણુને ઉઠીયા, હો પ્રાન ॥ જક્ષ કોખે તોણિવાર ॥ મારી ફૂટી
 કીધા પાધરા, હો પ્રાન ॥ મુખ વડે રૂધિરની ધાર ॥ ધનન ॥ હો
 મુન ॥ ૧૦ ॥ કીધાનાં ફળ પામીયા, હો પ્રાન ॥ જક્ષ પહોંચ્યો નિજ
 કામ ॥ પ્રાદ્યણ મળી સખ વીનવે, હો મુન ॥ પર ઉપગારી સ્વામ
 ॥ ૧૧ ॥ હો મુન ॥ ૧૧ ॥ વિપ્ર કહે મુનિરાયને, હો મુન ॥ ભેડી દોતું હાથા
 જગન આજ સફળ કરો, હો મુન ॥ તરણ તારણ ઋષિ આજ ॥ ધનન ॥
 હો મુન ॥ ૧૨ ॥ વળતા મુનિવર યોલિયા, હો પ્રાન ॥ મેં પાળું
 પટકાય ॥ કીડી કુંજર સમ ગણું, હો પ્રાન ॥ ચાલું મારગ ન્યાય ॥
 ધનન ॥ હો મુન ॥ ૧૩ ॥ અવસર દેખી મુનિ વહોરિયો, હો મુન
 તરણ તારણ જીહાજ ॥ પંચ દિવ્ય પ્રગટ હુવા, હો મુન ॥ વાજે દેવદં-
 દબી નાદ ॥ ધનન ॥ હો મુન ॥ ૧૪ ॥ પ્રાદ્યણુને પ્રતિયોધીયા, હો મુન
 ટાળી આતમ દોષ ॥ સખળદાસજી ઇંમ વીનવે, હો મુન ॥ જાઈ
 બિરજ્યા મોક્ષ ॥ ધન. ॥ હો મુન ॥ ૧૫ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી ચિત્ત અને બ્રહ્મદત્તની સજ્ઞાય.

ચિત્ત કહે પ્રહારાયને, કષ્ટ દિલમાં આણે ૭ ॥ પુરવ ભવની પ્રીતડી, તે તો મુજથી મ તોડે હો ॥ બંધવ બોલ માનો હો ॥ ક-
તિયારીનો સૂત્ર જયું, ત્રોટયું જોડે હો ॥ બં ૦ ॥ એ આંકણી ॥ ૧ ॥ દેશ
દર્શાણનો રાણો, ભવે પહેલે દાસો ૭ ॥ બીજે ભવ કાંજિજરે,
આપણ મૃગ વનવાસો હો ॥ બં ૦ ॥ ૨ ॥ ત્રીજે ભવગંગા નદી, આ-
પણે બેહુ હંસ હુતા ૭ ॥ ચોથે ભવ ચંડાળને, ઘેર જનમ્યા પૂતા
હો ॥ બં ૦ ॥ ૩ ॥ ચિત્ત સંભુતિ બેહુ જણા, સખહી ગુણ પુરા ૭ ॥
જગ સહુ તિહાં મોહિ રહ્યું, ધરણીધર સુરા હો ॥ બં ૦ ॥ ૪ ॥ વિપ્રો
અણખ કરે ઘણી ॥ રાખને ભરવાવે ૭ ॥ દેશવટો તિહાંથી દિયો, ગયા
મરવાને ભાવે હો ॥ બં ૦ ॥ ૫ ॥ પર્વત ઉપર મુનિ મળ્યા, પગે લાગ્યા
ધાઈ ૭ ॥ અકામ મરણ મુનિ ભાંખીયો, ધર્મદેશના સુણાઈ હો
બં ૦ ॥ ૬ ॥ ધર્મ સુણી ઘર છોડીયો, આપણે બેહુ સંયમ લીધો હો ॥
નીચાણો તે આદ્યો, કર્મ ભુટો તે કીધો હો ॥ બં ૦ ॥ ૭ ॥ નારી
રક્તને નિરખતા, તપનો ફળ હાયો ૭ ॥ મેં તુને વાયો ઘણો, તે
કાઈ ન વિચાર્યો હો ॥ બં ૦ ॥ ૮ ॥ પાકયો ક્ષેત્ર જયું વેચાયો, શીરા-
મણ સાટે ૭ ॥ ખેતારિની પરે ઝુરશો, કહું છું તે માટે હો ॥ બં ૦
॥ ૯ ॥ પદમગુલમ વિમાનમાં, ભવ પાંચમો કીધો ૭ ॥ તિહાંથી ચ-
વિને ઉપન્યો, કંપિલપુર પ્રસિધ્ધે હો ॥ બં ૦ ॥ ૧૦ ॥ ચક્રવર્તી પદવી
તે લહી, સખ હી અહંકાર ૭ ॥ કીધાનાં ફળ પામીયો, ત્હારી ક-
રણી સારી હો ॥ બં ૦ ॥ ૧૧ ॥ પુરિમંતાળે હું ઉપન્યો, આવક હી-
આચારી ૭ ॥ સંયમ મારગ આદ્યો, મેં નારી નિવારી હો ॥ બં ૦
॥ ૧૨ ॥ મેં પણ રૂદ્ધિ લીધી, બહુ વિધ પ્રકારે ૭ ॥ શુભ માનવ
ભવ પામીને, કોણ મૂરખ હારે હો ॥ બં ૦ ॥ ૧૩ ॥ ઇણ સંસારમાં
રાચીયા, વિષયા રસનાં ભલે ૭ ॥ તારણ નાવ તણી પરે, ધર્મ કોઈ
ન તોડે હો ॥ બં ૦ ॥ ૧૪ ॥ ચિત્ત કહે પ્રાહારાયને, કષ્ટ દિલમાં આ-
ણે ૭ ॥ આ અવસર છે દોહલો, ધર્મ મારગ બાણે હો ॥ બં ૦
॥ ૧૫ ॥ નિયાંણું કરી સુખ લહ્યાં, માનવ ભવ કરાં ૭ ॥ ઇણ કારણથી
જાણજે, ત્હારા નરકપાં ડેરા હો ॥ બં ૦ ॥ ૧૬ ॥ છહે ભવે બુબ્બુ આ,
આપણ બે ભાઈ ૭ ॥ હવે મળવું છે દોહલું, જિમ પર્વત રાઈ હો ॥
બં ૦ ॥ ૧૭ ॥ સાધુ કહે સુણો રાય ૭, અખ આ ઋદ્ધિ ત્યાગો ૭ ॥

આ અવસર છે પરવડો, સંયમ ભારગ લાધો હો ॥ખં૦ ॥૧૮॥ રાય
કહે સુણે સાધુજી, કછુ અવર ખતાવો જી ॥ આ ઋદ્ધિ તો છુટે નહિ,
મુજ હોવે પસ્તાવો હો ॥ ખં૦ ॥૧૯॥ ચિત્ત કહે પ્રહ્માયને તહારી,
ભવ સ્થિતિ નાઈ જી ॥ મહારા વારયા નહિ વળો, તહારાં કર્મ સખાઈ
હો ॥ખં૦ ॥૨૦॥ ચિત્તે વચન કહ્યાં ઘણાં, નિજ મનને રાગેજી ॥ ભારે
કરમી જીવડો, કહો કિણિ પરે જાગે હો ॥ ખં૦ ॥૨૧॥ ચિત્ત મુનિ
તિહાંથી વળ્યા, કઠિણ કર્મને ધોતા જી ॥ જ્ઞાન લહી મુગતે ગયા,
ચક્રો જ્ઞાતમી પહોલ્યા હો ॥ ખં૦ ॥૨૨॥ મન વચ કાયાએ કરી, જે
કોઈ જિન ધર્મ કરશે જી ॥ ટાળી કર્મ પરંપરા, તે શિવપુરી વરશે
હો ॥ખં૦ ॥ ૨૩ ॥ ઉત્તરાધ્યયનને તેરમે, એહ અરથ વખાણ્યા જી ॥
૩૫ મુનિ સુપસાયથી, જેષ્ઠમહાજીએ જાણ્યા હો ॥ ખં૦ ॥ ૨૪ ॥

અથ શ્રી જીવદયાની સજ્જાય.

(કપૂર હોય અતિ ઉજળોરે. એ દેશી.)

ચતુર નર, જીવ દયા ધર્મ સાર ॥ જેથી પામીએ ભવનો પાર
જીવજી ॥ જીવ દયા ધર્મ સાર ॥ ૧ ॥ એ આંહણી ॥ ગજભવે સસલો
ઉગારીયો રે, કડ્ડણ આણી અપાર ॥ શ્રેણિકને ઘેર ઉપન્યોરે અં-
ગજ મેઘ કુમાર ॥ જીવજી ॥ જીવજી ॥ વીર વાંદી વાણી સુણી રે, લીધો
સંયમ ભાર ॥ વિજય વિમાને ઉપન્યો રે, સિધશે મહાવિદેહ મજા-
ર ॥ જીવજી ॥ જીવજી ॥ ૩ ॥ નેમિ પ્રભુ ગયા પરણવા રે, મુણિ પશુડાનો
પોદાર ॥ પશુડાની કડ્ડણ ઉપની રે, તજ્યા રાજમતી નાર ॥ જીવજી ॥
જીવજી ॥ ૪ ॥ શરણે પારેયો ઉગારીયો રે, જીવજીને મેઘરથ રાય ॥ સાં-
તિનાથ ચક્રી થયા રે, દયા તણે સુપસાય ॥ જીવજી ॥ જીવજી ॥ ૫ ॥ માસ-
ખમજીને પારણે રે, ધર્મરૂચી અણગાર ॥ કીડીયોની કડ્ડણ ઉપની રે.
કીધો કડવા તુંબાનો આંહાર ॥ જીવજી ॥ જીવજી ॥ ૬ ॥ સર્વાથ સિદ્ધમાં
ઉપન્યા રે, સિધ્યા વિદેહ મોઝર ॥ ધર્મધોષના શિષ થયારે, રૂડી
દયા તણા એ પસાય ॥ જીવજી ॥ જીવજી ॥ ૭ ॥ અર્જુનમાળી જાણીએ રે.
લીધો સંયમ ભાર ॥ કર્મ છ મામે ક્ષય કરી રે, પહોલ્યા મુગતિ મજાર
જીવજી ॥ જીવજી ॥ ૮ ॥ દેવકીનંદન સોહ્યામણા રે, નામે તે ગજસુકુમાળ
ધિખ ધિખતી સઘડી સહીરે, આણી દયારે અપાર ॥ જીવજી ॥ જીવજી ॥ ૯ ॥
એ ધર્મ છે સુરતરૂ સુમો રે, જેહની શીતળ છાંય ॥ સેવક જન નિત

સેવજો રે, એહ છે મુગતિનો હાય ॥ ચ૦ ॥ જીવ૦ ॥ ૧૦ ॥ છતિ. ॥

અથ શ્રી વાસ્તવના છપ્પા.

જીવહયા નિત્ય પાળીએ, વ્રત પહેલું કહીએ ॥ સૂક્ષ્મ બાહર
જીવને, અભયદાનજ દઈએ ॥ સાધારણ પ્રત્યેકમાં બહુ પ્રાપ્ત જાણે,
અનંતકાયને ઝોળખી, હયા મન આણે ॥ છકાયની રક્ષા કરે, સર્વકુટુંબ
જાણે આપણું ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી વહે, તો ખરું તુજ હાથાપણું ॥ ૧ ॥

મૃધાવાદ નવિ બોલિયે, વૃત ધીનું કહીએ ॥ ભરવી કૂડી સા-
ખ, તેથી અળગા રહીએ ॥ પંચમાં પૂછે વાત ત્યાં નવિ બોલિયે
ખોટું ॥ આ ભવ પામે માન, પરભવ સુખજ મહોટું ॥ એહવું
જાણી પ્રાણિયા, મૃધાવાદ નવિ ભાંખીએ ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી વહે,
તો જિભા જતન કરી રાખીએ ॥ ૨ ॥

અદત્તાદાન ન લીજીએ, ચોરિ નવિ કીજે ॥ વસ્તુ પરાઈ હાથ
જડે તો, પાછી દીજે ॥ કૂડાં તોલા ત્રાજુઆં, વળી માપજ મહોટું ॥
મીઠું બોલે મુખ થકી, પણ ચાલે ખોટું ॥ એહવી માયા કેળવી,
મલકાણે મનમાં ઘણું ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી વહે, કે રાજ્ય નથી
ખાઈ પોષાતણું ॥ ૩ ॥

પરનારીનો સંગ નિવારો, તમે ઉત્તમ પ્રાણી ॥ શિયળ પાળો
નિર્મળ, આતમ હિત જાણી ॥ પરનારીના સંગ થકી. તમે નિર્ધન
થાશે ॥ આ ભવ દહે રાજ્ય, પરભવ નરકે જશે ॥ એહવું જાણી
પ્રાણિયા, શિયળ વ્રત સોદ્યામણે ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી વહે, કે મહિમા
વ્રત ચોથાતણે ॥ ૪ ॥

સોનું રૂપું ધન માલ, તું તો પામ્યો કોડી ॥ કુડ કપટ છળભેદ
કરી, તેં માયા જોડી ॥ આશા તૃષ્ણા નવિ મરે, મન વાળે ભેરી ॥
તૃપ્તિ ન પામ્યો આતમાં, મન હોંશ ધણેરી ॥ અંત સમય સુકી કરી,
એકલકા જઈ સહી ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી વહે; કે મનની મમતા
મનમાં રહી ॥ ૫ ॥

અધિ નિચી જળવાટની, તું જયણ કરજે ॥ છઠું વ્રતની
વાત, ત્હારે હેડે ધરજે ॥ અધિકી રાવઈ એહની, તું યાગે ખાણી ॥
તો સુખ પામીશ શાશ્વતાં, ઇમ બોલ્યા નાણી ॥ એહવું જાણી પ્રા-
ણિયા, રાવઈ (ટાળ) દેશ પરદેશની ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી વહે, તો જીવ-

ગળ ભાગે કષ્ટની ॥૬॥

સાત વ્હન નવિ સેવિયે, નવિ પીળે તાડી ॥ ઇન્વીશ બો-
લની ધારણા, તું ધરજે દહાડી ॥ પાપ તણા વ્યાપાર પ્રાણી, તું
પરિહરજે ॥ ધન ધાન્ય કુવિય ભતની, મર્યાદા કરજે ॥ સંખ્યા
દુપદ ચૌપદ તણી, દૃઢ રાખે ત્હારો આતમા ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી
વહે કે, એ વ્રત પાળો સાતમા ॥૭॥

વશ રાખજે ત્હારી જીભડી, અનર્થા દુઠે ॥ કાજ ન સીકે
આપણું, તું શિદને મટે ॥ જેથી લાગે પાપ, તેથી અળગો રહેજે ॥
ધર્મ ધ્યાનની વાતમાં, તું વળગ્યો રહેજે ॥ પોતાથી પળતું નથી, ને
પારકું તું કયાં લેહો ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી વહે, કે ત્હારાં કયાં તું સહે ॥૮॥

નિત્ય સામાયિક કીજિયે, સુણ ઉત્તમ પ્રાણી ॥ લાસ ધણે છે
એહમાં, ઇમ બોલ્યાં નાણી ॥ મેરૂ કંચનથી અફિધ, કેઈ જાનજ
આપે ॥ તોલ ન આવે તેહને, ઇમ જિનવર થાપે ॥ એહવું જા-
ણી પ્રાણિયા, નિત્ય સામાયિક કીજીએ ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી વહે,
તો મુગતિ તણાં સુખ લીજીએ ॥૯॥

વહેલો ઉઠી આતમાં, તું ધ્યાનજ ધરજે ॥ દશમાં વ્રતની વાતો,
તું હેડે ધરજે ॥ ઘણા દ્રવ્ય નવિ ધારિએ, ગૃહિ નવિ થઈએ ॥ સાધુ
સાધવિને વાંઢવા, દિન પ્રત્ય જઈએ ॥ એવું જાણી પ્રાણિયા, ઘણા
દ્રવ્ય નવિ ધારિએ ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી વહે, કે ઇંદ્રિયો રસ ગાળિએ ॥૧૦॥

પૌષધ કીજે ભાવશું; આતમ વશ રાખી ॥ જિમ કીધા દશ
શ્રાવકે, સુત્રની સાખી ॥ જતના કરજે જીવની, સુક્ષમને બાદર ॥ ધ્યાન
ધરો નવકારતું, એવું વ્રત આદર ॥ કોષ માન માયા તણ, સમતાનો
રસ પીજિયે ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી વહે, કે એહવા પૌષધ કીજિયે ॥

હવે કહું વ્રત બારમું, સુણ ઉત્તમ પ્રાણી ॥ જમવા વેળા આ-
તમા, ચિંતવના આણી ॥ જો આવે મુનિરાજ, પંચ મહાવ્રત ધારી ॥
દોષ રહિત હેઉ જાન, હેડે હર્ષ વધારી ॥ દ્વાદશ વ્રત શ્રાવક તણાં,
શુદ્ધ સમક્ષિતથી પાળશે ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી વહે, તે મુર્ખતિના
સુખ મ્હાલશે ॥૧૨॥

સંવત અદાર પંચોતરાની શુકલ પક્ષે ॥ માસ અષાઢો શોભતો
આક્રમને દિવસે ॥ સજાય કીધી શોભતી, ગમ ગોંડળ વાસે ॥ સેવક
વિનવે ભાવશું, મન હર્ષ ઉલાસે ॥ એહ બારવ્રત શ્રાવક તણાં, શુદ્ધ
સમક્ષિતથી પાળશે ॥ ઉત્કૃષ્ટ પદ્મજાલે, મુગતિપુરીમાં મ્હાલશે ॥૧૩॥

અથ શ્રી ધર્મરુચિ અળગારની સજ્ઞાય.

સુણી શીથ સુગુરુ તણી, હો મુનિવર ॥ આઘ્યા પરઠણ કાજ ॥
 ગયવરની પેઠે મલપંતા હો મું ॥ તરણ તારણ ઋષિ અજ ॥ ધન
 ધન તપસી જી, હો મુનિવર ધર્મરુચિ અણગાર ॥૧॥ એ આંકણી ॥
 ઇંટ નિભાડે જાઇને, હો મું ॥ ટપકો પાડ્યો જામ ॥ વાસ થકી આ-
 વી કીડીયો, હો મું ॥ મરણ પામી તિણ કામ ॥ ધનં ॥ હો મું
 ॥૨॥ મુનિવર મનમેં ચિંતવે, હો મું ॥ કીધો ખોટો કામ ॥ કીડિ-
 યોની ક્યા વશે, હો મું ॥ મરણ લિયો તિણ કામ ॥ ધનં ॥ હો મું
 ॥૩॥ સઘળો આહાર પરઠવ્યા થકી, હો મું ॥ અનરથ હોશે અ-
 પાર ॥ નિરવધ કોઠો માહરો, હો મું ॥ એસો નહિ કોઈ કાર ॥ ધ-
 નં ॥ હો મું ॥ પાપ થોડી વાર હુવા પછે, હો મું ॥ પીધો આપ
 શરીર ॥ ક્યા ભાવ દીલમાં વશે, હો મું ॥ છકાય જીવના પીર ॥
 ધનં ॥ હો મું ॥ પાપ થોડી વાર હુવા પછે, હો મું ॥ વેદન હુઈ
 અપાર ॥ ન.કે સર ઘાલ્યો નહી, હો મું ॥ તરણ તારણ સુખકાર ॥
 ધનં ॥ હો મું ॥ ૬૬ ॥ પૃથ્વી સઃમું જોઇને, હો મું ॥ ક્ષમાસાગર
 ગુણ ધીર ॥ બલિહારી ઇણ સાધુને હો મું ॥ જીવ્યા કર્મ શુરવીર
 ॥ ધનં ॥ હો મું ॥ ૭૭ ॥ સંચારે શુધ મને કરી, હો મું ॥ કીધો તેણે
 કામ ॥ આયુષ પૂર્ણ કરી ગયા, હો મું ॥ સર્વાર્થ સિદ્ધ વિમાન ॥
 ધનં ॥ હો મું ॥ ૮૮ ॥ તોત્રશસાગરના આઉખે, હો મું ॥ વ્યવિને
 મુગતિસિધાય ॥ ઋષિ ચોથમલજી ઇંમ લણે, હો મું ॥ નિત્ય પ્રણમી
 જોપાય ॥ ધનં ॥ હો ॥ ૯૯ ॥

અથ શ્રી ભરત બાહુવલીનું દર્શાવણું.

સ્વસ્ત શ્રી વરવા લણી, પ્રણમી ઋષભ જિણુંદ ॥ ગાથું તસ
 મુત અતિબળી, બાહુબળિ મુની ચંદ ॥ ૧ ॥ ભરતે સાઠ સહસ વરસ,
 સાધ્યા ષટ ખંડ દેખ ॥ અતિ ઉચ્છવ આજુંદશું, બનિતા કીધ પ્ર-
 વેશ ॥ રાઘવકરત આવે નહી, આયુદ્ધશાળા માંહ ॥ મંત્રીશ્વર
 ભરતને તઠા, કહે સાંભળ તું નાહ ॥ ૩ ॥ સ્વામી તેં નિજ જીવ
 બળે, વશ કીધા ષટ ખંડ ॥ પણ બાહુબળિ બ્રાતનો, નવિ દીઠો
 જીવ દંડ ॥ ૪ ॥ મુર નર મંહે કો નહી, તસ જીવણ સમરત્ય ॥
 તો પ્રણુ તપ બળ જાણશું, જે સહિશો તું હંત્ય ॥ ૫ ॥ સુજાતા

મંત્રી વચણુ ધમ, ચક્રી હુવો સતેગ ॥ બાહુબળિ લણી મોકલ્યો,
નામે દુત સુવેગ ॥૬॥ ભટ રથ હયવર ઠાઠું, દુતે કીધ પ્રયાણુ ॥
શુકન હુવા બહુ વંકડા, પિણુ સ્વામિની આણુ ॥૭॥ ધરા આલંધી
અતિ ઘણી, આંચો બહોળી દેશ ॥ જિહાં કોઈ બાહુબળિ વિના,
બહો નહી નરેશ ॥૮॥ તક્ષશિલા નગરી જિહાં, બાહુબળિ ભૂમિંદ ॥
દુત સુવેગ જઈ તિહાં, પ્રણમ્યો પય અરવિંદ ॥૯॥ બાહુબળિ પુછે
કુશળ, ભરતતણુ પરિવાર ॥ ચતુરાઈ શું દૂત તવ, બોલે બોલ વિચાર
॥૧૦॥ આસન અર્ધુ બેસવા, આપે સુરપતિ બસ ॥ લક્ષ જક્ષ સેવા
કરે, જગત કરે જસ આશ ॥ ૧૧ ॥ હેલે જીત્યા ખંડ ખટ, ખેદ ન
હુતો કોય ॥ ઋષભદેવ સાન્નિધ્ય કરે, તસ કિમ કુશળ ન હોય ॥૧૨॥
પણુ પ્રભુ તુમ આવ્યા વિના, માને સકળ નિરત્ય ॥ કામ નહી હવે
ઢીલનું, સેવો પ્રભુ સમરત્ય ॥ ૧૩ ॥ નહિ તો જો તે કોપશે, કોઈ
ન રહેશે તીર ॥ તસ ભુજ હંડ પ્રહાર એક, સહેસે તુજ શરીર
॥૧૪॥ એ સેના વળી એ ઋદ્ધિ, તિહાં લગેં બણુ સર્વ ॥ જિહાં
લગેં એ કોપ્યો નહી, મૂકો તે લણી ગર્વ ॥ ૧૬ ॥

ઢાલ ૧ લી.

(રાગ બંગાળી.)

ભરે શું તુજ માફ દૂત, બાહુબળિ બોલે થઈ ભૂત ॥ રાજ
નહી નમે ॥ કોપે ચઢ્યો હું તહારો રે નાંહિ, એક મુઠિયે ધરૂ ધરતી
માંહિ ॥ રાજ ૦ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ હુંતો બણુતો તાત જોમ,
ભાઈપણુનો હવે બણ્યો પ્રેમ ॥ રાજ ૦ ॥ એહજ માહરો કહેજો ગુજ,
જો બળ હોય તો કરજો ગુજ ॥ રાજ ૦ ॥૨॥ દેઈ ચપેટા કાડ્યો દૂત,
વિલખે થઈ વનિતાયે પહુંત ॥ રાજ ૦ ॥ સંભળાંચો સઘળો વિરતાંત,
કોપ્યો ભરતપતિ જેમ કૃતાંત ॥ રાજ ૦ ॥ ૩ ॥ રણુભંભા વજડાવી
ભમ, સેનાસજ હુઈ સઘળી તામ ॥ રાજ ૦ ॥ કોડ સવાનિજ પુત્ર
સકજજ, રણુના રસિયા હુવા સજજ ॥ રાજ ૦ ॥ ૪ ॥ લાખ ચોરા-
શી વર ગજરાજ, ઘોડા લાખ ચોરાશી સાજ ॥ રાજ ૦ ॥ લાખ
ચોરાશી રથ વાળ બણુ, લાખચોરાશી ધૂરે નિશાણુ ॥ રાજ ૦ ॥૫॥
પાયક છન્નુ કોડિ ગુઝાર, વિદ્યાધર કિન્નર નહી પાર ॥ રાજ ૦ ॥ એમ
સુભટની કોડા, કોડ, રણુરસે બાંધી હોડા હોડ ॥ રાજ ૦ ॥૬॥ પૃથ્વી
કપી સોનાંને પૂર, રજશું છાયો અંબર સુર ॥ રાજ ૦ ॥ સોળ લાખ

વાળે રણતુર, ચકી આલ્યો સેનાને પૂર ॥રાજાના પહોંચે ખડોળી
 દેશની રીમ, સુણી બાહુબળી થયો અતિ લીમ ॥ રાજા ॥ ત્રણ
 લાખ બાહુબળિના રે પૂત, કોધે ચઢયા જેણે જમના રે દૂત ॥રાજા ॥
 ૧૮૧ ॥ સેના સમુદ્ર તણે અનુહાર, કહેતાં કિમહી ન આવે પાર ॥રા-
 જા ॥ ચકીશ્વરની સેના સર્વ, તૃણ જેમ ગણાતો મ્હોટો ગર્વ ॥રાજા ॥
 ૧૮૨ ॥ પહેરી કવચ અસવારી કીધ, બાહુબળી રણ ડંકા દીધ ॥રાજા ॥
 ભરતે પહેર્યો વજ્રસનાહ, ગજ રતને ચઢયો અધિક ઉરછાહ ॥રાજા ॥
 ૧૮૩ ॥ બેહુ સામા આવ્યાં સેન, ક'પ્યા ગગને પૃથ્વી જેણે ॥રાજા ॥
 ઘોડે ઘોડા ગજે ગજરાજ, પાળે પાળા અડે રણ કાજ ॥રાજા ॥૧૮૪ ॥
 જળકે લાલા લીમ ખડગ, તીરે છાયો ગગનનો મગ ॥ રાજા ॥
 શુર સુભટ લડે છે તેમ, નાંખે ઉલાળી ગજ કાંકરી જેમ ॥ રાજા ॥
 ૧૮૫ ॥ રૂધિર નદીયો વહે ઠામો ઠામ, બાર વરસ એમ કીધો સંઘામ ॥રાજા ॥
 બેહુમાં કોઈ ન હારયા જામ, ચમર સુશૈલ આઘ્યાતમામ ॥રાજા ॥૧૮૬ ॥
 તાતજી સુષ્ટિ કરી છે એહ, કાંઈ પમડો તેહનો છેહ ॥રાજા ॥
 ભાઈ હોય ગ્રહો રણ ભાર, જેમ ન હોય જનનો સંહાર ॥રાજા ॥૧૮૭ ॥
 માન્યું વચન બે ભાઈએ જામ, દેવે થાપ્યાં ત્યાં પાંચ ॥રાજા ॥
 દષ્ટિ વચન બાહુ મૂઠી ને દંડ, બેહુ ભાઈ કરે સુદ ॥રાજા ॥
 પ્રચંડ ॥ રાજા ॥૧૮૮ ॥

(દોહા.)

અનિમિષ નયણે જોવતાં, ઘડી એક થઈ જામ ॥ ચકીને નયણે
 તુરત, આવ્યાં આંસુ તામ ॥૧ ॥ સિંહનાહ ભરતે કિયો, બાણે કુટચો
 પ્રહાંઠ ॥૨ ॥ ખેડા નાહ બાહુબળે, તે ઠાંકયો અતિ ચંડ ॥ ભરતે
 બાહુ પસારિયો, તે વાળ્યો જિમ કંબ ॥ વાનર જિમ હીચે ભરત,
 બાહુબળિ જીજ લંબ ॥૩ ॥ ભરતે મારી મુઠિકા, બાહુબળિ શિર
 માંચ ॥ જાનુ લગે બાહુબળી, ધરતી માંહી જાય ॥૪ ॥ ગગન ઉછા-
 ળી બાહુબળે, મૂકી એહવી મૂઠ ॥ પેઠા ભરતેશ્વર તુરત, ધરતી માં-
 હે આકંઠ ॥૫ ॥ ભરત દડે બાહુતણી, ચૂર્યો મુગટ સહેર ॥ ભરત
 તણે બાહુબળે, કિયો કવચ ચક્રચુર ॥ ૬ ॥ બોલ્યા સાળી દેવતા,
 હાયો ભરત નરેશ ॥ બાહુબળિ ઉપર થઈ, પુલ વૃષ્ટિ સુવિશેષ ॥૭ ॥
 ચકી અતિ વિશ્વખો થયો, વાંચા ચૂક્યો તામ ॥બાહુબળિ ભા-
 ઈ લણી, મૂક્યું ચક્ર ઉદામ ॥ ૮ ॥ ધરમાં ચક્ર ફરે નહી, કરી પ્ર-
 સિદ્ધા તામ ॥ નેજે જગહજતું ચક્ર, આવ્યું ચકી પાસ ॥ ૯ ॥ બા-

હુબળિ કોપે ચઢ્યો, બાણે કરું ચકચુર ॥ મૂઠી ઉપાડી મારવા, ત
 ન ઉગ્યો હયા અંકુર ॥૧૦॥ તામ વિચારે ચિત્તમેં, કિમ કરી
 માડું ખાત ॥ મૂઠી પણ કિમ સંહરૂં, આવી બની દોષ વાત ॥
 ॥૧૧॥ હસ્તી હત જે નીકળ્યા, તે કિમ પાછા બાય ॥ ઇંમ બાણો
 નિજ કેશનો, લોચ કરે નર રાય ॥૧૨॥

॥ દાલ ૨ જી ॥

(જન વચ્ચને વૈરાગિયો હો ધનના એ દશી.)

તવ ભરતેશ્વર વીનવે રે ભાઈ, ખમો ખમો મુજ અપરાધ ॥
 હું ઓછો ને ઉછાંછળો રે ભાઈ, તું છે અતિહે અગાધ રે ॥ બાહુ
 બાળ ભાઈ, યું કયું કીજે એ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ તું મુજ શિરને
 શેહરો રે ભાઈ, હું તુજ પગની રે ખેહ ॥ એ સવિ રાજ્ય છે તાહ-
 રે ભાઈ, મન માને તસ દેય રે ॥ બાહુના યું ॥ ૨ ॥ હું અપ-
 રામી પાપીયો રે ભાઈ, કીધાં અનેક અકાળ ॥ લોભ વશે મૂકાવિયા
 રે ભાઈ, ભાઈ અઠાણનાં રાજ રે ॥ બાહુ ॥ યું ॥ ૩ ॥ એક
 અંધવ તું માહરે રે ભાઈ, તે પણ આફરે એમ ॥ તો હું અપજશ
 આગળો રે ભાઈ, રહેશું જગમાં કેમ રે ॥ બાહુના યું ॥ ૪ ॥ કોઠ
 વાર કહું તુજને રે ભાઈ, તાતજી ઋષભની આણા એક વાર હસી
 બોલને રે ભાઈ, કર મુજ જન્મ પ્રમાણ રે ॥ બાહુના યું ॥ ૫ ॥
 ગુનોહ ધણો છે માહરો રે ભાઈ, બક્ષીસ કરીય પસાય ॥ રાખો
 રખે દુભણ કિશી રે ભાઈ, લગિ લગિ લાગું છું પાયરે ॥ બાહુના
 યું ॥ ૬ ॥ ચકીને નયણે ઝરે રે ભાઈ. આંસુઠા કેરી ધાર ॥ તે દુઃખ
 બાણે તે ઉરે રે ભાઈ, કે બાણે કીરતાર રે ॥ બાહુ ॥ યું ॥ ૭ ॥ નિજ
 વૈરી વનિતા લણી રે ભાઈ, બતાં ન વહે પાયા ॥ હા ? મૂરખ મેં
 શું કિયું રે ભાઈ, ઇંમ ઉલો પસ્તાય રે ॥ બાહુ ॥ યું ॥ ૮ ॥ વિવિધ
 વચન ભરતેશનાં રે ભાઈ, સુણિ નવિ રાચ્યા તેહ ॥ લીધું મત તે
 કયું ફિરે રે ભાઈ, જિમ હાથેળીમાં રેહ રે ॥ બાહુ ॥ યું ॥ ૯ ॥
 કેવળ લહી મુગતે ગયા રે ભાઈ, બાહુબળી અણગાર ॥ ખાત સમય
 નિત્ય પ્રણમીએ રે ભાઈ, જિમ હોય જય જયકાર રે ॥ બાહુ
 ॥ યું ॥ ૧૦ ॥ કળશ ॥ શ્રી ઋષભજિના સુપસાય ઇણિ પરે, સંવત
 સત્તર એકોતરે ॥ ભાદ્રવા શુદ્ધ પડવાતણે દિન, રવીનાર ઉલટ
 ભરે ॥ વિમળવિજય ઉપગાય સદ્ગુરૂં, શીશ તસ શ્રી શુભવરે ॥

બાહુબળિ મુનિરાજ ગાતાં, રામવિજય જયશ્રી વરે ॥ ૧૧૫ ॥ ઇતિ.

અથ શ્રી ગૌતમપૂચ્છા.

પ્ર૦—શ્રી ગૌતમસ્વામી પૂચ્છા કરે કહોને સ્વામી વર્દ્ધમાન ॥ કહેલું કર્મે નિરધન નિરવંશી, કેલું કર્મે નિર્ફળ હોય ॥ કહોને સ્વામી વર્દ્ધમાન ॥ ૧૧૫ ॥

ઉ૦—પરધન ભાગે ને પર દ્રમે, તેલું કર્મે નિરધન હોય ॥ હો વચ્છ ગોયમા સાંભળો ॥૨૥ ॥ થાપણુ મોસો રે જે કરે, તેલું કર્મે નિરવંશી હોય ॥ હો વચ્છ ॥ ૩૥ ॥ ઘાત ઘાલે ગર્ભાવાસની, તેલું કર્મે નિર્ફળ હોય ॥ હો વચ્છ ॥ ૪૥ ॥

પ્ર૦—કેલું કર્મે વેશ્યા ને વીધવા, કેલું કર્મે નપુંસક હોય ॥ કહોને સ્વામી ॥ ૫૥ ॥

ઉ૦—દુગંધા કરે જિન ધર્મની, તેલું કર્મે વેશ્યાજ હોય ॥ હો વચ્છ ॥ ૬૥ ॥ શિયળ ખંડીને ભોગભોગવ્યા, તેલું કર્મે વીધવા હોય ॥ હો વચ્છ ॥ ૭૥ ॥ વેશ્યાનો સંગજ જે કરે, તેલું કર્મે નપુંસક હોય ॥ હો વચ્છ ॥ ૮૥ ॥

પ્ર૦—કેલું કર્મે ગર્ભથી ગળી જાવે, કેલું કર્મે પિઠી ભર્યા જાય ॥ કહોને સ્વામી ॥ ૯૥ ॥

ઉ૦—વાડી વેઠાવે કુણા મોગરા, તેલું કર્મે ગરભથી જાય ॥ હો વચ્છ ॥ ૧૦૥ ॥ કુલ વિધાવી કર્મ આંધિયાં, તેલું કર્મે પિઠી ભર્યા જાય ॥ હો વચ્છ ॥ ૧૧૥ ॥

પ્ર૦—કેલું કર્મે ઠુંઠાં ને પાંગળાં, કેલું કર્મે જાતિ અધ હોય ॥ કહોને સ્વામી ॥ ૧૨૥ ॥

ઉ૦—જે જીવ કરે રે ચૌરંગમાં, તેલું કર્મે પાંગળા હોય ॥ હો વચ્છ ॥ ૧૩૥ ॥ આંખો કાઢે રે પર જીવની, તેલું કર્મે જાતિ અધ હોય ॥ હો વચ્છ ॥ ૧૪૥ ॥

પ્ર૦—કેલું કર્મે શોકજ જ ઉપજે, કેલું કર્મે કલંક ચઢત ॥ કહોને સ્વામી ॥ ૧૫૥ ॥

ઉ૦—વેરા ને વચે રે જે કરે, તેલું કર્મે શોકજ ઉપજત ॥ હો વચ્છ ॥ ૧૬૥ ॥ શાખ ભરીને કર્મ આંધીયાં, તેલું કર્મે કલંક ચઢત ॥ હો વચ્છ ॥ ૧૭૥ ॥

પ્ર૦—કેણે કર્મે વિષધર ઉપજે, કેણે કર્મે જશ હીણ હોયા ॥
કહોને સ્વામીં ॥૧૮॥

ઉ૦—રીસ ભયાં મરે રે અણુમોલેડે, તેણે કર્મે વિષધર હોય ॥
હો વચ્છં ॥૧૯॥ જે જીવ રાગેરે વ્યાપિયો, તેણે કર્મે જશ
હીણ હોય ॥ હો વચ્છં ॥૨૦॥

પ્ર૦—કેણે કર્મે જીવ નિગોદમાં, કેણે કર્મે તિર્યચમાં જાય ॥
કહોને સ્વામીં ॥૨૧॥

ઉ૦—જે જીવ મોહરે વ્યાપિયો, તેણે કર્મે નિગોદમાં જાય ॥
હો વચ્છં ॥૨૨॥ જે જીવ માયામાં વ્યાપિયો, તેણે કર્મે તિર્યચમાં
જાય ॥ હો વચ્છં ॥૨૩॥

પ્ર૦—કેણે કર્મે જીવ એકેંદરી, કેણે કર્મે પંચઘંદ્રિ હોયા ॥ ક-
હોને સ્વામીં ॥૨૪॥

ઉ૦—પંચઘંદ્રિ વશ નવી કરી, તેણે કર્મે એકેંદ્રિ હોય ॥ હો
વચ્છં ॥૨૫॥ પંચ ઘંદ્રિ જેને વશ કરી, તેણે કર્મે પંચઘંદ્રિ હોય
॥ હો વચ્છં ॥૨૬॥

પ્ર૦—કેણે કર્મે જીવડો બહુ ભમે, કેણે કર્મે થોડેરો સંસાર ॥
કહોને સ્વામીં ॥૨૭॥

ઉ૦—જે જીવ મોહ મચ્છર કરે, તેણે કર્મે સંસાર ફરંત ॥
હો વચ્છં ॥૨૮॥ જે જીવ વિનય ભગતિ કરે, તેણે કર્મે સંસાર
તરંત ॥ હો વચ્છં ॥૨૯॥

પ્ર૦—કેણે કર્મે જીવડો નીચ કુળે, કેણે કર્મે ઉચ કુળે હોય ॥
કહોને સ્વામીં ॥૩૦॥

ઉ૦—દાન દીધાં રે અસૂઝતાં, તેણે કર્મે નીચ કુળે હોય ॥ હો
વચ્છં ॥૩૧॥ દાન દીધારે સુપાત્રને, તેણે કર્મે ઉચ કુળે હોય ॥
હો વચ્છં ॥૩૨॥

પ્ર૦—કેણે કર્મે જીવડો નરકમાં, કેણે કર્મે સ્વર્ગ વૈમાન ॥ કહો-
ને સ્વામીં ॥૩૩॥

ઉ૦—જે જીવ લોભેરે વ્યાપિયો, તેણે કર્મે નરક મોઝાર ॥ હો
વચ્છં ॥૩૪॥ દાન શીયળ તપ ભાવના, તેણે કર્મે સ્વર્ગ વૈમાન
॥ હો વચ્છં ॥૩૫॥

પ્ર૦—ગૌતમે કેવળ માગીયું, દોને સ્વામી વહ્નિમાન ॥ ઘોરે
સ્વામી વહ્નિમાન ॥૩૬॥

ઉ૦--એણે મોઢે કેવળ ન પામીએ, મોઢથી ન હોય નિરવાણ
॥ હો વચ્છ ॥ ૩૭ ॥

ગૌતમ કેવળ પામીયા, મહાવીરસ્વામી પોત્યા નિર્વાણ ॥ હો
વચ્છ ॥ ૩૮ ॥

અથ શ્રી મરુદેવીમાતાનું ચોઢાલિયું.

ઢાલ ૧ લી.

(જોખનીયાનો લટકો રે દહાડા ચારનો. એ દેશી.)

માતાજી મરુદેવી રે ભરતને ઇમ કહે, ધન ધન પુત્ર મુજ કુળ
તુજ અવતાર જો ॥ પણ દાદીનાં દુખડાં તે નવિ જાણીયાં, કેઇ વિધ
કરી તુજ આગળ કરૂં પોકારજો ॥ માતાજી મરુદેવી રે, ભરતને ઇમ
કહે ॥૧॥ એ આંકણી ॥ જે દિનથી ઋષભજીએ દીક્ષા આદરી, તે
દિનથી મુજ આ સઘળું ન ખમાય જો ॥ આંખલડી અલુણી રે થઇ
ઉભાગરે, રાત દિવસ મુજ નિદ્રા વિહુણા જાય જો ॥ માતાં ॥૨॥
તુજ સરિખો કાંઇ પુત્રજ માંહરે લાડકો, તાતની ખબર ન લેતો દેશ
પરદેશ જો ॥ અનેક સુખ વિલસે તું રંગ મહોલમાં, ઋષભજી તો વ-
નમાં વિરુએ વેષ જો ॥ માતાં ॥ ૩ ॥ ખરા રે ખપોરે ફરતો ગૌ-
ચરી, શિર ઉઘાટે પાય અણુવાણે જાયજો ॥ અરસ નિરસ ઉનાં જળ
મેલાં કપડાં, ઘર ઘર આંગણુ ફરતો હીંડે સોય જો ॥ માતાં ॥૪॥
ખાળલીલા મંદિરિયે રમતો આંગણે, યજ્ઞ વિદ્યાધર સોહમ ઇંદ્રને સંગ
જો ॥ હું દેખી મનમાંહી હેડે હીસતી, ચોસઠ ઇંદ્ર આવી કરતા ઉલંગ
જો ॥ માતાં ॥૫॥ મહારાં રે સુખડાં તે સુત સાથે ગયાં, દુઃખનાં હેડે
ચઢી આવ્યાં છે પૂરજો ॥ પૂર્વની અંતરાય તે આજ આવી નડી,
કેઇ વિધ કરીને ધીરજ રાખું ઉરજો ॥ માતાં ॥૬॥ પુરી અયોદ્ધા
કેરો સુત તું રાણ્યો, રાજ ઋદ્ધિ મંદિર ખડોળો પરિવાર જો ॥
રાજધાનીના સુખમાં વાત ન સાંભરે, રાત દિવસ રહેતો રંગમહોલ
મોઝાર જો ॥ માતાં ॥૭॥ સહસ વરસ ઋષભજીને ફરતાં વહિ ગયાં,
હજી ખબર નહિ સંદેશો નવિ નામ જો ॥ એવું તે કઠણ રે હેડું કેમ
થયું, સુગુણ સુતનાં એહવાં નવિ હોય કામજો ॥ માતાં ॥ ૮ ॥ ખ-
બર કઠાવો સુભટ બહુળા મોકલી, જીઓ તાત તણી ગતિ શી શી
હોય જો ॥ સેવકના સ્વામી રે એહવું કહાવજો, નિજ માતા દિન

દિન વાટલડી જોય જો ॥ માતાગાલા ॥

॥ દાલ ૨ જી. ॥

(દેશી ઉપર પ્રમાણે.)

ઓલંભા એહિ વિધ સુની દાદી તણા, ભરત લળી લળી બોલે
મધુરી વાણજો ॥ તુંજ સુતની વાતો રે દાદી શી કહું, કેઈ વિધ કરી
હું મુખથી કરું વખાણજો ॥ ઓલંભા એહિ વિધ સુણી દાદી તણા
॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ પંચ મહાવ્રત સુધાં તુંજ સુતે આદર્યાં, ટાળ્યા
મનના ક્રોધાદિક જે ચાર જો ॥ વૈર વિરોધ ઇદ્રિ રે પાંચે વશ કરી,
નવ વાટે શુદ્ધ પાળે છે બ્રહ્મચાર જો ॥ ઓ ॥ ૨ ॥ પંચ આચાર ને
વળી પંચ સુમતી ગ્રહી, ત્રણ ગુપતિ આતમ વશ કીધો સોય જો
॥ સતાવીશ ગુણે રે કરીને શોભતાં, નિર્દોષી અણગાર સુનીશ્વર
હોય જો ॥ ઓ ॥ ૩ ॥ બારે ને મસવાડા તપપૂરો તપ્યા, સંચિત કર્મ
ક્રિયાં તે સઘળા ચુર જો ॥ મોહ માયાનાં દળ સઘળાં ચુરણ કર્યાં,
ચઢતે પ્રણામે વડિયો જેર રણ શુર જો ॥ ઓ ॥ ૪ ॥ સજન કટુંબની
તેહને મન ઇચ્છા નહી, રાજ ઋદ્ધિ સિદ્ધિ તસ સકળ અકામ જો
॥ અંતે તે અળગું એ સઘળું બાણિયું, તે છંડી જઈ વિચર્યાં અનેરે
ધામ જો ॥ ઓ ॥ ૫ ॥ ધન તે દેશ ને ધન તે નગર સોદ્યામણું, ધન તેહની
વન વાડી ધન શુભ ઠામ જો ॥ ધન્ય ભૂમિ જિહાં પ્રભુજી પગ માંડતાં,
જેણે વાંધા તેનાં સિદ્ધ હુઆં સવિ કામ જો ॥ ઓ ॥ ૬ ॥ ઋદ્ધિ અ-
નંતી આગળ તુમ સુત પામશે, શાશ્વતાં સુખ સુગતિ કેરાં જોય જો ॥
થોડા રે દહાડામાં દાદી બાણજો, કેવળ મહોચ્છવ તુમ સુત કેરો હોય
જો ॥ ઓ ॥ ૭ ॥ ઇમ દાદીને ધીરજ દેતો દિન પ્રતે, સુણી સુણી
દાદી ધીરજ ધરતી મન્ન જો ॥ આશાને વિલુદ્ધિ રે માડી નિત રહે,
રોતી ઋષભનું ધ્યાન સુમનને તન્ન જો ॥ ઓ ॥ ૮ ॥ સહસ વરસ
ફરતાં ઇમ ઇણ વિધે થયાં, કર્મ ખપાવી સમવસરયા ઉઘાન જો ॥
ઉગમતે સુરે રુખતણે ઉપન્યું, ઝળોમળ ન્યોતિ નિર્મળ કેવળજ્ઞાન
જો ॥ ઓ ॥ ૯ ॥ ઇણ અતસરમાં ભરત સલામાં વધામણી, પુરિ-
મતાળે પિતાને કેવળનાણુ જો ॥ કરજોડી સેવક જન માળે વધા-
મણી, ભવ બંધનથી છોડી કરો નિરવાણુ જો ॥ ઓ ॥ ૧૦ ॥

દાલ ૩ જી.

(દેશી ઉપર પ્રમાણે)

નગરી અયોદ્યામાં રે આણું ઉપન્યો, સુણિ સુણિ શ્રી આદી-

શ્વર સમવસરણુ ને ॥ ભરતેશ્વરે દાદીને જઈ વધાવિયાં, મુખથી કહેતા
મીઠી અમૃત વાણુ ને ॥ નગરી અયોદ્યામાંરે આણુંદ ઉપન્યે ॥ ૧૧ ॥
એ આંકણી ॥ સુણો દાદી વધાઈ આજ છે માહરી, પુરિમતાળે પિ-
તાને કેવળજ્ઞાન ને ॥ ત્રિગડું રે રચિયું મળી ચોસઠ દેવતા, ઇંદ્ર
ઇંદ્રાણી ગંધર્વ કરતા ગાન ને ॥ નગારા ચોસઠ ઇંદ્ર ત્રિગડે જિન
પદ સેવતાં, દેવદુંદભીના નાદ હુવે છે રસાળ ને ॥ દેવ ઘંટા ઝણકા-
રની આલે ગર્જના, છપ્પન કુંભારી મંગળ બોલે વિશાળ ને ॥ નં
॥ ૩૩ ॥ ત્રિગડા કેરી રચના દાદી શી કહું, જોજનમાંહી દીસે ઝાકઝ-
માળ ને ॥ સોવનમય કોશીશા રત્ન હીરે જડયા, રતને તોરણુ દીસે
રંગ રસાળ ને ॥ નં ॥ ૪૪ ॥ કનક સિંહાસન મધ્યે મણિરત્ને જડયું,
તિહાં બિરાજે ત્રિભુવન કેરો નાથ ને ॥ બારે તે પર્ષદા મિલી કાંઈ
એકઠી, નાથે અપચ્છરા ચોચ્છવ હુવે ઠાઠ ને ॥ નં ॥ ૫૫ ॥ માતાજી
વધાઈ ઇણુ વિધ સાંભળી, આરતિ છાંડી ઉલટ હેડે થાય ને ॥ સાત
આઠ પગ સામા જઈ નીચે નમી, લળિ લળિ વાંદે ઋષભ જિણુંદના
પાય ને ॥ નં ॥ ૬૬ ॥ સહસ્ર વરસનાં દુઃખડાં સમી ગયાં, ઉમંગ
અંગે આનંદ રંગના રોળ ને ॥ ભરતેશ્વરનાં દાદી લેતી વાસ્ણાં,
પુત્ર હુઓ એ સાચો તાહરો બોલ ને ॥ નં ॥ ૭૭ ॥ માતાજી વંદન
ઋષભ જિન કારણે, પાખરિયો ઐરાવત હસ્તિ સાર ને ॥ બહુ મૂલાં
આભરણુને વસ્ત્રજ પહેરિયા, સાથે સખી મળી સુભટને અસવાર
ને ॥ ૮૮ ॥ બહુ આડંબરે વંદન કારણુ સંચર્યાં, પંચ શબ્દ તણુ
આગળ હોય અવાજ ને ॥ એક જીલે મુખથી કેમ જાએ વર્ણુબ્યા,
ધન્ય જેણે તે નિરખ્યા સર્વે સાજ ને ॥ નં ॥ ૯૯ ॥ લાવે ચઢયાં
માતાજી ચઢતે પ્રણામશું, તુટી જાળી કર્મ તણી જે ચૂર ને ॥ દૂરેથી
ત્રિગડું રે નયણે નિરખતાં, કેવળ લહું જેમ ઉગ્યો અંબર સુર ને
॥ નં ॥ ૧૦ ॥ જન્મ મરણુનાં દુઃખડાં રે સર્વ મટી ગયાં, શાસ
વતાં સુખ મુગતિ કેરાં પાય ને ॥ ગુણી પુરુષના ગુણ ગાયે શુદ્ધ
ભાવથી ઋષિ રાયચંદ વંદે તેહ મુગતિ જાય ને ॥ નં ॥ ૧૧ ॥

ઢાલ ૪ થી.

(સહજ સોભાગી હો, રાગી નંદન સાંભળો—એ દેશી.)

જંબૂદ્વીપે હો ક્ષેત્ર ભરતમાં, વિરહો મુગતિનો હોય ॥ અઢાર

કોઠાકોડી હો સાગર માઠેરો કહ્યો, મુગતિ ગયા નહી કોય ॥ માતાજી
મરુદેવી હો મુગતિનો ખોલ્યો ખારણો ॥૧॥ એ આંકણી ॥ પહેલાં
પહોત્યાં નિરવાણુ ॥ અંતક્રિયા તિહાં લાંખી હો સુત્ર ઠાણાંગમાં,
આગમ વચન પ્રમાણુ ॥ માતાજી ॥૨॥ કોડપૂરવ લગે' હો સુવાસણુ
રહ્યાં સતી, નિત નિત નવદારે વેષ ॥ ભરજેવન માંહી રહ્યાં હો મા-
તાજી જીવ્યાં જ્યાં લગે', કાળાં ભમર રહ્યાં કેશ ॥ માતાજી ॥૩॥ કેળ
સરિખી કાયા હો જીચી ધનુષ પાંચશે, સોવન વરણુ શરીર ॥ સુમા-
ની માંહી હો કદિય ન જાણ્યું સાસરૂ, નહિ કોઈ જાણ્યું પીયેર
॥ માતાજી ॥૪॥ ઔષધ એક ન લીધું હો માજી જીવ્યાં જ્યાં લગે',
કદિ કસર ન હુઈ પેટ, માંથું હાથ પગ પલક એક દુખ્યાં નહી,
કોડ પૂર્વ લગે' ઠેઠ ॥ માતાજી ॥૫॥ પાંશઠ હજાર પેહેડી હો નજરે
નિરખી આપણી, દાદીજીએ દીધાં નામ ॥ એકાદિ મુખો કાને હો
કોઈ નવિ સાંભળ્યો, મુખ દીઠો સવિ ઠામ ॥ માતાજી ॥ ૬ ॥ કોડ
પૂરવ માંહી હો એકજ જણીયું જોડલું, શ્રી મરુદેવીજી માતા ॥ તારા
સરીખા ખેટા હો કિણુહીએ જનમ્યા નહી, તીન ભુવનકે નાથ ॥
માતાજી ॥૭॥ દોય તો સુંદર હો સોવન વરણી શોભતી, પરણી ઋ-
ષભ જિણુંદ ॥ ભરતક્ષેત્ર માંહી હો વિવાહ પહેલો હુવો, સૂત્રમાં સર્વ
સંબંધ ॥ માતાજી ॥૮॥ એકસો પોત્રા હો દાદીએ નયણે નિરખીયા
પ્રાદ્ધી સુંદરી દોય ॥ સર્વ કખીલો સુખીયો હો દુઃખીયો એક ન દેખીયો,
એહવું પુણ્ય કેહવું ન હોય ॥ માતાજી ॥૯॥ ષટખંડ કેરો સ્વામી હો
ભરત ભરતનો ધણી, અરજ કરે કરજોડ ॥ દાદીને પાચે લાગે હો
મુજરો લેજ્યો માહરો, મુખ આગે' મદ મોદ ॥ માતાજી ॥ ૧૦ ॥
હરતી હોદે ખેડાં હો નજરે નિરખી પુત્રને, હરખે ઋષભને જ્યે ॥
મરુદેવી માતા હો મનશુ જીત્યા મોહની, કેહવું સચું નહી કોય ॥
માતાજી ॥૧૧॥ કેવળ જ્ઞાન પામી હો, માતાજી મુગતે ગયાં ॥ હસ્તિ હોદે
વીતરાગ ॥ પહે શિવ પહોત્યા હો, અસંખ્યાતા કેવળી, ખોલ્યો મુગતી
નો ભાગ ॥ માતાજી ॥૧૩॥ સાધુ સાધવી હો તીર્થંકર ચોવીશના,
પહોત્યા મુગતિ મોઝાર ॥ મરુદેવીમાતા હો મુગતિનો ખોલ્યો ખારણો
જડીયો જંબુકુમાર ॥ માતાજી ॥૧૨॥ તીર્થંકર ચક્રી હો હળધર કેશ-
વા, વળી રાણા ને રાય ॥ એહવી માતા હો સ્ત્રી ન હુઈ ભરતમે', એહ
ચોતીશની માય ॥ માતાજી ॥૧૪॥ માજી સરીખાં સુખીયાં હો કાને
કોઈ ન સાંભળ્યાં, જોયું સુત્રે ઠેરઠેર ॥ ઋષિરાયચંદજી હો ઢાળો જોડી

જુગતિશું, આછો સેહેર અજમેર ॥ માતાજી ॥ ૧૫ ॥ સંવત
અઢારશે હો વરસ પંચાવને, ગ્રીષ્મ જેઠજ માસ ॥ પૂજ્ય જેમલજી
હો પુન્ય પસાયથી, જ્ઞાન અહ્યાસ ॥ ૧૬ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી અઙ્મુત્તાની સજ્ઞાય.

વીર જિણુંદ વાંદીને ગૌતમ, ગૌત્યરિયે સંચરિયા ॥ પોલાસપુર
નગરીમાં મુનિવર, ઘર ઘર આંગણ ફરિયા ॥ આઘા આમ પધારો
પૂજ્ય, અમ ઘર વહોરણુ વેળા ॥૧॥ એ આંકણી ॥ ઇણે અવસરે અ-
ઇમુત્તો રમતાં, મન ગમતા મુનિ દીઠા ॥ કંચન વરણી કાયા દેખી,
મનમાં લાગ્યાં મીઠાં ॥ આઘા ॥૨॥ બોલે કુમર અમિરસ વાણી એહ,
કહો અભિરામે ॥ ખરે બપોરે પાય અણુવાણુ, લમવું તે કિણુ કામે
॥આઘા ॥૩॥ સાંભળ રાજકુમાર સોભાગી, શુદ્ધ ગવેષણા કીજે
॥ નિર્દુષણુ ને નિરતિચારી, ભાવે ભીક્ષા લીજે ॥આઘા ॥૪॥ આવો
આજ અમારે મંદીર, કહેશે તે વિધિ કરશું ॥ જે જોઇએ તે જુગતિ
કરીને, ભાવે ભિક્ષા ધરશું ॥ આઘા ॥૫॥ એમ કહી ઘર તેડી ચા-
લ્યા, આવ્યા મન આણુંદે ॥ અઙ્મુત્તાશું ગૌતમ દેખી, શ્રી વીપય
વહે ॥આઘા ॥૬॥ આજ અમારે રત્ન ચિંતામણિ, મેહ અમીરસ
વુઠ્યા ॥ કે અમ આંગણુ સુરતરૂ ફળિયા, અમ પર ગૌતમ તુઠ્યા
॥આઘા ॥૭॥ રે બાલુડા બહુ બુદ્ધિવંતા, ગૌતમ ગણધર આવ્યા ॥
થાળ ભરી મીઠા મોદક, ભાવ સહિત વહોરાવ્યા ॥ આઘા ॥ ૮ ॥
પય પ્રણમી અઇમુત્તો પૂછે, કિહાં વસો કિરપાળ ॥ વીર સમીપે વ-
સિયે સુણીને, સાથે ચાલ્યા સુકુમાર ॥આઘા ॥૯॥ કુમર કહે એહ
ભાજન આપો, ભાર ઘણું તુમ પાસે ॥ ગૌતમ કહે અમે એહને
દેઇએ, ચારિત્ર લે પ્રભુ પાસે ॥આઘા ॥૧૦॥ ચારિત્ર લેઇશ હું પ્રભુ
પાસે, જોળી દિયે મુજ હાથે ॥ ગૌતમ પુછે અનુમતિ કેહની, માયે
મોકલ્યા અમ સાથે ॥આઘા ॥૧૧॥ વીર વાંદી જિન વાણી સુણીને
આવ્યા ઘર ઉલ્લાસે ॥ અનુમતિ આપો માતા મુજને, દીક્ષા લેઉ પ્રભુ
પાસે ॥આઘા ॥૧૨॥ શ્રીદેવી કહે સુણુ નાનડિયા, સંયમની શી વાતો,
શું જાણે તું બાળજણામાં, આગમના અવદાતો ॥આઘા ॥૧૩॥ વિનય
કરીને માત પીતાને, કહે કુમરકુળ લાણું ॥ જે જાણુ તે હું નવી જાણું,
નવિ જાણું તે જાણું ॥આઘા ॥૧૪॥ એક દિવસનું રાજ્ય કરીને, માય

મનેારથ પૂરે ॥સંયમ લીધો વીર જિન પાસે, દુર્ગતિ કરવા દૂરે॥
 ॥ આઘાના૧૫॥ સ્થવિર સાંથે ઠંડીલે પહોલ્યા, નીર વહતો દીઠો ॥
 પાળ બાંધીને પડથો મહેલ્યો, કૌતક લાગ્યો મીઠો ॥આઘાના૧૬॥
 નહાનું સરોવર નહાનું ભાજન, નાવ કર્યું અર્ધમુતે ॥ રઢિયાળી રમત
 દેખીને, બાળ કિઠા કરી રમતે ॥આઘાના૧૭॥ મધુરે વચને મુનિ-
 વર બોલ્યા, નાવા તરતી બેઠ ॥રમતા દેખી ઋષિસર બોલે, હિંસાં
 જીવની હોઈ ॥ આઘાના ૧૮॥ બોલાવી કહે મુનિ બાળકને, એ
 આપણુ નવિ કીજે ॥છકાય જીવ વિરાધન કરતાં, દુર્ગતિનાં ફળ લીજે
 ॥ આઘાના ૧૯॥ લાજ ઘણી મન માંહે ઉપની, સમવસરણુ બિચ
 આયા ॥ ઇચ્છિયાવહિને તિહાં પડિકમતાં, ધ્યાન શુકળ મન ધ્યાયા ॥
 આઘાના૨૦॥ સ્થવિર જઈ ભગવાંનને પુછે, ભવ કેટલા હવે કરસે ॥
 ચરમ શરીરી છે અર્ધમુતો, ઇણુ ભવ મુગતિ વરશે ॥આઘાના૨૧॥
 પંચ આચાર શુદ્ધ મને પાળી, અંગ અગીઆર મુખ કીધાં ॥ગુણ
 રત્ન સંવચ્છર તપ કીધો, અંતગડ કેવળી સિધ્યા ॥આઘાના૨૨॥
 અંતગડ ભગવતિ મધ્યે, એહ કહ્યો અધિકાર ॥રત્નસાગર કહે એહ
 મુનિ વંદ, અર્ધમુતો અણુગાર ॥ આઘાના ૨૩॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી અધ્યાત્મક પદ.

(રાગ ધનાશ્રી.)

હોડતાં હોડતાં પંથ કપાય તો, જીઓ ધાંચી ઘર ઉંટ ॥દિન સા
 બમે' હોડતો હી ડે, થાકી બવે ત્રુટ ॥હો સમજી, જ્ઞાન નયન નિજ બો-
 લો ॥૧॥ કરણી પાર ઉતરણી કહીને, જગને, જીઠ સમબવે ॥ જ્ઞાન
 રહિત જેમ રાત અંધારી, પરમાર્થ કેમ પાવે ॥હો સં ॥૨॥ સાઠ
 સહસ્ર વર્ષનો તાપસ, બાળ તપસ્વિ કહિયો ॥દેવપણાંમાં જ્ઞાન બે
 પામ્યો, તો ભવ એકજ રહિયો ॥હો સં ॥૩॥ જ્ઞાનસહિત જે ક્રિયા
 કરે તે, હોય કલ્યાણને કાળે ॥ એકાંત જ્ઞાનતણે આરાધક, નિજ ગુણમાં
 નિત રાજે ॥હો સં ॥૪॥ સુત્ર રહસ્યને સમજી શાણા કરે ક્રિયા
 ભલે સાચી ॥ બોધિબીજ વિન ગદ્દા મળુરીમાં, મત રહેજે કોઈ
 રાચી ॥હો સં ॥૫॥ ભેદાભાવ છે જ્ઞાન દર્શનમાં, પ્રથમ દર્શન પછી
 જ્ઞાન ॥વિનયસહિત શ્રી સદગુરુ સેવી, પામો પદ નિર્વાણ ॥હો સં ॥૬॥

અથ શ્રી શાલિભદ્રનો સલોકો.

સરસતિ માતા તમ પાચે લાગું, કહેવા સલોકો વરદાન માગું
 શાળિભદ્રનો કહું રે સલોકો, એક મને કરિ સાંભળજો લોકો ॥૧॥
 જેહને સાંભળે મહા સુખ થાય, નવખંડ ધરતીમાં તેહ વંચાય ॥ચો-
 વીશમાં તીર્થંકર મહાવીર જાણું, તેહના મુનિવરનાં ગુણ વખાણું
 ॥૨॥મગધદેશ દેશમાં અધિકારી, રાજગૃહી નગરી અલકા અનુહારી
 માંહી વસે છે મ્હોટા વેપારી, જેહની કીર્તિ જગ માંહે સારી ॥૩॥
 દાન પુન્ય ને ધર્મનાં તાજ, રાજ્ય કરેછે શ્રેણીક મહારાજ ॥ જેહની
 વરતે અખંડ આણ, તેહની નગરીનાં કંઈ વખાણ ॥૪॥ જોજન ચા-
 ણીશ ઉપર આઠ, ગઠ કોશીશા કોરણીનો ઠાઠ ॥વાવ્ય સરોવર વાડી
 અતિ ભારી, શોભિત ઉપાશ્રય ધર્મશાળા સારી ॥૫॥ તેહની નગ-
 રીમાં મ્હોટો વેપારી, ગૌભદ્ર શેઠ ધર ભદ્રા છે નારી ॥ તેહનો નંદનદેવ
 અવતારી, શાળિભદ્રને ખત્રીશ છે નારી ॥૬॥ સંગમને ભવે સુકૃત
 કીધો, મુનીને ખીરનો દાનજ દીધો ॥ પિતાજી બેઠા દેવલોક મો-
 ઝાર, નવાણુ પેટી નિત આવે ઉદ્ધાર ॥૭॥ ગોખે તે બેઠાં રાજ ને
 રાણી, વણુઝારો આવ્યો ઠકુરાઈ જાણી ॥ મસ્તક નમાવી કહું છું મ-
 હારાજ, રત્નકંબળ લેઈ આવ્યો છું આજ ॥૮॥ બે કરજોડી પદમણી
 બેલે, આજ નહી કોઈ તુમારે તોલે ॥થાપણુને કાળે લોખંડી લીજે,
 એહ મનોરથ પુર્ણ કરીજે ॥૯॥ જોઈ નિરખીને મૂલ્ય કરાવે, એક
 કંબળનું મૂલ્ય ઠરાવે ॥વણુઝારો ભાંખે એક વચન, સદાલાખનું કં-
 બળ રતન ॥૧૦॥ મૂલ્ય કરાવી રાજ તે ડરીયો, વણુઝારો નગરી
 માંહિ પરવરિયો ॥શેઠ પારેખ દોશી વખાણું, દ્રોંદાળા મ્હોટા ધન-
 વંત જાણું ॥૧૧॥ સાચો સંઘવિ તે બાવન વીર, લખખીચે પુર્ણ લ-
 ચ્યાં વઠ ચીર ॥ મૂલ્ય કરાવી થરથરી જાય, વણુઝારો મનમાં દીલગીર
 થાય ॥૧૨॥ રત્નકંબળ એ રાખેરે જેહ, એહવો ઈન્દ્રિય બતાવો તેહ ॥
 શાળિભદ્ર છે ગામ મોઝાર, રત્નનાં તોરણ બાંધ્યા છે બાર ॥૧૩॥
 મંદિર પુછીને વણુઝારો જાય, ઋદ્ધિ દેખીને વિશમય થાય ॥ *સિંધા-
 સણુ બેઠાં શાળિભદ્ર માય, રમઝમ કરતી સાહેલી આય ॥ ૧૪ ॥
 એકેક સાહેલી ચાંપે છે પાચ, એકેક સાહેલી ઢાળે છે વાચ ॥ ગાય ગી-

* પાકાંતરે-સિંધાસણુ બેઠાં શાળિભદ્ર માય, રમઝમ કરતી વહુવાર
 આય ॥ ચાર વહુવાર ચાંપે છે પાચ, બાકીની સધળી ઢાળે છે વાચ ॥

તને બોલે રસાળ, એહવો વણુઝારે દીઠે તે ખ્યાલ ॥૧૫॥ શાળિભદ્ર
તો સૂખજ માણે, વણુજ વેપારને કાંઈ ન જાણે ॥ રત્નકંબળ લેઈ વ-
ણુઝારો આવે, જોઈ નિરખીને મૂંઝવે ઠરાવે ॥ ૧૬ ॥ વણુઝારો ભાંખે
એક વચ્ચન, સવાલાખનું કંબળ રતન ॥ માણેક મોતી રત્ન ને હીરા,
વીશ લાખ લેઈ ચાલ્યા તે વીરા ॥૧૭॥ સોળના કટકા કર્યા ખત્રીશ,
વહુઝારોને તવ ઉપની રીશ ॥ પગ લોહીને નાંખી તે દીધા, એવાં
લેટણાં અમને શું કીધાં ॥ ૧૮ ॥ વાત સાંભળી ચેલણા રાણી, કહે
જમું નહીં અન્નને પાણી ॥ હઠ જાણીને રાજ તેડાવે, વણુઝારો આવી
વાત બનાવે ॥૧૯॥ સાંભળી શ્રેણિક પામ્યા ઉદ્ધાસ, જોવા જાણે હું
એહની પાસ ॥ શુર સુભટશું રાજ પરવરીયા, આવાસ દીઠા રત્નમય
જડિયા ॥ ૨૦ ॥ નીલ રતન જિમ પાણિયે ભરિયા, અલયકુમાર છે
બુદ્ધિના દરિયા ॥ નાંખી મુદ્રિકા જોવે તપાસી, ચોથી ભૂમીએ બેઠા
વિમાસી ॥૨૧॥ ભદ્રા માતા તે તેડવા જાય, પુત્ર આવ્યા છે શ્રેણિક
મહારાય ॥ શ્રેણિક આવે તે: વખારે ભરજ્યો, લાલ જાણીને વણુજ
કરજ્યો ॥૨૨॥ નહિ નહિ પુત્ર એહ કરિયાણો, શ્રેણિક નામે રાજ
એ જાણે ॥ એહની છત્ર છાયામાં રહીએ, આણુ તેહની આપણે
વહીએ ॥૨૩॥ આજસ છાંડીને કુમર ઉઠે, ચાલ્યા તવ તે માતાની પૂઠે ॥
રતન અગળ ધરીયાં છે ચાર, આવી રાજને કર્યો જુહાર ॥ ૨૪ ॥
બોળે બેસાર્યા શાળીકુમાર, ધન મોરી નગરી ધન્ય અવતાર ॥
રાજાજી ભાખે સુણો કુમાર, જઈ ભોગવો સુખ સંસાર ॥૨૫॥ ભદ્રાજી
ભાંખે રાય અવધારો, ભોજન કરીને પછે પધારો ॥ નવણુ કરવા બેઠા
છે જુહાં, વીંટી પડી ગઈ કુઈમાં તીહાં ॥ ૨૬ ॥ રાજ તિહાં તવ
બેઠજ પાવે, ભદ્રાજી કુઈથી થાળ ભરાવે ॥ દેખી ઘરાણામાં મુદ્રિકા
છપી, એહની ઋદ્ધિ દીસે અસંખી ॥૨૭॥ ભોજન કરીને રાય પધારે,
શાળીભદ્ર તો મનમાં વિચારે ॥ માહરે માથે દીસે છે ઘણી, તો હવે
છંડુ ઋદ્ધિ એ ઘણી ॥૨૮॥ દિન પ્રત્યે છંડે અકેકી નાર, પછીથી સં-
યમ લેવો નિરધાર ॥ ખડેન સુભદ્રા શાળિભદ્ર ખ્યારી, ધનાશાહની
મહોટરી નારી ॥૨૯॥ સ્વામીનો વાંસો ચોળે છે જોહવે, ભાઈની વાત
સાંભળી તેહવે ॥ આંખમાં આંસુ વહે અપાર, ધનાશાહ પુછે કિમ
ફવે નાર ॥૩૦॥ હાંથી ઘોડા રથ છે ઘણાં, દાસ દાસીનિ નહિ કાંઈ
મણા ॥ તાહરે કહેણુ લોપે ન કોઈ, શાળિ સરિખો બંધવ જોઈ ॥૩૧॥
ધનાશાહની મહોટરી નારી, તાહરે ફઃખ શું છે રે ખ્યારી ॥ સુભદ્રા

ભાંખે સુણા પ્રાણેશ, મહારે બીજું નહિ દુઃખ લવલેશ ॥૩૧॥ ખં-
ધવ છડે એકેકી નાર, પછી લેશે તે સંયમ ભાર ॥ ધન્નો કહે તે મૂરખ
હીસે, તાહરો ખંધવ વીસવા વીસે ॥૩૩॥ જેહને લેવો સંયમ ભાર,
છાંડયાનો તે હવે કીશો વિચાર ॥ કહેતાં તો સ્વામી સોહેલું એમ,
છંડી જુઓ તે છંડાય કેમ ॥ ૩૪ ॥ સુણી નારીનાં વચનજ એવાં,
ધન્નોશાહ ઉઠ્યા સંયમ લેવા ॥ આવી સાળાને ભાંખે છે એમ, કા-
ચર થઈને બેઠો છું કેમ ॥૩૫॥ શાળીલદ્ર ને ધન્નો તેવાર, વીર પ્ર-
ભુપેં સંયમ ધાર ॥ માસ ખમણા કરે ઉદાર, સંયમ પાળે નિરતિચાર
॥૩૬॥ દોય મુનિવર લગવંત સંગે, મહિયલ માંહિ વિચરે છે રંગે ॥
એક દિન રાજગૃહી ઉઘાન, પધાર્યા પ્રભુ શ્રી વર્દમાન ॥૩૭॥ માસ-
ખમણું પારણું આય, વહોરાવશે તમને તમારી માય ॥ માતાને
ઘેર આવે જિવાર, વાંદવા સહુ કેા થાય તૈયાર ॥૩૮॥ પાછા વળીને
નગરીમાં જાય, ગોચરી કરવા તે મુનિરાય ॥ પુરવલા ભવની મહિયારી
માત, તેણે વહોરાવ્યું ગોરસ ભાત ॥ ૩૯ ॥ ગોચરી કરી પ્રભુપેં
આશે, પારણું કરી મહા સુખ પાવે ॥ બાર વર્ષની દીક્ષા તે પાળે,
અતિચાર કાંઈ સઘળા તે ટાળે ॥ ૪૦ ॥ એક માસનો કીધો સં-
ચારો, અનુસ્તર વિમાને લીધો અવતારો ॥ એક ભવ કરી મુગતિ-
માં જશે, માહા વિદેહમાં માહા સુખ પાશે ॥ ૪૧ ॥ એહ સલો-
કો સુણે ને ગાય, તેહનાં પાતક દુર પલાય ॥ એહ સલોકો શોધી
શુધ કીધો, ઋષિ ખોડાજીનો મનોરથ સીધ્યો ॥ ૪૨ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી ઉપદેશી સજ્જાય.

(ખેડેની રે અમને વહાલા શ્રી મહાવીર. એ દર્શી.)

જાવું જરૂર મરી, જીવડારે તહારે જાવું જરૂર મરી ॥ એ આંકણી ॥
અનંતકાળથી ભવમેં લટકતાં, પુન્યે નર દેહ ધરી ॥ ૧ ॥ મળ મુ-
ત્રમાં બિધે શીર લટક્યો, જયું વડે વાગુળી ॥ ૧ ॥ ગર્ભવાસની
અંદર તુજને, વેદન અનંતી પરી ॥ ૨ ॥ જન્મ ટાણે મહાકળ સદ્યાં,
તે તો જાણે એક હરી ॥ ૩ ॥ રા સંસારનો જળ વાયુ વાયો તખ,
વેદન ગયો વિસરી ॥ ૪ ॥ પયપાન માતાનું કરીને, જોખન વય વરા
॥ ૫ ॥ આ કામની સાથે પ્રેમ કરીને, કર્મ ખંધનો કરી ॥ ૬ ॥
માત પિતાથી જુદો પડીને, વસ્તુ ધરમાં ભરી ॥ ૭ ॥ ઇંદ્ર ત્રિયા

ની ટાપટીપ તું, કરતો પળ પળ ધરી ॥૭૦॥ સહગૃહથી નિત્ય દૂરે
ફરતો, જ્યું સાધુસંતથી હરી ॥૭૦॥ પા ગયો જોવનને આયો ભુદા
પણ, શરીર ગયો જરજરી ॥૭૦॥ અંખી આંખના દેવ થયા વળી,
ઉજડ કરણપુરી ॥૭૦॥ ૬૧ ॥ ઊંઘર ડુંગર પાદર પરદેશ, ગોળી ગંગા
સરી ॥૭૦॥ હૃદયુષ કાયા ઘટી, ને લીલરી દેહે વરી ॥૭૦॥ ૭૦ ॥
વૃદ્ધવયમાં કુટુંબ કળીલે, આકરી નવિ કરી ॥૭૦॥ અંતકાળે જિન
નામ ન લીધું, મ્હારું મ્હારું કરી ॥૭૦॥ ૮૧ ॥ મરતી વખતે ભુરે હ-
વાલે, જીવ ગયો નીસરી ॥૭૦॥ જન્મ મરણની વેદન સુષુતાં, હોડો
જાય થરથરી ॥૭૦॥ ૯૧ ॥ વીતરાગનું નામ વિસારી, દુર્ગંતી હાથ ધરી
॥ ૭૦ ॥ નરક નિગોદના કારાગૃહમાં, બેસીશ કેમ તું ઠરી ॥ ૭૦ ॥
૧૧ ॥ ધર્મ મર્ગ મૂકીને પામ્યો, લખ ચોરાશી પરી ॥૭૦॥ વીર
મુનિ કહે ધર્મ કરો તો, સંસાર જાઓ તરી ॥ ૭૦ ॥ ૧૧ ॥ ૬૧ ॥

અથ શ્રી દાનની સજ્ઞાય.

• શંખરાજા ને જ્યોત્સના રાણી, વહોરાવ્યો દ્રાક્ષ તણા પાણી ॥
જિણશું નેમિ રાજમતિનો પદ પાચો, અહો દાન વડો જગ માંચો
॥૧॥ એ આંકણી ॥શેઠાણીએ રચણકંબળ દીધો, સાધુને કોઠે બહુ
સુખ કીધો ॥ જિણશું માતા મરૂદેવી થાયો, અહો ૮૧ ॥ માગી તા-
ગીને દીધો ખીરો, ઘાલી ગોલદ્રશેઠ ઘરે શીરો ॥ ભદ્રાચે શાળિભદ્ર બેઠો
જાઓ, અહો ૦ ॥ ૩ ॥ સુદત્ત મુનિને દાનજ દીધો, સંસાર કંતારનો પાર
કીધો ॥ કુમર સુબાહુ સૂત્રે ગાયો, અહો ૦ ॥ ૪ ॥ સુલિયો શાહ ધ-
નસાર્થવાહો ઘત દાનતણા લીધો લાહો ॥ જિણશું હુઆ આદેસર
જિનરાયો, અહો ૦ ॥ ૫ ॥ દેવતીયે ખીજોરાપાક દીધો, તિણશું વીરના
તનનો દાઘ ગીયો ॥ ગોત્ર તીર્થકર ઉપજાયો, અહો ૦ ॥ ૬ ॥ મન શુ-
દ્ધેથી પોખ્યા મુનિરાયો; જિણશું પટ ખંડની ઋદ્ધિ પાચો ॥ ભરતેશ્વર
સહુને મન ભાયો, અહો ૦ ॥ ૭ ॥ જેણે નિજ હાથે સુકૃત કીધો, તેણે
નર ભવનો લાહો લીધો ॥ જિકે ભવસાયર છેડો પાચો, અહો ૦ ॥ ૮ ॥
મીલે ખાવણ ઘી ને ખાટી, તે તો પૂરવ પુણ્યતણી ખાટી ॥ પૂરવ પુ-
ણ્ય સુકૃત પાચો, અહો ૦ ॥ ૯ ॥ મ્હોટા મ્હોટા રાણા રાજા, જ્યારે
વાજ રહ્યાં નોખત વાજ ॥ જ્યારે સુખ આગળ પાળા જાયો ॥ ૧૦ ॥
૧૧ ॥ પહેરણ કપડાં મીલે ખાસાં, જ્યારે હજારો લોક કરે આજ્ઞા

ન્યારે સુખ આગળ પાળા જાયો, અહો ॥૧૧॥ સાધુ સુખાત્ર પ્રેમે
પોષો, આસના વાસના કરી સંતોષો ॥જેથી ભવોભવ હોય સુખ-
દાયો, અહો ॥૧૨॥ નવ નિધાન હાથી ને ઘોડા, વળિ ઝવેર જડિત
કુંડળ જોડા ॥હુઆ શેઠ સેનાપતિ ને રાયો, અહો ॥ ૧૩ ॥ ચક્રી
બળને વાસુદેવો, વળી જુગાળિયાનાં સુખ લેવો ॥ દાનશું કમી ન
રહે કાંચો, અહો ॥ ૧૪ ॥ ચંદનખાળાયે બાકુળા દીધા, વીર ત-
ણા અભિગ્રહ પુરણ કીધા ॥ શિવપુર પહોંત્યાં કેવળ પાયો, અહો ॥
૧૫ ॥ જેહ ભાત પાણીની અંતરાય કરશે, તે ભવસાયર ફેરા
ફરશે ॥ એમ બોલ્યા શ્રી જિનરાયો, અહો ॥ ૧૬ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી ઉપદેશી સજ્ઞાય.

ધરી એક તણે વિશ્વાસ, શ્વાસનો નાણો રે ॥અણુચિંત્યો આવશે
કાળ, તણે તે આણે રે ॥૧॥ જેમ તોરણે ઓળ્યો વિંદ પાછો ન
હિ વળશે રે ॥તહારા સંજ્ઞન કુંડુંખ પરિવાર. સહુ ટળવળશે રે ॥૨॥
અહે સાપ ઊંઢરને જેમ, ચીકી સિંચાણેરે ॥ જમરાજ કેપે ભાંહી,
નથી ઠેકાણો રે ॥૩॥ જેમ તેતર ઉપર બાજ, મચ્છ ને બગલો રે ॥
તહારી નવલ સુરંગી દેહ, કરી દેશે ઢગલો રે ॥૪॥ સાવજ સુખથી
ફરંગ, ન શકે નાસી રે ॥ અચ્ચાનક આવી કાળ, દેશે ગળે ફાંસીરે
॥૫॥ વળે દળ વાદળને પૂર, વિવિધ પ્રકારે રે ॥ પણ કાળ ઓચિંતો
કોઈ, પાછો નવિ વાળે રે ॥ ૬ ॥ દેવ દાનવ માનવ ઇંદ્ર, સૂરજ ને
અંદા રે ॥તીર્થંકર ચક્રિ કેશવ, રામ મુણિંદારે ॥૭॥ નૃપ શેઠ સેના
પતિ ઇન્દ્ર, તહાર ટળાટી રે ॥ તેને બાળી કીધા રાખ, હુઈ ગઈ માટી
રે ॥૮॥ હુતી ચોકી આડી સાત, હૈતને જુદારે ॥લીડી બખતર પહેરી
ટોપ, અહી આયુદ્ધા રે ॥૯॥ આળ્યો કાળસેન કોટવાળ, નાંખ્યા
સવિ ઉધા રે ॥ તેણે ભક્ષા ત્રણે લોક, લાગી બહુ ક્રુધારે ॥૧૦॥ શું
ધરવી આશા મહોટી, ખોટી શુથાવું રે ॥ તણ રમણી રાજ્ય ભંડાર
અંતે ભવું રે ॥૧૧॥ ધરીયા કેશરીયા વેશ, સોહે ભેરખડારે ॥ કાને
કુંડળ હેડે હાર, બાંહે બેરખડારે ॥૧૨॥ કડા પોંચી બાળુબધ વેદ
ને વીંટીરે ॥શિરપરબાંધી રૂડી પાગ, સોનેરી લીંટીરે ॥૧૩॥રૂડી કુંકુમ
વરણી કાય, છાયા નિરખેરે ॥રૂપે રંભા સરખી નાર, દેખી દિલ હરખેરે
॥૧૪॥ સુખ આંખ ને મંડકે મોહી, કરને લટકેરે ॥અણુતેકયો આવી કાળ,

ગળી જશે ગટકે રે ॥૧૫॥ ત્હારે સુંદર મંદિર મ્હોલ, ઝળકતી જ્યો-
તી રે ॥ કાંઈ પુલે ગુથી સેજ જડીયાં મોતી રે ॥૧૬॥ પોઢે ઓઢી
પટકૂળ, મુખમલ ધોતીરે ॥ પંખાથી પવન ઝડોળ, નિંદ્રા હોતી રે
॥૧૭॥ આંચો જમ ફંડીદુત, સાહો ગોતી રે ॥ રહી રહતી પડતી
માત, રમણી રોતી રે ॥૧૮॥ આ કાચી કાયા છાયા, જેસી બાદલકી
રે ॥ જળ ઉઠ ચલેગો હંસ, માટી જંગલકી રે ॥૧૯॥ જેવો ખોટો
સંધ્યા વાન, પિંપળ પાનરે ॥ કાચી માટી કેરો કુંભ, કુંજર કાન રે
॥૨૦॥ ઢંગ રહિત પતંગનો રંગ, થાએ ભંગ રે ॥ વળી કાચના કૂંપા
રૂપ, એહી અંગ રે ॥ ૨૧ ॥ પ્રાણી છંડો અનંગનો રંગ, એહવું
જાણીરે ॥ અંજળી જળ આયુ જેમ, પુરનું પાણી રે ॥ ૨૨ ॥
અંતે જાવું છે એક વાર, મન સમજાવીરે ॥ ખોડીદાસ ગુરુને ચરણે,
શીશ નમાવી રે ॥ ૨૩ ॥ સંવત ઓગણીસે સોળ, આસો માસે
રે ॥ કરી જેતપૂર માંહે જોડ, રહી ચોમસે રે ॥ ૨૪ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી સોડાજી કૃત ચાવલા.

તત્ર પ્રથમ સુધરેલા વિષે ચાવલા. ૧

સાંભળો શ્રાવક સુતની વાતું, અમે આ દુઃખડું નથી ખમાતું
॥ ઘણા દિવસ ગોપવીને રાખ્યું, પણ હવે નથી ગોપવાતું ॥ ઉભરો
થઈને ઉપર આવે છે, ચિત્તડે નથી સમાતું ॥ સાંભળો ॥ ૧ ॥ એ
આંકણી ॥ એકઠાં થઈ ઇચ્છેજી લણે, નવિ જાંધે દિવસને રાતું ॥ દયાને
તો દેશવટો દિધો, કરે સાપ વિછીની ઘાતું ॥ સાંગારા ॥ નિજ ધર-
મનો નિશ્ચય નહી, નથી શાસ્ત્રનું વેણ સોહાતું ॥ કેવળજ્ઞાનીનું કહ્યું
અવગુણી, મન ગોળામાં ગોથાં ખાતું ॥ સાંગાગા ॥ સાંધુનું કહ્યું કદિ
સરધે નહી, નવિ ખાંધે ધરમનું ભાતું ॥ કષ્ટ કરીને કોણ મરે, નથી સ્વ-
ર્ગ નરક દેખાતું ॥ સાં ॥ ૪ ॥ ઉપદેશ રૂપી ઔષધથી પણ, દિલનું
દરદ નથી જાતું ॥ વર્તમાન સુખ તો બહાલું લાગે છે, પણ અંતે સો-
ધારે ખાતું ॥ સાંગાપા ॥ નાતિ જાતિનો વ્યવહાર ન જાણે, નવિ માને
પિતા ને માતૃ ॥ વિનય મર્યાદા, મૂકીને ખેઠા, એને અંગે અભિમાન
ન માતું ॥ સાં ॥ ૬ ॥ સ્નાન વિના કદી ચાલે નહી, નિત્ય ભો-
જન ભાવે છે તાતું ॥ લક્ષ અલક્ષનો લક્ષ નહી, એનું અંતર નથી
ઓજવાતું ॥ સાંગાગા ॥ દયા ધરમનો ઘાટ વાળ્યો, જિહ્વા વાણીયાની

રે વિલાતું ॥ સુધારાથી કુધારો થયો, અમે એહ સહન નથી થાતું ॥
 સાં ૧૮ ॥ જાણ્યું સુધરશે છોકરા, તેથી રહેશે ધરમની વાતું ॥ માત
 પિતાનું માન વધારશે, નિર્મળ કરશે નાતું ॥ સાં ૧૯ ॥ પણ એ
 વાતના વાંધા થયા, થયું લણતર કારમુ કાતું ॥ સુધરેલાનું ચણતર
 જોઈ, દયાવંતનું ફિલ અકળાતું ॥ સાં ૨૦ ॥ ૧૦ ॥ ઉદ્યોગનું કૃળ અતિ
 પામ્યા, ખરે રસ્તે નથી ખરયાતું ॥ પુનરવિવાહની પ્રીતિ ઘણી,
 લણી નાંખે અસલ અવદાતું ॥ સાં ૨૧ ॥ ૧૧ ॥ મણિ જેવો મનુષ
 ભવ મળિયો, તેમાં નથી શુભ થાતું ॥ ખોડાજી કહે છે ખરેખર
 અંતે આવશે માંડવે ગજાતું ॥ સાં ૨૨ ॥ ૧૨ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી ઉછરતી વયના સુધરેલાવિષે વાવણો. ૨

સાંભળો સુધરેલ છેલ છપીલા, થયા કેમ ધર્મ કરેલા ઢીલા ॥
 કંઈમૂળ કેરો કેર કરો, ઢોળી પાણી કરાવો ગીલા ॥ જાંટની પેરે ઉછ-
 ણતા ફરો, પહેરો છુટ જડાવી ખીલા ॥ સાંભળો ॥ ૧ ॥ ચોપડી વાં-
 ચવા ચૂંપ ઘણી, નવિ શોધો ધરમના ચીલા ॥ ત્યાગ વૈરાગ્યની વાત
 ન જાણો, તમે વચન બોલો છો વીલા ॥ સાં ૨ ॥ ૨ ॥ મનમેજીને
 અતિ મિજાજ, લડો છો લાલ રંગીલા ॥ માત પિતાને માનો નહી,
 હજી રહ્યા કીલાને કીલા ॥ સાં ૩ ॥ ૩ ॥ અલબેલા આછકલા તમેતો,
 હિંસામાંડી હોંશીલા ॥ બોધ રૂપી બહુ પાણી પડે, તોહી થાતા ન-
 થી તુમે લીલા ॥ સાં ૪ ॥ ૪ ॥ લણ્યા ઘણું પણ ગણ્યા નહી, નવિ
 દુર્ગુણ દોષને પીટ્યા ॥ તકરારી ને તંતીલા થયા, વળી વિશેષે વાદીલા ॥
 ॥ સાં ૫ ॥ ૫ ॥ સદગુણની શેરી નવી શોધી, હૃદય કંઠણ જેમ શિલા,
 ખોડાજી કહે છે જમવિકરાળા, અડકશે તે ઝીલા ॥ સાં ૬ ॥ ૬ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી શ્રાવકને શિક્ષા વિષે વાવણો. ૩

શ્રાવક સુત્ર સુણે છે ભાવે, તોહિ કેમ જ્ઞાન અંતર નવિ આવે
 ॥ ભિન્ન ભિન્ન લેહ કરીને મુનિવર, નિત નિત સમજાવે ॥ નાંસ ન-
 બીમાં કુંક તણી પરે, કરણ થકી વહી જાવે રે ॥ શ્રાવક ૦ ॥ ૧ ॥ એ
 આંકણી ॥ જીવ અજીવને જાણે નહી ॥ ગુરૂદેવ ધરણ નવિ ધ્યાવે ॥
 સમાધિક કરે તેની શુદ્ધિ નહી, ઝુકી ઝુકીને ઝોલા આવે રે ॥ શ્રાવક
 ૦ ॥ ૨ ॥ ધન્ય વાણી સત્ય વાણી કહીને, મસ્તક ડોલાવે ॥ હંરકત એક તો

દિલે ન ધારે, વાંચું વ્યર્થ થાવે રે ॥શ્રા૦ ॥૩॥ આંધળાને આરી-
સો બતાવે, બહીરા આગળ ગાવે ॥ મૂરખને ઉપદેશ કરીને, રણમાં
કોણહી વાવે રે ॥શ્રા૦ ॥ ૪ ॥ કાગળમાં ગુણ કીર્તિ પછેરે, શ્રાવક
કેરી આવે ॥ પણ એહ માંહિલો એકે નહી, ગુણ ફોગટ ફુલાવે રે
॥શ્રા૦॥પા ત્યાગ નહી વૈરાગ્ય નહી, કાંઈ અનુકંપા દિલ નાવે ॥ અ-
નંતકાયને આરોગી જાય, પછે સ્વર્ગનું પણ કેમ પાવેરે ॥શ્રા૦॥૬॥
આઠમ પાખી ષટ પરવી, તે લીલોતરી ઘર લાવે ॥ અગડ લીએતો
ગોટા ઘણા, મહોટા શ્રાવક નામ ધરાવે રે ॥શ્રા૦॥૭॥ વ્રત પચખા-
ણુ મહોદા નહી, જેને સંવર ચિત્ત નવિ લાવે ॥આરંભ પરિગ્રહ ખ્યા-
રા લાગે, વળી, રાત્રીભોજન ખાવે રે ॥ શ્રા૦ ॥ ૮ ॥ પામર ઉપર
પ્રીતિ નહી, કરી કોષ રોવરાવે ॥ ઘર ખોરડાં તો કબજે કરાવે,
ધર્મને નિહાવેરે ॥શ્રા૦ ॥૯॥ આઠ પીલાવે ને બહાડ પીલાવે, પૂ-
રાણાં ઝાડ કપાવે ॥ કણ તણા કોઠાર ભરી, ત્રસ પ્રાણીના પ્રાણુ તપા-
વે રે ॥ શ્રા૦ ॥૧૦॥ જીહ્વિંસાના ધંધા કરે, અંધા થઇને દુઃખ
ઉપજાવે ॥ ઉજવળ ધર્મને એબ લગાડી, મનમાં તે મલકાવે રે ॥શ્રા૦
॥૧૧॥ ભર વરસાદમાં ઘર ઉકેલી, આરંભ અધિક ચલાવે ॥ પાણી
ખાણેથી પાણી કઢાવે, ચૂનાની ભઠ્ઠીયો જળાવે રે ॥ શ્રા૦ ॥૧૨॥
ધર્મના કામમાં ધંધ મચાવે, અપશબ્દ મેધ વરસાવે ॥ સાધર્મિ
સાથે સંપ નહી, હાથે કરીને ધર્મ હેલાવે રે ॥ શ્રા૦ ॥ ૧૩ ॥
જૈનધરમ ઠરવાનું ઠેકાણું, સાધુજી કહા સંભળાવે ॥ શાસ્ત્ર પ્રમાણે
શિક્ષા દિયે, કર્મહીણને કેમ સુહાવે રે ॥ શ્રા૦ ॥ ૧૪॥ નિર્થક
નીરને કોણુ વલોવે, કોણુ કૂશકયા ઓઘાવે ॥ ખોઠાજી કહે રૂડા
શ્રાવક ઘણા, એના પીતળને કોણુ તાવે ॥શ્રા૦ ॥ ૧૫॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી શ્રાવિકાઓને ઉપદેશ વિષે ચાવલો.

સાંભળો શ્રાવિકા એપડી ધારી, તમારી વાત કહું વિસ્તારી ॥ સ-
મંકિત રીતમાં સમજે નહી, દિલ બહેમે ભરેલાં બારી ॥ જોશી ડોશી
ને ભુઆ ભરડા, લાગ્યાં છે તેહની લારી ॥સાંભળો ॥૧॥ બાવા
સન્ધ્યાસી વૈરાગી વચને, કરો છો અકરાકારી ॥ કામધનું તજી તમેતો,
ઘેર બાંધો છો છારી ॥સાંભળો २॥ વાર તિથિના વ્રત કરો, દેવિદેવ-
લાં માને અપારી ॥દોરા ધાગા કરી ભુઆ ધુણાઓ, વ્રતને મેલ્યાં
વિસારી ॥સાંભળો ૩॥ વડ પીપળે જઈ પાણી ઢાળો, નર નિવેદ કરો

નિરધારી ॥ છાણના દેવ કરીને પુજે, પાણીયારે બેસારી ॥ સાંઝાઝા
એમ અનેક મિથ્યાતણા શક્ય, રાખે છે મનડા મોજારી ॥ સાધુનાં
વેણુ તો સરધો નહી, પછી કેમ ઉતરે લવપારી ॥ સાંઝ ॥ ૫ ॥
સામાયિક પાંડકમણું સમજે નહી, નાહી છકાયને ચિત્ત ધારી ॥ ખાર
વ્રત આદરીને બાઈ, તો બન્યાં બહુ આચારી ॥ સાંઝા ૬ ॥ વ્રતમાં
શી શી વિધિ સાચવવી, તેની ખબર નહી ધારી ॥ અધારા માંહી
બેઠાં ફૂટો છો, ખુબ એહમાં ખુવારી ॥ સાંઝા ૭ ॥ કણ કાંકણને જોવા
ઝાટકવા, નવરી ન થાય બિચારી ॥ દીવા ઉઘાડા મેલે શોધ્યા વિણ,
બળતણ નાંખે બાળી ॥ સાંઝા ૮ ॥ ચુલો ખાંડણીઓ પુજે નહી, ને
અણુગળ પીવે વારી ॥ વાશીગાર ને વળી વાશીદાં, કરો છો રાત અ-
ધારી ॥ સાંઝા ૯ ॥ ઢેલ્યાં ઉઠી સહુ પહેલ્યાં ચતુરબાઈ, ઘંટીયો દિયે
લલકારી ॥ મુતા જગાડે લોક સહુને, છાશ તણે ધમકારી ॥ સાંઝા ૧૦ ॥
માટી તણા તો ગંજ મચાવો, ઘુળ ખાણેથી સારી ॥ કુંથુ કરોળિયા
કોટો પડે, શી રીતે શકો ઉગારી ॥ સાંઝા ૧૧ ॥ ચુલે પાણિયારે ઘં-
ટી ખાંડણિયે, ઉઘેચતો નહિ જારી ॥ ખાટલા ગોઠ્યાં તડકે તપાવી,
માંકડ નાંખો છો મારી ॥ સાંઝ ૧૨ ॥ છાણમાં જીવનો ઘાણ વાળો
છો, અંગે આનંદ વધારી ॥ ધોકલો લેઈને ધોવા ચાલો તિહાં, શેરિયે
કરત પુકારી ॥ સાંઝ ૧૩ ॥ ધોવા આધો છો બાઈ ધોવા આવો છો,
એમ વલતી જાય લવારી ॥ ખારા માટીથી માથું ઉભળો, કંઠમુળ
નાખો વિદારી ॥ સાંઝ ૧૪ ॥ માંથું જોઈને જુઓ ઉગારો, લીખોને
નાખો સંહારી ॥ પાડી વાછડીયોને દુધ પિવારો, પાડા વાછરડાને વારી
॥ સાંઝા ૧૫ ॥ મીઠા કેવળ મુકાવો માણસને, સ્વાસ્થિયા સંસારી ॥
ઘર આગળ અશુભીના ઢગલા, કાઢવ છાણને છારી ॥ સાંઝ ૧૬ ॥
ખાળમાં જળ મળ એકાં ઢાળો, તિહાં કળમળ કીટ કચારી ॥ ઢુંડાં
ઢોડા જર १ ગોધુમ ચણા ને, શેકો છો થઈ હોંશિયારી ॥ સાંઝા ૧૭ ॥
પોંક ખ્યારો પણ પાપ ઘણું, તમે હણો છો જીવ હજારી ॥ જીવ જતન-
ને જાણો નહી, નહિ વિવેક નહિ વિચારી ॥ સાંઝ ૧૮ ॥ રાંક તણી
ખનુક પા ન આવે, લોલી તણા શિરદારી ॥ છાશ આપીને કામ કરા-
વો, નિર્દય ચાલ નહારી ॥ સાંઝા ૧૯ ॥ પામરને પાણી જેવી ન આપો,
રોઈને થાય લાચારી ॥ પારકે ઘેર જઈ કાણ્યો કરાવો, ઉચે રાગેથી ઉ-
લારી ॥ સાંઝ ૨૦ ॥ કુટો કુટો એમ કહ્યા કરો છો, અસહેતા મરણો

સંભારી ॥ વૈર વિરોધને વાંધા ઘણા, વળી વાત કરોછો વેધાળી ॥ સાં ॥
 ॥ ૨૧ ॥ ઝેર કરો છો સગા સંઘાથે, ગર્વને ન શકો ગાળી ॥ ગાળો
 આપો ને આળ ચઢાવો, મર્મનાં વેણુ ઉચારી ॥ સાં ॥ ૨૨ ॥ સામાયિક
 પોસામાં સમતા નહી, તમે જાઓ છો ધર્મને હારી ॥ રાધજંગ કરી
 ને લોકો હસાવો, રાખો છો પ્રકૃતિ ખારી ॥ સાં ॥ ૨૩ ॥ પાણીના
 અપીયા અખોલા કરો છો, એવી છે ચાલ નકારી ॥ જળ કહો તિહાં
 થળ નહીં, એમ ચલવો છો ઠાક ડમારી ॥ સાં ॥ ૨૪ ॥ સાચું જોદ્યા
 ના સમ તમારે, વ્રતની ન રહી કારી ॥ વર્ષમાં ચાર વાર વ્રત આ-
 જોવી, જાણો પાપને નાંખ્યાં નિવારી ॥ સાં ॥ ૨૫ ॥ સોયનું દાન ને
 ચોરી એરણી, તે કેમ થાય નિસ્તારી ॥ ચોંપે કરીને ચોપડી લખાવી,
 રંગ ભરી શણગારી ॥ સાં ॥ ૨૬ ॥ પરાણીને પરહરી મેલી, તેને પાછી
 નહી સંભારી ॥ ઊંદરે કરડી ને છોકરે ઉતરડી, રઝળતિ થઇ રઢિયાળી
 ॥ સાં ॥ ૨૭ ॥ પાણીયે પલાળીને આગે પ્રજાળી, નાથ છતાં નોધા-
 રી ॥ કાંઈ ન હાણી કાંઈ ન માણી, આણીને પ્રીત ઉતારી ॥ સાં ॥
 ॥ ૨૮ ॥ પુણ્ય પૂંજીસ્વામી પસાયે, ગોંડળ ગામ મોઝારી ॥ જોડાણ
 કહે છે ચોપડી ખિચારી, કર્મે રાડી કુંવારી ॥ સાં ॥ ૨૯ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી સારા શ્રાવક વિષ ચાવલો. ૫

એક એક શ્રાવક છે જગ એવા, જેવા શાસ્ત્રે કહ્યા છે તેવા ॥
 દૃઢધરમી થઈ રહે નહી, કદિ કોપે અસુર સુરદેવા ॥ દેવ અરિ-
 હંત ટાળી અવરની, કદિ ન વાંછે એવા ॥ એક ॥ ૧ ॥ નવ પદારથ
 જાણે જુગતિશું, સૂત્ર સુણે નિત મેવા ॥ પુદ્ગળીક સુખપર પ્રીતિ
 નહી, નહી વૈર વિરોધનો હેવા ॥ એક ॥ ૨ ॥ દાન શિયળ તપ
 ભાવ આરાધે, શૂર વીર વ્રત પાળેવા ॥ દયાના રસમાં ડુબી ગ-
 યા, જેને મોક્ષ તણાં સુખ લેવા ॥ એક ॥ ૩ ॥ વિષય કષાયને
 વરજ દિયા, જેને અંગે નહી અહમેવા ॥ જોડાણ કહે ભલે શ્રાવક
 થયા, સદા દુનિયાને સુખ દેવા ॥ એક ॥ ૪ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી નરમા શ્રાવક વિષ ચાવલો. ૬

શાણુ શ્રાવક થઈને રહે, મુખેથી સત્ય વચન નવિ બોલે ॥ મ-
 મ્મા ચચ્યાની ગાળ દિયે, ને આળ અનાહુત બોલે ॥ નિંદા કરતાં

નવરો ન થાયે, એતો ખેઠો ગપોઠાં ફેલે ॥ શાણાં ॥ ૧ ॥ છિદ્રગા-
હી છળ તાકતો હી'રે, ને મર્મ પરાયા બોલે ॥ દગલખાણ કરેશ-
ણ થઈ, પાણ ત્રાણુએ આણું તોલે ॥ શા ॥ ૨ ॥ અવગુણ રૂપી
આળો દેખી, તિહાં કાગડો થઈને ડોલે ॥ અગડ લેઈ એકે પાળે
નહી, એતો ચલાવે પાને પોલે ॥ શાણાં ॥ ૩ ॥ મુખે બાંધી મુ-
હપતી લખવી, ને ધર્મ લખવ્યો ઢેલે ॥ ખોટાણ કહે માત તાતને
લખવ્યાં, ને ગુરુને લખવ્યા ગોલે ॥ શાણાં ॥ ૪ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી પરસ્ત્રીની સજ્ઞાય.

(રાગ હોરી.)

મતિ તાક હો નાર બિરાંની, હારે એ તો નરક નીશાની ॥
મતિં ॥ એ આંકણી ॥ પરનારી છે કાળી નાગણ, કે વિષવેલી સમા-
ણી ॥ તેજ પ્રસાદ મીલણ કાળે, એ ઘર મંડી ઘાણી ॥ કે ગુણ વન
બાળણ છાણી ॥ મતિં ૧ ॥ રાવણ રાય ત્રીખંડકો નાયક, સીતાહ-
રી ઘર આણી ॥ રામ ચઢ્યો દગખાકળ લેકર, માર્યો હે સારંગપા-
ણી ॥ કથા આગમ માંહે આણી ॥ મતિં ૨ ॥ પદમોતર નિજ લાજ
ગમાઈ, કીચક નીચ લહાણી ॥ મણિરથ મુખો મયણુરેહા વશ, અ-
પજશ લીયો અનાણી ॥ જગમાં પ્રગટ કહાણી ॥ મતિં ૩ ॥ ગૌ-
પ્રાદ્યણ બાળહત્યા ઋષિ, નારિ હત્યા વળી બાણી ॥ તિણથી પાપ
અધિક પણ લાગે, લાંબ્યો હે કેવળનાણી, કે અતંત દુઃખારી ખા-
ણી ॥ મતિં ૪ ॥ રત્ન ચત્ત કરી શીળ આરાધો, છંડોને કુમતિ
પુરાણી ॥ મુગતિ મહેલની સેહેલ અચળ મુખ, મુગતિ રમણની શિ-
રાણી ॥ કે વીર જીણુંદની વાણી ॥ મતિં ૫ ॥ સાલ છાશીએ મહા
મંદિરમે, શીળ કથા સુવખાણી ॥ શીળ વિના સહુ જનમ અકારથ,
ક્યાં રાજ ક્યાં રાણી ॥ કે શિયળ જગ ઉત્તમ પ્રાણી ॥ મતિં ૬ ॥

અથ શ્રી જોવનપર્વોશી.

જોવનિયાનો લટકો દહાડા ચારનો, પુર પાણીનું બતાં ન લાગે
વાર જો ॥ કાચનો કૂંપો જટકયો કટકા થઈ પડે, અધિર ઠાલ અણી
ઉપર જળ ઠાર જો ॥ જોવનીયાનો ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ મહ માતા
જોવનમાં નર ને નારીયો, માન ગુમાન તો તનમાં ક્યાંહી ન માય

જો ॥ રંગ પતંગનો ક્ષણમાં ઉડી જાયશે, પાણીમાં પતાસાં પલળી
જાય જો ॥ જો ॥ ૨ ॥ ગોરો ગોરો ગાત્ર દેખી મન મોહિ રહ્યું, શુ-
ભ સુકોમળ સુંદર વર્ણ શરીર જો ॥ સાંજે સંધ્યા કુલે પાંચે રંગની,
ભંગ થાયે ઘડિ એક ન રહેવે થીર જો ॥ જો ॥ ૩ ॥ અંગ ઉઠકથી
મંજન કરી શોભે ઘણું, કાળા ભમર સમરાવ્યા સુંદર કેશ જો ॥
તેલ કુલેલ સુગંધી મસ્તક મહમહે, દંપણ દેખી વિવિધ ખનાવે વેશ
જો ॥ જો ॥ ૪ ॥ પીતાબર પટકૂળ અનુકુળ ઓપતાં, સુખમલ
જામા રેટા રૂડા રૂમાલજો ॥ અંગરખાં ઉપરણી ઓપતી આંગડી, ઓ
ઢી અનોપમ સુંદર શાલ દસાલજો ॥ જો ॥ ૫ ॥ મોહનગારાં સોહે
મસ્તક મોળિયાં, સોનેરી શિરપાવ જળકતી જ્યોત જો ॥ કાને કુંડળ
ઝળકે લલિત વિનોદથી, હૃદય વિકસિત હાર તણો ઉઘોત જો ॥ જો ॥
૬ ॥ કંઠે આભરણ ગળે લહકે ઝુમણાં, મુક્તાદળ માળા પરવાળાં
સાર જો ॥ વેઠ વીંટી ને કડાં પોંચી ખેરખા, આછો અલંકૃત આભુષણ
શણગાર જો ॥ જો ॥ ૭ ॥ તપ નિવારણ નાભુક છત્રી શિરે ધરી,
છેલ છપીલાચાલે ચટકતી ચાલ જો ॥ ચરણે ચમચમ મોજડીયો ચમ
કાવતા, અમલ આરોગે લોચન લાલ ગુલાલ જો ॥ જો ॥ ૮ ॥ ચૂઆ
ચંદન મૃગમદ કેસર અરગ જો, ડોલર ડમરા ગલગોટા ને ગુલાબ જો ॥
જાઈ જુઈ મચકુંદ ને કેતકી કેવડા, કુસુમતણી સુરભિગંધે ગસ્કાવ
જો ॥ જો ॥ ૯ ॥ લાલ રંગીલા મદથી મૂઝ મરોડતા. મોડા મોડ મમ
તમાં હોડા હોડ જો ॥ દેવતણો ડર મનમાંહિ નવિ લેખવે, મોટપણ-
માં મનમાં મનોરથ કોઠ જો ॥ જો ॥ ૧૦ ॥ મહોલ પ્રસાદ ઝરૂખાં
જિંચા ઝળહળે; ચિત્રશાળી પટશાળી ઝાકઝમાળ જો ॥ ગોખ અટા-
રી જાળી જુગતિ સોભા ઘણી, ઘડીત જડિત મનોહર સાતે માળ
જો ॥ જો ॥ ૧૧ ॥ કનક રજત વર્ગે કરી ગેહ મઠારિયાં, આરિસે
મંડિત અનુપમ અવાસ જો ॥ હાંડી ઝમઝમ ગલાસ દિપક ઉઘોતથી,
મંદીર ભાસ્કર કીધ ભવન કૈલાસ જો ॥ જો ॥ ૧૨ ॥ ચંદ્રચૂઆ
સુખદાઈ બિછાઈ ચાંદણી, કનક સીંહાસને દીપે દેવકુમાર જો ॥ દાસ
દાસી કીંકર કરજેડીને ખડા, હાલ હુકમ ફરમાવે તે કરે ત્યાર જો ॥
જો ॥ ૧૩ ॥ ગાદી તકીયા સુખમલ ગાલમશુરિયાં, કુલ સન્યાએ
ભોગી ભરમ રંગ રેલ જો ॥ કેળિ કરે માણીધર મોહન ગેહમાં, નવલ
નગીના નવ નવા ખેલ ખેલ જો ॥ જો ॥ ૧૪ ॥ પલંગે પોઠયારે પ-
ખા ઝુલતા, હીંચકતા હોંશે હીંડાળા ખાટ જો ॥ દંપતિ રમતાં સારી

પાસે શોગઠે, વિષય સુખ વિલસે ગત અંગ ઉચ્ચાદ જો ॥ જો ॥
 ૧૫ ॥ મહનાંકુર પ્રગટયોરે જોવન પૂરમાં, લલના સાથે લીન મગન
 રહે મત્ત જો ॥ અંકુશને નવિ માને વિકળ જેમ હાથિયો, કાળ
 કાઢવમાં ખુટયા કામી જન્ત જો ॥ જો ॥ ૧૬ ॥ નાય નાટક નિરખે
 નિસુણે નિત ગાવણાં, મધુર રાગ રાગણિયે રહ્યા લલચાય જો ॥
 ઝાંઝરનાં ઝણુણાટ ધુધર ધમકારમાં, મદ અંધાનું મનડું વ્યાકુળ થાય
 જો ॥ જો ॥ ૧૭ ॥ હાસ્ય વિલાસ વિનોદ વિવિધ કીડા કરે, પંચ વિ-
 પયમાં પુરણ પ્રસયો પ્રેમ જો ॥ માયામાં મગર કુમર કોઠામણી, ષટ રસ
 સ્વાદી રૂપે રતિ ગતિ જેમ જો ॥ જો ॥ ૧૮ ॥ ભાત ભાતનાં ભોજન નિ-
 ત નિત નિપજે, આરોગે ઉષ્ણ અનુકુળ આહાર જો ॥ સેવ શિખંડ
 પયપાક કંસાર જમણુ લલાં, આંખા કેળાં શાક અથાણાં સાર જો ॥
 જો ॥ ૧૯ ॥ મોઢક મીઠાં મગદળ દીઠાં દિલ ઠરે, ઘોળવડાં ઘેખર ને
 મોતીચુર જો ॥ અઠદિયા સેવૈયા લાખણુસાઈ લાડુઆ, ખાનું જલે-
 ણી સાટા પાક સનુર જો ॥ જો ॥ ૨૦ ॥ સાત ભાત પકવાન મેવા
 મન ભાવતા, ખાંત ધરી અમૃત સમ કરતા સ્વાદ જો ॥ વાળે વાસિત
 પાણી શીતળ પીવતા, મચ્યા મતવાળા અંગ અનંગ ઉનમાદ જો ॥
 જો ॥ ૨૧ ॥ પાન પિચરકી લવિંગ સોપારી એલચી, તજ જવંત્રી
 જાયફળ સુખવાસ જો ॥ જોવનરસ ઝુક્યો જાણે મરવું નથી ધન મેળણુ
 મન માંહી અનંતી આશ જો ॥ જો ॥ ૨૨ ॥ સ્વપ્ન ખાણ સંસારમાં
 શું રાણ થયા, અંતે છે દાવાનળ સરિખાં દુઃખ જો ॥ પરભવ જાતાં
 ભાતું લ્યો ભુખ લાગશે, મતિ લભવો માતા કેરી કુખ જો ॥ જો ॥ ૨૩ ॥
 જરા ફેાળે જોવન મોળું છુટશે, ખુદ્દાપણમાં થાશે ખુરા હવાલ જો ॥
 વિવિધ જાતના રોગ શરીરે જાગશે, મન સમજવી ધર્મ કર્યામાં માલ જો
 ॥ જો ॥ ૨૪ ॥ સંવત ઓગણી સોળ ને પોષ પુરણુ તિથિ, જોવન પચી-
 શી જોહી ગોંડળ વાસ જો ॥ પૂજ્ય પુંજી સ્વામી ગુણના પુંજ છે,
 વૃદ્ધ ઋષિનો શિષ્ય કહે ખોહીદાસ જો ॥ જો ॥ ૨૫ ॥

અથ શ્રી મનક મુનિની સજ્ઞાય.

નમો નમો મનક મહામુનિ, ખાળપણે વ્રત લીધો રે ॥ પ્રેમ પિ-
 તાશું રે પરહીયો, માયશું મોહ ન કીધો રે ॥ નમો નમો મનક મહા
 મુનિ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ પૂરવ ચોદ પુરવ ધણી, સિબજાંભવ જસ
 તાતો રે ॥ ચોથો પટોધર વીરનો, મહિયલ માંહી વિખ્યાતો રે ॥

નમો ॥૨॥ શ્રી સિન્ન લવ ગણધરે, ઉદેશી નિજ પુત્રો રે ॥
સયળ સિદ્ધાંતથી ઉદ્ધરી, દશવૈકાળિક સુત્રો રે ॥ નમો ॥૩॥ માસ
છએ પુરણ લણ્યો, દશ અધ્યયન રસાળો રે ॥ આળસ અંગથી
પરહરી, ધન ધન એ મુનિખાળો રે ॥ નમો ॥ ૪ ॥ ચારિત્ર ષટ
મસ વાડલા, પાળી પુણ્ય પવિત્રો રે ॥ સ્વર્ગ સમાધે સધાવીયો, કરી
જગ જનને મિત્રો રે ॥ નમો ॥ ૫ ॥ પુત્ર મરણ પામ્યા પછી,
સિન્નલવ ગણધારો રે ॥ બહુ શ્રુત દુઃખ મનમાં ધરે, તેમ નયણે
જળધારો રે ॥ નમો ॥ ૬ ॥ પ્રભુ તુમે બહુ પ્રતિખાધિયા, સમ-
સંવેગીયા સાધ રે ॥ અમે આંસુ નવિ દીઠડાં, તુમ નયણે નિરા-
ખાધ રે ॥ નમો ॥ ૭ ॥ અમને એ મુનિ મનકલો, સુત સખ-
ધથી મળીયો રે ॥ વિણસે અર્થ કહ્યાં થકાં, પણ કેણે નવિ કળી-
યો રે ॥ નમો ॥ ૮ ॥ શું કહીએ રે સંસારિને, એ એહવી સ્થિ-
તિ દીસે રે ॥ તન દીઠે મન ઉણસે, જોતાં હિયહુ હીસે રે નમો ॥
૯ ॥ લખિ કહે ભવિયણ તુમે, મ કરો મોહ વિકારો રે ॥ તો તુમે
મનકતણી પરે, પામો સદ્ગતિ સારો રે ॥ નમો ॥ ૧૦ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી ચેલણા સતીની સજ્જાય.

વીરે વખાણી રાણી ચેલણા ॥, સતીય શિરોમણી જાણ ॥ ચેડા
રાજની સાતે સુતા ॥, શ્રેણિક શિયળ પ્રમાણ ॥ વીરે ॥ ૧ ॥ એ
આંકણી ॥ વીર વાંદી ઘેર આવતાં ॥, ચેલણાચે દીઠો રે નિઅથ ॥ વ-
નમાંહે રાતે કાઉતસગ રહ્યો ॥, સ.ધતો મુગતિનો પંથ ॥ વીરે ॥ ૨ ॥
શીત ઠાર સખળો પડે ॥, ચેલણા પ્રીતમ સાથ ॥ ચારિત્રિયો ચિત્ત
માં વશ્યો ॥, સોડગાહિર રહ્યો હાથ ॥ વીરે ॥ ૩ ॥ ઝબકી જાગી
કહે ચેલણા ॥, કેમ કરતો હશે તેહ ॥ કામિનીને મન કોણ વશ્યો ॥,
શ્રેણિક પડ્યો રે સંદેહ ॥ વીરે ॥ ૪ ॥ અંતે ઉર પરજાળજો ॥, શ્રે-
ણિકે દીયો રે આદેશ ॥ લગવંતે સંશય લાંજિયો ॥, ચમકિયો ચિ-
ત્ત નરેશ ॥ વીરે ॥ ૫ ॥ વીર વાંદી વળતાં થકાં રે, પેસતાં નગર મ
ઝર ॥ ધુમાંધ તિહાં દેખી કહે ॥, જા જા જુડા અભયકુમાર ॥ વી-
રે ॥ ૬ ॥ પાતાતનું વચન તે પાળવા ॥, વ્રત લીયો અભયકુમાર ॥ સ-
મયસુંદર કહે ચેલણા ॥, પામશે ભવતણો પાર ॥ વીરે ॥ ૭ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી દેવકીની છ પુત્રની સજ્જાય.

(ઇષ્ટ અવસર એક આવી જ'બુકી રે, એ દેશી.)

મનડું તે મોહું મુનિવર માંહેરું રે, દેવકી કહે સુવિચાર રાત્રી-
 ૭ તે વાર આવ્યા તુમે રે, મ્હારો સફળ કર્યો અવતાર રે ॥ મનડું ૦
 ૧૧ ॥ એ આંકણી ॥ સાધુ કહે સુણુ દેવકી રે, અમે છીએ છએ બ્રા-
 ત રે ॥ ત્રણ સંઘાડે ઘર તાહરે રે, લેવા આહારની દાત રે ॥ મં ૦ ॥
 ૨ ॥ સરખી વય સરખી કળા રે, સરખાં રૂપ શરીર રે ॥ તન વાન
 શોભે સારિખા રે, જે દેખી ભુલી ધીર રે ॥ મં ૦ ॥ ૩ ॥ પુરવ નેહ ધરી
 દેવકી રે, પુછે સાધુને વાત રે ॥ કોણુ ગામ વસતાં તમે રે, કોણુ પિ-
 તા કોણુ માતરે ॥ મં ૦ ॥ ૪ ॥ ભદ્રીલપુર વસે પિતા રે, નાગ ગાહા-
 વર્ધ સુળસા માત રે ॥ નેમિ જિણુંદની વાણી સુણી રે, પામ્યા વૈ-
 રાગ્ય વિખ્યાત રે ॥ મં ૦ ॥ ૫ ॥ બત્રીશ કોડી સોવન તણુ રે, તણુ બ-
 ત્રીશ બત્રીશ નાર રે ॥ એક દિવસે સંયમ લીયો રે, બાણી અસ્થિર
 સંસાર રે ॥ મં ૦ ॥ ૬ ॥ પુરવ કર્મને ટાળવાં રે, અમે ધર્યો છઠું તપ
 ઉદાર રે ॥ ગાજ તે છઠને પારણે રે, આવ્યા નગર મઝાર રે ॥ મં ૦
 ૭ ॥ ન્હાનાં મ્હોટાં બહુ ધરે રે, ફરતા આવ્યા તુજ વાસરે ॥ એમ
 કહી સાધું વળ્યા રે, પહોત્યા નેમિ જિણુંદની પાસ રે ॥ મં ૦ ॥ ૮ ॥
 સાધુ વચન સુણી દેવકી રે, ચિંતવે હૃદય મઝાર રે ॥ બાળપણે અર્ધ
 મુતે મુજને કહ્યું રે, મથુરા નગરી માંહી સાર રે ॥ મં ૦ ॥ ૯ ॥ આઠ
 પુત્ર હોશે તાહરે રે, તેહવા નહિ જન્મે અનેરી માત રે ॥ આ ભરત
 ક્ષેત્રમાં બાણુજે રે, તે તો બુકી નિમિત્તની વાત રે ॥ મં ૦ ॥ ૧૦ ॥ એ
 સંશય નેમિ જિન ટાળશે રે, જઈ પુણું પ્રશ્ન ઉદાર રે ॥ રથમાં બેસી
 આલ્યાં દેવકી રે, જઈ વાંઘ્યાં નેમિ જિણુંદને સાર રે ॥ મં ૦ ॥ ૧૧ ॥
 નેમિ જિણુંદ કહે દેવકી રે, સુણો પુત્ર કેરી વાત રે ॥ છ અણુગાર દેખી
 તિહારે, તવ ઉપન્યો સ્નેહ વિખ્યાત રે ॥ મં ૦ ॥ ૧૨ ॥ દેવકી એ છએ
 સુત તાહરા રે, તેં ધર્યાં ઉદર નવ માસ રે ॥ હરિણુગમેધી દેવતા રે,
 જન્મતાં હરયા તુજ પાસ રે ॥ મં ૦ ॥ ૧૩ ॥ સુળસાની પાસે ઠવ્યાં રે,
 પહોતી સુળસા કેરી આશ રે ॥ પુણ્ય પ્રભાવે તે પામિયા રે, સંસારના
 ભોગ તિલાસ રે ॥ મં ૦ ॥ ૧૪ ॥ નેમિ જિણુંદની વાણી સુણી રે, પામી
 હર્ષ ઉદ્ઘાસ રે ॥ છએ અણુગાર જઈ વાંઘિયા રે, નિરખે નેહ ભ-
 રી તાસ રે ॥ મં ૦ ॥ ૧૫ ॥ પાનો પ્રગટ્યો તિહાં કને રે, વિકશા રા-

મકુપ દેહ રે ॥ અનિમિષ નયણે નિરખિયા રે, ધરી પુત્ર પ્રેમ સ્નેહ રે ॥ મ૦ ॥ ૧૬ ॥ વાંદી નિજ ઘર આવીયાં રે, હોંશ પુત્ર રમાડણુ જાસરે ॥ કૃષ્ણજીએ દેવ આરાધિયો રે, માતાને સુખ ઉછામરે ॥ મ૦ ॥ ૧૭ ॥ ગજસુકુમાળ ખેલાવતી રે, પહોતી કાંઈ દેવકીની આશ રે ॥ કર્મ ખપાવી મુગતે ગયા રે, છ અણગાર સિદ્ધવાસ રે ॥ મ૦ ॥ ૧૮ ॥ સાધુ તણા શુણુ ગાવતાં રે, સફળ હોવે નિજ આશ રે ॥ ધર્મસીંહ મુનિવર કહે રે, સુણુતાં લીલ વિલારે રે ॥ મ૦ ॥ ૧૯ ॥ ઇતિ. ॥

અથ આઝ્ઞાની સજ્જાય.

આઉખું ત્રુટયાને સાંધો કો નહી રે, તિણુ કારણુ મ કરો જીવ પ્રમાદ રે ॥ જરા આવ્યા ને શરણુ કો નહી રે, હોંસા છોડીને દયા પાળ રે ॥ આઉખું ० ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ કુટુંબ કળીલા નારી કારણુ રે, મુરખ સંચ્યાં બહુળાં પાપ રે ॥ ચોરતાણી પરે છંડી ઝુર શો રે, સહેશો ઇહલોક પરલોક સંતાપ રે ॥ આં ॥ ૨ ॥ જિંચાં ચણુવ્યાં મંદિર માળિયાં રે, દેઈ દેઈ ધરતીમેં જિંડી નીવ રે ॥ એક દિન અણુજાણ્યાં જિંડી ચાલવું રે, સુખ દુઃખ સહેશે આપણો જીવ રે ॥ આં ॥ ૩ ॥ ચક્રવતિ હરિભળ રાણો કેશવો રે, જોજો વળી ઇંદ્રસુરોનો નાથ રે ॥ જગી જગીને ઉવેહી આથમ્યા રે, જોજો કાંઈ અચરિજ વાળી વાત રે ॥ આં ॥ ૪ ॥ અથિર સંસાર તણુ મુનિ નીસરયા રે, કરતા મુનિ ઉગ્ર વિહાર રે ॥ ભારંડપંખીની દીધી જીપમા રે, ન ધરે મમતા મોહ લગાર રે ॥ આં ॥ ૫ ॥ ચારિત્ર પાળે રૂઢી રીતશું રે, દેવે મુનિ આપનો ઉપદેશ રે ॥ તિકો મુનિ વર સિધાશે મોક્ષને રે, જશ લેઈ ઇહલોક પરલોક રે ॥ આં ॥ ૬ ॥ શબ્દ રૂપ દેખી સમતા ધરો રે, મ કરો મુનિ ભણ્યા તણો અભિમાન રે ॥ ઋષિ ચોથમણી સુત્ર દેખિને રે, જોડ કીધી ઝાલોર મઝાર રે ॥ આં ॥ ૭ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી સ્થૂલિ મદ્રજીની સજ્જાય.

શ્રી સ્થુળભદ્ર મુનિગણુમાં શિરદાર જો, ચોમાસું આવ્યાં કોશ્યા આગર જો ॥ ચિત્રામણુશાળીયે તપ જપ આદરયાં જો ॥ ૧ ॥

આદરિયાં વ્રત આવ્યાં છો અમ ગેહ જો, સુંદર સુંદર ચંપક વરણી દેહ જો ॥ અમ તુમ સરિજો મેજો આ સંસારમાં જો ॥ ૨ ॥

સંસારે મેં જોયું સકળ સરૂપ જો, દર્પણની છાયામાં જોયું રૂપ
જો ॥ સુખનાની સુખલડી ભુખ ભાગે નહી જો ॥ ૩ ॥

ના કહેશે તો નાટક કરશું આજ જો, ખાર વરસની માયા છે
મુનિરાજ જો ॥ તે છોડી કેમ જાણું હું આશા ભરી જો ॥ ૪ ॥

આશા ભરીયોં ચેતન કાળ અનાદી જો, ભમ્યો ધરમને હીણ
થયો પરમાદી જો ॥ ન જાણી મેં સુખની કરણી જોગની જો ॥ ૫ ॥

જોગી તો જંગલમાં વાસો વસિયા જો, વેશ્યાને મંદિરિયે ભો-
જન રસિયા જો ॥ તુમને દીઠા એવા સંયમ સાધતા જો ॥ ૬ ॥

સાધશું સંયમ ઇચ્છારેષ ધિચારી જો, કુર્માયુત્ર થયા નાણી
ધરખારી જો ॥ પાણી માંહે પંકજ કોરું જાણિયે જો ॥ ૭ ॥

જાણીએ તો સઘળી તુમારી વાત જો, મેવા મીઠા રસવંતા બહુ
જાત જો ॥ અમર ભુષણ નવ નવલી ભાંતે લાવતા જો ॥ ૮ ॥

લાવતા તો તું દેતી આદરમાન જો, કાયા જાણું રંગ પતંગ
સમાન જો ॥ ઠાલીને શી કરવી એવી પ્રીતહી જો ॥ ૯ ॥

પ્રીતલહી કરતા તે રંગભર સેજ જો, રમતા ને દેખાડતા ઘણું
હેજ જો ॥ રીસાણી મનાવી મુજને સાંભરે જો ॥ ૧૦ ॥

સાંભરે તો મુનિવર મનડું વાળે જો, ઢાંકયો અગ્નિ ઉઘાડયો
પરજાળે જો ॥ સંયમ માંહી એ છે દુષણ મોટકું જો ॥ ૧૧ ॥

મોટકું આવ્યું તું નંદનું તેહું જો, જાતાં ન વહે કાંઈ નમારું
મનડું જો ॥ મેં તમને તિહાં કોલ કરીને મોકલ્યા જો ॥ ૧૨ ॥

મોકલ્યા તો મારગ માંહિ મળિયા જો, સંભુતિ આચારજ્ઞ જ્ઞાને
બળિયા જો ॥ સંયમ દીધું સમકિત તેણે શીખવ્યું જો ॥ ૧૩ ॥

શીખવ્યું તો કહિ દેખાડે અમને જો, ધરમ કરતાં પુણ્ય વડે
તમને જો ॥ સમતાને ઘેર આવી વેશ્યા ઇમ કહેજો ॥ ૧૪ ॥

વંદે મુનીશ્વર શંકાને પરિહાર જો, સમકિત મૂળે શ્રાવકનાં વ્રત
ખાર જો ॥ પ્રાણુતિપાતાદિક સ્થુલથી ઉચ્ચરે જો ॥ ૧૫ ॥

ઉચ્ચરે તો વીત્યું છે ચોમાસું જો, આણા લેઈને આવ્યા શુરુ
ની પાસે જો ॥ શ્રુતનાણી કહેવાણા ચૌદે પૂરવી જો ॥ ૧૬ ॥

પૂરવી થઈને તાર્યા પ્રાણી થોકજો, ઉજવળ ધ્યાને તેહ ગયા દેવલોક
જો, ઋષલ કહે નિત્ય તેહને કરીએ વંદના જો ॥ ૧૭ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી નંદિષેણ મુનિનું ત્રીદાઝિયું.

॥ દાલ ૧ લી. ॥

રાજગૃહી નગરીનો વાસી, શ્રેણિક સુત સુવિલાસી હો ॥ મુનિ-
વર વૈરાગી ॥ નંદિષેણ દેશના સુણી લીનો, ના ના કહેતાં મત
લીનો હો ॥ મુન ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ ચારિત્ર નિત્ય ચોખું પાળે,
સંયમ રમણીયું મ્હાલે હો ॥ મુન ॥ એક દિન જિન પાચે લાગી,
ગાયરીની અનુમતિ માગી હો ॥ મુન ॥ પાંગરિયો મુનિ વહારેવા,
દુધા વેદની કર્મ હરેવા હો ॥ મુન ॥ ઉંચ નીચ મધ્યમ કૂળ મ્હોટા,
અટતો સંયમ રસ લોટા હો ॥ મુન ॥ ૩ ॥ એક ઉંચુ, ધવળ ઘર દેખી,
મુનિવર પેડો, શુદ્ધ ગવેળી હો ॥ મુન ॥ તિહાં જઈ દીધો ધર્મલાલ,
વેશ્યા કહે ઇહાં અર્થલાલ હો ॥ મુન ॥ ૪ ॥ મુનિ મન અભિમાનજ
આણી, ખંડ કરી નાંખ્યો તરાણું તાણી હો ॥ મુન ॥ સોવન વૃષ્ટિ
હુઈ ખાર કેડી, વેશ્યા વનિતા કહે કરનેડી હો ॥ મુન ॥ ૫ ॥

॥ દાલ ૨ જી. ॥

(થારે માથે પચરંગી પાગ, સોવનરો છાગલો માડે જી. એ દેશી.)

થે' તો ઊભા રહીને અરજ અમારી સાંભળો, સાધુજી ॥ થે' તો
મ્હોટા કૂળના બાણી, મૂકી દો આમળો ॥ સાધુજી ॥ થે' તો લેઈ જાઓ
સોવન કેડિ ગાડાં ઊંટે ભરી, ॥ સાધુજી ॥ નહી આવે અમારે કામ
અહો પાછા ફરી ॥ સાધુજી ॥ ૧ ॥ થારાં ઉત્તવળ વસ્ત્ર દેખી મોહ
મન માહરં, સાધુજી ॥ થારો સુરપતિથી પણ રૂપ અધિક છે વાહરં ॥
સાધુજી ॥ થારાં મૃગસમ મુંદર નેત્ર દેખી હુઈ લાગણો, સાધુજી ॥
થારો નવલો જોવન વેશ, વિરહ દુઃખ ભાજણો ॥ સાધુજી ॥ ૨ ॥
એ તો જત્ર જડીત કપાટ કુંચી મેં કર ગ્રહી, સાધુજી ॥ મુનિ વ-
ળાલા લાગ્યો જામ આડી ઊભી રહી ॥ સાધુજી ॥ મેં તો ઓઘી
ઝીની જાતિ મતી કહી પાછળે, સાધુજી ॥ થે' તો સુગુણ ચતુરસુબાણ
વિચારો આગળે ॥ સાધુજી ॥ ૩ ॥ થે' તો ભોગ પુરંદર હું પણ સું-
દીર સારી, સાધુજી ॥ થે' તો પહેરો નવલા વેશ ધરાણાં જરતારી ॥
સાધુજી ॥ મણિ મુગતાફળ મુગટ બિરાજે હેમના, સાધુજી ॥ અમે સજી
થે' સોળ શણગાર કે પિયુ રસ અંગના ॥ સાધુજી ॥ ૪ ॥ જોડોય ચતુરસુ-
બાણ તે કહિય ન ચુકશે, સાધુજી ॥ એહવો અવસર સાહિબ કહિય ન

આવશે ॥સાધુજી॥ એમ ચિંતે ચિત્ત મઝાર નંદિપેણ વાહલો, સાધુજી॥
રહેવા ગણિકાને ધામ કે થઈને નાહલો ॥ સાધુજી ॥ ૫ ॥

ઢાલ ૩ જી.

(દેશી પ્રથમ ઢાળની.)

ભોગ કરમ ઉદય તસ આવો, શાસનદેવીયે સંભળાવ્યો હો ॥
મુનિવર વૈરાગી ॥ રહ્યો ખાર વરસ તસ આવાસે, વેશ મહેલ્યો એક
ભ પાસે હો ॥ મું ॥ ૧ ॥ દશ નર દિન પ્રતે પ્રતિબુજે, દિન એક
મૂરખ નવિ બુજે હો ॥ મું ॥ બુઝવતાં હુઈ બહુ વેળા, ભોજનની
થઈ અવેળા હો ॥ મું ॥ ૨ ॥ કહે વેશ્યા બિઠો સ્વામી, એ દશમે
ન બુજે કોઈ હો ॥ મું ॥ વેશ્યા બનિતા કહે ધસમસતી, આજ
દશમા તુમે હીજ હસતી હો ॥ મું ॥ ૩ ॥ એહ વયણ સુણીને ચા-
લ્યો, ફરી સંયમશું મન વાળ્યો હો ॥ મું ॥ ફરી સયમ લીયો
ઉણસે, વેશ લેઈ ગયો જિન પાસે હો ॥ મું ॥ ૪ ॥ ચારિત્ર નિત્ય
ચોખું પાળી, દેવલોક ગયો દેઈ તાળી હો ॥ મું ॥ તપ જપ સં-
યમ કીરિયા સાધી, ઘણા જીવને હી પ્રતિબોધી હો ॥ મું ॥ ૫ ॥
જયવિજય ગુરૂ શીશ, તસ હર્ષ નમે નિશ દીશ હો ॥ મું ॥ મેરૂ
વિજય ઇમ બોલે, એહવા ગુરૂને કુણ તોલે હો ॥ મું ॥ ૬ ॥ ધિતિ ॥

અથ શ્રી નંદા સતીની સજ્ઞાય.

બેનાતટ નયરે વસે, વ્યવહારી વડ મામરે ॥ શેઠ ધનાબહુ નંદની,
નંદા ગુણમણિ ધામ રે ॥ સમકિત શીળ ભુપણ ધરો ॥ ૧ ॥ એઆંકણી ॥
જિમ લહો અવિચળ લીલ રે ॥ સહજ મળે શિવસુંકરી, કરિય ક-
ટાક્ષ કલ્લોલ રે ॥ સં ॥ ૨ ॥ પ્રસેનજિત નરપતિ તણો, નંદન
શ્રેણિક નામ રે ॥ કુમરપણે તિહાં આવિયો, તે પરણી ભલે મામરે
॥ સં ॥ ૩ ॥ પંચ વિષયમુખ ભોગવે, શ્રેણિકશું તે નાર રે ॥ અં-
ગજ તાસ સોહામણો, નામે અલય કુમાર રે ॥ સં ॥ ૪ ॥ અનુક્રમે
શ્રેણિક નૃપ થયા, રાજગૃહી પુરી કેરા રે ॥ અલયકુમાર આવી મળ્યા,
તે સંબંધ ઘણેરા રે ॥ સં ॥ ૫ ॥ અઉવિહ બુદ્ધિતણા ધણી, રાજ્ય
કુરંધર બાણી રે ॥ પણ તેણે રાજ્ય ન સંબંધું, નિમુણી વીરની વાણી રે
॥ સં ॥ ૬ ॥ બુદ્ધિબળે આજ્ઞા ગ્રહી, ચેલણાને અવદાત રે ॥ કહે
શ્રેણિક બા ઇહાં થકી, એહની તે ધણી વાત રે ॥ સં ॥ ૭ ॥ નંદા મા-

તા સાથશું, લીધા સંયમભાર રે ॥ વિજય વિમાને ઉપન્યા, કરશે
એક અવતાર રે ॥ સ૦ ॥ ૮ ॥ શ્રેણિક કુણિકને થયા, વૈરતણું અનુબંધ
રે ॥ તે સવિ અભય સંયમ પછી, તે સવિ કર્મ સંબંધ રે ॥ સ૦
॥ ૯ ॥ જ્ઞાનવિમળ પ્રભુ વીર જી, આણુ ધરે જે શિષ્ય રે ॥ તે નિત્ય
નિત્ય લીલા લહે, જાગતી જાસ જગીસ રે ॥ સ૦ ॥ ૧૦ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી શાળિભદ્રની સજ્જાય.

રાજગૃહી નગરી મોઝારો જી, વણુઝારા ઢેશાવર સારો જી ॥ ઇંજી
વણુજો જી ॥ રતનકંબળ લેઇ આવીયા જી ॥ ૧ ॥ લાખ લાખની વસ્તુ
લાખેણી, એ વસ્તુ છે અતિ ઝેણી ॥ કાંઇ પરિમલ જી ॥ ગઢ મઢ
મંદિર પરિહરી જી ॥ ૨ ॥ પૂછે ગામને ચોતરે, લોક મળ્યા વિધ વિધ
પરે ॥ જઇ પૂછ્યો જી ॥ શાળિભદ્રને મંદિરે જી ॥ ૩ ॥ ચોકાણી સુભદ્રા
નિરખે જી, રતનકંબળ લેઇ પરખે જી ॥ લેઇ પોચાડી જી ॥ શા-
ળિભદ્રને મંદિરે જી ॥ ૪ ॥ તેડાબ્યો ભંડારી જી, વીશ લાખ નિરધારી
જી ॥ ગણી ઢેજ્યો જી ॥ એહને ધર પોચાડ્યો જી ॥ ૫ ॥ રાણી કહે
સુણો રાજ જી, આપણું રાજ કિશે કાજ જી ॥ મુજ કાજે જી ॥ એક
ન લીધી લોખડી જી ॥ ૬ ॥ સુણુ હો ચેલણુ રાણી જી, એ વાત
મેં જાણી જી ॥ પીછાણી જી ॥ એ વાતનો અચંખો ઘણો જી ॥ ૭ ॥
હાતણુ તો જખ કરશું જી, શાળિભદ્ર મુખ જોશું જી ॥ શણુગારો જી ॥
ગજ રથ ઘોડા પાલખી જી ॥ ૮ ॥ આગળ કુંતલ હીંચાવંતા, પાછળ
પાત્ર નચાવંતા ॥ રાય શ્રેણિક જી ॥ શાળિભદ્ર ઘેર આવીયા જી ॥ ૯ ॥
પહેલે ભુવને પગ દીયો, રાજ મનમાં ચમકિયો ॥ કાંઇ જોજ્યો જી ॥
આ ઘર તો આકરતણું જી ॥ ૧૦ ॥ બીજે ભુવને પગ દીયો, રાજ મ-
નમાં ચમકિયો ॥ કાંઇ જોજ્યો જી ॥ આ ઘર તો સેવકતણું જી ॥ ૧૧
॥ ત્રીજે ભુવને પગ દીયો, રાજ મનમાં ચમકિયો ॥ કાંઇ જોજ્યો
જી ॥ આ ઘર તો દાસીતણું જી ॥ ૧૨ ॥ ચોથે ભુવને પગ દીયો, રાજ
મનમાં ચમકિયો ॥ કાંઇ જોજ્યો જી ॥ આ ઘર તો શ્રેષ્ઠ તણું જી
॥ ૧૩ ॥ રાય શ્રેણિકની મુદ્રિકા, ખોવાઇ ખોળ કરે જી ॥ માય ભદ્ર
જી ॥ થાળ ભરી તવ લાવીયાં જી ॥ ૧૪ ॥ જાગે જાગે મોરા નંદન
જી, કેમ સૂતા આણુંદ જી ॥ કાંઇ આંગણે જી ॥ શ્રેણિક રાય પધા-
રીયા જી ॥ ૧૫ ॥ હું નવિ જાણું માતા ખેલમા, હું નવિ જાણું માતા

તોલમાં ॥ તુમે લેજ્યો ॥ જેમ તમને સુખ ઉપજે ॥ ૧૬ ॥
 પૂર્વે કહી પછતાં નહીં, તો આમાં સૂં પૂછો સહી ॥ મોરી માતા ॥
 હું નવિ જાણું વણજમાં ॥ ૧૭ ॥ રાય કરિયાણું લેજો ॥ મોહ
 માયા દામ દેજો ॥ નાણાં ચૂકવી ॥ સય ભંડારે નંખાવી
 દીયો ॥ ૧૮ ॥ વળતી માતા ઈમ કહે, સાચી નંદન સફે ॥
 કાંઈ સાચે ॥ શ્રેણિક રાય પધારિયા ॥ ૧૯ ॥ ક્ષણમાં કરે કાંઈ
 રાજ્યો, ક્ષણમાં કરે ખેરાજ્યો ॥ કાંઈ ક્ષણમાં ॥ ન્યાય અન્યાય
 કરે સહી ॥ ૨૦ ॥ પૂર્વે સુકૃત નવિ કીધાં, સુપાત્રેદાન નવિ
 દીધાં ॥ સુજ માથે ॥ હજુ પણ એહવા નાથ છે ॥ ૨૧ ॥
 અખ તો કરણી કરશું ॥ પંચ વિષય પરિહરશું ॥ પાળી સં-
 ચમ ॥ નાથ સનાથથશું સહી ॥ ૨૨ ॥ ઈંદુવત અંગ તેજ
 ॥ આવે સહુને હેજ ॥ નખશિખ લગી ॥ અંગો પાંગ શોભે
 ઘણાં ॥ ૨૩ ॥ મુક્તાદ્રજા જિમ ચળકે ॥ કાંને કુંડળ ઝળકે ॥
 રાજા શ્રેણિકે ॥ શાળિભદ્ર ખેળે લીયો ॥ ૨૪ ॥ રાજા કહે સુણો
 માતા ॥ તુમ કુમર સુખસાતા ॥ હવે એહને ॥ પાછો મંદિર
 મોકલો ॥ ૨૫ ॥ શાળિભદ્ર નિજ ઘર આવ્યા ॥ રાય શ્રેણિક ઘેર
 સિધાવ્યા ॥ પછી શાળિભદ્ર ॥ ચિંતા કરે મનમાં ઘણી ॥
 ૨૬ ॥ શ્રી જિનનો ધર્મ આદરે, મોહમાયાને પરિહરે ॥ હું છાંડું
 ॥ ગજ રથ ઘોડા પાલખી ॥ ૨૭ ॥ સુણિને માતા વિલખે ॥
 નારીયો સઘળી તલખે ॥ તિણિ વેળા ॥ અશાતા પામ્યાં ઘણી
 ॥ ૨૮ ॥ માત પિતા ને જાત ॥ સહુ આળ પંચાળની વાત ॥
 ઇણ જગમાં ॥ સ્વારથનાં સરવે સગાં ॥ ૨૯ ॥ હંસ વિના શાં-
 સરોવરિયાં, પિયુ વિના શાં મંદિરિયાં ॥ મોહ વશ થકાં ॥ ઉચાટ
 એમ કરે ઘણો ॥ ૩૦ ॥ સર્વનીર અમૂલ્ય ॥ વાટકડે તેલ ફૂલેલ
 ॥ શાહ ધન્ને ॥ શરિર સમારણ માંડિઓ ॥ ૩૧ ॥ ધના ઘેર
 સુભદ્રા નારી, ॥ ખેડા મહોલ મોઝરી ॥ સમારતાં ॥ એકજ
 આંસુ ખેરીયું ॥ ૩૨ ॥ ગૌભદ્ર શેઠની ખેટડી, લક્ષ્મણાઈ તોરી માવડી
 સુણ સુંકરિ ॥ તે કેમ આંસુ ખેરીયું ॥ ૩૩ ॥ શાળિભદ્રની
 ખેનડી, ખત્રીશ ભોજાઈની નણકહલી ॥ તો તાહરે ॥ શા માટે
 રાવું પડે ॥ ૩૪ ॥ જગમાં એકજ ભાઈ માહરે, સંયમ લેવા મન
 કરે ॥ નારિ એક એક ॥ દિન દિન પ્રત્યે પરિહરે ॥ ૩૫ ॥ એ
 તો મિત્ર કાયડ, શું લે સંયમ લાયક ॥ અલક્ષી ॥ સુખ માથા

ની જુદી જાણી ॥ કહેવું તો ઘણું સોહણું, પણ કરવું અતિ
 દોહણું ॥ સુણો સ્વામી ॥ એહવી ઋદ્ધિ કુણુ પરિહરે ॥ ૩૭ ॥
 કહેવું તો ઘણું સોહણું, પણ કરવું અતિ દોહણું ॥ સુણુ સુંદરી ॥
 આજથી ત્યાગી તુજને ॥ ૩૮ ॥ હું તો હસતી મલકીને, તુમે કિયો
 તમાસો હલકીને ॥ સુણો સ્વામી ॥ અંબ તો ચીંતા નવિ ધરે ॥
 ૩૯ ॥ ચોટી અંબાદો વાળીને, શાહ ધન્નો ઉઠ્યા ચાલીને ॥ કાંઈ
 આવ્યા ॥ શાગિલદ્રને મંદોરે ॥ ૪૦ ॥ ઉઠો મિત્ર કાયર, સં-
 યમ લેઈએ ભાચરૂ ॥ આપણુ દોય જણા ॥ સંયમ શુદ્ધ આરાધીએ
 ॥ ૪૧ ॥ શાગિલદ્ર વૈરાગીયા, શાહ ધન્નો અતિ ત્યાગીયા ॥ દોનુ
 રાગીયા ॥ શ્રી વીર સમીપે આવીયા ॥ ૪૨ ॥ સંયમ મારગ
 લીનો ॥ તપસ્યાએ મન લીનો ॥ શાહ ધન્નો ॥ માસ
 ખમણુ કરે પારણાં ॥ ૪૩ ॥ તપ કરી દેહને ગાળી ॥ દુષણુ સઘળાં
 ટાંળી ॥ વૈભારગિરિ ॥ ઉપર અણુસણુ આહર્યો ॥ ૪૪ ॥
 ચઢતે પરિણામે સોય ॥ કાળ કરી જણુ દોય ॥ દેવગતિયે ॥
 અનુત્તર વિમાને ઉપન્યા ॥ ૪૫ ॥ સુર સુખને તિહાં ભોગવી, ત્યાં-
 થી દેવ દોનું ચવી ॥ વિદેહે ॥ મનુષ્યપણું તેહ પામશે ॥ ૪૬ ॥
 સુધો સંયમ આહરી, સકળ કર્મને ક્ષય કરી ॥ લહી કેવળ ॥ મોક્ષ
 ગતીને પામશે ॥ ૪૭ ॥ દાન તણાં ફળ દેખો ॥ ધન્નો શાગિલદ્ર
 પેખો ॥ નહિ લેખો ॥ અતુલ સુખ તિહાં પામશે ॥ ૪૮ ॥
 ઇશ જાણી સુપાત્રને પેખો ॥ જિમ વેગે પામો મોક્ષો ॥ નહિ
 ઝેખો ॥ કહીયે જીવને ઉપજે ॥ ૪૯ ॥ ઉત્તમના ગુણુ ગાવે ॥
 મનવંછિત સુખ પાવે ॥ કહે કવિજન ॥ શ્રીતાજન તુમે
 સાંભળો ॥ ૫૦ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી ક્રોધનો સલોકો.

ક્રોધતણુ હું કહું સલોકો, એક મને કરિ સાંભળજો લોકો ॥ ક્રોધે
 મરીને નરકે તે જાય, ક્રોધ મરીને તિર્યંચ થાય ॥ ૧ ॥ અનંતાનુ-
 બધી ક્રોધ તે જાણુ, ઉપમા જેમ ફાટયો પાપાણુ ॥ અપવ્યઆણી
 ક્રોધનું રૂપ, ફાટયું ખેત્ર જયું જાણુ સરૂપ ॥ ૨ ॥ પવ્યઆણીનું રૂપ
 છે જેમ, ધુળમાં લીટી કાઢીએ તેમ ॥ ક્રોધ સંજળનું રૂપ છે એવું,
 પાણીમાં લીટી ઝાઢીએ તેવું ॥ ૩ ॥ આર ક્રોધની ઉપમાં કહી, સુત

થકી તે લેહજ લહી ॥ ક્રોધે કરીને લોહી સુકાય, ધર્મ તણી તે વાત ન
 થાય ॥૪૥॥ ક્રોધે તે સરજે વીંછી ને સાપ, ક્રોધે વઢે તે પુત્ર ને બાપા
 ક્રોધે કરીને વઢે બે ભાઈ, ક્રોધે મરે તે ઝેરજ ખાઈ ॥ ૫૥ ॥ ક્રોધે પા-
 ણીમાં બુદ્ધીને મરે, ક્રોધે પોતાની ઘાતજ કરે ॥ ક્રોધે કરીને કાંસો તે
 ખાય, ક્રોધે મરીને દુર્ગતિ જાય ॥૬૥॥ ક્રોધે વઢે તે સાસુ ને વહુ, ક્રોધે
 કુટુંબમાં વઢે તે સહુ ॥ ક્રોધે તે ભવ કરે અનંત, કોઈ કાળે તે પામે
 ન અંત ॥૭૥॥ સુબુદ્ધિ ટાળી દુર્બુદ્ધિ થાય, ક્રોધે તે અક્ષલ ચાતુરી
 જાય ॥ ક્રોધે સંસારનું જાય તે સુખ, ક્રોધે દેહમાં થાયજ દુઃખ ॥૮૥॥
 ક્રોધે કરીને કમાણી જાય, ક્રોધે તે ઘરમાં અવગુણ થાય ॥ ક્રોધે કરીને
 સહુશું લઢે, ક્રોધે કરી સ્વ આતમ કાઢે ॥૯૥॥ ક્રોધીની કોઈ આણે
 ન પ્રીત, ક્રોધે ન હોવે કોઈશું પ્રીત ॥ એવું જાણીને ક્રોધને વારો,
 તે: કોઈ કાળે પામીએ આરો ॥૧૦૥॥ ક્રોધ હુવે ત્યાં હયા ન આવે,
 હયા વિના સમક્ષિત કિમ પાવે ॥ તપનું અશ્વરણ જાણજો ક્રોધ, આર
 માંહીલી આવે ન બુદ્ધ ॥૧૧૥॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી માનનો શલાકો.

ક્રોધનો ભાઈ માનસંગ મ્હોટો, મહા જખ્ખર ગુણ છે ખોટો ॥
 માનના લીધા વડે ભુપાળ, કંઈકિ જીવનો આણે તે કાળ ॥૧૥॥ માને
 તે ખરચે દ્રવ્ય અપાર, માને તે કરે ખાલી ભંડાર ॥ માનના લીધા
 ઝટકા તે ખાય, માનના લીધા નરકમાં જાય ॥ ૨ ॥ માને થયો તે
 દુર્યોધન દુઃખી, માને કોઈ તે થયો ન સુખી ॥ માને તે ખરચે દ્રવ્ય
 નીસુઠ, થાય હાથીને વધારે સૂંઢ ॥ ૩ ॥ અનંતાનુબંધી માનનો
 બંધ, પાપાણુ કેરો કરીએ તે થંભ ॥ અપચ્ચખાણી માનનું રૂપ, વાડના
 થંભ તણું સરૂપ ॥૪૥॥ પચ્ચખાણી તે માનનો લેહ, કાષ્ઠનો થાંભો નિશ્ચે
 તે વેહ ॥ સંજળનું માન શેલી સરૂપ, ભગવંત એમ વાણી પ્રરૂપ
 ॥૫૥॥ માનના લીધા મોહવશ પડિયા, ચોવીશ હંડકમાં તે રહવડિયા ॥
 માને જીઓને લંકાનો પતી, રામની નારી સીતાજી સતી ॥ ૬ ॥
 રામાયણ માંહી જીઓને સાખ, લંકા ખાળીને કીધી છે રાખ ॥ માન
 હુવે ત્યાં વિનય ન આવે, વિનય વિણ હયા હૈયેથી જાવે ॥૭૥॥

અથ શ્રી માયાનો સલોકો.

ત્રીજો માયા તે મ્હોટો છે ભુપ, તેનું તમોને કહું સરૂપ ॥ મા-

યા કપટ મહીનાથે કીધા, પુરૂષ શ્રીટીને સ્ત્રીલિંગ લીધા ॥૧॥ માયા-
એ માનવ ભવ જાય હારી, માયાએ તિર્યંચ થાય તે નારી ॥ માયાએ
કરી નરકમાં જાય, ચાર ગતિમાં ગોથાં તે ખાય ॥ ૨ ॥ માયાકપટ
શબ્દ છે ભારી, પાંચે ઈંદ્રિ જાય છે હારી ॥ ભગવતે કહ્યા અવ-
ગુણ અનંત, કોઈ કાળે તે પામે ન અંત ॥૩॥ માયાકપટી તે હોય
લપટી, માયાએ દયા જાય છે ઘટી ॥ ધર્મતણી તે વાત ન જાણે,
કોઈ પ્રતિત તેની ન આણે ॥૪॥ જેહને હોવે દાઢી ને મૂછ, માયાથી
હોવે સિંહનું પૂંછ ॥ અનંતાનુખથી માયાનું ફૂળ, ગાંઠ વાંસની
વાંકાં છે મૂળ ॥૫॥ સિંહ ઘેટાની વંકાશ જેમ, અપચ્ચખાણી માયા
છે તેમ ॥ પચ્ચખાણી માયા કહી છે એવી, બળદ માત્રુ કરે છે તેવી
॥૬॥ છાલ ઉતારે વાંસની જેમ, સંજળની માયા કહી છે તેમ ॥ એવું
જાણીને માયા પરિહરજે, સંસાર સાગર પાર ઉતરજે ॥૭॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી લોભનો સલોકો.

લોભ મોટેરો ચારના માંઈ, જગત જીવોને ગયો છે ખાઈ ॥ લોભે
પાપનો કરે વેપાર, દયા ન આવે તિહાં લગાર ॥ ૧ ॥ લોભે જાવે
તે સમુદ્રને પાર, લોભે કરીને ખાય તે માર ॥ લોભે મરે તે ઝટકા
જ ખાઈ, લોભે કરીને ન રહે સગાઈ ॥૨॥ લોભે તે સહે સર્વજ દુઃખ,
તાઢ તડકો ને તૃષા ને ભૂખ ॥ લોભે કરીને વધારે દુઃખ, કોઈ કાળે
તે પામે ન સુખ ॥ ૩ ॥ લોભે કરીને મૂકે છે ધર્મ, લોભે બાંધે છે
આઠજ કર્મ ॥ લોભે હારે છે ધર્મ રતન, લોભ આવે ત્યાં ન રહે
જતન ॥૪॥ તારણ શરણ કોઈ ન થાય, દ્રવ્ય મૂકીને દુર્ગતિ જાય ॥
લોભ આવે ત્યાં ન રહે સગાઈ, ગુણ મૂકીને કરે ઠગાઈ ॥ ૫ ॥ ધન
મેળવતાં થાય છે પાપ, ખાય બીજો ને લોગવે આપ ॥ ચારે ભાઈનાં
અનંતાં દુઃખ, સંસારમાં કોઈ ન પામે સુખ ॥૬॥ ચિત્તમુનિનું પ્રહ્લ
હતારાય, વચણ ત માન્યું નરકે તે જાય ॥ આઠમો ચક્રી સ્વયંભૂ બૂ-
ઝો, લોભે પાણીમાં ખૂડીને મૂઝો ॥ ૭ ॥ સૂત્રમાંહી એ કહ્યા છે
લેહ, વળી કહ્યા છે ચારજ વેદ ॥ લોભને વશ ધુતારા થઈ, પારકા
માત્ર ગયા છે લઈ ॥ ૮ ॥ લોભ આવે તો ન રહે શરમ, લોભે ઉવેજે
પારકા મરમ ॥ લોભ જીવને મહા દુઃખદાઈ, લોભે મરે તે અફીણ
ખાઈ ॥૯॥ લોભે સવારથ પૂરો ન થાય, દરબારે જઈ ચાડીજ ખાય

॥ લોભે સાંભળે કઠણુ વેણુ, સગાં સાંધનું માને ન કેણુ ॥ ૧૦ ॥
 લોભે કરીને કુશુરુ થાય, લોભે મરીને દુર્ગતી જાય ॥ લોભને વશે
 કરે છે એરી, જાણે રાજા તેા લેઈ જાય દોરી ॥ ૧૧ ॥ લોભને વશે
 માયાં વઢાવે, પહેરી જખતરને લઢવા આવે ॥ લોભે કરીને કરચરે
 દીન, લોભે પોતાનું દેખાડે હીણુ ॥ ૧૨ ॥ લોભને વશ કરે કઠકાઈ,
 પાછા આવે તે મારજ ખાઈ ॥ લોભે કરીને મારે છે ગામ, ચાકર
 મારે છે પોતાનો સ્વામ ॥ ૧૩ ॥ લોભે કરીને જગાડે કાજ, થાડું
 ખરચું છે દ્રવ્ય મેં આજ ॥ પોતે જમે છે બાળીને પેટ, ધન દાટે
 છે ધરતીની હેઠ ॥ ૧૪ ॥ ફાટયું લુગડું સાંધીને રાખે, મૂરખ પોતાની
 અછત ભાખે ॥ મેળ્યું ધન તે ખરચે ન આપ, મરીને થાય મણિધર
 સાપ ॥ ૧૫ ॥ આપ્યું તિહાંથી આવ્યું ન પાછું, દુધ મુકીને જમે છે
 છાશું ॥ કહે ભગવંત એમજ વાત, લોભે દયાની થાય છે ઘાત ॥ ૧૬ ॥
 અનંતાનુબંધી લોભનો ભંગ, ઉપડે નહી જેમ કરમજનો રંગ ॥
 ઉપમા લોભ અપચખાણી જેમ, ગાડાની ધરી ઉપમા તેમ ॥ ૧૭ ॥ પ-
 ચખાણાવરણી લોભ છે એમ, લુગડું કચરે ખરડયું હોય તેમ ॥ લોભ
 સંજળની ઉપમા જેમ, રંગ હળધરના ઉપડે તેમ ॥ ૧૮ ॥ ચાર લેહ
 તે લોભના જાણુ, શ્રી જિનવર એમ ઓચરે વાણુ ॥ પોતાની નારી
 પરાયે હાથ, લોભે જઈને કરે છે વાત ॥ ૧૯ ॥ લોભે દોકડા દીકરીના
 લીયે, લોભે દીકરી વૃદ્ધને લીયે ॥ લોભે પુત્રીને મરાવે સ્થામ, લોભે
 જઈ મારે પારકું ગામ ॥ ૨૦ ॥ ચોવીશ દંડકે લોભનો વાસ, કુળ
 હીણાને કરવી શી આશ ॥ એવું જાણીને લોભને તબે, ઠેવ ચુરને
 ધર્મને લબે ॥ ૨૧ ॥ સર્વ સ્વારથની છે સગાઈ, પુત્ર પિતાને એજ
 પાઈ ॥ સગા મોખતિયા સંતોષી શેઠ, સ્વારથ આગળ કરે છે વેઠ
 ॥ ૨૨ ॥ લોભે કરી સ્ત્રી પુત્રને મારે, પુત્ર માતાને કાંઈ ન ઉગારે ॥ મો-
 હરાજના ચાર છે ખેલી, પુત્ર દયાને કાઢે છે ઠેલી ॥ ૨૩ ॥ એ ચારે
 અતિ બળિયા છે ચોદા, હાથે ગ્રહાં છે મહોટાં આયુદ્ધા ॥ ધનું વિદ્યાયે
 નાંખે છે બાણુ, અનંતા જીવના હણે છે પ્રાણુ ॥ ૨૪ ॥ મોહાદિક આ-
 ગળ મૂછ તે મરડે, કરે હોંકારા ને પોંચા તે કરડે ॥ ગણે ન કોઈને
 કોણુ એ માત્ર, અનંતા જીવનાં ભાંગ્યાં છે ગાત્ર ॥ ૨૫ ॥ ચોહોલકમાં
 ઠેલા છે મત્તી, શરમ ન રાખે કોઈ ન રતી ॥ રાગ દ્રેષ એ મોહજા
 પુત્ર, સંખ્યા જોજો શ્રી આગમ સુત્ર ॥ ૨૬ ॥

અથ શ્રી શ્રીના દુર્ગુણ વિષે ઇંદ્રવિજય છંદ.

નારીકી ખ્યાસ કરે નર મૂરખ, પૂગે ન આશ નિરાશ થવાનો ॥
દીર્ઘ નિશ્વાસ મુકે સુખથી, સુખથી ન સૂવે કહુ છું સત્ય માનો ॥
આખે દિલે અગની સળગે, વળગે નહી ધર્મમાં જીવ પોતાનો ॥
એહ સાડ અટવાઈ મરે પણ, પ.વૈયાને ચઢે નહી પા ॥ ૧ ॥

કામિની કુતરી બેહુ બરાબર, રીઝે તો ચાટે ને ખીજે તો કાટે ॥
લામિની લેખડ તુડ્ય બની, જશ કીરતિ સુખ સંપત્તિને દાટે ॥
કામિની સાપણિ પાપણિ તાપણી, પોષકને પણ નાંખે ઉચાટે ॥ સમ્રથ
છે ખોડિદાસ કહે નર, એહની આગળ કોઈ ન ખાટે ॥ ૨ ॥

કામિની કારણ રાવણનાં વીશ, ભુજ ને દશ મસ્તક કપાણાં ॥
કીચકને કચરયો શિલા હેઠળ, મુંજ અખૂઝનાં અંગ દહાણાં ॥ પૂરણ
દુઃખ પારયો પદ્મોત્તર, માનની માટે તો મૂળ ખણાણાં ॥ પોકારીને
ખોડિદાસ કહે નર, નારિને કારણ નીચ કહાણા ॥ ૩ ॥

લેખ લેઈ કેઈ ભ્રષ્ટ થયા, મહામુનિને લામનિયે ભટકાવ્યા ॥
લોજ નૃપતિને લાનુમતિ સતી, અશ્વ કરી ચાળખે સટકાવ્યા ॥ સ્વ-
ર્ગથી ગર્વ રહીત કરી, કેઈ અમરોને અવની ત્રટકાવ્યા ॥ તોળા તે.ખા
ખોડિદાસ કહે, કેઈ સિદ્ધને સ્વર્ગ જતા અટકાવ્યા ॥ ૪ ॥

ગોપીએ ગોવીંદને ભરમાવ્યા, ઉમાએ ઇશને નૃત્ય નચાવ્યા ॥
ઇંદ્રનું માન ઉતાર્યું ઇંદ્રાણીએ, એકલશૃંગી ઋષિ અથડાવ્યા ॥ જન્મ-
દગ્ની તપસી લપસી ગયા, તારૂણિયે તસ પ્રાણ તળવ્યા ॥ એમ
અનેકની ટેક તખવી, ખોડાજી કહે ઋષિયો રંજાવ્યા ॥ ૫ ॥

માનવતિ માનતુંગ નરેશને, ચતુરાયે નિજ ચર્ણ ચટાડયાં ॥
અરણિક આષાડમુતિ નંદપેણ, સંજમ પહાડ ઉપરથી પાડયાં ॥
હરિહર વાળો નાગ પુરંદર, સૂર અસૂરનાં તોલ ઘટાડયાં ॥ અવર
કોણ ગણે ખોડિદાસજી, દુર્ધરને પણ દુઃખ દેખાડયાં ॥ ૬ ॥

ક્ષણ રૂસે ક્ષણમાંહી તુસે, વળી ક્ષણ હસે ક્ષણ માંહી રડે છે ॥
ક્ષણે કરે દીનતા વનિતા વળી, ક્ષણમાં સિંહણ સાથ લડે છે ॥
ક્ષણમાં દાસી થઈ ચરણે નમે, ક્ષણમાં રાંસી નાંખી ઢરડે છે ॥ નારી
ચરિત્રને પાર નથી, ખે હિદાસ કહે મૂઢ પાસ પડે છે ॥ ૭ ॥

માનનાં માહનવેલ વધી વધી ત્રણ જગતમાંહી પથરાણી ॥
વીંટીયા છેલ છંછાળ છોગાળાને, મદ મૂછાળાનું ઉતાર્યું પાણી ॥

ઋદ્ધિવંતા મદ્ધવંતા હતા, ખત્તા ખાઈને તેહ થયા ધૂળધાણી ॥ અચ્ચો નહી બળવંત કોઈ, ખોડિદાસ કહે અચરીજની કહાણી ॥૮॥

દોરડું દેખીને દોટ દિયે, મહા પક્ષગને પકડે નિજ હાથે ॥ શી-યાળ શબ્દ સુણી ડરપે, લડવા ધરે હિમ્મતસિંહની સાથે ॥ નિઃસ-ત્વની નીસરણી ચડતાં, નિરભીક ચડે ગિરિશિખર માથે ॥ ખરેખરે ખોડિદાસ કહે, અબળા સબળા નરછે પણુ નાથે ॥૯॥

વાત કરીને ખસે ફણુમાં, અનરથ કરી વળી થાય અબળણી ॥ અંતર વિષ હળાહળ સારિખી, મીષ્ટ મધુર વડે મુખ વાણી ॥ બળણી સમયને શાણી શયાણી, ભળી બાય સર્વમાં લીંબુતું પાણી ॥ સ્વારથ સાધી રહે અળગી, ખોડિદાસ કહે એ વાત પુરાણી ॥૧૦॥

કલ્પિત કોડ કરે ન ડરે, અણુહુતાં અનેકને આળ દીયે છે ॥ નાથને હાથ તાળી ઢંઈને, વહી બાય અવરની ઓટ લીયે છે ॥ સોગન જૂઠં લવી જીવતિ, સમજી નરને ચઢી ચોટ લીયે છે ॥ પ્રાક્રમ પાર નહી ખોડિદાસ, કથી કહું વાત હજી ઘણીએ છે ॥૧૧॥

સાયર ભુજ તરે લરણી, વળી છીલર નીર દેખી ડરપે છે ॥ રેન તમસ્વી દેખી મેરે, જેમ ચેહ સમાન તેમાં અડપે છે ॥ પુલની માળ હરે મૂર છે, ઝટ લોહની સાંકળને ઝડપે છે ॥ ખાડની ખુબ ડરે કરી ખુબ, કહે ખોડિદાસ કૂવા તળપે છે ॥૧૨॥

મનહર ભંદ.

વાંકડી મૂછડીવાળ, રંગીલા જે રઢીયાળા ॥ છયલ છોગાળા ભા-જ્યા, નારીએ નમાડિયા ॥ માની મચ્છરાળા જાની, ધ્યાની વળી ગુણુવાળા ॥ દૂદાળા કુંદાળા ચોર, ચંડાળને ચાડિયા ॥ વૃદ્ધ જીવાન બાળા, જોગી લોગીને દયાળા ॥ વરણે ઉજવળ કાળા, ભાભાએ ભમાડિયા ॥ દેવતાના દિગપાળા, જળ થળ વ્યોમવાળા ॥ ખોડી-દાસ સ્વાર પ્રાળા, રામાએ રમાડિયા ॥ ૧ ॥

અથ શ્રી ચંદરાજા અને ગુણાવલી રાણીના કાગલ.

તત્ર પ્રથમ ચંદરાજા લિખિત પત્ર પ્રારંભ.

ઢાલ ૧ લી

(ચેતારજી મુનિવર, ધન ધન તુમ અવતાર એ દેશી,)

સ્વસ્તિ શ્રી મરુદેવિના જી, પુત્રને કરું' રે પ્રણામ ॥ જેહથી
મનબંધિત ફળ્યાં જી, ઉપગારી ગુણધામ ॥ ગુણવંતી રાણી, વાંચજ્યો
લેખ ઉદાર ॥૧૧॥ એ આંકણી ॥ સ્વસ્તિ શ્રી આલાપુરે જી, સર્વે ઉ-
પમા ધીર ॥ પટરાણી ચ ગુણાવળીજી સજ્જન ગુણે ગંભીર ॥ ગુ-
ણવારા ॥ શ્રી વિમળાપુર નયરથી જી, લખિતંગ ચંદ નરિંદ ॥ હિત
આશિર્વાદ વાંચજો જી, મનમાં ધરી ચ આનંદ ॥ ગુ ॥ ૩ ॥ આંહી
કુશળ જેમ છે જી, નાલીનંદન સુપસાય ॥ જગમાં જશ કીર્તિ ધણી
જી, સુર નર સેવે છે પાય ॥ ગુ ॥ ૪ ॥ તુમચા જેમ કુશળ તણા જી,
કાગળ લખજો સદાય ॥ મળવું જે પરદેશમાં જી, તે તો કાગળથી
રે થાય ॥ ગુ ॥ ૫ ॥ સમાચાર એક પ્રીછજો જી, મોહન ગુણ મણિ
માળ ॥ ઇલાં તો સૂરજકુંડથી જી, પ્રગટી છે મંગળ માળ ॥ ગુ ॥
૬ ॥ તેહની હર્ષ વધાઈનો જી, રાણી એ જાણજો લેખ ॥ જો મનમાં
પ્રેમજ કુવે તો, હર્ષજ્યો કાગળ દેખ ॥ ગુ ॥ ૭ ॥ તુમ સજ્જન ગુણ
સાંભરે જી, ક્ષણ ક્ષણમાં સો વાર ॥ પણ તે દિન નવિ વીસરે જી,
કથેરની કાંઠા જે ચાર ॥ ગુ ॥ ૮ ॥ બાણી નહી મુજ પ્રીતડી જી,
થઈ તું સાસુને આધીન ॥ તે વાતો સંભારતાં જી, મન પામ્યું છે
રે દીન ॥ ગુ ॥ ૯ ॥ પણ તું સું કરે કાંમિની જી, શું કહીએ તુજ
નાર ॥ સ્ત્રી હોવે નહી કેહની જી, ઇમ બોલે છે સંસાર ॥ ગુ ॥ ૧૦ ॥
સુતા વેચે કંતને જી, હણે વાઘને ચાર ॥ બીહે બીલાડીની આંખથી
જી, એહવી નારી નિહાર ॥ ગુ ॥ ૧૧ ॥ ચાલે વાંકી દ્રષ્ટિથી જી, મનમાં
નવ નવા સંચ ॥ એ લક્ષણ વ્યભિચારીનાં જી, પંડિત બોલે પ્રપંચ
॥ ગુ ॥ ૧૨ ॥ એક સમજાવે નયણથી જી, એક સમજાવે રે હાથ ॥
એહ ચરિત્ર નારી તણાં જી, જાણે છે શ્રી જગનાથ ॥ ગુ ॥ ૧૩ ॥ આ-
કાશે તારા ગણે છે જી, તોળે સાચર નીર ॥ પણ સ્ત્રી ચરિત્ર ન કહી શ
કે જી, સુરગુરુ સરિખો રે ધીર ॥ ગુ ॥ ૧૪ ॥ કપટી નિસ્નેહી કહી
જી, વળી તે નારી સર્વ ॥ ઇંદ્ર ચંદ્રને ભોળવ્યા જી, આપણ કરીએ
શેા ગર્વ ॥ ગુ ॥ ૧૫ ॥ નહી નીર ભુજળળે તરે જી, કહેવાય છે રે
અનાથ ॥ એક વિષયને કારણે જી, હણે કંતને નિજ હાથ ॥ ગુ ॥
૧૬ ॥ ગામમાં બીહે શ્વાનથી જી, વનમાં બોલે છે વાઘ ॥ નાસે દો-
રડું દેખિને જી, પકડે ક્ષિપર નાગ ॥ ગુ ॥ ૧૭ ॥ ભટુંહરી રાજ
વળી જી, વિક્રમરાય મહાભાગ ॥ તે સરખા નારી તણા જી, કલિય ન
પામ્યા તાગ ॥ ગુ ॥ ૧૮ ॥ તો રાણી તુજ શું કહું જી, એ છે સંસાર-

રની રીત ॥ પણ હું એમ નવિ જાણતો ॥ તુંજને એવી અવિનીત
 ॥ ગુણ ૧૧૯ ॥ તુંજને ન ઘટે કામિની ॥ કરવો અંતર એમ ॥ માહરી
 પ્રીત ખરી હતી ॥ તું પલટાણી કેમ ॥ ગુણ ૨૦ ॥ મુજથી છાની
 ઓઠડી ॥ સામુથી કરી જેહ ॥ જિમ વાવ્યાં તિમ તે લણ્યાં ॥ ફળ
 પામી તું એહ ॥ ગુણ ૨૧ ॥ હું બહાલો નહી તાહરે ॥ બહાલી
 સાસુ છે એક ॥ તો વહુને સાસુ મળી ॥ મોકળે મહાલજ્યો છેકા
 ગુ ॥ ૨૨ ॥ દોષ કીશે તુજ દીનિયે ॥ ભેતાં હઈકે વિમાસ ॥
 ભાવી ભાવ મટે નહી ॥ લખિયા જે કર્મ તમાસ ॥ ગુ ॥ ૨૩ ॥
 તુજ અવશુણ સંભારતાં ॥ મનમાં આવે છે રેષ ॥ પ્રીતિ દશ
 સંભારતાં ॥ બહુ ઉપજે છે સંતોષ ॥ ગુ ॥ ૨૪ ॥ કાગળ થોડો
 ને હિત ઘણું ॥ મુજથી લખ્યું નવિ જાય ॥ સાગરમાં પાણી
 ઘણું ॥ ગાગરમાં ન સમાય ॥ ગુ ॥ ૨૫ ॥ અથ સમશ્યાઃ ॥
 ૧ ઘઉંની પહેલાં નીપજે ॥ પીગું તરુવર તાસ ॥ પહેલે ચોથી
 માતરા ॥ તે છે તુમારી પાત્ર ॥ ગુ ॥ ૨૬ ॥ ૨ દો નારી અતિ સા-
 મળી ॥ પાણી માંહે વસંત ॥ તે તુજ સનજન દેખવા ॥ અળખે
 અતિય થરંત ॥ ગુ ॥ ૨૭ ॥ ૩ મઠમાંહે તાપસ વસે ॥ વિચે દીને
 છકાર ॥ તુમ અમ એવી પ્રીતડી ॥ જાણે છે કિરતાર ॥ ગુ ॥ ૨૮ ॥
 ૪ સાત પાંચ ને તેરમાં ॥ મેળવજ્યો દોઈ ચાર ॥ તેહના પાસે તુમે
 વસ્યા ॥ રનેહ નહીય લગાર ॥ ગુ ॥ ૨૯ ॥ એ ચારે સમસ્યા તણી
 ॥ કરજ્યો અર્થ વિચાર ॥ પ્રીતિદશા જિમ ઉણસે ॥ પ્રકટે હપ
 અચાર ॥ ગુ ॥ ૩૦ ॥ કાગળ વાંચી એહનો ॥ લખજો તુરત જવાબ
 ॥ સાસુને ન જણાવશે ॥ ॥ જો હોય કહાપણ આપ ॥ ગુ ॥
 ૩૧ ॥ વળી હલકારા મુખથી ॥ સહુ જાણજો અવઘાત ॥ કાગ-
 લથી અધિકી ઘણી ॥ કહેશે મુખથી વાત ॥ ગુ ॥ ૩૨ ॥ ઈલિ-
 ખરે ચંદ્ર નરસરે ॥ લખિયો લેખ શ્રીકાર ॥ દીપવિજય કહે
 સાંભળો ॥ આગળ વાત રસાળ ॥ ગુ ॥ ૩૩ ॥

અથ દ્વિતીય ગુણાવલી રાણી લિખિત પત્રઃ

(દોહા.)

શ્રી વરદા જગદંબિકા, શારદા માતા કયાળા મુર નર જસ સેવા
 કરે, વાણી જાસ રસાળ ॥ ૧ ॥ ત્રિભુવનમે કીરતિ સદા, વાહન હંસ

૧ જીવ. ૨ આંખની કીકી, ૩ મજા. ૪ એકત્રીસ માણસ.

મુઠાય ॥ જડબુદ્ધિ પહિવ ક્રિયા, બહુ પંડિત કવિરાય ॥૨॥ પુસ્તક
વીણા કર ધરે, શ્રી આંબરી ખાસ ॥ કાસમીર ભરૂ અવ્યય તેહનો
ઠામ નિવાસ ॥૩॥ એ જગદંબા પદ નમી, વરણવુંળીને લેખ ॥ શ્રા-
તાને મુણતાં થકાં, પ્રગટે હર્ષ વિશેષ ॥૪॥ ચંદ લેખ વાંચી કરી,
ગુણાવળી નિજ નાર ॥ ઉત્તર પાછો કંથને, લેખ લખે શ્રીકાર ॥ખા

॥ ઢાલ ર જી. ॥

(ધવળ શેઠ લેખ ભેટાણું. એ દશી)

સ્વસ્તિ શ્રી વિમળાપુરે, વીરસેન કુળ ચંદરે ॥રાજ રાજેશ્વર
રાખિયા, સાહિબ ચંદ નરંદરે ॥ વાંચને લેખ મુજ વાલહા ॥૧॥
એ આંકણી ॥ શ્રી આભાપુર નગરથી, હુકમી દાસી સકામ રે ॥ લ-
ખિતંગ રાણી ગુણાવળી, વાંચને મહારી સલામરે ॥વાં૦૧૨॥ સા-
હિબ પુણ્ય પસાયથી, ઇંદાં છે કુશળ કટ્યાણુ રે ॥ બહાલાના ખેમ
કુશળ તણા, કાગળ લખને સુભાણુ રે ॥ વાં ॥૩॥ સમાચાર એક
પ્રીછને, ક્ષત્રીવંશ વશ્વર રે ॥ મુજ દાસીની ઉપરે, કૃપા કરી વડધીર
રે ॥ વાં ॥૪॥ બહાલાએ લેખ જે મોકલ્યો, સેવક ગિરધર સાથેરે ॥
ખેમે કુશળે આવીયો, પહોત્યો છે હાથે હાથ રે ॥ વાં ॥૫॥ બહા-
લાનો કાગળ દેખીને, ટળિયા દુઃખના વૃંદરે ॥ પિયુને મળવા જેટલો,
ઉપન્યો છે રે આણુંદ રે ॥વાં ॥ ૬॥ સુરજ કુંડની મહેરથી, સ-
ફળ થયો અવતારરે ॥ તે સહુ કુશળ કટ્યાણુના, આવ્યા છે સમા-
ચાર રે ॥ વાં ॥૭॥ સોળ વરસના વિયોગનું, પ્રગટયું દુઃખ અપાર
રે ॥ કાગળ વાંચતાં વાંચતાં ચાલી છે આંસુની ધાર રે ॥ વાં ॥૮॥
જે બહાલાએ લેખમાં, લખિયા ઓલખા જેહ રે ॥ મુજ અવગુણ
જેતાં થકાં, થોડા લખિયા છે એહરે ॥ વાં ॥૯॥ સાહિબ લખવા
જોગ છો, હું સાંભળવા જોગ રે ॥ જેહવા દેવ તેવી પાતરી, સાચી
કહેવત લોક રે ॥ વાં ॥૧૦॥ સમસ્યા ચાર લખી તુમે, તે સમજ
છું સ્વામ રે ॥ મનમાં અર્થ વિચારતાં, હરખે છે આતમરામ રે ॥
વાં ॥૧૧॥ હું તો અવગુણની ભરી, અવગુણ ગાઠાં લાખ રે ॥ જિ-
મ કોઈ વાયુંના જોગથી, ખગડી આંખા સાખ રે ॥ વાં ॥૧૨॥ મુજ
અવગુણ જેતાં થકાં, નાવે તમને મહેર રે ॥ પણ ગિરૂઆ ગંભીર
છો, જેહવી સાચર લહેર રે ॥વાં૦૧૩॥ ગિરૂઆ સહજે ગુણ કરે,
કંતમ કારણુ બહુરે ॥જળ સીંચી સરોવર ભરે, મેઘ ન માગે દાણુરે ॥

વાં ૥૧૩૥ પત્થર મારે છે તેહને, કૂળ આપે છે અંબરે ॥ તિમ
 તુમ સરિખા સાહિખા, ગિરુઆ ગુણની હુંબરે ॥ વાં ૥ ૧૫ ॥
 કાપે ચંદન તેહને આપે છે સુગંધ અપાર રે ॥ મુજ અવગુણ નાણ્યા
 હિયે, ધન્ય ધન્ય તુમ અવતાર રે ॥ વાં ૥ ૧૬ ॥ મુજ સરિખી કોઈ
 પાપિણી, દીસે નહી સંસાર રે ॥ માન્યું સાસુનું કહ્યું છેતરિયો ભર-
 થાર રે ॥ વાં ૥ ૧૭ ॥ મેં જાણ્યું નહી એહવું, હું તો ભોળી નાર
 રે ॥ સાસુને કાને ચઢી, સમજી નહી લગાર રે ॥ વાં ૥ ૧૮ ॥ મેં આ-
 ગળથી લહી નહી, સાસુ એહવી નાથ રે ॥ ખાવી ગાંઠની ખીચડી,
 જાવું ઘેલાની સાથ રે ॥ વાં ૥ ૧૯ ॥ કાંઈક કાચા પુણ્યથી, સદ્બુદ્ધિ
 પણ પલટાય રે ॥ જિમ રાણીને ખોળનું, ખાધાનું મન થાય રે ॥ વાં ૥
 ૨૦ ॥ કરી પ્રપંચ ઇણ સાસુએ, ઘણો દેખાડ્યો રાગ રે ॥ પછે તો
 વાત વધી ગઈ, થયો પીછનો કાગ રે ॥ વાં ૥ ૨૧ ॥ કિહાં આભા
 વિમળાપુરી, ભેયા જેહ તમાસ રે ॥ હાંસીથી ખાંસી થઈ, કરવા પ-
 ડિયા વિમાસ રે ॥ વાં ૥ ૨૨ ॥ પરણ્યાની સહુ વાતડી, મુજને કહી
 પ્રભાત રે ॥ જો તે ઠેકાણે દાટડી, તો એવડું નવિ થાત રે ॥ વાં ૥
 ૨૩ ॥ મિંઢળની સહુ વાતડી, મેં કહી સાસુને કાન રે ॥ પછે તો
 જાણ્યું નવિ રહ્યું, પ્રગટ્યું ત્રીજું તાન રે ॥ વાં ૥ ૨૪ ॥ મ્હાડું કયું
 મુજને નડ્યું, આડું ન આળ્યું કોઈ રે ॥ ચોરની માતા કોઠીમાં, મુખ
 ઘાલી જિમ રાય રે ॥ વાં ૥ ૨૫ ॥ પસ્તાવો શો કરવો હવે, કહ્યું કાંઈ
 ન જાય રે ॥ પાણી પી ધર પૂછતાં, લોકોમાં હાંશી થાય રે ॥ વાં ૥
 ૨૬ ॥ જે કાંઈ ભાવી ભાવમાં, જે વિધિ લખિયા લેખરે ॥ તે સ-
 વિ ભોગવવા પડે, તિહાં નહી મીન ને મેખ રે ॥ વાં ૥ ૨૭ ॥
 સાસુના જાયા વિના, સોળ વરસ ગયાં જેહ રે ॥ મુજ અવગુણની
 વાતડી, જાણે કેવળી તેહ દે ॥ વાં ૥ ૨૮ ॥ પણ કુકંટથી જે
 નર થયા, તે વિસ્તરશે વાત રે ॥ સાસુ સાંભળશે કહા, વળી
 કરશે ઉતપાત રે ॥ વાં ૥ ૨૯ ॥ તે માટે સાવધાનથી, રહેજો ધ-
 રિય ઉણાસ રે ॥ જેહવા તેહવા લોકનો, કરશે નહિ વિશ્વાસ રે ॥
 વાં ૥ ૩૦ ॥ સાસુને કહેવરાવજો, ઇહાં આળ્યાનો ભાવ રે ॥ પ-
 છે જેહવા પાસા પડે, તેવા ખેલજો દાવ રે ॥ વાં ૥ ૩૧ ॥ મુજ
 અવગુણની ગાંઠડી, નાખજો ખારે નીર રે ॥ નિજ દાસી કરી જાણજો,
 મુજ નણુદીના વીર રે ॥ વાં ૥ ૩૨ ॥ કાગળ લખજો દેરી દેરી, કૃપા
 કરી એક મજ રે ॥ બેલાં દરિસણ આપજો, શરીરનાં કરજો જતન

રે ॥ વાં ॥ ૩૩ ॥ તુજ બહેની બહાલી ધણું, પ્રેમલાલચી જેહરે ॥
તેહને બહુ હેતે કરી, બોલાવજો ધરી નેહ રે ॥ વાં ॥ ૩૪ ॥ સમસ્યા ॥
રાધાપતિકે કર વસે, પંચજ અક્ષર લેજો રે ॥ પ્રથમ અક્ષર દૂરે
કરી, વધે તે મુજને દેજો રે ॥ વાં ॥ ૩૫ ॥ જો હવે સૂરજ કુંડથી. વિધન
થયાં વિશરાળરે ॥ તો સહુ પુણ્ય પસાયથી, કૃણશે મંગળ માળ
રે ॥ વાં ॥ ૩૬ ॥ ઇમ લખી લેખ ગુણાવળી, પેષ્યો પ્રીતમ પાસ રે ॥
દીપવિજય કહે ચંદની, હવે કૃણશે સહુ આશરે ॥ વાં ॥ ૩૭ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી નેમનાથનો સલોકો.

સિદ્ધિ બુદ્ધિ દાતા બ્રહ્માની બેટી, બાળ કુમારી વિદ્યાની પેટી ॥
હંસવાહના જગમાં વિખ્યાતા, અક્ષર આપોને સરસતી માતા ॥ ૧ ॥
નેમજી કેરો કહેશું સલોકો, એક મનેથી સાંભળજો લોકો ॥ જંબુદ્વી-
પના ભરતમાં બાણું, નયર સૌરીપુર સરગ સમાણું ॥ ૨ ॥ ચઝિટા ચો
રાશી બારે દરવાજા, રાજ્ય કરે તિહાં ચંદુવંશી રાજા ॥ સમુદ્રવિજય
ધર શિવાદેવી રાણી, શીળે સીતાને રૂપે ઇંદ્રાણી ॥ ૩ ॥ તેહ તણી જે
ફળે અવતરીયા, સહસ્ર અઠોત્તર લક્ષણે ભરિયા ॥ બારે બારે ને
મીઠો જે આહાર, ગર્ભને હેતે કીજે પરિહાર ॥ ૪ ॥ ઘોર ઘટાયે જળ
ધર ગાજે, સજળ લીલાંબર પુહવી બિરાજે ॥ વાદળ દરમાંહે વીજ-
અબૂકે, ક્ષણ ક્ષણ અંતર મેહ ટબૂકે ॥ ૫ ॥ પૂરણ નદીએ આખ્યાં છે
પૂર, પૂરણ પુહવી પસરિયો અંકૂર ॥ ઋતુ મનેહર દાદર હહકે, ભ-
યાં સરોવર લહેરે તે લહકે ॥ ૬ ॥ છબી હરિયાંની અજબ છબીલી,
નીલે આભરણે ધરતી રંગીલી ॥ રાગ મહારની ઋતુ ભરેલી, અબુ-
આળી પાંચમ શ્રાવણ કેરી ॥ ૭ ॥ પૂરણ પસરયો પાવસ કાળ, પૂરણ
પુહવી પસરયા સુગાળ ॥ મધ્યરાતને પૂરણ માસે, નેમજી જનમ્યા
રાજ અવાસે ॥ ૮ ॥ ચોસઠ ઇંદ્ર ને છપ્પન કુમારી, ઓચ્છવ કરીને ગયા
નિજ ઠારી ॥ થયો પરભાત રાત વિહાઇ, દાસીએ જઇને દીધી
વધાઇ ॥ ૯ ॥ દૂર તે કીધું દાસી આચરણ, અનેક આખ્યાં વસ આભ-
રણ ॥ સોવન થાળની માંહે રૂપેયા, સવાલાખ તે આખ્યા સોનેયા
॥ ૧૦ ॥ અતિ આનંદ પારયો નરેશ, રાજસભામા કીધો પ્રવેશ ॥ પુત્ર
જનમ્યાની નોખત વાણ, નાદે તે રહ્યું અંબર ગાણ ॥ ૧૧ ॥ બત્રીશ

બદ્ધ તિહાં નાટક થાય, ઘેર ઘેર કુંકુમ હાથા દેવાય ॥ દ્વાન ચાચકને
 દીધાં અછેહ, જાણે કે પુઠ્યો ઉત્તર મેહ ॥ ૧૨ ॥ તોરણ બાંધ્યા ઘર
 ઘર બાર, ઘર ઘર ગાયે મંગળ ચાર ॥ બાર દિવસ લગેં ઝોઝીવ
 કીધો, લખમી તણો ત્યાં લાહોજ લીધો ॥ ૧૩ ॥ અરથ ગરથના અર-
 થ્યા ભંડાર, નામ તે ઠગ્યું નેમકુમાર ॥ દિન દિન વાધે ચંદ્ર વહિતો,
 કેડછે લંકે કેસરી જીત્યો ॥ ૧૪ ॥ ત્રિવળી દેખીને ત્રિભુવન મોહે, ગંગા
 જમુનાને સરસતિ સોહે ॥ નાસા નિરૂપમ દીપશિખારી, નમણ
 પંકજ પત્ર પ્રકાશી ॥ ૧૫ ॥ મુખથી બોલે અમીરસ વાણી, મનમાંહે
 હરખે શિવાદેવી રાણી ॥ બાળકીલામાં બુદ્ધિ ભંડાર, દેખીને મોહે
 સુર નર નાર ॥ ૧૬ ॥ એક દિન નેમજી બજાર માંહે, નગરીના ખ્યાલ
 જુએ ઉચ્છાંહે ॥ કૃષ્ણતાણી જિહાં આયુદ્ધશાળા, તિહાં કણે પોહો-
 ત્યા દીનદયાળ ॥ ૧૭ ॥ શંખ ચક્ર ને ધનુષ ઉદાર, કોદંડ તાણીને
 કીધો ટંકાર ॥ વળતા સેવક ઇણિ પરે બોલે, ગોવિંદ વિના એ ચક્ર
 ન ડાલે ॥ ૧૮ ॥ ટચી આંગુળિયે ચક્ર ઉપાડયું, ચાકતણી પરે ભલું
 ભમાડયું ॥ અચંક ઉભા ઇણિ પરે ભાંખે, શંખ ન વાળે કૃષ્ણજી
 પાખે ॥ ૧૯ ॥ હળવેશું લેઈ શંખ બજાયો, સાતે પાતાળે સરગે
 સુણાયો ॥ શેષ સળસળિયા ધરા તિહાં ધમકી. ઝરખે બેઠી કામિની
 ઝભકી ॥ ૨૦ ॥ હબક લાગીને હાર તિહાં ટયા, કંચુક તણા બંધ
 વિષ્ટુટયા ॥ સમુદ્રજળ હળિયાં ચઢિયાં કલ્લોલે, કાયર કંપે નેડુંગરા
 ડોંલે ॥ ૨૧ ॥ હાથી હબકયા ઝબકયા બુજાર, તેજી ત્રાકાને ડરિયા દિગ-
 પાળ ॥ પવન થંબ્યો ને ધરતી ઘેરાઈ, કૃષ્ણજી કહે સુણો બળભદ્ર
 ભાઈ ॥ ૨૨ ॥ કોઈક નવો તે વૈરી અવતરીયો, મ્હોટો બળવંત
 મચ્છર ભરીયો ॥ નાદે અનહદ અંબર ગાળે, એહવો શંખ તે કેણે
 ન વાળે ॥ ૨૩ ॥ ત્રિભુવન માંહે તો કોઈ ન સૂળે, ચક્રો બારે ન ઇંદ્ર
 અલુળે ॥ જહુનાથને થઈ તે જાણ, વાત સુણીને થયા હેરાન ॥ ૨૪ ॥
 ધુળે ભુધર ચિતે મનમાંય, રાજકાજ તે મેલ્ય કહેવાય ॥ મુશુણ
 સોભાગી સાહસિક શુરો, એકે વાતે એ નહીં અધુરો ॥ ૨૫ ॥
 મુજથી બળિયો એ મહાબળ ધારી, મ્હોટો સાંસે તે પડ્યો મોશરી
 વળી વળી મનમાં ચિતે વનમાળી, રાજ્ય અમાડું લેશે ઉભાળી
 ॥ ૨૬ ॥ ઇણે અવસરે નેમ કુમાર, મલપતાં આવ્યા સભા મોઝાર ॥
 આઘા આવો જી આદર દીયો, સભા સહુ કોઈ પરણામ કીધો ॥ ૨૭ ॥
 પાણી પસારી સારંગપાણી, મુખથી બોલ્યા તે એહવી વાણી ॥ ૨૮ ॥

પરખીયે બળ તુમારો, નેમ નમાવો હાથ અમારો ॥૨૮॥ કાચી કાંબ
જિમ કણ્ણયર કેરી, કમળ તણી પરે વાળ્યો કર ફેરી ॥ નેમંજી રહ્યા
ખાંદા પસારી, બણે હીંડોળે હીંચે ગિરિધારી ॥૨૯॥ વિકૃલ મનમાં
બુચે વિચારી, એહ કુંવારો બાળ પ્રહારી ॥ ઇમ ચિંતીને નારી
હકારી, છાંટે નેમને ખાંડે પસારી ॥૩૦॥ ભરી ખંડાખળી કેસર
કુંકુમે, ગોપી દીયરશું રમત રમે ॥ સત્યભામાને રૂકિમણી રાણી, કહે
નેમને એહવી તે વાણી ॥૩૧॥ પરણે રાગુલરૂપે રઢીયાળી, નારી
વિના તે નર કહિયે હાળી ॥ નારીનો રસ તે મેહોટો સંસાર, નારી
તે અછે નરનો આધાર ॥૩૨॥ પુરૂષની પાસે જો ન હોય નારી, વસ્તુ
ન ધીરે કોઈ વ્યાપારી ॥ નારી તે અછે રત્નની ખાણ, ઘરણી વટે
તે ઘરનું મંડાણ ॥૩૩॥ મુસકીશું ખેલે ગોવિંદ રાણી, બત્રીશ સહસમાં
વડી જેઠાણી ॥ પાયે પડવું તે દોહલું બાળી, તે માટે તમે ન્હાની
દેરાણી ॥૩૪॥ જેહશું અપૂરવ પ્રીત ખંધાળી, આજ તે હવે કેમ
રહિયે તાણી ॥ ફરી ઉત્તર નેમે ન દીધો, માન્યો માન્યો જી સહુ
કોણે કીધો ॥૩૫॥ ખેલે ખેલ્યાને કીધી સગાઈ, લીધાં લગન ને કરી
સગાઈ ॥ છાપન કુળ કોટી બહવ મળિયા, તુરને નાદે સમુદ્ર જળ
હળિયા ॥૩૬॥ ચઢી જન ને વાજિંત્ર વાળે, બણે અષાઢો જળધર
ગાળે ॥ બુગતે કરીને બહવ ચઢીયા, પ્રથમ ધાવતો નગારે પઠીચા
॥૩૭॥ મયગળ માતાને પરવત કાળા, લાખ ખેતાળી સખળ સુંઢાળા ॥
છાંટે છક્યાને મદે અરંતા, મૂકે સારસી ચાલે મલપંતા ॥૩૮॥ લાખ
ખેતાળીશ તેજી પાખરીયા, ઉપર અસવાર સોહં કેસરીયા ॥ અચ્છી
કચ્છી ને પંચ કલ્યાણા, પુઠે પોઠાને પુરૂષ સમાણા ॥૩૯॥ સમ-
ગતે ચાલે ચક્ર રહંતા, ચંચળ ચપળને ચરણે નાચંતા ॥ આજ સોને-
રી સોહં કેકાણું, લાખ ખેતાળીશ વાળે નિશાણુ ॥૪૦॥ લાખ ખેતા-
ળીશ રથ જોતરીયા, કોઠી અડતાળીશ પાવા પડવરીયા ॥ નેજા પચ-
રંગી પંચકોડ બાણું, અઢીલાખ તે દીવીધર વખાણું ॥૪૧॥ સોહં
રાજેંદ્ર સોળહજર, એકસોં એંશી વળી સાથે સુહાર ॥ સાથે સેજ-
વાળા પંચલાખ વારૂ, માંહે સુંદરી ખેડી દીઠારૂ ॥૪૨॥ શેઠ સેનાપતિ
સાથે પરધાન, ભલી ભાતશું ચાલી હવે જન ॥ બંધુકની ધુમે સુર
છિપાયો, રજ ઠંબરે અંબર છાયો ॥૪૩॥ ધવળ મંગળ ગાયે જા
નરણી, બણે સરસતિની વીણા રણજણી ॥ વાધે કેશરીયે વરઘોડે
અડિયા, કાને કુંઠળ હીરે તે જડીયા ॥૪૪॥ છત્ર ચામર મુગટ બિરા-

જે, રૂપ દેખીને રતિપતિ લાજે ॥ જાન લેઈને જાદવ અધાઓ, ઉગ્ર-
 સેનને તોરણે આવ્યા ॥૪૫॥ દેખી રાજુલ મનમાં ઉઠ્ઠસે, ચંદ્ર દેખી
 જેમ સમુદ્ર ઉઠ્ઠસે ॥ ઘણા દીવસની રાજુલ તરસી. સજી સણગાર જીએ
 આરસી ॥૪૬॥ અંજન અંજીત આંખ અણીઆળી, વેણી સરળીને
 સાપણ કાળી ॥ શીશ પુલને સેથે સિંદુર, મયણરાજનું પસરયું છે
 પૂર ॥૪૭॥ ગાલે ગોરીને ઝાલ ઝગુકે, મદભર માતીને નજર ન ચૂકે ॥
 નાસા નિર્મળ અધર પરવાળી, કેરે થોડીને ઘણું સુકુમાળી ॥૪૮॥
 ભૂષણ ભૂષિત સુંદર રૂપ, મુખ પૂનમચંદ અનુપ ॥ રૂપ રૂપાળાં
 કુચ ઉતંગ, કસને કસીને કીધા છે તંગ ॥૪૯॥ હૈયે લાખીણો નવ-
 સર હાર, ચરણે ઝાંઝર રણઝણકાર ॥ સજી શણગાર ઉભી ઝરૂખે,
 નિરખી નેમને મનમાંહે હરખે ॥૫૦॥ મંડાટા મંડપની રચના અતિ
 રૂડી, ગાજે વાજિંત્ર ઉછળે ગૂડી ॥ ભુજંગ ભેરીને વાજે નફેરી,
 જીએ રાજુલ નેમને હેરી ॥૫૧॥ ગોખે ચઢીને રાજુલ ભાંખે, દીવસ
 દોહલા ગયા તુમ પાખે ॥ કંત તે કાંઈ નામણ કીધું, મન માહરે
 ઉલાળી લીધું ॥૫૨॥ આજ દરકે છે જમાણું રે અંગ, સહી એ
 થાશે રંગમાં ભંગ ॥ કહે રાજુલ સુણે સહેલી, રખે જાદવ જાય
 મુજને મહેલી ॥૫૩॥ પશુ પેખીને પાયો વેનાગ, મુગતિ રમણી શું
 કીધા છે રાગ ॥ નેમજી પુરવની પ્રીત પાળીને, એમ છટકીને છેહ
 ને દીજે ॥૫૪॥ મુગતિ મદીરમાં આવજો મળશું, સદા સર્વદા રમત
 રમશું ॥ દાન સંવચ્છરી જિનવરે દીધું, નેમ રાજુલે સંજમ લીધું
 ॥૫૫॥ પુરવની પ્રીત અવિહટ પાળી મુગતિમાં કરમ પોલા પ્રજાળી
 ॥વેગે વિરહની વેદના ટાળી, શિવમદીરમાં જોજો સંભાળી ॥૫૬॥
 શીળ પાળે જે ચતુર મુજણ, નામે તેહને કોઠ કલ્યાણ ॥ઉદયરત્ન
 કવિ ઇણી પરે જોલે, કોઈન આવે શ્રી નેમને તોલે ॥૫૭॥ ઇતિ.

અથ શ્રી વિજયકુમર અને વિજયકુંવરીની લાવળી.

શ્રી વીતરાગ જિન દેવ નમું શિર નામી, કહું શીળતણે અધિ-
 કાર મુક્તિ જિણ પામી ॥ જિહાં વચ્છદેશમે કોશખિ નગરી જાણી, તે
 દક્ષિણ દેશમે પ્રકટપણે વખાણી ॥ તિહાં શેઠ તણે સુત વિજયકુમાર
 વૈશગી, સૂણિ શીળતણે મહીમા મનમે લય લાગી ॥ તખ હાથ
 જોહકર મુનિપે સોગન માગી, હુવા એક માસમે કૃષ્ણપક્ષકા ત્યા

ગી ૥૧૥ ધન્ય વિજયકુમરકી કરી કમી કછુનાં છ, ચિત્ત ચોખે શી.
 ૭ આદ્યું ભરજોવનમાં છ ॥ એ આંકણી ॥ શુદ્ધ પાળે શ્રાવક ધર્મ
 જ્ઞાન મુખ ઉચરે, પોસહ પડિછમણાં સંયમ કરતા વિચરે ॥ કરિ દયા
 દાન સંતોષ શીળ શુદ્ધ પાળે, ધરિ ધર્મ ધ્યાન આર આતમકું અભુ-
 આળે ॥ ૬૬ સમકિતધારી શંકા કંખા નવિ આણે, પર પાખંડીકો પ-
 રચો નહી વખાણે ॥ દેવાદિકનાં દુઃખ દેખિ ધર્મ નવિ છંડે, ચડતે પ-
 રિણામે કરણી અધિકી મંડે ॥ ધન ૦ ૨ ॥ પુણ્યયોગે વિજયાકુમરી-
 મળી ગુણવંતી શુદ્ધ ચોસઠ કળાની જાણ મહા બુદ્ધિવંતિ ॥ ગજગ-
 મણી રમણી ખેલે કોકિલ વાણી, તનું કંચન સોહે બદન લાળ લલ-
 કાણી ॥ અતિ અધર લાલ કોમળ કપોળ બહુ સોહે, કર ચરણ ઉઠર
 નયનકમળ જોઈ મન મોહે ॥ બહુ હપે લાવશું વિજય કુમર છ વ્યા-
 દ્યા, પુણ્ય યોગે જોડ મળી પરણી ઘર આયા ॥ ધન ૦ ૩ ॥ હવે વિ-
 જયકુમર છકી સોહે સુંદરતાઈ, ઈણ અવસર સુંદર દેવરૂપ છખિ છાઈ
 ॥ બિંહુ કાને કુંડળ રત્ને જડિયાં સોહે, શિર લાલમુકુટ મુક્તાકળ સુરન
 ર મોહે ॥ ગળે હાર રત્ને જડિયા સોહે બહુ ભારી, કરકંકણ ચમકણ મુ-
 દ્રડીયાં છખિ ન્યારી ॥ અરુબદન લાલ નિર્મળ શશિ નેત્રે સોહે, ઇ-
 ત્યાદિક ગુણે કરિ વિજયકુમર મન મોહે ॥ ધન ૦ ૪ ॥ તખ રંગ મહે-
 લમેં ખેડા પલંગ બિછાઈ, પ્રીતમકી સેજ્યા સુંદર તન સજ આઈ ॥
 અણિયાળાં કજ્જળ વીજળીયાં ચમકંતી, કરજોડી ઉભી પિયુ આગળ
 મલપંતી ॥ ચમકે ચુડિયાં સાર મણિયે ચમકંતિ, નકવેસર વેણી
 ઝુમરીયાં ઝમકંતી ॥ કર કડિયાં જડિયાં મુદ્રડિયાં દમકંતી, અરુનેઉર
 પગમે ઘુઘરીયાં ધમકંતી ॥ ધન ૦ ૫ ॥ જખ બદન દિખાવે કામ જ-
 ગાવે ખાળા, ઇંદ્રાણી સરખી ઉભી રૂપ રસાળા ॥ પ્રીતમકો આદર
 માંગે સુંદરિ ઉમાઈ, તનમન ઉલસંતી ઉભી આશા લાઈ ॥ કહે વિજ-
 ય કુમર છ, અહો સુંદરિ ભલે આઈ, પણ હમણા તુમશું કામ નહી મુ-
 જ કાંઈ ॥ દિન ત્રીન લગેં તો નહી મદનકી છાંહી, ફીર તુમ હમ પીછે
 સુખે સુખે દિન જાઈ ॥ ધન ૦ ૬ ॥ કહે કુમરિ કુમરકું કહો કારણ
 છે કાંઈ, હું સુંદર તન સજકર આઈ છું ઉમાઈ ॥ અખ અવસર ભ-
 રિયાં કેમ તજે પ્રીતમ છ, મેં નિયમ લિયા છે તું સુંદરી નહિ સમ છ
 ॥ તખ કુમરી પૂછે કહો પ્રીતમ છ હમકુ, અખ કિસી ભાંતકા નિ-
 યમ લિયા હે તમકું ॥ મુજ ખાળપણથી શીયળ રૂચો મનમાંહી,
 કિયા કૃષ્ણ પક્ષકા નિયમ મુનિપેં જાઈ ॥ ધન ૦ ૭ ॥ તખ વિજયા

કુમરી ઉભી સુખ કુમળાઈ, સુજ મનકી આશા ભરી રહી, મનમાંઈ
 ॥ કહે વિજયકુમર સુણ સુંદરી કયું કુમળાઈ, પણ જિન છે તિમ સુજ
 વેગ કહો પુરમાંઈ ॥ તખ વિજયાકુમરી ધીરજપણું મનલાઈ, નીચાં
 નેત્રે કરી વાત કરે મુરબાઈ ॥ સુજ બાળપણથી શીળ રૂચ્યો મન
 માંહો, પહિલા પરણેકા પરિણામ હતા નહી કાંહી ॥ ધન૦ ॥ ૮ ॥
 ગુરૂષિષે' ક્રિયા મેં શુકલ પક્ષકા સોગન, અખતોં હમારે હુવા દોનું
 પક્ષકા આગન ॥ પ્રીતમજી તુમ તો પરણો નારી અનેરી, પણ પ-
 હેલી ઇચ્છા શીળતણી હુઈ મેરી ॥ કહે વિજયકુમરજી અહો વહ્નભ
 ગુણવંતી, અખ તુમ હમ જોડી મળી બહુ દીપંતી ॥ હવે રત્ન છોડ
 કોણ કાચ ગ્રહે સુણ ખ્યારી, શુદ્ધ શીળ પાળશું મુક્તિ રમણિ છે નારી
 ॥ ધન૦ ॥ ૯ ॥ બહુ દેવલોકનાં સુખ વિલસાં વાર અનેરી, પણ મન-
 ઇચ્છા પુરણ ભઈ નહી કુણ કેરી ॥ જીવ નરક નિગોદ ભચ્યો ભવસા-
 ચર માંહી, બહુ કાળ ગમાયો ગરજ સરી નહી કાંહી ॥ અખ ઉત્તમ
 કુળ અવતાર લોચો છે આઈ, પુણ્યયોગે મુનિવરનિ યોગવાઈ પાઈ
 ॥ અખ માત તાત સખ જ્ઞાત મિલે સ્વારથકા, ચડતે પરિણામે શિય-
 ણ પાળશું નિત્યકા ॥ ધન૦ ॥ ૧૦ ॥ અખ અલ્પ સંપદા દેખી કહો
 કિમ ખોઈએ, પણ ખાટી સાટે ખેત ખોયા દુઃખ હોઈએ ॥ અખ એહ
 ખાત અપને નહી કરની કિસિકુ, જો હમ દોનું ને નિયમ લિયાહે ખુ-
 સીકુ ॥ કરજોડી કુમરી કહે કુમરજી અરજી, પણ વાત એ છાની કિમ
 રહેશે કુમરજી ॥ સુણી સસરો સાસુ ઘણા ખીજશે તુમજી, પણ
 કિસી શરમસેં રહ્યો જાયશે હમજી ॥ ધન૦ ॥ ૧૧ ॥ સુણ પ્રીતમ ખ્યારી
 એહ આપની શિક્ષા, યહ ખાત પ્રગટી તખ નિશ્ચે લેવી દીક્ષા ॥ એક
 જી સેજે સોવે હોય સુંદરિ અરુસાંઈ ॥ સુતે સુતે ખાંત કરે જયું બહેન ને
 ભાઈ ॥ દો બેર કરે પડિજમણુ સામાયિક આઈ, કરે દાન શીળ તખ
 ભલી ભાવના ભાઈ ॥ તિહાં ખાર વરસ વહિ ગયાં એમ કરંતાં, પણ
 વાત વિરતશે શીળપણે વિચરંતા ॥ ધન૦ ॥ ૧૨ ॥ તખ દક્ષિણ દેશ
 મેં વિજયા વિજયજી કેરાં, શ્રી વિમળકેવળી ક્રિયા વખાણુ ઘણેરાં ॥
 બેઉ ચરમ શરીરી છે મહા ઉત્તમ પ્રાણી, સહુ અચરિજ પામ્યા સુણિ
 કેવળિ સુખ વાણી ॥ સુણી જિનદાસ શ્રાવક હુઓ બહુત પ્રસન્ન ॥
 હું ભાઈ કરૂં તિહાં હર્ષ ધરી દરશન ॥ બહુ હર્ષ ભાવ શું આંચો ન-
 ગરિ કોસંખી, શ્રી વિજયકુમરની વાત સુણી અચંભી ॥ ધન૦ ॥ ૧૩ ॥
 બહુ હર્ષ ભાવથી મળિયો કુમર કુમરિયાં, પરિવાર જિભાયા બ-

હુત હર્ષ મન ધરિયા ॥ તખ માત તાત કુમરકા ઘણું ઉમાદ્યા, તુમ કહો શેઠી કુણ સગપણસે આયા ॥ શ્રી જૈનધર્મરનેહ હોંશે કરી આયો, શીળવંત કુમર કુમરીકો દરિશન પાચો ॥ ધન્ય તુમચે કુળમે કપન્યા ઉત્તમ પ્રાણી, શ્રી વિમળકેવળી શોભા ઘણી વખાણી ॥ ધન ॥૧૪॥ એક સેજે સોવે શીયળ નિર્મળું પાળે, બિહુ બાળ પ્રહસ્યારી આતમને અણુવાળે ॥ બહુ અચરીજ સરખી વાત સુણી હું આયો, પણ ભાવસુનિકો દરશન નિર્મળ પાચો ॥ તખ માત તાત કહે કહોણ હમકુ ન્હાના, તુમ કિસી ભાંતકા નીયમ લીયા હે છાના ॥ તખ નેત્ર નિયાં કરી બાત કહે વિસ્તારી, અખ સંયમ લેવા ધ્વિજા ભાઈ હમારી ॥ ધન ॥૧૫॥ જળ માત તાતપે માગે કુમરણ આગ્યા, તખ નાત બાત સખ કુમરકુ કહને લાગ્યા ॥ તખ બહુત હઠ નશું લહી કુમરણ શિક્ષા, ચડતે પરિણામે હોનુ લીનિ શુદ્ધ દીક્ષા ॥ બહુ કઠિન હોધને તપસ્યાશું લય લાઈ, ભવ જીવ સુધાર્યા શુદ્ધ સમકિત પદ પાઈ ॥ અરે જીવ અખ છતી વાંછે કિમ છટકાઈ, ધન્ય વિજય વિજયા (કુમરી)ને અધિક કરી અધિકારી ॥ ધન ॥૧૬॥ ચડતે પરિણામે કરણી કીધી નિર્મળ, સુનિ મુગતે પહોત્યા હોનું પામ્યા કેવળ ॥ શ્રી હોલ-તરામણ અને જીવાજીસ્વામી, ઋષિ લાલચંદ ગુણ આમ કિયા શિર નામી ॥ સય સંવત અઢાર અડસઠે અવસર પાચા, શેહેર કોટા કેરા રામપુરે ગુણ ગાયા ॥ જિહાં શ્રાવક વસે બહુ શ્રદ્ધાળા ગુણવંતા, જિહાં સાધુ સાધ્વી આવે વિહાર કરંતા ॥ ધન ॥૧૭॥ ૧૭ ॥ ઇતિ.

અથ શ્રી દારકા નગરીની સજ્જાય.

(દોહા.)

હોનુ બંધન આરડે, દુઃખ ધરતા મનમાંય ॥ બળતી દેખી દારીકા, કીજે કવણ ઉપાય ॥ ૧ ॥ રતન બીંત સોવણતણી, તેહ બળે તતકાળ ॥ સોવન ચંભા કાંગરા, બાણે બળે પરાળ ॥ ૨ ॥

॥ દાલ ॥

બળતી દારકા દેખીને રે ભાઈ, ઘણા થયા દીલગીર ॥ હૈડું તે લાગ્યું ફાટવા રે ભાઈ, નયણે વછુટયાં નીર રે ॥ માધવ ઇમ બોલો ॥૧॥ ॥ એ આંકણી ॥ બે બંધવ મળીને તિહાંરે ભાઈ, વાત કરે કરુણાય ॥ દુઃખ સાંલે દારકાતણું રે ભાઈ, અમ કીજે કવણ ઉપાય રે

॥ માં ॥૨॥ કિહાંરે દ્વારકાની સાહબી રે ભાઈ, કિહાં ગજંદગને
 ઠાઠ ॥ સન્નનને મેળો કિહાં રે ભાઈ, ક્ષણમાં હુવા ઘણઘાટ રે ॥
 ॥ માં ॥૩॥ હાથી ઘોડા રથ બળે રે ભાઈ, બેતાળી લાખ ॥ અ-
 ડતાળી કોડ પાળા હુતા રે ભાઈ, ક્ષણમાં હુઈ ગયા રાખરે ॥ માં
 ॥૪॥ હળધરને હરજી કહે રે ભાઈ, ધિક કાયરપણું મોય ॥ નગરી
 બળે મુજ દેખતાં રે ભાઈ, મુજ ભેર ન આલે કોય રે ॥ માં ॥૫॥
 નગરી બળે મુજ દેખતાં રે ભાઈ, રાખી ન શકું રે જોમ ॥ ઈંદ્રધનુષ
 મેં ચડાવિયું રે ભાઈ, એ બળ ભાગ્યું કેમ રે ॥ માં ॥૬॥ જેણિ દિશે
 ભેતા તેણિ દિશે રે ભાઈ, સેવક સહસ્ર અનેક ॥ હાથ ભેડી ઊભા
 ખડા રે ભાઈ, આજ ન દીસે એક રે ॥ માં ॥૭॥ મહોટા મહોટા
 રાજવી રે ભાઈ, શરણે રહેતા અય ॥ ઉવટો શરણો તાકીયો રે
 ભાઈ, વેરણ વેળા આય રે ॥ માં ॥૮॥ વાઢળ વીજતણી પરે રે ભાઈ,
 ઋદ્ધિ બદલાય એ સોય ॥ ઇણ દોહિલીમેં આપણો રે ભાઈ, સગોય
 ન દીસે કોય રે ॥ માં ॥૯॥ મહોલ ઉપગરણ આયુધ બળેરે ભાઈ,
 બળે સહુ પરિવાર ॥ આ આપદા પૂરી પડી રે ભાઈ, કીજે કવણ
 વિચાર રે ॥ માં ॥૧૦॥ વળતા હળધર ઇંમ કહેરે ભાઈ, પ્રગટયાં
 પુરવનાં પાપ ॥ બીજું તો સઘળું રહ્યું રે ભાઈ, માંહી બળે માય
 બાપ રે ॥ માં ॥૧૧॥ દોનું બાંધવ માંહે ધર્યા રે ભાઈ, નગરીમાં
 આઘ્યા જાય ॥ રથ ભેડી તેણે સમે રે ભાઈ, માંહી ઘાઘ્યાં માય
 તાત રે ॥ માં ॥૧૨॥ દોનું બાંધવ જુતિયા રે ભાઈ, આઘ્યા પોળની
 માંય ॥ દોનું બાંધવ બહાર નીકળ્યારે ભાઈ, દરવાજો પડીયો આયરે
 ॥ માં ॥૧૩॥ પાછું વાળી જુએ તિહાં રે ભાઈ, ઘણા થયા દિલગીર
 ॥ છાતી તે લાગી ફાટવા રે ભાઈ, નયને વહુટયાં નીર રે ॥ માં
 ॥૧૪॥ હળધરને હરજી કહે રે ભાઈ, સાંભળ બંધવ વાય ॥ કિણી
 દિસે આપણુ જાયશું રે ભાઈ, તે દિશ મોય બતાય રે ॥ માં ॥૧૫॥
 વચન સુણી માધવતણાં રે ભાઈ, હળધર બોલે એહ ॥ પાંડવ ભાઈ
 કુંતા તણા રે ભાઈ, અબ આલો તેહને ગેહ રે ॥ માં ॥૧૬॥ વયણ
 સુણી હળધરતણા રે ભાઈ, માધવ બોલે એમ ॥ દેશવટો હેઈ કાઢિ-
 યા રે ભાઈ, તે ઘેર જાઉં કેમ રે ॥ માં ॥૧૭॥ વળતાં હળધર
 ઇંમ કહે રે ભાઈ, દેખી હોશે દિલગીર ॥ તે કેમ અવગુણ આણ-
 શેરે ભાઈ, ગિરુઆ ગુણ ગંભીર રે ॥ માં ॥૧૮॥ તે તેહનાં કારજ
 કિયાં રે ભાઈ, ઘાતકોખંડમે જાય ॥ દ્રોપદી સોંપી આણિને રે

ભાઈ, તે કેમ ભુલશે ભાઈ રે ॥ માં ॥ ૧૯ ॥ અહંકારી શિર શેહરા
રે ભાઈ, એહવી સંપદા પાચ ॥ તે નર પાળાચાલીયા રે ભાઈ, આ-
પદા પડી બહુ આચ રે ॥ માં ॥ ૨૦ ॥ પાંઠવ મથુરા પ્રગટી જિહાં રે
ભાઈ, અમિ ખુણ સમુદ્ર તીર ॥ તે નગરી ભણી આસાય. રે ભાઈ,
અધવ બેહુ સધીર રે ॥ માં ॥ ૨૧ ॥ ઇતિ.

અથ શ્રી ગર્વની સજ્જાય.

ગર્વ ન કરશેા રે ગાત્રનો આખર એ છે અમાર રે ॥ રાખ્યું
કેહનું નવિ રહે, કર્મ ન કરે કિરતાર રે ॥ ગર્વ ન કરશેા રે ગાત્રનો
॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ સડણ પડણ વિધ્વંસણ, જેહવું માટીનું ભંડરે ॥
ક્ષણમાં વાગે રે ખોખકે, તે કેમ રહેશે અખંડ રોગર્વં ॥ ૨ ॥ મુ-
ખને પુછીરે જે જમે, પાન ખાય ચૂટી ચૂટી બીટ રે ॥ તે મુખ બં-
ધાણા ઝાંઝુવે, કાગ ચરકતા વિષ રોા ગર્વં ॥ ૩ ॥ મુખ મરડેને મોળે
કરે, કામિનીશું કરે કેળિ રે ॥ તે જઈ સુતા મશાણમાં, મોહ મંમ-
તાને મેલિ રે ॥ ગર્વં ॥ ૪ ॥ દિશેા દિશી બોલતા હેજમાં, નર નારી
લખ. કોડ રોા તે પરભવ ન જઈ પોઢીયા, ધન કણ કંચન છોડ રે
॥ ગં ॥ ૫ ॥ કોડ ઉપાય બે કીજિયે, તો પણ નવિ રહે નેટ રે ॥
નજન મિણિ સહુ તેહને, કરે અગ્નિને ભેટ રે ॥ ગં ॥ ૬ ॥ કૃષ્ણ
સરિખો રે રાજવી, બળભદ્ર સરિખો છે વીર રે ॥ જંગલમાં જુઓ
તેહને, તાકી માર્યું છે તીર રે ॥ ગં ॥ ૭ ॥ બત્રીશ સહસ અંતેઉરી
ગોવાળણી સોગ હબર રે ॥ તરશે તરકટે ત્રીકમો, નહિ કોઈ પાણી
પાનાર રે ॥ ગં ॥ ૮ ॥ કોટીશિલ્પ કરમે ધરો, ગિરધારી થયા નામ
રે ॥ બેઠા ન થવાળું તે બળે, જુઓ કર્મના ક.મ રે ॥ ગં ॥ ૯ ॥
જન્મતાં કેણે નવિ જાણિયા, મરતાં નહિ કોઈ રોનાર રે ॥ મહા
અટવીમાંહી એકલા, પડયા કરે પોકાર રે ॥ ગં ॥ ૧૦ ॥ છબીલો
છત્ર ધરાવતો, ફેરવતો ચૌદિશ ફેજ રે ॥ વનમાં વાસુદેવ
જઈ વસ્યા, બેસે જિહાં વનચર રોજ રે ॥ ગં ॥ ૧૧ ॥ ગંજે
બેસીને જે ગાજતો, થતી જિહાં નગારાંની ઠોર રે ॥ ઘુડ હોલા
તિહાં ઘુઘવે, સાવજ કરતા તિહાં શોર રે ॥ ગં ॥ ૧૨ ॥ જરા
કુમર જંગલ વસે, બેલે છે તિહાં શીકાર રે ॥ હરિ પગે પદ્મ તે
દેખિયો, મૃગની બ્રાંતે તેણિવ.ર રે ॥ ગં ॥ ૧૩ ॥ તીર માર્યો
તેણે તાણિને, પગ તળે બળ પૂર રે ॥ પગ ભેદીને તે નીસર્યો,
તીર પડ્યો જઈ દૂર રે ॥ ગં ॥ ૧૪ ॥ આપ બળે ઉઠીને કહે,

રે રે હું તો છું કૃષ્ણ રે ॥ બાણે કેણે મને વીંધીયો, એવો કેણે
છે દુર્જન રે ॥ ગ૦ ॥ ૧૫ ॥ શબ્દ તે કૃષ્ણનો સાંભળી, વૃક્ષ તળે
જરાકુમારરે, ॥ કાં હું વસુદેવ પુત્ર છું, રહું છું આ વન મોઝર રે
॥ ગ૦ ॥ ૧૬ ॥ કૃષ્ણ રખોપાને કારણે, વર્ષ થયાં મુજ બાર રે ॥
પણ નવિ દીઠો કેઈ માનવી, આજ લગેં તે નિરધાર રે ॥ ગ૦
॥ ૧૭ ॥ દુષ્ટ કર્મતણે ઉદય, આંહી આવ્યા તુમે આજ રે ॥ મુ-
જને હત્યા રે આપવા, વળી લગાડવા લાજ રે ॥ ગ૦ ॥ ૧૮ ॥
કૃષ્ણ કહે આવેં બંધવા, જિણ કાજ સેવો છો વન રે ॥ તે હું
કૃષ્ણ તેં મારિયો, ન મટે શ્રી નેમનાં વચન રે ॥ ગ૦ ॥ ૧૯ ॥
ઈમ સુણી આંસુડે વરસવા, આવ્યો કૃષ્ણની પાસ રે ॥ મોરારી
તવ યોલીયા, લેઆ કૌસ્તુભ ઉદ્ધાસ રે ॥ ગ૦ ॥ ૨૦ ॥ એ ની-
શાની પાંડવને આપજે, જા તું ઇહાંથી વેગ રે ॥ નહી તો બળ-
ભદ્ર મારશે, ઉપજશે ઉદ્ધવેગરે ॥ ગ૦ ॥ ૨૧ ॥ આ સમે ક્રીમ
જાઉં વેગળા; જો તુમે મોકલો મોરારી રે ॥ ફરી ફરી પાછું જોતો
થકો, વરસત આંસુ જળ ધાર રે ॥ ગ૦ ॥ ૨૨ ॥ દષ્ટિ અગોચર
જે થયો, તેવીશમી ઢાળ રે ॥ ઉદરતન કહે એ થઈ, સહુ સુણજો
ઉજમાળ રે ॥ ગ૦ ॥ ૨૩ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી સાધુને શીલામળની સજ્ઞાય.

નારીને સંગે મુનિવરને નવિ રહેવું, નારીને સંગે મુનિવરને નવી
રહેવું ॥ કળહાગારી કાળી નાગણ, મન વિચારી એવું રે ॥ નારીને૦
॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ સંયમની હુંટારી નારી, લટપટ કરશે બારી ॥
સંગ કરવાથી ભંગ શિયળનો, રંગ દેશે ઉતારીરે ॥ ના૦ ॥ ૨ ॥ હાવ
ભાવ દેખાડી ખ્યારી, વાત કહે બહુ સારી ॥ સાંભળવાના સ્વાદી
થાશે, બશે સંયમ હારી રે ॥ ના૦ ॥ ૩ ॥ વાણી મીઠી દિલની દીઠી
શીળ હહન અંગીઠી ॥ સાધુ થઈને સંગત કરશે, લાજજ તેહની નીઠી રે
॥ ના૦ ॥ ૪ ॥ આંખડીયો ઉલાળી ત્હારું, ચિત્તડું લેશું ચેરી ॥
પ્રેમ ખ્યાલો પાસે તુજને, દુર્ગતિ બશે દોરી રે ॥ ના૦ ॥ ૫ ॥ મુખને
મટકે કરને લટકે, ચાલમાં ચિત્ત રહ્યું અટકી ॥ હાવ ભાવ દેખાડી
નારી, પાડો દેશે પટકી રે ॥ ના૦ ॥ ૬ ॥ કામ કુતુહળ કોલકારી, ગીત
ગાવે લલકારી ॥ રંગરંગમાં જે લુખ્યાણા, બણે બણ્યાચારી રે ॥ ના૦
॥ ૭ ॥ રમઝમ કરવી આવે બહે, વંદન કરે બહુ આવે ॥ ભરજોવનમાં

જે ભણાવે, તે ઝાઝા ખત્તા ખાવે રે ॥ નાં ॥ ૮૮ ॥ એકાંતે અખળા
સંગાથે, કરે વાતોના કિલોલ ॥ નાક વિહુણા જે નિટોળા, બાણો
કુટલ ઢાલ રે ॥ નાં ॥ ૮૯ ॥ અગ્નિ આગળ દારૂ રહેવે, નિશ્ચે બંધે
ભીડી ॥ નારીને સંગેથી બશે, ભવસાગરમાં ખૂડી રે ॥ નાં ॥ ૯૦ ॥
વાટે ભતાં વનિતા સાથે, વાતડિયો નવિ કરિયે ॥ દૂર રહો બાણી
સાપણિયો, પાપણીયો પરિહરિયો રે ॥ નાં ॥ ૯૧ ॥ બાણો કૂઠ કપ-
ટની કૂંડી, ભામા ભાવઠ ભંડી ॥ ભવમાં કેઈ ભટકાવ્યાને, કેઈ ગયા
છે ઉડી રે ॥ નાં ॥ ૯૨ ॥ છતાં ભોગને છટકાવીને, લીધો સંયમભારા ॥
વચ્ચા વિષની વાંછા કરતાં, સહુ દેશે ધિક્કાર રે ॥ નાં ॥ ૯૩ ॥ આંખ
કાનને નાર વિહુણી, વિણઠયાં સરવે અંગ ॥ સો વરસની ડોસીનો પણ,
કરવો નહીં તસ સંગ રે ॥ નાં ॥ ૯૪ ॥ દેવાંગનાના ચળાવ્યા તો,
નવિ ચળે મુનિરાય ॥ ૬૬ શિયળ વ્રતધારી તેહના, ઇંદ્રાદિક ગુણ
આય રે ॥ નાં ॥ ૯૫ ॥ નવવાડે વિશુદ્ધ વ્રત પાળો, નારીથી રહો
ન્હારા ॥ મૂળ ઉત્તર ગુણ આરાધો તો, પરમેશ્વરના પ્યારારે ॥ નાં
॥ ૯૬ ॥ ઓગણીશે સત્તરની સાલે, નૌતનપુર ચોમાસો ॥ આશ્વિન
પંચમી શુકલ પક્ષે, વાર સ્થીર છે ખાસો રે ॥ નાં ॥ ૯૭ ॥
ખોડાજી કહે છેડો પ્રાણી, અખળાનો આસંગો ॥ મોહ ભરમ છોડીને,
આતમ ધર્મને રંગો રે ॥ નાં ॥ ૯૮ ॥ ઇતિ.

અથ શ્રી શીયળવંતી સતીને શીખામણ.

(જનક મુતા હું નામ ધરાયું, રામ છે અંતરજામી. એ દેશી.)

નિમુણો સકળ સોહાગણ નારી, શિક્ષા અતિ સુખકારી ॥ મનકું
વારી વિષય વિસારી, સજે શીયળ શણગારી ॥ મુણજ્યો સતીયાં ॥
દૂર કરી કુમતિયાં, સુણજ્યો સતિયાં, જ્યું હોવે શુભ ગતિયાં, સુણ
જ્યો સતીયાં ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ પંચ સાથે પરણ્યો તે પ્રીતમ, આ-
તમનો અધિકારી ॥ એહ ટાળી અવર નર ગણીએ, લાલ કીર લી-
ખારી ॥ સું ॥ ૨ ॥ પ્રગટ પુરંદર રૂપે સુંદર, નળ કુખેર અનુહારી ॥
તૃણતણે તોલે ત્રેવડિયે, હોય જે સુર અવતારી ॥ સું ॥ ૩ ॥ નટ વિટ
નર લપટ હુઆથી, પગલાં પાછાં ભરીએ ॥ બગલા સરિખા દુષ્ટને
દેખી, દુરથી વેગળાં તરીએ ॥ સું ॥ ૪ ॥ તાળી પાડી કાંત દેખાડી,
ખડખડ લોક હસાડી ॥ કામ કુતૂહળ કીડાકારી, વાતન કસીએ ઉધા-
ડી ॥ સું ॥ ૫ ॥ શીયળવંતીને નિત્ય નવિ ન્હાવું, પદરસ સ્વાદે વ ખા-

હું ॥ નિત્ય શૃંગાર શરીરે ન સજવા, પર ઘર ઘણું નહીં જાણું ॥ સુ૦
 ॥૬॥ તાત જાત સરીખા નરશું, વાટે વાત ન કરીએ ॥ દુઃખ દુઃખ ન
 દોષ ચઢાવે, અપજશથી અતિ ઠરીએ ॥ સુ૦ ॥ ૭ ॥ આવળ કુલ
 સરીખા ફેકટ, શીયળ રહિત નરનારી ॥ નકઠીને આલુષણ અંગે
 શોભા ન દીસે સારી ॥ સુ૦ ॥ ૮ ॥ ચીર પટખર અંખર ઝોઢયાં, સજ્યા
 સોળ શણગારા ॥ શીયળ વિના જાણે તે સઘળા, આગતણાં અંગારા
 ॥ સુ૦ ॥ ૯ ॥ કુલટા નારી જાણ્યાચારી, ખ્યારી શીખ ન લાગે ॥ બા-
 ણપણે રંઝાપા પામે, વ્રત લેઈને જે ભાગે ॥ સુ૦ ॥ ૧૦ ॥ ઘર ઘર ભટકે
 વાટે અકકે, વાત કરે કર ભટકે ॥ ચંચળ ગતિયે ચાલે ચટકે, સજ્જન
 સહુને ઘણું ખટકે ॥ સુ૦ ॥ ૧૧ ॥ કેઈક કુળખંપણ કમનિયો, ચંસુર
 બાપનું બોળે ॥ બેહુ લોકનું કાજ બગાડે, વ્રતને રણમાં રોળે ॥ સુ૦
 ॥ ૧૨ ॥ કુસતીયો કલંક લગાડે, ગુણ આરામ ઉભાડે ॥ સજ્જનને
 સંતાપ પમાડે, સૂતા શત્રુ જગાડે ॥ સુ૦ ॥ ૧૩ ॥ નિર્લજ નિર્ગુણ નાક
 વિહુણી, વાટે ઘાટે વિગોવાશે ॥ શીયળથકી સંપૂરણ થાશે, સુર નર
 તસ ગુણ ગાશે ॥ સુ૦ ॥ ૧૪ ॥ કાચ તે સાચ કદી નવિ હોવે, રત્ન
 જ્યોતિ નહિ ઝાંખી ॥ સત્યવંતીના અવગુણ દાખી, જીવતી ગળે
 કોણ માખી ॥ સુ૦ ॥ ૧૫ ॥ સોને શ્યામ ન લાગે સજ્જની, પરમેશ્વર છે
 સાખી ॥ મુક્તિતણા અભિલાષી થઈને, શીયળ રસ દ્યો ચાખી ॥
 સુ૦ ॥ ૧૬ ॥ સાતાધ્યયને પોઠશ વાસે, કુત્તેપુર ઉઠાસે ॥ પૂજ્ય પૂજા
 સ્વામી પસાયે, જોડી ઋષિ જોડીદાસે ॥ સુ૦ ॥ ૧૭ ॥ ધતિ. ॥

અથ શ્રી જંબૂસ્વામીનું ચાઢાલિયું.

(ઢાહા.)

શ્રી ગુરુ પદપંકજ નખી, સમરી શારદ નામ ॥ જંબુસર ગુણ
 ગાવતાં, સીઝે વંછિત કામ ॥ ૧ ॥ બાળપણેથી જંબુએ, શીળ ધર્માં
 શિરદાર ॥ સાધુ અને શ્રાવક પ્રતે, શીળ વડો આચાર ॥ ૨ ॥ ચરમ
 કેળવી જાણીએ, સુધર્મ ગણધર શીષ ॥ તેહ તણા ગુણ જંખીયે,
 ભાવે નમો નિશ દિશ. ॥ ૩ ॥

॥ ઢાલ ૧ લી ॥

(અનુભતિ દીધી માયે રોવંતા. એ દેશી.)

જંબુદીપ સુ જાણીએ, એ તો જોયણ લાખ વિસ્તારે ૨ ॥ ચટ
 ખંડે વેતાદયે ક્રિયા, તેમાં ભરત લખુ સુખકારે ૨ ॥ જ્યં જ્યં

જંબુકુમારજી ॥૧॥ એ આંકણી ॥ એતો બાળપણે પ્રહારી રે ॥
વિષય વિલાસે ન રાચીયો, જનશાસનનો હિતકારી રે ॥ જ્યં ॥૨॥
નગરી રાજગૃહી દીપતી, તિહાં શ્રીષ્ટિક નૃપ સુખકારી રે ॥ વારો
રામ તણો વહે, પ્રબળે તિમ હિતકારી રે ॥ જ્યં ॥ ૩ ॥ લોક સહુ
સુખીયા વસે, કાંઈ કોટિધ્વજ કરુણાળો રે ॥ તિણે નગરે વ્યવહાર
રિયો, ઋષભદત્ત નામે રસાળો રે ॥ જ્યં ॥ ૪ ॥ ધારણી કુખે
અવતરિયો, જીવ સ્વર્ગ થકી શિરદારો રે ॥ માસ સવાનવે જન-
મિયો, એ તો પૂરણ પૂણ્ય ભંડારો રે ॥ જ્યં ॥ ૫ ॥ બાળપણે
દૂરે ગયો, થયો જીવનવય તવ બાણી રે ॥ આઠે રમણિયું એકણ
દીને, વિવાહ મેળ્યો હિત આણી રે ॥ જ્યં ॥ ૬ ॥ તિણ વનમાંહે
સમોસરયા, શ્રી વીરતણ પટધારી રે ॥ ચઠનાણી ચૌદ પુરવી, નામે
સુધર્મ અણગારી રે ॥ જ્યં ॥ ૭ ॥ લોક સહુ વંદણ આપ્યા, તવ જંબુ
પણ તિહાં આવે રે ॥ દેશના સુણી સુખ પામીયો, જિમ અતિ તરફ્યો
જળ પાવે રે ॥ જ્યં ॥ ૮ ॥ વદન કરી પાછો વળ્યો, જવ પોળે
પ્રવેશ કરંત રે ॥ નાળ વહુટી કોટની, લોહગોળો તે અગ્નિ અરંત
રે ॥ જ્યં ॥ ૯ ॥ જંબુકુમારના શીશથી, ચાર અંગુળ છેહ પુલાયો
રે ॥ જંબુએ મનમાં વિમાસીયો, ઇહાં ધર્મ સખાઈ થાયો રે
॥ જ્યં ॥ ૧૦ ॥ પાછા વળી તેણે પગે, જઈ સુધર્મને શીશ નામે રે ॥
વ્રત ચોથો વિધિયું લીયો, નિજ પુરવ ભવને કામે રે ॥ જ્યં ॥ ૧૧ ॥

॥ ઢાલ ૨ જી.

(ઊંબરીયો તે ગાળે હો, ભટ્ટીઆણી રાણી વડ ચૂએ એ દર્શી.)

ઘેર પધાયો હો વિનવે નિજ માતા પ્રતે, બે કરબેડી રે બાળ ॥
અનુમતિ દીજે હો સંયમ લેશું માતજી, અમચો મનોરથ પાળ ॥
સહજ સોભાગી હો, રાગી નંદન સાંભળો ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥
લઘુવય કેહેવો રે ભોગ ॥ ઘરની દોલત હો વિલાસો જંબુ આપણી,
પાયાં છે બહોળા રે ભોગ ॥ સહજ ૦ ૦ ૨ ॥ આઠે રમણિયું હો વિવાહ
મેળ્યો નંદ જી, પૂરો તેહની આશ ॥ તુજ પરિવાર હો દેખું નિજ
નયણે કરી, વાધે કુળની સુવાસ ॥ સં ॥ ૩ ॥ જંબુ જપે હો માતા
વાત સુણો હવે, મ્હાંકે વિષયે ન રાચે રે મન ॥ વિષયના ભોગી હો
નરકે પહોંચ્યા સાતમી, તે સુણી ધુજે મ્હાંકે તન ॥ સં ॥ ૪ ॥ પટ
ખંડ નાથક હો ચક્રી કહીએ, બારમો પ્રહારત્ત જેહનું નામ ॥ વિષ-

ચનાં સ્વાસ્થી હો નરકે પહોંચે સાતમી, એહ વિષયનાંરે કામ ॥ સં
 ॥ પા ॥ સંયમ વિષય હો જાયા દુઃખર પાળવો, મેરૂ તોળવો હાથ ॥ ખડ-
 ગની ધારા હો ઉપર ખેટા ચાલવું, ભરવી આભશું બાથ ॥ સં ॥ ૬ ॥
 બાવીશ પરિસહ હો સહેવા ખેટા સાધુને, રહેવું તે મન નિરધાર ॥
 સુખના સવાહી હો દુઃખ સહસો કેળી પરે, કહીએ છે વાંત વિચાર
 ॥ સં ॥ ૭ ॥ કુમર તે ખોલે હો સંયમ તોલે કો નહી, જેથી દુઃખનો રે
 છેહ ॥ વિષયના સુખથી હો આગળ દુઃખ હોવે ઘણું, સાચો ધર્મ
 નેહ ॥ સં ॥ ૮ ॥ આઠે તે રમણી હો પરણો એકજ વાર તો, પછે
 જિમ આવે રે હાય ॥ વયણ ન લોપુ હો માતા મોરી તાહરે, મેં
 ધરિયું શીળવત કાચ ॥ સં ॥ ૯ ॥ ધવળ મંગળ હો વાળાં વાળે બહુ
 પરે, પરણ્યા તે આઠે નાર ॥ મહોલે પધારિયા હો જંબુ તેહિજ
 રાતમાં, પણ મન ધરિયો વ્રત ભાર ॥ સં ॥ ૧૦ ॥ ધ્યાન ધરીને હો
 ખેઠા મુખે અણખોલતા, રાખી વ્રતશું રંગ ॥ આવીને રમણી હો
 આઠે મળીને એકઠી, પહેરી અંગ સુરંગ ॥ સં ॥ ૧૧ ॥

॥ ઢાલ ૨ જી. ॥

(તિલ્લ અવસર એક આવી જંબુકી રે એ રાગ.)

આઠે તે રમણી નમણી વીનવે રે, પિયુલ ખોલો નહિ કિણ
 કાજ રે ॥ અમે તો પ્રભુલ કરિને આળખ્યા રે, અમચી તુમારે હાથે
 લાજ રે ॥ પરમ વૈરાગી પીતમ સાંભળો રે ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥
 લોગસમય નવિ હોવે જોગ રે ॥ પુરણ પુણ્યને જોગે પ.મીયા રે, પાંચ
 બ્રતિના તુમે લોગરે ॥ પરમગાર ॥ મુગતિના ઉપર કોઈ છે માળવોરે,
 જેહને કાજે અહો છો હાખ રે ॥ મુખને આગળ લોજન જે મળ્યું
 રે, નવિ તણએ ઘરડા કેરી શીખ રે ॥ પરમગાર ॥ લોગ છતાને છંડી
 જાયશે રે, તે તો જિમ તુમને સુખ થાય રે ॥ પણ જિમ મરૂધરનો
 કણુથી કહોરે, મૂરખ પહેલો તેહ ગણાયરે ॥ પરમ ॥ ૪ ॥ ઇલ્લ
 એધુમકેરી લાલચે રે, કાખ્યાં પાકાં અન્ન તૈયાર રે ॥ મનની હામ
 ન પહોંતી કપંણી રે, તિમ તુમે પ્રીછો એહ વિચાર રે ॥ પરમ ॥
 ૫ ॥ વળતા તે બોલ્યા જંબુસ્વામિલ રે, અમે નહી કાગ સરીખા
 નાર રે ॥ આ મિષની લાલચ લાગી છુડિયો રે, પણ અમે લોગ કહી
 પરિહાર રે ॥ પરમગાર ॥ લોભ ન કીજે પ્રભુલ અતિ ધણો રે, વનવરની
 જિમ અથે વાત રે ॥ તિર્યચ ફીટી નરભવ પામિયો રે, ફરી લોલો

પાચ્ચે તેહિજ ભત રે ॥ પરમં ॥ જા અંથે વાત કહી છે અતિ ઘણીરે,
કહેતાં પાર ન આવે તેહ રે ॥ આઠ કથા તે લાંખી જા'બુએ રે, આઠે
કહી સુંદરિયે ધરિ નેહ રે ॥ પરમં ॥ ૮ ॥ તે માટે પ્રભુજી તમને વીનવું
રે, વિલસો નરભવ કેરી લીલ રે ॥ કુંજર કાને ઝાલ્યા નવિ રહે
રે, પછી તુમે લેને સંયમ શીખ રે ॥ પરમં ॥ ૯ ॥ મન દઢ કરવા
આઠે નારિનાં રે, કહે છે જા'બુ તવ દષ્ટાંત રે ॥ લલિતાંગ કુમર
હુઓ જિમ આગળે રે, સુણને થિર રાખીને મન રે ॥ પરમં ॥ ૧૦ ॥

॥ દાલ ૪ થી. ॥

ચાલ-કહે જા'બુત્રિયાને, સુણને થિર મન રાખી ॥ ક્રોક નગરી
નિરૂપમ, પરિધળ ઋદ્ધિ સુખી આખી ॥ ૧ ॥ વ્યવહારી નંદન
વદન મદન કિયો વાસ ॥ નયરિમાં સંચરિયો, લધુવય લીલ વિલાસ
॥ ૨ ॥ ઉં-લધુ વયે સુંદર તેમ વિચક્ષણ, ચડતે ભેવન ચતુર જિશે
॥ ગોએ રાણી નગર વિલોકે, નજરે પડિયો મયણ જિશે ॥ ૩ ॥
તુરત તેડાયો તતક્ષણ આયો, અકસ્માત તવ નૃપતિ ગયો ॥ દુર્ગંધ
કેરી કોંટડીમાં, માસ પટ ઇણિપરે રહ્યો ॥ ૪ ॥ ચાલ-ઇણ અવસર જળ-
ધર, પુઠે ખાળને ધોવે ॥ જળ ભેરે લલિતાંગ, બહાર વહીને આવે
॥ ૫ ॥ ઢાસી તવ દેખી, તુરત તેડી ધર દાવે ॥ શ્રીમંત સુખી નર તત-
ક્ષણ રોગ સમાવે ॥ ૬ ॥ ઉં-સકળ રોગ અંગથી ટળિયા, વળીયા
તેહજ દીન ॥ શોળ શણગાર સજી લલિતાંગ ચાલે જેમ મયદં ॥ ૭ ॥
રાણી તેજ ઝડપે દીડી, ॥ દીઠો લલિતાંગ કુમાર ॥ વળી તે વખતે તે-
ડાવણને મૂકી ઢાસી તે વાર ॥ ૮ ॥ ચાલ-કહે જા'બુત્રિયાને, કહો તુમ
આઠે નારી ॥ ફરિ ભવે કે ન ભવે, બોલો બોલો વિચારી ॥ ૯ ॥
તવ કર ભેડીને, બોલી બાળા આઠ ॥ તે ન રહે નગરિમાં, ન કરે
અંગ ઉઘાટ ॥ ૧૦ ॥ ઉં-અંગ ઉઘાટ તે કરવો હાથે, મૂરખ તે
કિમ પાસ પડે ॥ તે તો ઉદર નવમાસ વસીને, કિમ રતિ પતિશું ચિત્ત
ચડે ॥ ૧૧ ॥ દુર્ગંધ કેરી કોટડી કામિની, સુર નર મુનિ જેણે વસ્ત્ર
કિયા ॥ મુજ મન સંયમની લય લાગી, પાપ તાપ સહુ પરહરિયા
॥ ૧૨ ॥ ચાલ-સહુ શીખ દીયે તવ, જિમ સ્વામી મન ભાવે ॥ પ્રભવો
તવ પ્રાંચશે, જા'બુ તસ સમભવે ॥ ૧૩ ॥ જા'બુનાં માય તાય, આઠ
જા'બુતણી નારી ॥ તેહનાં વળી માય તાય, તે સર્વ સુખકારી ॥ ૧૪ ॥
ઉં-સરવાળે પાંચશેને અઠ્ઠવીશ, સકળ ગુણ લંકાર ॥ ચારિત્ર

લેઉ કમં વિહારી, ચરમ ઠેવળી સાર ॥૧૫॥ વીરતણા ત્રીજા પટધારી,
 ભુજો આગમમે વાત ॥ જંબુ ગુણ ગાયા અમે હરખે, પરમ સદા
 શુણપાત્ર ॥૧૬॥ ચાલ-સત્તરશે પાંસઠે, માસ શ્રાવણ શુદ્ધી બીજ ॥
 ॥ ગુણ ગાયા રાણપુરમાં, મીઠા બણે અમીજ ॥૧૭॥ ગચ્છલોકે ગાળે,
 શ્રી તેજસિંહ પ્રતાપી ॥ તેહના પટધારી, કાઢાન કીર્તિ જગ વ્યાપી
 ॥૧૮॥ ઉ૦-કીર્તિશરક વંછિત હાયક, હાયક ધ્યાન સદાય ધરે ॥
 પાવે સકળ પદારથ પ્રાણી, જે નિશ્ચળ મુનિ ધ્યાન ધરે ॥ ૧૯ ॥
 ગુરૂ લક્ષ્મીચંદ ચરણ પસાયે, ગંગમુનિ કર્મોડ કહે ॥ ભાવે ભણુશે
 મનવંછિત તે મુખ લહે ॥ ૨૦ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી ચંદનબાલાનું ત્રીતાલિયું.

॥ દાલ ૧ લી. ॥

(અરણ્યક મુનિવર આલ્યા ગૌચરી. એ દેશી.)

શ્રી સરસતિના રે પય પ્રણમી કરી, થુલથું ચંદનબાળા ॥
 જેણે વીરનો રે અભિગ્રહ પુરીયો, લાધી મંગળ માળા ॥ દાન
 ઉલટ ધરી ભવિયણુ દીલ્યો ॥૧॥ એ આંકણી ॥ જેમ લહિયે જગ
 માનો ॥ ॥ સ્વર્ગ તણાં મુખ સહેજે પામીયે, નાસે દુર્ગતિ થાનો
 ॥ દાન ॥ ૨ ॥ નયરી કોસળી રે રાજ્ય કરે તિહાં, નામે સંતા-
 નિક બાણું ॥ મૃગાવતી રાણી રે સહિયર તેહની, નંદી નામે
 વખાણું ॥ દાન ॥ ૩ ॥ શેઠ ધનાવો રે તિણુ નગરી વસે,
 મનવંતમાં શિરદારો ॥ મુળા નામે રે ધરણી બાણીએ, રૂપેશ્વરિ
 અવતારો ॥ દાન ॥ ૪ ॥ એણે અવસર શ્રી વીર જિજ્ઞેશ્વર,
 કરતા ઉગ્ર વિહારો ॥ પોસ વહ પડવે રે અભિગ્રહે મન ધરી,
 આવ્યા તિણુ પુર સારો ॥ દાન ॥ ૫ ॥ રાજસુતા હોય
 મસ્તક કુર કરી, કીધા ત્રણ ઉપવાસો ॥ પગમાં બેડી રે રાતી
 દુઃખ ભરે, રહેતી પર ઘર વાસો ॥ દાન ॥ ૬ ॥ ખરે રે બ-
 પોરે રે બેડી ઉમરે, એક પગ બાહિર એક માંહે ॥ સુપડાને
 ખુણે રે અડદના બાકળા, મુજને આપે ઉચ્છાંહે ॥ દાન ॥ ૭ ॥
 એહવું ધારી રે મન માંહે પ્રભુ, કરતા આહારને કાળે ॥ એક
 દિન આવ્યા રે નંદીના ઘરે, ઇયાંસમિતિ બિરાજે ॥ દાન ॥
 ॥ ૮ ॥ તવ સા દેખી રે મન હાવિંત થઈ, મોઢક લેઈ સારો
 ॥ વોહસવે પણુ પ્રભુ ॥ નવિ લીયે, શીરી ગયા તેણીવારો ॥

દાન ૦ ॥૬॥ નંદી જઈને રે સહિયરને કહે, વીર જિનેશ્વર આવ્યો.
 ૭ ॥ ભિક્ષા કાળે રે પણ લેતા નથી, મનમાં અભિગ્રહ લાવ્યો ૭
 ૮ ॥ દાન ૦ ॥૧૦॥ તેહનાં વયણ સુણી નિજ નિયરમાં, ઘણા રે ઉપાય
 કરાવે ૭ ॥ એક નારિ તિહાં મોઢક લેઈ કરી, એક જણી ગીતજ
 ગાવે ૭ ॥ દાન ૦ ॥૧૧॥ એક નારી શૂંગાર સોહામણા, એક જણી
 બાળક લેઈ ૭ ॥ એક જણી મુકે રે વેણજ મોકળી, નાટક એક
 કરેઈ ૭ ॥ દાન ૦ ॥૧૨॥ એણિપરે રામા રે રમણી રંગભરી, આણી
 હરખ અપારો ૭ ॥ વોહરાવે બહુ ભાવ લક્ષિત કરી, તો હિ ન
 લીયે આહારો ૭ ॥ દાન ૦ ॥ ૧૩ ॥ ધન્ય ધન્ય પ્રભુ ૭ વીર જિન-
 શ્વર, તુમ ગુણનો નહી પારો ૭ ॥ દુષ્કર પરિસહ ચિત્તમાં આદ
 રિયો, એહ અભિગ્રહ સારો ૭ ॥ દાન ૦ ॥ ૧૪ ॥ એણીપરે ફિરતાં
 રે માસ પચ્ચ થયા, ઉપર દિન પચ્ચીસો ૭ ॥ અભિગ્રહ સરિખો
 રે ભેગ મળે નહી, વિચરે શ્રી જગદીશો ૭ ॥ દાન ૦ ॥ ૧૫ ॥

દાલ ર જી.

(નમે નમે મનક મહામુનિ એ દર્શી.)

તેણે અવસર તિહાં જાણિયે, રાય સંતાનિક આવ્યો રે ॥ ચંપા
 નગરીની ઉપરે, સેના ચતુરંગ દળ લાવ્યો રે ॥ તેણે અવસર તિહાં
 જાણિયે ॥૧॥ એ આંકણી ॥ દધિવાહન નખળો થયો, સેના સઘળી
 નાઠી રે ॥ ધારણી ધુઆ વસુમતી, બાંધ પડયા થઈ માઠી રે ॥
 તેણે ૦ ॥ ૨ ॥ મારગમાં જતાં થકાં, સુભટને પુછે રાણી રે ॥ શું કરશે
 અમને તમે, કરશું ધરણી ગુણખાણી રે ॥ તેણે ૦ ॥ ૩ ॥ તેહ વચન
 શ્રવણે સુણી, સતીય શિરોમણિ તામ રે ॥ તતક્ષણ પ્રાણ તજ્યા
 સહી, ભેજ્યો કર્મનાં કામ રે ॥ તેણે ॥ ૪ ॥ વસુમતી કુમરી લેઈ
 કરી, આવ્યો નિજ ઘર માંહી રે ॥ કોપ કરી ધરણી તિહાં, દેખી
 કુમરી ઉત્સાહી રે ॥ તેણે ૦ ॥ ૫ ॥ પ્રાંતઃ સમય ગયો વેચવા,
 કુમરીને નિરધારો રે ॥ વેશ્યા પુછે મુલ તેહનો, કહે શત પંચ
 દિનારો રે ॥ તેણે ૦ ॥ ૬ ॥ એહવે તિહાં કણે આવિયો, શેઠ
 ધનાવો નામ રે ॥ તે કહે કુમરી લેશું અમે, ખાસાં આપીશ દામ
 રે ॥ તેણે ૦ ॥ ૭ ॥ શેઠ વેશ્યા ઝગડે તિહાં, માંહો માંહે વિવાદો રે ॥
 ચકકેસરી સાન્નિધ કરી, વેશ્યા ઉતાર્યો નાદો રે ॥ તેણે ૦ ॥ ૮ ॥
 વેશ્યાથી મુક્તીને, શેઠ તેડી ઘર આવે રે ॥ મનમાં અતિ હર્ષિત

થકો, પુત્રી કહીને બોલાવે રે ॥ તેણે ॥ ૯ ॥ કુમરી રૂપે રૂચરી, શેઠ તણું મન મોહેરે ॥ અભિનવ બાણે સરસ્વતી, કળા ચામઠ સોહે રે ॥ તેણે ॥ ૧૦ ॥ કામકાજ ધરનાં કરે, બોલે અમૃત વાણી રે ॥ અંદનબાળા તેહનું, નામ દીધું ગુણ બાણી રે ॥ તેણે ॥ ૧૧ ॥ અંદનબાળા એક દિને, શેઠ તણા પગ ધોવેરે ॥ વેણી ઉપાડી શેઠ, મુળા બેઠી બેવે રે ॥ તેણે ॥ ૧૨ ॥ તે દેખીને ચિંતવે, મુળા મન સંદેહ રે ॥ શેઠ રૂપે મોહિયા, કરશે ધરણી એહ રે ॥ તેણે ॥ ૧૩ ॥ મનમાં ક્રોધ કરી ધણો, નાવીને તેડાવી રે ॥ મસ્તક બદ્ધ કરાવ્યું, પગમાં બેઠી જડાવી રે ॥ તેણે ॥ ૧૪ ॥ આરડા માંહિ ઘાલીને, તાગું દધને બવે રે ॥ ॥ મુળા મન હચિત થઇ, બીજે દિને શેઠ આવે રે ॥ તેણે ॥ ૧૫ ॥ શેઠ પુછે કુમરી કિહાં, ધરણિને તિણ કાળે રે ॥ તે કહે હું બાણું નહી, એમ તે ઉત્તર આલે રે ॥ તેણે ॥ ૧૬ ॥ એમ ફરતાં દિન ત્રણ થયા, તો હી ન બાણે વાત રે ॥ પાડો-સણ એક ડોકરી, સઘળી કહી તેણે વાત રે ॥ તેણે ॥ ૧૭ ॥ કાઠી બહાર ઉઘાડીને, ઉમરા વચ્ચે બેસારી રે ॥ આખ્યા અડદના બાકળા, સુપડા માંહે તિણ વારી રે ॥ તેણે ॥ ૧૮ ॥ શેઠ લુહાર તેહણ ગયો કુમરી ભાવના ભાવે રે ॥ ઇણ અવસર વોહરાવિયે, બે કોઈ સાધુ ૭ આવે રે ॥ તેણે ॥ ૧૯ ॥

ઢાલ ૩ જી.

(બેઠલે ભાર ધણો છે રાજ, વાતાં કેમ કરો છો એ દેશી.)

એણે અવસર શ્રી વીર જિનેસર, જંગમ સુરતરૂ આયા ॥ અતિ ભાવે તે અંદનબાળા, વહે જિન સુખકાયા ॥ આઘા આમ પધારો પુન્ય, અમ ધર વોહરણ વેળા ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ આજ અકાળે આંખો મોરયો, મેહ અમીરસ પુઠયા ॥ કર્મતણા ભય સર્વે નાઠા, અમને જિનવર તુઠયા ॥ આઘા આમ પધારો વીર, મુજને પાવન ફીજે ॥ ૨ ॥ એમ કહીને અડદના બાકળા, જિનજીને વોહરાવે ॥ ચોચ બાણીને પ્રભુજી વોહરે, અભિગ્રહ પુરણ થાવે ॥ આઘા ॥ ૩ ॥ બેઠી ટળીને આંઝર હુઆ, મસ્તક વેણી રૂડી ॥ દેવ કરે તિહાં વૃષ્ટિ સોવનની, સાડી બારહ કોડી ॥ આઘા ॥ ૪ ॥ વાત નમ્રમાં સઘળે વ્યાપી, ધન લેવા નૃપ આવે ॥ મુળાને પણ ખબર થઇ છે, તે પણ તિહાં કણે બવે ॥ આઘા ॥ ૫ ॥ શાસનદેવી સાન્નિધ્ય કરવા, બોલે અમૃત વાણી ॥ અંદનબાળાનું છે એ મન,

સાંભળ ગુણમણિ આણી ॥ આધાં ॥ ૬ ॥ ચંદનખાળા સંયમ લેશે,
તવ એ ધન ખરચાશે ॥ રાતને એણી પરે સમજાવે, મનમાં ધરી
ઉઠાસે ॥ આધાં ॥ ૭ ॥ શેઠ ધનાવો કુમરી તેડી, ધન લઈ ઘર આવે ॥
સુખ સમાધે તિહાં કણે રહેતાં, મનમાં હર્ષ ન માવે ॥ આધાં ॥ ૮ ॥
હવે તેણે કાળે વીર જિજ્ઞાસુ હુઆ કેવળ નાણી ॥ ચંદનખાળા વાત
સુણીને, હૈડામાં હરખાણી ॥ આધાં ॥ ૯ ॥ વીર કને જઈ દીક્ષા લીધી,
તતક્ષણ કર્મ ખપાવ્યાં ॥ ચંદનખાળા ગુણહ વિશાળા, શિવમંદિર સિ-
ધાયા ॥ આધાં ॥ ૧૦ ॥ એહવું જાણી રૂડા પ્રાણી, કરજો શિયળ જતજા
શિયળ થકી શિવસંપદ લહીએ, શિયળે રૂપ રતન ॥ આધાં ॥ ૧૧ ॥
નયન વસુ સંજમને (૨૮૧૭) લેદે, સંવત સુરત મઝારે ॥ વહિ અષ ઠ
તણી છઠ દિવસે, ગુણ ગાયા રવિવારે ॥ આધાં ॥ ૧૨ ॥ શ્રી વિદ્યાસાગર
સુરિ શિરોમણી, અચળગચ્છ સોહાયા ॥ મહિયલ મહિમા અધિક બિ-
રાજે, દિન દિન તેજ સવાયા ॥ આધાં ॥ ૧૩ ॥ વાયક સહજસુંદરનો
સેવક, હરખ ધરી ચિત્ત આણી ॥ શીળ લલીપરે પાળો ભવિયજી,
કહે નિત્યલાભ એ વાણી ॥ આધાં ॥ ૧૪ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી શાંતિસુધારસની સજ્જાય.

શાંતિ સુધારસ કુંડમાં, તું રમે મુનિવર હંસ રે ॥ ગારવ રેણુ શું
મમ રમે, મૂકજે શિથિલ મુનિ સંગરે ॥ શાંતિં ॥ ૧ ॥ સ્વહિત કર
મ કર ભવપૂરણા, મ કરતું ધર્મમાં કુડ રે ॥ લોકરજનઘણું મમકરે
જાણતો કયું હોયે મુઠરે ॥ શાંતિં ॥ ૨ ॥ જો યતિવર થયો જીવઠા,
પ્રથમ તું આપને તાર રે ॥ આપ સાએ મુનિ જો તરયો, તો પછી
લોકને તાર રે ॥ શાંતિં ॥ ૩ ॥ તુજ ગુણવંત જાણી કરી, લોકદિયે
આપણા પુત્રરે ॥ અસન વસનાદિક ભરી દીયે, ખોટડું મ ધર મુનિ
સુતરે ॥ શાંતિં ॥ ૪ ॥ નાણુ દસંત ચરણુ ગુણુ વિના, તું કેમ હોય
સુપાત્રરે ॥ પાત્ર જાણી તુજ લોક દે, ધુમ ભર તું પાપે નિજ ગાત્ર
રે ॥ શાંતિં ॥ ૫ ॥ સુધીય સુમતિ ગુપતિ નહી, નહી તપ એવણા
શુદ્ધિરે ॥ મુનિ ગુણવંતમાં મૂળગો, કેમ હોયે લાઘિની સિદ્ધિ રે ॥
શાંતિં ॥ ૬ ॥ વ્યાપ માંડયો ધણો ગુણુ વિના, ભરિ આડંબર ઇચ્છિ રે ॥
ધર તણુ માન માયા પડયો, કેમ હોયે સિંહગતિ રીંછ રે ॥ શાંતિં
॥ ૭ ॥ ઉપશમ અંતરંગે નહી, નહી તજ ચારુ નિવેદરે ॥ નતિ મુનિ
પૂજ્ય તું અભિલેખે, મ કર અણુમાનીયો ખેદ રે ॥ શાંતિં ॥ ૮ ॥ ઉ

હરભરણાદિ ચિંતા નહી, સંજ્ઞન સુત કલત્ર ધર ભારે ॥ રાજ
ચૌરાદિ ભય તુજ નહિ, તોહી તુજ શિથિલ આચારે ॥ શાંતિ ॥ ૧૦ ॥
વિવિધ દુઃખ દેખી તું લોકના, તુજ કિસિ ચંત મુનિરાજ રે ॥ તું
જના વળ્લનાદિક પડયો, ચુક મ આપણું કાજ રે ॥ શાંતિ ॥ ૧૧ ॥
આપણું પારકુ મ મ કરે, મુક મમતા પરિવાર રે ॥ ચિત્ત સમતા
રસે ભાવછે, મ કર બહુ બાહ્ય વિસ્તાર રે ॥ શાંતિ ॥ ૧૨ ॥ લોક
સંતકારે પૂજે સ્તવે, મુજ મળી લોકના વૃંદ રે ॥ મુજ વશ નામ
જગ વિસ્તર્યું, ઇશ્યો અભિમાન મુણિંદ રે ॥ શાંતિ ॥ ૧૩ ॥ પૂરવ
મુનિ સારિખી નહી કિશિ, આપણી લળિધને સિદ્ધિ રે ॥ અતિશય
ગુણ કિશ્યો તુજ નહિ, તોહી તુજ માનની બુદ્ધિ રે ॥ શાંતિ ॥ ૧૪ ॥
પૂર્વે પ્રભાવક મુનિ હુઆ, તેહને તું નહી તોલ રે ॥ આપ હીણું
ઘણું ભાવજે, મુખ વાહું ઘણું અમ બીલ રે ॥ શાંતિ ॥ ૧૫ ॥ નિ-
ચડિ કરી જે જન રજવા, વશ કર્યા જેહ બહુ લોક રે ॥ પૂઠે દીધે
ન તે તાહરા, ગૃહિ મુનિના તરુ ફાક રે ॥ શાંતિ ॥ ૧૬ ॥ ગુરુ
પ્રસાદે ગુણ હીનને, હોવે છે તું ગુણ ઋદ્ધિ રે ॥ તું ગુણ મત્સરી મત
હોયે, કર નિજ જીવની શુદ્ધિ રે ॥ શાંતિ ॥ ૧૭ ॥ સંયમ યોગ મૂકી
કરી, વશ કર્યા જેહ બહુ લોક રે ॥ શિષ્ય ગુરુ ભક્ત પુસ્તક
ભર્યા, અતે દીધે સમ વિણ શોક રે ॥ શાંતિ ॥ ૧૮ ॥ પ્રશમ સમતા
સુખ જળધિમાં, સુર નર સુખ એક બિંદ રે ॥ તેણે તું સિંચ સમ
વેલડી, મૂકી દે અવર સમ દંદ રે ॥ શાંતિ ॥ ૧૯ ॥ એક ક્ષણ
વિશ્વ જંતુ પરે, તું વસી જીવ સમભાવે રે ॥ સર્વ મૈત્રી સુધાપાનપે,
સકળ સુખ સન્સુખ લાવે રે ॥ શાંતિ ॥ ૨૦ ॥ આપ ગુણવંત ગુણ
રંજ્યો, દીન દુઃખી દેખી દુઃખ ચૂરે ॥ નિર્ગુણી દેશવિરતિ રહી,
સકળમુનિ સુખ શુચિ પૂર રે ॥ શાંતિ ॥ ૨૧ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી સુદર્શનશેઠની સજ્ઞાયા.

(કાણ સર્વોપરિચારી પાળ, આંખા દોય નાગરી મારા લાલ. એ દેશી.)

જંબૂદ્વીપે ભરત, ક્ષેત્ર સોહામણું ॥ મારા લાલ ॥ વહ્નભપુરી
નગરીમાં, તૃપ જન મંડાણો ॥ માં ॥ અભયા રાણી તાસ, સુવંસ રહે
સદા ॥ માં ॥ શેઠ સુદર્શન રતનની, જામ છે સંપદા ॥ માં ॥ ૧ ॥
ગુણવંતી નામે રમણી, ધરણી છે તેહને ॥ માં ॥ શુદ્ધ છે જિનવર ધ-
ર્મ, તણી મતિ જેહને ॥ માં ॥ શેઠજી ભત ઉચ્ચાર, કીધી ગુરુ સા-

નિધે ॥ માં ॥ નિજ દારા સંતોષ, પૌષધ વ્રત શુભ ખુંદે ॥ માં
 ॥ ૨ ॥ એક દિન શેઠજી રાંજ, મારગ જાય એકલા ॥ માં ॥ જોવ
 જોતે, વહનની છે ચઢતી કળા ॥ માં ॥ રાણી અલયાએ તામ
 શેઠને દેખીયા ॥ માં ॥ વ્યામોહ પામી ચિત્ત, વ્યાકુળ થઈ પેખીયા
 ॥ માં ॥ ૩ ॥ ચેટી તેડવા કાજ, મૂકી તિહાં રાણીએ ॥ માં ॥ આજ
 તિહાંકણે શેઠ, ચેટી મીઠી વાણીયે ॥ માં ॥ કીધો શોળ શણગાર
 ઉઠાર રામાતણા ॥ માં ॥ હળફળતી થઈ વેગ, આવે તિહાં ના
 મણા ॥ માં ॥ ૪ ॥ થરહરે એવહું રૂપ, દેખી શેઠ ધ્રુજ્યો ॥ માં
 પુરુષ વિકારે વર્જિત, જાણી રાણી મૂકીયો ॥ માં ॥ પામ્યા શેઠ
 ભુંદ, ગયો નિજઘર લણી ॥ માં ॥ સદા રહે વ્રતમાંહ, બ્રહ્મચારી
 મણી ॥ માં ॥ ૫ ॥ ગુણવંતી ચતુરા આલે, પુત્ર આરે લેઈ ક
 ॥ માં ॥ ભાંખે અલયા તામ, દેખી નયણાં ભરી ॥ માં ॥ કે
 પુણ્યવંત ધર નારી, એ રંભા પૂતળી ॥ માં ॥ શેઠ સુદર્શન નાર
 અપચરણ જીતલી ॥ માં ॥ ૬ ॥ ચિંતવે રાણી એમ, છયલ છેત
 ગયો ॥ માં ॥ દીઠો દૂરથી શેઠ, રાણી મન ગહગહ્યો ॥ માં ॥ તે
 લાવે સુભાણ, એ જાય રખે કહે ॥ માં ॥ વિરતણા હતાશ
 મુજ અંગને દહે ॥ માં ॥ ફરિ ચેટી તેણી વાર, બોલાવી આવી
 ॥ માં ॥ શેઠ તમારો ચરિત્ર તે, મેં સહુ જાણીયો ॥ માં
 લોગવો લોગ સંયોગ, વિયોગ ન રાખીયે ॥ માં ॥ નરભવ દોહિ
 હોય, અમૃતરસ આખીયે ॥ માં ॥ ૮ ॥ તવ બોલ્યો શેઠ સુદર્શ
 માતાજી સાંભળો ॥ માં ॥ વિષયારસ વિષ તુલ્ય, જાણવો મન
 ભલો ॥ માં ॥ રાણીયે કીધાં ચરિત્ર, વિચિત્ર પ્રકારનાં ॥ માં
 મૂકી કુળની લાજ, વિષય વિકારમાં ॥ માં ॥ ૯ ॥ જવનવિ માન
 શેઠ, રાણી ફર થઈ તહા ॥ માં ॥ કરી વિકરાળ પોકાર, માણ
 મિળિયા તહા ॥ માં ॥ રાજદિક સવિ આવી, જુએ શેઠને તિ
 ॥ માં ॥ આરોપો લેઈ પાપીને, વધ શુળી જિહાં ॥ માં ॥ ૧૦ ॥ સ
 જગમે જનવૃંદ, સાથે લેઈ આલીયા ॥ માં ॥ હાહાકાર ઘરોઘ
 વાળાં વાણ્યાં ॥ માં ॥ સુણી તેહ ગુણવંતી, નારીએ કાઉસગ ધર
 ॥ માં ॥ શેઠ સુદર્શન, શીળ ગુણે કરીને ભર્યો ॥ માં ॥ ૧૧ ॥ એહ
 શુળી પાસે, સહુ કેઈ આવીયા ॥ માં ॥ દેખીને સહુ થરથ
 મનમાં કંપીયા ॥ માં ॥ વધક નરે ઉપાડી, શેઠને શુળીદિયા ॥ માં
 શાસનદેવે આવી, તિહાં મહિમા ક્રિયા ॥ માં ॥ ૧૨ ॥ સિંહાસન

વર્ણનું, થયું શીતલું ॥માળા હુધ પુષ્પની વૃષ્ટિ, હુંદુબી વાણ વર્ણ
 ॥માળા ચરણે લાગ્યો રાય, શ્રેષ્ઠિપદ થાપીયો ॥માળા ઘરઘર નગર
 નગરમાં, જરા ડંકો વાણ્યો ॥માળા૧૩॥ શીયળ પ્રભાવે મંગળ,
 માળા સંપન્ને ॥માળા શીયળે શેઠ માહેન્દ્ર, સુરલોકે ઉપજે ॥માળા
 એકાવતરી જન્મ, જરા દુઃખ લય નહી ॥માળા મુનિ મયાચંદ્ર વા-
 ણીએ, ઇણીપરે કહી ॥માળા૧૪॥ સંવત ઇશુ શશી નાગ, મહી-
 માને કરી ॥માળા નિર્મળ શ્રાવણ માસ, નગર ચોમાસું કરી ॥માળા
 ॥ પલણ્યો શીયળ સંબંધ, લાવે કરી દીપતા ॥માળા ધન્ય ધન્ય તે
 નર નારી, વિષય રસ છપતા ॥ મા. ॥૧૫॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી તસ્કરપચીશી.

(રઘુપતિરામ હૃદયમાં રહેજોરે. એ રશી.)

ચોરી ચિત્ત ના ધરો નર નારી રે, પંચમે પરતીત તુમારી રે ॥ ચો-
 રની ચોટે ચરચા થાય રે, ફિટફિટ લોકોમાં નિંદાય રે ॥ કલંકે કુળ
 લજવાઈ જાય, ચોરી ચિત્ત ના ધરો નર નારી રે ॥૧॥ એ આંકણી ॥
 ચોરનો કોઈ ન થાય સખાઈ રે ॥ માત તાત સજ્જન સુત ભાદરિ ॥
 હડાછટ થાય વિગોવાઈ ॥ ચોરી. ॥ ૨ ॥ તસ્કર નર તરણા તોલે રે,
 આંદર દેઈ કોઈ ન ખોલે રે ॥ ઘેર આવે દ્વાર ન ખોલે ॥ ચોરી. ॥૩॥
 તિસ્કાર તેને સહુ ઠામે રે, કોઈ તેડે નહી શુભ કામે રે ॥ માલ ધીરે
 નહી વિષુ ઠામે ॥ચોરી. ॥૪॥ સહુ લોક છંડે વિશ્વાસ રે, કોઈ બે-
 સારે નહી પાસ રે ॥ જેની સારી નહી સુવાસ ॥ ચોરી. ॥ ૫ ॥ જેને
 તસ્કરની પડી ટેવ રે, અણુદત્ત ગ્રહે અહમેવ રે ॥ ગણે નહી શુરુધર્મ
 ને દેવ ॥ચોરી. ॥૬॥ સાત વ્યસન વશે જડબુદ્ધિ રે, કરે કેફ ન કાંઈ
 શુદ્ધિ રે ॥ કપટી ફૂટીલની મતિ બાધી ॥ ચોરી. ॥ ૭ ॥ મુખે ખોલે
 તેમીકું મીકું રે, મેલે નહી નજરે દીકું રે ॥ કયા રહિતનું દિલકું દીકું
 ॥ ચોરી. ॥૮॥ નિશાચારી ચારી મળી લેળા રે, શુકનાવળી સાધી
 લેળા રે ॥ જઈ રાજલંડર ઉખેળા ॥ ચોરી. ॥ ૯ ॥ મળી માણસ
 મારે ગામ રે, વાટ પાડે વિણાસે ઢામ રે ॥ સંશ્રામમાં આવે કામ
 ॥ ચોરી. ॥ ૧૦ ॥ સંધી છેદીને ખાતર પાડી રે, લીધા માલ અ-
 મુલ્ય ઉપાડી રે ॥ જામે જુઠ અન્યાય કરે દહાડી ॥ ચોરી. ॥૧૧॥
 પગી પંડિત પગલાં જોતો રે, પાપિષ્ઠની પાસે પહોંચો રે ॥ પક-
 ડ્યો પ્રપંચી રાતો રે ॥ ચોરી. ॥૧૨॥ કર કેશ બાંધ્યા કરી તાણી

રે, પાંપણથી પટે પૂર પાણી રે ॥ આવી આપ કીધી જે કમાણી ॥
ચોરીના ૧૩ ॥ પગ બેડી ગળામાં તોક રે, બેવા મળ્યા હજારે લોક
રે ॥ મળ્યા માનવી થોકે થોક ॥ ચોરીના ૧૪ ॥ સહુ મુખથી ઉચ્ચરે
એમ રે, જનેતાયે જણ્યો તુને કેમ રે ॥ ન્હાનો કાં ન મૂળો રહ્યો ક્ષેમ
॥ ચોરીના ૧૫ ॥ બોલે કુવચન કઠવા બોલ રે, ફિટ ફિટ રે પુટલ ઢાલ
રે ॥ નિહંથી નિગુણ નિટોલ ॥ ચોરીના ૧૬ ॥ કોટવાળ સેનાપતિ
હાસ રે, છેદી છરપલે કણને નાસરે ॥ લેઈ ચાલ્યા એહને ઉદાસ ॥
ચોરીના ૧૭ ॥ મારતા કોરડા છડી ઠંઠ રે, ઢીંચણ કાંણી પાટુ પ્રચંદરે
॥ મારે લાત ઇટ્યોના ખંડ ॥ ચોરીના ૧૮ ॥ શ્રવે શ્રેષ્ઠિત ત્રોડે માંસ
રે, હેળે નિંદે હણે કરે હાંસ રે ॥ હીન હીન પીડયો બૂખ ખ્યાસ ॥
ચોરીના ૧૯ ॥ કોપે નૃપ લિયે ઘર લુટી રે, જીલ નેત્રને કાઠે ખુટી રે
॥ બાંધે તોયે તે ન શકે છુટી ॥ ચોરીના ૨૦ ॥ મારે શૂળ મુસળ કુહાડે
રે, મુઢગર મુષ્ટિથી તાડે રે ॥ નેત્ર નરકમાં દુઃખ દેખાડે ॥ ચોરીના
૨૧ ॥ શીશ મૂડીને ચુનો લગાવે રે, અવળે ગરધવ ચડાવે રે ॥ કુસુમ
કરેણાની માળ પહેરાવે રે ॥ ચોરીના ૨૨ ॥ વાળે વાળને ફેરવે ચોરેરે,
પૂઠે ન્હાના માણસો નોર રે ॥ ઉઠે એહને સોરખકોર ॥ ચોરીના ૨૩ ॥
તેને દીયે શૂળી ગળે પાર રે, મરીને જાવે તે જમ પાસરે ॥ છંડે ચોરી
કહે ખોડીદાસ ॥ ચોરીના ૨૪ ॥ ચોરી અવગુણ કહેતાં પ્રકાસુરે, ઓગણીશે
સોળનો આસુ રે ॥ બેડી પુરકતે ચોમાસુ ॥ ચોરીના ૨૫ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી સત્યબાવીશી.

(માળા ક્યાં છે રે, એ દેશી.)

ટેક મ મૂકો રે, ધરિયે ધર્મ વિવેક કે સત્ય ન ચૂકો રે ॥ સત્ય
થકી સહુ જન સનમાને, ખ્યારા મારા ॥ ધ્યાન ધરે ધરણિંદો ॥ શોભ
વહન સૂધારસ વરસે, હિમ કરણ જિમ ચંદોરે ॥ ટેકના ૧ ॥ એ આંક-
ણી ॥ સત્ય વાચક લાયક નર જગમાં, ખ્યારાના હાયક બુદ્ધિ નિધાન
॥ પદ પદ સંપદ નવનિધિ પામે, મહિમા મેરૂ સમાન રે ॥ ટેકના ૨ ॥
દૂધ સરીખી કીરતિ પ્રસરે, ખ્યારાના જગમાંહી જશનો ઠંકો ॥ વૈરી
તો વનવાસે નાસે, વાળ ન હોવે વંકો રે ॥ ટેકના ૩ ॥ સત્ય થકી
સહુ જગ વસ્ય ચાવે, ખ્યારાના અહો નિશ એહને ધ્યાવે ॥ મુર
નર પશિત શીશ નમાવે, ઈંદ્ર આપે ગુણ ગાવે રે ॥ ટેકના ૪ ॥ સત્ય
પુરૂષે પ્રતિજ્ઞા પકડી, ખ્યારાના પ્રાણ છતાં નવિ મુકે ॥ ચાતુર ટેક

ધરી ધન જળશું, ચન્ય ઉઠકથી ન દુકે રે ॥ ટેક. ॥ ૫૫ ॥ મીન મરાળ
 સરોવર મેલી, ખ્યારા. ॥ છિલર દિલમાં ન આણું ॥ સત્યવાદી તેમ ટેકને
 થેકી, મૃધાવાદ ન ટાણું રે ॥ ટેક ॥ ૬ ॥ સૂર સુલટ સંઆમે સનમુખ,
 ખ્યારા. ॥ આયુદ્ધ યુદ્ધ મયાવે ॥ પ્રાણની હાણુ ગણે નહી મનમાં,
 ચરણ પાછા નવિ ઠાવે રે ॥ ટેક. ॥ ૭ ॥ રણમાં ધર શંસારે ઘણું છે,
 ખ્યારા. ॥ કોઈ ન સત્યને તોલે ॥ કષ્ટ પડે કાયરતા નાણું, યોદ્ધા વ-
 ચન નવિ ડોલે રે ॥ ટેક. ॥ ૮ ॥ સીતા માતા જગત વિખ્યાતા, ખ્યા-
 રા. ॥ શિયળ રચણુ ગુણુ ખાણી ॥ સત્ય રાખણુને પાવક પેઠાં, અભિ-
 થી પ્રસંધી પાણી રે ॥ ટેક, ॥ ૯ ॥ ગજસુકુમાળમુનીસર મ્હોટા, ખ્યા-
 રા. ॥ ટેકથી ધ્યાનજ ધરીયા ॥ અભિ હહન સહન કરીને, શિવ રમ-
 ણીને વરીયા રે ॥ ટેક. ॥ ૧૦ ॥ ઉઠધિમાં અરણિક શ્રાવકને, ખ્યારા. ॥
 હવે પરિસહ દીધો ॥ પોતે ઉઠાઈ ઊંચો લીધો, તન મન નિશ્ચય કી-
 ધો રે ॥ ટેક. ॥ ૧૧ ॥ હરખ ધરી હરિશ્ચંદ નરેસર, ખ્યારા. ॥ કષ્ટ સ-
 હ્યાં સત્ય માટે ॥ તાત ટેક રાખણુ રઘુરાયા, પરવરિયા વનવાટે રે ॥
 ટેક. ॥ ૧૨ ॥ દળ બળ લેઈ દશારણુ ભદ્રે, ખ્યારા. ॥ વાંઘાં શ્રી વર્દ-
 માન ॥ ઇંદ્ર સંગાથે અડિંગો કીધો, લીધો સંયમ ધરી માન રે ॥ ટેક.
 ॥ ૧૩ ॥ એમ અનેક નર ટેક ગ્રહીને, ખ્યારા. ॥ ગ્રાહક ધર્મ સધીર
 ॥ સત્ય સુધારસ સ્વાદમાં લીના, જયું વન કોયલ કીર રે ॥ ટેક.
 ॥ ૧૪ ॥ કુંજનમેં કરિ કેળિ કરંતા, ખ્યારા. ॥ આરામે અચનીશ ॥
 ॥ જળામાંહી મીન મરાળ સરોવર, મુક્તિ ધ્યાને મુનીશરે ॥ ટેક. ॥ ૧૫ ॥
 તિમહિજ સત્ય સુગંધે રસીયા, ખ્યારા. ॥ કસિયા શીળ કછોટા ॥
 મનમથ મથન કરી મન જીત્યો, મહિમંડળમાં મોટા રે ॥ ટેક.
 ॥ ૧૬ ॥ વસુ વસુધાપતિ વસુધા વહિતો, ખ્યારા. ॥ સત્યવાદી તે સ-
 મેનો ॥ અસત્ય વચન ઉચ્ચાર કર્યાથી, સાતમી પુઠવિયે પડેત્યો રે
 ॥ ટેક ॥ ૧૭ ॥ કમળપ્રભાણિ ગુણનો હરિયો, ખ્યારા. ॥ મન મા-
 તંગે ચઢિયો ॥ વિપરીત વચન પ્રજ્ઞયો ભારી, ભવ અટવી રડવ-
 ડિયો રે ॥ ટેક. ॥ ૧૮ ॥ અસત્યથી અવગુણુ અનંતા, ખ્યારા. ॥ ગુણુ
 સંરવે ભય ઊડી ॥ સત્ય વિવેકના ટેકને થેકી, ગયા દુઃખ હરિયે
 ખુડી રે ॥ ટેક. ॥ ૧૯ ॥ સત્ય સરોવર સમતા જળમાં, ખ્યારા. ॥ કેળિ
 કરો મન ભાવે ॥ આતમ અંતર નિર્મળ થાવે, કર્મ મલીન મળ
 ભાવે રે ॥ ટેક. ॥ ૨૦ ॥ લેશ્યા સોમ શુભ પુણ્યના ભાગી, ખ્યારા. ॥
 અસંજમસ વિધ ત્યાગી ॥ પૂજ્ય પુનજી સ્વામી સોભાગી,

તસ્ય ચરણે લય લાગી રે ॥ ટેક. ॥૨૧॥ તેહ ગુરુ ગુણ ગેહ પસાયે,
ખ્યારા.. ॥ સત્યબાવીશી બનાવી ॥ ખોડાજી કહે ખાંત ધરીને, લબ્ય
જીવોને સમબની રે ॥ ટેક. ॥ ૨૨ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રાવકના એકવીશગુણની સજ્જાય.

(ચોપાઠની દશી.)

સદ્ગુરુ કહે નિસુણો લવિલોક, ધર્મ વિના લવ હોયે ફાક ॥
ગુણ વિણ ધર્મ કિયો પણ તથા, આંક વિના મીડાં હોય ચથા ॥૧॥
ધર્મરચણને તેહ જ યોગ, જેહને અંગે ગુણ અલોગ ॥ શ્રાવકના
ગુણ તે એકવીશ, સુત્રે લાંખ્યા શ્રી જગદીશ ॥ ૨ ॥ પહેલે છળ-
છળિયો નવિ હોય, બીજે ઇન્દ્રિય પટુતા હોય ॥ ત્રીજે સોમસ્વ-
ભાવી જાણ, ચોથે લોક પ્રિય શુભ વાણ ॥૩॥ ચિત્ત સંકલેશ તજે
પાંચમે, છઠ્ઠે અપજશથી વીરમે ॥ પરને વંચક નહિ સાતમે, દાક્ષિણ-
વંત હોયે આઠમે ॥ ૪ ॥ લજ્જાવંત નર નવમે કહ્યો, કડ્ડણકારી દશમે
હ્યો ॥ એકાદશમે હોયે મધ્યસ્થ, દ્વાદશમે ગુણરાગી પ્રશસ્ત ॥૫॥
ધર્મકંથા વલ્લભ તેરમે, શુભ પરિવાદ સહિત ચૌદમે ॥ ઉત્તરકળે
નિજ હિતકર, કરે કાજ પંદરમે વીચાર ॥ ૬ ॥ પેંડશમે ગુણ
દોષ વિશેષ, જાણે નિજ પર સમ વડલેખ ॥ સદાચાર જ્ઞાનાદિક
વૃદ્ધ, સ ૧૨મે સેવે તે સિદ્ધ ॥૭॥ અઠદશમે ગુણવંત મહંત, તેહ-
નો વિનય કરે મન ખંત ॥ ન વીસારે કીધો ઉપગાર, શ્રાવક ગુણ
ઓગણીશમે સાર ॥ ૮ ॥ ગીતારથ સાધે પરપત્ય, વીશમા ગુણને
ધારે અત્ય ॥ ધર્મકાય કરવે હોય દક્ષ, એકવીશમે ગુણ એ પ્રત્યક્ષ
॥ ૯ ॥ એ માંહેલા ઓગણીશ વિરહાત, શ્રાવક ધર્મની નહિ પ્રતિ
પત્તિ ॥ ચોથા ચૌદશમા ગુણ વિના, અંગીકર્યો પણ હારે જના
॥ ૧૦ ॥ તે માટે ગુણ અંગે ધરો, જિમ શ્રાવકપણું સુધુ વરો ॥ પંડિત
શાંતિવિજયનો શિષ્ય, માનવિજય કહે ધરી જગીશ ॥ ૧૧ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી ઘડપણની સજ્જાય.

ઘડપણ કાં તું આવીયો રે, તુજ કોણ જોવે છે વાટ ॥ તું સહુને
આજામામણો રે, જેમ માકણ ભરી ખાટ રે ॥ ઘડપણ. ॥ ૧ ॥ એ
આંકણી ॥ ગતી ભાગે તું આવતાં રે, ઉદમ ઊડી રે જાય ॥ દાંત-
હલા પણ મક્ષી પડે રે, લાજ પડે મુખમાંયરે ॥ ૨ ॥ ૨ ॥ બજ

ભાગે આંખોતાણું રે, શ્રવણે સુંણું નવિ જાય ॥ તુજ આવે અવગુ-
ણ ઘણા રે, વળી ઘોળી હોવે રોમરાય રે ॥ ઘ. ૩ ॥ કેઠ દુઃખે ગૂઢ
રહે રે, મુખમાં શ્વાસ ન માય ॥ ગાલે પડે કરોચલી રે, રૂપ શરી-
રનું જાય રે ॥ ઘ. ૪ ॥ જીભલડી પણ લડથડે રે, આણ ન
માને કોય ॥ ઘેર સહુને અળખામણો રે, સાર ન પૂછે કોય રે ॥ ઘ.
૫ ॥ દીકરા તો નાસી ગયા રે; વહુઅર દે છે ગાળ ॥ દીકરી નાવે
દુકડી રે, સખળ પડયો છે જાનળ રે ॥ ઘ. ૬ ॥ કાને તો ધાકો
પડી રે, સાંભળે નહીય લગાર ॥ આંખે તો છાયા વળીરે, એતો દેખી
ન શકે લગાર રે ॥ ઘ. ૭ ॥ ઉમરો તો ડુંગર થયો રે, પોળ થઇ
પરદેશ ॥ ગોળી તો ગંગા થઇ રે, તમે જીઓ જરાના વેશ રે
॥ ઘ. ૮ ॥ ઘડપણ વહાલી લાપશી રે, ઘડપણ વહાલી ભીંત ॥
ઘડપણ વહાલી લાકડી રે; તમે જીઓ ઘડપણની રીત રે ॥ ઘ. ૯ ॥
ઘડપણ તું અકલ્યાગરો રે, અણ તેડયો મ આવેશ ॥ જોવનિયું જગ
સાંહલું રે, જતન હું તાસ કરેશ રે ॥ ઘ. ૧૦ ॥ ફટફટ તું અભા-
ગીયા રે, જોવનનો તું કાળ ॥ રૂપ રંગને ભાગતો રે, તું તો મ્હોટો
અંડાળ રે ॥ ઘ. ૧૧ ॥ નીસ સે ઉસ્મસમે રે, દંવને દીજીયે ગાળ ॥
ઘડપણ કાં તું સરજીયો રે, લાગ્યો માહરે નિલાડ રે ॥ ઘ. ૧૨ ॥
ઘડપણ તું સદા વડો રે, હું તુજ કરે જીહાર ॥ જો મેં કહી છે
વાતડી રે, જાણજે તાસ વીચાર રે ॥ ઘ. ૧૩ ॥ કોઈ ન વાંછે તુજ-
ને રે, તું તો દૂર વસાય ॥ વિનયવિજય ઉવઝાયનો રે, રૂપવિજય
શુણુ ગાય રે. ॥ ઘ. ૧૪ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી નવકાર વાલીની સજ્ઞાય.

કહેજો અતુર નર એ કોણુ નારી, ધરમી જનને ખ્યારી રે ॥ જો-
ણે જાયા બેટા મુખકારી, પણ છે બાળકુમારી રે ॥ કહેજો. ॥ ૧ ॥
એ આંકણી ॥ કોઈ ઘેર સતી ને કોઈ ઘેર લીલી, કોઈ ઘેર દીસે પીળી
રે ॥ પંચ રૂપી છે બાળકુમારી, મનરંજન મતવાળી રે ॥ ક. ૨ ॥
હેઠા આગળ જોલી રાખી, નયણાશું બંધાણી રે ॥ નારી નહી પણ
મોહનગારી, જોગીશ્વરને ખ્યારી રે ॥ ક. ૩ ॥ એક પુરૂષ તસ ઉપર
ઠાઠે, ચાર સખીશું ખેલે રે ॥ એક બેર છે તેહને માથે, તે તસ કંઠ ન મેલે
રે ॥ ક. ૪ ॥ નવ નવ નામે સહુ કોઈ માને, કહેજો અર્થ વિચારી
રે ॥ વિનયવિજય ઉવઝાયનો સેવક, રૂપવિજય શુદ્ધિ સારી રે ॥ ક. ૫ ॥

અથ શ્રી જિનરક્ષિત અને જિનપાલિતનું ચોદાલિયું.

॥ દોહા. ॥

અનંત સિદ્ધ આગે હુવા, વળિ હોવંતા જેહ ॥ અનાગતે જે
હોયશે, હું પ્રણમું ધરિ નેહ ॥૧॥ પાપ અઠારે અતિ ખુરાં, પરિ-
અહ મહા વિકરાળ ॥ પ્રીતિ મિત્રાઈ ગણે નહી, સહુ ગણને દિયે
બાળ ॥૨॥ દુઃખદાતા છે પરિઅહો, મહોટી માયા જાળ ॥ દોનું ભાઈ
એ દુઃખ સહ્યાં, જિનરક્ષિત જિનપાળ ॥૩॥ ઘરમાં ધન છે અતિ
ઘણું, તોય ન પહોચી હામ ॥ પચી રહ્યા છે પ્રાણીયા, કિમ પામે
તે ઠામ ॥૪॥ કોણુ નગરી વસતા હતા, કિમ દુઃખ સહ્યાં અપાર
॥ સાવધાન થઈ સાંભળો, તેહનો કહું વિસ્તાર ॥ ૫ ॥

દાલ ૧ લી.

ચંપા નગરી સોહામણી, દીઠે હરખિત થાય રે, લોક વ્યાપારી
અતિ ભલા, વળિ શેઠ ઘણા તિણ માંય રે ॥ ધનના લોભી વાણી-
યા ॥૧॥ એ આંકણી ॥ શેઠ માકંદીના દીકરા, દોનું વઠા વ્યાપારી
રે ॥ નાવા લેઈને સમુદ્રમાં, ઉતરયા વાર અગીયારી રે ॥ ધ૦ ॥૨॥
લાભ કમાઈ આવીયા, મેળવી માયા ભારીરે ॥ લોભ મટ્યો નહી
માંહલો, ખારમી વાર હુઆ તૈયારી રે ॥ ધ૦ ॥૩॥ આવી માખાપને ઈમ
કહે, અમે જાશું સમુદ્ર વ્યાપારો રે ॥ માતાપિતા તવ ઈમ કહે, ભ-
લી નહી ખારમી વારો રે ॥ ધ૦ ॥૪॥ ઘરમાં ધન છે અતિ ઘણું,
તેહને લગાડો લેખે રે ॥ સાત પેઢી લગે નહિ ટળે, અણુઘટતાં
દુઃખ કોણુ દેખે રે ॥ ધ૦ ॥૫॥ માઆપે વચન કહ્યાં ઘણાં, પણ તે નહિ
કાંઈ પાળે રે ॥ કરિયાણા લેઈ તિહાં થકી, સમુદ્ર માંહે તે ચાલે રે
॥ ધ૦ ॥૬॥ અનેક જોજન ગયા પછી, ભીડીયો ઉઝાપાતો રે ॥ દે-
ખીને મન ચમકીયા, એ તો ખગડી દીસે છે વાતો રે ॥ ધ૦ ॥૭॥ અ-
કાળે વીજ ગાળ્યો, નાવા કંપણુ લાગી રે ॥ વાયરે ચળી હેડી પડી,
કાંઈક નાંગર ભાંગી રે ॥ ધ૦ ॥ ૮ ॥ વિધાધરની દીકરી, વિધા
વિસરીયાં ખસાવે રે ॥ ગરૂડ દેખી સરપણુ છીપે, ફર ખાહિર જિમ
નાવે રે ॥ ધ૦ ॥ ૯ ॥ ભરતારરે કુટી નાર તે, કાંઈ કોળાહળ શબ્દ
પોકારે રે ॥ નાવા સમુદ્રમાં ખુડતાં, રોવંતા રીવ પાડે રે ॥ ૧૦ ॥
હાહાકાર હુઆ ઘણો, તિહાં પાટીયું હાથજ આય રે ॥
ખીજ તો અસકી પડયા, બે ભાઈ તરંતા જાય રે ॥ ધ૦ ॥ ૧૧ ॥

રત્નદ્વીપે તે આવીયા, તિહાં મનમાન્યાં કૃણ ખાય રે ॥ નાળીયેર ફાડી તેલ કાઢીને, ચોપડે બેઠા છાય રે ॥ ૬૦ ॥ ૧૨ ॥

(દાહા.)

રચણાદેવી તેણે અવસરે વસતી દ્વિપ મઝાર ॥ પાપ કરિ હર્ષિત હુવે, અધરમ સેવણહારા ॥ ૧ ॥ નિત્ય નવાં સુખ ભોગવે, રહે વિષય રસ ભાગ ॥ મહેલ અતિ રણિયામણો, તસ ઘર ચૌદિશ ખાગ ॥ ૨ ॥ ખે ભાઈ ચિંતા કરે, પુરવ વાત વિચાર ॥ આર્તધ્યાન કરતાં થકાં, દેવી આવી તિણિવાર ॥ ૩ ॥ ખડગ છે તેહના હાથમાં, કીધું રૂપ કુરૂપ ॥ નયણાં દોય ફાટી થકી, બુઝી દીસે વિરૂપ ॥ ૪ ॥ અહો માકં-દીના દીકરા, માનો વચન નીરધાર ॥ તુંમે મુજશું સુખ ભોગવો, નહીતો કરીશ નિહાર ॥ ૫ ॥ માન્યું વચન એ બેહુ જણે, લેઈ ચાલી આવાસ ॥ અશુભ પુદ્ગળ સહુ કાઢીને, ભોગવે ભોગ વિલાસ ॥ ૬ ॥ નિત્ય અમૃત કૃણ ભોગવે, નિત્ય નિત્ય નવલા વેશ ॥ કાળ કેતો એક નિર્ગમ્યો, આવ્યો ઇંદ્ર આદેશ ॥ ૭ ॥

॥ દાલ ૨ જી.

(હું તુજ આગળ શી કાનંયા લાલ એ દેશી.)

હાથ જોડીને એમ કહે રે લાલ, સાંભળો મેરી વાત રે ॥ વાલ્મ મોરા ॥ ઇંદ્રે હુકમ ફરમાવિયો રે લાલ, સમુદ્ર વારણ બાય રો ॥ વાળા મુજ વિનતરી અવધારજો રે લાલ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ જોઈહાં અરતિ ઉપજે રે લાલ, તો જાણે પૂરવ ખાગરે ॥ વાળા દોય ઋતુનાં કૃણ ખાયજો રે લાલ, કરજો મનમાન્યા રંગ રે ॥ વાળા મુઠ ॥ ૨ ॥ એ કૃણને ખાધાં થકારે લાલ, જાગશે વિષય વિકાર રે ॥ વાળાકામ દીપાવણુ એહ છે રે લાલ, મનઈચ્છા પુરણુ હાર રે ॥ વાળા મુઠ ॥ ૩ ॥ વાળ્ય ઘણી છે એ ખાગમારે લાલ, સરોવર ઘણાં તિણુ ઠાણુ રે ॥ વાળા ॥ મોર બપેયા કોયલ લવે રે લાલ, જેહની મીઠી વાણુ રે ॥ વાળા મુઠ ॥ ૪ ॥ તિહાં કદી અરતિ ઉપજે રે લાલ, તો ખાગ ઉચ્ચરમાં બાય રે ॥ વાળા ॥ દોય ઋતુનાં સુખ ભોગવો રે લાલ, જિ

૧ પાઉંસ ઋતુ તે, અસાઠ અને શ્રાવણ માસ, તથા વર્ષા ઋતુ તે ભાદરવો અને આસો માસ એ બે ઋતુનાં.

૨ શરદ ઋતુ તે, કારતક અને માગશર માસ, તથા હેમંત ઋતુ તે, પોસ અને માહા માસ. એ બે ઋતુનાં.

હાં ચકવા ચકવી શ્રજ્ઞ થાય રે ॥ વાં ॥ મું ॥ પાતિમહિમ પશ્ચિ
મ ખાગમાં રે લાલ,, દોય ઋતુનાં ફળ ખાઓ રે ॥ વાં ॥ કીડા
કરજો મનગમી રે લાલ, પણ દક્ષિણખાગ મ જાઓ રે ॥ વાં ॥ મું
૬ ॥ તેહમાં સર્પ છે મોટકો રે લાલ, ચંડરૈ દ્ર કાળિનાગ રે ॥ વાં ॥
રખે પીડા તુમને કરે રે લાલ; મુજ તુમ ઉપર રાગ રે ॥ વાં ॥
મું ॥ ૭ ॥ ઘાંત છે લોહજ સરિખા રે લાલ, જીભ તડબહ જાણુ
રે ॥ વાં ॥ તિણુ કારણુ વરજી અધુ રે લાલ, રખે લીયે તુમ
પ્રાણુ રે ॥ વાં ॥ મું ॥ ૮ ॥ એમ ત્રણે ખાગમાં રે લાલ, સર્વ
કાળ ગહઘાટ રે ॥ વાં ॥ સુખશાતા ઘણી પામશે રે લાલ, જે
જ્યો માહરી વાટ રે ॥ વાં ॥ મું ॥ ૯ ॥ એમ શીખામણુ દેઈ
કરી રે લાલ, કહીને વારંવાર રે ॥ વાં ॥ રચણાદેવી ચાલી સ-
હી રે લાલ, વાંસે એકલડા નિરધાર રે ॥ વાં ॥ મું ॥ ૧૦ ॥
॥ દોહા. ॥

દોનું ભાઈ ચિત્ત ચિંતવે, આરતિ મનમાં થાય ॥ સુખ પામે
જેમ આત્મા, પૂરવ ખાગમે જાય ॥ ૧ ॥ તિમહિજ પશ્ચિમ ઉત્તરે,
પણ સુખ ન લહે લગાર ॥ તવ મનમાંહે ચિંતવે, બેહુ ભાઈ તેણિ-
વાર ॥ ૨ ॥ દક્ષિણ દિશિના ખાગમાં; જતાં વારયા બહુ વાર
॥ તેહનું કારણ શું હશે, ઈમ કહી આઝ્યા તિવાર ॥ ૩ ॥ તેહમાં
ફગંધ અતિ ઘણી, હાડ ઘણાં તિણુ માંય ॥ શુળીએ પુરૂષ દેખીને,
સાંધા લીલા થાય ॥ ૪ ॥ કોણુ નગરી વસતા હતા, કિમ વસ્ય પ-
ડિયા આય ॥ કોણુ અન્યાય તુમે કર્યો, શુળીએ લીધા ચડાય ॥ ૫ ॥
હું કાકંદીનો વાણિયો, કિરિયાણાં વેચણુ કાજ ॥ વહાણુ ભાગ્યું આં-
હિ આબિયો, રચણા વસ્ય પડ્યો આજ ॥ ૬ ॥ સંસારનાં સુખ
લોગવ્યાં, કાળ કેતો એક જાય ॥ થોડે વાંક પડે થકે, મને શુળીએ
લીધા ચડાય ॥ ૭ ॥ જે વંછો ચંપા લણી, તો પૂરવ ખાગમાં જઈ ॥
શેલક ચક્ષને પૂજશે, તો ઘર દેશે પહોચાઈ ॥ ૮ ॥

દાલ રે જી.

(હાંરે લાલા નેમ વંદણુને જાયશુ. એ દેશી.)

હાંરે લાલા દોનું ભાઈ રાવે ઘણા, એ તો ભુંડી દીસે છે નાજી

૧ વસંત ઋતુ તે ફાગણ અને ચૈતર માસ, તથા ચિત્ત ઋતુ તે,
વૈશાખ અને જ્યેષ્ઠ માસ, એ બે ઋતુનાં.

લાલા ॥ જો એ પાપિણી જાણશે, તો દેશે આપણને માર રે લાલા
 ॥ નારીનો નેહ નિવારજો ॥૧॥ એ આંકણી ॥ હાં ॥ પૂર્વ ભાગમાં
 આવીયા, કાંઈ યજ્ઞ આંચે તેણી વાર રે લાલા ॥ કેહને ઉતાં ઇંદ્રિયાં
 થકી, કેહને ઉતાં પાર રે લાલા ॥ નાનાર ॥ હાં ॥ હાથ જોડીને એમ
 કહે; અમે હોતું દુઃખીયા અપાર રે લાલા ॥ કૃપા કરી અમ ઉપરે,
 દુઃખમાંથી પાર ઉતાર રે લાલા ॥ ના ॥ ૩ ॥ હાં ॥ દેવીનો મોહ
 મત આણજો, મહારી પીઠે એસો આય રે લાલા ॥ જો મન ડોલ્યું
 જાણ્યું, તો દેશું તમને ઢાળિ રે લાલા ॥ ના ॥ ૪ ॥ હાં ॥ ધીર
 જ ધરી પીઠે ચઢ્યો, દેવી આવી તેણિવાર રે લાલા ॥ હાથમાં ખડગ
 બીહામણું, મુખથી બોલે માર માર રે લાલા ॥ નાનાપા ॥ હાં ॥ કરકાં
 વચન કહ્યાં ઘણાં, પણ ડરિયા નહીંય લગાર રે લાલા ॥ તવ
 શણગાર સોળે સજી, ધુધટ કાઢ્યો તેણીવાર રે લાલા ॥ નાના ॥ ૧ ॥
 હાં ॥ મીઠાં વચન કહ્યાં ઘણાં, મને કાંઈ મેલી નિરધારે કંતા ॥ ઇંદ્રિય
 અટવી ઉજડમાં, મને કોણ દેશે આધાર રે કંતા ॥ અખળા સાહમું
 જોઈએ ॥ ૭ ॥ હાં ॥ સુખ ભોગવો સંસારનાં, એમ કેમ દીયો છો છેહરે
 કંતા ॥ પ્રિત વિચારો પાછલી; મહારી દુઃખણી દેખો દેહ રે કંતા
 ॥ અનાટ ॥ હાં ॥ અવધિજ્ઞાને જોઈયું, જિનરક્ષિત ડગીયો જાણુ રે
 લાલા ॥ ચળાવવાને કારણે તે ઇંદ્રિય વિધ બોલે નાણુ રે લાલા ॥ નાના ॥ ૬ ॥
 હાં ॥ જિનપાલિત કઠોર છે, એને ક્યા નહિ દિલમાંયરે કંતા ॥ જિન
 રક્ષિત તું માહરે, પ્રાણુઆધારજ થાય રે કંતા ॥ અ ॥ ૧ ॥ હાં ॥
 અંતર દ્રવ રૂઢન કરે, વળિ કરે આકંઠ પોકાર રે કંતા ॥ આડી
 નજરે જગાવતી, હું દેખું તુજ અણુહાર રે કંતા ॥ અ ॥ ૧ ॥
 હાં ॥ કુલતણી વૃષ્ટિ કરે, વળી ગંધ ચૂરણનો મેકરે કંતા ॥ ત્રીન ઘંટા
 વજડાવતી, એતો બોલ વચન સનેહ રે કંતા ॥ અના ॥ ૧૨ ॥ હાં ॥ મેં
 ઉપગાર ક્રિયા ઘણા, તુમે વિસરી મત જાઓ રે કંતા ॥ જે ચૂકી
 તે ખતલાય ઘો, એવા નિર્લજ જુમે ન થાઓ રે કંતા ॥ અના ॥ ૧૩ ॥
 હાં ॥ કિમ મુજથી લુખા થયા, મ્હારું હૃદય કાટી જાય રે કંતા ॥
 તુમારું દરિયણુ દેખીને, હુંતો પગ પુણું ચિત્ત લાય રે કંતા ॥
 એ ॥ ૧૪ ॥ હાં ॥ ભરસમુદ્રમાં કાં મુકો, મને એકલડી નિરધાર રે
 કંતા ॥ પ્રાણુ તણું તુમ ઉપરે, મ્હારે બીજો કવણુ આધાર રે કંતા
 ॥ અના ॥ ૧૫ ॥ હાં ॥ મુજને ન મેલો એકલી, તમે ક્યા કરો મહારાજ રે
 કંતા ॥ તુમ વિષુ જીવાશે નહી, મ્હારાં સફળ કરોને કાંજ રે કંતા

॥અઘા॥૧૬॥ હાંં એમ ગુણગ્રામ ક્રિયા ઘણા, એક વાર તું નયણે
નિહાળ રે કંતા ॥ વચન વિષયનાં સાંભળી, જિનરક્ષિત જીએ
ભાળિ રે લાલા ॥ નાં ॥ ૧૭ ॥ હાંં દેવી સામું જોતાં થકાં,
તિહાંં જાગ્યો મોહ વિકાર રે લાલા ॥ દુઃખ પડ્યાં તે સાંભળો,
કહે કવિજન વારંવાર રે લાલા ॥ નાં ॥ ૧૮ ॥

॥ દોહા ॥

યજ્ઞે ડગીયો જાણિને, ઢાળિ હીધો તેણિવાર ॥દેવી આવી ઉતા-
વળી, વચન કહે નિરધાર ॥ ૧ ॥ કોધ કરી ત્રશુળ વડે, ખંડો-
ખંડ કરી ધાર ॥ દશ દિશી ઉછાળતી, હાંધેત હુએ તેણિવાર ॥૨॥
જિનરક્ષિત દુઃખીયો થયો, જોયાનાં ફળ જાણુ, ચંપા પણુ પહોત્યો
નહી, વચમાં છોડ્યા પ્રાણુ ॥૩॥ વૈરાગ્યે ધર નવિ તજ્યું, હુધં
શરમ નહિ ભાલ ॥ શિવનગરી પહોત્યો નહી, નરકે ગયો તતકાળ
॥૪॥ રચણા દેવી કામિની, શેલક યજ્ઞ તે સાધ ॥ ચંપા તે મુક્તિ
ભલી, સંસાર સમુદ્ર અગાધ ॥ ૫ ॥

॥ દાલ ૪ થી. ॥

જિનપાલિતે મનને ધારી, એતો કપટી હીસે છે નારી ॥ પૂરવનો
મોહ નવિ આણ્યો, એ તો કાચો સગપણુ જાણ્યો ॥ ૧ ॥ યજ્ઞ ઉપર
નિશ્ચય ધાર્યો, તેણે ચંપાખાગ ઉતાર્યો ॥ યજ્ઞ કહે ચંપાએ જાણ્યો,
હોશે તુમને સવાયો ॥૨॥ જિનપાલિતે નિજ ધર આવી, સઘળાને
વાત સુણાવી ॥ જિનરક્ષિતનો શોક કીધો, કેતા કાળ લગે પરસિદ્ધો
॥૩॥ એહવે વીર ચંપાએ આયા, તે તો સઘળાને મન ભાવ્યા ॥
જિનપાલિત (દેશના) સુણવા લાગ્યો, ધરવાસ થકી મન ભાગ્યો
॥૪॥ મન શિવરમણીશું લાગ્યો, સંયમ લઈ થયો વૈરાગ્યો ॥ અંગ
અગિયારે તે લખિયો, પહેલે દેવલોકે અવતરીયો ॥ ૫ ॥ એણે તપ
કરી કાયા ગાળી, મહાવિદેહે મનુષ્ય હોશે મહાલી ॥ તિહાંં હીક્ષા
લેઈ કેવળ પાસે, સહુ દોષ ટાળી મોક્ષ જાશે ॥ ૬ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી અર્હન્નકમુનિનું અષ્ટદાલિયું.

॥ દાલ ૧ લી ॥

(ઇંડર આંખા આંખલી રે. એ દેશી.)

સરસતી સામિણી વીનવું રે, પ્રણમું શ્રી ઋષિરાજ ॥ સાધુ
શિરોમણી ગુણનીલો રે, અર્હન્નક ઋષિરાજ ॥ મુનીસર ॥ ગાયશું

શુભ ગંભીર ॥ મેરૂ તણી પરે ધીર ॥ મુનીનાગાના ૧ ॥ એ આંકણી ॥
 તુંગીયા નગરી સુદર રે, જિતશત્રુ નામે રાય ॥ રાજ રીતી આલે
 સહા રે, આણુ ન લોપી જાય ॥ મુનારા ॥ તિણુ નગરી વ્યવહારિયો
 રે, હત વશે શુભ અંગ ॥ હતા નારી તેહની રે, પીયુષું રાતી
 રંગ ॥ મુનીનાગા ॥ અહંનક શુત વાલહોરે, ચંદ્ર વંદન સુકુમાળ ॥
 લક્ષણ ખત્રીયે શોભતોરે, લોલા લચ્છ ભુપાળ ॥ મુની ૦ ॥ ૪ ॥ ઇણુ
 અવસર તિહાં આવીયો રે, અહંનક મિત્ર સૂરીશ ॥ હતશે વંદન
 આત્યો રે, ધર્મ સુણે મન હિંસ ॥ મુનીનાગા ॥ વૈરાગ્યે મન વાળિયું
 રે, હોહિલે એ અવતાર ॥ આર્ય દેશ કુળ મોટકે રે, હોહિલો જન્મ
 વિચાર ॥ મુનાગા ॥ જૈન ધર્મ તે હોહિલોરે, હોહિલો સાધુ સંયોગ ॥
 રાજ ઋદ્ધિ પામી ઘણી રે, ભવ ભવ ભામિની ભોગ ॥ મુનીનાગા ॥
 હત સુણી તે દેશના રે, મન ભીન્યો વૈરાગ ॥ ઘર આવી ઘરણી
 ભણી રે, તેહ સુણાવે લાગ ॥ મુનીનાગા ॥ વળતી બોલી વાલહી રે,
 સાંભળો જીવન પ્રાણ ॥ પિયુ પાખે કોણુ માહરે રે, સુખ દુઃખ કેરો
 જાણુ ॥ મુનીનાગા ॥ બાળક સુત માથે કરી રે, લીધો સંયમ ભાર ॥
 પંખ વિના શી પંખણી રે, કંથ વિના શી નાર ॥ મુનીનાગા ॥ ૧૦ ॥ ખાંડા
 ધાર તણી પરે રે, સંયમ સુધો પંથ ॥ આરાધે જિન આણુશું રે,
 હત નામે નિર્ગંથ ॥ મુનીનાગા ॥ ૧૧ ॥ કોમળ કાયા નહાનડો રે, અહંનક
 કાપરાય ॥ પ્રેમ ધરી પાળે પિતારે, આપ ગોચરીયે જાય ॥ મુની ૦
 ॥ ૧૨ ॥ બાળક સુત બેઠો રહે રે, તાવડ ન ક્ષણ ખમાય ॥ વૈયાવચ્ચ
 કરે તાતની રે, મોહ ન જાત્યો જાય ॥ મુનીનાગા ॥ ૧૩ ॥ ઇણુ અવસર હત
 સાધુજી રે, પાળી નિરતિચાર ॥ પરલોકે પહોત્યા સહી રે, બાળક
 કોણુ આધાર ॥ મુની ૦ ॥ ૧૪ ॥

॥ દોહા ॥

અહંનક છાનો રહે, હાથ થકી સુખ ભીડ ॥ પણ જે નયણાં
 નીગળે, તેહ જણાવે પીડ ॥ ૧ ॥

દાલ ૨ જી.

(પ્રવહણુ તિહાંથી પૂરીયાં રે લોલ. એ દશી.)

અહંનક ચિત્ત ચિંતવે રે લા ૦ ॥ કોણુ કરશે મુજ સારરે હો
 તાત જી ॥ ઘણી ટળી રણીયો થયો રે લા ૦ ॥ અવર ન કોઈ આધારરે
 હો તાતજી ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ પૂર્વ પરે સધળું ટળું રે લા ૦, બેઠો
 રહો તો જેહરે હો તાતજી ॥ મુનિવર વોહરણુ પાંગરયા રે લા ૦, સાધુ

સંઘાથે તેહરે હો તાતણી ॥ અહંનારા ॥ ખરે ખપોરે ગોચરી રે લાલ, ન-
ગર તણા પંથ દુર રે હો તાતણી ॥ તડતડતા તડકા પડે રે લાલ,
શ્વહ તણા વહેપુરે હોના ॥ અહંનાડા ॥ શ્વાસ ભરાણો સાધુણરે લાલ,
ધગધગ ધગતે પાયરે હોના ॥ તડકે તન રાતું થયું રે લાલ, જોવન
શોવન કાયરે ॥ હો. અનાઠા ॥ પાછું ફરી જોવે નહી રે લાલ, આગ-
ળનો અણગાર રે હોના ॥ આજ પિતા હોય માહરો રે લાલ, તો
પડખે એણીવાર રે હો ॥ અનાપા ॥ અહંનક થાક્યો ઘણો રે લાલ,
ઘેઠો હેઠ અવાસરે હોના ॥ ગોખે ધનવંત સુંદરી રે લાલ, હીઠો પ્રેમ
વિલાસ રે હો. ॥ અ. ॥ ૬ ॥

॥ દોહા ॥

તિણુ અવસર તેણે ગોખને, ઘેઠો દોઠી નાર ॥ તરૂણી તનમન
ઉછરું, નયણે ઝળકયું રે ॥ ૧ ॥

॥ દાલ રૂ જી. ॥

(જંબુદ્વીપના ભરતમાં. એ દેશી.)

તે તરૂણી ચિત્ત ચિંતવે, પિયુ આપ્યો પરદેશેરે ॥ વિરહ દહે
નવજોવના, પ્રાણી પ્રાણશું લેશે રે ॥ મુનિવર દેખી મન ચળ્યો ॥ ૧ ॥
॥ એ આંકણી ॥ રૂપે દીઠો રૂથડો, ચડતી જોવન વારો રે, નયણુ વ
યણે કરી નિર્મળો, મયણુ તણે અનુસારો રે મુનિ ॥ ૨ ॥ ભરજો
વન ઘર એકલાં, લક્ષ્મી તણો નહી પારો રે ॥ ચતુર ત્રિયા ચિત્ત ચિં-
તવે, રહેવું સ્વેચ્છાચારો રે ॥ મુનિ ॥ ૪ ॥ આઠ ગણો નરથી કહ્યો,
નારી વિષય વિકારો રે ॥ લાજ ચઉગુણી ચિત્ત ધરે, સાહસનો
લંકારો ॥ મુનિ ॥ ૪ ॥ કાજ કરે કુંજ રસમા, કીડી દેખી ડરપે
રે ॥ કુલે નારી બીડી પડે, સાપ સિરાયે ઝડપે રે ॥ મુનિ ॥ ૫ ॥
મન મધુકર ભમતો થકો, રાખી ન શકે કોઈ રે ॥ પક્ષ માલતી ક્ષણ
જોગને, વન વન ભમતો જોઈ રે ॥ મુનિ ॥ ૬ ॥ બાળ સાહેલી ભો
કલી, તેડાળ્યો ઋષિરાયો રે ॥ તતક્ષણ તે બિભી થઈ, પ્રેમદા લાગે
પાયો રે ॥ મુનિ ॥ ૭ ॥ શું મારો સ્વામી તુમે, કવણુ તુમારો દેશે
રે ॥ રૂપવંત રળિયામણા, હીસો જોખન વેશે રે ॥ મુનિ ॥ ૮ ॥ તા-
ત ન કીજે સાધુની, અમને લિક્ષા કાળે રે ॥ ભમર તણી પરે આ
ચરું, દેશ વિદેશનાં રાળે રે ॥ મુનિ ॥ ૯ ॥ તવ ધરણી ધરમાં ગઈ,
હીચકે હેજ ન માવે રે ॥ સિંહકેસરીયા સાધુને, મોઢક લેઈ વહોરા-

વે રે ॥ મુનિ૦ ॥ ૧૦ ॥ નેહ દ્રષ્ટે સન્મુખ જીવે, આજસ મોડે અંગે રે
 ॥ અખળા તે આતુર થઈ, પ્રગટ કીયો મન રંગો રે ॥ મુનિ૦ ॥ ૧૧ ॥
 હે ગુણવંતા સાધુજી, ભમવું ઘર ઘર ખારો રો ॥ દીક્ષા કુપ્પર પાળવી,
 વિષમો તુમ આચારો રે ॥ મુનિ૦ ॥ ૧૨ ॥ મ્હોટાં મંદિર માળીયાં, અ-
 વટી માંહે વાસો રે ॥ સુખે રહો મેલી કરી, પર ઘર કેરી આશો રે
 ॥ મુનિ૦ ॥ ૧૩ ॥ કિહાં હિંડોળા સોહામણા, કુલતણા મહકારો રે ॥
 કિહાં ધરણીતળ પોઠવું, કંકરાશું વ્યવહારો રે ॥ મુનિ૦ ॥ ૧૪ ॥
 ॥ દેહા. ॥

સુગુણ સલુણા સાધુજી, ભમવું દેશ વિદેશ ॥ રમતો મંદિર મા
 જિયે, જીવન લાહો લેશ ॥ ૧ ॥ બોલ સણી અખળા તણા, જિશ્યા
 મોર કિંગાર ॥ ડાહ્યો પણ ભુલ્યો ઘણું, અહંન્નક અજુગાર ॥ ૨ ॥

॥ ઢાલ ૪ થી. ॥

(થાકો વીરો ચારિત્ર લીયે એ દશી.)

મહોલ પધારો મન રળી, ખલિહારી તુમ વેશ ॥ મુનિવર ॥
 ગોઠ બિછાઈ પાયે પડું, ચલહો તો ચલણ ન દેશ ॥ મુનિ૦ ॥
 મહોલ૦ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ લાજ ન કીજે હો લાડલા, સરખોલહા
 સંયોગ ॥ મુનિ૦ ॥ બાળાપણ છે દોહિલું, કેમ છીજે વિજુ ભો-
 ગ ॥ મુનિ૦ ॥ મહો૦ ॥ ૨ ॥ એ મંદિર એ માળીયાં, એ હિંડોળાખા-
 ટ ॥ મુનિ૦ ॥ એ મોતીનાં ઝુમખાં, રચણ જડયા એ ખાટ ॥ મુનિ૦ ॥ એ
 ખારે ચિહું દિશે, હેમ જડયા હિંડોળ ॥ મુનિ૦ ॥ મહો૦ ॥ ૪ ॥ એ લા-
 ખીજા ઓરડા, રચણ જડયાં પડસાળ ॥ મુનિ૦ ॥ એ ધનજીવન તુમ
 વસુ, આજુદ લીલ ભુષાળ ॥ મુનિ૦ ॥ મહો૦ ॥ ૫ ॥ મુનીવર ચઢીયા
 માળીયે, ચાલી ગયા અજુગાર ॥ મુનિ૦ ॥ લામિનીશું લીનો રહે,
 બિરુઓ વિષય વિકાર ॥ મુનિ૦ ॥ મહો૦ ॥ ૬ ॥ ક્ષણ ઓખારે માળી
 યે, ક્ષણ હિંડોળાખાટ ॥ મુનિ૦ ॥ ક્ષણ લાખીણે ઓરડે, પૂરે મનની
 આશ ॥ મુનિ૦ ॥ મહો૦ ॥ ૭ ॥ ક્ષણ ચાખડીયે ચાલતો, ઠમકે ઠવ
 તો પાય ॥ મુનિ૦ ॥ મુખ મરકલડા મેલતો, માનિનિ મોહ ઉપા-
 ય ॥ મુનિ૦ ॥ મહો૦ ॥ ૮ ॥ અખળા આસંગે ચડી, ક્ષણ વિરહો
 ન ખમાય ॥ મુનિ૦ ॥ જે જેહને મન માળીયા, તે તેહને મન રાય
 ॥ મુનિ૦ ॥ મહો૦ ॥ ૯ ॥ ખેત્ર કુલ તળાધયે, મેલી સરવે રીત ॥
 મુનિ૦ ॥ આસંગા આધા થયા, છાંડી ગુરુસું પ્રીત ॥ મુનિ૦ ॥ મહો૦

॥૧૦॥ ગોચરીયે આલ્યો હતો, જે આગળ અણુગાર ॥મુ०॥ તેણે
ખાણું જોયું જિસે તીસે ન દીઠો લાર ॥ મુ० ॥ મહોં ॥ ૧૧ ॥
કંચુ ન જોયું આગળે, પાછળ જોયું ને જોય ॥ મુ० ॥ અહંનક
દીસે કિંહાં; નારી લોળવ્યો સોય ॥ મુ० ॥ મહોં ॥ ૧૨ ॥

(દોહા.)

નારી નયણે લોળવ્યા, ભૂલા પડ્યા અછેહ ॥ ફરિ ફર પ્રદા
આરિખા, હજીય ન લાધ્યા તેહ ॥૧॥

॥ ઢાલ ૫ મી. ॥

(એ એ મુનિવર વિહરણ પાગરિયાં જી. એ દશી.)

તેણે રે અણુગારે ઋષિ જોયું ઘણું રે, નયણે ન દીઠો કિણહી
હામરે ॥ આચારજ આગળ આવી કહેરે, હું અપરાધી હુઓ સ્વામ
રે ॥ માહરો અહંનક કિણે દીઠો નહીરે, ॥૧॥ એ આંકણી ભગવાન
અહંનો ભૂલો પડ્યો રે, વાત સુણી તે મુનિની માયરે ॥ દાતા દુઃખ
ભરી છાતી ફાટતી રે; જીવન સુતને જોવા જાય રે, ॥માહરોના
ર ॥ મોહતણી ગતિ દીસે દોહિલી રે, રોતી ને જોતી હીંડે ગામ
રે ॥ ભાદ્રવ લાગ્યો નયણાં નીગળે રે, મુખથી ન મુકે સુતનું નામ
રે ॥ માહં ॥ ૩ ॥ ભૂખ ન લાગે તૃષા ભાગી ગઈ રે, ક્ષણ ક્ષણ
ખટકે હૃદય મગાર રે ॥ વિરહ વિલુદ્ધા પીડ ન કો લહે રે, જેહમાં
દુઃખ વહે નિર્ધાર રે ॥માહં ॥ ૪ ॥ ઘર ઘર પૂછે વિલખાણી થઈ રે,
દીઠો કોઈ નાનડીયો વેશ રે ॥ આંધે તસ લાખીણી લોળડી રે;
મુનિવર રૂપ તણો સન્નિવેશ રે ॥ માહં ॥ ૫ ॥ શેરીયે શેરીયે જોયો
સાધવી રે, ફરિ ફરિ ફરિને સો વાર રે ॥ હેરી હેરી ઘર ઘર
માળીયે રે, ઘેરી ઘેરી પુછે નાર રે ॥માહં ॥ ૬ ॥ બાળ વિછોહી
ફરિણી જેહવી રે, દુઃખભર સેતી ઘેલી થાય રે ॥ મોહ વિછોદ્યા
એણી પરે દોહિલા રે, રચણી કિન ટળવળતાં જાય રે ॥માહં ॥ ૭ ॥

॥ દોહા. ॥

અહંનક એકણુ સમય, પ્રમદા પાસે લેઈ ॥ ગોખ ગરૂખે મહા-
લતો, પાસા રમણુ કરેઈ ॥૧॥

॥ ઢાલ ૬ ઠી ॥

(જયતસિરિ પારધીયાની દશી.)

નાંખે દાવ સોહામણા રે, પાસા રણુજણુ કાર રે, મરજ સતો ॥

તેહવે તિહાં ગઈ સાધવી રે, સુતની લેતી સાર રે, રંગ રાતો ॥૧૧॥
 કોળાહળ સુણી સામટો રે, હેઠ નિહાળો જામ રે, રંગ રાતો ॥ ૨૩૮૧ ॥
 પડતી સાધવી રે, માતા દીઠી તામરે, રંગ રાતો ॥૨૨॥ જોવે જાતાં
 આંવતાં રે લોક મળ્યા લખકોડ રે, રંગ રાતો ॥ અહાંનક ચિત્ત
 ચિંતવે રે, રમત રમણી છોડ રે, રંગ રાતો ॥૩૩॥ હા! હા!! ધિક મુજને
 પડે રે, મેં કીધું કોણ કામ રે, રંગ રાતો ॥ ગુરુ છડી ગોખે રમું રે,
 માતા ટળવળે આમરે, રંગ રાતો ॥૪૪॥ કેહનાં મંદિર માળિયાં રે,
 કેહનાં રમણી રંગ રે, રંગ રાતો ॥ જાવું દુર વિદેશડે રે, ચાર દિવસનો
 સંગ રે, રંગ રાતો ॥૫૫॥ વાલેશર પણ આપણા રે, ઉઠી આઘા જાય
 રે, રંગ રાતો ॥ કો કો કેહને પડખે નહી રે શીખ ન માગે કાંચરે, રંગ
 રાતો ॥૬૬॥ ક્ષણ દિસે વ્યવહારીયો રે, તે ક્ષણ માંહે નિરાશ રે, રંગ
 રાતો ॥ ક્ષણ હિંડોળે ખેલવું રે ક્ષણ શમશાને વાસરે, રંગ રાતો
 ॥૭૭॥ તન ધન જોવનકારિમા રે, મૂઠ રે અહંકાર રે, રંગ રાતો ॥
 આઠે મદ્યુ આલતાં રે, તે પણ ગયા નિરહ કાર રે, રંગ રાતો ॥૮૮॥
 રાવણ સરિખા રાજવી રે, લંકા સરિખો કોટ રે, રંગ રાતો ॥ રૂઠે
 કર્મે રોળળ્યા રે, રામચંદ્રકી ચોટ રે, રંગ રાતો ॥૯૯॥ જે મૂછે વળ
 ઘાંલતાં રે, કરતા મોઝા મોઝ રે, રંગ રાતો ॥ તેહ મસાણે સંચર્યા
 રે માન અધુરાં છોડ રે, રંગ રાતો ॥ ૧૦ ॥ હું ભુલ્યો લલ
 આપથી રે, એહ ન જાણી રીત રે, રંગ રાતો ॥ આતમ દિલ જાંડી
 કરી રે, પર શું માંડી પ્રીત રે, રંગ રાતો ॥૧૧॥

॥ દોહા ॥

અહાંનક ઉઠી ગયો, ખેલ અધુરો છોડ ॥ કામિની ટળવળતી
 રહી, માય નમે કરજોડ ॥૧૧॥ હું અપનધી તુમ તણો, માય ખમાવું
 તેહ ॥ મોહ તણે વશ માગીયે, લમતો નવલે નેહ ॥૨૨॥

॥ દાલ ૭ મી. ॥

(કપૂર હોવે અતિ ઉજળો, એ દેશી.)

વચ્છતણાં સુણી વચણલા રે, રોમાંચિત થઈ દેહ ॥ વિકળપણ
 વેગે ગયું રે, દુધે વુડ્યા મેહ રે ॥ નંદન, શું કીધું તેં એહ ॥૧॥ એ
 આંકણી ॥ સ્વારથ સહુને વાલહો રે, સ્વારથ સુધો સંગ ॥ સો હી
 સ્વારથ અણપુગતેરે, સહુ આપણુડે રંગરે ॥ નંદનગારા ॥ નિરનેહામુખ
 મીઠાસરે, નાપે મનનો હેત ॥ કાચી કળી કણેપર તણી રે, વન રાતો

મન શ્વેત રે ॥ નંદન ॥ ૩ ॥ કાજ કર્યાં દુઃખ વીસરીયાં રે, એ
પ્રેમદાની પ્રિત ॥ જનમ જીવિત જોહને દહે રે, તે વિરલાની નીત
રે, ॥ નંદન ॥ ૪ ॥ પ્રેમતાણાં ફળ પાડુઆં રે, પ્રત્યક્ષ દીસે દાહ ॥
પ્રાણ તપે નિદ્રા ખપે રે, નિત્ય નવો ઉમાહ રે ॥ નંદન ॥ ૫ ॥
રૂપે ન રાચો રૂપડા રે, ગુણે રાચો ગુણવંત ॥ ઇંદ્રવારણી ફળ ફુટકાં
રે, જેર ભર્યાં એકંત રે ॥ નંદન ॥ ૬ ॥ અંતરજામી આપણાં રે,
જીવ સમાણા જોય ॥ તે પણ વોળાવી વળે રે, સાથ ન આવે
કોય રે ॥ નંદન ॥ ૭ ॥ સાથ ન આવે સુંદરા રે, સાથ ન આવે
આથ ॥ ઉઠી જાવું એકલું રે, ઠાલા લેઈ હાથ રે, ॥ નંદન ॥ ૮ ॥
કરકંડુ જો જોહને રે, પ્રહ્લદત્ત ચક્રવર્તિ જોય ॥ ચિત્ત વચન
માન્યું નહી રે, સાતમી પહોત્યો સોય રે ॥ નંદન ॥ ૯ ॥
જો આશયે જિનતણા રે, સુરતરુ ધર્મ સુખણુ ॥ ફળ અજ-
રામર તે લહે રે, મીઠાં અમીય સમાન રે ॥ નંદન ॥ ૧૦ ॥

॥ દોહા. ॥

સુવેગી શિર સેહરો, વૈરાગે મન વાળી ॥ છોડી મંદીર નવ
લખાં, ઉઠિ ચાલ્યો તતકાળ ॥ ૧ ॥ તે તરૂણી તરશી રહી, મેલી
ગયો મુનિંદ ॥ મેહ વિના જેમ વેલડી, જેમ ચકોરી ચંદ ॥ ૨ ॥

દાલ ૮ મી.

(વરસાળાની દેશી.)

અહંનક ઉતાવળો. જઈ લેટયો ગુરુરાય વિચાર ॥ દીક્ષા શિ-
ક્ષા ફરી અહી, ફરી લીધો રે મારગ નિરતિચાર કે ॥ લેટયો રે ગુરુ
રાજ, તેણે સાર્યાં રે, આપણડા કાજ કે ॥ લેટયો ॥ ૧ ॥ એ આંક-
ણી ॥ ગુરુ દીયે શિક્ષા સાધુને રે, પાળે નિરતિચાર ॥ પ્રેમ બંધન
છે પાડુઆં, તેણે કીજે રે ઉદ્યમ વિચાર કે ॥ લે ॥ ૨ ॥ ગિરિ વન
ખંડ સાધુજી, સાધીરે સંયમ યોગ ॥ ગાળીયે જોવન આપણું, નહિ
ધરીયે રે ચિંતા ને શોક કે ॥ લે ॥ ૩ ॥ લોળપણે લોગીસર થયો
આતમ વાર અનત ॥ લામિનીશું લીને રહ્યો, નવિ આંગ્યો રે
આજ લગે અંત કે ॥ લે ॥ ૪ ॥ પ્રણેમીને પ્રભુશું કહે, સ્વામી મુણે
અરહાસ ॥ કાયા કાયર માહરી, મુજ દીજે રે અણસણની આશ
કે ॥ લે ॥ ૫ ॥ લાખ ચોરાશી ખામીને, તેને લીધો અણસણ સાર ॥
અનુકંમે પાળી આઉખું, અવતરીયો રે સુવિમાન મઝાર કે ॥ લે ॥

૥૬૥ જિનતણી શીખ સોહામણી, જે કરે કુળ અવતંસ ॥ તે લેહે
લીલા આણુંદશુ, જેમ વિલસે રે ગંગાજળ હંસ કે ॥ ભેંગાણા સંવત
સત્તર ચિતોત્તરે, વડ ખરતર ગચ્છ વાસા ॥ ગણિ મહિમાસાગર હિત
વડે, આણુંદે રે કહ્યો રાસ વિલાસ કે ॥ ભેંગ ॥ ૮ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી સનતકુમાર ચક્રવર્તિની સજ્જાય.

સરસતિ સરેસ વચન રસ માણું, તોરે પાથે લાણું ॥ સનતકુમાર
ચક્રી ગુણ ગાઉં, જિમ હું નિર્મળ થાઉં ॥ રંગીલા રાણા રહો જીવન
રહો રહો ॥ મેરે સનંત કુમાર, વિનવે સવિ પરિવાર ॥ ૧ ॥ એ આં-
કણી ॥ રૂપ અનોપમ ઇંદ્રે વખાણું, સુર સુણી ઇમ વાયા ॥ પ્રાદ્યણ રૂપ
કરીદોય આયા, ફરિફરિ નિરખત કાયા ॥ રંગ ॥ જી ॥ મે ॥ ૨ ॥
જેહવો વખાણ્યો તેહવો, રૂપ અનોપમ ભારી ॥ સ્તવના સાં
ભળી મનમાં હરખ્યો, આણ્યો ગર્વ અધારી ॥ રંગ ॥ જી ॥ મે ॥ ૩ ॥
અળ શું નિરખો લાલ રંગીલો, ખેળ ભરી સુજ કાયા ॥ નાહિ ધો-
ઈ જળ છત્ર ધરાવું, તલ જોખ્યો મોરી કાયા ॥ રંગ ॥ જી ॥ મે ॥ ૪ ॥
મુગટ કુંડળ હાર મોતિના, કરી શણગાર બનાયા ॥ છત્ર ધરાવિ સિં-
હાંસન ખેડા, તવ ફરિ પ્રાદ્યણ આયા ॥ રંગ ॥ જી ॥ મે ॥ ૫ ॥
જોતાં રૂપ પલટાણું, સુણ હો ચક્રી રાયા સોળ રોગ તેરી દેહમે
ઉપન્યા, ગર્વ મ કરી કાચી કાયા ॥ રંગ ॥ જી ॥ મે ॥ ૬ ॥
ઘણું ચક્રી મનમાં, સાંભળી દેવની વાણી ॥ તુરત તંબોળ નાંખીને
જેવે, રંગભરી કાયા પલટાણી ॥ રંગ ॥ જી ॥ મે ॥ ૭ ॥
માળિયાં મેલ્યાં, મેલી તે સવિ ઠકુરાઈ ॥ નવનિધિ ચોદ રતન સવિ
મેલ્યાં; મેલી તે સચળ સબઈ ॥ રંગ ॥ જી ॥ મે ॥ ૮ ॥
અતેઉરિ મેલી, મેલી તે મમતા માયા ॥ એકલક સંયમ લેઈ વિચરે,
કેડ ન મેલે રાણા રાયા ॥ રંગ ॥ જી ॥ મે ॥ ૯ ॥
પાથે ધુધરી ઘમઘમ વાળે, ઠચકમ કરતી આવે ॥ હજ આંગુળિયે બે કર જોડી,
વીનતી ઘણીય કસાવે ॥ રંગ ॥ જી ॥ મે ॥ ૧૦ ॥
તુમ પાથે મોદે દિલડું ઘાડે, દિન કેહીપરે લીજે ॥ એક લાખને બાણું સહસને,
નયણે કરી નિરખીજે ॥ રંગ ॥ જી ॥ મે ॥ ૧૧ ॥
માત પિતા હેતે કરી સુરે, અંતે ઉર સવિ રાવે ॥ એકવાર સન્મુખ જુઓ
મંત્રી, સનંતકુમાર નવિ જોવે ॥ રંગ ॥ જી ॥ મે ॥ ૧૨ ॥ અમર

ધરાવો છત્ર ધરાવો, રાજ્યમે પ્રતપો રૂઠા ॥ છખંડ પૃથ્વી આણુ
મનાવો, તે કિમ જાણ્યા કુડાં ॥૨૦॥ ૭૦ ॥ મેં ॥ ૧૩ ॥ છત્રધરે શિર
આમર લાળે, રાજન પ્રતપો રૂઠે ॥ છખંડ પૃથ્વી રાજ્ય ભોગવો,
છમાસ લાગે ફરે કેડે ॥૨૦॥ ૭૦ ॥ મેં ॥ ૧૪ ॥ તવફરી દેવ છળવા
તે કારણ, વેધ રૂપ લહી આવે ॥ તપ શક્તિયે કરી લખિ ઉપની,
થુકે કરી રોગ સમાવે ॥ ૨૦ ॥ મેં ॥ ૧૫ ॥ બે લાખ વરસ
મંડળિક ચક્રી, લાખ વરસની દીક્ષા ॥ પંદરમાં જિનવરને વારે,
નરદેવ કરે જીવરક્ષા ॥૨૦॥ ૭૦ ॥ મેં ॥ ૧૬ ॥ શ્રી વિજયસેન સુરી-
શ્વર વાણી, તપગચ્છ રાજે જાણી ॥ વિનયકુશળ પંડિત વર જાણી,
તસ ચરણે ચિત્ત આણી ॥૨૦ ॥ ૭૦ ॥ મેં ॥ ૧૭ ॥ સાતસે વરશે
રોગ સમાયો, કંચન સરખી કાયા ॥ શાંતિકુશળમુનિ એમ પથ પે,
દેવ લોક ત્રીજા પાયા ॥૨૦ ॥ ૭૦ ॥ મેં ॥ ૧૮ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી ભરતચક્રવર્તિની સજ્જાય.

આભરણ અલંકાર મધળા ઉતારી, મસ્તકસેંતી પીગી ॥
આપો આપ થઇને બેઠા, તવ દેહ દીસે છે નાગી ભરતેશ્વર, બુપતિ
ભયો રે વૈરાગી ॥૧॥ એ આંકણી ॥ અનિત્ય ભાવના એશી રે ભા-
વી ચાર કરમ ગયાં ભાગી ॥ દેવતાએ દીધો આધો મુહપતિ,
જિન શાસન રાગી ॥ ભવારા સ્વાંગ દેખી ભરતેશ્વર કેરો; સહિ-
યરો હસવાને લાગી ॥ હસવાની અખ ખખર પડેગી, રહેજો અમશુ
આગી ॥૨૦ ॥ ૩૧ ॥ ચોરાશી લાખ હયવર ગયવર, છન્નુકોડ હે પાગી ॥
॥ ચોરાશી લાખ રથ સંઘામી, તતક્ષણ દીધા છે ત્યાગી ॥૨૦ ॥ ૪૧ ॥
ચારકોડ મણ અન્ય નિત્ય સીએ, દશલાખ મણ લુણ લાગી ॥ ચોશઠ
સહસ અંતેઉરી ત્યાગી, સુરતા મોક્ષસે લાગી ॥ ૨૦ ॥ ૫૧ ॥ અડ-
તાળીસ કોસમા લશ્કર પડે છે, દુશ્મન જાય છે ભાગી ॥ ચૌદરતન
તો અનુમતિ માગે, મમતા સહુશુ ભાગી ॥ ૨૦ ॥ ૬૧ ॥ ત્રીન કોડ ગોકુ-
ળ મણ દુએ, એક કોડ હળ ત્યાગી ॥ ચોસઠ સહસ અંતે ઉરી ત્યાગી,
મમતા સહુશુ ભાગી ॥ ૨૦ ॥ ૬૧ ॥ ભરી સભામાં ભરતેશ્વર બેઠ્યા,
ઉઠો ખડા રહો જાગી ॥ આ લોક ઉપર નજર ન દેશો, નજર
દેખે તુમે આગી ॥ ૨૦ ॥ ૭૧ ॥ વચન મુણી ભરતેશ્વર કેરાં, દશસહસ
ઉઠ્યા છે જાગી ॥ કુટુંબ કળીલો હાટ હવેલી, તતક્ષણ દીધાં છે ત્યાગી

॥ ૭૦ ॥ ૯ ॥ એક લાખ પુરવલગે, સંયમ કેવળ સાર ॥ શેષ
અધાતી કર્મ ખપાવી, પહોલ્યા મોક્ષ મોઝાર ॥૧૦॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી સંવરની સજ્ઞાય.

આલ-વીર જિજ્ઞેસર ગૌતમને કહે, સંવર ધરતાં રે સહુ જન
સુખ લહે ॥ ઉ-સુખ લહે સંવર કહે જિનવર, જીવ હિંસા ટા-
ળિયે ॥ સુક્ષ્મ બાહર ત્રસ થાવર, સર્વ પ્રાણી પાળિયે ॥ મન વચન
કયા ધરી સમતા, મમતા કહુ નવિ આણિયે ॥ સુષુ વચ્છ ગાયમ,
વીર જ'પે પ્રથમ સંવર જાણીયે ॥૧॥

આલ-ખીજે સંવર જિનવરે ઇમ કહે, સાચું જોલ્યા રે સહુ
જન સુખ લહે ॥ ઉ-સુખ લહે સાચું સુજસ સધળે, સત્ય વચન
સંભારિયે ॥ જિજ્ઞે હોય હિંસા જીવકેરી, તેહ ભ્રામા ટાળિયે ॥
અસત્ય ટાળી સત્ય આગમ, નવકાર મંત્ર લાંખીયે ॥ વચ્છ ગાયમ
વીર જ'પે, જિજ્ઞા જતન કરી રાખિયે ॥૨॥

આલ-ત્રીજે સંવર ધર બાહેર સહી, અદત્ત પરાયોરે લેતાં ગુણ
નહી ॥ ઉ-ગુણ નહી લેતાં અદત્ત જોતાં દુર પરાયો પરિહરો ॥
જિજ્ઞે રાય ફડે, લોક લ'ડે, તેહ લ'ડણુ કાંઈ કરો ॥ ઇમ જાણી મન
વિવેક આણો, સંચોજ લાલે આપણો ॥ સુષુ વચ્છ ગાયમ વીર
જ'પે, નવિ લીજે પર થાપણો ॥૩॥

આલ-ચોથે સંવર ચોથું વ્રત ધરો, શીયળ સધળે રે અંગે અ-
લંકરો ॥ ઉ-અલંકરો અંગે શિયળે સધળે, રંગે રાચો તે સહી ॥
જગમાહિ જોતાં એહ બંલમ, જોર ઉપમા કો નહિ ॥ ઇમ જાણિ
તુ'મે નારી પરાઈ, રમેજ નિરખો નયણશુ' ॥ સુષુ વચ્છ ગાયમ
વીર જ'પે કહુ ન કહીએ વચણશુ' ॥૪॥

આલ-પાંચમે સંવર પરિગ્રહ પરિહરો, મુરખ માયા મમતા રે
મત કરો ॥ ઉ-મત કરો મમતા દિનરચણિ રૂળતાં, જુઓ તમાસો
જોવડો ॥ મણિ રચણ કંચન કોઠિ હુવે પણુ, તૃપ્તિ ન પામે જીવડો
॥ જિમ લાલ હોવે અતિ બહુજો, તિમ લોલ વાધે અતિ ઘણો ॥
સુષુ વચ્છ ગાયમ વીર જ'પે, તૃષ્ણા વેલી ને દહો ॥૫॥

આલ-છઠે સંવર છઠું વ્રત ધરો, રચણિલોજન ભવિ જન પરિ-
હરો ॥ ઉ-પરિહરો લોજન રચણિકેરાં, પ્રત્યક્ષ પાતક એહજો ॥
સંસાર રૂળજો દુઃખ સહજો, સુખ ટળજો દેહનો ॥ ઇમ જાણી

મન સંવેગ આણી, મૂળ ગુણ વ્રત આદરો ॥ સુણ વચ્ચ ગોચર
વીર જંપે શિવરમણી વેગે વરો ॥ ૬ ॥ ઇતિ

અથ શ્રી જીવને ઉપદેશ.

॥ દોહા. ॥

શ્રી જિનવર પ્રણમી કરી, કરિ ગુરુને પરણામ ॥ કરબોડી વિનવું
અહીં, શુભ મતિ દેજો સ્વામ ॥ ૧ ॥

(લલિતછંદ.)

પરમ દેવનો દેવ તું ખરો, ધરમ તાહરો મેં નથી કર્યો ॥ ભર
મમાં ભર્યો તું નવિ ગર્યો, કરમ પાસમાં હું અતિ દર્યો ॥ ૧ ॥
ગરિબ પ્રાણિના પ્રાણ મેં હણ્યા, ત્રસ થાવરો જીવ ના ગણ્યા ॥ ધરર!
ધુજતા મોતથી ડરી, અરર ! એહની ઘાત મેં કરી ॥૨॥ સદસલા
જઈ જુઠ બોલિયો, ધરમ જીવનો મમ બોલિયો ॥ સદગુણી શિરે આ-
ળ આપિયાં, અરર ! પાપના પંથ થાપિયા ॥ ૩ ॥ અદ્વત્તાનથી
હું નવિ ડર્યો, પરધનો હરી કેર મેં કર્યો ॥ તરકરો તણા તાનમાં
ચઠ્યો, અરર ! પાપના પુજમાં પડ્યો ॥ ૪ ॥ રમણિ રંગમાં અંગ
ઉણ્ણું, વિષય સુખમાં ચિત્તડું વશું ॥ શિયળ ભંગનો દોષ ના ગ-
ણ્યો, અરર ! હાય રે ! ! બાહુરો બન્યો ॥ ૫ ॥ અથિર દામમાં હું
રહ્યો અહી, ધરમ વાત તો ચિત્ત ના ચડી ॥ ઉદ્ધત મોહમાં હું થયો
અતિ, અરર ! માહરી શી થશે ગતિ ॥ ૬ ॥ ફર ભાવથી કોધ મેં
અહ્યો, સજ્જન દૂહવી રોશમાં રહ્યો ॥ સરવ જન્નથી સંપ છોડિયો,
તૃણના તોલથી તુચ્છ હું થયો ॥ ૭ ॥ મચ્છર મનથી મેં બહુ કર્યો,
મમતભાવથી હું અતિ ભર્યો ॥ મદ છકે ચડ્યો માનમાં અડ્યો,
વિનય ના કર્યો ગર્વમાં પડ્યો ॥ ૮ ॥ દગલબાજિયે હું બહુ રમ્યો,
કપટ કુડમાં કાળ નિર્ગમ્યો ॥ સુખ દીકું લવી સુષ્ટિ ભોળવી, અરર !
કેમ રે ! ભૂલશે ભવી ॥ ૯ ॥ ધન હીરાકણી મોતિને મણી, અબુર
આથનો હું થયો ઘણી ॥ અધિક આશ તો અંતરે ઘણી, અરર !
ભોભને ના શક્યો હણી ॥ ૧૦ ॥ મગન મન્નથી સાજનો પરે, હિત
બાલું ધરી પોંખીહાખરે ॥ તરકટી તણા રૂંઢમાં ફર્યો, અરર ! રાગથી
ન લહ્યો કર્યો ॥ ૧૧ ॥ દિલ ડુબી રહ્યું દ્રેષ દર્દમાં, ગુણ નવિ ગણ્યા
મેહેરી મર્દમાં ॥ અરુણ આંખડી રોષથી ભરી, અરર ! સર્વનો હું
થયો અરી ॥ ૧૨ ॥ નિજ કુટુંબને નાત ભાતમાં, વઢિ પડ્યો હું તો
જાત વાતમાં ॥ અણુજ આત્મા ઘાતમાં ઘડ્યો, અરર ! કલેશથી

કૃપમાં પડ્યો ॥૧૩॥ અણુહુતાં દિવાં આળ અન્યને, અલિક ઓચરી
મેળ્યું ધનને ॥ સદગુરૂ તણે સંગ ના કર્યો, અરર ! પાપથી પિંડ
મેં ભર્યો ॥ ૧૪ ॥ પરની ચોતરે ચૂગલી કરી, નૃપ સભા જૂઠી
સાહ્યદી ભરી ॥ પિશુન ધૂતું હું લાંચ લાલચી, પશુ પણે રહ્યા
પાપમાં પચી ॥૧૫॥ પરપૂઠે પરા દોષ દાખવા, જશતણે ઘણો સ્વાદ
આખવા ॥ રહસ્ય વાત તો મેં કરી છતી, ભવ અરણ્યમાં હું રૂપ્યો
અતિ ॥૧૬॥ અધમ કામમાં હવે મેં ધર્યો, ધરમ ધ્યાનમાં અમૃષે
ભર્યો ॥ દુરગુણે રચ્યો મોહમા મચ્યો, અરર ! કર્મના નૃત્યમા
નચ્યો ॥ ૧૭ ॥ છળ વિદ્યા કરી અર્થ સંચિયા, જૂઠ ઘણું લવી લોક
વંચિયા ॥ પતિત રાંકને છેતર્યા બહુ, અરર ! પાપ હું કેટલાં કહું
॥૧૮॥ શરિર શોધતો મેં નવિ કર્યો, જડ પ્રસંગથી યોનિમાં ફર્યો ॥
શુદ્ધ વિચાર તો ચિત્ત ના ચડ્યો, મિચ્છત્ત શક્ય તો મુજને નડ્યો
॥ ૧૯ ॥ કરમ વેરિએ વાંટિયો મને, કરગરી કંઈ અજ્ઞ જિનને ॥
કર ગ્રહો પ્રભુ રાંક બાણિને, દિલ દયા ધરો મહેર આણિને ॥૨૦॥
તકશિરો ઘણી કે શકે ગણી, બખશિશો ગુના જગતના ઘણી ॥ રિજ
કરી ખરી ત્રોડી ત્રાસને, શરણુ રાખજો ખોડિહાસને ॥૨૧॥ નભ જુબ
અહીં ચંદ્રમા ગ્રહી, પટણુ પ્રાચિથી પશ્ચિમે સહી ॥ ચતુરમાસમાં
બંદરે રહી, લલિતછંદની ભેડ એ કહી ॥ ૨૨ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી કુંડરિક પુંડાર તનું ચોટાલિયું.

॥ દોહા. ॥

તેણે કાળે તેણે સમે, નયરી કુંઠરગિણી સાર ॥ મહાપદ્મ
નામે રાજા ભલો, પદ્માવતિ તસ નાર ॥૧॥ તેહના દોય કુમાર છે, રૂપે
અદ્ભુત બહુ ॥ કુંઠરિકને પુંડરિક લલાં, તેહના નામ વખાણુ ॥૨॥
એહવે તિહાં કણે આવિયા, શ્રી ધર્મધોષ યવીર ॥ તેહની દેશના
સાંભળી, બુઝ્યો કુંઠરિક વીર ॥૩॥ કુંઠરિક ધન તણી નીકળ્યો, બહુ
અધિર સંસાર ॥ વૈરાગ્યશું ઋદ્ધિ છાંડન, લીધો સંયમ ભાર ॥ ૪ ॥
વિહાર કિયો તિણુ ગામથી, જનપદ દેશ મઝાર ॥ ચારિત્ર પાળતાં
નિર્મળું, વહિ ગયાં વર્ષ હજાર ॥૫॥ એહવે કુંઠરિક મુનિવરૂ, આવ્યા
તિણુહિજ ગામ ॥ અનુમતિ માગી ઉતર્યા, ખબર થઈ ઠામ ઠામ
॥૬॥ પુંડરિક મુણી વધામણી, હૈંડે હરખીત થાય ॥ સભજ થઈ સવિ
સયણશું, ભાઈ વંદણુને ભય ॥૭॥ કર્મગતિ છે વંકડી, લોપી કિનશું
ન ભય ॥ કિણુ વિધ અનરથ ભપજે, તે મુણુને ચિત્ત લાય ॥૮॥

ઢાલ ૧ લી.

(તપ સરિખો જગ ક્રેધ નહીં, એ દેશી.)

હાથ જોડી વંદન કરે; નીચો શીશ નમાય હો ॥ મુનિવર ॥ તુ
મે ઋદ્ધિ તણ નીકળ્યા; હું ખુત્યો કાઢવ માંય હો મુનિવર ॥ તુમે
ઋદ્ધિ તણ નીકળ્યા ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ પુણ્યાઈ તાહરી અતિ ધ-
ણી, ધન ધન તુમે અવતાર હો ॥ મું ॥ હું પડીયો ઇણ રાજ્યમે,
તુમે પામ્યા ભવપાર હો ॥ મું ॥ તું ॥ ૨ ॥ લોક વંદન આવ્યા અ-
તિ ઘણા, વાણી સુણી ઘર જાય હો ॥ તું ॥ ભાઈ તણી ઋદ્ધિ દેખીને,
મૂર્છાણા મન માંય હો ॥ મું ॥ તું ॥ ૩ ॥ કર્મતણી ગતિ વંકડી, ક-
ર્મ કરે તે હોય હો ॥ મું ॥ કર્મ નચાવે જીવને, કુંડરિકની પરે જોય
હો ॥ મું ॥ કર્મતણી ગતિ વંકડી ॥ ૪ ॥ કુંડરિકે મનમાં જાણિયું,
એનું ચિત્ત ન દીસે ઠામ હો ॥ મું ॥ વિહાર કરાયો તિણે અવ-
સરે, જાઓ અનેરે ગામ હો ॥ મું ॥ કં ॥ ૫ ॥ જેહનું મન
ઠામજ નહિ, તેથી કિમ પળે સંયમ ભાર હો ॥ મું ॥ પાછા આયા
ખીજે દીને, પુંડરિક સોચે અપાર હો ॥ મું ॥ કં ॥ ૬ ॥ પુંડરિક ડ-
રીયો અતિ ઘણો, રખે વેષ લીયે ઉતાર હો ॥ મું ॥ પુંડરિક મન
ચિંતા વસી, જાણી મહાવ્રત ધાર હો ॥ મું ॥ કંગાજાથિર કરવાને
કારણે, ઋદ્ધિ શણગારી જાય હો ॥ મું ॥ ત્રણ પ્રદક્ષિણા દેયને,
વંદન કરે તિહાં રાય હો ॥ મું ॥ તું ॥ ૮ ॥ હાથ જોડીને વીનવે,
લોગ થકી મન વાળ હો ॥ મું ॥ પણ કુંડરિક ખોલે નહી, રહ્યો
નીચું માથું ઘાલ હો ॥ મું ॥ તું ॥ ૯ ॥ એ તાહરે જુગતો નહી,
લોગ અશુચી ભંડાર હો ॥ મું ॥ ધીરજ મનમે આદરો, એ સંસાર
અસાર હો ॥ મું ॥ તું ॥ ૧૦ ॥ ધન જન જગમાં મુનિવર, ઉપ-
ગારી કહેવાય હો ॥ મું ॥ કુંડરિકને પુંડરિક કહે, ધન મુનિરાય
કહાય હો ॥ મું ॥ તું ॥ ૧૧ ॥ જો તાહરે મન રાજ્યમે, તો મન પાછું ઘેર
હો ॥ મું ॥ પછે તુમે પરતાવશે, જેહમાં ફાર ન ફેર હો ॥ મું ॥
તું ॥ ૧૨ ॥ કુળ મહોટો છે આપણો, માતપિતાની લાજ હો ॥ મું ॥
વૈરાગ્યે ઘર છોડીયો, હવે મત થાઓ રાંક હો ॥ મું ॥ તું ॥ ૧૩ ॥
લજ્જા ન છોડો લોકની, મત છોડો જિનધર્મ હો ॥ મું ॥ પરભવ
આમું જોઈને, સખો અમારા શર્મ હો ॥ મું ॥ તું ॥ ૧૪ ॥ તુમે
લોકમાં કહ્યા ઘણા, તુમે અવસરના જાણુ હો ॥ મું ॥ કહ્યો અમારો
આન દેવો, મત કરો પેચતાણુ હો ॥ મું ॥ તું ॥ ૧૫ ॥

॥ દોહા. ॥

રાયે વચણ કહ્યાં ઘણાં, કુંડરિક સુણિયાં કાન ॥ ઉત્તર પાછો
નવ દીયે, નીચું કરીને ધ્યાન ॥ ૧ ॥ રાજ્ય લેવા ઇચ્છા કરી, મૂકી
સંયમ તાન ॥ વિષય મારગે મન ગયું, ભોગ ઉપર હુઆ ધ્યાનારા ॥
ઘર ઘર ભિક્ષા દોહિલી, દોહીલો મુનિ આચાર ॥ દુહર સંયમ પાળતાં,
વહિ ગયા વર્ષ હજાર ॥ ૩ ॥ છોડું સંયમ હું ખરો, પાળું રાજ્ય
પડુર ॥ વશ્ય કરે સવિ ભોમિયા, દિન દિન ચઢતે શુર ॥ ૪ ॥

॥ દાલ ૨ જી. ॥

(શિયળ કહે જંગ હું વડા, એ દેશો.)

કર્મથી બળીયો કોઇ નહી, કર્મ કરે તે હોય રે ॥ વિષ્ણુ ભોગ-
વ્યાં છુટે નહી, નામ કહું હવે જોય રે ॥ સુગુણ સ્નેહી સાંજો ॥
૧ ॥ એ આંકણી ॥ ક્રીધાં કરમ વિષ્ણુ ભોગવે, છુટયા નહી નર કોય
રે ॥ કર્મ ઉદય આવે થકે, વિષયગૃહ મુનિ હોય રે ॥ સુ ॥ ૨ ॥
કર્મે ઇદ્ર વિગોઇયો, કર્મે જીવે મોરારી રે ॥ પાંચ પાંડવ નળ
આયડયા, કર્મથી સહુ ગયા હારી રે ॥ સુ ॥ ૩ ॥ કર્મે આર્દ્રકુમર મુનિ,
ભોગ ઉદયે પાછા આયા રે ॥ વર્ષ ચોવીસ ઘરમાં રહ્યા, કર્મતણાં ફળ
પાયા રે ॥ સુ ॥ ૪ ॥ નંદિવેણ મહોટા યતિ, શુભિભદ્ર અણુગારો રે
॥ કર્મ ઉદય આવે થકે, વેશ્યા ઘરે વર્ષ ખરો રે ॥ સુ ॥ ૫ ॥ અરણિક
મુનિવર મોટકા, દુહર સંયમ છોડી રે ॥ વિલુદ્ધા ભોગ વિલાસમે,
પછી મુગતિ ગયા કર્મ તોડી રે ॥ સુ ॥ ૬ ॥ એમ અનેક મહોટા યતિ, ભોગ
વિલુદ્ધા જાણી રે ॥ કુંડરિક ચુક્યો યોગથી, ભોગવ્યા ભોગ મન
આણી રે ॥ સુ ॥ ૭ ॥ પુંડરિકે વચન કહ્યાં ઘણાં, ઉત્તર દિયો નવિ
જાય રે ॥ જિણ ગતિયે જવું જીવને, તેહવી મતિ આવે દાય રે
॥ સુ ॥ ૮ ॥ એટલા દિન યોગ પાળીયો, ઉપન્યું નહિ મુજ નાણ
રે ॥ ચંદન ઘશી ખાળ્યા વિના, દુહર સંયમ જાણ રે ॥ સુ ॥
૯ ॥ તવ પુંડરિક ઇમ ખોલીયો, તેં તો છોડી લાજ રે ॥ હવે હું
ઘર જાણી નહી, મને અવસર મિળ્યો આજ રે ॥ સુ ॥ ૧૦ ॥

॥ દોહા. ॥

પુંડરિક મનમાં ચિંતવે, એ સંસાર અસાર ॥ રાજ્ય સોંપું
બંધવ ભણી, કરવા ખેલો પાર ॥ ૧ ॥ ઇણ વિધ મન નિશ્ચય કરી,
ભાઇને દિયે ધિક્કાર ॥ વચ્ચા ભોગની વાંછા કરે, ધિગ તાહરો અવ-

તાર ॥૨૧॥ વેષ લીધો ભાઈ તણો, રાખી કુળની લાજ ॥ કુંડરિક
વિષય માંહી પડયો, આવી બેઠો રાજ ॥૩॥

॥ ઢાલ ૩ જી. ॥

(હાંરે લાલા, મુમતિ સખી એમ વિનવે, એ દેશી.)

હાંરે લાલા મુનિવર વિષય વાલે થકો, એણે છોડી શરમ ને
લાજ રે લાલા ॥ અતિ ધીકાઈપણે આદર્યો, ઘર આયો સંયમ ભાજ
રે લાલા ॥ ધિગ ધિગ વિષય વિકારને ॥૧॥ એ આંકણી ॥ ધિગ
ધિગ હુઓ મોહજનનગ રે લાલા ॥ કર્મ ઉદય આવ્યાં ભોગવે, કુંડ-
રિક થયો ખુશાલ રે લાલા ॥ ધિં ॥૨॥ હાંં ઇણુ વિષયને કારણે,
એણે ભારે કીધો આહાર રે લાલા ॥ રોગે આવીને ઘેરીયો, તેથી
જુરે વારંવાર રે લાલા ॥ ધિં ॥ ૩ ॥ હાંં દેહ થઈ હવે નજરી,
મધ માંસ ખાયા મન ભાવરે લાલા ॥ પીડા ઉડી અતિ આકરી,
કારી લાગી નહી કાંચ રે લાલા ॥ ધિં ॥ ૪ ॥ હાંં વૈદ્ય તેડાવ્યા
મોટકા, કાંઈ કીધા અનેક ઉપાય રે લાલા ॥ દેહ વિણસી ઇણુ
કારણે, કારજ સરિયો નહી કાંચ રે લાલા ॥ ધિં ॥ ૫ ॥ હાંં
ખટખટ વૈદે કીધી ઘણી, કાંઈ ટાંકી ન લાગી કોચ રે લાલા ॥ હાથ
ઝટકીરે ઉડી ગયા, આયા તિણિ દિશે જાયરે લાલા ॥ ધિં ॥ ૬ ॥
હાંં તવ કુંડરિક વિલખો થયો, કાંઈમુખ દિયો કમજાયરે લાલા ॥
જિણુ ગતિએ જવું જીવને, તેવી ખુદિ આવે દિલમાંચ રે લાલા ॥
ધિં ॥૭॥ હાંં સુખ નવિ વિલસ્યાં રાજ્યના, નવિ વિલસ્યા રાણી
શું ભોગ રે લાલા ॥ મનની ઇચ્છા મનમે રહી, શીઝ્યા નહી ભોગ
ને ભોગ રે લાલા ॥ ધિં ॥૮॥ હાંં ક્રોધ કષાયને વશ પડયો, કુંડ-
રીકે કીધો કાળરે લાલા ॥ આયુષ્ય પુર્ણ કરી ગયો, કાંઈ સાતમી
નરક મઝાર રે લાલા ॥ ધિં ॥૯॥ હાંં દોય દિવસને આંતરે, કાંઈ
દુઃખ તણો નહી પારરે લાલા ॥ સંયમનાં સુખ છોડને, એતો ગયો
જન્મારો હાર રે લાલા ॥ ધિં ॥૧૦॥ હાંં કામભોગની આશા થકી,
ફળ લાગ્યાં વિષ સમાન રે લાલા ॥ સહુ ગતિ કેરો પ્રાહુણો, પિત્રે
લગ રહી તાણા તાણુ રે લાલા ॥ ધિં ॥ ૧૧ ॥ હાંં એવું નાણી કિતમ
નરા, કામભોગ નાણો દુઃખદાઈ રે લાલા ॥ સંયમ પાળો ભાવશું
પુંડરિક તણી પદે ભાઈ રે લાલા ॥ ધિં ॥૧૨॥

(ઢાલા.)

આર મહાવ્રત આદર્યાં; લીધો સંયમ ભાર ॥ રાજ્ય ભોગ છાંડી

કરી, કીધો ઉચ્ચ નિહાર ॥૧॥ પુંડરિક મનમાં ચિંતવે, કશ્ચન કશ્ચ
શુર શય ॥ બેલો મનમાં ધારિયો, સંયમનું ચિત લાચ ॥૨॥

॥ દાલ૪ થી. ॥

(૭ હો મધુરા નગરીનો રાણ્યો. એ દેશી.)

૭ હો પુંડરિક મનમાં ચિંતવે, ૭ હો એ સંસાર અસાર ॥ ૭૦
સંયમથી સુખીયા થયા, ૭૦ ધન ધન તે અણુગાર ॥ ચતુર નર,
પાળો સંયમ સુખકાર ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ ૭૦ વૈરાગ્ય મનમાં
આણીયો, ૭૦ સંયમરસ આણ્યો પૂર ॥ ૭૦ કામ પડે ચીઠા રહ્યા
૭૦ તે જાણો સાચા શુર ॥ ૭૦ ॥ ૭૦ ક્રુધા પીડા આચને, ૭૦
ભિક્ષા લેવણ મુનિ જાય ॥ ૭૦ ઘર ઘર આરે ગૌચરી, ૭૦ અંત
માંત આહાર લાય ॥ ૭૦ ॥ ૭૦ અરસ નિરસ આહાર ભોગયો,
૭૦ આહાર કયો સમભાવ ॥ ૭૦ શરીરે વેદના ઉપની, લુખા આ-
હાર ને પ્રભાવ ॥ ૭૦ ॥ ૭૦ મરણ તણા સન્મુખ થયા, ૭૦
ડરિયા નહી મન માય ॥ ૭૦ સડણ પડણ એ દેહ છે ૭૦ ચિત ન
બિગડયો ત્યાંય ॥ ૭૦ ૫ ॥ ૭૦ શરીરે વેદના ઉપની, ૭૦ માનું
ખડગની ધાર, ૭૦ જળ વિણ માછલી ટળવળે, ૭૦ તેહવી વેદન
અપાર ॥ ૭૦ ॥ ૭૦ સમતાભાવ મુનિ ભાવતા, ૭૦ પુંડરિકે
કીધો કાળ ॥ ૭૦ દેવલોક થયા દેવતા, ૭૦ સ્વાર્થ સિદ્ધ તત્કાળ ॥ ૭૦
॥ ૭૦ સર્વાર્થસિદ્ધમાં ઉપન્યા, ૭૦ પામ્યા સુખ અપાર ॥ ૭૦
એકજ અવતારી થયા, ૭૦ લહી માનવ અવતાર ॥ ૭૦ ૮ ॥ ૭૦
મહાવિદેહમાં હોયશે, ૭૦ ઉચ્ચ કુળે ઋદ્ધિ અપાર ॥ ૭૦ દ્રઢમતિજ્ઞા
તણી પડે, ૭૦ પામશે ભવનો પાર ॥ ૭૦ ૯ ॥ ૭૦ જ્ઞાતામુત્ર માંહે
કહ્યો, ૭૦ કુંડરિક પુંડરિક અધિકાર ॥ ૭૦ કુંડરિક નરકે સાતમી,
૭૦ પુંડરિક એવો પાર ॥ ૭૦ ૧૦ ॥ ૭૦ એવું જાણીને ચેતજો, ૭૦
ખપતણાં ફળ એહ ॥ ૭૦ પુણ્યથી પુંડરિક સુખ લહે, ૭૦ સદ્ગુરુ
કહે મુખે તેહ ॥ ૭૦ ૧૧ ॥ ૭૦ એહ સંખંધ પુરો થયો, ૭૦ સં-
યમ સુખ નિર્વાણ ॥ ૭૦ શય વચણ ઇણિપડે કહે, ૭૦ આગમ
વચણ મમણ ॥ ૭૦ ૧૩ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી શલ્યચત્રીશી.

(શિયળ કહે જગ હું વડો એ દેશી.)

અરિહંત સિદ્ધ છે આચરિયા, ઉવજ્ઞાય સઘળા સાધો રે ॥ એ

પાંચે પ્રણમી કરી, સમકિત ખરો આરાધો રે ॥ શલ્ય કોઇ મતિ
રાખજો ॥૧॥ એ આંકણી ॥ શલ્ય રાખ્યાં દુઃખ થાય રે ॥ ઇંચુ ભવ
પરભવ દુઃખ લહે, બુદ્ધિ અછલ મતિ બય રે ॥૨॥ દ્રવ્યશ-
લ્યને ભાવશલ્ય બેહુ, માંહી રહ્યા નહી રૂડા રે ॥ ભાવશલ્ય કોઈકાદશે,
પરમેશ્વરના પૂરા રે ॥ ૩ ॥ દ્રવ્યશલ્ય માંહી રહ્યા, એક ભવે
દુઃખદાય રે ॥ ભાવશલ્ય રાખ્યાં થઈ, ભવ ભવમે' દુઃખ થાય રે ॥
૪ ॥ કે.ઇ વૈરાગ્યા આગોવશે, નહી આગોવે લપટી રે ॥ આઠ
બોલ ઠાણાં કહ્યા, માયાવી હેય કપટી રે ॥ ૫ ॥ પાા નતિ કુળા-
દિક ઊજળો, અધિકી જેહની બુદ્ધ રે ॥ સરળ થઈ આગોયને, પ્રા-
યશ્ચિત લેઈ હોય શુદ્ધ રે ॥ ૬ ॥ આચારવંત ને આગળે, શુદ્ધ
આગોયણુ લીજે રે ॥ ભોળા બાળકની પરે, સરળ થઈને વંદીજે રે
॥ ૭ ॥ પ્રાયશ્ચિત દશ પ્રકારનાં, લેઈને શલ્ય કાઢીજે રે ॥ લોક
ખતાવે આંગળી, એહવો કામ ન કીજે રે ॥ ૮ ॥ સુકુમાળિકા
સાધવી ભણી, ગુરૂણીએ દોષ ખતાયા રે ॥ શલ્ય સહિત હુઈ દ્રો-
પદી, પાંચ પતિ તેણે પાયા રે ॥ ૯ ॥ પારસનાથની સાધવી,
દોષસેને ષડ ભણી રે ॥ શલ્ય સહિત મરીને હુઈ, ઇંદ્રતણી ઇંદ્રાણી રે
॥ ૧૦ ॥ શ્રાવક શ્રી વર્દમાનનો, જુઓ નંદમણિહારો રે ॥ શલ્ય
સહિત હુઓ દેડકો, આપણી વાવ્ય મઝારો રે ॥ ૧૧ ॥
જમાળી ભગવંતને, શિષ્ય હુઓ અંતેવાસી રે ॥ વચન ઉત્પાપી
શલ્ય રાખીયો, કિલ્લવી થઈ દુઃખ પાયો રે ॥ ૧૨ ॥ રાય ઉઠા-
ઈનો દીકરો, હુઓ અભિયકુમારો રે ॥ સિદ્ધ ઉઠાઈનો શલ્ય રહ્યો,
મરી ગયો અસુર મઝારો રે ॥ ૧૩ ॥ નવ નિયાણાં આલીયાં,
દશાશ્રુતરકંધ માંય રે ॥ આગોયા વિષુ એહનાં, ફળ રૂપડાં નવિ
આય રે ॥ ૧૪ ॥ સોમિલ કષ્ટ ઘણો કીયો, વમિયો સમકિત
સારો રે ॥ આગોયા વિષુ તે મુઓ, હુઓ શુકનો તારો રે ॥ ૧૫ ॥
હુઈ સુભદ્રા સાધવી, બાળક મૂર્છા સેવી રે ॥ ગુરુણી વચણુ
ન માનીયો, હુઈ બહુ પુતિયા દેવી રે ॥ ૧૬ ॥ અંગસુ પૃષ્ઠ
ગાથાપતિ, જનધર્મ પાયો રૂડો રે ॥ ધુરસે વિરાધિને હુઓ, ચંદ્ર
વિમાને શૂરો રે ॥ ૧૭ ॥ હોશે સોમિલ પ્રાદ્યણી, કામ ભોગ
તણી કેલા રે ॥ સોળ વરસમે' બેટડા, જણુશે સોળે બેલારે ॥ ૧૮ ॥
મહાબળ મુનિવર તપ કિયો, રાખી મિત્રશું માયા રે ॥
જીગ્રેત્ર ઉપસણ્યો, મદ્ધિ માયાનાં ફળ પાયા રે ॥ ૧૯ ॥

કમળપ્રભ આચાર્યે, વયણ પ્રરૂપ્યો ભારી રે ॥ મરતાં શલ્ય ન
કાઢીયો, હુઆ અનંત સંસારી રે ॥ શં ॥૨૦॥ ઇત્યદિક બહુજા
હુઆ, સમકિતવંત વિરાધી રે ॥ મરી મરી નરકે ગયા, કેઈ નીચી
ગતિ લાધી રે ॥ શં ॥૨૧॥ રૂપ્યા રૂપે છે રૂપશે ઘણા, શલ્ય દૂષ-
ણ મન રાખી રે ॥ શંકા મૂળ મ લાવજો, ઇહાં સૂત્ર બોલે છે સાખી
રે ॥શં ॥૨૨॥ દેખી શ્રેણિકને ચેલણા, સાધુ નિયાણા કીધાં રે ॥
સમવસરણ બેઠાં થમાં, વીરે ચોખખા કરી લીધા રે ॥શં ॥ ૨૩ ॥
ચિત્ત ચળ્યો રહનેમિનો, વચન લગાયો દેષો રે ॥ રાજમતી પ્રતિ-
બોધિયો, નિશ્ચિજ થઇ ગયા મોક્ષો રે ॥ શં ॥૨૪॥ મેઘમુનિ દુઃખ
પાઇઓ, વીર મળ્યા ગુરૂ ભારી રે ॥ ધીરજ દેઈ ધિર થાપીયો, હુ-
ઓ એક અવતારી રે ॥ શં ॥૨૫॥ ગૌતમસ્વામી જ્ઞાની વડા,
વચન માંહે ખળાયા રે ॥ આણુંદને રે ખમાવીયા, પાતક દૂર પલાયા
રે ॥શં ॥૨૬॥ મહાશતક નિજ નારને, ક્રોધ કરી બોલ્યો કોપીરો ॥
વીર પ્રાયશ્ચિત દેઈ શુદ્ધ કિયો, ગૌતમને ઘેર મૂકી રોશા ॥૨૭॥ દશ
માંહિલા શ્રાવક લણી, દેવે આઈ દુઃખ દીધાં રે ॥ કેઇક કષ્ટે ચાલ
ગયા, માત ત્રિયાએ શુદ્ધ કીધા રે ॥શં ॥૨૮॥ શંખે પોસો કીયો કોલ
દેઈ, પુષ્કળી પ્રમુખ દુઃખ પાચારે ॥ વીર ફળ કહ્યાં ક્રોધનાં, શંખજીને
સહુએ ખમાયા રે ॥ શં ॥૨૯॥ કહ્યો ન માન્યો ચિતતણો, શંભૂતી
નિયાણો કીધો રે ॥ શલ્ય સહિત પ્રહ્લદત્ત હુઓ, નરક તણો દુઃખ
લીધો રે ॥ શં ॥૩૦॥ ચારણ શ્રમણ જાયતે પર્વતે, વિચમે કરી જાય
કાળ રે ॥ વિરાધક વિણ આજોઈયાં, ચતુર લેજો સંભાળરે ॥શં ॥
૩૧ ॥ ચારે સંધના ચાલીયા, ભાંતિ ભાંતિ સંધારા રે ॥ આજોઈ
નિશ્ચિજ હુઆ, પામ્યા ભવજળ પારો રે ॥ શલ્ય કાઢી સૂધો હુઓ,
સાર્યા આતમ કામો રે ॥શં ॥૩૨॥ રૂડાં મતે પચ્ચખાણુમે, લાગી
જાવે કોઈ દોષો રે ॥ સુગુરૂ પાસે આજોયને, શુદ્ધ હુઆ મળે
મોક્ષો રે ॥ શં ॥૩૩॥ ઇહલોકને અરથે કરી, પૂરો કલ્પ ન પડસે
રે ॥ આતમ દોષ જે કાકશે, તે પરભવથી ડરશે રે ॥ શં ॥૩૪॥
આજોઈ ઉજ્જવળ હુઓ, છંડો માયા દ્રવ્યો રે ॥ ઋષિ જેમલજ
ધમ કહે, તુમે સિદ્ધતણાં મુખ દેખોરે ॥શં ॥૩૫॥ ઇતિ.

અથ શ્રી મેઘકુમારનું ચોદાલિયું.

॥ દાલ ૧ લી ॥

પ્રથમ ગણધર ગુણ નીલો રે, શ્રી ગૌતમ ગણધાર ॥ મન સ-

મરી હું ગાયશું રે, શ્રેણિક સુત સુખકાર રે ॥ વીર સમોસર્યા ॥૧॥
એ આંકણી ॥ રાજગૃહી ઉદ્યાન ॥ સકળ ગુણે કરીને ભર્યા રે, સુંદર
સોવનવાન રે ॥ વીર. ॥૨॥ વેગે તે આવી વધામણી રે, આવી
પર્ષદા ખાર ॥ મેઘકુમર પણ આવીયો રે, વાંદે જગત આધાર રે
॥ વીર. ॥૩॥ મેઘકુમર વૈરાગીયો રે, વાણી સુણીય વિશાળ ॥ સાર
સંયમ સંસારમાં રે, ખાકી માયા જળ રે ॥ વીર. ॥૪॥ ઘેર આવી
કહે માતને રે, આપો અનુમતિ સાર ॥ વચન કથન કહ્યાં ઘણું રે,
તે છે સૂત્રે વિસ્તાર રે ॥ વીર. ॥ ૫ ॥ ધીરજ ચિત્ત કરી ધારણી
રે, આપે અનુમતિ હેવ ॥ મહા મહોચ્છવે દિક્ષા દિયે રે, શ્રી
દેવાધિદેવ રે ॥ વીર. ॥૬॥ પ્રથમ પોરશીએ ભણ્યોરે, જિનશાસન
આચાર ॥ સાધુ રીતે તિહાં સાચવે રે, છેડે મેઘકુમાર રે ॥ વીર. ॥૭॥

॥ ઠાલ ૨ જી. ॥

કોઈક ચાંપે સાથરો રે હાં, કોઈક સઘટે અણુગાર ॥ મેઘ મુ-
નીસર ॥ કોઈક છોટે રેણુકા રે હાં ચિતે મેઘકુમાર ॥ મેઘ મુનીસર
॥૧॥ છોડી રાજ્ય ભંડારને રે હાં, લીધો સંયમ ભાર ॥ મેઘ. ॥ તો
પણ દુઃખ એહવું પડે રે હાં, કહેતાં ન આવે પાર ॥ મેઘ. ॥૨॥
કિહાં કંચન કિહાં કાચત્રો રે હાં, કિહાં સંથારો કિહાં સેજ ॥ મેઘ. ॥
કિહાં સજ્જન કિહાં સાધુજી રે, કિહાં માતાનાં હેજ ॥ મેઘ. ॥ ૩ ॥
કિહાં મંદિર કિહાં માળિયાં રે હાં, કિહાં ગોરીનાં ગીત ॥ મેઘ. ॥
કિહાં પ્રમદાની પ્રીતડી રે હાં, કિહાં સાધુની રીત ॥ મેઘ. ॥ ૪ ॥
કિહાં ફલ કિહાં કાંકરા રે હાં, કિહાં ચંદન કિહાં લોચ ॥ મેઘ. ॥
પૂરવ લોગ સંભારતો રે હાં, મેઘમુનિ કરે સોચ ॥ મેઘ. ॥ ૫ ॥
મેઘમુનિ કોપે ચઠ્યો રે હાં, ચિતે મનમાં એમ ॥ મેઘ. ॥ હાવભાવ
કરિ દીક્ષા દિયે રે હાં, હવે કરે આમ કેમ ॥ મેઘ. ॥ કાંઈ નવિ
લીધું એહવું રે હાં, નવિ કીધો વણિ આહાર ॥ મેઘ. ॥ મન માન્યું
કરે માહરે રે હાં, આ તો છે વ્યવહાર ॥ મેઘ. ॥ ૭ ॥

ઠાલ ૩ જી

ખાતઃસમય ઉતાવળો રે લાલ, આવ્યો વીરજીની પાસ હો ॥ મુ-
નીસર ॥ પરિકમણું પણ નવિ કર્યું રે લાલ, ઉલો મન ઉલ્લાસ
હો ॥ મુનીસર ॥ વીર જિણેસર એમ ભણે રે લાલ ॥ ૧ ॥ એ

આંકણી ॥ તુંતો ઉત્તમ જાત હો ॥ મુની૦ ॥ શ્રેષ્ઠિયુ શુભ જગ
જાણિયે રે લાલ, તાહરે મન એ શી વાત હો ॥ મુની૦ ॥ વીર૦
॥ ૨ ॥ રાજ ઋદ્ધિ મુનિ તેં તણ રે લાલ, તજ્યા ભોગ ત્રિલાસ
હો ॥ મુની૦ ॥ ચિંતામણી પામ્યા પછી રે લાલ, કેમ નિર્ગામ્યે
તાસ હો ॥ મુની૦ ॥ વીર૦ ॥ ૩ ॥ ચક્રોથી અધિકો કહ્યો રે લાલ,
સંયમ સુખ સંસાર હો મુની૦ ॥ એ દુઃખ મુનિ તું શું ગણે રે
લાલ, પૂરવ ભવ સંભાર હો મુની૦ ॥ વીર૦ ॥ ૪ ॥ પૂરવ ભવ તવ
સાંભળ્યો રે લાલ, હસ્તીનો અવતાર હો ॥ મુની૦ ॥ શરિર શુશ્રુષા
નવિ કરે રે લાલ, કરે દોષ નયણાંની સાર હો ॥ મુની૦ ॥ વીર૦ ॥ ૫ ॥

॥ ઢાલ ૪ થી. ॥

(સીમંધર જિન સાહેબા. એ દેશી.)

પંચ સમિતિ સમિતો સદા, નિત્ય પાળે રે પાળે પંચ આચાર
કે ॥ દીક્ષા પાળે દીપતી, મુખ ભણિયા રે ભણ્યા અંગઠંગ્યાર કે ॥
ધન ધન દેધ મુનીસરૂ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ કાંઈ ધન ધન રે એ ચતુર
મુજાણુ કે ॥ થીર કરીને થાપીયો, વીર વાણી રે વાણી અમિય સ
માણુ કે ॥ ધન૦ ॥ ૨ ॥ દુઝરકાંક તપ તપે, અંતકાળે રે કરી અણુ-
સણુ સાર કે ॥ અનુત્તર વિમાને મુખ ભોગવે, વળી સીઝશે રે મહા-
વિદેહ મઝાર કે ॥ ધન૦ ॥ ૩ ॥ શ્રીપુજ્ય શિષ્ય ગણેશજી, પસાયેરે
કીધી એહ સંજ્ઞાય કે ॥ જાહવ કહે જીગતે કરી, નિત્ય ભણતાં રે
ભણતાં મુખ થાય કે ॥ ધન૦ ॥ ૪ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી ક્ષમાની સજ્ઞાય.

(ચાલો સખી વંદનને જમ્મએ. એ દેશી.)

ક્ષમાં કરો ક્રોધ દુરે ટાળી, ધરો ગુણ ગર્વને ગાળી ॥ ક્ષમા૦ ॥
॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ ક્ષમા સમ મુખ અવર નાંઈ; વૈરી વિરોધ સવિ
જાઈ ॥ અરિ પ્રણમે આવી ધ્યાઈ ॥ ક્ષમા૦ ॥ ૨ ॥ ક્ષમાએ ધ્યાન શું-
કળ ધ્યાઈ, ક્ષપકશ્રેણિ ઉપસમ રસ નહાઈ ॥ કે નિરમળ જ્ઞાન કેવલ
પાઈ ॥ ક્ષમા૦ ॥ ૩ ॥ વચન રૂપ વળ કાંને પડશે, તોહી શીશ રીસ
નહી ચડશે ॥ કરમ શત્રુ સનમુખ લડશે ॥ ક્ષમા૦ ॥ ૪ ॥ ક્ષમાશુર
વીર અરિહંતા, કઠોર પરીસહ જેણે જીત્યા ॥ કે ભવદુઃખ ભંજન
ભગવંતા ॥ ક્ષમા૦ ॥ ૫ ॥ ક્ષમા વિના તપ જપ જે કરશે, ક્ષમાટલે જીવ
સહી મરશે ॥ ક્ષમા વિના કાજ નહી સરશે ॥ ક્ષમા૦ ॥ ૬ ॥ ક્ષમા

કરે જે જગમાં શુરા, ઉપગારી આજ્ઞવ શુભ પૂરા ॥ પ્રગટે તસ પુ-
ણ્યના અંકુરા ॥ ક્ષમા ૦ ॥ ૭ ॥ પરદેશી ગજઝખી રાયા, મેતારજ
ખંતિ દિલ આયા ॥ ખંધક શિષ્ય સુખ અનંત પાયા ॥ ક્ષમા ૦ ॥ ૮ ॥
અયવંતી મેલી તનુ માયા, જંબુકે વિદારી કાયા ॥ ઉપસર્જ શુભ
મને સહિયા ॥ ક્ષમા ૦ ॥ ૯ ॥ ખમાવી આતમ શુદ્ધ કીજે, તો આ
પણ કાજ સકળ સીજે ॥ સન્નન સહુ સમતા રસ પીજે ॥ ક્ષમા ૦
॥ ૧૦ ॥ ક્ષમા છે ભવ ભવ સુખકારી, સુણી જે ધરશે નરનારી ॥ તાસ
વહનો પર જાઉં વારી ॥ ક્ષમા ૦ ॥ ૧૧ ॥ ખોડીદાસ શીખ દેહે ધરશે,
ક્ષમાદિક ધર્મને આચરશે ॥ વેગે તે શિવરમણી વરશે ॥ ક્ષમા ૦ ॥ ૧૨ ॥

અથ શ્રી દીવાનું દાદાલિયું.

ઢાલ ૧ લી.

દશ ધારો દીવો કહ્યો એ, સુત ઠાણુંગની માંચ ॥ ભવિક જન
સાંભળો રે ॥ નામ કહું હવે તેહનાં એ, સાંભળો ચિત રાખી કાય ॥
ભવિક ૦ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી, ॥ પુરવ પશ્ચિમ એ કહિએ, ઉત્તર દક્ષિણ
તેમ ॥ ભગા ચાર ખુણા ખીજ કહ્યા એ, ઉંચી નીચી દશ દશિ એમ
॥ ભગાર ॥ દીવે પડે રે પતંગિયા એ, પાપ લાગે બહુ નેહ ॥ ભ ૦ ॥
કોઈક ચોટે છે કોડીએ એ, કોઈક બળે દીવા હેઠ ॥ ભ ૦ ॥ ૩ ॥
કોઈક દીવે પડવા ગયા એ; કોઈ અપલાય છે આળ ॥ ભ ૦ ॥ એવું
જાણી ક્યા પાળજે એ, થઈ પહેલી ઢાળ ॥ ભ ૦ ॥ ૪ ॥

ઢાલ ૨ જી.

એક ઇંદ્રિયને કારણે, મ્હોટો માંડયો દીવાનો પાસ ॥ અજ્ઞાની
તો ઉંધી ગયો, માંહે જીવ બળે છે નિરાશ ॥ અજ્ઞાની દીવો બળે
સારી રાત ॥ ૧ ॥ એ આંકણી. ॥ એક અજ્ઞાની ઇમ કહે, મ્હારે પ-
ડ્યો દીવાનો અક્યાસ ॥ સોડ ઠાંસી પોતે સુઈ રહ્યો, માંહિ જીવ બ
ળે છે ભાય ॥ અ ૦ ॥ ૨ ॥ એક અજ્ઞાની ઇમ કહે, મને નાવે અંધા-
રે ઊંધ ॥ પોતે તો સુખે સુઈ રહ્યો, માંહી ઘણા બળે છે પતંગ ॥
અ ૦ ॥ ૩ ॥ જળચર થળચર ખેંચર થયો, તિહાં તો હતી અંધારી
સત ॥ ઉંઢર કુળે રહેતો રાફડે, એતો વિસરી ગઈ સવિવાત ॥ અ ૦
॥ ૪ ॥ ન્હાના મચ્છર દીવે પડે, જિમ ઘાણી તડતડ થાય ॥ મ્હોટા
મચ્છરને પુઢિયાં, તેને પીડા બહોળી થાય ॥ અ ૦ ॥ ૫ ॥ દીવે મચ્છર

કુદાં પડે, તેનાં બળે મુખ આંખ ને દ્રાણુ ॥૬૧॥ અંબ જાણે એહનો,
કે કાં જાણે શ્રી જગલાણુ ॥ અં ॥૬૨॥ આંખો બળે પોતાતણી તે
તો ખટકે સરવે દેહ ॥ પર પીડાને જાણે નહી, અજાનીનાં લક્ષણુ
એહ ॥ અં ॥૬૩॥ દશ પ્રાણુજ તાહરે કહ્યા, મચ્છર દાને પુદાને પ્રાણુ
આઠ પ્રાણુ બહાલા સહુ કેઈને, પ્રાણુ જીવતણો આધાર ॥ અં ॥
૬૪॥ પારધીએ માંડયો વન પાસલો, ઘેર માંડયો દીવાનો પાસ ॥
એ હતો જીભનો લોલપી, એને ઇંદ્રિય તણો સવાદ ॥ અં ॥૬૫॥
પાંચ ઇંદ્રિયે કારણે, હમણાં કરે છે બહુજન પાપ ॥ પણ પછી
કરશે ઝારતો, જ્યારે પડશે જમને હાથ ॥ અં ॥૬૬॥ વીર કહે સુ-
ણુ ગોયમા, ભારે કરમીને નવિ કણ્ણાય ॥ હજી કરમી હોય જીવકા,
તેનાં હૈયાં તરત કુમળાય ॥ અં ॥૬૭॥ જ્ઞાન રૂપી દીવા કરો, ધર્મ
કરણીની કરો વાટ ॥ તપ રૂપી તેલ સી ચિયે, પછી અજવાળું આ-
ખી રાત ॥ અં ॥૬૮॥ સંવત અઢાર પંચાશિયે, ગામ ગોંડળ
કિયો રે ચોમાસ ॥ ઋષિ મૂળચંદ્ર જી ઇમ કહે, એ તો દીવાતણી સ-
જ્જાય ॥ અં ॥ ૧૩ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ શ્રી ઉપદેશી સજ્જાય. ॥

(રાગ કુમરી.)

બિગરી કૌન સુધારે, નાથ બિન બિગરી કૌન સુધારે ॥ શાસન
નાયક સખ ગુન લાયક, વીતરાગ જિનરાયા રે ॥ હાયક ખાયક
સમ્મત સુહંકર, તારક બિરૂદ ધરાયા રે ॥ ભલા તારક ॥ બિગરી
કૌન સુધારે, નાથ બિન બિગરી કૌન સુધારે ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥
સાધ સરોષી હુવો ચંડકોશી, પન્નગ પરમ દુઃખહાર્ધ રે ॥ ડંક દિયો
તખ પ્રભુ પ્રતિબોધ્યો, દિયો સ્વર્ગ સુખહાર્ધ રે ॥ ભલા દિયો ॥
બિગરી ॥ ૨ ॥ સતિ સુકુમાળા ચંદનખાળા, પગમે જડ દિયા તા-
ળા રે ॥ દીન દયાળા સંકટ ટાળ્યાં, કર દિયા આકળમાળા રે ॥ ભ-
લા કરદિયા ॥ બિગરી ॥ ૩ ॥ ઇંદ્રભુતિ અન્યમત એલીને, જિન-
સે બાદ મચાયા રે ॥ મનકે સંશય મેટ દિયા તખ, ગણધર પદવી
પાયા રે ॥ ભલા ગણધર ॥ બિગરી ॥ ૪ ॥ મગધદેશ નરનાથ
નગીનો, નિયમ વ્રત વિહીનો રે ॥ શ્રેણીક નૃપકું નિજ પદ દિનો, આ-
પ બેરોબર કીનો રે ॥ ભલા આપ ॥ બિગરી ॥ ૫ ॥ અર્જુન મા-
ણી કરત સંહારી, પટ નરને એક નારી રે ॥ પ્રભુ ઉપગારી કમ

વિહારી, કર દિયો ખેવો ખારીરે ॥ ભલા કર દિયો ॥ બિગરી ॥
 ૧૬૥ સંયમસે ચળ ચિત્ત ભયો તખ, પરભવ ખાત સુનાઈ રે
 મેઘકુમરકો મન થિર કીનો, જાતિસ્મરણ ઉપાઈ રે ॥ ભલા જાતિ ॥
 બિગરી ॥ ૧૭૥ આજીવક મતમે અધિકારી, કુંભકાર સકહાળો રે ॥
 સ્વામી સાન્નિધ્યે સમકિત પાયો, ત્યાગ દિયો ગોશળો રે ॥ ભલા
 ત્યાગ ॥ બિગરી ॥ ૧૮૥ ભયો દ્વંદ્વ દર્શનકુંવામી, નિજ પુષ્કરણી
 નહો રે ॥ તિર્યચ ભવમે તારયો પ્રભુજી, સુર હુવો સુખકંઠો રે ॥
 ભલા સુર ॥ બિગરી ॥ ૧૯૥ શ્રેણિક નૃપ અર્ચ ચેલણા રાણી, વીર
 વંદનકુંઆચારે ॥ અદ્ભુત રૂપ કંપતિકો દેખી, સંયમ ચિત્ત ચ-
 ળાયા રે ॥ ભલા સંયમ ॥ બિગરી ॥ ૨૦૥ શ્રમણ શ્રમણિયે કિયાં
 નિયાણાં, તપ સંયમ ફળ હારી રે ॥ કેવળ દિનકર સખ જન સુખકર,
 દિયા નિદાન નિવારીરે ॥ ભલા દિયા ॥ બિગરી ॥ ૨૧૥ કયા તારીક
 કર્જ સાહિબકી, સદગુણ સાયર ભરિયા રે ॥ ખોડિદાસ કરનેડી જંપે,
 જીવ અનંત ઉદ્ધરિયા રે ॥ ભલા જીવ ॥ બિગરી ॥ ૨૨૥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી સ્ત્રીના અવગુણની સજ્ઞાવ.

ધન્ય જે પુરૂષ નારી તજે, જાઉં હું તેહને ખલિહારિ રે ॥
 શિયળ ગુણે રંગે રમે, તેહની ગતિ મોક્ષદવાર રે ॥ ધન્ય ॥ ૧ ॥ એ
 આંકણી ॥ નારી કુડ કપટની કોથળી, નારી વિષયા તે સર્પની ભા-
 રિ રે ॥ નારી મોહતણી છે વેલડી, નારી સ્નેહ તણી કરનાર રે ॥ ધ-
 ન્ય ॥ ૨ ॥ વારે વારે કોણિકને કહે, એક હાર હાથીની વાત રે ॥
 દશ આંધવ નરકે ગયા, એ તો નારીતણા અવઘાત રે ॥ ધન્ય ॥ ૩ ॥
 એક હાર હાથીને કારણે માંડયો ન્હાનાથી જીવ રે ॥ જીવ ઘણા ન-
 રકે ગયા, તે તો નારી તણી એ જીવ રે ॥ ધન્ય ॥ ૪ ॥ એક પદ્મા-
 વતીના વેણુથી, સુઆ એક કોડ એશીલાખ રે ॥ પંચમ અંગે તથા
 વળી, સૂત્ર નિરચાવળિકાની સાખ રે ॥ ધન્ય ॥ ૫ ॥ નારી નવનવા
 વેશ ખનાવતી, નારી પાડે નરકનો ખંધ રે ॥ નારી ફળ દેખાડે
 દુર્ગતિ તણાં, નારી પાપ પઠળનો ખંધ રે ॥ ધન્ય ॥ ૬ ॥ લાખ ત-
 ણે નર અતિ ભલો, તે તો કોડી મુલ્ય વેચાય રે ॥ એક નારીના
 સંગથી, એ તો મરિને નરકે જાય રે ॥ ધન્ય ॥ ૭ ॥ નારી એકજીને
 રીઆવતી, એકજીનું કરતી સંગ રે ॥ નારી એકજીને લલચાવતી, ના-
 રી કરતી અતિ ઘણા રંગ રે ॥ ધન્ય ॥ ૮ ॥ નારી રૂપતણી છે હીવ.

હો, કામી નર તેહ પતંગ રે ॥ પ્રહ્લદત્ત ચક્રી નરકે ગયો, તે તો
 ભોગતણો કરિ સંગ રે ॥ ધન્ય ૦ ॥ ૧૦ ॥ નારી અખળા નામ ધરાવતી,
 યજ્ઞ સખળાને સમજાવે રે ॥ નારી હરિહર પ્રહ્લા સારિખા તેને
 ધ્યાન થકી ચુકાવે રે ॥ ધન્ય ૦ ॥ ૧૧ ॥ નારી મોહ તણી છે વેલડી,
 સુરિકંતા દેખો નામ રે ॥ જેણે ઝેર દિયો ભરતારને, નારી પાપતણું
 છે ઠામ રે ॥ ધન્ય ૦ ॥ ૧૨ ॥ જુઓ શામારાણીના કેણથી, ચારસો
 નવાણું પરિવાર રે ॥ સિંહસેન રાજાએ ખાળીયો, દુઃખ વિપ્રાકે
 અધિકાર રે ॥ ધન્ય ૦ ॥ ૧૩ ॥ રાણી કેકઈએ વર માગીયો, રાજા કથ-
 રશની પાસ રે ॥ ભરતને રાજ્ય અપાવિયું, પછે રામ ગયા વનવાસ રે
 ॥ ધન્ય ૦ ॥ ૧૪ ॥ સુરપનખા ચાડીયે ગઈ, રાજા રાવણની પાસ રે
 ॥ તેણે કરી સીતા અપહરી, રાવણ લંકાતણો વિનાશ રે ॥ ધન્ય ૦
 ॥ ૧૫ ॥ જરાસંઘની દીકરી, રાજા કંશતણે ધર નાર રે ॥ જીવજસા-
 ના કેણથી, થયો કુળતણો સંહાર રે ॥ ધન્ય ૦ ॥ ૧૬ ॥ નારી સ્ત્રી રત્ન
 જાણીએ, ચોસઠહજારમાં શિરદાર રે ॥ શાંતિ કુંથુ અરનાથે તણ,
 હું જાઉં તેહની બલિહારિ રે ॥ ધન્ય ૦ ॥ ૧૭ ॥ નેમિનાથ જંબુએ
 તણ, તે તો ઉત્કૃષ્ટ પ્રહ્લાચારિ રે ॥ ઇણ ભવમાં મુગતે ગયા, તેનો
 મુત્રે છે વિસ્તાર રે ॥ ધન્ય ૦ ॥ ૧૮ ॥ જેવો રે રંગ પતંગનો, તેહવો
 નારીનો સંગ રે ॥ એણું જાણીને છોડજો, મુનિ માણેક કહે ઉચ્છ-
 રંગ રે ॥ ધન્ય ૦ ॥ ૧૯ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી રાજુલવાવીશી.

॥ દોહા. ॥

શાશ્વત નાયક સમરિયે, ગણધર લાગું પાય ॥ રાજુલ બાવીશી
 કહું, તે સુણજો ચિત્ત લાય ॥ ૧ ॥ ચિત્ત ચળ્યો રહનેમિનો, દેખી
 રાજુલ રૂપ ॥ દષ્ટાંત દેઈ સમજાવીયો, પડતો દુર્ગતિ રૂપ ॥ ૨ ॥

ઢાલ ૧ લી.

(પ્રજા ઉઠીને, સમરિયે, હો ભવિયજી મંગલિક શરણાં ચાર. એ રે.)

રાજમતી ઈમ વિનવે હો મુનિવર મન ચળિયો તું ઘેર ॥ થોહ
 તે સુખને કારણે. હો મું કાંરે પડયો અંધ ઝેરા ॥ સુણ સુણ સાધુજી,
 હો મુનિવર મન ચળિયો તું ઘેર ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ ચાર મહામત
 આહરયાં હો મું મેરૂ જેટલો ભાર ॥ વખ્યાતણી વાંછા કરો, હો

મું ધિક તહારો અવતાર ॥ સુણુ ॥ ૨૨ ॥ વૈરાગે મન વાગિને, હો
 મું લીધો સંયમ ભાર ॥ અખ કાયરપણું કાંઈ કરો, હો મું દેખિ
 પરાઈ નાર ॥ સુણુ ॥ ૩૧ ॥ રાજપંચને છોડીને હો મું ઉજડ પંથ
 મત બંધ ॥ અમૃત લોજન ત્યાગિને, હો મું કુક્ષા ખાય બલાયા ॥
 સુણુ ॥ ૪૧ ॥ ગજ સ્વારી છોડીને હો મું ખર ઊપર મત ખેશ ॥
 સ્વર્ગતણું સુખ છાંડીને હો મું પાતાળે મત પેશ ॥ સુણુ ॥ ૫ ॥
 ચંદન ખાળી કોયલા કરે હો મું કાઠને અંખ બબુલ ॥ કુણુ વાવે
 ઘર આંગણે, હો મું તાહરો કીશો મુલ ॥ સુણુ ॥ ૬ ॥ ઘેર ઘેર
 ફરતાં ગોચરી હો મું દેખશો સુંદર નાર ॥ હઠનાંમા વૃક્ષની પરે
 હો મું ઘણું ઉઠાયો ભાર ॥ સુણુ ॥ ૭ ॥ વામ્યાતણી વાંછા કરે
 હો મું ગંધનકુળ મતિ હોય ॥ રત્નચિંતામણિ પાયને, હો મું કી-
 ચડમાં મત ખોય ॥ સુણુ ॥ ૮ ॥ થે અંધકીવીશ્નુના પોતરા, હો મું સ-
 મુદ્રવિજયના પુત ॥ હું લોજક વિશ્નુની પોતરી; હો મું ઉગ્રસેનની
 ધુય ॥ સુણુ ॥ ૯ ॥ કુળ મહોટો આપજ તણે હો મું જણુ સામે
 તું જોય ॥ કામલોગને વાંછતાં, હો મું ભલો ન કહેશે કોય ॥
 સુણુ ॥ ૧૦ ॥ ગોવાળ ભંડારી સારિખા હો મું હમાલ ઉઠાયો
 ભાર ॥ ખોજ મળુરી અરથીયાં હો મું નહી માલ સરદાર ॥ સુણુ ॥
 ૧૧ ॥ રૂપ ઘણું નારી તણાં, હો મું વસ્ત્ર અને શણુગાર ॥
 દેખી દેખી સિદ્ધાવશે હો મું કોણુ કહેશે અણુગાર ॥ સુણુ ॥
 ૧૨ ॥ મનગમતાં ઈંદ્રતણાં, હો મું સુખ વિલસાં ઘર માંચ ॥ તેહ
 થકી ન્યારા રહ્યા, હો મું ત્યાગી કહ્યા જીનરાય ॥ સુણુ ॥ ૧૩ ॥
 આવે વૈશ્રમણુ દેવતા હો મું નળ કુખેરની જાત ॥ સુપનામે વાંછ
 નહી, હો મું તાહરી કેટલી વાત ॥ સુણુ ॥ ૧૪ ॥ જિહાં તિહાં
 તુમે વિથરશે, હો મું નગરીને વળી ગામ ॥ સ્ત્રી દેખી ચિત્ત ડોલ
 શે, હો મું નારી નરકતું ઠામ ॥ સુણુ ॥ ૧૫ ॥ સરવે સરખા નર
 નહી, હો મું સરિખી નહિ સવિ નાર ॥ કેઈ ભુંડા ને કેઈ ભલા,
 હો મું આલ્યો જાય સંસાર ॥ સુણુ ॥ ૧૬ ॥ પ્રાણી સુંદરી બેનડી
 હો મું સ્ત્રિયોમાં શિરદાર ॥ કરણી કરી મુગતે મઈ હો મુંનામ
 લિયાં નિસ્તાર ॥ સુણુ ॥ ૧૭ ॥ તીર્થકર બાવીસમા હો મું જે
 જગ મહોટા હોય ॥ બાળપણે તજી નીસર્યા હો મું બંધવ સાથું
 જોય ॥ સુણુ ॥ ૧૮ ॥ નારી દુખની વેલડી હો મું નારી દુઃખની
 ખાણ ॥ કરણી કરે ચિત્ત નિર્મળી હો મું કહું અમારું માના ॥ સુણુ ॥

॥૧૯॥ વચન સુણી રાજીલ તણા હો મું મન દિયો ઠેકાણુ આણુ॥
 ધન ધન તું મ્હોટી સતી હો મું રાખ્યું માફે માન ॥ સુણુ ૦
 ॥ ૨૦ ॥ એ દોય ઉત્તમ પ્રાણિયા, હો મું પામ્યા કેવળ જ્ઞાન ॥
 કર્મ ખપાવી મુગતે ગયા હો, મું કીજે તેહનું ધ્યાન ॥સુણુ ૧૧॥
 સંવત અઢારસે આવને હો મું શ્રાવણ માસ મઝાર ॥ ઋષિ ચોથ-
 મલ પીંપાડમે, હો મું શુદ્ધિ પંચમી મંગળવાર ॥ સુણુ ૦
 ૨૨ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી ધર્મી અને પાપીની સજ્ઞાય.

શ્રી જિનવરના પ્રણમે પાય, સઘળા પાતક દૂર પલાય ॥થિર
 સંપત થાએ સદા, દુઃખ દોહગ નવિ આવે કદા ॥૧॥ ધર્મી પર-
 નિંદા પરિહરે, ધર્મી જીવદયા ચિત્ત ધરે ॥ ધર્મી તે પાળે જિન
 આણુ, ધર્મી બોલે મીઠી વાણુ ॥ ૨ ॥ ધર્મી તે જે કરે નિત ધર્મ,
 ધર્મી ન બોલે પરના મર્મ ॥ ધર્મી સહુને કરે ઉપગાર, ધર્મી કૂડ
 કપટ પરિહાર ॥૩॥ ધર્મી ન કરે ક્રોધ લગાર, ધર્મી ન ધરે મન
 અહંકાર ॥ ધર્મી માયા ન કરે કદા, ધર્મી ધર્મ કરે છે સદા ॥૪॥
 ધર્મી સુણે સહગુરની વાણુ, ધર્મી ગુરુ મુખ કરે પચખાણુ ॥ધર્મી
 પાળે મન શુદ્ધ રીળ, ધર્મી લહે સદા સુખ લીલ ॥૫॥ ધર્મી
 જ્ઞાન અભ્યાસે સદા, ધર્મી પરને મુસે નવ કદા ॥ ધર્મી બોલે વિશ્વા-
 નીશ, ધર્મી પૂરે સયળ જગીશ ॥૬॥ ધર્મી તે જે ઈન્દ્રિય ઢમે, ધર્મી
 વચન સહુનાં ખમે ॥ ધર્મી પાળે સહુશું પ્રીત, ધર્મી બોલે કુળવટ
 રીત ॥૭॥ ધર્મી ન દિયે કોઈને દોષ, ધર્મી ધરે સદા સંતોષ ॥
 ધર્મી દિયે લલો ઉપદેશ, ધર્મી મૂકે સયળ કલેશ ॥૮॥ ધર્મી ચાલે
 શુદ્ધ વ્યવહાર, ધર્મી કરે પાપનો પરિહાર ॥ ધર્મી રાગ દ્વેષ નવિ
 ધરે, ધર્મી શુદ્ધ ક્રિયા અનુસરે ॥૯॥ ધર્મી જાણે અથિર સંસાર,
 ધર્મી મોહ કરે પરિહાર ॥ ધર્મી ન કરે કિણશું દ્રોહ, ધર્મી ધર્મ
 ચડાવે શોહ ॥૧૦॥ ધર્મી ષટ્કર્શનને દિયે, ધર્મી લખમી લાહો લિયે ॥
 ધર્મી ધારે રૂડી ખુદ, ધર્મી ચાલે મારગ શુદ્ધ ॥ ૧૧ ॥ ધર્મી રાત્રિ
 લોજન તજે, ધર્મી તે લગવંતને લજે ॥ ધર્મી શત્રુ મિત્ર સમ
 ગણે, ધર્મી અષ્ટ કરમને હણે ॥૧૨॥--પાપીની હવે સુણુને વાત,
 પાપી કરે પરાંઈ તાંત ॥ પાપી લહું પરનું નવિ કહે, પાપી કૂટિલ
 સદા મન રહે ॥૧૩॥ પાપી પાંચ ઈન્દ્રિય નવિ ઢમે, પાપી પાપ-

માંહિ નિત રમે ॥ પાપી કરે સકળશું કૂડ, પાપી મુખ ઘાલે સહુ
ધ્રુળ ॥૧૪॥ પાપી ગુરુનું ન માને કાર, પાપી કરે સદાય વિદાર ॥
પાપી ન દિયે કેહને દાન, પાપી પંચમાં ન દિયે માન ॥૧૫॥ પાપી
પરછિદ્ર જોતો રહે, અણહુતીને હુતીજ કહે ॥ પાપીને નવિ હોવે
લાજ, પાપી નાવે કેહને કાજ ॥૧૬॥ પાપી જાણે મનમાં ઈશો,
જેહવો હું છું તેહવો તિશો ॥ પાપી જાણે હું છું જાણુ, ખીજને
નવિ જાણુ જાણુ ॥૧૭॥ પાપી ન જાણે સાધ અસાધ, પાપી કરે
ઘણા અપરાધ ॥ પાપી માત પિતા નવિ ગણે, પાપી પચેદ્રિય જીવ
હણે ॥ ૧૮ ॥ પાપી અધર્મ કરેય સદીવ, તેહ જાણીજે પાપી જીવ ॥
પાપી દેવ ગુરુ નિંદા કરે, પાપી દુર્ગતિમાં અવતરે ॥ ૧૯ ॥ પાપી
અભક્ષ ન જાણે મુઠ, પાપી હિંચે સદા હોય દુષ્ટ ॥ પાપી પરસ્ત્રી
રાતો ફહે, પાપી નરક તણાં દુઃખ સહે ॥ ૨૦ ॥ પાપી ચાલે ભૂંડી
ચાલ, પાપી હરે પરાયા માલ ॥ પાપી સાત વ્યસનમાં રમે, પાપી
માન મહાતમ ગમે ॥૨૧॥ પાપીનાં એ લક્ષણ કહ્યાં, પડિત જીભ
સાચાં સદહ્યાં ॥ ઇમ જાણી ન કરે કોઈ પાપ, ભલી પરે જયો ભગ-
વંતને જાપ ॥૨૨॥ એ આતમશિક્ષા મન ધરે, પ્રાણી દુર્ગતિ નવિ
અવતરે ॥ આરુદ્ધ વાયક ઇમ કહે, ધર્મ કરે તે શિવસુખ લહે
॥ ૨૩ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી સાત વ્યસનની સજ્જાય.

(કડખાની દેશી.)

વાર તું વાર તું વ્યસન સમકમિદં, જીવ તું જોય મનમાં વિચા-
રી ॥ ઘુત માંસ સુરા વાર વનિતા વળી, ચોર મૃગયા પરકીય નારી
॥વાર૦ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ રૂપવંતી બહુ ગુણુયુતા કુળવતી, સુત-
વતિ નિજ પતિ પ્રેમેલીધી ॥ એહ વાતના વ્યસનથી નિજ વસા,
પરવશા તોય નજરાયે કીધી ॥ વાર૦ ॥ ૨ ॥ માંસનાં વ્યસનથી
વનમાંહિ હરિણલી, જાણે વેધી પરાક્રમ વખાણે ॥ શ્રેણિક નરપતિ
શ્રવણ પતિ ભક્તિ યુત, નરકે ગયો તે સહુ લોક જાણે ॥ વાર૦ ॥૩॥
દ્વારકા દ્વારિકા સ્વર્ગ નગરી તણી, વાસિતા યાદવાપતિ મુરારી ॥
વિસ્તૃતા ખાર જોયજી ઘને પૂરતા, ચુરિતા તેહ દ્વૈપાયનારી ॥વાર૦ ॥
૪॥ નયર વસંત વસંત બધવ સમો, વસતિ ધર્મિભલ જસ દ્રવિણ

કોડી ॥ સકળ નિજ ગેહ સુખ છોડી વેશ્યાતણી, સંગતે પામિયો
 દુઃખ કોડી વાં ॥ ૫૫ ॥ ચોરિકા વ્યસનથી દુઃખ દુર્ગતિ તણાં, ભાજન
 તેજના ભવનમાંહી ॥ ચોર મંડુક હરી ચિત્રક પ્રમુખને, રાજક-
 ડાહિ દુઃખ નરક પ્રાહી ॥ ૫૬ ॥ દુઃખતું ઘર થયો જેહ મૃગયા
 થકી, રાઘવો વનમાંહી મેલી સીતા ॥ હરણને મારવા નિજ વસા
 હારવા, લંપટી રાવણે લીધી સીતા ॥ ૫૭ ॥ વાસુદેવાર્દ્ર સમ
 ઋદ્ધિસે નાયુતો, બસ મહિ માંહી મહિમા વિરાજે ॥ પ્રબળ લંકાધિ
 નાઠો પરત્વી થકી, નારની તત્ર અધાપિ ગાજે ॥ ૫૮ ॥ એમ
 અનેક થયા એક વ્યસન થકી, દુઃખો થયા તે કહેવાય કેતું ॥ જેહને
 સાત વ્યસન હોય મોંકળાં તે લહે દુઃખ વળિ મેરુ જેતું ॥
 ૫૯ ॥ એમ જાણી કરી વ્યસનને વારિયે, ધારિયે ધર્મ વર
 ધરિય નેહા ॥ સંયમે ધીર ગુરુ ચરણ આરાધિયે, નય કહે જિમ
 લહિયે સુખ સમહી ॥ ૬૦ ॥

અથ શ્રી સ્ત્રીને શીખાવણની સજ્જાય.

નાથ કહે તું સુણને નારી, શીખાવણ છે સારી ॥ વચન તે
 સઘળાં વીણી લેશે, તેહનાં કારજ સરશે ॥ શાણાં થઈએ ॥ ૧ ॥ એ
 આંકણી ॥ જાત્રા જોગરણને વિહવામાં, માતા સાથે રહીએ ॥ ૨ ॥ સાસરી-
 યામાં જળ ભરવાને, સાસુ સાથે જઈએ ॥ ૩ ॥ શાંભારા દિશા અંધારીને
 એકલકાં, મારગમાં નવિ જઈએ ॥ ૪ ॥ એકલી જાણી આજ ચલાવે, એવડું
 શાને કરીએ ॥ ૫ ॥ વહાણમાં વેલેરા ઉઠી, ધરનો ધંધો કરીએ ॥ ૬ ॥
 નણું જેઠાણી પાસે જઈને, સુખ દુઃખ વાત ન કરીએ ॥ ૭ ॥ ૪ ॥
 એકામાં અતુરાઈએ રહીએ, રાંધતા નવિ રમીએ ॥ ૮ ॥ સહુ કોને
 પ્રસાદ કરાવી, પાછળ પોતે જમીએ ॥ ૯ ॥ ૫ ॥ ગાંઠે પહેરી
 ધરમાં રહીએ, બહાર પગ નવિ ભરીએ ॥ ૧૦ ॥ સસરા જેઠની લાજ
 કરીને, મોં આગળથી ટળીએ ॥ ૧૧ ॥ ૬ ॥ છુટે કેશે શિર ઉપાડે,
 આંગણમાં નવિ જઈએ ॥ ૧૨ ॥ પુરુષ તણો પડછાયો દેખી, મોં
 આગળ નવિ રહીએ ॥ ૧૩ ॥ ૭ ॥ એકાંતે દીયરીયા સાથે, હાથે તાળી
 ન લઈએ ॥ ૧૪ ॥ પ્રેમ તણીને વાત કરે તો, મોં આગળથી ખસીએ
 ॥ ૧૫ ॥ ૮ ॥ આભરણ પહેરી અંગ શોભાવી, હાથે ઈર્ષ્ય ન લઈ
 એ ॥ ૧૬ ॥ પિયુઠોને પરદેશ સધાવે, તો કાજળ રેખ ન દઈએ

॥ શાં ॥ ૧૧ ॥ પીયુષ સાથે ક્રોધ ન કરીએ, રીસાઈ નવિ રહીએ
 ॥ ૧૨ ॥ છંયાં છોડ છોકરાંને, તાડન કદિય ન કરીએ ॥ શાં ॥ ૧૩ ॥
 ઊજડ મંદિર માંહી ક્યારે; એકલડાં નવિ જઈએ ॥ ૧૪ ॥ એકલી જાણી
 આળ ચઢાવે, એવડું શાને સહીએ ॥ શાં ॥ ૧૫ ॥ ફિરિયલ નારીનો
 સંગ ન કરીએ, તસ સંગે નવિ ફરીએ ॥ ૧૬ ॥ મારગ જાતાં વિચાર
 કરીને, ઉંઝે પાવ ન ધરીએ ॥ શાં ॥ ૧૭ ॥ ઉદરચતન વાચક ઇમ
 બોલે, જે નર નારી ભણુશે ॥ ૧૮ ॥ તેહનાં પાતક દુરે ટળશે, મુક્તિ
 પુરીમાં મળશે ॥ શાં ॥ ૧૯ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી કુગુરુની સજ્જાય.

શુદ્ધ સંવેગી કીરિયા ધારી, પણ કુટિલાઈ ન મૂકે ॥ બાહ્ય પ્ર-
 કારે કીરિયા પાળે, અભ્યંતરથી ચૂકે ॥ જિણુદે કપટી કહિયા એહ,
 એહનું નામ ન લીજે ॥ ૧ ॥ એ આંકણી. ॥ રંગેલ કપડાં ખલે ધા-
 બળી, કાખ દેખાડી બોલે ॥ તરુણી મુંદર દેખી વિશેષે, પુસ્તક વાં-
 ચવા બોલે ॥ જિં ॥ ૨ ॥ પેંડા દેખી પડઘો કાઢે, પડઘા માન કરાવે,
 ॥ ખાળાં વહોરે ખાંત કસીને, પૂરીને ચોશિરાવે ॥ જિં ॥ ૩ ॥ જ્ઞાન
 વિષે ઉપદેશ દેઇને, સૂક્ષ્મ પરીચહ રાખે ॥ એ કપટીનું નામ ન
 લીજે, ઇમ ઉત્સુત્ર જે ભાંખે ॥ જિં ॥ ૪ ॥ તાળ કુટવા સાથે ચાલી,
 શ્રાવિકા છે દશ ખાર ॥ યાત્રાને મિષ એણિપરે વિચરે, દુર રહ્યા
 આચાર ॥ જિં ॥ ૫ ॥ પાશેર ઘીથી કરે પારણું, વળી ખાવે અધ-
 શેર ॥ તોહિ સાળા ઇણિપરે બોલે, ઉપવાસે આવે ફેર ॥ જિં ॥ ૬ ॥
 બગલાની પરે પગલાં માંડે, આડું દોડું જીવે ॥ મહિલા સાથે બોલે
 મીઠું, સાધુ વેષ વીગોવે ॥ જિં ॥ ૭ ॥ આચારાંગે વસ્ત્રનો ભાંખ્યો,
 સ્વેત્તને માનો પેતે ॥ તે તો મારગ દુરે મુક્યો, કપડા રંગે હેતે ॥ જિં
 ॥ ૮ ॥ બાજીગર જિમ બાજી ખેલે, ધીવરે માંડી જાળ ॥ સંવેગી
 મુઘા મત જાણો, એ સહુ આળ જાળ ॥ જિં ॥ ૯ ॥ ઊંચું ધર
 અગોચર હોવે, માસકલ્પ તિહાં કીજે ॥ સુખશાતાયે પડિલેહણ ચાલે,
 સાધુ જન્મ ફળ લીજે ॥ જિં ॥ ૧૦ ॥ રાત્રિ જગાવે મહિલા મળીને,
 ગાવે ગીત રસાળ ॥ ચાર કથનાં કર્મજ બાંધે, મનમાં થઈ ઉજ-
 માળ ॥ જિં ॥ ૧૧ ॥ મધ્યાને મહિલાને તેડે, હસીને પુછે વાત ॥ અદાર-

મો ઉપધાન વહો તો, અમ તુમ મળશે ઘાત ॥ જિં ॥ ૧૨૧ ॥ તવતે
 કામિની હસીને ખોલે, સાચું કહો છો સ્વામ ॥ ગચ્છવાસી ગુરૂ આ
 વી તે વઢશે, તવ તુમ જશે મામ ॥ જિં ॥ ૧૨૩ ॥ નીચું જોઈને ઇષ્ટિ
 પરે લાંખે, લણુવાનો ખપ કીજે ॥ ન્હાની વય છે હજીય તુમારી,
 એક એક ગાથા લીજે ॥ જિં ॥ ૧૨૪ ॥ ઘોટકની પરે પથે ચાલે, શે-
 હેરમાં નીચું જોવે ॥ ગઠખઠ ગાડાની પરે ચાલે, જિનશાસનને વિ-
 ગોવે ॥ જિં ॥ ૧૨૫ ॥ રૂમાલ પાઠાં રૂઠાં વેચે, જુના હાથમાં ઝાલે ॥
 તૃષ્ણા તોયે કિમહિ ન મુકે, વળિ જાણે કોઈ ચાલે ॥ જિં ॥ ૧૨૬ ॥
 છકાય જીવનો દાહ કરાવે, કામ કામ પાપ ખંધાવે ॥ આંખિલ તપનું
 આહું લઈને, કાંઈ અમને વહોરાવે ॥ જિં ॥ ૧૨૭ ॥ કદાચક્રમાં પ-
 હેલાં વ્રતનો, એહને લાગે દોષ ॥ મૃષાવાદ તો પગ પગ ખોલે, તે-
 હનો ન કરો શોષ ॥ જિં ॥ ૧૨૮ ॥ અદત્ત વસ્તુ અજાણ થઈને, સા-
 ધારણ સીરાવે ॥ ચોથા વ્રતની વાત મહોટી, તેહમાં કામ જગાવે ॥
 જિં ॥ ૧૨૯ ॥ વિધવા પાસે વિહવલ થઈને, કામ કુસંગી માગે ॥ વા-
 ચસની પરે મૈથુન સેવે, ચોથાવ્રતને લાગે ॥ જિં ॥ ૧૩૦ ॥ મૈથુન
 સેવે પરિગ્રહ માંહે, પ્રોઠાં પાતક આંધે ॥ રાસલની પરે લોટયા હી-
 ડે; વળી ઉપાડે આંધે ॥ જિં ॥ ૧૩૧ ॥ છઠ આઠમાદી ને અઠાઈ, નામ
 ધરાવે તપસી ॥ મહિમા કારણ રાત્રે ખાવે, પ્રગટે તવ હોય હાંસી
 ॥ જિં ॥ ૧૩૨ ॥ નગર પિંડોળિયા થઈને નિર્લાજ, પાસત્યા થઈ
 ખેસે ॥ ચોરાશી ગચ્છ વહોરી ખાવે, મહોટા ઘરમાં પેસે ॥ જિં
 ॥ ૧૩૩ ॥ મુખે મુહપતિ રાખી ખોલે, હાથે કરે છે ચાળા ॥ માંહે
 માંહે શાને સમજે, આંખે કરે છે ટાળા ॥ જિં ॥ ૧૩૪ ॥ એ કપટીનો
 સંગ નિવારો, જેણે એ લેખ વિગોયો ॥ લેખ ઉત્થાપી મહા એ
 જીંડો, મનુષ્ય જન્મ કળ ખોયો ॥ જિં ॥ ૧૩૫ ॥ આદિ થકી અરિ-
 હંત આચારજ, ઉપાધ્યાય ને સાધુ ॥ ધોળે લેખે સહુ ઇમ ખોલે, વા-
 રૂને આરાધું ॥ જિં ॥ ૧૩૬ ॥ મુળ પંથ મિશ્રાત્વે ચાલે, સમજતો
 નહિ લેશ ॥ જિનમતનો મારગ છાંડીને, કળહો કરે વિશેષ ॥ જિં
 ॥ ૧૩૭ ॥ આપ મતીનો સંગ તજીને, સાધુ વચને રહીએ ॥ વાણી
 વાચક જસ ઈમ ખોલે, જિન આજ્ઞા શીર ગહિયે ॥ જિં ॥
 ૧૩૮ ॥ ઈતિ. ॥

અથ શ્રી પાંચ પાંડવની સજ્જાય.

હસ્તિનાપુર વર લહું, જિહાં પાંડુરાજ સાર રે ॥ તસ ઘરણી
કુંતા સતી, વળી માહેંદ્રી બીજી નાર રે ॥ વળિં ॥ પાંડવ પાંચે
વાંઠતાં મન મોહેરે, મન મોહે મોહનવેલિ ॥ ત્રિજગમાંહે દીપતા
અતિ સોહેરે ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ પાંચ પાંડવ કુંતાતણા, તેમાં
જગત વિખ્યાત હોય રે ॥ પંચ સહોદર સારિખા, નળ કુબેર સરિખા
હોય રે ॥ નળ ॥ પાં ॥ ૨ ॥ એક દિન સ્થવિર પધારિયા, પાંચ ખાં-
ધવ વાંઠવા જાય રે ॥ દેશના સુણી મન ગહગહ્યા, લાઈ સમજ
જાય છે આય રે ॥ લાઈ ॥ પાં ॥ ૩ ॥ જિનવર ચક્રવર્તિ જે હવા
સ્થિર ન રહ્યા કોઈ દેવ ભૂપ રે ॥ તન ધન જોવન કારમાં, સંસારનું
વિષમ સ્વરૂપ રે ॥ સ ॥ પાં ॥ ૪ ॥ સંસાર માંહે પલેવડું ભા-
ગ્યું તે કેમ ઓલાય રે ॥ જિનવર વાણી સીંચતાં, આપણું ભવ
ભવનાં દુઃખ જાય રે ॥ આ ॥ પાં ॥ ૫ ॥ પાંડવ પાંચે વિચારિયું અ-
પણુ લેશું સંયમ ભાર રે ॥ પુત્રને રાજ્ય સોંપી કરી, દ્રૌપદીશું કરે
વિચાર રે ॥ દ્રૌ ॥ પાં ॥ ૬ ॥ દ્રૌપદી વળતું એમ કહે, એમ મેલશું
સંસારનો પાસ રે ॥ કંથ વિના શી કામિની, મુજ લલો નહી ધર-
વાસ રે ॥ મુ ॥ પાં ॥ ૭ ॥ પાંચે આવી ગુરૂને કહે, અમે લેશું
સંયમ ભાર રે ॥ માનવ ભવ અતિ દોહિલો, અમે પાળવો સૂંચમ
સાર રે ॥ અ ॥ પાં ॥ ૮ ॥ ગુરૂ કહે પાંડવ સુણો, તુમે રાજપુત્ર
સુકુમાર રે ॥ ચારિત્ર પંથ અતિ દોહિલો, તમે કેમ સહેશે ભૂપાળ
રે ॥ ત ॥ પાં ॥ ૯ ॥ ઘર ઘર ભિક્ષા માગવી; વળિ હીંડવું ઘર ઘર
ખાર રે ॥ પાય અણુવાણુ ચાલવું, વાળ ચાલવું ખાંડાની ધાર રે, ॥
વ ॥ પાં ॥ ૧૦ ॥ સંયમ મારગ આદરી, ઋષિ પાળે નિરતિચાર
રે ॥ દોષ બેતાળીશ ટાળતા, સાધુ લે છે શુદ્ધ આહાર રે ॥ સા ॥
પાં ॥ ૧૧ ॥ તપ તપે અતિ આકારા, માસખમણુ મન રંગરે ॥ જિહાં
લગે' નેમિને વાંદિયે, અભિગ્રહ કરિયો મન ચંગ રે ॥ અ ॥ પાં ॥ ૧૨ ॥
હસ્તિશીર્ષ પુર પધારિયા, પારણાનો દિવસ તે જાણુ રે ॥ નગરમાં
કરતાં ગોચરી, સુણ્યું નેમિતણું નિર્વાણુ રે ॥ મુ ॥ પાં ॥ ૧૩ ॥ આહાર
વહેયો તે લઈ વળ્યા, આવ્યા નિજ ગુરૂની પાસ રે ॥ ગુરૂને કહે
અમે સાંભળ્યું, નેમી પહોંત્યા શિવપુર વાસ રે ॥ ને ॥ પાં ॥ ૧૪ ॥ અમ
મનોરથ મનમાં રહ્યા, નવિ પહોંત્યા ગઢ ગિરનાર રે ॥ અહાર
લેવો ભુગતો નહિ, અમને અણુસણુ સાર રે ॥ અ ॥ પાં ॥ ૧૫ ॥

માસખમણનું પારણું, નવિ કીધું મુનિવર કોઈ રે ॥ અહાર પરઠવ્યો
કંભશાળીએ, પાંચે ચઢ્યા વિમળગિરિ હોય રે ॥ પાંઠ ॥ પાંઠ ॥ ૧૬ ॥
તિહાં જઈ અણસણ અનસર્યું, પાદોપ ગમન સારરે ॥ શિલા ઉપર
સંથારણે, ઋષિ પોઢ્યા જિમ વૃક્ષ ડાળરે ॥ ૧૭ ॥ પાંઠ ॥ ૧૭ ॥ દોય મા-
સની સંલેખણા, અંતે પામ્યા કેવળ સાર રે ॥ પાંડવ પાંચ મુગતે
ગયા, તવ હુવો જય જયકાર રે ॥ ૧૮ ॥ પાંઠ ॥ ૧૮ ॥ શ્રી હીરવિજયમુરી
રાજીઓ, તપગચ્છ ઉઘોતકારરે ॥ કરભેડી કવિયણુ ભણે, મુજ આ-
વાગમન નિવાર રે ॥ મુઠ ॥ પાંઠ ॥ ૧૯ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી રાવણને શીલામળની સજ્ઞાય.

(સિદ્ધચક્ર પદ વંદા, એ દશી.)

સીતા હરિ રાવણુ ઘર આણી, બોલે મંદોદરી વાણી ॥ અવર
સતી જગ એહ સમાણી, નવિ દીઠિ નવિ જાણી રે ॥ રાવણુ રામ-
ધરણી કાં આણી ॥ એમ તુજ મતિ કાં મુજાણી રે, રાવણુ સીતા
કાં ઘર આણી ॥ સીતા આણે થાશે ફજેતી, રહેશે જુગ જુગ વાણી
રે ॥ ૧ ॥ રામ ધરણી કાં આણી ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ સમક્ષિત શુદ્ધ
શિયળ ગુણખાણી, સિદ્ધ સમા મુખ વાણી ॥ સકળ સતી શિરમુકુટ
કહાણી, દોહિલી એ દુહવાણીરે ॥ ૨ ॥ રામસીતાગા ॥ ૨ ॥ દશરથ નંદનની
પટરાણી, માને ઇંદ્ર ઇંદ્રાણી ॥ લંકાપતિ મૂકે ઉતાવળ, એહશું કરો
મહેરઆની રે ॥ ૩ ॥ રામસીતાગા ॥ ૩ ॥ પરદારાશું પ્રીત પુરાણી, કરતાં ન
રહે પાણી ॥ દુર્ગતિ આપે એહ કમાણી, બોલ્યા કેવળનાણી રે ॥
૪ ॥ રામસીતાગા ॥ ૪ ॥ શિયળ ગુણે સુરલોક ગવાણી, સમરે છે સુર વિમાની ॥
એહતણા ગુણ સૂત્ર સિદ્ધાંતે, કહે કિમ એહ હરાણી રે ॥ ૫ ॥ રામસીતાગા
પા ॥ પાંચ પરંપર પિયુશિળખાણી, રાધાવેણુ વરાણી ॥ પતિવ્રતા વ્રત
રંગે રંગાણી, કિમ તરિયે નાવ કાણી રે ॥ ૬ ॥ રામસીતાગા ॥ ૬ ॥ તું છે પૂરણુ
પુરુષ પ્રમાણી, હું તુચ્છ મતિ તોલાણી ॥ પર રમણી લંપટ નહિ
નિર્વાણી, કીર્તિ કમળા હલાણી રે ॥ ૭ ॥ રામસીતાગા ॥ ૭ ॥ કંથ કહે કુમતિ
ઉપાઈ, સતી સીતા ન પીછાણી ॥ અથવા જે વિધિ લખિય લખાણી
તેહ કુણુ ટાળે પ્રાણી રે ॥ ૮ ॥ રામસીતાગા ॥ ૮ ॥ અક્રોત્તરશે શોકયો વરાણી, એહ
સમ કોઈનવિ જાણી ॥ અમ આવે દુર્ગતિ ઉજાણી, એહ કોઈ નવિ
પીછાણી રે ॥ ૯ ॥ રામસીતાગા ॥ ૯ ॥ શિયળ સખળ ગુણ, અંથ કહેવાણી, એહ

વર ઉતમ વાણી ॥ જાઓ નિજ ઠામે મેલાણી, મીઠી સાકર ખાણીરે
 ॥રાગાસીગા૧૦॥ તું છે ન્યાયી વિલીખણુ ભાઈ, જળનિધિ ખાઈ ભ-
 રાણી ॥ ધર્મ સખાઈયા ઠકુરાઈ, કાં હારે અભિમાનીરે ॥રાગાસીગા૧૧॥
 ઠાર ભરાઈ જ્યોતિ ન થાઈ, શું પુ'કે ઓલવાણી ॥ અંગ સકોમળ
 રામ વિયોગે, પોયણુ જિમ કરમાણી રે ॥રાગાસીગા૧૨॥ આરાધો પ-
 રમારથ સાધો, એહ કમળા પ્રહ્લાણી ॥ વિનયે કરીને વિઘ્ન ઓલાવે,
 જિમ હોય કુશળ કલ્યાણી રે ॥રાગાસીગા૧૩॥ રાવણુ કંત કહે
 સુણુ કામીની, મુજ મન એહ ન સુહાણી ॥ કહે કેમ હારું બળ
 છે મહારું, પર દળ દેખી ડરાણી રે ॥ રાણી, તું કેમ મનમાં મુંઝાણી
 ॥૧૪॥ સતિય સીતાની નિરત ન જાણિ, કિમ લાલે સુપરાણી ॥રામ
 લક્ષ્મણુ છે મહાબળીઆ, સખળી ગોત ગોતાણી રે ॥ રાણી ॥ તું
 ॥૧૫॥ રાવણુ જીતી જગત્ર વદીતી, સાગર પાજ બંધાણી ॥ રામે
 ઘેર આણી ધણીયાણી, વિદ્યાચંદ વખાણી રે ॥રાગાસીગા૧૬॥ધૃતિ ॥

અથ શ્રી દેવાનંદાની સજ્જાય.

જિનવર રૂપ દેખી મન હરખી, સ્તનસે દુધ ઝરાયા ॥ ન
 ગૌતમકું લયા અચંખા, પ્રશ્ન કરણકુ આયા ॥ ગૌતમ એ તો મેરી
 અમ્મા ॥૧॥ એ આંકણી ॥ તસ કુખે તુમ કાહું ન વસિયા, કવણુ
 ક્રિયા ઇણુ કર્મમા ગૌગારા ॥ ત્રિશલાદે દેરાણી હુતી, દેવાનંદા જેઠાણી ॥
 વિષય લોભ કરી કાંઈ ન જાણ્યો, કપટ વાત મન આણી ॥ગૌગા૩॥
 એસા શ્રાપ દિયા દેરાણી, તુમ સંતાન ન હોજ્યો ॥ કર્મ આગળ
 કોઈનું નહિ ચાલે, ઇંદ્ર ચક્રવર્તી જોજ્યો ॥ ગૌ ॥ ૪ ॥ દેરાણીકી
 રત્ન ડાખલી, બહુળા રત્ન ચોરાયાં ॥ ઝગડો કરતાં ન્યાય હુઓ
 તવ, તખ કછુ નાણાં પાયાં ॥ ગૌ ॥ ૫ ॥ ભરતરાય જખ ઋષભને
 પુછે, એહમે કોઈ જિણુંદા ॥ મરિચી પુત્ર ત્રિદંડી તેરો, ચોવીશમે
 જિણુંદા ॥ગૌગા૬॥ કુળનો ગર્વ ક્રિયો મેં ગૌતમ, ભરતરાય જખ વંદા
 ॥ મન વચન કાયાએ કરીને, હરખ્યો અતિ આણુંદા ॥ગૌગા૭॥
 કર્મ સંયોગે લિલુકુળ પાયા, જનમ ન હોવે કખહુ ॥ ઇંદ્ર અવધિયે
 જોતાં અપહર્યો, દેવ ભુજંગમ બાંહે ॥ગૌગા૮॥ ત્રાશી દિન તિહાં
 કણે વસિયો, હરણુગમેપી જવ આયા ॥ સિદ્ધારથ ત્રિશલાદે રાણી,
 તસ કુખે છટકાયા ॥ગૌગા૯॥ ઋષભદત્તને દેવાનંદા, લેશે સંઘમ
 ભારા ॥ તવ ગૌતમ એ મુગતે જાશે, ભગવતી સુત્ર વિચારા ॥ગૌ ॥
 ૧૦ ॥ સિદ્ધારથ ત્રિશલાદે રાણી, અન્યુત દેવલોક જાશે ॥ બીજે

ખડે આચારાંગે, તે સૂત્રે કહેવાશે ॥ગૌ॥૧૧॥ તપગચ્છ શ્રી હીર-
વિજય સુરી, દિયો મનોરથ વાણી ॥ સકળચંદ પ્રભુ ગૌતમ પુછે,
ઉલટ મનમાં આણી ॥ ગૌ० ॥ ૧૨ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી નાગેશ્વરી બ્રાહ્મણીની સજ્ઞાય.

ચંપા નગરી સોહામણી રે લાલ, ભરત ક્ષેત્ર મોઝાર હો ॥ ભ-
વિક જન ॥ સોમલ બ્રાહ્મણ તિહાં વસે રે લાલ, નાગેશ્વરી ઘરનાર
હો ॥ ભ૦ ॥ સાધુને વહોરાવ્યું કડવું તુંખડું રે લાલ ॥ ૧ ॥ એ
આંકણી ॥ કીધો ન મન વિચાર હો ॥ ભ૦ ॥ તેણે કાળે તેણે સમે
રે લાલ, ધર્મઘોષ અણગાર હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૨ ॥ તેહના શિષ્ય
અતિ દીપતા રે લાલ, ધર્મરૂચી મુનિ રાય હો ॥ ભ૦ ॥ માસ માસ
તપ આદરે રે લાલ, રહે ગુરૂની લાર હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૩ ॥
માસખમણને પારણે રે લાલ, લેઈ ગુરૂની આણ હો ॥ ભ૦ ॥ નાગે-
શ્વરી ઘર આવિયા રે લાલ, દીયો ઘણો સન્માન હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦
॥ ૪ ॥ તે તો ઘરમાં જઈને રે લાલ, હરખશું લાઈ ઉઠાઈ હો ॥ ભ૦ ॥
કડુવાં તુંખાંનો સાલણો રે લાલ, સવિ દીધો વહોરાય હો ॥ ભ૦ ॥
સા૦ ॥ ૫ ॥ અહાર પુરો જાણી કરી રે લાલ, આવ્યા ગુરૂની
પાસ હો ॥ ભ૦ ॥ એહવો અહાર વચ્છ મત કરો રે લાલ, હોશે જીવ
વિનાશ હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૬ ॥ અહાર લેઈ મુનિ ચાલિયારે લાલ, ગયા
વહન મઝાર હો ॥ ભ૦ ॥ એક ખિંદ તિહાં પરઠવ્યો રે લાલ, હુવો
જીવ સંહાર હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૭ ॥ એક ખિંદુને નાંખવે રે લાલ,
હુવો જીવનો વિનાશ હો ॥ ભ૦ ॥ જીવહયા મન ચિંતવીરે લાલ
કીધો સઘળો અહાર હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૮ ॥ એક મુહર્ત અંતરે
રે લાલ, પરિણમ્યો અહાર અસાર હો ॥ ભ૦ ॥ અતુલ વેદના
ઉપની રે લાલ, તુંખાતણે પ્રસાદ હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૯ ॥ સંથારા
ગાથા પઢી કરી રે લાલ, ત્યાગ્યો સરવે અહાર હો ॥ ભ૦ ॥ પાપ
અહાર પચખી કરી રે લાલ, કાળ ક્રિયો તેણિવાર હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥
॥ ૧૦ ॥ સાધુ આણી મન ભાવના રે લાલ, ગયા અનુત્તર વિમાન
હો ॥ ભ૦ ॥ મહાવિદેહમાં જન્મશે રે લાલ, પામશે કેવળ જ્ઞાન
હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૧૧ ॥ બ્રાહ્મણ મુણીને કોપીયો રે લાલ, નાગેશ્વરીને
દીધી કાઢ હો ॥ ભ૦ ॥ સોળ જાતિના રોગ ઉપન્યા રે લાલ, વેદના

પીડી અપાર હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૧૨ ॥ સાતે નરકમાં જઈ
કરી રે લાલ, ફળી અસંખ્યાતો કાળ હો ॥ ભ૦ ॥ દુઃખ અનંતાં
પામિયાં રે લાલ, કર્મંતણું ફળ જોય હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૧૩ ॥ શેઠ
તલે ઘેર અવતરી રે લાલ, ચંપા નગરી મઝાર હો ॥ ભ૦ ॥ સુકુમા-
ળિકા નામે ભત્રી રે લાલ, રૂપે રંભા અવતાર હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥
૧૪ ॥ શેઠ કુમરી પરણાવિયાં રે લાલ, કુમર અતિ સુકુમાળ
હો ॥ ભ૦ ॥ તત્કાળે છોડી ગયો રે લાલ, લાગી અગ્નિની ઝાળ
હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૧૫ ॥ શેઠશ્રી શેઠ ઘર આવીયા રે લાલ, એલ-
ભો દિયો તેણિવાર હો ॥ ભ૦ ॥ વિષ્ણુ અવગુણ કાંઈ પરી હરી રે
લાલ, તુમ મન કોણુ વિચાર હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૧૬ ॥ શેઠશ્રી પુત્રને
એમ કહે રે લાલ, તેં કીધું કાંઈ પુત્ર હો ॥ ભ૦ ॥ પાછા જાવો
એહને ઘરે રે લાલ, રાખો શેઠ ઘરસુત હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૧૭ ॥ પુત્ર
કહે પિતા સુણો રે લાલ, કહો તો ખુડું જળમાંય હો ॥ ભ૦ ॥ કહો
તો અગ્નિમાં બળી મરે રે લાલ, કહો તો પડું વૃક્ષ ચઢિ હો ॥ ભ૦
॥ સા૦ ॥ ૧૮ ॥ કહો તો દુગરથી પડી મરે રે લાલ, કહો તો હું
વિષં ખાઉં હો ॥ ભ૦ ॥ કહો તો ફાંસી દઈ મરે રે લાલ, કહો તો
પરદેશે જાઉં હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૧૯ ॥ કહો તો શસ્ત્ર ઘોચી મરે
રે લાલ, કહો તો લેઉં સયમ ભાર હો ॥ ભ૦ ॥ તાત વચન લોપું
નહી રે લાલ, પણ નહિ વાંછું એ નાર હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૨૦ ॥ શેઠ
સુણી ઘેર આવિયારે લાલ, કુમરી ઉપર બહુ કોડ હો ॥ ભ૦ ॥ દમક
પુરૂષ અણાવિયો રે લાલ, તે પણ ગયો તેને છોડ હો ॥ ભ૦ ॥
સા૦ ॥ ૨૧ ॥ કુમરી મન ચિંતા થઈ રે લાલ, કાં સરભઈ કિરતાર
હો ॥ ભ૦ ॥ કીધાં પાપ મેં અતિ ઘણું રે લાલ, ઉદય હુવાં ઇચ્છિ-
વાર હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૨૨ ॥ દાન દે ॥ તિહાં માંડિયું રે લાલ,
દિન દિન પ્રત્યે પ્રભાત હો ॥ ભ૦ ॥ ગોવાળિકા સાધવી પધારિયાં
રે લાલ, પુછે મનની વાત હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૨૩ ॥ કરજોડી વિન-
તી કરે રે લાલ, મુજશું કરો ઉપકાર હો ॥ ભ૦ ॥ મુજ ભરથાર
વાંછે નહી રે લાલ, કાંઈ કરો ઉપચાર હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૨૪ ॥
એહ વચન તિહાં સાંભળી રે લાલ, સા કહે ધર્મ ઉપદેશ હો ॥ ભ૦ ॥
ધર્મ સુણાવ્યો મોટકો રે લાલ, જેથી પામે સુખ અનંત હો ॥ ભ૦ ॥
સા૦ ॥ ૨૫ ॥ ધર્મ કથા હેતશું સુણી રે લાલ, શ્રાવકનાં વ્રત ખાર હો
॥ ભ૦ ॥ એ ધર્મ મુજને તારશે રે લાલ, એ સંસાર અસાર હો

॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૨૬ ॥ અનુમતિ લેઈ પિતાતણી રે લાલ, લીધે સંય-
મ ભાર હો ॥ ભ૦ ॥ ચાર મહાવ્રત ઉચ્યાં રે લાલ, રહે ગુરૂણી
ની ભાર હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૨૭ ॥ કરજોડી વિનંતી કરે રે લાલ, ઘો
મુજને આદેશ હો ॥ ભ૦ ॥ વનમાંહી કાઉસ્સગ કરૂં રે લાલ, લે-
શું આતાપના તેમ હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૨૮ ॥ ગુરૂણી વચન લોપી
કરી રે લાલ, ગઈ બાગ મઝાર હો ॥ ભ૦ ॥ છઠ છઠ તપ કાઉસ્સ-
ગ કરે રે લાલ, દીઠા છે ગણિકા નાર હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૨૯ ॥ ગ-
ણિકા દેખી નિચાણું કરે રે લાલ, પાંચે પુરૂષની નાર હો ॥ ભ૦ ॥
અધમાસની સંલેહણા કરી રે લાલ, બીજે સર્ગ અવતાર હો ॥ ભ૦
॥ સા૦ ॥ ૩૦ ॥ નવ પળ આયુધ્ય લોગવી રે લાલ, દેવા ગણિકા
નાર હો ॥ ભ૦ ॥ દ્રુપદ રાજા ઘેર અવતરી રે લાલ, ચૂલણી કૂખે દ્રો-
પદી નાર હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૩૧ ॥ પાંચ પાંડવ ઘેર ભારજા રે લાલ,
હુધ અતિ સુખાણુ હો ॥ ભ૦ ॥ સંયમ લેઈ સ્વર્ગે ગઈ રે લાલ, પ-
છે જાશે નિર્વાણુ હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૩૨ ॥ મહાવિદેહમાં સિદ્ધશે રે
લાલ, પાંચે કેવળજ્ઞાન હો ॥ ભ૦ ॥ પાંચે પાંડવ મુગતિ ગયા રે
લાલ, પહોત્યા અવિચળ ઠાણુ હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૩૩ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી નિંદાપારકનીસજ્જાય.

મ મ કર જીવડા રે નિંદા પારકી, મ મ કરજો વિષવાદ ॥ અવ-
ગુણ ઢાંકીરે ગુણ પ્રગટ કરે, મૃગમદ જિમ રે જવાપ ॥ મમ૦ ॥ ૧ ॥
એ આંકણી ॥ ગુણ છે પુરા રે શ્રી અરિહંતના, એવર દુજો રે કોય ॥
જગ સહુ ચાલે રે જિમ માદળ મઠયું, ગુણવંત વિરલો રે કોય ॥
॥ મમ૦ ॥ ૨ ॥ પુઠ ન સુઝે રે પ્રાણી આપણી, કિમ સુઝે પર પુઠ ॥ મ-
રમને મોસો રે કહેનો ન બોલીએ, લાખ લહેબાંધી મુઠ ॥ મમ૦ ॥
૩ ॥ રાગે દ્રેષે યે સ્વામી હું ભરયો, ભરિયો વિષય કપાય ॥ રીસ
ઘણેરી ને મુજ મન ઉપજે, કિમ પામું ભવ પાર ॥ મમ૦ ॥ ૪ ॥ સેવા
કીજેરે સુધા સાધુની, વહિયે જિણુવર આણુ ॥ પરાણુ જઈને રે તેહશું
બોલીયે, જે હોય તત્વના જાણુ ॥ મમ૦ ॥ ૫ ॥ જેહમાં જેટલા રે ગુણ
લ્યો તેટલા, જિમ રાયણુની રે કોણી ॥ સહજ કરો જીવ સુંદર
આપણો, સહજ સુંદરના રે બોલ ॥ મમ૦ ॥ ૬ ॥

અથ શ્રી પાંચ ઇન્દ્રિયોની સજ્ઞાય.

કાયા રૂપી અન્યો પાંજરો, તેમાં પાંચ ભુજંગનો વાસ ॥ તેહ-
ને છુટા મુકે થકે, કરે અતિશે વિનાશ ॥ હે મુરખો, ન મેલો ઇન્દ્રિય
મોકળી ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ જ્યોતે તે દીવો અળહજે; માંહી બળે
ફૂંઠાં ને પતંગ ॥ ચક્ષુતણે રસ લોલપી, બળે દીવા કેરે સંગ ॥ હે
મું ॥ ૨ ॥ વીણા વજ્રવે વનમાં પારધી, જેની સુરતા વીણામાં
જાય ॥ શ્રેતાતણે રસ લોલપી, મૃગનું બાણે શરીર વેધાય ॥ હે
મું ॥ ૩ ॥ જળમાં મ્હાલે રૂડી માછલી, તેની સુરતા તે લોટમાં
જાય ॥ છાતણે રસ લોલપી, તેનું ગળું કાંટે વેધાય ॥ હે મું ॥ ૪ ॥
સાંજ પડે ને રાવ આથમે, લમરો જઈ બેઠો કમળને છોડ ॥ દ્રાણ
તણે રસ લોલપી, ગજે કીધો કમળને તોડ ॥ હે મું ॥ ૫ ॥ મયગળ
માતો મદ અરે, તેની સુરતા હાથણીમાં જાય ॥ કામ તણે રસ લોલપી,
પડે અજાડી માંચ હે મું ॥ ૬ ॥ એક ઇન્દ્રિય જેની વશ નહિ,
તેહના એહ હવાલ ॥ પાંચ ઇન્દ્રિય જેની વશ નહિ, તેહના કવણ
હવાલ ॥ હે મું ॥ ૭ ॥ પાંચ ઇન્દ્રિય જેને વશ કરી, જાણી અથિર
સંસાર ॥ તે પ્રાણી કર્મ અપાયને, પહોત્યા કાંઈ મોક્ષ મોઝાર ॥ હે
મું ॥ ૮ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી અન્યત્ર સંબંધની સજ્ઞાય.

(ધન ધન સંપ્રતિ સાચા રાજા, એ દેશી,)

કહેનારે સગપણ કેહની માયા, કેહનાં સજ્જન સગાઈ રે ॥
સજ્જન વરગ કોઈ ન સાથ આવે, આપે આપ કમાઈ રે ॥ કેહનાં ૦
॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ મ્હારં મ્હારં સૌ કહે પ્રાણી, ત્હારં કોણ સ-
હાઈ રે ॥ આપ સવારથ સહુને વહાલો, કુણ સજ્જન કુણ માઈ રે ॥
કેહનાં ૦ ॥ ૨ ॥ ચુલણી ઉઠે પ્રહલદત્ત આયો, જુઓ માત સગાઈ રે
॥ પુત્ર મારણને અગ્નિ કીધી, લાખનાં ઘર નિપજઈ રે ॥ કે ૦ ॥
૩ ॥ કાષ્ટપંજર ધાલીને મારે, શસ્ત્ર ગ્રહી દોડે ધાઈ રે ॥ કોણિકે
નિજ તાતજ હણિયો, તો ક્રિયાં રહી પુત્ર સગાઈ રે ॥ કે ૦ ॥ ૪ ॥ ભ-
રત બાહુબળ આપે લડીયા, આપ આપે સજ થઈ રે ॥ બાર વરસ
સંઆમજ કીધો, તે કિહાં રહી જાત સગાઈ રે ॥ કે ૦ ॥ ૫ ॥ ગુરુ
ઉપદેશથી રાય પ્રદેશી, સુધુ સમકિત પાઈ રે ॥ સ્વરથ વિણ સુરિકંતા

નારી, માયો પિયુ વિષ પાધરે ॥કે૦ ૬ ॥ નિજ અંગજનાં અંગજ
છેદે, જુઓ રાહુકેતુ કમાઈ રે ॥ સહુ સહુને નિજ સ્વારથ બહાલો,
કુણુ ગુરુ ને કુણુ ભાઈ રે ॥ ૭ ॥ સુભુમ ફરસુ રામજ દોઈ, માંહે
માંહે વેઠ બનાઈ રે ॥ ક્રોધ કરીને નરકે પહોત્યા, તો કિહાં રહી
તાત સગાઈ રે ॥ કે૦ ૮ ॥ આણુકયે તો પર્વત સાથે, કીધી મિત્ર
હગાઈ રે ॥ મરણ પામી તે મનમાં હરખ્યો, તો કિહાં રહી મિત્ર
સગાઈ રે ॥ ૯ ॥ આપ સ્વારથ સહુને વહાલો, કુણુ સજ્જન કુણુ
ભાઈ રે ॥ જમરાબનો તેહો આયો, ટગમગ જાવે ભાધરે ॥ કે૦ ૧૦ ॥
૧૦ ॥ સાચો શ્રી જિનધર્મ સખાઈ, આરાધો લય લાઈ રે ॥ દેવવિ-
જયે કવિ શિષ્યનો ઇણિપરે, તત્ત્વવિજય મુખદાઈ રે ॥ કે૦ ૧૧ ॥

અથ શ્રી વિનંતીની સજ્જાય.

વીર સુણો મોરી વીનતી, વાત મનની હો કહું જોડી હાથ કે ॥
બાળકની પરે વીનવું મોરા સ્વામી હો, સુણો ત્રીભુવન નાથ કે ॥ વીર૦
૧ ॥ એ આંકણી ॥ તુમ દરશન વિણુ હું ભર્યો, મુજ સ્વામી હો
ભવસમુદ્ર મઝાર કે ॥ દુઃખ અનંતાં મેં સદ્યાં, તે કહેતાં હો નવિ
આવે પાર કે ॥ વીર૦ ૨ ॥ પર ઉપગારી તમે પ્રભુ, દુઃખ ભાગો
હો જગ દીનદયાળ કે ॥ તેણે તુમ ચરણે આવીયો, સ્વામી મુજને
હો નિજ નયણુ નિહાળ કે ॥ વીર૦ ૩ ॥ અપરાધી પણ ઉદ્ધર્યો,
કહું કેતા હો તોરા અવદાત કે ॥ સાર કરો હવે માહરી, મનમાહી હો
આણી મોરી વાત કે ॥ વીર૦ ૪ ॥ અવગુણી પણ ઉદ્ધર્યો, તે ઉપર
હો કરિ કરૂણા સ્વામ કે ॥ પરમ ભગત હું તાહરો, તેને તારું હો
નહિ દીક્ષવું કામ કે ॥ વીર૦ ૫ ॥ શુભપાણિ પ્રતિબુઝ્યો, જેણે
કીધો હો તુજને ઉપસર્ગ કે ॥ ડંક દિયો અંકોશીએ, તોયે કીધો
હો તસ આઠમો સર્ગ કે ॥ વીર૦ ૬ ॥ ગોશાળે અવગુણુ ઘણુ, કી-
ધો તોરા હો બોલ્યો અવરણુવાદ કે ॥ તે બળતો તેં રાખીયો, શીત-
લેશ્મા હો મૂકી સુપ્રસાદ કે ॥ વીર૦ ૭ ॥ એ કોણુ છે ઈદ્રજાળીયો,
એમ કહેતો હો આયો તુમ તીર કે ॥ તે ગૌતમને તેં કીધો, પોતાનો
હો કાંઈ તન વજર કે ॥ વીર૦ ૮ ॥ વયણુ ઉત્થાપી તાહરાં, જે
જઘઠયો હો તુજ સાથે જમાળિ કે ॥ તેહને પણ પંદરે ભવે, શિવ-
ગામી હો કીધો તેં કૃપાળ કે ॥ વીર૦ ૯ ॥ અધિસુતો ઋષિ જે

રમ્યો, જળમાંહી હો બાંધી માટીની પાળ કે ॥ તરતી મેલી પાતરી
તેં તાર્યો હો તેહને તતકાળ કે ॥ વીર૦ ॥ ૧૦ ॥ બાર વરસ વેશ્યા
ઘરે, રહ્યા મૂકી હો કાંઈ સંયમ બાર કે ॥ તે નંદીવેણુ ઉદર્યો, શિવપ-
દવી હો દીધી તસ સાર કે ॥ વીર૦ ॥ ૧૧ ॥ પંચ મહાવ્રત પરિહરી,
ઘરવાસે હો રહ્યો વર્ષ ચોવીશ કે ॥ તે પણ આર્દ્રકુમારને તેં તાર્યો
હો કાંઈ વીશવા વિશ કે ॥ વીર૦ ॥ ૧૨ ॥ રાય શ્રેણિક રાણી ચે-
લણા, રૂપ દેખી હો ચિત્ત ચુક્યા જેહ કે ॥ સમવસરણુ સાધુ સા-
ધવી, તેં કીધા હો આરાધિક તેહ કે ॥ વીર૦ ॥ ૧૩ ॥ વ્રત નહી નહી
આખડી, નહિ પોષધ હો વળિ નહી તસ દિખ્ય કે ॥ તે પણ શ્રે-
ણિક રાયને, તેં કીધો હો સ્વામી આપ સરીખ કે ॥ વીર૦ ॥ ૧૪ ॥
એમ અનેક છે ઉદર્યા, કહું કેતા હો તોરા અવદાત કે ॥ સાર કરો
હવે માહરી, મનમાંહી હો આણી મોરી વાત કે ॥ વીર૦ ॥ ૧૫ ॥
સંયમ શુદ્ધ પળે નહી, નહી તેવું હો મુજ દર્શન જ્ઞાન કે ॥ પણ આ-
ધાર છે એટલો, એક તાહરો હો ધરં નિશ્ચય ધ્યાન કે ॥ વીર૦ ॥ ૧૬ ॥
મેહ મહીતળે વરસતો, નવિ જોવે હો તેહ ઠામકુઠામ કે ॥ ગિરુઆ
સહજે ગુણ કરે, સ્વામી સારો હો મુજ વંછિત કામ કે ॥ વીર૦ ॥ ૧૭ ॥
તુમ નામે મુખ સંપદા, તુમ નામે હો જાવે દુઃખ દૂર કે ॥ તુમ
નામે વંછિત રૂળે, તુમ નામે હો નિત્ય આનંદ પૂર કે ॥ વીર૦ ॥
॥ ૧૮ ॥ કળશ ॥ ઇમ નગર જેસલમેર મંડન, વીર જિન ચોવી-
શમો ॥ શાસન નાયક સિંહ લછન, સેવતા સુરતરૂ સમો ॥ ૧૯ ॥
જિનચંદ ત્રિશલા માત નંદન, સકળચંદ કળા નિલો ॥ વાંચનાર્ય
સમય સુંદર, થુર્યો ત્રિભુવન ગુણુ તિલો ॥ ૨૦ ॥ ઇતિ. ॥

શતાવધાની પંડિતશ્રી રત્નચંદ્રજી કૃત પદો વીર

પ્રભુની સ્તુતિ વિષે.

રાગ માલ-ગુણવંતી ગુજરાત એ લય.

જયવંતા પ્રભુવીર, હમારા જયવંતા પ્રભુવીર;

શાસન નાયક ધીર, હમારા જયવંત પ્રભુવીર.

એ ટેક,

શાસ્ત્ર સરોવર સરસ આપનું, તત્ત્વ રસે ભરપૂર;

તેમાં નહાતા તરતાં નિત્યે, શુદ્ધ થાય અમ ઉર.

હમારાં ૧

સાત્ત્વિક ભાવે જેહ પ્રકર્યું, વાસ્તવિક તત્ત્વ સ્વરૂપ;

આસ્તિકતામાં રમિયે તેથી, આનંદ થાય અનૂપ. હમારાં ૨
 આપ પ્રકાશિત જ્ઞાન બગીચે, ખીલ્યાં છે બહુ ફૂલ;
 સુગંધિવાયુની સરલ હોરથી, અમે થઈએ મશગુલ, હમારાં ૩
 આપ વિશાલ વિચાર ભુમિયે, ઉછર્યાં કલ્પ અંકુર;
 રસ ભર તેનાં ફૂલ આખીને, રહેશું આપ હંજુર, હમારાં ૪
 નામ આપનું નિશ્ચિન ખ્યાલે, રમી રહું અમઉર;
 તેની ખાતર પ્રાણ અર્પવા, અમે છીએ મંજુર, હમારાં ૫
 માર્ગ બતાવા અમ ઉપર જે, કર્યો મહા ઉપકાર;
 અર્પણ કરીએ સર્વ તથાપિ, થાય ન પ્રત્યુપકાર. હમારાં ૬
 ચરણ આપના શરણ હમારે, મરણ જન્મ જાય દૂર;
 દોષી આતક રત્નચંદ્ર જ્યમ, તમ દર્શન આતૂર. હમારાં ૭

ધનની તૃષ્ણા ન રાખવા વિષે.

“ અરે શું માનવનું અભિમાન એ રાગ.”

ધરે શું ધનનું નિશ્ચિન ધ્યાન, કલ્પના કરી કરીરે;
 ધારણા ધરી ધરી રે. એ ટેક.
 જાણે તું મુજ સાથ આવશે, આ આરે ખરે;
 પણ આખર પસ્તાવો થાશે, આમાંરે ખરે. ધરે શું ૧
 હાથી રથો સાથી હવેલી સાહેબી જેની હતી;
 કરતાં હજારો હાથ જોડી માનથી જેને નતિ,
 હોલત હમામ તમામ હામો કામ જેને લાગતી;
 અંતે ગમા તે હાથ ઘસતા ચાલી ના એકે રતિ. ધરે શું ૨
 સ્વચ્છતા મનની ગુમાવી કામ બદનામી કરી,
 રે છાંદગી દુષિત બનાવી સત્યતાને પરહરી;
 લાખો કદાપિ મેળવી તેમાં તું શું મલકાય છે,
 જોતો નથી વિષ વૃક્ષ કેરા, મૂલિયા રોપાય છે. ધરે શું ૩
 ધનતરંગના રંગ ક્ષણિક આ જોતો શું નથી,
 અનંત લોગનો લંગ પલકમાં જોતો શું નથી. ધરે શું ૪
 સંતોષ સુખનો લેશ પણ ધન કલેશમાં ફીકો નહીં,
 તૃષ્ણા તણા તણાથી શાન્તિ ભસ્મીભુત બને સહી;

રે ! માનવી બહુ મૂલ્ય છે આ રત્ન તારા હાથમાં,
ફેંકીશ નહીં તેને કદી લોભીજનોના સાથમાં. ધરે શું ૦ ૧

સમય ન ગુમાવવા વિષે.

“ મન તું ગમાર થામાં ” એ રાગ.

બુદ્ધ તો હવે તું ખામાં, વીરને વિસારી જામાં, એ ટેક, પામ
બહુ વાર વેલા, ખેલ તો ખેલ્યા અખેલા ॥ કામ તેં કર્યો નકામાં
વીરને ॥ બુદ્ધ ॥ ૧ ॥ શાન્તિનો ભર્યો છે હોજ, મુકી તેની શાન્ત
મોજ, ધુમખાચકે મૂંઝામાં, વીરને ॥ બુદ્ધ ॥ ૨ ॥ દ્રાખ સ્વાદને
વખોડી, લિખોલીસું વૃત્તિ જોડી, કાક મેળમાં ગણામાં, વીરને ॥
બુદ્ધ ॥ ૩ ॥ વિષય વિલાસ વામી, કામનાને કાપ કામી, વાસન
વશે તણામાં, વીરને ॥ બુદ્ધ ॥ ૪ ॥ ધર્મ સાધનોને પામી, રત્ન
નહીં રાખ ખામી, ધમાધમમાંહિ ધામાં, વીરને ॥ બુદ્ધ ॥ ૫ ॥
સમય ચૂક જો કરી તેં, જાણુ તું ડુબ્યો સરિતેં, હવે ખેવકુદ થામાં
વીરને ॥ બુદ્ધ ॥ ૬ ॥ લોભ લુંટારો ફરે છે, દીકું દ્રવ્ય તે હો
છે. સાવધાન રહે કામાં, વીરને ॥ બુદ્ધ ॥ ૭ ॥ ધર્મ રત્નનો ખ
જનો, રાખી સાથ તે મજનો, મ્હાલ મોક્ષની મઝામાં, વીરને ॥
બુદ્ધ ॥ ૮ ॥

સત્સંગ કરવા વિષે

“ પહેરી ચોળી લટકો મટકો કરતાં આવ્યાં ” એ રાહ,

ચેતી જોને આવ્યો સમય નહીં આવે, ગાફલ થઈને વેળ
રખે તું ગમાવે; છે ભવાટવી આ મ્હોટી, ઉભા લુંટારા કોટી લુંટ
લે જો ગાફલ થાવે ॥ ચેતી ॥ ૧ ॥ સિંહ સાવજ મ્હોડા ફાડ
ખેડા છે પુછ પછાડી, તેની મધ્યે ઉગરવા છે બહુ મુશ્કેલી, શુ
ચરણે, ચરણે જો ખેડા તું, તોજ ફાવે ॥ ચેતી ॥ ૨ ॥ ગુરૂ શાસ્ત્ર
શસ્ત્રો રાખે, નિર્ભય માર્ગ વલી દાખે, જ્યાં ચોરો નહીં કદિ ખી
રાવે ॥ ચેતી ॥ ૩ ॥ ત્રણ અમુલ્ય રત્નો આપે, લાંબો રસ્તો ઝ
કાપે, તટ ખેડોચાડી મોક્ષભૂમિયે થાપે, શીખ રત્ન, કરી યત્ન, માં
જો, શુદ્ધ ભાવે ॥ ચેતી ॥ ૪ ॥

વૃદ્ધને શિશ્વામણ વિષે.

“ ઉર વાંધે છે પરિતાપ, વચન તુજ સાંભળીરે ” એ રાગ.

થઈ આખર મૂરખ ચેત હવે અવસાનમાંરે, એ ટેક. જુવા-
નીની અંધ ચમકમાં, ગર્વની ટોંચે ચડ્યો તું ખલકમાં; પલક પલ-
કમાં, રમિયો મદ મેદાનમાંરે ॥ થઈ ॥ ૧ ॥ વનિતાને તું પરવશ
પડિયો, વિષયાતુર થઈને લડથડીઓ; સમય ખોઈ આથડિયો વેશ્યા
ગાનમાંરે ॥ થઈ ॥ ૨ ॥ દોલત પામી દમામ ઘણેરો, રાખ્યો તે
કેવડા વા વડેરો; પાઈ ગણી તેં વેરો, સુકૃત દાનમાંરે ॥ થઈ ॥ ૩ ॥
સળગાવ્યા હોકાને સગડી, ભાંગ ઘણી નિશદિન તેં રગડી; ખુદ્દિ
તારી ખગડી મદિરા પાનમાંરે ॥ થઈ ॥ ૪ ॥ લટકે ચટકે પદ તું
ધરતો, સત્ય વચન તો કદિ ન ઉચરતો; નર થઈ ફરતો જુગટીયાની
જાનમાંરે ॥ થઈ ॥ ૫ ॥ માફ માફ કરીને મરતો, નોકર પર બહુ
રેષ તું ધરતો; ઉન્મત્ત થઈ વિચરતો, ધનના ધ્યાનમાંરે ॥ થઈ ॥ ૬ ॥
હાટ હવેલી મહેલ બંધાવ્યો, અતિ ઉડો પાચો નંખાવ્યો;
નિજ પાચો ન વિચાર્યો, મદ મસ્તાનમાંરે ॥ થઈ ॥ ૭ ॥ જુવા-
નીનો વખત ગુમાવ્યો, કેવલ અંધ અંખાર કમાયો; ઘરડો તોય
ગણાયો, તે સેતાનમારે ॥ થઈ ॥ ૮ ॥ પહોર હવે પાછળનો આતો,
અરધ ઘડી દિવસ છે જાતો; અસ્ત થતો દેખાતો, સ્કેન્દે ભાનમાંરે
॥ થઈ ॥ ૯ ॥ અંત લગી માયા નવ છાંડી, ફટ પુટી કાચી તન
હાંડી; મતિ થઈ ગાંડી રાંડી, પડ્યો નુકશાન માંરે ॥ થઈ ॥ ૧૦ ॥
નરભવ ખોઈ નરકે પડશે, જમના હાથ સપાટે ચડશે; આંખ ઉઘ-
ડશે ત્યારે, સમજસ શાનમાંરે ॥ થઈ ॥ ૧૧ ॥ ઓગણીસેં બાસઠ
સાલ ઉલ્હાસે, માસ અષાઠે શુક અમાસે, રત્ન પ્રકાશે પદ આ,
રહીને થાનમાંરે ॥ થઈ ॥ ૧૨ ॥

ચાર ભાવનાયુક્ત ભાવદીવાલી.

“ પુનમ ચાંદનીનો રાગ.

ભવ્યો ભાવના ભાવીને ભવલય હરોરે, ઉત્તમ દિવાલી પરવ
આવ્યું આજ, ભવ્યો. એ ટેક

સુખ સંપત ને સાહેબી ધન ધાન્ય અરૂ ધામ, છે ક્ષણભંગુર
હારિમા, વનવાડી આરામ, એમ સૂચવે અનિત્યતા સરવે તણીરે,

દીપશિખા વાયુ કંપી વારોવાર ॥ ભવ્યો ॥ ૧ ॥ ફટાકિયો કુટી
જતાં, નહીં લાગે જેમ વાર, તેમ એક પલમાં છુટશે, સકલ સંબંધ
વ્યવહાર, શરણ મરણ વેળાએ કોઈ નહીં થશે, રાખ્યો નહીં જો
ધર્મ પર આધાર ॥ ભવ્યો ॥ ૨ ॥ વ્યાપારી વહિવટ કરી, સરવૈયો
કરે આજ, તેમ ભવમેળ તપાસીને, સાધો દ્યો નિજ કાજ, કાલ
અનંતો કર્મને વશે થઈરે, ભમ્યા ભવાટવીમાં પામ્યા નહીં પાર ॥
ભવ્યો ॥ ૩ ॥ જેમ બંદુકથી છુટતી, ગોલી એકલી જાય, તેમ
અંતે આ જીવને, જલુ ખરે બિન રહાય, ભવોભવમાંકિ અનંત
સંબંધ કર્યારે, પણ થયો નહીં અંતે કોઈ સંઘાત ॥ ભવ્યો ॥ ૪ ॥
ભાઈ ભગિનીને ભામની, માત તાત પરિવાર, નહિ તારા તું એહ-
નો મતલબના સો ચાર, એમ બુદ્ધ થતા ભાગીદારે સૂચવેરે,
ખડું અન્યત્ર ભાવનાનું સ્વરૂપ ॥ ભવ્યો ॥ ૫ ॥ ક્ષણમાં જેના
સંગથી, ઉત્તમ વિણશી જાય, સ્નાન વસ્ત્ર ધરણે કરી, તેહની શુદ્ધિ
ન થાય, માંસ લોહીમય દેહમાં શું મોહી રહ્યારે, કરો યત્ન જેથી
આત્મશુદ્ધિ થાય ॥ ભવ્યો ॥ ૬ ॥ ભોજન નવનવલા જમે, પુણ્ય
પ્રભાવિક શેઠ, રોગે પીડયો ભિક્ષુજન, કરે પેટની વેઠ, એહ આશ્ર-
વના અધમફલ જાણી કરીરે, તમે રોકો આશ્રવ બેતાલીશ ભેદ ॥
ભવ્યો ॥ ૭ ॥ વીર પ્રભુ શાસન ધણી, પામ્યા પદ નિરવાણ, અતિ
મંગલ દિન આજનો, કરો નિયમ પચાણ, સંવર ભેદ સતાવન
શાસ્ત્રમાં સમજાવિયોરે, જાણી પાલો આજે સંવર શુદ્ધ સ્વરૂપ ॥
ભવ્યો ॥ ૮ ॥ બલતા દીપે તેલ જેમ, ક્ષણ ક્ષણ ઘટતું જાય, તેમ
તપસ્યાના યોગથી, કર્મ નિર્જરા થાય, શુદ્ધ લેશ્યા શુદ્ધ પરિણામે
ચઢિયા થકારે, સર્વ કર્મરજ બાળી મોક્ષ જવાય ॥ ભવ્યો ॥ ૯ ॥
શરાવલાના યોગથી, લોક સ્વરૂપ નિરધાર, ભોજન અસંખ્યાતનો
પામે નહિ કોઈ પાર, એમાં સરસવ માત્ર શૂન્યસ્થાન રહ્યું નહીં રે,
જિહ્વા બાંધી હોય ન જન્મમરણની જલ ॥ ભવ્યો ॥ ૧૦ ॥ ભૂપ-
તિ દેશ અઢારના આઠ્યા પ્રભુજીની પાસ, વીરે ઉત્તમ બોધ જે,
આપ્યો તેમને ખાસ, તેહ બોધ સુધારસ સ્વાદ તમે આજે લહોરે,
જીવે તેથી કેવી ચિત્ત સમાધિ થાય ॥ ભવ્યો ॥ ૧૧ ॥ સોલ પ-
હોરના બોધમાં, ભાંખ્યું ધર્મ સ્વરૂપ, છોડી આલપપાલને આરાધો
તે અનૂપ, ધર્મ જહાજે બેસો તેહ તમોને તારશેરે, નહીં માનો તેહ
મંગલિક રૂપ ॥ ભવ્યો ॥ ૧૨ ॥ સત્યશીલ રૂપ રંગથી, રંગો

મનમંદીર, ધર્મ ધ્યાન રૂપ આસને, ખેસો થઈને ધીર, જ્ઞાન કીચે
કરી આતમને અજવાળજોરે, દયા ક્ષમા રૂપી હાંડી ઝુમર સાથે ॥
ભાંચો ૭ ॥ ૧૩ ॥ ખાર ભાવના ભાવવા, મત્રી સામત્રી અજ,
ભાવો ભાવ દીવાલીને કરવા આતમ કાજ, ખેડાઈ ગામે ઓગણીશ
એકસઠ દીવાલી દિનરે, રચી રત્ન મુનિયે ભાવદીવાલી ખાસ ॥
ભાંચો ૮ ॥ ૧૪ ॥

પંડિત મહારાજશ્રી ગુલાબચંદજી સ્વામીકૃત કાવ્યો અધ્યાત્મ વિષે.

“ રાગ પીપ્પુ. ”

દેખો ખ્યાલ જગના એ અસ્થિર તમાસા, રહે પલ સ્થિર
નહીં જયું પાણીમેં પતાસા, દેખો ૦ ॥ એ ટેક ॥ દુઃખદાયી બયા ધન
રાચો નહીં તનવન, ચાલવું એકિલું અંતે છોડિ સખ આશા ॥
દેખો ૦ ॥ ૧ ॥ સધ્યા કેરો વાન જેમ આયુ છે અસ્થિર તેમ તણ
ફેધ સમતામાં કરશે નિવાસા ॥ દેખો ૦ ॥ ૨ ॥ સિદ્ધાંતોને પઠી પઠી
ખાંધી છે કુમત મઠી, ચઢી ન સુમત વેલ્લી ગઢી વાદપાસા ॥ દેખો ૦
॥ ૩ ॥ ગણાયો ચતુરકથ બનાયો અનેક સથ, તોહિ ન ટલત ભવ
આવે મોયહાંસા ॥ દેખો ૦ ॥ ૪ ॥ વ્યવહાર ખટપટ મોહો દ્રવ્ય સુખ
શઠ, શોધ્યું ન આતમમૂલ રાખી પરખ્યાસા ॥ દેખો ૦ ॥ ૫ ॥ પર-
ભાવપેખી ખાણ થાય છે શું મન રાણ, ત્યાગી દે સત્વર ધર નિ-
જધર આશા ॥ દેખો ૦ ॥ ૬ ॥ સંસારકો છોડી વાસ. પામે પદ
અવિનાશ, ગુલાબકું એહિ બિન ઐર નહીં ખ્યાસા ॥ દેખો ॥ ૭ ॥

વિનય વિષે

“ જોખનીયાનો લટકો દહાડા ચારનો ” એ રાગ,

વિનય કરો મુનિ આતમ સુખને કારણે, વિનય ધર્મ જગ
જિન શાસનનું મૂલ જો, વિનય થકી જીવ શિવલક્ષ્મી વેગે લહે,
વિનય તજે તે થાય ધર્મ પ્રતિકૂલજો ॥ વિનય ૦ ॥ ૧ ॥ શેલક રા-
જજીવિનો પંથકે પ્રેમથી, ત્રિવિધ યોગે સેવ્યો વિનય સુખ હાયજો,
રાગ દ્વેષના તિક્ષણ બંધન છેદીને, થયા વેગે અક્ષય પુરિના રાયજો
॥ વિનય ૦ ॥ ૨ ॥ ચકવતીને હાસ પ્રથમ દિક્ષા લિયે, વો તેનો નવ

ચૂકે વિનય નર દેવજે, સિંહાસને સ્થાપ્યો. કદિ નૃપ વય નાનકો,
તો પણ વૃદ્ધ પુરૂષ કરે તસ સેવજે ॥ વિનય૦ ॥ ૩ ॥ શિષ્યસ્વ-
છંદી પાંચસો ગર્ગાચર્યાના, ગુરૂચે ત્યાગ્યા બાણ્યા ઘણા અવિનીતજે,
સિંહગિરીના શિષ્યને નજરે જોઈને, શાનથી સમજી શિષ્યા રૂઢી
રીતજે ॥ વિનય૦ ॥ ૪ ॥ ઉત્તરાધ્યયનને દશવૈકાલિકે ભાંખિયો,
વિનય ધર્મ બહુ ધર્મ તણો આધારજે, વિનય આરાધ્યે આરાધિક
પદવી લહે, વિરાધ્યે વિરાધક પદ નિરધારજે ॥ વિનય૦ ॥ ૫ ॥
અપરાધિ અવિનીત અજોગ આવી મજે, શશી સમ શીતલ ગુરૂને
પમાડે તાપ જો, ચંડગુરૂને શિષ્ય વિનિતજે સાંપડે, પામી પ્રસાદને
ટાલે સર્વ સંતાપજે ॥ વિનય૦ ॥ ૬ ॥ ત્રિનય થયી જપ તપ સંયમ
વિદ્યા સવિ, વૃદ્ધિ પામે જેમ પશ્ચિમ રવિ છાંયજે, સર્વ ગુણાનું
આદિ સ્થાનક વિનય છે, માટે ધરજે વિનયથી પ્રેમ સદાય જો ॥
વિનય૦ ॥ ૭ ॥ ઓગણીશે ચુમાલીશ સુંદર સાલમાં, વિનય પ્રશ-
સ્યો મુનિજનના હિતકાજજે, પૂજ્ય નથુજી સ્વામીના ગુલબાસની,
શિક્ષા ધાર્યે થાય જગત શિરતાજજે ॥ વિનય૦ ॥ ૮ ॥

ભાવદીવાલી.

“ રાગ પીડુ, ”

ભાવ ધરીને ધર્મ કરો નિત, દીવાલી પર્વ આગ્યું છે ઉછાંહી
ભાવ ધ૦ ॥ એ ટેક ॥ રાય સિદ્ધાર્થ નંદન આયા; ઉદ્ધાર કરન પાવા-
પુરમાંહી, ॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૧ ॥ હસ્તિપાલ રાજા અરજ ઉચારે, વિનતિ
સ્વીકારે ચોમાસાની આંહી, ॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૨ ॥ માની વીનતિ પ્રભુ
રહ્યા ચોમાસુ, સદ્ગોષ્ઠ કરવા પ્રાણીને ત્યાંહી. ભાવ ધ૦ ॥ ૩ ॥ દેશ અ-
ઢારેના રાય સુણીને, પ્રભુ દર્શને આવ્યા છે ઉમાંહી, ॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૪ ॥
લશ્કર દેખી ગોઘણુ નાહો, ધનતેરશ તિથી તેથી કહાઈ, ॥ ભાવ ધ૦
॥ ૫ ॥ નર સુરવૃંદે નલ છવાયું, કાલીચંદ્રેશ તિણુ દિનથી ગવાઈ
॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૬ ॥ ઠામ ઠામ દેવી દેવ પ્રભુતાઈ, વિસ્તર્યાથી દિવાલી
ચાએ લખાઈ, ॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૭ ॥ સોલ પહોર લગે દેશના આપી,
અતે નિશ્ચલ ધ્યાન લગાઈ, ॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૮ ॥ આશ્વિન અમાવાસ્યા
પાછલી રાતે, મોક્ષ સિધાવ્યા શ્રીવીર જિનરાઈ, ॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૯ ॥ નિ-
વાણુ મહોછવ સુર નર કરીને, અયા સૌ નિજ ઠામે મોં વિલખાઈ

ભાવ ધ૦ ॥ ૧૦ ॥ માટે તિણુ દિવસે ભાવ દિવાળી, કરવતા હોવે
 નિત્ય મંગલ ભાઈ ॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૧૧ ॥ મનસ્વચ્છરૂપી વસ્ત્ર પહેરી,
 શીલ શણુગારે શરીર શોભાઈ ॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૧૨ ॥ જિન માર્ગરૂપ
 દેશમાં વિચરો, જ્ઞાનામૃત લહુ લોજન ખાઈ ॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૧૩ ॥
 સમકિત દીવો કરમાં ધરીને, અજ્ઞાન તિમિર મુકો દૂર ઉડાઈ ॥ ભા-
 વ ધ૦ ॥ ૧૪ ॥ લેશ માત્ર એ ભાવ દિવાલી, ગાઈ સંઘ હેતે દૃઢ
 મન ઠાઈ ॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૧૫ ॥ કચ્છ અંબરે વીર ગુલાબે, દિવાલી
 બેસી પિલુ રાગ માંઈ ॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૧૬ ॥

વિહાર કરતી વચ્ચે શ્રાવકોને શિલામળ આપવા વિષે.

“ આધવજી સંદેશા કેળે શામને ” એ રાગ.

શ્રાવકજી સહુ જૈનમાર્ગ અજવાલને, વેર વિરોધી કારણ કરીને
 દૂરને, પ્રેમ ધરીને નિત્ય નિયમ વ્રત પાલને, અરિહંતનું રાખી
 સમરણ ઉરને ॥ શ્રા૦ ॥ ૧ ॥ શ્રવણ કરેલી શિખ સદા સંભાળને,
 ગુણગ્રાહક ગુણવાન બની ગંભીરને, અવગુણ અંતર ઘટકાના
 અલગા કરી, પવિત્ર થઈને પામો ભવજલ તીરને, ॥ શ્રા૦ ॥ ૨ ॥
 ઇંદ્રતણા સુખ અનેક વખતે પામિયા, ભારે પામ્યા રાજ્ય લક્ષ્મી
 ભંડારને, પરમ પ્રકાશક પરમ પંથ નવ પામિયા, પામ્યા નહીં
 કહિ સમદૃષ્ટિ સુખકારને, ॥ શ્રા૦ ॥ ૩ ॥ કાલ અનંતો આયત્રીયા
 અજ્ઞાનમાં, જન્મ મરણનાં ખમિયાં દુઃખ અપારને, કોઈક સારા
 સુકૃતના સંયોગથી, આર્યકુલમાં પામ્યા નર અવતારને ॥ શ્રા૦ ॥
 ૪ ॥ પરિહરને તમે પરિચય પાપી લોકનો, સદ્ગુણીયલ સજ્જનનો
 કરને સંગને, દોષ રોષ દુઃખહાયકને દૂરે કરી, ભવહર પ્રભુને
 ભજને ધરી ઉમંગને ॥ શ્રા૦ ॥ ૫ ॥ વિષયવાસના વિકથા વહેમ
 વિસારને, અંતરઘટના વિષથી પામી વિરામને, સત્ય શીલના
 મુંઠર ધરી શિણુગારને, પાપ તાપ તણ પામો અવિચલ ધામને ॥
 શ્રા૦ ॥ ૬ ॥ મરતાં સુધિ પણ મિથ્યા વચન ન બોલવું, ઉદાર બની
 ને કરને પર ઉપકારને, કળ્યા કલેશ કુસંપ કહિ કરવા નહિ,
 સદ્ગુરૂની સંગતનો એ છે સારને ॥ શ્રા૦ ॥ ૭ ॥ ધામ ધરા સંપ-
 ત્તિ સ્વમ સમાન છે, વિનાશ થતાં કણ નવ લાગે વારને, અંદે

મિથ્યા સ્વરૂપ તણ મનડા થકી, ભાવિક થઈને લજ્જને લય હર-
નારને ॥ શ્રા૦ ॥ ૮ ॥ સદ્ગુરૂનો સદ્ગોષ્ઠ સ્મરણમાં રાખજો, પવિત્ર
યથે કરજો નિત્ય પ્રયાસજો, વિષમ દશા અંતરની સહુ અલગી કરી,
ગુલાબચંદ્ર વૈરાગે કરી વાસજો ॥ શ્રા૦ ॥ ૯ ॥

અથ શ્રી ગજસુકુમાલનું દ્વીદાલિયું.

॥ ઢાલ ૧ લી ॥

સરસતિ સમરે શારદારે, પલાણું સુગુરૂ પસાય ॥ ગજસુકુમાળ ગુણે
ભર્યાં રે, ઉલટ અંગ સવાય ॥ મોરા જીવન, ધર્મ હૈયામાં ધાર ॥૧॥
એ આંકણી ॥ દીપે નગરી દારિકાં રે, વસુદેવ નરપતિ ચંદ ॥ શ્રી
કૃષ્ણ રાજ્ય કરે તિહાં રે, પ્રગટયો પૂનમ ચંદ ॥ મો૦ ॥ ૨ ॥ ન્યાયવંત
નગરી ઘણી રે, બળિયો બલગદ્ર વીર ॥ કોઈ કળા ગુણે કરી રે,
આપે અતિ મન ધીર ॥ મો૦ ॥ ૩ ॥ સ્વામી નેમિ સમોસર્ગ રે,
સહસા વન મોઝાર ॥ બહુ પરિવારે પરિવર્યા રે, ગુણ મણિના
ભંડાર ॥ મો૦ ॥ ૪ ॥ વંદન આવ્યા વિવેકથી રે, કૃષ્ણાદિક નર નાર ॥
વાણી સુણાવે નેમિજી રે, ઘેડી પર્ષદા બાર ॥ મો૦ ॥ ૫ ॥ ગજસુ-
કુમાળ ગુણે ભર્યાં રે, આવ્યા વંદન એહ ॥ વિનય કરીને વાંદીયારે,
ત્રિકરણ કરીને તેહ ॥ મો૦ ॥ ૬ ॥ ઘે દેશના પ્રભુ નેમિ જી રે, આ છે
અધિર સંસાર ॥ એક ઘડીમાં ઉઠ અલે રે, કોઈ નહીં રાખણહાર ॥
મો૦ ॥ ૭ ॥ વિધ વિધ કરીને વીનવું રે, સાંભળો સહુ નર નાર ॥
॥ અંતે કોઈ કેહનું નહીં રે, આખર ધર્મ આધાર ॥ મો૦ ॥ ૮ ॥
સ્વામીની વાણી સાંભળી રે, ગજસુકુમાળ ગુણવંત ॥ વૈરાગ્યે મન
વાળિયું રે, આણવા ભવનો અંત ॥ મો૦ ॥ ૯ ॥ આવ્યા ઘેર
ઉતાવળા રે, ન કર્યો વિલંબ લગાર ॥ માતા મુજ અનુમતિ દિયો
રે, લેશું સંયમ ભાર ॥ મો૦ ॥ ૧૦ ॥

॥ ઢાલ ૨ જી ॥

કહે માતા કુમારને રે લાલ, સાંભળો ગજસુકુમાર રે ॥ પ્રવી-
ણ પુત્ર ॥ દીક્ષા દુક્કર પાળવી રે લાલ, તું છે ન્હાનો બાળ રે ॥
મ૦ ॥ અનુમતિ હું આપું નહિ રે લાલ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥
સાંભળો સુત સુખ ભોગવો રે લાલ, મણિ માંણેક ભંડાર રે ॥ મ૦ ॥
સુખ ઈહાં છે સુણો હાથમાં રે લાલ, તુમે પરિહરે કવણ પ્રકાર રે ॥

પ્ર૦ ॥ અ૦ ॥ ૨ ॥ ચાર મહાવ્રત કહ્યાં નેમિજી રે લાલ, મોંઘાં મૂલ્ય
 જેવાં હોય હો ॥ મોરી માત ॥ નાણાં દિયે તે નહીં મળે રે લાલ,
 સુણ્યા અવલ મુજ એહ હો ॥ મો૦ ॥ દિયો અનુમતિ દીક્ષા લઉં
 રે લાલ ॥ ૩ ॥ સાંભળો સુત સંયમ લણી રે લાલ, પંચ પારાધી
 જેહરે ॥ પ્ર૦ ॥ આઠ કરમ આવી નરે રે લાલ, તેહને તું કેમ જીતેશ
 રે ॥ પ્ર૦ ॥ અ૦ ॥ ૪ ॥ મન નિર્મળ નાળે કંઈ રે લાલ, જ્ઞાનના
 ગોળા જેહ હો ॥ મો૦ ॥ ઉપસર્ગ અગ્નિ દાડૂ દિયું રે લાલ, ઉઠાડી
 દેઉં એહ હો ॥ મો૦ ॥ દિ૦ ॥ ૫ ॥ ચાર ચોર અતિ આકરા રે લાલ,
 લોંઠા લૂંટી જાય રે ॥ પ્ર૦ ॥ દશ દુશ્મન વળી તાહારા રે લાલ, આ
 ઠા દેવે ઘાય રે ॥ પ્ર૦ ॥ અ૦ ॥ ૬ ॥ ખેમ ખજનો માહરોરે લાલ,
 લૂટ્યો કેણે ન લુટાય હો ॥ મો૦ ॥ શિયળ સેના સુધી કંઈ રે લાલ,
 મહારા દુશ્મન દુરે જાય હો ॥ મો૦ ॥ દિયો ॥ ૭ ॥ મોહ મહિપતિ
 જે મોટકો રે લાલ, ધીરજ કેમ ધરીશ રે ॥ પ્ર૦ ॥ જલમ એ જુગ-
 ને નડે રે લાલ, તેહરે તું કેમ જીતીશ રે ॥ પ્ર૦ ॥ અ૦ ॥ ૮ ॥
 કામળ મન કબાનથી રે લાલ, લાવ લાથો ભરપૂર હો ॥ મો૦ ॥ ત્રિ-
 કરણ મન તીરજ કંઈ રે લાલ, મોહ મહિપતિ કંઈ દુર હો ॥ મો૦ ॥
 દિયો ॥ ૯ ॥ લોજન લલિ લલિ લાતનાં રે લાલ, સુખડી સાતે
 લાતરે ॥ પ્ર૦ ॥ સરસ નિરસ આહાર આવશે રે લાલ, તે ખાશે
 કેમ કરી ખાંત રે ॥ પ્ર૦ ॥ અ૦ ॥ ૧૦ ॥ સમકિત સાતે સુખડી રે
 લાલ, મન ધિર મોતીચુર હો ॥ મો૦ ॥ ગગનગાંઠીયા જ્ઞાનના રે
 લાલ, લાવ લલો ભરપૂર હો ॥ મો૦ ॥ દિયો ॥ ૧૧ ॥ શોવન થાળ
 સોહામણો રે લાલ, શાળ દાળ ધત ગોળ રે ॥ પ્ર૦ ॥ સરણે લોજન
 મન માનતાં રે લાલ, ઉપર સુખ ત'ખોળરે ॥ પ્ર૦ ॥ અ૦ ॥ ૧૨ ॥
 કંચન થાળી કાચલી રે લાલ, સમતા શાળ ધૃત ગોળ હો ॥ મો૦ ॥
 સરસ લોજન સંતાપનાં રે લાલ, સ્થિર મન સુખ ત'ખોળ હો ॥
 મો૦ ॥ દિયો ॥ ૧૩ ॥ ઉપસર્ગ તુજને અતિ ઘણું રે લાલ, વળિ પં-
 રિસહ બાવીશ રે ॥ પ્ર૦ ॥ ખમી ન શકે તું ખરો રે લાલ, પછી
 પ્રસ્તાવો કરીશરે ॥ પ્ર૦ ॥ અ૦ ॥ ૧૪ ॥ ઉપસર્ગ જે મુજ ઉપજે રે
 લાલ, તે ક્ષમાયે કરીને ખમાય હો ॥ મો૦ ॥ પ્રીતે કરી પરિસહ સહુ
 રે લાલ, બળિયા જે કોઈ બાવીશ હો ॥ મો૦ ॥ દિયો ॥ ૧૫ ॥
 વચન સુણી વૈરાગ્યનાં રે લાલ, મૂર્છાણી તવ માત રે ॥ પ્ર૦ ॥
 નયણે તે આસુ નીતરયાં રે લાલ, સાંભળ સુત સુજાત રે ॥ પ્ર૦ ॥

અં ॥૧૬॥ માન વચન માતતણું રે લાલ, તુજને કહું છું હું એહ રે ॥
 સોભાગી સુંદર ॥ સુગુણ સુતા શોભલ તણી રે લાલ, પરણે પનોતા એહ
 રે ॥સો ॥ ધર્મ હૈયામાં શું ધરો રે લાલ ॥સો ॥ ૧૭ ॥ માત મનો-
 રથ પૂરવા રે લાલ, ન કરશે મુખ નાકાર રે ॥ સો ॥ ઓચ્છવ મહો-
 ચ્છવ કરી ઘણા રે લાલ, પરણાવું પુત્ર કુમાર રે ॥સો ॥ ધર્મ ॥૧૮॥
 કહે કુમાર માતાલણી રે લાલ, સાંભળે મોરી માય હો ॥મોરા માત
 ॥ મન મહારે વૈરાગ્યમાં રે લાલ, એક ક્ષણ લાખેણી જાય હો ॥
 મો ॥ દિયોગા ૧૯ ॥ માતા વિચારે ચિત્તમાં રે લાલ, રાખ્યો ન રહેએહ
 રે ॥ પ્રો ॥ આશિષ આપી અતિ ઘણી રે લાલ, લિયો કીક્ષા ધરી નેહ
 રે ॥ પ્રો ॥ ધર્મ હૈયા માંહી ધરો રે લાલ ॥ સો ॥ ધર્મ ॥ ૨૦ ॥ એસાચી
 સેવકે સુત લણી રે લાલ, ઓચ્છવ કીધો અપાર રે ॥ સો ॥ આવ્યા
 નેમિજી આગળે રે લાલ, ભાવે લે સંયમ ભાર રે ॥ સો ॥ ૨૧ ॥
 ૨૧ ॥ માતા કહે નિજ પુત્રને રે લાલ, સાંભળ સુત સુજણ રે ॥
 સો ॥ સંયમ સુધો પાળજો રે લાલ, પામજો પદ નિર્વાણ રે ॥સો ॥
 ॥ ૨૨ ॥ ૨૨ ॥ એમ આશિષ માતા દિયે રે લાલ, આવ્યાં સહુ ઘેર એહ
 રે ॥ સો ॥ આવ્યા નેમિજી આગળે રે લાલ, ગજસુકુમાળ ગુણગેહ રે
 સો ॥ ૨૩ ॥ આજ્ઞા આપો જો નેમિજી રે લાલ, કાઉસગ કંઈ સમ
 શાન રે ॥ સો ॥ મન થિર રાખીશ માહકે રે લાલ, પામું પદ નિર
 વાણ રે ॥ સો ॥ ૨૪ ॥ આજ્ઞા આપી નેમિજી રે લાલ, આ
 વ્યા જિહાં સમશાન રે ॥ સો ॥ મન થિર રાખી આપણું
 લાલ, ધરવા લાગ્યા ધ્યાન રે ॥ સો ॥ ૨૫ ॥ સોમલ સસરે
 દેખિયા રે લાલ, ઉપન્યું મનમાં પૂરવ વેર રે ॥સો ॥ કુમતિ સોમલ
 કોષે ચડ્યો રે લાલ, મનમાં ન આણી મહેર રે ॥ સો ॥ ધર્મ ॥ ૨૬ ॥
 ઉપર બાંધી સુણે રે લાલ, માટી કેરી પાળ રે ॥સો ॥ ખેર અંગાર
 ધખધખ્યા રે લાલ, તે મૂક્યા તતકાળ રે ॥ સો ॥ ૨૭ ॥ ૨૭ ॥ ઇટક
 પુટે હાડકાં રે લાલ, તટ તટ ત્રુટે ચામરે ॥સો ॥ સતોષી સસરે
 મળ્યો રે લાલ, તુરત સાર્યું તેનું કામ રે ॥ સો ॥ ૨૮ ॥ ૨૮ ॥
 સોભાગી શુકલ ધ્યાને ચઢ્યા રે લાલ, ઉપન્યું કેવળ નાણ રે ॥સો ॥
 ક્ષણમાં ધર્મ ખપાવિને રે લાલ, મુનિ મુગતે ગયા જાણ રે ॥સો ॥
 ૨૯ ॥ ગજસુકુમાળ મુગતે ગયા રે લાલ, વંદુ વારંવાર રે ॥સો ॥
 ૩૦ ॥ મન થિર રાખ્યું આપણું રે લાલ, પામ્યા ભવનો પાર રે ॥સો ॥
 ૩૦ ॥ ૩૦ ॥ શ્રી વિજયધર્મ સુરી તણે રે લાલ, રાજવિજય ઉવગ્રાય

રે ॥ સોં ॥ તસ શિષ્ય લક્ષણ ગુણે કરી રે લાલ, પમણું તે મુગુર
પસાય રે ॥ સોં ॥ ધં ॥ ૩૧ ॥ સોળસેને ખાસઠ સમેરે લાલ,
સાંગાનેર મઝાર રે ॥ સોં ॥ ગુણ ગાયા માસ કાગુણે રે લાલ, શુકલ
છઠ સોમવાર રે ॥ સોં ॥ ધં ॥ ૩૨ ॥ કહે મકન મોહનતણે રે
લાલ, સાધુ તણી સંજ્ઞાય રે ॥ સોં ॥ લણુને ગણુને લલિ ભાત-
શુરે લાલ, પામને લવનો પારરે ॥ સોં ॥ ધં ॥ ૩૩ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી સોલસુપનની સજ્ઞાય.

॥ દાહા. ॥

શ્રી ગુરૂ પઠ પ્રણમી કરી, સોળ સુપન સુવિચાર ॥ હસમ
સમયતણા કહું, શાસ્ત્રતણે અનુસાર ॥ ૧ ॥

॥ દાલ ૧ લી. ॥

(શારદ બુધદાઘ એ. દશી.)

પાટલીપુર નયરે, અંદ્રગુપ્ત રાજન ॥ આણાયક નામે, બુદ્ધિ
નિધાન પ્રધાન ॥ એક દિન પોષધમાં, સૂવા રચણિ મઝાર ॥ તવ
દેખે નરપતિ, સોળ સુપન સુખકાર ॥ ૧ ॥ ત્રોટક- સુખકારક વા-
રક દુઃખકેરાં, નિરખે નૃપ વડ વખતે ॥ વાજિંત્ર તરે ઉગત સુરે,
આવી બેઠો તખતે ॥ આણાવક નાયક મતિકેરો, આવી પ્રણમે પાય
॥ સોળ સુપન રચણાંતરે લાધ્યાં, તે બોલે નરરાય ॥ ૨ ॥ આલ-
ધુર સુહણે દેખે, સુરતરૂ ભાંગી ઠાળ ॥ બીજે આથમિયો, સૂરજ
ખિંબ અકાળ ॥ ત્રીજે અંદ્ર આલણી, ચોથે નાચ્યાં ભુત ॥ પાંચમે
ખાર ફણનો, ઢીઠો આહ અફભુત ॥ ૩ ॥ ત્રોટ- અતિ અફભુત
વિમાન વળ્યું, તિમ છે સુહણે દેખે ॥ કમળ ઉકરડે સાતમે આઠમે,
આગિયો અધારે પેખે ॥ સુકો સરોવર નવમે દક્ષિણ, પાસે ભરિ
યો નીર ॥ દસમે સુહણે સોવન થાળે, કુતરો ખાયે ખીર ॥ ૪ ॥
આલ-ગજ ઉપર ચઢિયા, વાનર દેખે ઇચ્છાર ॥ મર્યાદા લોપે, સા-
ગર સુપન એ ખાર ॥ મ્હોટે રથે ભુતા, વાછડા તેરમે દેખે ॥ આંખાં
તિમ રચણાં, આઠમે સુપને પેખે ॥ પાં ત્રોટ-તિમ દેખે પત્તરમે
વૃષભે, ચઢિયા રાજકુમાર ॥ કાળા ગજ બેહુ માંહો માંહે, વહતા
સોળ એ સાર ॥ એહવાં સોળ સુપન જે લાધ્યાં, સંભારે નૃપ જામા
એહવે આવી દિયે વધાઈ, વનપાળક અભિરામ ॥ ૬ ॥ આલ-સ્વા-

મી તુમ વનમાં, શ્રુતસાગર ગુણખાણી ॥ ભદ્રબાહુ સુનીસર, ચૈદ
પુર્વધર જાણી ॥ આઘ્યા નિસુણીને વંદન કાજે જાય ॥ આણાયક
સાથે, નરપતિ પ્રણવે પાય ॥ ૭૥ ત્રોઁ—પાય નમીને નૃપતિ પુછે,
સોળ સુપન સુવિચાર ॥ કૃપા કરી ભગવત મુજ દાખે, એહ કરે
ઉપકાર ॥ તત્ર ગિર્યા ગણધર શ્રુતસાગર, ખોલ્યા નરપતિ આગે ॥
દુસમ આરે એહ સુપનરો, હોશે બહુજો લાગ ॥ ૭૭ ॥ આલ—સુરત-
રાજા ભાવે, નહિ લિયે સંયમ ભાર ॥ ૭૮ ॥ આથમ્યો સુરજ બિંબ
અકાળે, તે આથમ્યું કેવળ નાણુ ॥ ૭૯ ॥ જાતિસમરણ નિર્મળ આ-
હિ, નહિ મનપજાવ નાણુ ॥ ૮૦ ॥ ત્રીજે ચાલણી ચંદ્ર થયો જે,
જિનમત એણિપરે હોશે ॥ ૮૧ ॥ થાપ ઉથાપ તે કરશે બહુજા, કપ-
ટી કુગુડ વિગોશે ॥ ૮૨ ॥ ભુત નાચ્યાં જે ભુતળે ચોગે, તે કુગુડ
કુદેવ માનશે ॥ ૮૩ ॥ દ્રષ્ટિરાગે વ્યામોહ્યા શ્રાવક, તેહના ભક્તા થાશે
॥ ૮૪ ॥ ૧૦૧ ॥ ખારકણે વિષધર જે દીઠો, તેહનું એહ ફળ જાણે ॥
ખાર વરસ દુર્ભિક્ષ તે પડશે, હોશે ધર્મની હાણે ॥ ૮૫ ॥ વચ્ચું વિમાન
જે આવતું પાછું, તે ચારણ મુનિ નવિ હોશે ॥ ૮૬ ॥ સાતિચારિ આચા-
રી થોડા, ધર્મે અધર્મે જાશે ॥ ૮૭ ॥ ૧૧૧ ॥ કમળ ઉકરડાનું ફળ એહી,
નીચ ઉંચ કરિ ગણિયે ॥ ૮૮ ॥ ક્ષત્રિય કુળ સુરા તેહિ પણ, વિશ્વા-
સીને હણિયે ॥ ૮૯ ॥ આગીયા સુહણાનું ફળ જાણે, જિનધર્મે દઢ થો-
ડા ॥ ૯૦ ॥ મિથ્યાકરણી કરતા દીસે, શ્રાવક વાંકા ઘોઠા ॥ ૯૧ ॥
સુકા સરોવર દક્ષિણ પાસે, નિર ભરિયું સુવિલાસે ॥ ૯૨ ॥ આપ ઉગા
રણ મજે મુનિવર, દક્ષિણ દિશામાં જાશે ॥ ૯૩ ॥ જિહાં જિહાં જિનક-
લ્યાણુક તિહાં તિહાં, ધર્મનો વિચ્છેદ થાશે ॥ ૯૪ ॥ સંત અસંતની પેરે
મનાશી, ધરમી જન સીદાશે ॥ ૯૫ ॥ સોવન થાળે ખીર ભાજે જે, કુત-
રો દશમે સુહણે ॥ ૯૬ ॥ ઉત્તમની ઉપરા ॥ લક્ષ્મી, મધ્યમ બહુ પરિ-
માણે ॥ ૯૭ ॥ ગજ ઉપર જે વાનર ચઢિયા, તે હોશે મિથ્યાત્વી રાજા
॥ ૯૮ ॥ જિનધર્મ વળિ સંશય કરતા, મિથ્યા મતમાં તાજા ॥ ૯૯ ॥
મયાદા લોચે જે સાગર, તે ઠાકુર મુકશે ન્યાય ॥ ૧૦૦ ॥ જુઠા સાચા
સાચા જુઠા, કરશે લાંચ પસાય ॥ ૧૦૧ ॥ જેહ વડેરા ન્યાય ચલાવે,
તેહ કરે અન્યાય ॥ ૧૦૨ ॥ કુડ કપટ છળ છદ ઘણેરાં, કરતા જાઠા ઉપા-
ય ॥ ૧૦૩ ॥ મ્હોટે રથે જે વાછડા જાત્યા, તેરમે સુપને નરેશ ॥
૧૦૪ ॥ વડ પણે સંયમ નહિ લેવે કોઈ, લઘુપણે કોઈક લેશે ॥ ૧૦૫ ॥ ભુખે
ખીડ્યા ફાંખે ભીડ્યા, પણ વૈરાગ ન ધરશે ॥ ૧૦૬ ॥ ગુરૂવાદિક મુકીને

શિષ્યો, આપમતિ યર્થ ફરશે જી ॥૧૬॥ ઝાંખાં રત્ન તે ચૌદમે દી-
ઠાં, તે મુનીવર ગુણ હીણા જી ॥ આગમગત વ્યવહારને છંડી, દ્ર-
વ્યની વૃત્તિયે લીણા જી ॥ કહેણી રહેણી એક ન દીસે, હોશે ચિત્ત
અનાચારજી ॥ શુદ્ધ પરંપર વૃત્તિ ઉવેજે, ન વહે વ્રતનો ભારજી ॥૧૭॥
રાજકુમાર જે વૃષભે ચઢિયા, છે માંહે માંહિ નવિ મિળશે જી ॥
વિરૂઆં વૈર સગાં સંગાથે, પરશુ નેહ છે ધરશે જી ॥ કાળાગજ બેહુ
વઢતા દીઠા, તે માગ્યા મેહ ન વરસે જી ॥ વિણજ વ્યાપારે કપટ
ધણેરાં, તોહી પેટ ન ભરશે જી ॥ ૧૮॥ સોળ સુખનનો અર્થ સુ-
ણીને, ભદ્રબાહુ ગુરૂ પાસે જી ॥ દુઃખ સમયતણાં ફળ નિસુણી,
રાજા હૈયે વિભાસે જી ॥ પુત્ર રાજ્ય ઠવી વ્રત લેઈ, સારે આ તમ
કાજજી ॥ ભવિક જીવ બહુળા પ્રતિબોધ્યા, ભદ્રબાહુ ગુરૂરાજ જી
॥૧૯॥ ગુણ રાગી ઉપશમ ગુણ રંગી, વરતી પ્રસંગી પ્રાણી જી ॥
સાચી સદ્ગુણાશુ પાળે, મહાવ્રત પંચ સહિનાણી જી ॥ નિંદા ન
કરે વઢને કેહની, બોલે અમૃતવાણી જી ॥ અપરંપાર ભવજળધિ
તરેવા, સમતા નાવ સમાણી જી ॥ ૨૦॥ શ્રી જિનસાસન ભાસ ન-
હુંદર, બોધિણીજ સુખકાર જી ॥ જીવહયા મન માંહે ધારો, કરૂ-
ણા રસ ભંડાર જી ॥ એ સંન્યાય ભણીને સમજે, દુઃખ સમય
વિચાર જી ॥ ધીરવિમળ કવિરાય પસાયે, નયવિજય જયકાર જી
॥ ૨૧ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી મુનિગુણની સજ્જાય.

(અરણિક મુનિવર ચાલ્યા ગૌચરી એ. દશી.)

નિત નિત વંદુ રે મુનિવર એહવા, જન્મ મુખ પંકજ પેખોજી ॥
તનુ રોમાંચિત હિયડો ઉણસે, વિકસે નયણુ લિશેષો જી ॥ નિત ૦
॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ પંચ મહાવ્રત સુધાં જે ધરે, પાળે પંચઆ-
ચારો જી ॥ સુમતિ ગુપતિની બહુળી ખપ કરે, ગુણછત્રીશ ભંડા-
રો જી ॥ નિતગારા પાંચે ઇન્દ્રિય અહનિજ વશ કરે, પાળે નવ-
વિધ શીળો જી ॥ ચાર કષાય ન સેવે સંજતી, લક્ષણુ સોહ શરીરો
જી ॥ નિત ૦ ॥ ૩ ॥ માસ શીયાળે રે બહુળો શીત પડે, વાજે
શીતળ વાયો જી ॥ તપ ધરિ પોઢયા રે સમતા સેજડી, સંયમ
સરિસો ભાવો જી ॥ નિત ૦ ॥ ૪ ॥ સીખ કાળે રે તરૂણ રવિ તપે

જીવ સહુ વાંછે છાંદ્યો ॥ સુરજ સામી રે લે આતાપના, બિંબી
કરિ બેહુ બાંદ્યો ॥ નિતં ॥ ૫ ॥ પાઉસ કાળે રે મેલાં કપડાં, અર
મર વરસે મેહો ॥ ડાંસ મસાના રે પરસિહ આકરા, અહિયાં સહે
મુનિ તેહો ॥ નિતં ॥ ૬ ॥ બાવીસ પરસહે મુનિ આંગે ધરે
મહિયલ કરે વિહારો ॥ ક્ષમા ખડગ લેઈ મુનિવર કર ગ્રહી, ઉપ-
સમ રસ ભાંડારો ॥ નિતં ॥ ૭ ॥ સમક્તિ માન સરોવર જીલતા,
આરિત્ર વનખંડ વાંસો ॥ તપ જપ સંયમ પાળે નિરમળાં, પાળે
મનને ઉદ્ધાસો ॥ નિતં ॥ ૮ ॥ મધુકરની પરે મુનિવર ગૌચરી, વહોરે
શુદ્ધજ આહારો ॥ તે વળિ નીરસને વળિ થોડલો, ॥ ઘે નિજ દેહ
આધારો ॥ નિતં ॥ ૯ ॥ બે કર જોડી રે વીનવીશું વળી, રામી શ-
રણે રાખો ॥ હેડે સાલે રે પાપજ જે કિહાં, આળોઈશ ગુરૂ સાખો ॥
નિતં ॥ ૧૦ ॥ તીન પ્રદક્ષિણા દેઈ વાંદશું, હેડે આનંદ પુરો ॥
શ્રવણે સુણશું વાણી તસાણી, કઠિણ કરમ દર ચુરો ॥ નિતં ॥ ૧૧ ॥
વીર જિણેસર નીરતો ભાંજ્યો, તહાં લગે જિનની આણો ॥ દુપ-
સહાયારજ સામ વખાણીયો, મહાનિશિથ સુ ઠાણો ॥ નિતં ॥
૧૨ ॥ તપ પડિ વજ્રશું રે વરતે નિરમળા, દુરિત કરે શું દુરો ॥
મનના મનોરથ સહુએ પુરશું, ભણે વિજયદેવ સુરો ॥ નિતિં
॥ ૧૩ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી દેવલોકની સજ્જાય.

સુધરમા દેવલોકમાં રે, વૈમાન બત્રીશ લાખ ॥ કેઈ ભોળા શંકા
કરે રે, એ તો સૂત્ર ભગવતીની સાખ રે ॥ પુણ્યનાં ફળ જોજ્યો
॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ સુધરમા દેવલોકમાં રે, પાંચસે જોજન મેહલ
॥ સત્તાવીશે જોજન ભુઈતળાં રે ભાઈ, એ સુખ તો નહિ સેહેલરે
॥ પું ॥ ૨ ॥ વેગ ગતિ ચાલે દેવતા રે, લાખ જોજન કરે દેહ ॥
એકેકા વિમાનનો રે ભાઈ, નાવે છઠે મહિને છેહ રે ॥ પું ॥ ૩ ॥ હાવ
ભાવ કરતી થકી રે, દેવીયો આવે હજુર ॥ આ ઠામે આવી ઉપ-
ન્યા, સ્વામિ શાં કીધાં પુણ્ય પુર રે ॥ પું ॥ ૪ ॥ નામ બતાવો શુ-
ભતાણું રે, નિલોબી ઋષિરાય ॥ ભવસાગરમાં બુડતાં રે, તુમ હાથ
લિયો સંખાય રે ॥ પું ॥ ૫ ॥ નિરલોબી લાલચીરે, માગી બહામ
ન એક ॥ દુર્ગતિ પડતાં સખીયોરે મને મોકલીયો દેવલોક રે ॥ પું ॥ ૬ ॥
દેવ પ્રતે દેવીયો કહેરે, સુણો વહાલ મોરા નાથ ॥ નાટક જુઓ એક

અમતણું રે, પછી જઈ કહેને સગાને વાત રે ॥ પુ૦ ॥ ૭ ॥ એક ના-
ટક કરતાં થકી રે, ગયાં વર્ષ દોય હબર ॥ દેવતા મનમાં ચિંતવે રે,
હવે કરવો કવણ વિચાર રે ॥ પુ૦ ॥ ૮ ॥ સઘળું કુટુંબ પુરૂ થયું
રે, હવે કહેશું કેહેને જાય ॥ દુર્ગંધ ઉડે મનુષ્ય લોકની રે, હવે જાય
અમારી બહાય રે ॥ પુ૦ ॥ ૯ ॥ ઉદયરતન વાચક કહે રે, દેવલોકની
સંજ્ઞાય ॥ જાણે ગણેને સાંભરે રે, તેનાં પાતક દૂર પલાયરે ॥ પુ૦ ॥ ૧૦ ॥

અથ શ્રી દશ પચ્ચાણના ફલની સજ્ઞાય.

પ્રથમ ઉઠી દશવિધ પચ્ચાણ સુચરૂ સમીપ કરો નિત જાણ ॥
તેહતણાં ફળ જે છે સાર, એક મના થઈ સુણો વિચાર ॥ સો વરસ
છુટે નારકી, કામ આકામા નરકે થકી ॥ નવકારશી તણે પચ્ચાણ,
એટલું ફળ લવિયણ સહિનાણ ॥ ૨ ॥ બીજું પોરશીનું પચ્ચાણ,
વરસ સહસ એક તેહનું માન ॥ સાદપોરિશી દસ સહસ વરીસ,
એકલાખ પુરિમઠ જાણીશ ॥ ૩ ॥ એકાસણે દશલાખ પ્રમાણ, ઈંમ
જાણી કરવું પચ્ચાણ ॥ નીવિયે એક કોડી જાણ, દશકોડી વળિ એ-
કલઠાણ ॥ ૪ ॥ વરસ કોડિ સો એકલદત્ત, જે ઉત્તમ નર કરે એક ચિ-
ત્ત ॥ આગિલ કરતાં કોડી સહસ, કર્મ ખપાવે સાહુ અવસ્ત ॥ ૫ ॥
વરસ સહસ દશકોડી જાણ, દસમું ઉપવાસનું પચ્ચાણ ॥ છઠ્ઠતણે
પચ્ચાણે વળી, કોડિ લાખ ફળ કહે કેવળી ॥ ૬ ॥ અઠ્ઠમ કરતાં કોડિ
દશલાખ, શ્રી જિનવરની એહજ જાણા ॥ દશ કોડકોડી વરસ, જે કરશે
ફળ હોશે તસ ॥ ૭ ॥ શાસ્ત્રે કહ્યા છે એ ફળ સાર, તેહનો જાણ્યો ટો
વિચાર ॥ ઈંમ જાણી કરવું પચ્ચાણ, જિમ પામો નિશ્ચય નિરવાણ ॥ ૮ ॥

અથ શ્રી તેર કાઠીયાની તેર સજ્ઞાય.

॥ દોહા, ॥

પાસ જિનેશ્વર પાય નમિ, સમરી સરસતિ માય ॥ સાન્નિધ્ય
કરજે માહરી, દેવી કરિ મુ પસાય ॥ ૧ ॥ ભવિ પ્રાણી ભલે ભા-
વશું, સુણજે દેઈ કાન ॥ આપણ પુણ્યવિચારિને, પરિહરજે અ-
ભિમાન ॥ ૨ ॥ ધર્મ ફરસવા નવિ દીયે, દુર્જન કાઠીયા તેર ॥
નરક પથ નિશ્ચે હુવે, નહિ તિહાં ફાર ને ફેર ॥ ૩ ॥

અથ શ્રી આલસકાઠીયાનાં સજ્જાય.

(દેશી. હમીરિયાની,)

આળસ અંગથી પરિહરો, આળસ છે દુઃખદાય ॥ સલ્લે ॥
અલ્પિં આળસુ ધર વસે, લલ્પી તે દૂર જાય ॥ સલ્લે ॥ આળસ ૦
॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ આળસુ અળગો ધરમથી, આળસુને સંદેહ
॥ સં ॥ ક્ષણ ક્ષણ નિત નવા ઉપજે, હૈંડે તે વિશ્વાવીશ ॥ સં ॥
આં ॥ ૨ ॥ પુણ્યે નરભવ પામીયો, ચિહ્ન ગતિ ભમતાં જાય ॥ સં ॥
આં ॥ ૩ ॥ આરજ દેશ ઉત્તમ કુળે, ભાગ્યે જન્મજ હોય ॥ સં ॥ આં ॥ ૪ ॥
આળસ પરિહરો પ્રાણીયા, ધર્મે ઉદમ માંડ ॥ સં ॥ સામય સૂધી
લહી, આળસ કાઠીયો છાંડ ॥ સં ॥ આં ॥ ૫ ॥ ઇંદ્રિય પૂરી પા-
મીને, સાંભળ સૂત્ર સિદ્ધાંત ॥ સં ॥ આં ॥ ૬ ॥ દેવ ગુરુ ધર્મને આળખી
સેવો મન એકાંત ॥ સં ॥ આં ॥ ૭ ॥ આળસે બાંધ્યા પ્રાણીયા, ન કરે
ધર્મ વ્યાપાર ॥ સં ॥ પામ્યો ચિંતામણી પરિહરિ, તે ગ્રહે કાચ ગમાર
॥ સં ॥ આં ॥ ૮ ॥ ઉદમથી સુખ ઉપજે, ઉદમે દારિદ્ર જાય ॥ સં ॥ વિદ્યા
લક્ષ્મી ચાકરી, ઉદમે સફળી થાય ॥ સં ॥ આં ॥ ૯ ॥ આળસ
જાંઘે પીડીયા, ઇંડલોકે સીદાય ॥ સં ॥ પરલોકનું શું પુછવું, ભવો-
ભવ દુઃખીયા થાય ॥ સં ॥ આં ॥ ૧૦ ॥ નારી નિભ્રં છે તેહને, આળસુ
માંહે ઇન ॥ સં ॥ સજ્જનમાં શોભા નહીં, આળસુ દુઃખીયો હીન
॥ સં ॥ આં ॥ ૧૧ ॥ પાપી નર આળસુ લલા, ધરમી ઉદમવંત ॥
સં ॥ પંચપ અંગે ભાંખીયો, ભાવે તે ભગવંત ॥ સં ॥ આં ॥
૧૨ ॥ ધર્મે હીસે ખહુ આળસુ, પાપે ઉદમવંત ॥ સં ॥ પાપે પરભવ
દુઃખ લહે, ધર્મે સુખ અનંત ॥ સં ॥ આં ॥ ૧૩ ॥ આર્દ્ર અરણિક
અબ્જન મુનિ, દઢમહારી ધીર ॥ સં ॥ આળસ ગોહડું નાંખીને, ઉ-
દમે થયા વડવીર ॥ સં ॥ આં ॥ ૧૪ ॥ એહવું બાણીને ઉદમે, ધરમ
કરો નર નાર ॥ સં ॥ વીર કહે આળસ વિરમીયે, વિશુદ્ધ કરી
વિચાર ॥ સં ॥ આં ॥ ૧૫ ॥ ઇતિ ॥

૨ અથ શ્રી મોહકાઠીયાનાં સજ્જાય.

(પ્રજ્ઞની ચાકરી રે, એ દેશી.)

મોહે વાહ્યા પ્રાણીયો રે, ન કરે ધર્મ સુચંગ કે ॥ મોહે મૂઝીયો રે ॥

હેવ ગુરુ નવિ ઝોળખે રે, ન કરે ઉત્તમ સંગ કે ॥ મો. ૧ ॥ છો ર-
ડામાં છક્યો રહે રે, રમે રામાને ધામ કે ॥ મો. ૧ ॥ ઘડી અથવા અધ
ઘડીરે, ન કરે આતમ કામ કે ॥ મો. ૨ ॥ હું એહનો એહ માહરો
રે, એ માહરો પરિવારે કે ॥ મો. ૩ ॥ રાત દિવસ રાતો રહેરે, ભર-
મે ભુલ્યો ગમાર કે ॥ મો. ૩ ॥ ધર્મે નાવે હુંકડો રે, બેઠો રમાડે
ખાળ કે ॥ મો. ૪ ॥ સુખનું મૂળ એ સુંદરી રે, અવર આળ પંખાળ કે
॥ મો. ૪ ॥ ધન ધર રમણી કારણે રે, ન ગણે માય ને પાપ કે ॥ મો. ૫ ॥
લોકોની લલ્લ પરિહરિ રે, ન ગણે પુણ્ય ને પાપ કે ॥ મો. ૫ ॥ પા
સગી નર બહુ દુઃખ સહે રે, જિમ જગ ઘોળ મજાકે ॥ મો. ૬ ॥
તલ સરસવને પીલતાં રે, વેળુ કદિય ન દીઠ કે ॥ મો. ૬ ॥
રાગ દ્રેષ મૂળ કર્મનું રે, રસનું મૂળ એ વ્યાધિ કે ॥ મો. ૭ ॥ મૂળ
સનેહ છે રે, એ છાંટે હોય સમાધિ કે ॥ મો. ૭ ॥ શિવપુર ભતાં
શંખલા રે, દો એ દુશ્મન જોર કે ॥ મો. ૮ ॥ સાતનું સાહુ નવિ ર-
હે રે, નાઠે મોહની ચોર કે ॥ મો. ૮ ॥ સ્વાસ્થીયા જગમાં સહુ રે,
લોળાને પડી ભુલ કે ॥ મો. ૯ ॥ સુરીકંતા ચુલણી પરે રે, એ સંસાર-
નું મૂળ કે ॥ મો. ૧૦ ॥ એહવું જાણીને ઉઘમે રે, મોહને દેશે માર કે
॥ મો. ૧૦ ॥ શરામાં શીશોમણી રે, સિદ્ધ વધુ ઉર હાર કે ॥ મો. ૧૧ ॥
શ્રીવીર કહે મોહકાઠીયો રે, વિરમો વિશવા વીશ કે ॥ મો. ૧૧ ॥
વિરમ્યાથી જગમા હશે રે, વિશુદ્ધ જગના ઇશ કે ॥ મો. ૧૧ ॥ ઇતિ. ॥

૩ અથ શ્રી અવજ્ઞાકાઠીયાની સજ્જાય.

(છ હો જાણ્યું અવધી પ્રયુજને, એ દેશી.)

છ હો અવજ્ઞા કરતાં જવડા, પ્રાણી ખાંધે બહોળાં કર્મ ॥ છ. ૧ ॥
ભવસાયર ભુરી ભમે, પ્રાણી દુહર તસ શિવશર્મ ॥ ચતુર નર, અ-
વજ્ઞા દૂર નિવાર ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ છ. ૨ ॥ આપ ગુણે અરધુડા,
પ્રા. પરગુણ લેવા રે મૂળ ॥ છ. ૩ ॥ બાધિબીજ દુહર તસે, પ્રા. ભવમા-
હે ભમે તુંગ ॥ ચ. ૧ ॥ ૨ ॥ છ. ૪ ॥ નિંદક નર એહવા હોવે, પ્રા. જિમ
જગ લોક સ્વભાવ ॥ છ. ૫ ॥ રૂધિર પીયે પય પરિહરે, પ્રા. હરખે છિદે
ખાવ ॥ ચ. ૩ ॥ ૩ ॥ છ. ૬ ॥ સુધા. ક્ષમ સહાગમ તણ, પ્રા. પીયે નિંદક
ત્રિપે પૂર ॥ છ. ૭ ॥ ભુંડ સૂઅર ભુખર કરે, પ્રા. પરિહરે દૂર કપૂર
॥ ચ. ૪ ॥ ૪ ॥ છ. ૮ ॥ આપણી કિન્નતિ કારણે; પ્રા. અછતા પરના રે દોષ
॥ છ. ૯ ॥ તલ સમ છિદ્ર પરતણે, પ્રા. દાખવે મેરૂ લેખ ॥ ચ. ૫ ॥ ૫ ॥

૭૦ અવજ્ઞા કરતાં આપડા, પ્રાં ન ગણે શ્રાવક સાધ ॥ ૭૦ ધ્યાન-
પરે ભસ્તા ફિરે, પ્રાં બાંધે કર્મ અગાધ ॥ ૭૦ ॥ ૬ ॥ ૭૦ ધર-
મ ધ્યાનથી વેગળા, પ્રાં સાધુ સંગમથીરે દૂર ॥ ૭૦ ખર લોટે જિમ
રાખમાં, પ્રાં છંડી ગંગાજળપૂર ॥ ૭૦ ॥ ૭ ॥ ૭૦ એહવું જાણીને
આઠશે, પ્રાં સેવા સદગુરૂ પાય ॥ ૭૦ કારણે કારજ જાણીયે, પ્રાં
શિવસાધન ઉપાય ॥ ૭૦ ॥ ૮ ॥ ૭૦ સમલાવે રહેતાં મિળે, પ્રાં
શિવમુખ કેરી રે સંધ ॥ ૭૦ તપકીરિયા તસ ફળ હોવે, પ્રાં નહિ-
તર હોવે બંધ ॥ ૭૦ ॥ ૯ ॥ ૭૦ અવજ્ઞાકાઠીયો પરિહરી, પ્રાં કીજે
ઉત્તમ સંગ ॥ ૭૦ વીર કહે વિશુદ્ધ એહજ, પ્રાં શિવપુર જાવા એ
અંગ ॥ ૭૦ ॥ ૧૦ ॥ ઇતિ. ॥

૪ અથ શ્રી માનકાઠીયાની સજ્જાય.

(ઇડર આંબા આંબલી રે, એ દેશી.)

માન ન કીજે માતવી રે, માન તે દુઃખ નિદાન ॥ માને હોય
મલીનતા રે, જિમ જગ કોહું પાન ॥ સુગુણ નર, ગવંપણે ગુણ જાય
॥ ૧ ॥ એ આંકણી. ॥ અતિ અભિમાની આકરા રે, ન નમે દેવ ગુરૂ
પાય ॥ હુંહુંકાર કરે ખર પરે રે, સાધુ સંગે નવિ જાય ॥ સુ૦ ॥ ૨ ॥
માની મનમાં ચિંતવે રે, હું એક ચતુર સુબાણ ॥ અમે કામ મ્હોટાં
ક્રિયાં રે, શું જાણે લોક અબાણ ॥ સુ૦ ॥ ૩ ॥ શૈલ થલ જિમ સદા
રહે રે, વાંકો વેરી અભિમાન ॥ નમાવ્યો નમે નહી રે, દૂરે તશ
ધર્મધ્યાન ॥ સુ૦ ॥ ૪ ॥ શું જઈએ ઉપાશ્રયે રે, કોઈ નત્રિ દીયે બહુ-
માન ॥ ધર્મલાલ ગુરૂ નવિ દિયે રે, ઇમ બોલે અભિમાન ॥ સુ૦ ॥ ૫ ॥
મૂરખ મનમાં નવિ લહે રે, તુજમાં હોશે ગુણ ॥ આઠરે આથો
બેસારશે રે, કહેવા જાશે ફૂણ ॥ સુ૦ ॥ ૬ ॥ માનીનું મન રાખવા રે,
બોલાવી દિયે માન ॥ તિમ તિમ કુલી દડો હુવે રે, અધિક ધરે
અભિમાન ॥ સુ૦ ॥ ૭ ॥ સનેપાત એક સહજનો રે, સાકર દૂધ વળી
સંગ ॥ વિષ્ણુ ઉદ્ધમ વધતો હુવે રે, જેમ ગળીનો રંગ ॥ સુ૦ ॥ ૮ ॥
વરસ વને કાઉસગ રહ્યાં રે, બાહુબળિ બળવંલ ॥ માન મેલી મુગત્રે
ગળા રે, આપ થમા અરિહંત ॥ સુ૦ ॥ ૯ ॥ યોગે ચંડાળ કાઠીયો
રે, દૂર તમે અભિમાન ॥ વીર વિશુદ્ધ આઠશે રે, શિવરમણી કરી
માન ॥ સુ૦ ॥ ૧૦ ॥ ઇતિ. ॥

૫ અથ શ્રી ક્રોધકાઠીયાની સજ્જાય.

(સંયમ મારગ સુધે પાળે, આતમને અનુવાળે. એ દેશી.)

પંચમો કાઠીયો પરિહરો પ્રાણી, પરમ પદનો એ વેરી ॥ ધરમ
ધનનો ધૂતણહારો, જાજળમાન એ ઝેરી રે ॥ પ્રાણી, ક્રોધ કરે પરિ-
હાર ॥૧॥ એ આંકણી ॥ સમકિત સુરતરૂ છાયા પામે, દેશવિરતિ
રહે દુર ॥ સર્વ વિરતિ ચુર સંપદ કેરાં, પામે નહિ સુખ પૂર રે ॥
પ્રાં ॥૨॥ ક્રોધે કરી સુખ હોવે કાળું, ભકુટી ભયંકર રાતી ॥ ક્રિ-
જાસ કુમાર સંરિખો દિસે, આતમગુણનો ઘાતી રે ॥ પ્રાં ॥૩॥ ક્રો-
ધે આવયો કાંઈ ન જાણે, હિત અહિતની વાત ॥ વારે તિમ તિમ
વધતો થાયે, કરે કોઈ ઉતપાતરે ॥ પ્રાં ॥૪॥ ધરમી ઉપર દ્રેષ ધરી
ને, ધરમ સ્થાનક ને છોડે ॥ એક ઉપર અદેખાઈ આણી, સહુ સંગાતે
તોડે રે, ॥ પ્રાં ॥૫॥ જો એ આવશે એણે ઠામે; તો મુજ આવણુ નેમ
॥ મનમેળે મછરાઈ કરતો, સદગતિ પામે કેમ રે ॥ પ્રાં ॥૬॥ માયી
મંચરી મુસાવાઈ. ક્રોધી કુગતિ ગામી ॥ અદિઠ કલ્યાણીયા ઉદ્ધવેગ-
કારી, પ્રત્યક્ષ પરમાધામી રે ॥ પ્રાં ॥ ૭ ॥ પૂરવકોડી લગે જે પાળ્યું,
સંયમ સુખનું મૂળ ॥ દોય ધરીમાં ક્રોધે બાળી, ધમ્યું સાનું કરે ધૂળ રે
॥ પ્રાં ॥ ૮ ॥ ક્રોધ અંતર દાહ સમાવે, સીંચો સદાગમ વાણી ॥ સુ ગુરૂ
શીખ સુધારસ પીજે, વરવા શિવ પટરાણી રે ॥ પ્રાં ॥ ૯ ॥ ક્રોધ
કાઠીયો દૂર નિવારી, અરિહંત આણા પાળે ॥ વીરવિમળ કહે વિશુદ્ધ
તે નર, આતમ ગુણ અનુઆળે રે ॥ પ્રાં ॥ ૧૦ ॥ ઇતિ. ॥

૬ અથ શ્રી પ્રમાદકાઠીયાની સજ્જાય.

(ચતુર સનેહી મોહનાં એ દેશી.)

છટ્ટો કાઠીયો છંડીયો, આગમનો હિતકારો રે ॥ વૈરી તે વહાલા
ન કીજીએ; દુર્ગતિના દાતારો રે ॥ પ્રમાદ પરિહરો પ્રાણીયા ॥૧॥ એ
આંકણી ॥ પ્રમાદ પૂરયા પ્રાણીયા, ઈહલોકે સીદાઈ રે ॥ પરલોકે શું
પૂછવું, ભવ ભવ દુઃખીયા થાય રે ॥ પ્રાં ॥ ૨ ॥ મધરાયક્ષયુત ઉદ્ધારિકા,
વિષય લક્ષિતાંગ વગોયો રે ॥ ક્રોધે કેઈ કુગતે ગયા, વિકથાયે ધર્મને
ખોયો રે ॥ પ્રાં ॥ ૩ ॥ પ્રમાદે પુર્વ વિસરે, વિસરે અર્થ વિચારો રે ॥
રાંક થઈ તે રહવડયા, રૂળે ભહુળ સંજ્ઞારો રે ॥ પ્રાં ॥ ૪ ॥ રમનાયે

રસીયા કરે, વિકથા ચાર રસાળો રે ॥ કરતા સરસ સંવાદને, નિરવહેત
જંનળો રે ॥ પ્ર૦ ॥ પા ॥ આળ જંનળ કેઈ ઉપમા, અંખણા બ
જંનળો રે ॥ હાંસીમાં હરખે ઘણો, કડુઆં કર્મ રસાળો રે ॥ પ્ર૦ ॥ ૬
પંચ મહામત પાળતા, પાળતા પંચ આચારો રે ॥ પ્રમાદ પરવશે
બુઝો, નરકે ગયા નિરધારો રે ॥ પ્ર૦ ॥ ૭ ॥ પ્રમાદ પરિહરો પ્રાણીઅ
સેવો સદગુરૂ પાયો રે ॥ વિનય વિવેક વિચારણા, લહિયે શિવ ઉપારો
રે ॥ પ્ર૦ ॥ ૮ ॥ સુગુરૂ સદાગમ સેવિયે, પરિહરો પંચ પ્રમાદો રો ॥ વી
વિશુદ્ધ પદ એહથી, લહિયે જગ જશવાદો રે ॥ પ્ર૦ ॥ ૯ ॥ ઇતિ ॥

૭ અથ શ્રી કૃપણકાઠીયાની સજ્જાય.

(કપૂર હોય અતિ ઊજળો રે. એ દશી.)

કૃપણપણથી બીહતો રે, નાવે ધર્મ સુ ઠામ ॥ યાચક જનઆ
થકેરે, ઉઠી જાવે કામ રે ॥ પ્રાણી, જિનવાણી ધરો ચિત્ત ॥ ૧ ॥
આંકણી ॥ દર્શન દુર તેહતું રે, નામ ન જંપે કોઈ ॥ દર્શન ન આહે તેહ
રે, આલે શુકન ન જોઈ રે ॥ પ્ર૦ ॥ ૨ ॥ કૃપીતું કુગતિયે વરે રે, સંખ
ન લહે સાથ ॥ પુણ્ય કાળે એક પાઈ કો રે, હર્ષે ન આપે હાથ
॥ પ્ર૦ ॥ ૩ ॥ સજ્જન લોકો આઠ્યા આંગણે રે, થરથર ધુજે હા
॥ પરજન દેખી પીરસતાં રે, આંખો નીચી અનાથ રે ॥ પ્ર૦ ॥ ૪ ॥ પ્રે
ખેટી પરણાવતાં રે, હરખે ખરચે હજાર ॥ ધર્મ ઠામે લેખું ગણે રે,
વોશ વિચાર રે ॥ પ્ર૦ ॥ ૫ ॥ ભુજીને ભુઈ વાવીયે રે, ઉપર ફે
બીજ ॥ સિદ્ધક્ષેત્રે હોય સોગણું રે, અધિક હોયે રસ રીઝ રે પ્ર
॥ ૬ ॥ શાળિલદ્ર સુખ ભોગવે રે, તે તે દાન પસાય ॥ શ્રલિકસરિ
રાણ્યો રે, જોવા આઠ્યો ઉચ્છાય રે ॥ પ્ર૦ ॥ ૭ ॥ મૂરખ નરજ
નહિ રે, દાને દારિદ્ર જાય ॥ જગ જસવાદ હોવે ઘણો રે, દાન
શિવ ઉપાય રે ॥ પ્ર૦ ॥ ૮ ॥ કૃપણ પણું ભવિ પરિહરો રે, ઉદ
દીજે દાન ॥ વીર વિશુદ્ધ પદ એહ છે રે, ઇમ ભાંખે ભગવાન
॥ પ્ર૦ ॥ ૯ ॥ ઇતિ. ॥

૮ અથ શ્રી મયકાઠીયાની સજ્જાય.

(હસીને રહ્યાં લોચણાં એ. દશી.)

કર્મ ઉદય હોયે જેહને હો રાજ, નાવે ધર્મ સુદામ રો ॥ ૧ ॥

ક જન સાંભળો ॥ ખીહતો રહે તે બાપડો હો રાજ, સીત તાપ
 બહુ તામ રે ॥ ભ૦ ॥ ૧ ॥ શુ' જઈએ ડિપાશ્રયે હો રાજ, શુરૂ કહે
 ગિરૂઆં દુઃખ રે ॥ ભ૦ ॥ ૨ ॥ રાત દિવસ રસ રંગમે હો રાજ, વાણીવદે
 ઇમ બીક રે ॥ ભ૦ ॥ ૩ ॥ પાપ કરમ કરી પરભવે હો રાજ, દુઃખ
 સહે અગાધ રે ॥ ભ૦ ॥ ૪ ॥ ભમે સંસારી પ્રાણીઆ હો રાજ, આ
 પશુ આલે કેમરે ॥ ભ૦ ॥ ૫ ॥ પાપે પેટ ભરવું સહા હો રાજ, શુરૂઆં
 છે એમ રે ॥ ભ૦ ॥ ૬ ॥ આપ અજ્ઞાન અવરચા હો રા, કરે જ્ઞાનીની
 ખીજ રે ॥ ભ૦ ॥ ૭ ॥ દ્રેષ ધરે ધરમી ઉપરે હો રાજ, દુહર તસ બોધિ-
 બીજરે ॥ ભ૦ ॥ ૮ ॥ ધરમી વનથી વેગળો હો રાજ, નાવે સાધુને
 સંગરે ॥ ભ૦ ॥ ૯ ॥ જિમ ફિરતા રહો હો રાજ, જિમ વન રોજ
 કુરંગ રે ॥ ભ૦ ॥ ૧૦ ॥ મૂરખ નર બાણે નહિ હો રાજ, સુણતાં સુગ
 સિદ્ધાંત રે ॥ ભ૦ ॥ ૧૧ ॥ ભવસાગર ભુરી તરે હો રાજ, એહજ મંત્ર
 મહંતરે ॥ ભ૦ ॥ ૧૨ ॥ ભય તણ ભવિ સેવીયે હો રાજ, સુશુરૂ સ-
 દાગમ રીઝ રે ॥ ભ૦ ॥ ૧૩ ॥ શ્રી વીર કહે વિશુદ્ધ સહા હો રાજ, તે લહે
 મુખે બોધબીજ રે ॥ ભ૦ ॥ ૧૪ ॥ ઇતિ. ॥

૧ અથ શ્રી શોકકાઠીયાની સજ્જાયા.

(તું ગિયાગિરિ શિખર સોહ. એ દેશી.)

શ્રી વીર વાણી ચિત્ત ધારો, વારો શોક સંતાપરે ॥ શોક કરતાં
 રકમ બાંધે, આઠે તેણે હું આપ રે ॥ શ્રી વીર ॥ ૧ ॥ એ આંકણી
 ॥ માત પિતા પરિવાર પરભવ, પહોત્યા મઠે શોકે રે ॥ ખાચ ખ-
 રચે પહેરે પહોળાં, ધરમ કામે રોકે રે ॥ શ્રી ૦ ॥ ૨ ॥ કુટુંબ કારજ
 બાત બાણી, જે કરે ધરનાં કામ રે ॥ યાત્રા પૂજા શુરૂ વંદન, નાવે
 ધર્મ સુધામ રે ॥ શ્રી ૦ ॥ ૩ ॥ સાડ વસ્ત્ર પહેરી ભવે, જિમણ કાળે નિ-
 રસકરે ॥ પુગ પુગી પરણાવે પ્રેમે, ધરમે કાઠે વંદ રે ॥ શ્રી ૦ ॥ ૪ ॥
 ઇમ ન બાણે મુરખ મનમાં, એ સંસાર સરૂપ રે ॥ ગગન બહરી
 ઉઠક બુદ્ધબુદ્ધ, વીજળી સંધ્યા રૂપ રે ॥ શ્રી ૦ ॥ ૫ ॥ સંધ્યા વેળા એક
 તરૂવર, વિવંગ લહે વિશ્રામ રે ॥ થયે પ્રભાત તેહજ પાંખી, બાયે
 કામોકામ રે ॥ શ્રી. ॥ ૬ ॥ સયળ પરિજન એ ન્યાય, મળિયો તુજ
 પરિવાર ॥ સહુ અપણી ગતે ભરો, કરણીને અનુસાર રે ॥ શ્રી ૦ ॥
 ૭ ॥ યોગ્યતા માંહે ફરતાં જીવે, કયાં કેઈ પવિત્ર રે ॥ શ્રી ૦ ॥ ૮ ॥

શોક કરશે, ઇમ અનંતી વાર રે ॥ શ્રી. ॥ ૮ ॥ મોહનીનો ઉદય
મહોટો, શિત્તેર કોડાકોડ રે ॥ શ્રી વીર વાણી વિશુદ્ધ પીરે, નવમ
કાઠીયો છોડ રે ॥ શ્રી. ॥ ૯ ॥ ઇતિ. ॥

૧૦ અથ શ્રી અજ્ઞાનકાઠીયાની સજ્જાય.

(સહજ સોભાગી હો, રાગી નંદન સાંભળો. એ દર્શી.)

અજ્ઞાનપણુને હો જોરે કેઈ પ્રાણીયા, ન સુણે સૂત્ર સિદ્ધાંત ॥
સુણતાને શંકા હો અજ્ઞાની મન ઉપજે, એહ શું ભાંખ્યું મહંત ॥
॥ અજ્ઞાન. ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ ઉદક બિંદુમાં હો જીવ અસંખ્યાતા
કહ્યા, અસંખ્યાતે સમુદ્રે એમ ॥ સોયને અગ્ર હો કંદમુળે અનંતા
કહ્યા, તેહ મનાય કેમ ॥ અ. ॥ ૨ ॥ નરકને સરગ હો કોણુ જોઈ
આવીયો, પુણ્ય પાપ કુણુ હોય ॥ ઉપદેશે કુશળા હો જગમાંહે છે
ઘણા, પોથી રંગણુ જોય ॥ અ. ॥ ૩ ॥ તપ જપ સંયમ હો, કિરિયા
તનનું સોષવું, ખાઓ પીયો કરો જોલ, બ્રાંતિજ દીસે હો, જગમાં
એહજ વાતની, સઘળો ધીનો મેલ ॥ અ. ॥ ૪ ॥ સુગુરને સેવે હો
સદાગમ નિત્ય સાંભળે, તે જુઓ પાપ કરંત ॥ અજ્ઞાનપણુનો હો
કેઈ ધોળો નહી, જાણ્યાનો દોષ મહંત ॥ અ. ॥ ૫ ॥ જાણીને કરે હો
તેહની આલોચણુ કિશી, ભોળા ભોળે સિદ્ધ ॥ અજ્ઞાનપણુની હો
આલોચણુ કહે ગુર, જાણુને કદિય ન દીધ ॥ અ. ॥ ૬ ॥ અંધો નર
હો જુઓ અગટે પડે, દેખતો પામે ઠામ ॥ અજ્ઞાની નર હો અ-
જોળો ધર્મથી, જ્ઞાની લહે ગુણુગ્રાણુ ॥ અ. ॥ ૭ ॥ અજ્ઞાનપણુમાં હો
કાળ અનંતો ગયો, જાણુપણુમાં થોવ ॥ જાણુ અજાણુનો હો જો તું
આંતરો, સુરજ ખજુઆ જોવ ॥ અ. ॥ ૮ ॥ એકજ નર હો જુઓ
મેસે પાલખી, એક ઉપાડી ઉભય ॥ પુણ્યને પાપ હો જુઓને
પટંતરો, મૂઢા ઇમ શું સુઅય ॥ અ. ॥ ૯ ॥ સુક્ષ્મ ભાવ હો કેવળી
અમ્ય રહ્યાં, મૂરખ ન લહે ભેદ ॥ જ્ઞાનગુણુ હો ભવિ અંગે કરો, જે
કરે કર્મ ઉચ્છેદ ॥ અ. ॥ ૧૦ ॥ દશમો દૂરે હો અજ્ઞાન કરી કાઠીયો,
સેવો સદગુર પાય ॥ ધરમ આરાધો હો જે જિનવરે કહ્યો, શિવ
સાધન ઉપાય ॥ અ. ॥ ૧૧ ॥ વીરની વાણી હો પીતાં પ્રાણી પ્રેમશું,
નાસે કુ તર્ક વિભાવ ॥ વિશુદ્ધ હોવે હો આતમ આપણો, પ્રગટે
સહજ સ્વભાવ ॥ અ. ॥ ૧૨ ॥ ઇતિ. ॥

૧૧ અથ શ્રી વ્યાક્ષેપકાઠીયાની સજ્ઞાય.

(દેશી વીંછીયાની.)

રાત દિવસ વ્યાક્ષેપમાં લાલ, કાળ જય કેઈ વેળા રે લાલ ॥
 ઘર ઘરણી પરિવારમાં લાલ, મનડું મેલું ડોળા રે વાલ ॥ વાક્ષેપ
 ચિત્તે વાહીયો ॥૧॥ એ આંકણી ॥ વ્યાક્ષેપ ચિત્તમાં નવિ હુવે લાલ,
 કારજની કાંઈ સિદ્ધિ રે લાલ ॥ એકો પદારથ નવિ હુવે લાલ, આજી-
 ગર જિમ્મ ક્રદ્ધિ રે લાલ ॥ વ્યા. ॥ ૨ ॥ પડિકમણાં પોષધ કરે લાલ,
 સામાયિકને ધ્યાન રે લાલ ॥ વ્યાક્ષેપ ચિત્તમાં જોડને લાલ, ન રહે
 તે કાંઈ માન રે લાલ ॥ વ્યા. ॥ ૩ ॥ ધર્મ સ્થાનક આવે કદા લાલ,
 વ્યાક્ષેપ ચિત્તે બેસે રે લાલ ॥ જિનવાણી પ્રાણી નવિ પીયે લાલ,
 આર્તધ્યાને પેસે રે લાલ ॥ વ્યા. ॥ ૪ ॥ ક્રીધું ને કરવું ઘણું લાલ, સં-
 સારીનું કારજ સાર રે લાલ ॥ વ્યાક્ષેપ ચિત્તમાંહી કરે લાલ, આં-
 ગળી આંખ વિચાર રે લાલ ॥ વ્યા. ॥ ૫ ॥ બેટા બેટી પરણાવવા લાલ,
 પરિજન પોષણ કાજ રે લાલ ॥ ઠોરની પરે ધસતો ફરે લાલ, ચિત્તે
 અનેક ઇલાજ રે લાલ ॥ વ્યા. ॥ ૬ ॥ વિષય વિષ સરિખા કદા
 લાલ, વિષથી એક ભવ હાર રે લાલ ॥ વિષય નાણી વિધતા કદા
 લાલ, મારે અનંતી વાર રે લાલ ॥ વ્યા. ॥ ૭ ॥ તનુ વ્યાપિ
 વિષ મંત્રથી લાલ, ગારૂડી ઠકે આણે રે લાલ ॥ સકળ વ્યાપિત મન
 સંકળી લાલ, પરમપદને માણે રે લાલ ॥ વ્યા. ॥ ૮ ॥ દીપ શિખા પરે
 ડોલતો લાલ, વ્યાક્ષેપ ચિત્તને રાખે રે લાલ ॥ શ્રી વીર કહે તેહજ
 નરા લાલ, વિશુદ્ધ પદને આખે રે લાલ ॥ વ્યા. ॥ ૯ ॥ ઇતિ. ॥

૧૨ અથ શ્રી કતોહલ કાઠીયાની સજ્ઞાય.

(શિરોધના શેરો મગાવ હો રાજ એ દેશી.)

કતોહળ વાહ્યો પ્રાણિયો રાજ, ન કરે ધર્મશું રંગ હો રાજ
 ॥ બેઠો ચોરે ચોવટે રાજ, કરે હીણાનો સંગ હો રાજ ॥ કતોહળ.
 ॥૧॥ એ આંકણી ॥ હાંશી કરતા પ્રાણિયા રાજ, લઘુતા પામે જોર
 હો રાજ ॥ સંજ્ઞનમાં શોભા નહિ રાજ, ખાંધે કર્મ કઠોર હો
 રાજ ॥ ક. ॥૨॥ નટ વિટશું મળતો રહે રાજ, વેશ્યાશું રાગે વ-
 ઝા હો રાજ ॥ ઘૂતે રમે જીવારિશું રાજ, ફરે સગ અપવઝા હો

રાજ ॥ ક. ॥ ૩ ॥ સુગુર ચરણે સેવે નહીં રાજ, સાત વ્યસને શૂરા
હો રાજ ॥ ઘોળે બોલે કોવને રાજ, પાપી નર તે પૂરા હો રાજ
॥ ક. ॥ ૪ ॥ વ્રત ગણે વપ સારિયું રાજ, ધરમીયું ન મળે ઘાત
હો રાજ ॥ સાધુ સંગે આવે નહીં રાજ ફરે ધર્મની વાત હો રાજ
॥ ક. ॥ ૫ ॥ ભાંડ ભવઈઆ બોડારાજ, વાડી નવ નવખંડ હો રાજ ॥
જેથે ઘોવે ઘોતિયાં રાજ, બચતમ બોલે ભંડ હો રાજ ॥ ક. ॥ ૬ ॥
રખે રમતા કોઈ સોગઠે રાજ, નહીં ઉત્તમ આચાર હો રાજ ॥ ૨-
મતે રસ રીઝ ઉપજે રાજ, સેવે બહુ અનાચાર હો રાજ ॥ ક- ॥ ૭ ॥
પાંડવ પાંચે દ્રૌપદી રાજ, નળ દમયંતી જોય હો રાજ ॥ વચને તેહ
વિન્હબિયા રાજ, સઘળું બેઠા જોય હો રાજ ॥ ક. ॥ ૮ ॥ કતોહળ હાંસી
નિવારિને રાજ, સેવો સદગુર પાય હો રાજ ॥ જ્ઞાન આરાધી રંગશું
રાજ, શિવ સાધન ઉપાય હો રાજ ॥ ક૦ ॥ ૯ ॥ બાર માસ
સીમ બારમે રાજ, કાઠીયો જગમે જોર હો રાજ ॥ મેલે ઠેલી નર-
કમાં રાજ, પામે દુઃખ અઘોર હો રાજ ॥ ક૦ ॥ ૧૦ ॥ સજ્જન સાથે
પ્રીતડી રાજ, કરતે હોય ગુણ ગોઠ હો રાજ ॥ વિશુદ્ધ કહે તે રીઝ-
ની રાજ, કહેણી નાવે હોઠ હો રાજ ॥ ક. ॥ ૧૧ ॥ ઇતિ. ॥

૧૩ અથ શ્રી રમણકાઠીયાની સજ્જાય.

(પ્રજ્ઞમી સંગુર પાય, ગાયશું રાજમતી સતી જી, એ દેશી.)

જગમાં જાલમી જોર, તર જાત કાઠીયો તેરમે જી. ॥ ફુગંતિ વનનું
મૂળ, અચળ ચળાવે એ કાઠીયો જી ॥ ૧ ॥ એહનું અકળ સરૂપ,
કહું ન જાએ કામિનીજી ॥ રમણતાનું ધામ, ભૂમાંહે એક લામિની
જી ॥ ૨ ॥ રાત દિવસ રસ રંગ, રામાશું રાતો રહે જી ॥ બેલ જિમ
બળવંત, રામા આણા તે સિર વહે જી ॥ ૩ ॥ બેટા બેટી ને નાર, વચણે
નર તે વસ્ય હુવા જી ॥ નિરખી હરખી ચિત્ત, ઘાટ ઘડાવે નવ નવા
જી ॥ ૪ ॥ ન કરે ધર્મ લગાર, લલનાં લોયણ રાતો રહે જી ॥ પુણ્યે
પામ્યે એહ, વારંવાર મુખે કહેજી ॥ ૫ ॥ વિષય વિહંબ્યા જેહ, વિષય
વિલાસ વાડી જીવે જી ॥ મોહે મોહીયા લોક, લાખેણા દિવસ ખુવે
જી ॥ ૬ ॥ ઇંદ્રિયા આવરયા જેહ, નરલવ ખોવે બાપડા જી ॥ પામી
ચિંતામણી સાર, કાગ ઉડાવતે જડા જી ॥ ૭ ॥ મનની મેલી એહ,
ગરજની ઘેલી કામિની જી ॥ છટકે દીએ છેહ, જિમ ચમકંતી ફામની

છ ॥ ૮૮ ॥ અશુચિનો ભંડાર, શુચી કપટ કળા કેળવેછ ॥ ચિત્તનો નાવે
 છેહ, મૂરખ તે મહિલા વશ્ય હુવે છ ॥ ૮૯ ॥ રખે કરતા વિશ્વાસ,
 કામિની ન હોએ કેહની છ ॥ મુંજ પરદેશી રાય, બુઝો એગડદત્ત
 ગેહહીની છ ॥ ૯૦ ॥ છેતરી સચોવાઈ દેવ, સોનાર ઘરણી કથા
 છ ॥ મનુષ્ય તે કોણુ માત્ર, મહેલો મહિલાની તથા છ ॥ ૯૧ ॥
 ચતુર વિચારી ચિત્ત, રમણી રાગ નિવારિયે છ ॥ દેવ ગુરૂને ધર્મ,
 આરાધી આતમ તારિયે છ ॥ ૯૨ ॥ વીરવીમળ ગુરૂ શિષ્ય, વિશુદ્ધ
 વાણી મન ધરી છ ॥ ધર્મ કરો સુખદાય, કર્મ કાઠીયા પરિહરી
 છ ॥ ૯૩ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી સંગ્રહ સજ્જાય.

(રાગ ધનાશ્રી.)

ધર્મ કરતાં એહજ વારે, કર્મ કાઠીયા તેર ॥ દેવ ગુરૂ ધર્મ દર્શન
 કરતાં જાણે આડા મેર રે ॥ પ્રાણી ॥ કરમ કાઠીયા ટાળો, અરિહંત
 આણા પાળો રે ॥ પ્રાં ॥ કરમં ॥ ૧ ॥ એ એકણી ॥ આજસ મોહ
 અવજા માન, ક્રુધ પ્રમાદ કૃપણુ ॥ ભય શોક અજ્ઞાનજ ટાળો, વ્યાસેપ
 કોહલા રમણુ રે ॥ પ્રાં ॥ કળારા ॥ કરમ કાઠીયા દૂરે ટાળો, આત-
 મને અજુઆળો ॥ અરિહંતની આણા શુદ્ધ પાળો, કર્મજળને જ્વાળો
 રે ॥ પ્રાં ॥ કં ॥ ૩ ॥ શુદ્ધ શિષ્યમણુ ચિતમં નાવે, ત્યાં લગે
 એહનો ભેરો ॥ કર્મ કાઠીયા દૂર કર્યા પછી, શિવપુર જવો સોરો
 રે ॥ પ્રાં ॥ કં ॥ ૪ ॥ તેર અકુમ અંતર આંખિલ, ચોવિહાર પણ
 કીજે ॥ ભાવે કરી ભાવ પ્રાણી તેહને, મનવંછિત ફળ શીઝે રે ॥ પ્રાં
 કં ॥ ૫ ॥ લણો ગણો તપ કિરિયા કરો, બહુ સંયમ દ્યો ઉદ્ધાસ
 ॥ અંતરઘટથી એહે નવિ ઘટયા, તો સઘળો અભ્યાસ રે ॥ પ્રાં ॥
 કં ॥ ૬ ॥ હું મૂરખ મતિ હીન ન જાણું, શાસ્ત્રતણુ લવલેશ ॥ ગુરૂ
 સેવા મુજ સુરતરૂની પદે, ફળિયો પુણ્ય પ્રવેસ રે ॥ પ્રાં ॥ કં ॥ ૭ ॥
 ધન્ય તે નર નારી કૃતારથ, જે જિનધર્મ આરાધે ॥ જ્ઞાન શિયળ તપ
 ભાવના ભાવી, આતમ હિતારથ સાધે રે ॥ પ્રાં ॥ કં ॥ ૮ ॥ કીર્તિ-
 વિમળ શિષ્ય વીરવિમળ ગણિ, વાણી અમીય સમાણી ॥ પીતાં
 વિશુદ્ધ હોવે ભવિ પ્રાણિ, કીરતિ તાસ ગવાણી રે પ્રાં ॥ કં ॥ ૯ ॥
 પાલણુપુરમાં પાશ જિણેસર, પ્રજ્ઞમી મન ઉદ્ધાસે ॥ વીરવિમળ ગુરૂ

અરણ્ય સેવક, વિશુદ્ધ કરયો અભ્યાસે રે ॥ પ્રાં ॥ કં ॥ ૧૦ ॥ સંવત
અઢારસો માગશર માસે, શુદ્ધિ દ્વીતિયા ચુર ઉદ્યાસે ॥ વિશુદ્ધશું વંદી
પૂજી તસ, શિવસુખ લહે ઉદ્યાસે રે ॥ પ્રાં ॥ કં ॥ ૧૧ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી કપટપચીસી

કપટી પનુપ્યનો વિશ્વાસ ન કીજે, તેને દિલની વાત ન દીજે ॥
જિજ્ઞાસુ' પ્રીતિ કયાં નહિ સીજે, કોયડું કદિ ન ભીંજે ॥ કપટી ૦
॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ પેટમાં ખોટો ને મોઢે મીઠો, મનમાંહી ઘણો
મેલો ॥ વિષુ ખોલે હોય વહ્નલકારી, એ કપટીનો ઘેલો ॥ કં ૦
॥ ૨ ॥ કપટી મનુષ્ય હોવે બિહિ સરિખો, છાનાં આળ ચડાવે ॥
પેટની વાત લે પેટમાં પેસી, પછે લોકમાં ભંડાવે ॥ કં ૦ ॥ ૩ ॥
વિષયનો ઘડો અમૃતનું ઢાંકણું, ચાલ્યો ચોથે ઠાણે ॥ ઉપર અમૃત
દેખીને ડાલે, કપટીનો વિષ કુણુ જાણે ॥ કં ૦ ॥ ૪ ॥ કપટી ઉપરથી
હોયે કણો, મનમાંહી કઠણુ કઠોરો ॥ ઉપર રાતો ને રંગમે રૂઝો
જેવો બગાયલ ખોરો ॥ કં ૦ ॥ ૫ ॥ કપટીનું ચિત્ત ચોખ્ખું નવિ
કાંઈ, કપટી ચિંતા ભંડારો ॥ નીચો ચોરતણી પરે ચાલે, કપટી
જાણે કખાડો ॥ કં ૦ ૬ ॥ કપટી નેહ નિપટ નહીં ખાંધે, ખેલે
ઘટમાંહા ઘાટ હજારો ॥ વશ કરી લેવે મ્હોટા જનોને, કપટી તો
કામજીગરો ॥ કં ૦ ૭ ॥ કારમો નેહ તે કપટી કેરો, કારમી કપટીની
માયા ॥ કપટીનો હેજ હેયા ઉપરનો, જેમ વાહળની છાયા ॥
કં ૦ ૮ ॥ કપટી સોચતો રહે સદાચે, ઘાટ ઘડે મનમાં નહિ જાવે ॥
ચિત્તની વાત તો કદિય ન ચુકે, સુખે નિદ્રા નવિ આવે ॥ કં ૦ ૯ ॥
કમળ પ્રભે તો કપટ કેળવિયો, ભાંજ્યો મહાનિશિથ માંયો ॥
ઉત્સર્ગને અપવાહ પ્રરૂપ્યો, જેણે અનંત ભવ દુઃખ પાચો ॥ કં ૦ ૧૦ ॥
સુરિકતા પરદેશીની રાણી, કપટિણીએ કામજ કીધો ॥ જેણે
પ્રીતમ પરલોક પહોંચાચો, જેણે ઝેર જમણમાં દીધો ॥ કં ૦ ૧૧ ॥
ચુલ્લણી ખોટે મારગ ચાલી, કુળાચાર જેણે છાંડ્યો ॥ લાખનો
મહેલ કરાવી પ્રહ્લહત્ત, પુત્રને મારણ માંડ્યો ॥ કં ૦ ૧૨ ॥ મહિરથ
રાય કપટ કેળવિયો, વિષયગૃહિ કાછ લપટી ॥ યુગબાહુ ખાંધવને
મર્યો, મરી કુગતે પહોંત્યો કપટી ॥ કં ૦ ૧૩ ॥ નરકે પહોંતી
રેવતી નારી, જેણે ખાર શોક્યોને મારી ॥ મહાશતકની મ્હોટી નારી

તેણે કપટ કેળવિયો ભારી ૭ ॥ ૬૦ ॥ ૧૪ ॥ રચણાદેવી તો કપટની કુડી
 જેણે જિન રક્ષિતને માર્યો ૭ ॥ અતિ દ્વેષે તેણે અનરથ કીધો, તરત
 ત્રિશૂળે પડેયો ૭ ॥ ૬૦ ॥ ૧૫ ॥ હમયંતીની હયા નવિ આણી, વળિ
 પોતાની પટરાણી ૭ ॥ રાત્રિયે છોડિ ગયો રણ માંહી, અહો કપટા
 કયાંથી ભરાણી ૭ ॥ ૬૦ ॥ ૧૬ ॥ કોણિક કુમરે કપટ કેળવિયું, જે
 જે દિલમેં ખેલી દગાઈ ૭ ॥ કપટે પિતાને પાંજરે દીધો, કપટી મૂળ
 ન ગણે સગાઈ ૭ ॥ ૬૦ ॥ ૧૭ ॥ સાધ ઉદાઈ તો શેહેરમેં આયો, એક-
 ભુમલ અણુગારો ૭ ॥ કેશી ભાણેજને ઝેર દેવરાયો, કપટીના એ સમ-
 આરો ૭ ॥ ૬૦ ॥ ૧૮ ॥ કપિલ બ્રાહ્મણ તો વિષય વિલુહો, જેનો
 કપટશું ભરિયો પેટો ૭ ॥ અભયારાણી એહની સાથણ, પણ રહ્યો
 મુદ્દર્શન શેઠો ૭ ॥ ૬૦ ॥ ૧૯ ॥ બારવરસ રહ્યો સાધુપણમેં, પણ કપ-
 ટીની ખખર ન કાંઈ ૭ ॥ રાય ઉદાચીને મારી નાઠે, અભવ્ય હયા
 દિલ નાઈ ૭ ॥ ૬૦ ॥ ૨૦ ॥ મહાખળ મુનિવરે કેળવી માયા, મલિ
 કુમરીનો હુઓ અચ્છેરો ૭ ॥ કપટ કર્મ કેહને નવિ છોડે, એહમાં ફાર
 ન ફેરો ૭ ॥ ૬૦ ॥ ૨૧ ॥ કપટી પુરૂષ મરિને હોય નારી, નારી
 નપુંસક થાવે ૭, નપુંસક હોવે નરકનો ગામી, કપટનાં એ ફળ પાવે
 ૭ ॥ ૬૦ ॥ ૨૨ ॥ એહવાં દુઃખ સુણી જે નર ડરશે, સરળ ભાવ મન
 આણી ૭, શુદ્ધ સ્વભાવ સદા સંતોષી, તે સમજે ચતુર વિજ્ઞાણી
 ૭ ॥ ૬૦ ॥ ૨૩ ॥ એમ બાણી કોઈ કપટ ન રાખો, જો મુર્ગતિ જવાનો
 પ્રેમ ૭ ॥ ભદ્રકને ભગવંત વખાણે, ઋષિ રાયચંદ કહે એમ ૭ ॥
 ૬૦ ॥ ૨૪ ॥ કપટપચીસી પૂરણ કીધી, મેડત નગર મોઝાર ૭ ॥ શ્રવણે
 સુણત હરખે ભવિ પ્રાણિ, જેહને જિનધર્મ ખ્યારો ૭ ॥ ૬૦ ॥ ૨૫ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી વાદની સજ્જાય.

કિણુશું વાહ વિવાહ ન કીજે, તેમાં વીશ જણાશું વિશેષ ૭ ॥
 નામ કહું હવે ન્યારાં ન્યારાં, તે સુણજો સુવિવેક ૭ ॥ વીશ જણા
 શું વાહ ન કીજે ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ પહેલે બોલે ધનવંત સાથે,
 નહીં વાહનું કામ ૭ ॥ સુરખ હોય તે વાહ બનાવે, નિરધન બોલે
 કામ ૭ ॥ વીશ ॥ ૨ ॥ બીજે બોલે બળવંત સાથે, નહીં વાહનું કામ
 ૭ ॥ લંકાગઢ જેણે લુટી લીધો, દેખો લક્ષ્મણ રામ ૭ ॥ વીશ ॥
 ૩ ॥ ત્રીજે બોલે બહુ પરિવારશું, તુરત લગાવે લંકા ૭ ॥ ૭ ॥

ક્રિયાં નહીં જીતે, રાયને કરીદીયે રંકજી ॥ વીશં ॥ ૪૪ ॥ એથે બોલે
તપસી સાથે, ઝગડો બડો જન્મજી ॥ દ્રીપાયનને પરગટ દેખો, દ્વા
રિકા દીધી બાળ જી ॥ વીશં ॥ ૪૫ ॥ પાંચમે બોલે ગુરૂની શાથે, વા
કરે અવિનીત જી ॥ જમાડીને લેજે જોઈ, રૂપી કદિય ન રીત જી ॥
વીશં ॥ ૪૬ ॥ છઠે બોલે રાજ સાથે, વાદ ક્રિયાં નહિ શુદ્ધ જી ॥ પલ
કમાંહી કરિ દેવે પરવશ પાવે નહીં માયાતું દૂધ જી ॥ વીશં ॥ ૪૭ ॥
સાતમે બોલે નીચ મનુષ્યશું, વાદ ક્રિયાં હોય ભંડ જી ॥ આઠમે બોલે
કોધી સાથે, વાદ ક્રિયાં પડે ખંડ જી ॥ વીશ- ॥ ૪૮ ॥ નવમે બોલે
જીવારી સાથે, વાદ ન કીજે કોઈ જી ॥ પાંચે પાંડવ દ્રૌપદી હાયા
નળરાજ લિયો જોય જી ॥ વીશં ॥ ૪૯ ॥ દસમે બોલે ચાર યુગલશું
વાદ કિણું ધન હાણુ જી ॥ ઇચ્છારમે બોલે રોગી સાથે, મત કરો એ
ચાતાણુ જી ॥ વીશં ॥ ૫૦ ॥ બારમે બોલે અતિ અહંકારીશું, મત
કરો વાદ સુબાણુ જી ॥ તેરમે બોલે જીઠા બોલો, તરત પલટાવે વાદ
જી ॥ વીશં ॥ ૫૧ ॥ વડેશશું કદિ વાદ ન કીજે, એ હુવો ચૌદમો બોલ
જી ॥ પંદરમે બોલે સાધર્મિશું, વાદ ક્રિયાં ઘટે તોલ જી ॥ વીશં ॥ ૫૨ ॥
સોળમે બોલે શિયળવ તશું, સત્તરમે લઘુ બાળ જી ॥ અઠારમે બોલે
અતિ બુદ્ધાશું, વાદ ક્રિયાં દિયે ગાળ જી ॥ વીશં ॥ ૫૩ ॥ ઓગણિસમે
બોલે દાનેશ્રીશું, વાદ ન કીજે કોય જી ॥ કૃપણ પ્રાણિયો કદિ નવિ જીતે
હૃદય વિમાસી જોય જી ॥ વીશં ॥ ૫૪ ॥ વીશમે બોલે જ્ઞાની સાથે
જ્ઞાની ગુણ ગંભીર જી ॥ ઇંદ્રભુતિ અહંકારમે આયો, મદ ગાળ્યે
મહાવીર જી ॥ વીશં ॥ ૫૫ ॥ વાદ ક્રિયાં કોઈ ભલો ન જાણે હૃદય
વિમાસી ધાર જી ॥ ઋષિ રાયચંદ જોડિ જીર્ણતશું, મેડત નગર
મઝાર જી ॥ વીશં ॥ ૫૬ ॥

અથ શ્રી જ્ઞાનપચીસી.

આદિ અનાદિનો જીવડો રે લાલ, ભમિયો યોગતિ માંચ રે ।
સુજ્ઞાની લાલ, ॥ સાચી સરધા બાહિરો રે લાલ, ફિર ફિર ગોચ
ખાય રે ॥ સું ॥ જાણપણુ જગ દાહિલું રે લાલ ॥ ૧ ॥ એ આંકણ
॥ સોહિલું સઘળું કામ રે ॥ સું ॥ જાણપણામાં જોઈએ નહીં
લાલ, ઘરતણી અક બદામ રે ॥ સુના જાના રા કુગુરુ કુદેવે લે
જાળ્યો રે લાલ, કરિ કરિ જીઠા ફેન રે ॥ સું ॥ સાચા શુર સેવ

નહીરે લાલ, જીવ કદિય ન પામ્યો એન રે ॥ સુ૦ ॥ જાગાડા રતન
 હીરાને મોતીનાં રે લાલ, માણેક પાનાં પ્રવાળ રે ॥ સુ૦ ॥ જીવે કિયો
 ઝવેરનો પારખો રે લાલ, પણ અજ્ઞાની ઠંઠણપાળ રે ॥ સુ૦ ॥ જાગા
 ૪ ॥ આયો સોના રૂપાનો પારખો રે લાલ, હુવો સરાફ ખજાર રે ॥
 સુ૦ ॥ સાધુ સંગત કીધી નહી રે લાલ, તો કોઈ ન સરીયો કાજ રે
 ॥ સુ૦ ॥ જા ॥ પા ॥ લાખોનાં તો લેખાં કિયાં રે લાલ કોઠો લીધા કમાય
 રે ॥ ચુ૦ ॥ દાન સુપાત્રે દિયો નહી રે લાલ, તેણે લીધો જનમારો
 હાર રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૬ ॥ પંડિત પઢિયો પારસી રે લાલ, વળી
 જ્યોતિષ વૈદ્યક ઠીક રે ॥ સુ૦ ॥ પિંગળ પુરાણ કુરાન ભણ્યો રે લાલ,
 ધર્મ ન કરેથી સવિ શ્રીર રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૭ ॥ વ્યાકરણ ભણીયો
 ભલીપરે લાલ, તર્કશાસ્ત્ર ટીકાકાર રે ॥ સુ૦ ॥ નામમાળાને લીલાવતી
 રે લાલ, પણ ભણ્યો નહી ભવપાર રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૮ ॥ ભણ્યો
 અંકપણીને આરણી રે લાલ, રાગ જાણ્યા છત્રીશ રે ॥ સુ૦ ॥ કળા
 બહોતેર શીખીયો રે લાલ, પણ ન ઓળખ્યા જગદીશ રે ॥ સુ૦ ॥
 જા૦ ॥ ૯ ॥ ખરડાં ખાતા રોજનાં રે લાલ, વળી હુંડી ને ખત રે
 ॥ સુ૦ ॥ લેખાં ચોખામાં ઘણું ચોકશી રે લાલ, પણ ન ઓળખ્યાં
 નવ તત્ત્વ રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૧૦ ॥ કીધી પંચાત પારકી રે લાલ, લીધો
 લોકે.માં જશ રે ॥ સુ૦ ॥ પણ પોતે પુણ્ય સંચ્યો નહી રે લાલ, તેમાં
 કાંઈ ન જાણો કસ રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૧૧ ॥ વાત કહી જાણે ભલીપરે
 રે લાલ, તે સુણી રીઝે રાણા રાવ રે ॥ સુ૦ ॥ તેહની પાસે પુછે વા
 રતા રે લાલ, મનસુખાના દાવ રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૧૨ ॥ લેખ લિયો
 ભગવંતનો રે લાલ, ઓલો મુહપતિ ઝાલ રે ॥ સુ૦ ॥ સુત્ર વાંચે પણ
 સમજે નહીં રે લાલ, હિંસા ધર્મમે લાલ રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૧૩ ॥
 સમકિત પામીને વમે રે લાલ, હુઈ જાવે અંધા બ્રહ્મ રે ॥ સુ૦ ॥
 જમાણીને પરે જોઈ લ્યો રે લાલ, નિન્હવ મિથ્યાદષ્ટિ રે ॥ સુ૦ ॥
 જા૦ ॥ ૧૪ ॥ કોઈ મનુષ્ય કહે માહરે રે લાલ, નહીં રાગ દ્વેષ કોઈ
 રે ॥ સુ૦ ॥ સઘળા લેખ ગહારે સરિખા રે લાલ, ધોળું ધોળું દુધ
 હોય રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૧૫ ॥ કિંહાં રતન કિંહાં કાંકરો રે લાલ, કિંહાં
 સરસવ કિંહાં મેરૂ રે ॥ સુ૦ ॥ સહુ લેખ ન જાણો સરિખા રે લાલ,
 લેખ લેખમે ફેર રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૧૬ ॥ સુગરૂ રત્નાકર સરિખા રે
 લાલ, કુગરૂ જાણીએ કાચ રે ॥ સુ૦ ॥ કુગરૂ ડુખાવે કુંડમે રે લાલ,
 સુગરૂને પંડિત સાચ રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૧૭ ॥ પોળ પોળ જાણે સારિ-

ખારે લાલ, તેહ પુરૂષ પુરૂષ હીણુ રે ॥ સુ૦ ॥ યોગ યોગ જાણે જુ-
જુઆ રે લાલ, તેહ પુરૂષ પ્રવિણુ રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૧૮ ॥ અમૃત
વિષને આંતરો રે લાલ, આંતરો દિનને રાત રે ॥ સુ૦ ॥ અ ધે સુઝતે
આંતરો રે લાલ, ઈમ જ્ઞાનીની વાતરે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૧૯ ॥ રાય રંક
જેમ આંતરો રે લાલ, અંતર કાંકરો હેમ રે ॥ સુ૦ ॥ સોના પીત-
ળનો આંતરો રે લાલ, આતરો રૂપુ કથીર રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૨૦ ॥
કીડી કુંજર આંતરો રે લાલ, આંતરો મિસરીને રેત રે ॥ સુ૦ ॥
કેસર કસુંબે આંતરો રે લાલ, આંતરો ઉજ્જડ ખેત રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦
॥ ૨૧ ॥ જમણુ કીધાં જુગતશું રે લાલ, પાંચ સાત પકવાન રે ॥ સુ૦
॥ કોઈ કહે દાનની વાતડી રે લાલ, તો તિહાં ન માંડે કાન રે ॥
સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૨૨ ॥ મંડાણુ સેતો માંડીયો રે લાલ, સમજાવણુને હેત
રે ॥ સુ૦ ॥ કોઈ અવસર એહ આવીયો રે લાલ, અખ ચિત્ત આવે તો
ચેત રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૨૩ ॥ એ ગુંથી પચીશી જ્ઞાનની રે લાલ, અ-
લખેલાની ઢાળ રે ॥ સુ૦ ॥ ઋષિ રાયચંદ કહે સાંભળો રે લાલ;
છાડી આળ પંપાળ રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૨૪ ॥ પુજ્ય જેમલજી પ્રસાદથી
રે લાલ; કીધો જ્ઞાન પ્રદાશ રે ॥ સુ૦ ॥ સંવત અઢાર પાંત્રીશમાં રે
લાલ, જોધપુર રહી ચોમાસ રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૨૫ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી સમાધીપચીશી.

(સાધુજીને વંદના નિત નિત કીજે. એ દેશી.)

અપુરવ જીવ જિનદર્મને પામ્યો, જ્યારે કમિય રહી નહી કાંચ
રે ॥ પ્રાણી ॥ કલ્પવૃક્ષ તસ આંગણે ઉગ્યો, મનવંછિત ફળ પાચ રે
॥ પ્રાણી ॥ ચિત્ત સમાધી હુવે દશ બોલે ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ ભાંખી
ગયા જગ તાત રે ॥ પ્રા. ॥ દીલ વિલાસ સદા શાતામાં, જ્યારા સુખ
માંડે દિન જાત રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૨ ॥ ખીજે બોલે જાતિ સ્મરણુ,
પામે પુરૂષ પ્રમાણુ રે ॥ પ્રા. ॥ પુરવલા ભવ દેખે ભલી પરે, સમજે
ચતુર સુજણુ રે ॥ પ્રા. ॥ ૩ ॥ ચિ. ॥ ઉત્કૃષ્ટા નવશે નવશે ભવ લગતા,
દેખે સંજી પચેદ્રિય ઠીક રે ॥ પ્રા. ॥ આયુધ્ય જાણે આપ પરાયો, મતિ
જ્ઞાની મ ગળીક રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૪ ॥ મૃગાપુત્ર મ ગલમાં બેઠા, મુનિ-
વર મેઘકુમાર રે ॥ પ્રા. ॥ મલ્લનાથ તણા છએ મંત્રી, પામ્યો દેડકો
સમક્ષિ સાર રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૫ ॥ ક્ષત્રિ નામે રાજ ઋષીશ્વર, વળી

સુદર્શન શેઠ રે ॥ પ્રા. ॥ નમિરાયે સંયમ આદરિયો, તે તો પહોલો
 મુગત ઠેઠ રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૬ ॥ ભૃગુ બ્રાહ્મણના દોય બાળક, વળિ-
 ત તણા પ્રધાન રે ॥ પ્રા. ॥ જાતિસ્મરણથી સુખ પામ્યા, સુણતાં આવે
 જ્ઞાન રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૭ ॥ ત્રીજે બોલે યથાતથ્ય સુપનો, જીવ
 રાજી હુવે દેખે રે ॥ પ્રા. ॥ ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ પામે તે પ્રભાતે, એહના
 અર્થ અનેક રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૮ ॥ ઇણુ હિજ ભવે કેઈ મુગતિ સધાયા,
 એહવો સુપનો શ્રીકર રે ॥ પ્રા. ॥ અરિહંતાદિકની, માય દેખે, ભગવ-
 તીમાં અધિકાર રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૯ ॥ ચોથે બોલે દેવના દર્શન, જેહ
 દીઠે ઠરે નેણુ રે ॥ પ્રા. ॥ ઝગમગ જ્યોત ઉઘોત વિરાજે, વળિ સમ દિ-
 ઠીનાં સેણુ રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૧૦ ॥ સોમલ બ્રહ્મણને સમજાયો, સમ
 દષ્ટિ દેવે આચરે ॥ પ્રા. ॥ સમક્ષિત માંહી કરિ દિયો સેઠો, સૂત્ર નિરયાવ-
 ળિકા માંય રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૧૧ ॥ શકડાળ નામે કુંભારનો પાસે, સુર
 આઈ ઉભો સાક્ષાત રે ॥ પ્રા. ॥ વીર જિણુંદશું રિ દિયો ભેટો, હુવો
 શ્રાવક મેટિ મિથ્યાત રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૧૨ ॥ પાંચમે બોલે અવધિજ્ઞાની,
 સૂત્ર નદીમાં વિસ્તાર રે ॥ પ્રા. ॥ આનંદ શ્રાવક જિમ સુખ પાચો,
 શ્રમણજ કેશીકુમાર રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૧૩ ॥ સર્વાર્થલિદ્ધિના દેવતા દેખે,
 તિહાં બેઠા થકાં લોકનાળ રે ॥ પ્રા. ॥ અરિહંત દેવને પ્રશ્નજ પૂછે,
 ઉત્તર દેવે દીનદયાળ રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૧૪ ॥ અવધિ લહી અરિ-
 હંત દેવ આવે, માતાના ગર્ભ માંય રે ॥ પ્રા. ॥ પેટમાં પોઠયા
 દુનિયા દેખે, પૂરાં પુણ્ય સંચ્યા જિનરાય રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૧૫ ॥
 છઠે બોલે અવધિદર્શન, દેખ રવિ સંસાર રે ॥ પ્રા. ॥ સાતમે બોલે
 સુણજે હો જ્ઞાની, મનપર્થવ વિસ્તાર રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૧૬ ॥ દોય
 સમુદ્ર ને અદાઈ, તેમાં સંજી પચેદ્રિય હોય રે ॥ પ્રા. ॥ તેહ જીવોના
 મનની વાતો, છાનો ન રહે કોય રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૧૭ ॥
 મનપર્થવજ્ઞાની હોવે મુનિવર, વળિ લખિધવંત અણુગર રે ॥ પ્રા. ॥
 ॥ સત્ય પુરૂષ જેણે સૂત્રને ગૂઝ્યાં, ચૌનાણી ગણધાર રે ॥ પ્રા. ॥
 ચિ. ॥ ૧૮ ॥ કેવળજ્ઞાની આઠમે બોલે, નવમે કેવળ દર્શની આણુરે
 ॥ પ્રા. ॥ ચોદે રાજ રહ્યાં છે દેખી, સર્વે વાતોના જાણુ રે ॥ પ્રા. ॥
 ચિ. ॥ ૧૯ ॥ લોકમાંહી ઉઘોતજ ાધો, કેવળી હુવા ચોવીશ રે ॥
 પ્રા. ॥ તીરથ થાપ્યાં કર્મને ક્રાપ્યાં, જગતારણ જગદીશ રે ॥ પ્રા. ॥
 ચિ. ॥ ૨૦ ॥ જધન્ય તીર્થકર વીશ મિરાજે, ઉત્કૃષ્ટા સયને સાઠ
 રે ॥ પ્રા. ॥ ગણધર સાધુ નસું શિર નામી, કેવળી પાટોપાટ રે ॥

પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૨૧ ॥ દશમે યોલે કેવળ મરણો, તે પહોંચે નિર-
વાણ રે ॥ પ્રા. ॥ એ દશ યોલ હુવા સપૂરણ, શ્રી વીર વચન
પ્રમાણ રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૨૨ ॥ નેવું જળાના નામજ ચાલ્યાં,
કહો અંતગડ માંહી અતરે ॥ પ્રા. ॥ કેવળ મરણે મુકતે સિધાયા,
સહુ સિદ્ધ થયાં ભગવંત રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૨૩ ॥ દશાશ્રુતસ્કંધ
માંહે ચાલ્યા, વળિ સમવાયાંગની સાખ રે ॥ પ્રા. ॥ સમાધિપ-
ચારીશી હુઈ સપૂરણ, ઋષિ રાયચંદ્રજી એમ ભાંખે રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥
૨૪ ॥ પ્રસાદ પૂજ્ય જેમલજીકે રે, કર્યો જ્ઞાનતણા અભ્યાસરે ॥ પ્રા. ॥
સવત અઢારસે 'વર્ષ' તેત્રીશો, મેહત નગર ચોમાસ રે ॥ પ્રા.
॥ ચિ. ॥ ૨૫ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી લોભપચારી.

લોભી મનુષ્યની પ્રીતિ ન કીજે, લોભીને અટકળી લીજે જી ॥
હિલની વાત કહેતાં તિણુ આગે, તિણુશું આપણો કાજ ન સીજે
જી ॥ લોભીં ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ લોભી મનુષ્યને તો લગ્ન ન કાંઈ,
નેહ કપટ લોભી જોડે જી ॥ વિસારી ઘે મૈત્રી વહાલાશું, પ્રીતિ પહે-
લાશું તોડે જી ॥ લોભારા લાલચ ન જાવે લોભી મનુષ્યને, મનની
તૃષ્ણા ન મૂકે જી ॥ ધર જા, મરજા ને વિસરજા, ચિત્તની વાત ન
ચુકે જી ॥ લો. ॥ ૩ ॥ લોભી ધન ધરતીમાં ધાલે, ઉઠી ખણિ ખણિ
ખાણે જી ॥ તડક તડક દુઃખે દિન કાઢે, તે ધન જાવે ઓર ને આડે જી ॥
લો. ॥ ૪ ॥ લોભી માણસ તો હોયે લખાડી, ગુણ અણહુતા ગાવે જી
॥ જો આપણો સ્વાસ્થ નવિ પહોંચે તો અવગુણ અણહુતા ઉડાવે
જી ॥ લો. ॥ ૫ ॥ લોભીશું દાન દિયો નવિ જાવે, હરખે હાથ ન હાલે
જી ॥ પાપ ઉઢયે પોતે દિયો નવિ જાવે, લોભાદિયે તેહને પાડે જી ॥
લો. ॥ ૬ ॥ આહાર તો લોભી અધિકો આવે, પછે કહે પેટ ફાટે જી ॥
દુઃખ પાવે દરિદ્ર કહાવે, હવે મહારી નાડીયો ત્રુટે જી ॥ લો. ॥ ૭ ॥
લોભી છતે દ્રમ્બ હુણું આવે, યોદ્ધા ધાન્યની ખાટી જી ॥ દોલત
વંત પણ દામ ન ખરચે, માયા પકડી કાઠી જી ॥ લો. ॥ ૮ ॥ કૂકા
સોંસ કથન કેઈ કાઢે, એક માયાશુ લય લાગી જી ॥ ધરમ કરમની
ખબર ન કાંઈ, એક રૂપેયાનો રાગી જી ॥ લો. ॥ ૯ ॥ કુણુ કુણુ પ્રાણી
તેં જોતરિયા, માયા કામજીગારી જી ॥ ડગાય દિયાં એણે મન દેવતાનાં,

માયા મહા ધુતારી ॥ લો ॥ ૧૦ ॥ કનરથ રાજા હુવે લોભી, વિ
 સ્તાર જ્ઞાતામે' લાંબ્યે ॥ અંગ ઉપાંગ ન રાખ્યાં કુમરનાં,
 હૃદયે ક્યા નહીં રાખી ॥ લો ॥ ૧૧ ॥ કોઈ વાતની કમી નહિ
 કોણિકને, તોય રાજ્યશુ' મન હુવે આઘે ॥ પકડી પિતાને પાંજરે
 દીધો, પછે વહેમ કુમરશુ' લાગ્યો ॥ લો ॥ ૧૨ ॥ બારમી વાર
 સમુદ્રમાં ચાલ્યા, નાવ ભાગી સમુદ્ર વિચાળે ॥ રયાણાદેવીનાં દુઃખ
 તેણે દીઠાં, જિન્નરક્ષિત જિનપાળે ॥ લો ॥ ૧૩ ॥ નંદરાબતની નવ
 ડુંગરિયાં, આખર કામ ન આઈ ॥ મરિને રાય પહોલ્યા માઠી ગતિયે,
 ઘણો લોભી નરકની સાંઈ ॥ લો ॥ ૧૪ ॥ સુભૂમ નામે આઠમે
 ચક્રી, સાતમે ખંઠ લેવા ચાલ્યો ॥ પ્રત્યક્ષ ડુખ ગયો જળમાંહી,
 તૃષ્ણાયે નરકમાં ઘાલ્યો ॥ લો ॥ ૧૫ ॥ કંસે કર્મ' તો ભૂંડે કીધો
 ઉચ્ચસેનને પાંજરે ઘાલ્યો ॥ કૃષ્ણ વાસુદેવે કંસને માર્યો, પાધરો
 નરકમાં ચાલ્યો ॥ લો ॥ ૧૬ ॥ દેવતા લોભી કહ્યાં સુત્રમાંહી, રતન
 ચોરીને ભાગે ॥ પછે છ માસ લગે' રિવ પાડે, વજ્રતણો માર લાગે
 ॥ લો ॥ ૧૭ ॥ લોભી તો તુરત કરે લડાઈ, લોભી હુઈ જાવે લુણ
 હરામી ॥ લોભી મનુષ્ય તો ગળું કપાવે, મહા લોભી નરકનો
 ગામી ॥ લો ॥ ૧૮ ॥ લોભી ધર્મની વાત વિગોવે, લોભી મેલે
 નિજ થાકી ॥ નાત જાતમાં કહે લોભીને, એહમાં નહીં કાંઈ બાકી
 ॥ લો ॥ ૧૯ ॥ પાપનું મૂળ તો લોભી જહાએ, ગુણ સઘળા લોભી
 બાળે ॥ લોભી માણસ તો સુંમ કહાવે, તેનું નામ પ્રભાતે સહુ
 ટાળે ॥ લો ॥ ૨૦ ॥ લોભી તો ગુણ કિણુશું નવિ રાખે, લોભીને
 નહીં કાંઈ લજિયા ॥ લો ॥ ૨૧ ॥ વહાલા સગાશું ગાળજ બોલે, કરે કોડીને
 માટે કજિયા ॥ લો ॥ ૨૨ ॥ કુચુર કુદેવ કુધર્મમે ધ્યાવે, પૂજે દેવતા
 દેવી ॥ મહા અનરથ કરે ધનને અર્થે, સ્નાન કરી ધુપ ખેવે ॥
 લો ॥ ૨૩ ॥ પરિગ્રહ છુટયા વિણ મોક્ષ ન જાવે, જ્યાં લગે જીવને
 મમતા ॥ ઋષિ રાયચંદ કહે ઉત્તમ પ્રાણી, તુમે આણો અબહી
 સમતા ॥ લો ॥ ૨૪ ॥ લોભ પચીશી જોડી જુગતિશું, લોભ તજે
 તેહને સાબાશે ॥ પ્રસાદ પૂજ્ય જેમલજી કરે, શેહેર વિકાનેર ચો-
 માસો ॥ લો ॥ ૨૫ ॥ સંવત અઠારશે વર્ષે ચોત્રીશે, આશે શુદ્ધિ
 દિન માસો ॥ લોભ ત્યાગી ને વડા વૈરાગી, કરશે અમરાપુરિમે
 વાસો ॥ લો ॥ ૨૬ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી થાવચ્ચાકુમારનું ચોદાલિયું.

॥ દોહા. ॥

સરસતિ ચરણ કમળ નમી, સહસ્ર હાથ પાય ॥ થાવચ્ચા
ગુણ ગાવતાં, મુજ મન હરખ ન માંચ ॥૧॥

॥ ઢાલ ૧ લી. ॥

શ્રી જિન નેમિ સમોસરયા રે, દ્વારકા નગરી મોઝાર રે ॥ સો-
ભાગી ॥ સાધુ સંગાથે શોભતા હો લાલ, સહસ્ર અઢાર ઉઢાર રે ॥
સોભાગી ॥ શ્રી જિનં ॥૧॥ એ આંકણી ॥ વનપાળે દીધી વધામણી
રે, આંબ્યા નેમિ જિણુંદ રે ॥ સોં ॥ નામ સુણી જિનજી તણો
હો લાલ, હરખ્યો કૃષ્ણ નરિંદ રે ॥ સોં ॥ શ્રીં ॥ ૨ ॥ ચતુરંગી
સેના સજી રે, કાનુડો વંદન જાયરે ॥ સોં ॥ થાવચ્ચા સુત સુંદરહો
લાલ, પ્રણમે જિનજીના પાય રે ॥ સોં ॥ શ્રીં ॥ ૩ ॥ વાણી જોજન
ગામિની રે, હે જિનવર ઉપદેશ રે ॥ સોં ॥ મીઠી તે સાકર સારિ-
ખી હો લાલ, સાંભળે કૃષ્ણ નરેશ ॥ સોં ॥ શ્રીં ॥ ૪ ॥ હથ દૃષ્ટાંતે
દોહિલો રે, માનવનો અવતાર રે ॥ સોં ॥ ભવ ભવ ભમતાં પા-
મીયો હો લાલ, લહી કોણ હારે ગમાર રે ॥ સોં ॥ શ્રીં ॥ ૫ ॥
કુટુંબ સહુ કો કારમો રે, એક નિશ્ચિત જિનધર્મ રે ॥ સોં ॥ અદ્ય
જ સુખને દારણે હો લાલ, કાંઈ બહોળાં કર્મ રે ॥ સોં ॥
શ્રીં ॥ ૬ ॥ વાણી સુણી વૈરાગ્યો રે, હુવો થાવચ્ચાકુમાર રે ॥ સોં ॥
ચિતે અનુમાત લેયન હો લાલ, લઈશું સંયમ ભાર રે ॥ સોં ॥ શ્રીં ॥ ૭ ॥

॥ દોહા, ॥

ઘેર આવી કહે માતને, આપો અનુમતિ સાર ॥ હું ભવ ભયથી
ઉભગ્યો, લેઈશું સંયમ ભાર ॥૧॥

॥ ઢાલ ૨ જી ॥

(હરિયાં મન લાગ્યો. એ દેશી.)

માત કહે સુત સાંભળો, સંયમ વિષમ અપાર રો ॥ ચારિત્ર ચિત્ત
વશું ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ બત્રીશ નારી તાહરે, ઇંદ્રાણી સમ
રૂપ રે ॥ આં ॥ તું વચ્છ ઇંદ્ર સમાન છે, લોગવે લોગ અનુપ રે ॥
આં ॥ ૨ ॥ એ મંદિર એ માળીયાં એ સુકુમાળ છે સેજ રે ॥ આં ॥

સુખ ભોગવો સંસારનાં, આંણી હેડે હેજ રે ॥ આ૦ ॥ તન ધન
છે ભેખન કારમો, કારમો કુટુંબ પરીવાર રે ॥ નદી પુર સમ
બાણીએ, બતાં ન લાગે વાર રે ॥ આ૦ ॥ ૪ ॥ ડભ આણી જળ બિં-
ડ્યો, પીંપળ પાકો પાન રે ॥ આ૦ ॥ તેમ એ આયુ થિર નહિ, જેહવો
સંધ્યાનો વાન રે ॥ આ૦ ॥ ૫ ॥ સાધુ તણો પંથ દોહિલો, દહપણે
પાળવો શુર રે ॥ આ૦ ॥ પાછળથી પસ્તાવશો, સુધુ નંદનકુંઝ પુર રે
॥ આ૦ ॥ ૬ ॥ સંયમ લેઈ પસ્તાવતા, નર કાયર તે કહાય રે ॥ આ૦ ॥
સિંહતણી પદે પાળિશું, સંયમ મોરી માય રે ॥ આ૦ ॥ ૭ ॥

॥ દોહા ॥

કુમરતણાં વયણાં સુણી, માતા ચિંતે એમ ॥ કૃષ્ણ કને જઈ
વીનવું, શુભ મહોચ્છવ હોય જેમ ॥ ૧ ॥

॥ દાલ ૩ જી ॥

માતા થાવચ્ચા તિહાં કણે આવે, જિહાં છે કૃષ્ણ નરિંદ રે ॥ મીઠે
વચન ભાંખે કર્ણેડી, સંસાર તજે છે તુજ નંદ રે ॥ અનુમતિ માગે
છે ॥ મુજ ઘરસુત્રનું મંડાણ રે, તે સવિ ભાંગે છે ॥ મણિ માણેક મોતી
ભંડાર રે, તે સવિ ત્યાગે છે ॥ મુજ પ્રાણતણો આધાર રે, અનુમતિ
માગે છે ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ છત્ર ચામર માગું તુમ કને, કરવા મહો-
ચ્છવ સાર રે ॥ એટલી આશ સફળ કરે, બાણી તુમે નિરધાર રે ॥
અ૦ ॥ ૨ ॥ વયણ સુણી કૃષ્ણજી ઇમ ભાંખે, તુમે ચિંતા ન કરશે
હોય રે ॥ અમે સ્વયંમેવ તુમે ઘર આપને, કરશું નિજ સુખ હોય
રે ॥ અ૦ ॥ ૩ ॥ હર્ષે કરી કૃષ્ણ વધાવીને, માતાજી નિજ ઘર આવે
રે ॥ કૃષ્ણ સઘળી ઋદ્ધિ લેયને, થાવચ્ચા પાસે સધાવે રે ॥ અ૦ ॥
૪ ॥ થાવચ્ચાને તેડી ઇમ ભાંખે, કાં તજે ઋદ્ધિ સુખકારી રે ॥ ઉષ્ણ
શીતળ એ દોય વિના, સઘળાં દુઃખ નિવારે રે ॥ અ૦ ॥ ૫ ॥ કુમર
કહે દુઃખ દુર કરે તો, શ્યાને કાજે જઈએ ॥ જન્મ જરા રોગ મરણ
નિવારો, તો સુખીયા થઈને રહીએ રે ॥ અ૦ ॥ ૬ ॥ વળતા કૃષ્ણજી ઇમ
કહે, એ કાળ તણી ગતિ ન્યારી રે ॥ મુજથી ટાળી નવિ ટળે, ઇંદ્રાદિક
ન શકે બારી રે ॥ અ૦ ॥ ૭ ॥

॥ દોહા. ॥

મહોચ્છવ કીધો ભુગતિશુ, સ્વયં મેવ કૃષ્ણ નરિંદ ॥ સંયમ લેવા
સંચરે, તવ થયો બહુ આનંદ ॥૧॥

દાલ ૪ થી.

(એ એ મુનિવર વોહરણ પાગરિયાં રે એ દશી.)

અનુમતિ આપે તિહાં માતજ રે, સહસ્ર પુરૂષની સાથ રે ॥ કુમર
થાવચ્છે સંયમ આદર્યો રે, નેમિજણુંદને હાથ રે ॥ સાધુ સોભાગી
થાવચ્છો વંદિયે રે ॥૧॥ એ આંકણી ॥ શ્રી જીનવરજીએ કૃપા કરી
રે, મુકયો સ્થવિરજીની પાસ રે ॥ ચૌદ પૂરવ લણ્યો અતિ સુંદર રે,
અર્થ સહિત ઉદાર રે ॥ સાંભાર ॥ ચાર મહાવ્રત અતિ સુધાં ધરે રે, પાળે
પંચ આચાર રે, નવવિધ શિશુ સમાચરે રે. ષટ કાયા હિતકાર રે
॥ સાંભાર ॥ સમિતિ ગુપતિ આરાધે ભાવશું રે, લિયે નિર્વંધ મુજતો
આહાર રે ॥ દશવિધ યતિધર્મ હૈંદે ધરે રે, વિચરે કરિ ઉગ્ર વિ-
હાર રે ॥ સાંભાર ॥ વિહાર કરતા અનુક્રમે આવિયા રે, શેત્રુંજય ગિ-
રિવર ઉપર સાર રે ॥ અણુસણુ કરીને એકજ માસનો રે, પહોત્યા
મુગતિ મોઝાર રે ॥ સાં ॥૫॥ શ્રીમત લોંકાગચ્છપતિ રાણ્યો રે,
મિરાજે કેશવજી મુણિંદરે ॥ શીળ શિરોમણી ગચ્છપતિ વંદીએ રે,
જિમ લહીએ પરમ આણુંદ રે ॥ સાં ॥ ૬ ॥ તાસ શાસન માંહે
અતિ સુંદર રે, શોભે ઋષિ ભીમજી સુખદાય રે ॥ તસ શિષ્ય તે-
જસિંહ બહુ ભાવશું રે, ઋષિ થાવચ્છાના ગુણ ગાય રે, ॥ સાં
॥ ૭ ॥ ઇતિ.

અથ શ્રી સુભદ્રાસતીની સજ્જાય.

મુનિવર સોધે રે ઈરજા, જીવનાં જતન કરંત ॥ તરણું ખુત્યું
આંખમાં, નયણે નીર ઝરંત ॥૧॥ કલ્પવૃક્ષ જેણે ઝોળાજ્યો, આંગણે
ઉભો રે જેહ ॥ જીભે તરણું કાઢીયું, સાસુને પહયો સંદેહ ॥૨॥ તે
સજ્જન શું કીજીએ, જેણે કુળ લાગે લાજ ॥ પુત્ર વહુ સોના સમી,
નહિ અમારે કાજ ॥૩॥ ગુણ વિણ શી ગુણ લાકડી, ગુણ વિણ
નાર કુનાર ॥ મન ભાંગ્યું ભરતારનું, નહિ અમારે ઘરખાર ॥ ૪ ॥
પિયું વચન શ્રવણે સુણી, સતિ મન ચિંતવે એમા ॥ જિનધર્મ કલંક
ભાણી કરી, કાઉસગ કીધો રે તેમ ॥૫॥ શાસન સુરી આસન ચાળ્યું,

સતિ સિર આવ્યું રે આળ ॥ પોળ જડાવું નગરની, તોરે ઉતરશે
 ગાળ ॥૬૧॥ ભૂંગળ તો ભાગે નહિ, ઘણુ ન લાગે ધાય ॥ અંપાપોળ ન
 ઉઘડે, આકુળ વ્યાકુળ થાય ॥૭૧॥ આકાશે ઉભા દેવતા, બોલે એહવા
 બોલ ॥ સતિ જળ સીંચે ચાલણી, તો રે ઉઘડશે પોળ ॥૮૧॥ રાજ
 મન આણુંદિયો, નગર ઘણી છે નાર ॥ અંતે ઉર છે માહરૂં; સતિય
 શિરોમણી સાર ॥૯૧॥ અંતે ઉર કર્યું એકડું, કૂવા કાંઠે નહિ માગા ॥
 કાચે તાંતણે ચાલણી, તુટી જાયે ત્રાગ ॥૧૦૧॥ અંતે ઉર થયું દયામ-
 ભું, રાજ થયો નિરાશ ॥ માંટીપણું મનમાં રહ્યું, ધિક પડયો ધર-
 વાસ ॥૧૧૧॥ નગર પડહ વજડાવીયો, વરતી દીસે હેરાન ॥ પ્રજાને
 પીડા ઘણી, કોઈ દિયો જીવિતદાન ॥૧૨૧॥ પડહ આવ્યો ધર અંગણે,
 નગરી હાલ કલોલ ॥ જો માતા અનુમતિ દિયો, તો હું ઉઘાડું રે
 પોળ ॥૧૩૧॥ વળિ વળિ વહુઅર શું કહું, નહિ નિર્લજને લાજ ॥
 નવકુળ નાગ નાશી ગયા, આવ્યું કાકિંડે રાજ ॥૧૪૧॥ દોષ દીજે નીજ
 કર્મને, કલંક ચઢાવ્યું રે માય ॥ પડહ છળી ઉભી રહી, જઈ સંભ
 જાવ્યો રાય ॥૧૫૧॥ વેગે તે ગઈ વધામણી, રાજ નહિ વિશ્વાસ ॥
 પ્રત્યક્ષ જુઓ એ પારખું, ત્યાં જઈ કરો તપાસ ॥૧૬૧॥ સુખાસન
 બેસી કરી, આવી જિહાં છે રે ભુપ ॥ વદન તે પુનમ ચંદલો, દેખી
 હરખ્યો ભુપ ॥૧૭૧॥ રાજ મન આણુંદિયો, હૈંડે હર્ષ ન માય ॥ પ્ર-
 જાને પીડા ઘણી; સાર કરો મોરી માય ॥૧૮૧॥ અવર પુરૂષ બાંધવ
 પિતા, સતિ મનમાંહી સોય ॥ માનવ સહુ મેડાયે ચડી, સતીને
 જુએ સહુ કોય ॥૧૯૧॥ કાચે તાંતણે ચાલણી, સતી કળા ચઢી
 સોળ ॥ કામિની કૂપ જળે ભર, ઉઘાડી તણુ પોળ ॥ ૨૦ ॥ કોઈ
 પીયર કોઈ સાસરે, કોઈ હોશે માને મોસાળ ॥ ચોથી પોળ ઉઘા-
 ડશે, જે હસે શિયળ ચોસાળ ॥૨૧૧॥ ચોથી પોળ ઉઘાડશે, જે હશે
 શિયળ નિકલંક ॥ સુર નર હોજ્યો સાખીયા, સુભદ્રાએ ટાળ્યું કલંક
 ॥૨૨૧॥ તાક રહ્યું નગરી તણું, ગામ ઉતારીરે ગાળ ॥ રાય રાણા પ્ર-
 સંશા કરે, સતિય શિરોમણિ સાર ॥ ૨૩ ॥ જે નરનારી પાળશે, તે
 તરશે સંસાર ॥ સિદ્ધ તણાં, સુખ પામશે, અમરતણે અવતાર ॥૨૪૧॥
 સંઘો કહે શિયળે સતી, મહિલાયે રાખ્યું રે માન ॥ વાઘણ કેસં
 દુધઠાં, રહેશે સોના કેરે ઠામ ॥ ૨૫ ॥ ધીત. ॥

અથ અંગકરકણ વિચાર સજ્ઞાય.

(દેશી ચોપાઇની.)

શ્રી શ્રીહર્ષ પ્રભુ ગુરુ વંદી, જોડી કરીશ હું ચોપાઇ છંદાનર
 નારીનાં અંગ ઉપંગ, કુરકે તાસ કળાકળ અંગ ॥૧॥ માથું કુરકે
 પૃથ્વી રાજ, પામી અવિચળ સારે કાજ ॥ માલ પુરકે સાજન વૃદ્ધિ,
 દિન દિન થાયે ઋદ્ધ રમૃદ્ધિ ॥૨॥ પાંપણ પુરકે સુખ સંપન્ને, થાનક
 બેઠા થાયે વિન્ને ॥ નાક આંખ વિચ કુરકે જેહ, પ્રિય સંગમ હે.યે
 અવિહત નેહ ॥૩॥ બેહુ આંખો કુરકે જામ, મિત્ર મળે અણચિંત્યો
 તામ ॥ નયન વિચાર કહું હવે જુઓ, વેદાગમનો લેઈ દુહો ॥૪॥
 જમણી આંખો ઉપર કુરે, તો જસ લાલને સુખ અનુસરે ॥હાણ
 અને ક્ષય ભયની ચલે, કુરકે મત આંખે મહિયલે ॥૫॥ સુખ ભોગ
 સંગમ ઠાબિયે, નીચલી કુરકે કળ ભાવિયે ॥ ઉપર લીએ ક્ષય દુઃખ
 થાય, ઈશ્વિપરે નયન કહાં વિગતાય ॥ ૬ ॥ નાક તણી દાંડી જવ
 પુરે, આતમ સંતોષી સુખ કરે ॥ ટીગસી કુરકે જવ નાસિકા, દિયે
 ભવ જસની તવ આસિકા ॥૭॥ લમણા પુરકે લખમી લછિ, પામે
 દૂધ દહીં ઘી છાશ ॥ કાન કુરકે તો સુવચન સુણે, રૂડી વાત દિશે
 દિશિ સુણે ॥ ૭ ॥ગાલ કુરકે સો સચળા ભોગ, અથવા ભોજન સા-
 સુર ભોગ ॥ હોઠ પુરકે જવ ઉપરે, તવ અચિંત્ય કળિયલ નર કરે
 ॥૮॥ સુખ મિષ્ટાન્ન કુરકે લહે, સ્ત્રીનો સંગમ થિર ગહગહે ॥ભોગ
 લહીજે હિંડકી કુરી, હોડે કુરકી બોલી ખરી ॥૧૦॥ગળું પુરકે જવ
 નર નાર, વસ્ત્રાભરણ લહે તેણિવાર ॥ ગાવડ પુરકે ભવ મરણરો,દા-
 ખવિયો કળ શાસ્ત્રે ખરો ॥૧૧॥ કળહ પુરકે હુવે તેહવે, લાલભોગ
 જસુ પુરકે ખવે ॥ કાખ પુરકે હોવે ધન હાણ, વાત કહી છે એહવી
 મુરાણ ॥૧૨॥ પસવાડ કુરકે જિણ જિશે, વહ્નલ વાત સુણાવેતિસે
 ॥ પુઠ પુરકે તો વૈરી મરે, કાજ સવિ ઘર બેઠાં સરે ॥૧૩॥ખાંહ
 પુરકે પ્રિય બે મળે, કોંણી પુરકે જય પદ મળે ॥ કરકુરકે ટાળે આ-
 પદા, કુરકે હથેળી દિયે સંપદા ॥૧૪॥ પોંચા કુરકે ચિતારે મિત્ર,
 અથવા કિંપિ વધારે પ્રીત ॥ આંગુળિયાં પણ તેહ વિચાર, નખ પુરકે
 વૈરી જયકાર ॥૧૫॥ હૈડુ પુરકે લાલ પ્રમાણ, રનન પુરકેવિશેષ તસુ
 બાણ ॥ પેટ પુરકે બાધે તસભકાર, નાભી કુરકે પંચ વિહાર ॥૧૬॥
 આસન કુરકે સ્ત્રી સંતાન, એહલું સુણિયે લોકિક જ્ઞાન ॥ લીંચણ

કુરકે હરખ નિધાન, અથવા પદવી લહે પ્રધાન ॥૧૭॥ ગુહ્ય કુરકતાં
રમણી રંગ, પામે નિશ્ચયે ઉત્તમ સંગ ॥ કટી પુરકે પહેરે વસ્ત્ર, સાથળ
પુરકે બંધન શસ્ત્ર ॥૧૮॥ ગૂડા કુરકે વાહન ચડે, જંઘા પુરકે પથે
ખડે ॥ ગીરી પુરકે સંપદા વધે, અથવા કેઈ અસિતિત સધે ॥૧૯॥
પગ ઉપર પુરકે ધન હોય, પગતળિયે સવિશેષો જોય ॥ પગ આં-
ગુળિયો જિશે કુરકરે, તવ અભિષ્ઠ ઘર આવી ભરે ॥૨૦॥ પુરૂષ
અંગુલી જે જમણો, વામ અંગુળ ફળ નારી તણો ॥ હરત ફળ
આપે સુભગને, મધ્યમ ફળ આપે વિહિવને ॥૨૧॥ દિવસ તણું ફળ
બોલ્યું ક્રમે, વળિ વિપરીત કહ્યું નિશિ સમે ॥ પ્રહાર્યારી બાળકુમાર,
રાત્ર પ્રમુખ ફળાપતિ સાર ॥૨૨॥ સંવત નંદ ભવનરસ ચંદ, દસ-
હરા દિન મહિમાણું ॥ કહી વાત તન ફરકણુ તણી, આગમ વાણી
જિશિ ગુરુભણી ॥૨૩ ॥

અથ શ્રી સર્વાર્થસિદ્ધ વિમાનની સજ્ઞાય.

જગદાનંદન વીનવું રે, ત્રિસલા નંદન વીર ॥ છોડની પરે શી-
ખવે રે, પુણ્ય કરો નિશ દીશે રે ॥ પુણ્ય ન મુકીએ ॥ જેહથી શિ-
વસુખ હોય રે, તે કેમ ચૂકીએ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ સર્વાર્થ સિદ્ધે
અછે રે, સુરને સુખ અનેક ॥ તે વિવરીને હું કહું રે, સાંભળજો સુ-
વિવેકો રે ॥ પુઠ ॥૨॥ સર્વાર્થસિદ્ધે અછે રે, ચંદ્રચ્છો ચોસાળ ॥
મોતી ઝુમખો તિહાં વટો રે, ઓપે ઝાકઝમાળો રે ॥ પુઠાડાએક
વચ્ચે મોતી વડું રે, ચોસઠ મણુનું માન ॥ ચાર મોતી તસ પાખતી
રે, બત્રીસ મણુનાં પ્રધાનોરે ॥ પુઠાજા ॥ સોળમણાં વળી શોભતારે,
અઠ મુક્તાફળ ચંગ ॥ આઠમણાં સોળજ સુણોરે, આણી રંગ અભંગો
રે ॥ પુઠાદા ॥ ચારમણાં વળિ ચિત્તહર રે, મુક્તાફળ બત્રીશ ॥ બે
મણુ કેરાં મનોહર રે, ચોસઠ કહે જગ દીશે રે ॥ પુઠ ॥૬॥ એક
મણુ વળિ બાણુને રે, એકસોને આઠ વીશ ॥ તેહનું વણું ન સાંભળી
રે, કોણુ ન ધૂણે શીશે રે ॥ પુઠાજા ॥ સરવાળે સઘળાં મળી રે,
દોયશે ત્રેપન હોય ॥ વલયાકારે બાણુને રે, તે મોતી સહુ કોથોરે
॥ પુઠા પવન લહે પરોવિયાં રે, સમકાળ તે બાણુ ॥ મુખ્ય મોતીશું
આફળે રે, રમણુ ઝણુણુ તામો રે ॥ પુઠ ॥૬॥ તે માટે તિહાં દેવતા
રે, અતિ સુખીયા પુણ્યવંત ॥ તિણે નાદે લીલા લહે રે, માનેસુખ

અનતો રે ॥ પુ૦ ॥ ૧૦ ॥ તેત્રીશ સાગર આઉખું રે, ભતું ન ભણે
તેહ ॥ સિદ્ધપાહુડે વીરજ રે, અવિતથ્ય ભાંખ્યુ એહો રે ॥ પુ૦ ॥
૧૧ ॥ છકૃતણે તપ હોત જો રે, તો પહોચત નિરવાણુ ॥ સિદ્ધસિદ્ધા
તિહાંથી અછે રે, જોજનબાર પ્રમાણુ રે ॥ પુ૦ ॥ ૧૨ ॥ તે માટે ઇહાં
અવતરી રે, દીક્ષા થહી ગુરૂ પાસ ॥ કેવળજ્ઞાન લહી કરી રે, પહોંચે
શિવસુખ વાસો રે ॥ પુ૦ ॥ ૧૩ ॥ તેત્રીશ સહસ વરસ પછી રે, ભૂખ
તણી રૂચી હોય ॥ તરત અમૃતમય પરગમે રે, લવસમ સુર જોયો રે ॥
પુ૦ ॥ ૧૪ ॥ પુણ્યે શિવપદ સુરપદે રે, પુણ્યે લીલ વિલાસ ॥ ગુણવિન્ય
પ્રભુશું કહે રે; પુણ્ય થકી કળે આશો રે ॥ પુ૦ ॥ ૧૫ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી ચૌદ સ્થાનકિયા જીવની

(ચાપાઇની રૂશી.)

જોતમ ગુરુના પ્રભુમી પાય, પામી સહગુરુનો સુપસાય ॥
મનુષ્ય સમુષ્ઠિમ ઉપજે જેહ, સ્થાનક ચૌદે કહીશું તેહ ॥ ૧ ॥ ગર્ભજ
મનુષ્યતણો ^૧ ઉચ્ચાર, તેહમાં જીવ અસંખ્ય અપાર ॥ મનુષ્ય સમુ-
ચ્છિમ ^૨ પંચેન્દ્રિય જોય, ઉપજે સ્થાનક પહેલો સોય ॥ ^૩ ॥ માત્રા માંહે
બીજો ભણુ, ત્રીજો ^૪ બળખા માંહી પ્રમાણુ ॥ ^૫ ॥ શ્લેષમમાંહી
ચોથો વળી, ^૬ વનમાં પાંચમો કહે કેવળી ॥ ૩ ॥ ^૭ પિત, પૃથ્વી
લોહીને ^૮ શુક, સ્થાનક નવ ભણો અચૂક ॥ ^૯ ॥ પુરૂષગણ સુકાહોયે
જેહ, પાછાં બીજે દશમો તેહ ॥ ૪ ॥ ^{૧૦} મૃતકળેવર ઇચ્ચારમો ^{૧૧}
સંજોગ શ્રી નરનો બારમો ॥ તેરમો ^{૧૨} આળ નગરની ધાર, ચૌદ-
મો સર્વ ^{૧૩} અશુચિ નિવાર ॥ ૫ ॥ માણસનાં એ ચૌદે જિહાં, મનુષ્ય
સમુચ્છિમ ઉપજે તિહાં ॥ અંગુળ અસંખ્ય ભાગ તસ કાય, અંતર
મહુરત તેહનું આય ॥ ૬ ॥ ચોની માંહે જીવ અસંખ્ય, મરે ઉપજે
નહી તસ શંક ॥ એહવાં જતન કરે નહીં જેહ, સળગ પાપ કરી
ખુડે તેહ ॥ ૭ ॥ ભુમિ બીની છાંહિ હોવે જિયાં, મળ માત્રાદિ ન
નાંખો તિહાં ॥ માત્રા ભરિ ભરિ નવિ રાખીએ, બળખા જિમ
તિમ નવિ નાંખીએ ॥ ૮ ॥ લોહી વમન ને રાખે કરી, તુરત જતન
કીજે ચિત્ત ધરી ॥ અવાળુ હોવે જિયાં બહુ રાય, પરકવિજે નહી
તેણે ઠાય ॥ ૯ ॥ માત્ર બીની ભુમિ પરિહરો, પ્રહસમય તે ઉપરમતિ
કરો ॥ અજયણાએ ઠાતણુ મત કરો, જિમ અવિચળ સચિ સંપતિ
વરો ॥ ૧૦ ॥ મળ માત્રા જિહાં પડીયાં હોય, મળ માત્રાં મત કરો

તહાં કોય ॥ પાપ સર્વ દૂરે ટાળીએ, ઈશ્વરે જીવદયા પાળીએ ॥
૧૧ ॥ મિથ્યા મત તુમે પરિહરો, જિમ એહમાં કદિ નવિ અવતરે ॥
તિર્થંચને મળે ઉપજે નહી, મનુષ્યને મળે ઉપજે સહી ॥૧૨॥ પત્ર-
વણા પદ જોઈ સાર, એ સંજ્ઞાય કરી સુખકાર ॥ ઉદયપુરી કહે
મુનિ ધર્મદાસ, ભણે સુણે તસ લીલવિલાસ ॥ ૧૩ ॥ ઈતિ. ॥

શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરજીકૃત પ્રભાતીયાં.

આત્માને જાગૃતિમાવનો ઉપદેશ. જ્ઞુલણા છંદ.

જાગરે આત્મા જાગરે આત્મા, મોહની ઉંઘમાં ચોર લૂટે;
વિત્ત દારા અને વિષયની વાસના, પાસથી શત્રુઓ ખુબ ફૂટે. જાગ. ૧
વૃત્તિ બાહિર્વહે કર્મ આટે ગ્રહે, આત્મા બ્રાન્તિથી ભાન ભૂલ્યો;
ક્રોધને માનથી લોભ મ.યાથકી, લક્ષ ચોરાશિમાં ખુબ ગુલ્યો. જાગ. ૨.
પામી માનવપણું પુણ્ય ઉત્કર્ષથી, મુકિત સાધન અરે તેં વિસાર્યું;
ખુબ અપકૃત્યથી પાપ ગાડું ભર્યું, જાવવું નર્કમાં કેમ ધાર્યું. જાગ. ૩
શ્વાસ ઉચ્છવાસથી જીવ આયુ ઘટે, ખજાર નહિ કાલની કેમ થાશે;
કાલનું કૃત્ય તે આ ક્ષણે કીજો, ધર્મથી આ ભવાળિધ તરાશે. જાગ. ૪
કોટિ ધન આવશે નહિ કદી સાથમાં, પાપ ને પુણ્ય સાથેજ આવે;
દાન કરજો સદા ધર્મ વાટે મુદ્દા, દાનથી આત્મા મોક્ષ પાવે. જાગ. ૫
સ્મરણ કર દેવનું શરણ છે દીનનું, સાધુના દર્શને પુણ્ય થાવે;
સાધુ દર્શનથી સાધુ વન્દનથી, કોટિ ભવનાં કર્યાં પાપ ભાવે. જાગ. ૬
સાધુના સંગથી આત્મા જાગતો, તીર્થ જંગમ મુનિ ભવ્ય સેવો;
તીર્થ જંગમ મુનિ કલ્પવેલી અહો. પુષ્કરાવર્તના મેઘ જેવો જાગ. ૭
સાધુ લે સિદ્ધિને ધર્મવ્યવહારથી, ભક્તિ ઉસ્તાદથી યતન ધારો;
ધર્મ કરણી કરી ફેક થાવે નહીં, ધર્મથી આવશે દુઃખ આરો. જાગ. ૮
ઉંઘ ત્યાગી અહો દેહ દેવળ વિષે, શુદ્ધ ચેતન પ્રભુને જગાડો;
બુદ્ધિસાગર સદા ભાવના મોગરી, સ્મરણનો ઘણું હેતે વગાડો. જાગ. ૯

દયામાં સર્વધર્માવતાર.

જ્ઞુલણા છંદ.

દીલમાં રહેમ આણી અરે માનવી, દુઃખિયા પ્રાણિયોને ઉગારો;
ધર્મ મોટો દયા રાખવી જીવની, પ્રાણિને પ્રાણ જાતાં ન મારો, દીલ. ૧

ધર્મનું મૂળ પ્રાણી હયા મોટકી, મૂળના વિણ નહી હોય ડાળાં;
રહેમ દષ્ટિ વિના હોય નહિ ધર્મકો, સ્વર્ગના બારણે બન્ધ તાળાં. દીલ. ૨
વારિ અગ્નિથકો પ્રગટતો નહી કદી, રેત પીલે નહી તેલ આશા;
રહેમ દષ્ટિ વિના ધર્મ નહિ માનવી, ચાસણીબીન કયાંથી પતાસાં. દીલ. ૩
આપણો આતમા અન્યનો તેહવો, સર્વને મૃત્યુનું દુઃખ મોટું;
પ્રાણિને મારતા પાપ લાગે ઘણું, રહેમ દષ્ટિ વિના કૃત્ય ખોટું. દીલ. ૪
પાપના પોટલે પેટ પાપી ભરે, ખત બંદુકથી જીવ મારી;
પાપથી પાતકી દુઃખ પામે ઘણું, જાય અંતે મનુજ જન્મ હારી. દીલ. ૫
યત્ર હિંસા તિહાં ધર્મ નહિ લેશ છે, દુઃખિયા પ્રાણિયો ને ઉગારો;
પ્રેમથી માનવી દીલ લાવી હયા; ધર્મ સાચો હયાથી વિચારો. દીલ. ૬
પશુ અને પક્ષિઓ છાણુના જીવડા, તેહ માનવ થશે કોઈ કાળે;
નીચપણુ પ્રાણિયા ઉચ્ચ અવતાર લે, શાસ્ત્રની દષ્ટિથી કોઈ ભાળે. દીલ. ૭
ધર્મ નહિ કો હયા સરખો જગતમાં, દીલમાં માનવી લે વિચારી;
વીર ભગવાનની સાંભળી ને હયા, ધર્મ તે જાણુજો સત્ય ધારી. દીલ. ૮
સર્વનો આતમા એક સરખો ગણી, આત્મવત રાખજો સર્વ દષ્ટિ;
બુદ્ધિસાગર અહો માનવી દેવ છે, જેહ કરતો હયા મેઘવૃષ્ટિ દીલ. ૯

ધર્મપ્રભાવ.

કુલણા છંદ,

ધર્મ કર આતમા, ધર્મથી હોય સંસાર પારો;
ધર્મ કરતાં કદી ધાડ આવી પડે, પૂર્વના કર્મથી તે વિચારો. ધર્મ. ૧
ધર્મથી દેવતા ધર્મથી માનવી, ધર્મથી નરપતિ શ્રેષ્ઠ થાવે;
ધર્મથી ઇષ્ટ સંયોગ આવી મળે, ધર્મથી દુઃખ દ્રોણોચ્ચ જાવે. ધર્મ. ૨
અગ્નિ પણુ જલ હુવે સર્પ માલા હુવે, ધર્મથી કીર્તી જગમાં ગવાતી;
ધર્મથી સિદ્ધિને પામતો માનવી, ધર્મથી રૂઢિયો સહુ પમાતી ધર્મ. ૩
ધર્મના તેજથી મેઘ વર્ષા કરે, ધર્મના તેજથી વાય વાયુ,
ધર્મના તેજથી રાત્રિ દીવસ થતા, ધર્મના તેજથી દીર્ઘ આયુ. ધર્મ. ૪
માનવી ઉંઘતો ધર્મપણુ જાગતો, ધર્મનું બાંધિએ સત્ય લાતું;
ચોર ચોર નહીં અગ્નિ બાળે નહીં, સમજ જો ધર્મનું સત્ય ખાતું. ધર્મ. ૫
ધર્મથી પરલવે ઉચ્ચ અવતાર લે, ધર્મથી પાપ સર્વે પ્રણાશે;
ધર્મથી લખિયો જીવને સપજે, ધર્મથી સર્વ બુદ્ધિપ્રકાશે. ધર્મ. ૬

પગ પગે રૂદ્ધિયો પ્રગટતી ધર્મથી, ધર્મથી ફનીઆ હાથ જોડે,
 ધર્મ હીરો તજી મૂઢમાનવ અરે, પાપના પથ્થરે શીર ફેડે. ધર્મ. ૭
 સત્ય આનન્દને મોજ છે ધર્મથી, પૂર્વભવનાં કર્યાં આજ પાવે,
 હાલના ધર્મને લોગવે પરભવે, પામતો ફલ યથા બીજ વાવે. ધર્મ. ૮
 આમ બાવળ અને લીંબડા આંબલો, માનવો જે રચે તેહિ વાવે;
 વાવિએ જેહવું પામિએ તેહવું, નાસ્તિ તેમાં જરા કોઈ દાવો. ધર્મ. ૯
 ધર્મના બીજ વાવો સદા પ્રેમથી, ચાલજો ધર્મથી મુકિતવટે;
 ખુદ્ધિસાગર અરે ચેતજે આતમા, માલ છે મુકિતનો શીરસાટે. ધર્મ. ૧૦

નિદ્રા ત્યાગ.

સુલભાષ્ટં.

ઉંઘ નહિ આતમા ઉંઘ નહિ આતમા, ઉંઘતાં કાળ વીત્યો અનાદિ;
 ઉંઘતાં આતમા દુઃખ પામ્યો બહુ, ભુલિયો શુદ્ધ ચેતન્ય યાદી. ઉંઘ. ૧
 ઉંઘથી આળસુ સત્ય જોયું નહીં, ઉંઘથી કાર્ય કરવું વિસાર્યું;
 ઉંઘમાં થતું છે આપણો આત્મા, સત્ય જીવન અહો જાય હાર્યું. ઉંઘ. ૨
 ખડગ ચૌધાર નિદ્રા બડી વૈરિણી, ઉંઘમાં કર્મ ખંધાય જાણુ;
 ઉંઘથી જ્ઞાન ધ્યાન ભુલે સહુ, ઉંઘથી દુઃખડાં દીલ આણુ. ઉંઘ. ૩
 સર્વનો ઘાત વકત્રી અહો ઉંઘ છે, ઉંઘમાં ટેકની ભુલ થાવે;
 ઉંઘને ટાળતાં ઉંઘને ખાળતાં, જ્ઞાન ચેતનતાણું દીલ આવે, ઉંઘ. ૪
 દ્રવ્યને ભાવ લેદે અહો ઉંઘ છે, જગત્માં ભાવથી ઉંઘ મોટી;
 રાગને દ્વેષથી રમણતા બાહ્યમાં, ભાવ નિદ્રા અહો કેમ છોટી. ઉંઘ. ૫
 ભાવથી ઉંઘતા મોહના જોરથી, અટકતા પ્રાણિયા દુઃખ પાવે;
 વિવિધ કાયા ઝહી ઘોર સંસારમાં, ભટકતાં પારરે કેમ આવે. ઉંઘ. ૬
 ત્યાગ દુષ્કર અપો ત્યાગ દુષ્કર અહો, ભાવ નિદ્રા તણો જવ્ય ભાળો;
 બોલતાં ચાલતાં ઉંઘતાં પ્રાણિયા, ભાવ નિદ્રા એહ ચાળો. ઉંઘ. ૭
 ઉંઘની લહેરમાં ઝેર છે મોટકું, ઉંઘમાં દુઃખનો પાર નાવે;
 જાગરે આતમા પામિ સમ્યકત્વને, લોર વેળા અહો બોધિ ભાવે. ઉંઘ. ૮
 ઉંઘની ઘેનમાં ઘોર રાત્રી અહો, ઉંઘ મિથ્યા મહા દુઃખદાયી;
 જાગરે આતમા પામી સમ્યકત્વને, ભક્તિ ઉત્સાહને ચિત્ત દાયી. ઉંઘ. ૯
 ઉંઘને ત્યાગરે ઉંઘને ત્યાગરે, ચિત્તમાં ચેતના શુદ્ધ ધારી,
 ખુદ્ધિસાગર સદામુકિતના પંથમાં, જાગરે ચાલજે શીખ સારી. ઉંઘ. ૧૦

શુદ્ધ ચેતવણી ઉપદેશ.

કુલણાકાંદ.

ચેતરે માનવી ચેતરે માનવી, ચિત્ત ચક્રોળમાં કેર. બુલે;
મોહના દેંદ્રમાં ફેક ફસિયો અરે, તત્ત્વ વિદ્યા લહી કેમ ભુલે. ચેતરે. ૧
મોહના તોરમાં ભાન ભુલ્યો અરે, કામને કોધથી જન્મ હાર્યો;
જ્ઞાન વૈરાગ્યને શુદ્ધ ચારિત્રથી, આત્મા શુદ્ધ રૂપે ન ધાર્યો. ચેતરે. ૨
વિષયના વૃક્ષને વાવતો પ્રેમથી, પ્રાપ્ત થાશે ફલો તો નઠારાં;
તત્ત્વ બુદ્ધિ ધરી મોહ માયા હરી, વાવજે ધર્મનાં વૃક્ષસારાં. ચેતરે. ૩
પ્રાણિમાં માછલું જેમ તરત્યું રહે, તેમ અજ્ઞાનથી ચિત્ત ધારો;
જ્ઞાનના પ્રાણિમાં આત્મા માછલું, પ્રેમથી આત્મા ભવ્ય તારો. ચેતરે. ૪
ચેતજે આતમાં સારમાં સાર છે, શુદ્ધરૂપે પ્રભુ તું પ્રકાશી;
બાહ્ય વ્યવહારમાં ઉંઘજે યોગથી, ધ્યાનમાં જાગજેરે વિદ્યાસી. ચેતરે. ૫
રાત્રિ દિવસને દીવસમાં રાત્રિ છે, સમજતા જ્ઞાનથી જ્ઞાન યોગી;
બુદ્ધિસાગર સદા ચેતજે જ્ઞાનથી, યોગિ પણ તું સદા છે અયોગી. ચેતરે. ૬

સંસારની અસારતા

કુલણાકાંદ.

સર્વ સંસારના ભાવ છે કારમા, સાર તેમાં નથી સત્ય ભાણું;
રૂપ જુદા ધરે પ્યાર ત્યાં શું કરે, સમજજે આત્મા સત્ય દાણું. સર્વ. ૧
ક્ષણિક આનન્દમાં મોહથી મુંઝીને, ભવ્ય માનવપણું કેમ હારે;
આજને કાલ કરતાં થતાં માનવી, કાળ આયું હરેકો વિચારે સર્વ. ૨
બાહ્ય આનન્દનો રંગ છે અભિનવો, નષ્ટ તેતો થશે ચિત્ત ધારો;
આધિને વ્યાધિથી મુકત કર આત્મા, સમજિને સત્યને તેમ હારો. સર્વ. ૩
લક્ષ ચૈરાશીમાં વિવિધ દેહો ધર્યાં, મોહ અજ્ઞાનથી પાર નાળ્યો;
આત્મા સત્ય બાણ્યો લહી જ્ઞાનને, દીલમાં તે સદા ખુબ ભાળ્યો. સર્વ. ૪
જુઠ સંસારમાં સાર છે નહિ કશું, તત્ત્વદષ્ટિયકો લે વિચારી;
વર્ણને વેષ લગાદિકે ધર્મ નહિ, જ્ઞાનિમાં ભુલતાં છે ખુવારી. સર્વ. ૫
સદ્ગુરુ ખઠગથી સમજરે ધર્મને, ધર્મથી પાપ સઘળાં પ્રજાશે;
સાધનનિતિ સ્થીતિ પામતો આત્મા, ધર્મથી શુદ્ધ રૂપ પ્રકાશે. સર્વ. ૬
વિત્તાના ફંદમાં ફંખના કન્દ છે, સત્ય વૈરાગ્યથી તે વિચારો;
સત્ય આનન્દમાં રમણુતા રાખવી, જાપ અજાપથી જીવતારો. સર્વ. ૭

ફાંક ઝગડા કરી ધર્મના ફન્દમાં, કેમ આયું અરે ભવ્ય ગાળો;
તત્ત્વ નહિ અન્યથા કોઈ કાળે થતું, સત્યસારાંશથી ધર્મપાળો. સર્વ.૮
વીર વચનો સદા સર્વ સાપેક્ષ છે, સમજીએ જ્ઞાનને દીલ ધારી;
બુદ્ધિસાગર યદા મુકિતના પન્થમાં, વીરવચનો મહા ઉપકારી. સર્વ.૯

પ્રભાતિયું

ઝસણાછંદ

જાગ અખ આતમા જાગ અખ આતમા, દીલ નવકારનું સ્મરણકીજે
કોણ હું શાથકી આવિયો કયાં થકી, કૃત્ય શું આતમા કેમ છીજે.

જાગ. ॥ ૧ ॥

હેય આદેયને જ્ઞેય શું જગ વિષે, આજ લગી આત્મહિત શું વિચાર્યું;
ચેત ચેતન પ્રભુ ઉંઘ નવિ આળસુ, મોહ માયાથકી જીવન હાર્યું.

જાગ. ॥ ૨ ॥

શ્વાસ ઉશ્વાસમાં આયુરે જાય છે, વીતિયું જીવન નહિ ફેર આવે;
રાજ રાણા ગયા દેવ દાનવ ગયા, અમર નહિ કોઈ જગમાં રહાવે.

જાય. ॥ ૪ ॥

દલસુખમાઈ ગીરધરમાઈ કૃત.

વીર પ્રાર્થના.

(ભુજંગી છંદ)

નમું વીર સ્વામી, મહા ઉપગારી, કૃપા હુઃખ નાંખો વિહારી;
ગતિ ચાર ફેરાની વેળા નિવારો, દયાળુ પ્રભુ દાસ બાણી ઉગારો. ૧
મહા નીચ કર્મે પુરો ઘેર ઘાલ્યો; વડેરા અરિ મોહની સાથે મહાલ્યો;
તથાપિ તમારો નથી છુટકારો, દયાળુ પ્રભુ દાસ બાણી ઉગારો. ૨
પડમ્મા ચાર ચંડાળ કેટે હમારી, દશા દાસની સૌ નાંખો નિવારી;
કરો રંક રાજી શિશુ આ તમારો; દયાળુ પ્રભુ દાસ બાણી ઉગારો. ૩
થયો લાંપટી ભામીનીએ ભમાબ્યો, મનુ જન્મ પામી વૃથા મે' ગુમાબ્યો;
બુડ્યો સિન્ધુ સંસાર કયાં છે કિનારો, દયાળુ પ્રભુ દાસ બાણી ઉગારો. ૪
તયો આપ પોતે વચાં સિદ્ધ રાણી, ભમું ફેરાનિ કર્મે કમાણી;
મલ્યા નાથનો સાથ કીજે ઉદારો, દયાળુ પ્રભુ દાસ બાણી ઉગારો. ૫

ખૂરી ભીડ ભાગો વડેરા પિતાજી, બુદ્ધયજ્ઞિ પામી થયો રાજી રાજી;
કીધી વિનતી “દિલખુશે” ઉરધારે, દયાળુ પ્રભુ દાસ બાણી ઉગારે, ૬.

ક્રોધ પ્રતિ ધિકાર.

(ગઝલ.)

- અરેરે ક્રોધ આવો શું ? જીલમ તુંતો ગુબારે છે;
મનુષ્યોની સુઘડ કાયા, મલિનતામાં ઝળોળે છે. ૧
- નથી ભેતો જરાએ તું, બનીને અન્ધ આવે છે;
અરેરે ! તું સહોદરને, લડાવીને રડાવે છે. ૨
- સહોદરમાં લડાવે તો, અરિમાં બાકી શું ? રાખે;
અરેરે ! તું મનુષ્યોના, શરીરને રાખમાં નાંખે. ૩
- જરી નવ લાલ તેથીરે, થવાનો છે તને કાંઈ;
અરેરે દુષ્ટ શું ? ત્યારે, ગુબારે છે જીલમ આંહી. ૪
- કદીએ પુત્ર કે પુત્રી, પિતા હાથે હણાયે શું ?
નહિ; કે દિન અરે ભાઈ, હણે છે ક્રોધની પરશુ. ૫
- અરેરે ! કૂં નીચાને, વિધિ શિક્ષા નથી દેતો,
અધમ કર્મો કરતો તે, વિસામો કાંઈ ના લેતો. ૬
- અરે ? એ મોક્ષના દાતા, કરંછું પ્રાર્થના એવી;
ધટે સંભાળ “દિલખુશ” ની સમય આવા મહી લેવી.

ઉપદેશ પદ.

(કર પ્રભુ સંગાથે દૃઢ પ્રીતડીરે:—એ રાગ.)

- કેમ મોહી રહ્યો પ્રાણીયારે, તારૂં જીવતર એળે બાય,
ધર ધ્યાન સદા જીનરાજનું રે. ૧
- મોહ માયાને તું વળગી રહ્યોરે, નિત્ય આયુષ્ય એછું થાય;
ધર ધ્યાન શદા જીનરાજનું રે. ૨
- તારે લાડી ગાડી ને બદ્ધ દીકરારે, પણ સાચાં સગાં ન ગણાય;
ધર ધ્યાન સદા જીનરાજનું રે. ૩

(૧૯૪)

જૈનસંજ્ઞાપ્રમાણા ભાગ ૨ જો.

- માત તાત ભગિની ખોટાં જાણવાંરે, ધર્મવિના સગું ન મુઢાય;
ધર ધ્યાન સદા જનરાજનું રે. ૪
- ઘેલી માયા માટે તું મથી મરેરે, પૈસો પેદા કરવાને શુભતાન;
ધર ધ્યાન સદા જનરાજનું રે. ૫
- પર ઉપકારે પાઇ નવ આપતોરે, લોભે થઇ ગયો નાશાન;
ધર ધ્યાન સદા જનરાજનું રે. ૬
- અભિમાન ધરે આ દેહનું રે, નથી હાડ ચર્મમાં કંઈ માલ;
ધર ધ્યાન સદા જનરાજનું રે. ૭
- ભભકો એ ઉપરથી દીસતોરે, માંહે ગંદાઈ તણો એ ખાળ;
ધર ધ્યાન સદા જનરાજનું રે. ૮
- માયા માયાને મુખે તું જપીરે, મુખે મુતો નહિ પલવાર;
ધર ધ્યાન સદા જનરાજનું રે. ૯
- પણ માયા સઘળી પડી રહેરે, ખાઈશ જમનો ઝાઝેરો તું માર;
ધર ધ્યાન સદા જનરાજનું રે. ૧૦
- એક સાચું શરણું શ્રી અરિહંતનું રે, બાકી સરવે છે આળ પંપાળ;
ધર ધ્યાન સદા જનરાજનું રે. ૧૧
- કહે માણિકપુરે દિલમુશજીરે, ધર્મ કરે ઉતરીશ ભવપાર;
ધર ધ્યાન સદા જનરાજનું રે. ૧૨

ઉપદેશ પદ.

(રાગ કાશી—ધીરાના પદનો.)

- જીવડલા ચેતોરે, જગમાંથી જાણું સહી;
અજ્ઞાને અધોરે, મુંઝાયો તું મોહી રહી, ૭૦ ૧
- જૂઠા સંસારે માયા કરીને, મેળવે ધન અપાર;
પરલોકમાં એ તારી પાછળ, આવે નહિ કાંઈ નિરધાર,
આવ્યા તેવું જાણુરે, સાથે પુન્ય પાપ લઈ. ૭૦ ૨
- કેતું ધન, નારીને પુત્રો, માત પિતાદી સર્વ;
મણું સમયે થાયે અળગા, ત્યારે ઉતરશે ગર્વ,
પાછળથી પરતાર્થશ રે, સમજ તુજ હૃદય મહી. ૭૦ ૩
- ફઃખ વેઠીને લેશું કહ્યું તે, જાયે જરૂર પર હાથ;

ધર્મ મારગમાં કંઈ નવ ખરચું, બન્યો મુરખનો નાથ,
આંચો અવસર ચુકયોરે, અજ્ઞાનતા નાત મહીં. ૭૦ ૪
જે જગમાં બહાદુરો ગણાતા, સેવક સાથે હબાર;
તેવા નર પણ ચાલ્યા ગયા, તે જોતાં નહીં જડનાર,
સમજી તેવું ચેતોરે, તો સુખ પામો કંઈ. ૭૦ ૫
સંસારી માયાને માટે, બેઠો નહિ પત્તવાર;
પણ મરતાં સમશાને તુતો, પોઢીશ થઈ લાચાર,
તે વખતે તારીરે, સમજણ સમજાએ નહિ. ૭૦ ૬
માટે જનજનું ધ્યાન ધરીલે, મળે મોક્ષનું સુખ;
બુદ્ધિસાગર રાગી કહે છે, ગિરિધર સુત દિલપુશ,
જેન ધર્મ રૂડોરે, મળીઆ આ લવની મહાં. ૭૦ ૭

અથ શ્રી ગર્ભવહોતેરી

ઉત્પતિ જે જે આપની, મનમાંહી વિમાસ ॥ ગરભાવા
જીવડો, વસિયો નવ માસ ॥ ઉત્પતિ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ ના
તણી નાલી તળે, જિન વચને જોય ॥ પુલતણી જિમ નાણિકા, તે
નાડી છે દોય ॥ ઉગારા ॥ તસુ તળે ચોની કહી, વર કુલ સમાન
અંબતણી માંજર જિયો, તિહાં માંસ પ્રધાન ॥ ઉગારા ॥ રૂધિર
તિણુ ઠામયો. રૂતુકાળે સહેવ ॥ રૂધિર શુક ચોગે કરી, તિહાં ઉપ
જીવ ॥ ઉગારા ॥ જે અપાવન પવને કરી, વાસત દુર્ગંગ ॥ તિ
થાનક તું ઊપન્યો, હવે હુઓ મહાંધ ॥ ઉગારા ॥ નાળી વાંસત
ધણું, ભરીએ રૂ ધાલ ॥ તાતી લોહ શિલાક તે, જીએ તતકાળ
ઉગારા ॥ ૬ ॥ તિમ મહિલાની ચોનીમાં, છે નવલખ જીવ ॥ પુરૂષ
સંગે તે સહુ, મરી જાય સહેવ ॥ ઉગારા ॥ ઊપજે નર નારી મળે
પંચોદ્રિયે જેહ ॥ તેહતણી સંખ્યા નહી, તને કારજ એહ ॥ ઉગારા
॥ ૮ ॥ નવલખ જીવ ટકે તિહાં, ઉત્કૃષ્ટી વાર ॥ જીવ જધન્ય પા
ટકે, એક દો ત્રણ ચાર ॥ ઉગારા ॥ જીવ જધન્ય તિહાં રહે, મુ
રત પરિમાન ॥ બાર વરસની સ્થિતિ તિહાં, ઉત્કૃષ્ટી જાણ ॥ ઉગારા ૧૦
તિણુ ગર્ભ કોઈ જીવડો, ઈમ કહે જગદીશ ॥ ફરી મરી આવે તે
રહે, સંવત્સર ચોવીસ ॥ ઉગારા ૧૧ ॥ મહિલા વરસ પંચાવને, કહા
નિર્ણીજ ॥ પંચોતેર વરસ પછે, થાય પુરૂષ અખીજ ॥ ઉગારા ૧૨

જમણિ કુખે નર વશે, તિમ હામે નાર ॥ વચ્ચ નપુંસક જાણીએ;
 જિન વચને વિચાર ॥૭૦॥૧૩॥ હવે સામાન્ય પણે ઇંહાં, આન્યો
 ગર્ભાવાસ ॥ સાત દિવસ ઉપર રહે, નર ગતિ નવ માસ ॥૭૦॥
 ૧૪ ॥ આઠ વરસ તિયંચ રહે, ઉત્કૃષ્ટો કાળા ॥ ગર્ભાવાસે લોગવ્યાં,
 ઇમ બહુ જન્મળ ॥૭૦ ॥૧૫॥ કાર્મણ કાયે દરી લીયો, પહેલો તે
 અહાર ॥ શુક અને શ્રાણિત તણે નહિ જુઠ લગાર ॥ ૭૦ ॥૧૬॥
 પર્યાપ્તિ પૂરી નહી, તિહાં વિશવાવીસ ॥ તિણે આહારે એ તનુ થયો,
 ઓઢારીક અરૂં મીસ ॥ ૭૦ ॥૧૭॥ પવન આવે ઉદર થકી, ઉપ-
 જાવે અંગ ॥ અગ્નિ કરે થિર તેહને, જળ સુરસ સુરંગ ॥૭૦॥
 ૧૮ ॥ કઠિણ પણું પૃથ્વી રચે, અવગાહ આકાશ ॥ પાંચે ભુત શરી.
 રનો, એમ કરે પ્રકાશ ॥૭૦ ॥૧૯॥ બાર મહુર્ત રૂતુ પછે, વિલસે
 નરનાર ॥ ગર્ભાવાસી ઉત્પતિ નહી તિહાં, નહી અવર પ્રકાર ॥૭૦ ॥૨૦॥
 કલિલ હુવે દિન સાતમે, ખરબુદ દિન સાતા ॥ અરબુદથી પેશી વધે,
 ધન માંસ કહાત ॥ ૭૦ ॥ ૨૧ ॥ માંસતણી ગોટી હુવે, અઠતાળીશ
 ટાંક ॥ પ્રથમ માસે જિનવર કહે, મન મ ધરો શંક ॥૭૦ ॥૨૨॥
 રૂધિર માંસ બીજે હુવે, હવે ત્રીજે માસ ॥ કર્મતણે યોગે કરી, માતા
 મન આશ ॥૭૦ ॥૨૩॥ ચોથે માસે માતના, પરિણમે સહુ અંગ
 ॥ હાથ અને પગ પાંચમે, તિમ મસ્તક સંગ ॥ ૭૦ ॥૨૪॥ પિત્ત
 રૂધિર છઠે પડે, સાતમે ઇમ સંચ ॥ નવ ધમણી નસ સાતસે, પેસી
 સચ પંચ ॥ ૭૦ ॥ ૨૫ ॥ રોમરાઈ સાતમે, સાડીતીન કોડ ॥
 ઉપજે ઊંણા કેટલે ઇમ આગમ જોડ ॥ ૭૦ ॥૨૬ ॥ આઠમે માસે
 નીપન્યું, એમ સકળ શરીર ॥ ઊંધે શિર વેદન સહે, જંપે જિન
 વીર ॥ ૭૦ ॥૨૭॥ શ્રોણીત શુક સંલેખમાં, લધુ ને વડિનીત ॥ વાત
 પિત્તકફ ગર્ભમે, એ થાયે ઇણ રીત ॥ ૭૦ ॥૨૮॥ માતતણી કુટી
 લગે, બાળકની નાળ ॥ રસ આહાર તિહાં, આવે તતકાળ ॥ ૭૦
 ॥ ૨૯ ॥ જનની લેવે આહાર તે જાય નાડો નાડ ॥ રોમ ઇંદ્રિનખ
 થણુ વધે, તિમ મજ્જને હાડ ॥ ૭૦ ॥ ૩૦ ॥ સવિહુ અંગે ઉલ્લસે,
 સર્વોંગે આહાર ॥ કવળ આહાર કરે નહી, ગર્ભાવશે વિચાર ॥ ૭૦
 ॥૩૧॥ તે ગર્ભે કિણ જીવને, થાયે જ્ઞાન વિલંગ ॥ અથવા અવિધ
 કહીજીએ, તિણે જ્ઞાન પ્રસંગ ॥ ૭૦ ॥૩૨॥ કટક કરી વૈકિયપણે, બુરી
 નરકે જાય ॥ કો જિન વચન સુણી કરી, મરી સુર પણુ થાય ॥ ૭૦
 ॥૩૩॥ ઊંધે મૂખ ગુડા હિયે, સહેતો બહુ પીઠ ॥ દષ્ટિ આગળ

બિહુહાયશું, રહે મૂઠી ભીડ ॥૭૦॥૩૪॥ નર વિણ વસ્ત્ર જળાદિકે,
ઉપજે ઓધાન ॥ અથવા બિહુ નારી રૂપ્યાં, કહ્યાં ગર્ભ વિધાન ॥
૭૦ ॥૩૫॥ કોઈ ઉત્તમ ચિંતવે, દેખી દુઃખ રાસિ ॥ પુણ્ય કરે પરે
નીકળી, નાહુ ગર્ભાવાસ ॥૭૦॥ ૩૬॥ ઉઠ કોડી સુધ અંગમા, કોઈ
ચાંપે સમકાળ ॥ તિણથી ગર્ભમાં આઠગુણી, સહે વેદના બાળ ॥૭૦
॥૩૭॥ માતા ભુખી ભુખીયો, સુખિણી સુખ થાય ॥ માતા શતે
તે સુવે, પરવશ દિન જાય ॥ ૭૦॥૩૮॥ ગર્ભથકો દુઃખ લખગુણું,
જનમે જિણીવાર ॥ જનમ થયે દુઃખ વીશયું, ધિગ મોહ વિકાર
॥ ૭૦ ॥ ૩૯॥ ઉપન્યેઃ અશુચિપણે તિહાં, મળમુત્ર કળેશ ॥ પિંડ
અશુચિ કરી પૂરિઓ, નવિ શુચિ લવલેશ ॥ ૭૦॥૪૦॥ તુરત રૂઢન
કરતો થકો, જનમે જિણિ વાર ॥ માતા પયોધર મુખ ઠવે, પીવે
દુધ તિવાર ॥ ૭૦॥૪૧॥ દીસે દિન દિન દીપતો, કરે રંગ અપાર ॥
લાડ કોડ માતા પિતા, પુરે સુવિસાર ॥ ૭૦॥ ૪૨॥ છિદ્ર ખારહ ના-
રીને, નરના નવ જાણ ॥ રાત દિવસ વહેતાં રહે, ચેતો ચતુર સુજાણ
॥ ૭૦ ॥ ૪૩॥ સાત ધાતુ સાતે ત્વચા, છે સાતસે નાડા નવસે નારાં
છે પિંડમાં, તિમ તણસે હાડ ॥ ૭૦॥ ૪૪॥ સધિ એકસો સાઠ છે,
સિત્તાતેરસે મર્મ ॥ ત્રીન દોષ પેસી પાંચસે ઢાંકયાં છે ચર્મ ॥ ૭૦
॥ ૪૫॥ રૂધિર શેર દશ દેહમે, પેસાખ સરીષ ॥ શેર પાંચ ચરખી
તીહાં, દોય સેર પુરીષ ॥ ૭૦॥ ૪૬॥ પિત્ત ટાંક ચોસઠ છે, વીરજ
ખત્રીશ ॥ ટાંક ખત્રીસ સળેષમાં જાણે જગદીશ ॥ ૭૦॥ ૪૭॥ ઇણ
પરિણામે થકી જદા, ઓછો અધિકો થાય ॥ વ્યાપે રોગ શરીરમે,
નવિ ચલે તવ કાય ॥ ૭૦॥ ૪૮॥ પોષ્યો પહિલે દાય કે, ઇમ વાધ્યો
અંગ ॥ ખાન પાન ભુષણ લલાં, કરે નવ નવ રંગ ॥ ૭૦ ॥ ૪૯॥
હવે ખીજે દશકે ભણે, વિદ્યા વિવિધ પ્રકાર ॥ ત્રીજે દશકે તેહને,
જગ્યા કામ વિકાર ॥ ૭૦॥ ૫૦॥ જિણુ થાનક તું ઉપન્યો, તિણમે મન
જાય ॥ ચોથે દશકે ધન તણા, કરે કોઠ ઉંપાય ॥ ૭૦॥ ૫૧॥ પહોત્યો
દશકે પાંચમે, મનમાં સસનેહ ॥ બેટા બેટી ને પોતરા, પરણાવે તેહ
॥ ૭૦॥ ૫૨॥ છઠે દશકે પ્રાણીયો, લખી પરવશ થાય ॥ જરા આવી
જેબન ગયું, તૃષ્ણા તોય ન જાય ॥ ૭૦॥ ૫૩॥ આવ્યો દશકે સા-
તમે, હવે પ્રાણી તેહ ॥ બળ ભાંગ્યું સેઠા થયો, નારી ન ધરે નેહ
॥ ૭૦॥ ૫૪॥ આઠમે દશકે ડાસલો, ખુલીયા સહુ દાંત ॥ કર કંપાવે
શિર ધુણે, કરે દોકટ વાત ॥ ૭૦ ॥ ૫૫॥ નવમે દશકે પ્રાણિયો, તન

શક્તિ ન કાંચ ॥ સાલે વચન સહુ તણાં, દિન ગુરતાં જાય ॥૭૦॥
 પદ ॥ ખાટ પડયો ખુખુ કરે, સુગાળી દેહ ॥ હાલ હુકમ ચાલે નહી,
 દિયે પરિજન છેહ ॥ ૭૦ ॥ ૫૭ ॥ આંખ ગળે બે પડ મિલે, પડે
 મુહરે લાળ ॥ બેટા બેટી ને વહુ, ન કરે સંભાળ ॥૭૦ ॥ ૫૮ ॥
 દશમે દશકે આવીયો, તવ પૂરી આય ॥ પુણ્ય પાપ ફળ ભોગવી,
 પ્રાણી પરભવ જાય ॥ ૭૦ ॥ ૫૯ ॥ દશ દ્રષ્ટાંતે દોહિલો, લહી નર-
 ભવ સાર ॥ શ્રી જિનધર્મ સમાચરે, તે પામે ભવપાર ॥૭૦॥૬૦॥
 તરુણપણે જે તપ તપે, પાળે નિર્મળ શીળ ॥ તે સંસાર તરી કરી
 લહે અવિચળ લીલ ॥ ૭૦ ॥ ૬૧ ॥ કોટી રતન કવડી સાટે, કાંઈ
 ગમે રે સંસાર ॥ ધર્મ વિના એ જીવને, નહીં કોઈ આધાર ॥૭૦॥
 ૬૨ ॥ કાયા માયા કારમી, કારમો પરિવાર ॥ તન ધન જોખન કારમાં,
 સાચો ધર્મ સંસાર ॥૭૦॥ ૬૩ ॥ ચૌદેરાજ પ્રમાણુ એ, છે લોક મ-
 હંત ॥ જનમ મરણ કરી ફરસિયો, જીવ વાર અનંત ॥૭૦ ॥ ૬૪ ॥
 આપ સવારથીઓ સહુ, નહીં કેહનો કોય ॥ જિન સ્વારથ અણુપુ-
 ગતાં, સુત પણ રિપું હોય ॥ ૭૦ ॥ ૬૫ ॥ જરા ન આવે જિહાં
 લગે, જિહાં લગે સખળ શરીર ॥ ધર્મ કરો જીવ તિહાં લગે, થઈ
 સાહસ ધીર ॥ ૭૦ ॥ ૬૬ ॥ આરજ દેશ લહ્યો હવે, લાધ્યો ગુરુ
 સંજોગ ॥ અંગ થકી આળસ તજો, કરો સુકૃત સંગ ॥૭૦॥૬૭॥
 શ્રી નેમિરાજ તણી પરે, ચેતો ચિત્ત માંહિ ॥ સ્વારથનાં સહુ કો
 સગાં, કોઈ કોઈનો નાંહિ ॥ ૭૦ ॥ ૬૮ ॥ ભોગ સંયોગ તજી સહુ,
 થયાં જે અણુગાર ॥ ધન ધન તસ માતા પિતા, ધન ધન અવતાર
 ॥ ૭૦ ॥ ૬૯ ॥ સુરતરૂ સુરમણિ સારિખો, સેવો શ્રી જિનધર્મ ॥ જિણથી
 સુખ સંપતિ વધે, કીજે તેહજ કર્મ ॥૭૦ ॥ ૭૦ ॥ તંદુલવ્યાળીમે
 અછે, એહનો અધિકાર ॥ તિણથી ઉદરીને કહ્યો, નહીં જૂઠ લિગાર
 ॥૭૦॥૭૧॥ કળશા ઇહ જિનધર્મ વિચાર સાંભળિ, લહિયે સંયમ
 ભાર ઓ ॥ વળિ સિંહની પરે સદા પાળે, નિયમ નિરતિચાર એ ॥
 સંસારનાં સુખ સકળ ભોગવિ, તે લહે ભવ પાર એ ॥ શ્રી રત્નહર્ષ
 સુશિષ્ય રંગે, ઇમ કહે શ્રી સાર એ ॥ ૭૨ ॥

અથ શ્રી નેમનાશ્વર્માની લાવળી.

ચલી જાન શ્રી નેમ જિણુંદકી, રથ ઘોડા સુંદિર હાથી ॥ જી હો
 રથ ઘોડા સુંદિર હાથી ॥ રમજીમ રમજીમ ધૂધર ધમકે, સુંદિર સખ-

ગીતાં ગાતી ॥ ગાતી ગીત નિલકર સાહેલી, એક એકથી શોભે
સારી ॥ ૭ હો ૦ એક ૦ ॥ કરમે' બાબુબંધ ખેરખા, ચમક રહી નાકે
વાળી ॥ દેવતા સખ દેખનકુ આચે, દેખત હે નર ને નારી ॥ ૭ હો
દે ૦ ॥ ઘેર ઘેર ઘેર ઘેર ઓચ્છવ હોતે, ધનકી શોભા બહુ સારી ॥
બદવ છપ્પન કેટિ મિટ્યા હે, એક એકથી શોભે સારા ॥ ૭ હો
એક ૦ ॥ હરખ ઉલટ બહુ આણે અંગમાં, વદન ત્રિશાં મોહન પ્યારાં
॥ કૃષ્ણ રાયકી બહુત રાણિયાં, શૃંગાર ધરતાં સખ રામા ॥ ૭ હો
શૃં ૦ ॥ રક્ષમણી રાધિકા આદી દેઇ, પટરાણી બનિ સતભામા ॥
વાજિંત્ર બહુ નાદ કરત હે, સુણ દ્યો બાત ઉનકી આતી ॥ ૭ હો
સુ. ॥ રમઝુમ રમઝુમ ધૂધરી ધમકે, સુંદરિ સખ ગીતાં ગાતી ॥ ૧ ॥
એ આંકણી ॥ તાલ મૃદંગ શરણાઈ સરોદી, કોઈ બળવત સતારા ॥
૭ હો કો. ॥ કોઈ ખેઠાં નરઘાંને બબલે, કોઈ બબલત ખડતળા ॥
ધુમ ધુમ ધુમ ધુમ ઢોલ બજત હે, નગારાં કેરી ધૂંશ પડે ॥ ૭ હો
નગા ॥ ઝીણે શખ્દે ભૂંગળ વાગે, ઈંદ્ર આવિને ચમર ઢાળે ॥ નિશાન
ડંકા આગળ ચાલતાં, પાછળ તો છડીદાર ખડા ॥ ૭ હો પા. ॥ જય
જય જય જય સુખસે' ખોલત, ઘન બાદલ ખરસાદ ચડા ॥ છત્ર ચા-
મર સુખપાળ પાલખિયાં, ચતુરગી સેના ચાલી ૭ હો ચ. ॥ ખૂબ
સૂરત હે સ્વાર વાંકડા, ભાલા લિયા કરમે' ઝાલી ॥ ત્રીનખંડકા કૃષ્ણ
રાજવી, બળભદ્ર હે ઉનકા સાથી ॥ ૭ હો બ. ॥ રમઝુમ. ॥ ૨ ॥
ઉત્તસેનકુ' આનંદ ભારી, અજબ માંડવા ઓ કરતા ॥ ૭ હો અ.
॥ અંદરૂઆને બહુત ચાકળા, હાંડી ને તકતા જડતા ॥ ચિનાઈ ખાનાં
બહુત રંગીલા, છમરૂખકી જ્યોતાં લટકે ॥ ૭ હો ઝ. ॥ સોના જડિત્ર
છાટ બિછાઈ, મોતીકે તોરણ ઝળકે ॥ રાબુલ નારી રૂપકી ભારી,
ઉત્તસેન નૃપકી ખેટી ॥ ૭ હો ઉ. ॥ નરભવ પ્રાંતિ નેમ સંઘાથે, જિન
વરશું જઈને લેટી ॥ સુણ સાહેલી મુજ ખેનડિયાં, ઓ આવે સુંદર
હાથી ॥ ૭ હો ઓ. ॥ ઉપર બિરાજે જગત પરમેશ્વર, કમળ વદન
મોહન છાતી ॥ સામળીયાથી થઈ સગાઈ, કમી નહી મનમે' લાતી
॥ ૭ હો. ક. ॥ રમઝુમ ॥ ૩ ॥ લગન સમયમે' તોરણ આઈ, પ્રભુ
પાતળા ઓ ઉભા ॥ ૭ હો પ્ર. ॥ જગતમાંહિ જેની જોડ મળે નહી,
ચોદલોકના ઓ સૂખા ॥ આવી ઉભા જગત જિનેશ્વર, પશુએ તિહાં
પોકાર કિયા ॥ ૭ હો પ. ॥ બહુત દયાળુ નેમ નાથજી, ત્રસ જીવોકું
ઉગાર દિયા ॥ શખ્દ સુનકે બોલ્યા નેમજી, સુણ સારથિ મેરા ભાઈ

॥ ૭ હો. સુ. ॥ કાયકું પંચેદ્રિય ઘાડ્યા પિંજરે, સાચી વાત કહેને
આંધ ॥ હાથ જોડકર બોલ્યો સારથિ, સુણ્યો પ્રભુ મેરી ખાતાં ॥
૭ હો. સુ. ॥ રાતે રજુલ બેની પરણશે, પ્રભાત હુએ ધનકી ઘાતાં
॥ ઘાતાં કરશે ઉગ્રસેનજી, જાદવકી જાનજી કાજી ॥ ૭ હો. જા. ॥
રૂમજુમ. ॥૪॥ એહવી વાણી સુણી પ્રભુજી, ધિક ધિક ઓ સંસાર
ક્રિયા ॥ ૭ હો. ધિ. ॥ કડ્ડા આણી પશુ છોરાઈ, રથ પાછા હંકાય
દિયા ॥ ચલે પ્રભુજી ગિઠ ગિરનારે, પર્વતપર સંયમ લિયા ॥ ૭ હો.
પ. ॥ ખાત સુનકર રાજુલ ચાલી, જઈ જનવરશું ભેટ ક્રિયા ॥ કર્મ
ખપાઈ કેવળ પાઈ, શિવપુરમેં દીયા દેરા ॥ ૭ હો. શિ. ॥ દેવદુઢંભી
નાહ હુવા જખ, ભવ ભવકા મિટગ્યા ફેરા ॥ સંવત ઓગણી એક-
ત્રીશે, ફાગણ વદિ તેરશ ખરી ॥ ૭ હો. ફા. ॥ રવિવારનો દિવસ
અનોપમ, ભુગતેશું મેં જોડ કરી ॥ લલકારે છંદ ચુનીલાલને, આનંદ
મનમેં બહુ આતી ॥ ૭ હો. આ. ॥ રૂમજુમ. ॥૫॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી હોરી પ્રારંભ.

વીર એસે જિન વંદનકું હરિ, આવત બે કરજોડી ॥ ચોસઠ સ-
હસ તે હસ્તી બનાયે, પાંચસે બાર મુખોરી ॥ હાંરે હાં રે લાલા,
પાંચસે. ॥ મુખ મુખ અષ્ટ દંતસળ સોહે, વાવડી આઠ લહોરી ॥
વીર. ॥૧॥ વાવ્ય વાવ્ય બિચ અષ્ટ કમળ હે, પાંખડી લાખ બહારી
॥ હાંરે. ॥ પાં. ॥ પાંખડી પાંખડી નાટય રચના, વાંસળી વેણુ ઝંકોરી
॥ વીર. ॥ ૨ ॥ કમળ કમળ બિચ ઇંદ્રભુવન હે, આઠ ભદ્રાસન જોરી
॥ હાંરે. ॥ આ. ॥ બિચમેં સિંહાસન ઇંદ્ર બિરાજે, વીર નમત કર-
જોરી ॥ વીર. ॥૩॥ દશાર્જુન દેખી હરિ રચના, નિજ અભિમાન
તજ્યોરી ॥ હાંરે. ॥ નિ. ॥ ઋદ્ધિ છોડકે ચારિત્ર લીનો, પ્રભુકે શરણ
રહ્યોરી ॥ વીર. ॥૪॥ પ્રભુકે બચન સુણી આનંદ પાવે, વંદન મુનિ-
ચેં કર્યોરી ॥ હાંરે ॥ વં. ॥ વિનય ધરત બહુ ભક્તિ કરત હે, હરિ-
નિજ સ્વર્ગ ગયોરી ॥ વીર. ॥ ૫॥ ઇતિ.

અથ શ્રી નારકીનું છટાલિયું.

॥ ઢાલ ૧ લી. ॥

વર્દમાન જિન વિનવું, સાહિબ સાહસ ધીરજી ॥ તુમ દરિસણ

વિષુ હું ભમ્યો, ચઉ ગતિમાં વડવીરો ॥ પ્રભુ નરક તણાં દુઃખ
દોહિલાં ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ મેં સત્રાં કાળ અનંતો ॥ સોર
ક્રિયાં નવિ કો સુણે, એક વિના ભગવંતો ॥ પ્રભુ. ॥ ૨ ॥ પાપ
કરીને પ્રાણિયો, પહોત્યો નરક મઝારો ॥ કઠિન કુભાષા સાંભળી,
નયણ શ્રવણ દુઃખકારો ॥ પ્રભુ. ॥ ૩ ॥ શીતળ યોનીયે ઉપજે,
રહેલું વળિ તે ઠામો ॥ જાનું પ્રમાણ રૂધિરનાં, કીય કદ્યાં બહુ તામો
॥ પ્રભુ. ॥ ૪ ॥ તવ મન માંહિ ચિંતવે, જઈએ કિણિ દિશિ
નામો ॥, પરવશ પડીયો પ્રાણીઓ, કરતો કોડિ વિખાસો ॥ પ્રા.
॥ ૫ ॥ ચંદ્ર નહી સુરજ નહી, ઘોર ઘટા અંધારો ॥ સ્થાનક અ-
ત અસુહામણો, ફરસ જિશો ખુર ધારો ॥ પ્રભુ. ॥ ૬ ॥ નવો નર-
કમાં ઉપજે, જાણે અસુર તિવારો ॥ કોપ કરિ આવે તિહાં, હાથે
ધરિ હથિયારો ॥ પ્રભુ. ॥ ૭ ॥ કરે કાતરણી દેહની, કરતા ખંડોખંડ
॥ ૨.૧ કરે તિહાં કણે બહુ, પામે દુઃખ પ્રચંડ ॥ પ્રભુ. ॥ ૮ ॥

॥ ઢાલ ૨ જી ॥

(વૈરાગી થયો. એ દેશી.)

ભાંજે કાયા ભાંજતો રે, મારે ફેંચા રે માંચ ॥ જીધે માંજે અ-
ગનિ દિયે રે, જાંચા બાંધે પાચો રે ॥ જિનજી સાંભળો ॥ કડુઆં કર્મ
વિપાકો રે, પ્રભુજી સાંભળો ॥ ૧ ॥ એ આંકણી આવે વૈતરણી તટે
રે, જળમાં નાંખે રે પાસ ॥ કરીએ કુહાડે તરૂંપરે રે, છેદે અધિક
ઉછાસો રે ॥ જિ. ॥ ૨ ॥ જીયો જોજન પાંચશે રે, ઉછાળે આકાશ ॥
શ્વાન રૂપે કરડે તિહાં રે, મૃગ જિમ પાડે પાસો રે ॥ જિ. ॥ ૩ ॥ પં-
દરે ભેદે સુર મળી રે, કરવત દિયે રે કપાળ ॥ આરોપે શૂળી શિરે-
રે, ભાંજે જિમ તરુડાળો રે ॥ જિ. ॥ ૪ ॥ બોળે તાતા તેલમાં રે,
તળી કરી કાઠે રે તામ ॥ વળી લોભરમાં ખેપવે રે, વિરુઆ તાસ
વિરામો રે ॥ જિ. ॥ ૫ ॥ ખાલ ઉતારે તેહની રે, અભક્ષ સદા ઘે આ-
હાર ॥ બહુ અરહાટો પાડતાં રે, તનુ વીચધાલે ખારો રે ॥ જિ. ॥ ૬ ॥

॥ ઢાલ ૩ જી ॥

તાપ કહી તિહાં ભુમિકા રે, વન સુશીતળ બાણ ॥ આવી
ખેસે તરુવર છાંય રે, પડતાં ભાંજે પ્રાણ ॥ ચતુર મત રામ બે રે

॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ વિરૂઆ વિષય વિલાસ ॥ મુખ થોડાં દુઃખ
 ઘણાં જેહથી રે, લઇયે નરક નિવાસ ॥ ૨ ॥ ૨૨ ॥ કુંભીમાં પાક
 કરે તસ દેહનો રે, તિલ જિમ ઘાણી માંય ॥ પીલી પીલી રસ કાઠે
 તેહનો રે, મહેર ન આવે ત્યાંય ॥ ૩ ॥ ૩૩ ॥ નાઠા બાણે ત્રીજી
 નરક લગે રે, મન ધરતાં લયભ્રાંત ॥ પુઠે પરમાધામી સુર પુલે
 રે, જેહવા કાળ કૃતાંત ॥ ૪ ॥ ૪૪ ॥ દાંત વિચે દિચે દશ આંગળીરે,
 ફરી ફરી લાગે પાય ॥ વેદન સહેતાં કાળ ગયો ઘણો રે; હવે મુજ
 સહો ન જાય ॥ ૫ ॥ ૫ ॥ જ્યાં જાય ત્યાં ઊઠે મારવા રે, કોઈન
 પૂછે સાર ॥ ૬ ॥ ૬ ॥ ભરવોવે સોર કરે ઘણો રે, નિપટ હુચે નિરધાર ॥ ૭ ॥ ૭ ॥

॥ દાલ ૪ થી. ॥

(રે જીવ જિનધર્મ કીજીએ. એ દેશી.)

પરમાધામી સુક કહે, સાંભળો તુમે ભાઈ ॥ કહો શો દોષ અ-
 મારડો નિજ દેખો કમાઈ ॥ પરમાધામી. ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ પાપ
 તુમે કીધાં ઘણાં, બહુ જીવ વિણાશ ॥ પીડ ન બાણી પરતણી, કુડાં
 મુખ ભાંખાં ॥ ૨ ॥ ૨ ॥ ચોરી લાવ્યા ધન પારકાં, સેવી પરનારી
 આરંભ કીધા અતિ ઘણા, પરાગ્રહ નવિ મારી ॥ ૩ ॥ ૩ ॥ માતપિતા
 ગુરૂ ઓળવ્યા, કીધો ક્રોધ અપાર ॥ માન માયા લોભ મન ધર્યો,
 મહિ હીન ગમાર ॥ ૪ ॥ ૪ ॥ નિશિભોજન કીધાં ઘણાં, બહુ જીવ
 દિયા માર ॥ ભક્ષાભક્ષ ઘણાં ભાખ્યાં, પાતકનો નહી પાર ॥ ૫ ॥ ૫ ॥

॥ દાલ ૫ મી. ॥

એમ કહી સુર વેદનાએ, વૈર ઊદીરે ત્યાંહિ તો ॥ શિલા કંટાળા
 વજ્રતણા એ, તિહાં પછાડે સાહિ તો ॥ ૧ ॥ સયળ વદન કીડા ભરે
 એ, જીભ કરે શત ખંડ તો ॥ એ ફળ નિશિભોજન તણાં એ, બાણો
 પાપ અખંડ તો ॥ ૨ ॥ ૨ ॥ તરસ વશે તરઓ તાતો, મુખમાં રેડેતામ
 તો ॥ અગની વરણી પુતળી એ, સ્પર્શ કરાવે જામ તો ॥ ૩ ॥ ૩ ॥ ઊનું
 ને અતિ આકર્ષ એ, આણે તાતું નીર તો ॥ તે ઘાલે તસ આંખ
 માં એ, કાનમાં ભરેય કથીર તો ॥ ૪ ॥ ૪ ॥ કાળો અધિન બીહામણો

એ, હુંડક જે સંસ્થાન તો ॥ દીશે દીન કયામણા એ, વળીએ સંહા-
રે પ્રાણ તો ॥ ૫ ॥

॥ દાલ ૬ ઠી. ॥

ઇષ્ટિપરે બહુ વેદન સહી, ચિત્ત ચેતો રે ॥ વસતાં નરક મઝા-
રે, ચતુર ચિત્ત ચેતો રે, જ્ઞાન વિના જાણે નહિ, ચિત્ત. ॥ કહેતાં ન
આવે પાર ॥ ચ. ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ કશ કષ્ટાંતે હોહલો ચિ.
લાઘ્યો નરભવ સાર ॥ પામી એળે મહારજો ચિ. કરજો એહ વિ-
ચાર ॥ ચ. ॥ ૨ ॥ સૂષો સંયમ આદરો ચિ. ટાળો વિષય વિ-
કાર ॥ ચ. ॥ પાંચે ઇન્દ્રિય વશ કરો ચિ. જિમ હાથે છુટકબાર ચ.
॥ ૩ ॥ નિદ્રા વિકથા પરિહરો ચિ. આરાધો જિનધર્મ ॥ ચ. ॥ સ-
મકિત રત્ન હૈયે ધરો ચિ, ભાંજે મિથ્યા ભર્મ ॥ ચ. ॥ ૪ ॥ વીર જિ-
હ્વં પસાઉલે ચિ. અહિપુર નગર મઝાર ॥ ચ. ॥ સ્તવન રમ્યું
રળીયામણું ચિ., પરમ કૃપાળ ઉદાર ॥ ચ. ॥ ૫ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી હોકાની સજ્જાય.

હોકો રે હોકો શું કરો રે, હોકો તે નરકનું કામ ॥ જીવ હણાયે
અતિ ઘણા રે, વાયુરાય અભિરામ ॥ ભવિક જન મૂકો હોકાની ટેવ
॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ જ્યાં લગે હોકો પીજીએ રે, ત્યાં લગે જીવ
વિનાશ ॥ પાપ બંધાયે આકરાં રે, કયાતણી નહીં આશ ॥ ભ. ॥ ૨ ॥
જે પ્રાણી હોકો પીયે રે, તે પામે બહુ દુઃખ ॥ ઇમ જાણીને પરિ-
હરો રે, પામે બહુજું સુખ ॥ ભ. ॥ ૩ ॥ ગજ લગે ધરતી બળે રે,
જીવ હણાયે અનંત ॥ જે નર હોકો મેલશે રે, તસ મળશે ભગ-
વંત ॥ ભ. ॥ ૪ ॥ હાવાનળ ઘણા પરજળે રે, હોકાનાં ફળ એહ ॥
નરકે જાશે બાપડા રે, ધર્મ ન પામે તેહ ॥ ભ. ॥ ૫ ॥ એકેંદ્રી બેઇ-
દ્રિમાં રે, ફિરે અનંતીવાર ॥ છેદન લેદન તાડના રે, તિહાં લહે દુઃખ
અપાર ॥ ભ. ॥ ૬ ॥ વ્યસની જે હોકાતણા રે, તલપ લાગે જવ
આપ ॥ વનમાં વૃક્ષ છેદી કરી રે, અગ્નિ પ્રજ્વલિત કરાય ॥ ભ. ॥
૭ ॥ તિહાં પટકાયના જીવનીરે, હિંસા નિરંતર થાય ॥ હોકાનું જળ
જિહાં ઠાળિયે રે, તિહાં બહુ જીવ હણાય ॥ ભ. ॥ ૮ ॥ પોતે પાપ
પુરણ કરે રે, અન્યને છે ઉપદેશ ॥ વળિ અનુભવન પણ કરે રે, ત્રિક-

રણુ થાયે ઉદેશ ॥ ભ. ॥ ૯ ॥ રૂખ ગંધાયે પીનારનું રે, ખેસી ન શકે કોઈ પાસ ॥ જગમાં પણુ રૂડું નહિ રે, પુણ્યતણે થાય નાશ ॥ ભ. ॥ ૧૦ ॥ સર્વંત અઢારને છોતેર રે, ઉજવળ આવણુ માસ ॥ વાર ધ્રુવરૂપતિ શોભતો રે, પૂનમ દિન શુભ ખાસ ॥ ભ. ॥ ૧૧ ॥ તપગચ્છ મંડન સેહરો રે; દાનરતન સુરિ રાય ॥ મલુકરતન શિષ્ય શોભતા રે, આનંદ હરખ ન માય ॥ ભ. ॥ ૧૨ ॥ પ્રતાપ પૂરણુ ગિરુઆં ધણી રે, શિવ રતન તસુ શિષ્ય ॥ હોકાનાં ફળ ઇમ કહ્યાં રે, ખુશાલ રતન સુજગીશ ॥ ભ. ॥ ૧૩ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી વંકચૂલની સજ્જાય.

(કોઈ લો પર્વત ધૂંધલો રે લાલ, એ દેશી.)

જંબુદ્વીપમાં દીપતું રે લાલ, ખેત્ર ભરત સુવિશાળ રે ॥ વિવેકી ॥ શ્રીપુર નગરનો રાજ્યો રે લાલ, વિમળજશા ભુપાળ રે ॥ વિવેકી ॥ આદરજ્યો કાંઈ આખડી રે લાલ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ સુમંગળા પટરાણીએ રે લાલ, જનમ્યા તે યુગલ અમૂલ રે વિં ॥ નામ ઠંચું હોય બાળનું રે લાલ, પુષ્પચૂળા વંકચૂળ રે ॥ વિં ॥ આં ॥ ૨ ॥ અનુક્રમે ઉદ્ધત થયો રે લાલ, લોક કહે વંકચૂળ રે ॥ વિં ॥ લોક વચનથી ભૂપતિ રે લાલ, કાઢ્યો સુત વંકચૂળ રે ॥ વિં ॥ આં ॥ ૩ ॥ પુષ્પચૂળા થઈ બેનડી રે લાલ, પહીમાં ગયો વંકચૂળ રે ॥ વિં ॥ પહિપતિ કિયો બિહુડે રે લાલ, ધર્મ થકી પ્રતિકૂળ રે ॥ વિં ॥ આં ॥ ૪ ॥ સાત વ્યસન સરસે રમે રે લાલ, ન ગમે ધર્મની વાત રે ॥ વિં ॥ વાટ પાડે ને ચોરી કરે રે લાલ, પાંચસે તેણુ સંગાથ રે ॥ વિં ॥ આં ॥ ૫ ॥ ગજપુર પતિ કિયે દીકરી રે લાલ, રાખવા નગરનું રાજ રે ॥ વિં ॥ સિંહ શુકા તિણે પાલમાં રે લાલ. નિરભય રહે સિલ્હરાજ રે ॥ વિં ॥ આં ॥ ૬ ॥ સુસ્થિત સદગુરૂથી તેણુ રે લાલ, પામ્યા નિયમ તે થાર રે ॥ વિં ॥ ફળ અબાણુ કાગ માંસનું રે લાલ, પટરાણી પરિહાર રે ॥ વિં ॥ આં ॥ ૭ ॥ સાત ચરણુ ઓસર્યા વિના રે લાલ, ન દેવો રિપુ શિર ધાય રે ॥ વિં ॥ અનુક્રમે તે આરેનિયમના રે લાલ, પારખાં લહે બિલરાય રે ॥ વિં ॥ આં ॥ ૮ ॥ વંકચૂલ આરે નિયમના રે લાલ, ફળ ભોગવ્યા પ્રયશ રે ॥ વિં ॥

પરભવે સુર સુખ પામિયો રે લાલ, અ.ગળ લહેશે મોક્ષ રે
॥ વિં ॥ આં ॥ ૯ ॥ કષ્ટ પડે જે સાહસી રે લાલ, ન લોપે
નિજ સીમરે ॥ વિં ॥ કહે મતિ નીકી તેહની રે લાલ, જેહ કરે
ધર્મ નીમ રે ॥ વિં ॥ આં ॥ ૧૦ ॥

અથ શ્રી શિખામણી સજ્જાય.

(ધારણી મનાવે રે મેઘકુમારને રે, એ દશી.)

કાંઈ નવિ ચેતો રે ચિત્તમાં જીવડા રે, આયુ ગળે કિન રાત ॥
વાત વિસારી રે ગર્ભવાસની રે, કુણુ કુણુ તાહરી જાત ॥ કાંઈં
॥૧॥ એ આંકણી ॥ દોહિલો દીસે રે માનવભવ તણો રે, શ્રાવક
કુળ અવતાર ॥ પ્રાપ્તિ પૂરીરે ગિરઆ ગુરૂ તણી રે, તુજ ન મળે
વારોવાર ॥ કાંઈં ॥ ૨ ॥ તું મત જાણે રે એ ધન માહરે રે, કુણુ
માત કુણુ તાત ॥ આપ સવારથે સહુ કોઈં મળ્યું રે, મ કર પરાઈ
તું તાત ॥ કાંઈં ॥ ૩ ॥ પુણ્ય વહૂણા રે દુઃખ પામે ઘણા રે, દોષ
દિયે કિરતાર ॥ આપ કમાઈ રે ॥ પૂરવ ભવ તણી રે, ન મિટે તેહ
લગાર ॥ કાંઈં ॥ ૪ ॥ કઠિણ કરમને અહનિશ જે કરે રે, તેહનાં
ફળ જે વિપાક ॥ હું નવિ જાણું રે કુણુ ગતિ તાહરી રે, તે જાણે
વીતરાગ ॥ કાંઈં ॥ ૫ ॥ તે દુઃખ સદ્યાં રે બહુ રમણી તણાં રે,
અનંત અનંતી વાર ॥ લખિ કહે રે જે જનને ભજે રે, તે પામે
મોક્ષ દવાર ॥ કાંઈં ॥ ૬ ॥ ઇતિ. ॥

શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરજી કૃત પદો વીગેરે.

આત્મવિજ્ઞપ્તિ.

॥ વહેંચ્યું ભક્તિનાં ભાઈ નાણાં એ રાગ. ॥

આતમા અરજી આ હરમાં સ્વીકારો, ધ્યાને પોતાને તો તારોરે.

આતમાં ટેક.

પુણ્યલનાં ચુંથણાં ચુંથ્યાં અજ્ઞાનથી, આંચો ન ચુંથતાં તે આરો;
આન્તિથી ભુલી ન જોયું સ્વરૂપ મેં, આશરો એક છે તમારોરે.

આતમાં ॥ ૧ ॥

હરિહર દેવતા પ્રદ્યા ને શક્તિ, કેઇક તીર્થ વિચારે;
તુલમાહિ સર્વે સમાયા છે તીર્થો, વીનંતિ આ દીલમાંહિ ધારે;
આતમા ॥ ૨ ॥

દેવનો દેવ અને રાણાનો રાય તું પ્રભુ તું પ્રાણથીરે ખ્યારે;
મદ્દા કહે મુજ સ્વામિજી બહાલા, અલોને હાથ તમે મારે;
આતમા ॥ ૩ ॥

અન્તરમાં શોધ તું સાચા સાહિબને, દુઃખનો આવશરે આરે;
બુદ્ધિસાગર ચેત ચેતન ચતુર તું, અન્તરમાં હોય ઉજિયારે;
આતમા ॥ ૪ ॥

ચેત ચેતન.

ભજન કર લે ભજન કર લે, એ રાગ.

ચેત ચેતન ચેત ચેતન, આયુ આયુ બાય રે;	
ભૂલોને ભગવાન પ્રાણી, મોહે શું મકલાયરે.	ચેત ૦ ૧
લક્ષ્મી સત્તા કૂળ મહથી, કુલે ફોગટ ભવ્યરે;	
સવમ સરખા ભાવ જગના, જાણે પરિહર્તવ્યરે.	ચેત ૦ ૨
શ્વાસોશ્વાસે બાય આયુ, હજી જરા તો ચેતરે;	
જ્ઞાનદર્શન જાદિ ત્હારી, ધારી લે શિવ હેતરે.	ચેત ૦ ૩
ભતિ કે નહિ જાતિ ત્હારી, દેહી પણ નહિ દેહરે;	
અજ્ઞત શક્તિ સાહિબા તું, અજ્ઞત ગુણગણ ગેહરે.	ચેત ૦ ૪
નર નારી કે નહિ નપુંસક, શરીર વ્યાપી તત્ત્વરે;	
અસંખ્ય પ્રદેશી આતમા તું, અરૂપી સાન્ધત સત્ત્વરે.	ચેત ૦ ૫
સત્ય તું છે, સત્ય તું છે, સઆનન્દનો આધારરે;	
જડ સ્વભાવે નહિ કદા તું, જાગી આતમ તારરે.	ચેત ૦ ૬
શુરો થઇને મુકિત વાટે, ચેતન ચટપટ ચાલરે;	
બુદ્ધિસાગર ચલત પન્થે, તજ્જે માયા જાળરે.	ચેત ૦ ૭

કાયા અને ચેતન વિષે ચર્ચા.

રાગ ધીરાના પદનો.

બોલે કાયા શાણીરે, ચેતન તમે કયાં વસિયા,
માઈ માઈ માનીરે, માયાવશ કેમ ફસિયા;

- ચેતન તું મુસાફર જગમાં, વસિયો મારે ઘેર,
તું નહિ મારો હું નહિ તારો, માને શું મન દોર;
ચેત ચેતન જ્ઞાનેરે, અન્તર અનુભવ રસિયા. ખોલે૦ ૧
- ચેતન હવે ખોલેરે, ઠાલી કાયા શુ ખોલે,
પ્રાણથકી ખ્યારીરે, નહિ કોઈ તુજ તોલે;
ખવરાવું પીવરાવું તુજને, નવરાવું બહુ પેર;
હવા ફવાથી તુજને પોષું, વસિયો ત્હારે ઘેર;
વસ્ત્રોથી શણગારે, મારે તું મુંઘા મોલે. ચેતન૦ ૨
- હરતાં કરતાં તારી ખખરો, લઉં છું વારંવાર,
રંગ રસીલી અમર કાયા, તું છે પ્રાણાધાર;
ખોલ નહિ ખોટું રે, મન માંડે બહુ ડોલે. ચેતન૦ ૩
- કાયા પાછી કહેતી રે, ચેતન હું તો નહિ ત્હારી,
તને હું નથી પરણીરે, હજી હું બાલકુંવારી;
હું તો જઠ છું તું તો ચેતન, જૂદી બણ સગાઈ,
હું તો રૂપી તુંહિ અરૂપી, સગાણી ન ભલાઈ;
તારી ન ત્રણ કાળેરે, કંઈ નહીં તુજ ચારી. ચેતન૦ ૪
- મારી મારી માની ચેતન, કર નહિ મારી સેવ,
તારાં મારાં લક્ષણ જૂદા, શી પ્રીતિની ટેવ,
સમજ્યો ન સાચુરે, ઉમર તે ફેગટ હારી. કાયા૦ ૫
- ચેતન હવે ખોલેરે, કાયાનાં વેણું સંભારી,
કાયા છે, તું તો ન્યારીરે, વાત હવે નિર્ધારી;
આજ લગી હું મારી માની, કરતો તારી સેવ,
મોહ મદિરા ઘેને ઘેર્યો, સમજ્યો ન આતમ દેવ;
હવે હું સાચું સમજ્યોરે, ઉપયોગ દિલ ધારી. ચેતન૦ ૬
- ભૂંડી તારા માટે મેં તો, કીધાં ભારે પાપ,
ભોગવવાં તે મારે પડશે, એવી પ્રભુની છાપ;
હવે શું થાશે માંડેરે, વાત ભુલ્યો બહુ સારી. ચેતન૦ ૭
- કાયા પાછી ખોલેરે, ચેત તું ચેતન ભાવે.
મારાથી તું તો ન્યારોરે, ભુલીશ નહિ પરભાવે;
મારામાંહિ વાસે કર્યો પણ, ધર તારો વિશ્વાસ,
આજ થકી મુરખ તું નાહક, બનીશ નહિ મુજ દાસ;
મોહના થતીંગેરે, કદી નહિ સખ થાવે. કાયા૦ ૮

ચેતન હવે જાગ્યોરે, કાયાનાં વેણુ સંભારી,
 ધ્યાવે રૂપ સાચુરે, અંતરમાંહિ અવધારી;
 છંડી કાયાની માયાને, ધ્યાવે આપોઆપ,
 નિરાકાર નિઃસંગી નિર્માળ, કરનો અજપાળપ;
 અંતર સુખ ભોગીરે, થયો હવે જયકારી.
 કાયાની માયાથી અળગ, રહેવું ધારી ધ્યાન,
 અલખ સ્વરૂપી આતમ દેવા. શક્તિથી ભગવાન;
 ખુદ્ધિસાગર ધ્યાનેરે, વાત સત્ય નિધારી,

ચેતન. ૬

ચેતન. ૧૦

પદ.

(વેદરહી વનમાં લલચલે.)

જાગીને જો તું જીવહા, કોણ છે તું શું કર્મ;
 કયાંથી આંચો કયાં જાવશે, મૂર્ખ સમજ્યો ન મર્મ. જાગીને. ૧
 મિલકતમાં શું મોહીયો, જૂઠું જગનેરે જાણ;
 દેહી પણ નહીં દેહ છે, પરખો દેહ પ્રમાણ. જાગીને. ૨
 કુઠ કપટમાં કાઢતાં, ભુંડા જીવતર ભાઈ,
 અંતે એકીલો આતમા, સાચી ધર્મ સગાઈ. જાગીને. ૩
 મુંઝાયો શું માયા માનીને, કદી મુકે ન કાળ;
 લાખ લાખોપતિ લોભમાં, બન્યા અંતે બેહાલ. જાગીને. ૪
 અથડાતો શું આશ્રમ, આવે આશા ન અંત;
 ચતુર વિવેકી ચેતીને, સેવ સદ્ગુરુ સંત. જાગીને. ૫
 કાચ કુંપ કાચા કારમી, ઠાલી મુકી દે ઠાઠ;
 ભજી લે પ્રભુને ભાવથી, અરે પહોર તું આઠ. જાગીને. ૬
 જીવતર આદ્યું જાય છે, જેવું નદીઓતું નીર;
 ધર્મ કરો ધરી ધ્યાનને, વાટે વળજેરે વીર. જાગીને. ૭
 આંચો અવસર આતમા, ભોળા ભૂલમ ભૂલ;
 ખુદ્ધિસાગર, મોહ બાજીમાં, અંતે ધૂળની ધૂળ. જાગીને. ૮

પદ

ઘટ ખોળ્યા બિન પાર ન આવેરે, દોડત દોડત મનની દોટે;
 પુસ્તક શોધ્યા વાયુ રોધ્યા, પડી ખખર નહીં ધરકી;
 સદ્ગુરુ સંગે રહો ઉમંગે, લહો ખખર અન્દરકી. ઘટ૦ ૧
 જ્યાં ત્યાં માથું મારીનેરે, ભુલ્યો ભમે પર ચેર;

પરમાં નિજને શોધવોરે, અહો મહા અન્ધેર.	ઘટ૦ ૨
મૃગલો કસ્તુરીની ગંધે, આહો અવળો દોડે;	
બ્રમણાએ ભૂલ છે તે મોટી, તોડે સો નિજ જોડે,	ઘટ૦ ૩
પરનો કર્તા પરનો હત્તા, નિજગુણ સહેજે ધર્તા;	
આપ સ્વરૂપે આપ પ્રકાશે, સમજે સો જન તરતા.	ઘટ૦ ૪
આતમ રૂચિ ગુરૂગમ કુંચી, લહી ઉઘેરો તાળું;	
બુદ્ધિ સાગર અવસર પાકેર, નિજ ઘરમાં ધન ભાળું.	ઘટ૦ ૫

પદ.

હમતો દુનીયાસેં ન ડરેંગે, આતમ ધ્યાન ધરેંગે. હમતો૦
 નિદકખાંને નિન્દા કરશે, ભક્તજનો ગુણ ગાશે,
 દુનીયા દીવાની ગાંડા કહેશે, કોઈક મારણ ધાશે. હમતો૦ ૧
 કિરિયાવાદી કપટી લેખે, જ્ઞાનવાદી મન ઘહેલો,
 ભોગી લેખે ઓ ભિખારી; છટકી કહે છટકેલો. હમતો૦ ૨
 દુનિયાદારી નહિ હે હમારી, જ્ઞાન દશા ચિત્ત ધારી,
 ઠાક ડમાલા મુરખ આળા, એ સખ ખટપટ વારી. હમતો૦ ૩
 સ્યાદાદ મારગ મનમાંહિ, શ્રદ્ધા જનની સાચી,
 અવલમ્બ્યો મારગ એ મોટો, કલિકાલે પણ રાચી. હમતો૦ ૪
 ચિત્ત હમારા જ્યાં રંગાયા, ત્યાં હમ રંગે રહીશું;
 યોગ્ય જીવની આગળ અન્તર, તત્ત્વની વાતો કહીશું. હમતો૦ ૫
 વાડામાંહિ બકરાં રહેશે, મૃગપતિ વનમાં ચરશે;
 વિષ્ણુભોજન રાસભ મૌકિતક, આશે હંસ તે ચરશે. હમતો૦ ૬
 ચિદ્ધન આતમ અન્તર ખોળે, સ્થિર દષ્ટિ ચિત્ત ધારી;
 બુદ્ધિસાગર શાશ્વત શિવપદ, પામી લહે સુખ ભારી. હમતો૦ ૭

પદ.

ચેતનજી સમજે જુઠી આ દુનીયાની ખાજી,
 રહ્યો શું તેમાં રાચી માચીરે. ચેતન૦
 અજ્ઞાને અંધ થઈ જોયું ન જીવડા,
 આતમ સ્વરૂપ જોહ સાચું;
 હસતાં હેં હેં કરતાં ઓ માનવી,
 ફાટી જાશે તારૂં ડાચુરે, ચેતન૦ ૧

મહેલ ચણાબ્યા બાગ ખનાબ્યા, લક્ષ્મીના લોભમાં તણાયો; એક દિન અણુધાર્યો ઉઠીશ દેહથી, કોઈ ન જાણે કયાં તું જાયોરે.	ચેતન૦ ૨
મનમાં આવે તેવું માની લે માનવી, અંતે તો કાંઈ નથી ત્હારું; ચેતન ચાલે ગંદીરે કાયા, મિથ્યા માને મ્હારું મ્હારું રે.	ચેતન૦ ૩
ચેતન પણ જડ જેવો બનીને, કાંઈ ન મનમાં વિચાર્યું; ગણકાર્યું નહિ ગુરુનું બોલવું, મોહે આયુષ્ય સહુ હાર્યું રે.	ચેતન૦ ૪
સમજ સમજ દીલમાંહિરે જીવડા, ધર્મ ઉદ્યમ ચિત ધારો; બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુજીના શરણે, રહી આતમ ઝટ તારોરે.	ચેતન૦ ૫

જીવને ઉપદેશ.

મનહર છંદ.

અરે જીવ જરા ચિત્તમાંહિ તો વિચારી જોને,
જનમ મરણ દુઃખ શાને તેહ થાય છે.
કર્મ છે કારણ તેનું કર્મના વિનાશ કર,
કર્મનાં ફલિક રાગ દ્વેશ થકી આય છે.
રાગ અને દ્વેશ ભાવ કર્મના વિનાશ થકી,
નાશ દ્રવ્ય કર્મ તણે પલકમાં થાય છે.
જીવતાં મરણ જેનું જીવતા તે જગમાંહિ,
જાગ જાગ દીલમાંહિ ચતુર ચૂકાય છે. ૧
અન્તરના જ્ઞાન માટે ગુરુનું શરણ કર,
ગુરુગમ સેવનાથી સત્ય તો જણાય છે.
જ્ઞાની ધ્યાની મુનિ ગુરુ શરણ શરણ કર,
ચેતન સ્વરૂપ મુનિ કર્ણાથી પાથ છે.
જડમાં જગત્ સહુ જડકણું જાણી લેઈ,

સુખની તો આશ એક ચેતનમાં ધારજે.
ધીનિધિ કહે છે એમ શિવ સુખ પામવાને.
રાગ અને દ્વેષ હોય ચિત્તમાંથી વારજે.

૨

આત્મવત સર્વત્ર દૃષ્ટિ.

મનહર છંદ.

જનની સામાન સહુ લલનાને માની લેજે,
પરધન પત્થર સમાન ચિત્ત ધારજે;
પોતાના ચેતન સમ સહુ જીવ ગણી લેઈ,
મન વચ કાયાથકી કોઈને ન મારજે;
વંદક નિન્દક પર ચિત્તની સમાનતાજ,
અશુભ વિચાર થકી ચેતનને વારજે;
ખેલી નિજરૂપમાંહિ શુરવીર થઈ જીવ,
ભવોદ્ધિ થકી ઝટ પોતાને તું તારજે. ॥ ૧ ॥
લપછપ ગપછપ તજીને ચેતન હવે,
સ્થિરયોગ થકી એક આત્મને ધ્યાવજે;
પરમા પ્રવેશ થકી ચિત્તડું અંબલ થાય,
માટે હિતશિખ હવે ધ્યાન માંહિ લાવજે;
ભૂલી સહુ દુનીયાનું ભાન એક ધ્યાન થકી,
સાધ્યમાંહિ સુરતાની લીનતા લગાડજે
ધીનિધિ કહે છે શુરવીર થઈ જીવ હવે,
વિજય વિજય વાદ વેગથી વગાડજે. ॥ ૨ ॥

હિત શિક્ષા.

(રાગ સિંધુ)

મુક્તિના ખ્યાસ, ધર્મ કથા શુદ્ધ કરીએ. એ ટેક
તનુનાં દુષણ સઘળાં ટાળી, ગુણની શિક્ષા ધરીએરે મુક્તિના-૧
વિનય સાથે ગુરુજી પાસે, નિશ્ચિન સેવક રહીએ,
તેહ ભક્તિ આ દેહે કરતાં, આવે તે સહિએરે મુક્તિના-૨
અનંત શક્તિ છે આત્મ કેરી, એવું ચિત્તમાં લાવે,
સુખ, દુઃખ, ચિંતા ટાળી મનથી, ધ્યાન આત્મનું ધ્યાવોરે. મુક્તિના-૩

શુદ્ધ ઉપયોગ લેને સમાધિ, ટાળો ભવનો રાશિ,
 આત્મ-સુખો છે કેવી રીતે, જૂઓ તેજ વિમાશીરે મુક્તિના૦-૪
 રનેહ-બંધન તે મોટું જગમાં, બાણી છોડી દીજે,
 નૌકા સારી શુદ્ધ કરીને, પારતો જલદી લીજેરે. મુક્તિના૦-૫
 સંસાર બાણી અનિત્ય, તેથી વિરકત ભાવજ કરીએ,
 સત્ય તત્વોનું શોધન કરવા, એ કાકી થઇ ફરીએરે મુક્તિના૦-૬
 શુદ્ધ સુરિતિ ચારિત્ર પાળી, જ્ઞાન, ધ્યાન ને ધરશે,
 હર્ષ સહ સહુ બહાલા નિશ્ચે, મુક્તિ પ્રિયાને વરશેરે મુક્તિના૦-૭

સંજતિ રાયનો વૈરાગ્ય.

(રાજ પ્રેમ લાગ્યો હો એ દેશી.—)

સંજતિ નામે રાજ્યો હો, કંપિલપુરનો વાસી હો.

મૃગયા કાજે નીકળ્યા હો, મૃગવધ કેરો આશી હો—

રાયે શર સાંધ્યો હો (એ ટેક) ૧

ધનુષ ગ્રહિત આ રાયને હો, દેખી વાતાયુ નાસેહો,
 સાધ્વસ અતિશય પામતોહો, પડ્યો રૂપિજન પાસે હો, રાયે૦-૨
 રાજ તે પૂંઠળ દોડતો હો, આવ્યો મુનિ કેરી પાસેહો,
 વિનંતિ તે તો કરે ઘણી હો, જીવન કેરી આશેહો, રાયે૦-૩
 ક્ષમા કરો દેવ માહરો હો, અપરાધ જે મેં કીધો હો,
 મેં ન બાણ્યો પ્રભુ આપનો હો, એ છે મૃગ પ્રસિદ્ધો હો, રાયે૦-૪
 કાઉસગ પાળી જાલીઆહો, રૂપી અભય તણી વાણુહો,
 ભય ન પામીશ રાજવી હો, હું કહું તે મન બાણુહો, રાયે૦-૫
 હિંસા પ્રશક્ત કયમ થયોહો, લોક અનિત્યની માંહિહો,
 ભય કિમ મન નવ આણીયોહો, પડશે તે દુઃખમય પ્રાહિહો, રાયે૦-૬
 જ્યારે સૌઓ છોડીને હો, બાવું થાશે એકાકી હો,
 રાજપાટ ઇહાં રહી જશે હો, કો ન રેશે સંગ રાખી હો, રાયે૦-૭
 જીવીતને રૂપ આ બધું હો, ચપળા સમ મન બાણુહો,
 મૂઠ થઈ શું મુંઝીયાહો, પરસુખ મન તુમ આણુહો, રાયે૦-૮
 દારા, પુત્રાદિક, સેવકો હો, સરવ કાર્યને સારેહો,
 પણુ તે નિધને નિશ્ચયે હો, કોઈ નહિ સંભારે હો, રાયે૦-૯
 પ્રેમી ચિતા હોએ પ્રેયસી હો, અતિશય લકિત કારીહો,

પતિને પરાસુ બાણતાં હો, દેતી પ્રેમ વિસારી હો. રાએ૦-૧૦
અન્ય પ્રેમી સહ પ્રેમથી હો, કરતી અનંગ કેલી હો,
પતિ કૃત મંડન ને સજી હો, થાતી તે રંગ રેલીહો, રાએ૦-૧૧
તેમ પિતા દેહ મૂકતાં હો, પુત્ર અવશ્યજ કાઢેહો,
પિતાય પૂત્રને કાઢતોહો, બાતે મન દુઃખ ગાઢે હો. રાએ૦-૧૨
આપણાં સંચિત કર્મ તે હો, લેઈ બતા સહુ સાથે હો;
ભોગવતાં સુખ દુઃખને હો, કીધાં પોતે હાથે હો, રાએ૦-૧૩
એવો અસ્થિર સંસાર છે હો, રાજ મન કંઈ બાણો હો,
સમજવા કહું તુમને હો, દયા ચિતે કાંઈ આણો હો. રાજ મન
કાંઈ આણો હો. ૧૪

સુણી પ્રબોધ મુનિ તણો હો, હુવો તે સંયમ રાગી હો,
આત્મ દશાને શોધતો હો, તુર્ત થયો વૈરાગી હો.—રાજ૦ ૧૫
રાજ્ય છોડી સંયમ લીધો હો, ગર્દભાલી મુનિ પાસે હો,
એકાકી વિહાર આદર્યો હો, ચિત્ત કરી ઉલ્લાસે હો—રાજ૦ ૧૬
ક્ષત્રિ રાજર્ષિ ભેટીઆ હો, પુછે પ્રશ્ન તે વારે હો,
સંયતિ ઉતર આપતો હો, નિજ કાર્યને સારે હો.—રાજ૦ ૧૭
અનંત શક્તિ આત્મની હો, તે તો ધારી આલે હો,
આત્મ ગુણ નિહાળતાં હો, આત્મ દૂષણને ટાળે હો.—રાજ૦ ૧૮
વિશુંદ્ર સંયમ પાળતાં હો, કરતાં ઉગ્ર વિહારો હો,
જ્ઞાન લઈ મુક્તિ વર્યા હો, પામ્યા અવિચળ સારો હો.—રાજ૦ ૧૯
સુણી એહ ઉદંતને હો, દયા ધરમ જે ધારે હો,
સુખ તે પામી શાશ્વતાં હો, ટાળી કર્મ અપારે હો.—રાજ૦ ૨૦
હરિઆપુરિ ગછના પતિ હો, પુત્ર્ય રધુનાથ સ્વામી હો,
સજ્જાય તેહ પસાયથી હો, કીધી હર્ષ આરામી હો.—રાજ૦ ૨૧

પાપી જિવને શિખામણ.

(રાગ સિંધુ.)

પાપીકા જીવે પાછું વાળી નવ જોયું—એ ટેક,
અદ્ય આ દૈહિક સુખને સારૂ, અનંત સુખજ ખોયુંરે,—પા. ૧
માયા તો બહુ ખ્યારી લાગી, લાગી ખ્યારી નારી,
સુત, વિત્તની કીધી અતિશે, મનહા સાથે ચારીરે— પાપીકા. ૨
હાટ, હવેલી, મહેલ, મંદિરો, સુંદર ઘાટ અપારી,

મોહ, મમત્વને બાંધ્યા તેથી, અતિશય પ્રેમ વધારીરે.—પાપીડા. ૩
 દૈહિક માત્રજ સુખને સારું, કરતો પાપજ પાપી,
 જાપ જપે નિત અધર્મ કરે, પુણ્ય નાંખે છે કાપીરે.—પાપીડા. ૪
 વિષયી, લપટ લાંચનો લાલચુ, સાચો ધોરજ કર્મી,
 ધર્મ—કરણને કાંઈ ન સમજે, રે'તો માયામાં અધર્મીરે.—પાપીડા. ૫
 કયા દાનની વાત ન જાણે, જાણે ન ધર્મ કુરાગી,
 કામ ક્રોધમાં ઉદ્ભવ રેતો, વિષય વાંછા લાગીરે.— પાપીડા. ૬
 ભોગ વિષે તો આશક્ત અતિશે, રહે સદા સ્ત્રી સંગે,
 મ્હાન થકી પણ હલકાં કૃત્યે, માણે સુખ બહુ રંગેરે.—પાપીડા. ૭
 ન્યાય, નિતીનો પથ ન જાણે, આણે ન શુદ્ધજ બુદ્ધિ,
 હર્ષ ટકોરે રીસ કયાં વિણ, કરજો આતમ શુદ્ધિરે.—પાપીડા. ૮

અંતિમ—આધાર.

(રાગ રામશ્રી.)

એકરે દિવસ ભાઈ ચાલવું, છોડી સહુ સંસાર,
 કાળ આવેથી તે એકલું, નહિ કોઈ રાખનાર,— એકરે. ૧
 માત, પિતા, સગાં, બંધવા, પ્રીતિ ધરતાં તે હોય;
 સાથ આવે નહિ એ સમે, રે'તા સામુરે જોય— એકરે. ૨
 ગદ ગદ વાણીએ કામની, નાખે અશ્રુ અપાર,
 સંગ થવા તોએ ના કહે, ભલે કરતી પોકાર.— એકરે. ૩
 મિત્ર, સ્નેહ, બહાલા વિના, ક્ષણ રહી ન શકાય,
 અતે ભોગાં તહોયે આવવા ચિત કો નવ થાય.— એકરે. ૪
 માયા, કાયા સહુ કારમી, બુઢો આ પરિવાર,
 સત્ય ધર્મ જીન દેવનો, બીજો કોણ આધાર,— એકરે. ૫
 સત્ય સુંખ જીવ પામવા, મોહ નિંદથી જાગ.
 હર્ષ આણી, પ્રાણી લે ભજ, પ્રભુ શ્રી વિતરાગ.— એકરે. ૬

કુર્ણિકનો રાજ્ય લોભ.

(રાગ—સિંધુ.)

કીયારે ભવતું વેર કયુત આ તે વાળ્યું? એ ટેક.
 તારા જનકને પિંજર નાખી, પેટજ માફ આજ્યુંરે— કીયારે. ૧
 આવું કરતાં તુજને પાપી, લાજ ન આવી કાંઈ,
 બુદ્ધિ કુબુદ્ધિ તહે ઉપજવી, રાજ્ય લોભે લલચાઈરે.— કીયારે. ૨

ગભેં આંચો, તું મુજ જ્યાંરે, તેની શું વાતજ કેવી,
તુંજ પિતાનું માંસજ માંગ્યું; બુદ્ધિ તેં એવી કીધીરે.— કીયારે. ૩
પાપીષ્ઠ તારો જનમ થાતાં, રીસ ચઢેલ અપારી,
ઉકરડે તુજને નખાંચો, દુષ્ટ પુત્ર મેં ધારીરે.— કીયારે. ૪
શ્રેણિકરાયે વાતજ જાણી, તુર્ત તુને મંગાવ્યો,
પુત્ર પ્રતિ અતિ હેતજ આણી, અતિ તને હુલરાવ્યોરે.—કીયારે. ૫
સ્નેહ આવો તુજ ઉપર રાખ્યો, ત્યારે આવું કીધું,
ફીટ, ફીટ ! હો પાપીષ્ઠ તુજને, કલંક ફળને દીધુરે.—કીયારે. ૬
આવું સમજ મેં તો તુજને, ચેલા નાખી દીધો,
તુજ પિતાએ સ્નેહે તુજને, તોએ મોટો કીધારે.— કીયારે. ૭
હર્ષ ધરે શું તું મુજ પાસે, તાતને પીંજર નાખી,
લાજ મરે છું તુજ થકી હું, વાત સુણતાં આખીરે,— કીયારે. ૮
નિજ પિતાનો સ્નેહ ન જાણ્યો, રાજ લેવાને ધાયો,
સ્વાર્થ થકી તહેજગમાં પાપો, અપચશ અધિકો પાયોરે.—કીયારે. ૯
દુષ્ટ ! દુર્ગુણ તું થા અહીંયાંથી, શું તુજ મુખ ખતાવે,
અપકૃત્યો સહુ તારાં દેખી, દુઃખજ મુજને થાએરે.— કીયારે. ૧૦
અપ્રિય વાચા સુણી માતાની, કુણીક ત્યાંથી જાએ,
કરવા બંધન મુક્ત પિતાને, દોડતો તે તો આવેરે.— કીયારે. ૧૧
આવતો પાસે પુત્રજ દેખી, શ્રેણિક મનમાં બીધો,
તાલ—ફૂટ મુદ્રિકા મુખે, ચૂસી કાળજ કીધારે,— કીયારે. ૧૨
સ્વાર્થ જૂઓ આ દુનિઆ કેરો, કોઈ તણું નવ કોઈ,
હર્ષ ધરી મન શોધો મુખને, જગની રચના જોઈરે.— કીયારે. ૧૩

પરછિદ્રો નહિ જોવા વિષે.

(રાગ માઠ)

જૂઓ જૂઓ વિચારી, પ્રત્યક્ષધારી, સહુ નરનારી, મનુષ્યકેરો સ્વભાવ;
એતો છે દુઃખકારી, કલેશ વધારી, કરે ખુવારી, મનુષ્ય કેરો સ્વભાવ.
જૂઓએ ટેક.

આપ અવગુણ તે નહિ દેખે, પર દુર્ગુણ દેખાય.
નિજ કુબુદ્ધિ નહિ વિચારે, અન્ય કુબુદ્ધિ જાણાય;
એવો એક વિચારી, છે દુઃખકારી, મનુષ્ય કેરો સ્વભાવ. જુઓ-૧
પ્રાતે કર્યું તેતો સધળું સીધું, અવળું પરતું જાણાય;

નિજ વાંકને પોતે ન લેખે, પારકો વાંક ગણાય;
 તેથી કલેશ વધારી, કરે, ખુવારી, મનુષ્ય કેરો સ્વભાવ. જૂઓ ૦-૨
 પર શિખામણુ દેવાને કાળે, અતિ પ્રકુલ્લિત થાય;
 આપ શિખામણુ કદિ ન લાગે, કરે જો ક્રોડ ઉપાય;
 એવો છે રીસ કારી, કર્માનુસારી, મનુષ્ય કેરો સ્વભાવ. જૂઓ ૦-૩
 અકૃત્યો પોતાનાં લેયે, તોપણ માને શુદ્ધ;
 અન્ય કૃત્યો જે સારાં યોગી, તે પણ લેખે વિરુદ્ધ;
 એવા દુર્ગુણુ ધારી છે કષ્ટકારી, મનુષ્યકેરો સ્વભાવ. જૂઓ ૦-૪
 નિજ અજ્ઞાનતો નહિ ખસેડે, પરને જ્ઞાન કરાય.
 આપણી ભુલતો કદિ ન ભાસે, તે અવગો થાય;
 એવો છે અવિચારી, પાપનો કારી, મનુષ્ય કેરો સ્વભાવ. જૂઓ ૦-૫
 પર દુર્ગુણો, પારકી નિંદા, કરવા તત્પર થાય;
 નિજ અવગુણુ શોધવા સારૂ, ચિત્તને ના જોડાય.
 તેવો આલસ્યધારી, રહે છે ભારી, મનુષ્ય કેરો સ્વભાવ, જૂઓ ૦-૬
 અનંતો ભૂલો માણસ કેરી, કે'તા ન આવે પાર,
 લાજ મુકીને ભૂલો સહ મ્હાલે, સાચો દુષ્ટ ગમાર,
 એથી આનંદ ધારી, રહે અપારી, મનુષ્ય કેરો સ્વભાવ. જૂઓ ૦-૭
 સમજી સૌએ મનથી ભાઈ, ધારો શુદ્ધ આચાર;
 આપણી જાતે આપણું દેખો, સુણીને હર્ષ વિચાર,
 તેથી સૌ સુખકારી, થાશે આવારી, મનુષ્ય કેરો સ્વભાવ. જૂઓ ૦-૮

જીવને શિખામણ.

(છે રચના એ સહુ ન્યારી—એ રાગ.)

લે સમજી ચિતની માહિ, શું રહ્યો જીવ મુંઝાઈ. (૨) એ ટેક.

નહિ માત અને તવ તાત,
 નહિ સગાં, સ્નેહિ ને બ્રાત;

જાવું છોડી એકાકી શું રહ્યો ૧

જો યૌવન—સંચિત ખાલા,

રૂપ, ગુણ થકી જ રસાલા;

પણ અંતે તજે સગાઈ, શું રહ્યો ૨

હોય સગાં, સ્નેહિને મિત્ર,

પૂર્ણ પ્રેમ ભરેલ પવિત્ર;

પણ આખર નવ મિત્રાઈ, શું રહ્યો ૩

છે અનિત્ય આ સહુ માયા,	
બસ વાદળ જેવી છાયા;	
જાતાં નવ વાર જરાઈ, શું રહ્યો	૪
બહુ શોભિત સુંદર ઘાટ,	
હોએ મંદિર ને હાટ;	
પણ સુતું મસાણે જાઈ, શું રહ્યો	૫
શા કાજ કહે છે મારે,	
ધન-સંચય કરો અપાર;	
નહિ અંતે કામતું કાંઈ, શું રહ્યો—	૬
દેખી ધન કેરો આધ,	
શું પ્રાણી ધરે તેમોહ;	
નહિ સંગ કરેજ જરાઈ, શું રહ્યો—	૭
કદિ સજ્જન સો પરિવાર,	
ભલે કરે પ્રેમ અપાર;	
પણ સાથ ન આવે ભાઈ, શું રહ્યો—	૮
જે કહે પ્રાણી તું મારા,	
તે નહિ તુંજ થાનારા.	
યા હર્ષ થકી એકાન્તી, શું રહ્યો	૯

જીવને શિખામણ.

(રાગ—સિંધુ.)

વિચારી જોને કાળ અનંતો તું રહ્યો; એ ટેક.
 દુઃખ ભુખને તરસ વેઠી, મહા દુઃખ તેં લહ્યોરે.— વિચારી. ૧
 સુદમ અને નિગોદની માંહિ, કષ્ટ ઘણું તું સહિયો;
 અણુ જેટલા અવકાશ માંહિ, અનંત ભવતું રહ્યોરે.—વિચારી. ૨
 સંકેશ ત્યાં તો બહુ વેઠી, શક્તિ વિનાજ અભાવે,
 તે દુઃખ કેઈ વર્ણન કરતાં, પાર નહિ કો પાવેરે.— વિચારી-૩
 પૃથ્વી પાણી અગ્નિ વાયુ, સત્વપણે તું ફરીયો,
 કષ્ટ તણો તું પુંજજ પામી, કાળ અનંતજ ઠરીયોરે.—વિચારી. ૪
 દ્વિ, ત્રિ, ચૌરે દ્વિ કેશ ભવમાં, મહા દુઃખો તે લીધાં,
 મુખ ન સ્વપ્ને ત્યાંહિ દીડું, કર્મો એવાં કીધારે.— વિચારી. ૫

નિરય માંહિ અસંખ્ય વેળા, કષ્ટ અસહ્ય તું પામ્યો,
મહા રૌ શૈવની પીડા લઇને, ઘણાજ કાળ તું જામ્યોરે.—વિચારી. ૬
પશુ અને પક્ષિનઃ દેહે, છેદન, લેદન ભારી;
મહા વ્યથા તે સૌની સહીને, આવ્યો માનુષ અવતારી.—વિચારી. ૭
કર્મો અનંતાં ક્ષીણ થવાથી, મનુષ્યભવ આ લીધો,
ઉત્તમ કુળ અવતાર પામી પણ, આતમ કામ ન કીધોરે—વિચારી. ૮
ક્યાંથી આવ્યો, ક્યાં હું જવાનો, તે તણી બ્રાંતિ ન આવી,
ભોગ તૃષ્ણામાં ઉંચે ખુડ્યો, આશા અધિકી લાવીરે,—વિચારી. ૯
રૂઠો આ નર દેહજ પામી, કેમ તું નાખી દીએ,
પસ્તાવો પાછળથી થાતાં, ખીણ વાર લીએરે.— વિચારી. ૧૦
તેથી શાણા આત્મા કાળે, કાંઈક સમજ કરીએ;
દર્ષ કહે ભવ—ચિંતા ટળવા, આતમ—ચિંતા ધરીએરે.—વિચારી. ૧૧

નારીપરનો મોહ ત્યાગવા વિષે.

(રાગ માઢ.)

લેને અંતર ઉતારી, મન વિચારી, છે ઘણી સારી; સુણો શિખામણ સાર,
થાશે તે હિતકારી, જુઓ આવારી, લેને સ્વીકારી, સુણો

લેને અંતર એ ટેક. ૧

નારી સાથે સ્નેહજ કરતાં, થાશે તે દુઃખ અપાર,

નાશ થશે નિજ સુકૃત્ય કેરો, પડશે અતિથય માર.

થશે કષ્ટ અપારી, જાણો આવારી, સુણો શિખામણ સાર.

લેને અંતર.—૨

નારની ટોળી નાગણ જેવી, જાણો મહા વિકરાળ;

કાળ સમી નર દેહને તેતો, કરશે અતિ બે હાલ.

માટે કાંઈ વિચારી, ત્યો ચિત્તધારી, સુણો શિખામણ સાર.—

લેને અંતર. ૩

કાનજ રૂપે કામની જાણો, દેખિત સુંદર ધાટ;

શિતળ છાયા—સ્નેહ થકી તે, વાળતી સૌનો દાટ.

જાણો દુર્ગુણ ધારી, આ સહુ નારી, સુણો શિખામણ સાર.

લેને અંતર. ૪

વચન રૂપી સુગંધ લેવા, જાણો જો તેહની પાસ;

વિષય રૂપી વિષ ચઢાવી, કરશે તમારો નાશ.
તેવી છે દુર્વિકારી, અહનિશ નારી, સુણો શિખામણ સાર.
લેજો અંતર. ૫

કંઠપં રૂપી અગ્નિ થકી તો, વ્યાપિત તેહનો દેહ;
સંગ કર્યાથી નર તણો વળી, નિશ્ચે આણે છેહ.
માટે સમજ આવારી, તણ ઘો નારી, સુણો શિખામણ સાર.
લેજો અંતર. ૬

પ્રેયસી પ્રેમનું પાત્રજ પેળી, આણે મન ઉત્સાહ;
વૈરાગ રૂપી વન્હિ માટે, જાણુ તે વારિ-વાહ.
કેવું તે દુઃખકારી! સમજો વિચારી, સુણો શિખામણ સાર.
લેજો અંતર. ૭

રાક્ષસી પેઠે નારી જાણો, ચુસે છે નરનું રક્ત,
તન, મન તેનું ક્ષણમાં હરતી, રેતો જે આશકત;
તેથી મોહ ઉતારી, રહો આવારી, સુણો શિખામણ સાર.
લેજો અંતર. ૮

નારી તણી જે પ્રીતિની રીતિ, ભીતી ભવની ધાર,
મૃત્યુ અને ભવ-દુઃખ કારિણી, જાણી દર નિવાર.
અને ત્યાગી નારીને, એકાન્ત ધારી, સુણો શિખામણ સાર.
લેજો અંતર. ૯

ચપળા સમ ચપળાક્ષી જાણો, છોડો તેહથી ખ્યાર;
વિરતિ લેવા વિરક્ત થાજો, સુણી હર્ષ વિચાર.
એમ મોહ વિચારી, કમો નિવારી, સુણો શિખામણ સાર.
લેજો અંતર. ૧૦

મોહ ભયો સ્નેહ.

(રાગ રામેશ્રી.)

સ્નેહિ સંખંધ હું શું કહું; સ્નેહ અપાર;
સ્નેહિ સ્નેહ વિચારતાં, ન ગમે દૈવીક સાર,
સ્નેહિ સંખંધ હું શું કહું. એ ટેક. ૧
સ્નેહિ અંતર વાલો ઘણો, સ્નેહિ સુખનું સ્થાન;
સ્નેહિ વિના તે યજ યજો, પામે દુઃખ આ પ્રાણ. સ્નેહિ સંખંધ. ૨

સ્નેહિ અરે ચિત્ત સાંભરે, વિરહ લાગે અનંત,
 શાંત પડે નહિ તું વિના, મન આ દુર્દુત. સ્નેહિ સંખંધ. ૩
 સ્નેહિ તણો મોહ લોકમાં, છે અલૌકિક ભ્રાત,
 વર્ણુન શું કરું તેહનું, પામું ન ક્ષણ શાંત. સ્નેહિ સંખંધ. ૪
 સ્નેહિ ખરો સુખદા સદા, ખ્યારો આતમરામ.
 સ્નેહિ શ્રમિત આ મન તણો, સાચો હર્ષ વિશ્રામ, સ્નેહિ સંખંધ. ૫

વિચારીને બોલવા વિષે.

(રાગ માઠ)

ખોલો ભાષા વિચારી, હિત વધારી, બુદ્ધિ સુધારી, ધારો શુદ્ધ વિચાર,
 થાએ તે ગુણકારી, નાવે નહારી, ચિત્ત સુધારી, ધારો શુદ્ધ વિચાર.
 ખોલો એટક-૧

કટુક વાણી બોલ્યાથી ગ્રાણી, પાપનો પુંજ ચણાય;
 અઘ વધે, વળી પુન્ય ઘટે, પછી દુષ્ટ જન તે જણાય;
 એવી તે દુઃખકારી, ત્યાગો વિચારી, ધારો શુદ્ધ વિચાર. ખોલો-૨
 ચમરેંદ્રજો કટુક બોલ્યો, શકેંદ્ર કેરી પાસ;
 શકેંદ્રે ઉપયોગથી જાણી. આખો અતિશય ત્રાસ,
 તેમ ભવ દુઃખકારી, વેણુ છે ભારી, ધારો શુદ્ધ વિચાર. ખોલો-૩
 સંતાપકારી ભાષા બોલ્યાથી, પરજન મન પીડાય;
 શોક અતિશે તનમાં વ્યાપે, કલેશ અતિ મન થાય.
 શાને કરવાં આકારી, કામો ભારી ? ધારો શુદ્ધ વિચાર. ખોલો-૪
 વાક્યો તીક્ષ્ણ વદીને રોાનું, કરતો જે અપમાન;
 સાન વિનાના નરની પેઠે, પામે ન કે સ્થળ માન,
 એવું અંતર ધારી, વાચા સુધારી, ધારો શુદ્ધ વિચાર. ખોલો-૫
 વિષમ વાક્ય વહોના કોઈ, રાખી મન વિચાર,
 સુલભ બોધી થઈને ભાઈ, કરજો પ્રિય ઉચાર,
 તેથી ભવ સુધારી આત્મ ઉદ્ધારી, ધારો શુદ્ધ વિચાર. લેજો-૬
 સમજી શાણા વિચાર લાવી, તજો પરઉપકાર;
 નિજદુઃખ તે પરદુઃખ જાણો, સુણીને હર્ષ વિચાર,
 એમ જ્ઞાન વધારી, ધર્મ સંભાળી, ધારો શુદ્ધ વિચાર. લેજો-૭

મોહમય પ્રેમ.

(ગાડી આવી ગુજરાતઠા એ રાહ.)

મોહ છે કર્મ વિશાળ, મોહથી ચેતીરે ચાલો;
મોક્ષને ચૂકાવનાર, મોહથી ચેતીરે ચાલો. મોહ છેઠાએટક.
દુનિયામાં તો દેખતાં, દેખું ન કાંઈ વિશેષ,
વિશેષતા તે પ્રેમની, જેણે વશ કીધું વિશ્વ અશેષ. મોહથી
મોહ છેઠા—૧

અશેષ આ દુનિયા વિષે, પ્રેમ મહી મજબુત;
પ્યારી-પાશ નખાવવા, જેણે નામ સ્થપાવ્યું તે દૂત.
મોહથી મોહ છેઠા—૨

સત્યકી મહા વિદ્યાધરની, શૂરવીર હુશિયાર;
પ્રેમે તેને પાડીયો, પ્યારી સાથ કરાવી તે પ્યાર.
મોહથી મોહ છેઠા—૩

ઉન્નયની અવનિ પતિ, મુંજ મહા ભુપાળ.
તેના પણ જૂઓ વળી, પ્રેમે કીધા તે કેવા હવાલ.
મોહથી મોહ છેઠા—૪

લિલા દિનતાથી બધે, માગી થઈ કંગાળ;
થરથર અંગો કંપતે, નેમઝરતે આંસુ અસરાલ.
મોહથી મોહ છેઠા—૫

દિવહાના પૃથુરાજને, જેનું નેર અમાય;
સામે નવ થઈ શકે, જેનો નેતાં તે પ્રબળ પ્રતાપ.
મોહથી મોહ છેઠા—૬

સંયુક્તાના પ્યારમાં. તેને પણ વશ કીધ;
ચક્ષુ-હીણ કરાવીયો. જેણે મરણ અકાર્ય તે દીધ.
મોહથી મોહ છેઠા—૭

પ્રેમે જગમાં જનમીને, શુંશું ન કીધાં કામ;
કોના કામ ન તોડીયા, કોના રાખ્યા તે અવિચળ ધામ.
મોહથી મોહ છેઠા—૮

સમજન સમજ મોહને, છોડો પ્રેમી આશ;
હોએ હર્ષ વધામણાં, વેગે પામે અવિચળવાસ.
મોહથી મોહ છેઠા—૯

શ્રી ભવપ્રપંચ નાટક.

અરણિક મુનિવર ચાલ્યા ગાયરી—એ રાગ.

જીવડા ભવનાટક નિજ ભાળીએ, પર નાટક નવિ ભાળો રે;
 નિજ પગ નીચેરે આગ નિહાળીએ, ડુંગર દવ ના નિહાળોરે ૭૦૧
 નાટકશાળા રે ચૌગતિ જાણીએ, કર્મરાય સુતધારોરે;
 તૃષ્ણા નદીએરે જગ ભરમાવીયો, વિદુષક મોહ વિકારોરે. ૭૦ ૨
 રાગદ્વેષ પડહા ઘડી ઘડી પડે, આશ્રવ દોર પ્રભાવેરે;
 ભવમંડપમાંરે નાચે પ્રાણિયા, વિધવિધ વેષ ભજવે રે. ૭૦ ૩
 કોઈ ભવ નાટક ભજવે પ્રાણિયા, કોઈ ભવ નાટક જોતારે,
 ઉલટ પલટ ભવચક્ર વિષે ભમે, ક્ષણ રાચે ક્ષણ રોતારે. ૭૦ ૪
 ચાર કષાયરે પાયા પાપના, ભવ રૂપિ ભવન ના જાણોરે;
 પ્રાણી વિલાવંરે તે મંડપ રમે, રમે સ્વભાવં સુ જાણોરે. ૭૦ ૫
 એમ ભવ નાટકમાં જીવડો ભમ્યો, ભજવ્યા વેષ અનેકરે;
 માત પ્રિયા થઈ પુત્ર પિતા બન્યો, માન રહ્યો ન વિવેકરે. ૭૦ ૬
 એક ઘર છપ્પન પર ભુગળ બજે, એક ઘર કુટી ન કોઠીરે;
 એક પગપાળેરે એક ગજ શિર ચડે, ધર્મ કર્મની ન ડોઠીરે. ૭૦ ૭
 એક રોગી સુખ માખી બણબણે, એક ભોગીને નિરોગીરે;
 વાવ્યા ખીજ તેવા કૂળ પામીએ, જાણે અનુભવ યોગીરે. ૭૦ ૮
 ક્ષણ એક રાત્રે ક્ષણમાં રાંકડો, સુખ દુઃખ કર્મ પ્રભાવેરે;
 હરખ શોક જ્ઞાની મન નવિ ગણે, સંપત અધિર સ્વભાવેરે. ૭૦ ૯
 ભવ નાટક ભાળે જે ભવિ જના, પરભાવે નવિ રાચેરે,
 આંકળચંદ્ર સ્વભાવે જે રમે, ભવનાટક નવિ નાચેરે. ૭૦ ૧૦

મન મમરાની ભ્રાન્તિ.

પિતા શું માનવનો અભિમાન પલકમાં—એ રાગ.

અરે જીવ ભમરા બૂઝ્યો ભાન, ભમ્યો ભવરાનમાંરે,
 ખરેખર નાચ્યો નટ નાદાન, ન થાક્યો તાનમાંરે.

માન શુભતાનમાંરે.

અરે જીવ ૦

જળ તરંગ ઉછરંગ ખલકમાં, આ....આ....આ....રે ખરે,
 ચળ વાહળ વિખરાય પલકમાં, આ....આ....આ....રે....ખરે;
 માયામાં મસ્તાન. અરે જીવ ભમરા ૦ એ ટેક.

સાખી.

સંસાર સર આશા કમળમાં કેદ મધુકર જીવડો,
ચિંતે કરી પ્રભુ પ્રાર્થના છુટું હવે બાનુ ચડયો;
પણ કાળ ગજ નલિની ઉખેડી આવત ભમરો રડયો.
હત ભાગ્ય હાયો તેમ માનવ હારશે ભવ બાપડો.— જીવ૦
ઉધાન જળધિ પાન પી'પળ વિખરાતાં શો વાયદો,
જીવતર યથા જીવ જાણજો એ કાળ કુદરત કાયદો;
ભજ પ્રાણિયા અરિહંતને ને વૈદ્ય ભવ રોગો હણો,
આ છંદ સાંકળચંદ મહાવીર મંડળી હરખે ભણો.— જીવ૦

મન મરકટને હિતશિક્ષા.

પ્રભાતિયું ઝુલણા છંદ.

ચેત તું ચિતમાં આતમાં, પ્રાણ પરલોકનો છે વિહારી,
બાજ તેતરપરે ફાળ તારી ભરે, કાળપણ ફાળ દે રાત દા'ડી,
અથિર તનધન ગણો અથિર સુખ સાધનો, અથિર સંસાર આ સિંધુખારો,
જાગ્ય તું જાગ્ય તું જીવ નિદ્રા તજી, પ્રહસમે ધર્મનો મર્મ ધારો. ૧
જીવવું વર્ષ શત આયુ કલ્લોલવત, લોભનો થોભ નહીં કોઇ કાળે;
સમયમાં ના સજો અંતમાં શું ભજો, વાત પિત કફ વિષે નાડ્યાલે;
વ્યાધિની વેદના શુદ્ધ નહી ચેતના, તે સમે નવ ગમે ધર્મ સારો. જી૦ ૨
અંધ નગરી ફરે દાર કરના ચહે, બાજ આવે જતાં દાર પાસે;
એમ ભમતાં જડયો સ્હેજ આવી ચડયો, મનુષ્ય ભવ દાર આ વાર ભાસે
રંક હાથે ચડયો રત્ન ચિંતામણી, રાગવશ કાગનો હોય ચારો. જી૦ ૩
જીવ નટ નાચિયો નાચ ભવ ભવનમાં, તદપિ નહીં વિરમ્યો કોઇ વેળા
ચાર ગતિ વેદના છેદના ભેદના, સ્વજનના વિરહને થાય મેળા;
માત પુત્રીપણે પુત્રી દારાપણે, ઉલટ ભવચક્રનો ભેદ ન્યારો; જી૦ ૪
કયાંથી અહીં આવવું પ્રાણિયા કયાંજવું, શું કર્યું બાજ શુભકામ જીવે,
એમ ધરી ધારણા પાપથી જે હઠે, ભવ તટે જઈ સુધા સ્વાદ પીવે.
જ્ઞાનની વાતમાં રાગ પરભાતમાં, સાંકળે સાંકળ્યા આ વિચારો. જી૦ ૫

કાયા અને જીવનો સંવાદ.

ચેત તો ચેતાવું તનેરે, પામર પ્રાણી—એ રાગ.

કાયા જીવને કહે છેરે આ પ્રાણપતી,
લાડ તો લડાવ્યાં સારાં કદી ન કર્યો દુકારા;

આજતો રીસાણા પ્યારારે,	ઓ પ્રાણુપતી.	૧
લેળા બેસીને જમાડી બાગ બગીચાને વાડી;		
ફેરવી બેસારી ગાડીરે.	ઓ પ્રાણુપતી.	૨
અત્તર કુલેલ ઘોળી, કેસર કમુંબા ઘોળી;		
રમ્યા રંગ રસ રોળીરે,	ઓ પ્રાણુપતી.	૩
શણગારતો સજવી; આભૂષણોને પે'રાવી;		
મોજ મુજને કરાવીરે,	ઓ પ્રાણુપતી.	૪
રોજ તો હરીને રહેતા, પાણી સાટે દૂધ દેતા;		
આજ મોન ધારી બેઠારે.	ઓ પ્રાણુપતી.	૫
સન્નજનની એવી રીતિ, જેની સાથે કરે પ્રીતિ;		
વગડે ન મૂકે રોતીરે,	ઓ પ્રાણુપતી.	૬
કરું છું હું કાલાવાલાં, મુજને ન મૂકો વહાલા;		
સાથે રાખોને છોગાળારે.	ઓ પ્રાણુપતી.	૭

રાગ ઉપરનો પદ ૨ જુઃ

જીવ કાયાને સુણાવેરે, ઓ કાયા ભોળી,		
કાયા તું કમણુગારી, પાશમાં પડયો હું તારી,		
પ્રભુને મૂક્યા વિસારીરે.	ઓ કાયા ભોળી.	૧
તારી સાથે પ્રીતિ કરી, જરી ન બેઠો હું ઠરી;		
પાપની મેં પોઠ ભરીરે.	ઓ કાયા ભોળી.	૨
ઘણી વાર સમજવી, હઠીલી ન સાન આવી;		
મુજને દીધો ડુબાવીરે.	ઓ કાયા ભોળી.	૩
નીતિનો પ્રવાહ તોડયો, અનીતિનો પંથ જોડયો,		
સન્નજનનો સંગ છોડયોરે,	ઓ કાયા ભોળી.	૪
સદગુણ ને નિવાર્યાં, દુર્ગુણ ને વધાર્યાં,		
કથન ન કાન ધાર્યોરે.	ઓ કાયા ભોળી.	૫
આત્મમાં તું ચિદાનંદી, કાયા તું દીસે છે ગંદી;		
તારી સંગે રહ્યો મંડીરે.	ઓ કાયા ભોળી.	૬
સોળતે અસર આવે, લસણનો સંગ થાવે;		
કસ્તુરી મુગધ જાવે રે.	ઓ કાયા ભોળી.	૭
બગડયો 'હું' તારી સંગે, રમ્યો પર રામા રંગે;		
કુહાં કૃત્ય કીધાં અંગેરે,	ઓ કાયા ભોળી.	૮

પારકી થાપણ રાખી, આળ ઓર શિર નાંખી;	
બુઢી મેતો પુરી સાખીરે, ઓ કાયા લોળી.	૬
પ્રાણ પાંજરામાં પ્યારી, રહ્યો છું કરાર ધારી;	
કાયા નાવે કોઈ લહારીરે, ઓ કાયા લોળી.	૧૦
મારો છોડો છોડો કાયા, કારમી લગાડો માયા;	
તારાથી લોળા ઠગાચારે, ઓ કાયા લોળી.	૧૧
કાયાની માયાને છોડી, શુકરાજ ગયા ઉડી,	
પ્રાણ પાંજરાને ત્રોડીરે, ઓ કાયા લોળી.	૧૨
અનીતિના કામ તજે, નિંદા તણ પ્રભુ બજે;	
સાંકળાની શિખ સજેરે, આ કાયા લોળી.	૧૩

આશાની અભિલાષા.

(રાગ—કારી.)

વિરમે ન વન્હિ આશા, ઈંધન ધનની પિપાસા; વિરમે ન૦ ૧
આશા અગનિ ધન ઈંધનથી, તુસિ ન પામે પિપાસા;
જો સંતોષ જળે ન પુઝાયે, ભસ્મ કરે ઘરવાસા;
કંઠણુ એ કર્મ તમાસા. વિરમે ન૦ ૧

શત સહસ્રે લખ કોટિની આશા, રાજ્ય મળે તોય આશા;
સદા જુવાની આશા બાધનિ, જીવને ઘડપણ જાસા;
પડે પછી ઉઘા પાસા. વિરમે ન૦ ૨

માય ન સાગર દ્વીપ નગ ભૂમી, થાય ન ગયણે સમાસા;
અમલ અખિલ આલમમાં એનો, જ્યાં ત્યાં આશા નિવાસા;
વધે ધન વધુ અભિલાષા. વિરમે ન૦ ૩

અંગ ગલિત શિર પળીત હંત વિણુ, ખાવાના હોય સાંસા;
વકે વળે વપુ નેત્ર નાક મુખ, ચૂવે તોય અતિ આશા;
પ્યાસ તક આશા પ્યાસા. વિરમે ન૦ ૪

આશા મોહરાયની બેટી, લધુ ગુરૂ જન તસ ઢાસા;
રહે વિરક્ત વીરલ તસગુણના, સાંકળઅંદ રચે રાસા;
મુખી સંતોષી નિરાશા. વિરમે ન૦ ૫

અનિત્યતા દિગ્દર્શન.

હાલ થઈ અતિ હાનિ—એ રાગ.

રહું અમર ન કોઈ ભરી, કરે શીદ મારામારી? રહું ઠેક.
 બાળ કાળ જીવ સરલપણથી, વ્યતિત કરે સુખવાસ;
 પછી વિદ્યાબ્યાસ પિપાસ, (૨) વિનોદ વિદ્યાસ. મસ્ત ચારી....રહું.
 તરણપણે જર જમીન જોરની, લાલચમાં લપટાય;
 કરી પ્રપંચ મન મકલાય, (૨) પ્રભુ ન લજાય. મોહ ભારી....રહું.
 વૃદ્ધપણે મન ગાત્ર ગળે પણ, આશા નદી ઉભરાય;
 અંતે તે ભવોદ્ધધિ માંદા, (૨) વિલય થઈ જાય. ગતિ ન્યારી....રહું.
 ક્ષણમાં ભસ્મ થનાર પતંગિયો, કેમ ઉડે આકાશ;
 ચળકે કુશળિંદુ પ્રકાશ, (૨) નિમીષમાં નાશ. થાય વારી....રહું.
 વાસ્તવિક સ્થિતિ જીવની એવી, પડે ન પાર ઉમેદ;
 પણ મોહ કષાયથી ખેદ (૨) કરે છળભેદ. રાત દા'ડી...રહું.
 જીવનરેખા ચંચળ જાણી, ભજ પ્રભુ નામ અખંડ;
 કર સુદૃઢ સાંકળચંદ (૨) સદા આનંદ. લહા ભારી....રહું.

ઉપાર્થીમય કફનાં.

ચોપાદ.

પૂર્વે એક યવનનું રાજ, જલમ જીલમ તણું સામ્રાજ્ય;
 પ્રાંત પ્રાંતના હાકમ કીધ, અધિકાર સૌ તેને દીધ. ૧
 પડ્યો એક મોટો દુષ્કાળ, ખેડુત વર્ગ થયો કંગાલ;
 ભરી શકે નહિ મહેસુલ કેય, કોપ્યો હાકમ તાતો હોય. ૨
 આણ્યા ખેડુત બાંધી હાથ, આણ્યો એક સન્યાસી સાથ;
 દોરીને લીધા દરબાર, મારે બહુ મુદ્દગરનો માર. ૩
 ખેડુત કહે દુઃખ વાદળ ધસ્યું, સત્તા આગળ શાણુપ કીશ્યું;
 બધા રડે સન્યાસી હસે, હાકમને મન કોતક વસે. ૪
 સન્યાસી તું સાચું જોલ, હાકમ કહે કેમ હસે અતોલ ?
 કહે સન્યાસી ન્યાય ન નામ, પખાલ વાંક પાકાને હામ. ૫
 વાંક ન મારો હું છું વાંક, આ કફનીનો સધળો વાંક;
 છતાં વાંક વિષુ શિદ્યા થાય, હસવું આવે તેથી રાય. ૬

સુણી હાકમ મન અચરજ થાય, કહો કફનીનો મહિમા ભાય;
તવ સન્યાસી કહે સાક્ષાત, સુણજ્યો આ કફનીની વાત. ૭

મહાધૈતા-શું કહું કથની મારી રાજ—અ રાજ.

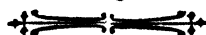
કફનીએ કેર મચાવ્યો રાજ, કફનીએ કેર મચાવ્યો;
મને ભવનાટકમાં નચાવ્યો રાજ, કફનીએ ૦ ટેક.
સન્યાસી હું નગર નિવસી, જન પરિચયથી ઉઠાસી.
ધ્યાનનો ભંગ થવાથી ત્રાસી, પહાડ ઉપર ગયો નાસી રાજ. ૩૦ ૧
એક ગુફાનો આશ્રમ કીધો, ફળ પત્ર ફુલ ખાઉં ભાવે;
એકાંતે ધરે ધ્યાન પ્રભુનું, ત્યાં વિધિ વાંકો થાવે રાજ. ૩૦ ૨
એક દિન મારી કફની કાપી, ઉંઢરડીએ બેઠેર વાળ્યું;
તસ રોધે તન રક્ષણ અર્થે, બિલ્લીનું બચ્ચું મેં પાળ્યું રાજ. ૩૦ ૩
મંજરીની ગંધે ઉંઢરડી, ભય ભાળીને ભાગી;
એક ઉપાધિ મટી તન પાછળ, બીજી ઉપાધિ જાગી રાજ. ૩૦ ૪
કાખમાં ઘાલી સાંજ સવારે, જઉં હું નિત્ય દૂધ પાવા;
તલેટીએ ભરવાડ વસે તે, હે દૂધ જાણી ખાવા રાજ. ૩૦ ૫
જાતાં વળતાં કાળક્ષેપથી; આહરને દયા આવી;
ગાય ઉપાધીમય એક આપી, થાય ન મિથ્યા ભાવી રાજ. ૩૦ ૬
ગાયને ખાવા ચારો જોઈએ, ખેતર પંચે આપ્યું;
હળ કોઠાળી સાધન જાણ્યાં, દાટ્યું મેં આપનું દાપું રાજ. ૩૦ ૭
રાત દિવસ મહા યત્ન કરીને, ખેડ ખાતર કરી વાળ્યું;
કણબીજ ખેડ્યાં ધ્યાન ભૂલ્યો હું, ધ્યાન ખેતરનું મેં ધ્યાળ્યું રાજ. ૩૦ ૮
ભીખ દુકાળ પડ્યો આ વરસે, પાશેર જાત ન પાકી;
ચાર થઈ તે ગાયે આધી, મહેસુલ રહી ગયું ખાકી રાજ. ૩૦ ૯
ગાયને બિલ્લી નાશી ગયાં બે, કફનીને હું પકડાયાં;
વાંકે નથી કાંઈ મારો સાહેબ, હું નિર્દોષ છું રાયા રાજ. ૩૦ ૧૦
કફનીની ફૂડી માયામાં, માર મેં ખાધો ભારી;
યોગ ધ્યાનને ભાન ભૂલ્યો હું, ધિક્ક માયા ગોઝારી રાજ. ૩૦ ૧૧
જા કફની હવે કામ ન તારે, હવે દિગમ્બર થઈશું;
તજી સંસારની ફૂડી માયા, પ્રભુને શરણે જઈશું રાજ. ૩૦ ૧૨
સન્યાસીની વાત સુણીને, હાકમ વિસ્મય પામ્યો;
ખેડુત સન્યાસીને છોડ્યા, ચિંતા ત્વરૂપ નિરામ્યો રાજ. ૩૦ ૧૩

છોટી કફનીની મોટી ઉપાધિ, બગડી બાવાની બાલુ;
સાંકળચંદ સંસાર ઉપાધિ, કોડ ગમે રહી ગાલુ રાજ. ક૦ ૧૪

માહાવીર સ્તુતિ.

આધવલ સંદેશો કેળે મારા રયામને—એ રાખ.
એક અરિહંત કેરો મારે આશરો,
ળીજી સર્વે દીસે આળપંપાળ ને;
માહાવીર નામ હવું મંગળકારી સદા,
રાત દિવસ રટવું મેં નામ રસાળને. એક અરિહંત. ૧
ઉત્ર અતી તપશ્યા તો જેણે આદરી,
માસખમણ છ માસ તણા અપવાસ ને;
એકાગ્ર ધ્યાને કાઉસગ તો કરતા હવા,
પ્રભુમું પ્રભુને હું તો કીંકર દાસ ને. એક અરિહંત. ૨
લાઠ દેશમાં પ્રભુજી ન્યારે વીચર્યા,
આરસાટતો આપે લોકો મારને;
ક્ષમા ક્ષમા ઉરમાં અઢકી વ્યાપી રહી,
ઉંચા ગુણ છે એવા અપરંપારને. એક અરિહંત. ૩
ગોસાળે તેજુલેશ્યા મુકી જીઓ,
તો પણ તપીયા પ્રભુ નહીં તે વારને;
કર્મ ખપાવ્યાં કડ્ડણાળુ પ્રભુજી તમે,
વહતાં નાવે તેનો તો વિસ્તાર ને. એક અરિહંત. ૪
દીન જીવોને કહીએ તો દુબ્યા નહીં,
દયારૂપી દરીયો તો ઉછળ્યો જાય ને;
દશ શ્રાવક મોટા તો આપે જીજવ્યા,
જેણે સુખ મેળવીયાં આજ સદાયને. એક અરિહંત. ૫
શ્રવણ કરે છે બોધ પ્રભુનો સામટો,
બાર જાતની પ્રખદા ત્યાંય ભરાયને;
દીસે તેમાં દેવીને વળી દેવતા,
ધન્ય ધન્ય વાણી પ્રભુની ઉચરાયને. એક અરિહંત. ૬
જીજ્યા કેક જનો મુકી દીધું બધું,
છોડી નીકળીયા છે એ ઘરખારને;

દિક્ષા લીધી પ્રભુની પાસે પ્રેમથી,
 બાણીને સંસાર સહાય અસારને. એક અરિહંત. ૭
 મુશળધારા વૃષ્ટી જેમ પડે વળી,
 તેવિ દેશના પ્રભુની છે તે વારને;
 કેક રાય રાણાએ મુકી રાજને,
 સાધી લીધો સાધ તણો શણગારને. એક અરિહંત. ૮
 અતી અપરાધી દીમું છું હું તો વળી,
 દોષ ક્ષમાના છો પ્રભુજી કરનારને;
 કીંકરપર કડ્ડણ પ્રભુજી આજે કરો,
 હમેશાં કપ્પોના છો હરનારને. એક અરિહંત. ૯
 સંવત ઓગણીસો પાંસઠની સાલમાં,
 ફાગણ માસે ગુણ ગાવાની હામ ને;
 અમરેલીમાં આનંદ મુજને ઉલ્લસ્યો,
 અપાશરા પાસે મારો મુકામને. એક અરિહંત. ૧૦
 ગુરૂ મુજ સ્વામી દેવજી જે સ્વર્ગે ગયા,
 સંઘાડા ગોડળના જે શીરતાજને;
 બોધ દધને મુજને જેણે બુઝવ્યો,
 ધર્મ બોધ સમજાવી રાખી લાજને. એક અરિહંત. ૧૧
 મુની બદવજી જેના શીપ્ય હવાવળી,
 તેણે પણ મુજને દીધો સદબોધને;
 શામજી કહે સમરે ઉપકાર સહા વળી,
 વળી નહીં કદીએ રાખું હું વિરોધને. એક અરિહંત. ૧૨

પ્રભુ સ્તુતિ.

“ સાહજીને વંદણા નિત નિત કીજે, પ્રહ ઉગમતે સૂરે પ્રાણી ”—

એ રાગ.

પ્રભાતે ઉઠી પ્રભુ નામ લીઓને, દુઃખ દાલીદર બયરે પ્રાણી;
 સેજ તળાઈને સુખ સંપદા, સંતોષ દિલ સહાયરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૧
 ખચિત કમો અષ્ટ ખપે છે, ભલી વિધ જ્ઞાન જાંડારરે પ્રાણી;
 નિતનિત નવલાં ભોજન ભાળો, સુખમય આ સંસારરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૨
 બુઝવ્યા પ્રભુજીએ બહુ ભવ્ય જીવો, મોકલ્યા મોક્ષ મોઝારરે પ્રાણી;

જન્મ મરણના ફેરા ટાળ્યા, એશું ઓછો ઉપકારરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૩
 ધર્મ હીરો જિન ઝવેરીને હાથે, આવ્યો છે આવારરે પ્રાણી;
 પારખું તેનું કરીદ્યો પ્રાણી, ગુણહીણ રહો ન ગમારરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૪
 જગ મગ જ્યોત દયાની દેખો, અંતર જ્ઞાન ઉભાસરે પ્રાણી;
 જીવની રક્ષા જડે નહીં ખીજે, જૈનમાં એ ઉદ્ધાસરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૫
 દુર્ગતિ જાતો આતમા અટકે, સિદ્ધ ગતિ સુહાયરે પ્રાણી;
 નારકી દુઃખ નિવારી નાખે, સુખ અખંડ સુહાયરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૬
 અથીર સંસાર આ કારમો જાણો, ઝાઝો દુઃખ જન્મળરે પ્રાણી;
 સ્વાસ્થ્યના સહુ તો સમજી દ્યો, સમજી દ્યો સંભાળરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૭
 ધર્મ કથામાં કાળ ગુમાવ્યો, એ ઉપયોગી અપારરે પ્રાણી;
 એ વિષુ જાય છે જાણો અવસ્થા, માની લો દુઃખનો મારરે પ્રાણી પ્ર૦ ૮
 પાછલી રાતે કરો પડીકમણું, એથી પાપ આલોચરે પ્રાણી;
 સાંજ સમે કરો સમજી શ્રાવક, દિન દિન વેલા દોચરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૯
 અર્થ જોના અંતરમાં લેજો, ઉપજે રસ અપારરે પ્રાણી;
 સ્તવન સદા પ્રભુજીનું દીસે, સુખમય એમાં સારરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૧૦
 મૂઢમતિ મટી જાય મનુષ્યની, અનીત ભાવના ભાવેરે પ્રાણી;
 નીચ ગતિ એનું નામ લીએ નહીં, ઉંચ ગતિ ઝટ આવેરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૧૧
 શુદ્ધ મને વળી રોજ સામાયક, આદરજો અતિ ભાવરે પ્રાણી;
 ભવ મનુષ્યનો ભલી વિધ આવ્યો, લીધો સુખનો ભાવરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૧૨
 સમદૃષ્ટિ સહુ જીવની સાથે, રાખજો રૂઢ્યાની માંચરે પ્રાણી;
 અનુકંપા ઉર રાખજો ઝાઝી, કમી રેશે નહીં કાંચરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૧૩
 ધન્ય ધન્ય પ્રભુ વીરજીજ્ઞે, સમતા રસ સદાયરે પ્રાણી;
 કર્મ ખપાવીને કેવળ પામ્યા, સિદ્ધ ગતિમાં સુહાયરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૧૪
 તપ જપનો નહીં પાર પમાયે, વેઠ્યા પરીસા અપારરે પ્રાણી;
 એવિષુ કર્મ ખપે કહો ક્યાંથી, દીધાં દુઃખ વિહારરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૧૫
 એવા અરિહંત આપ આરાધો, મોટા મુજછો મિત્રરે પ્રાણી;
 સુખ વિલાસ સદાનો સેવો, સિદ્ધના સુખનું ચિત્રરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૧૬
 રોગ સોગ રખડીને મરશે, અખંડ સુખ અપારરે પ્રાણી;
 મળ મૃત્તાદિક કાયા મટશે, આવાગમન ન ધારરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૧૭
 આધિ બ્યાધિ ઉપાધિ અપારો, શામાટે તમે સેવોરે પ્રાણી;
 દૂર કરો દુર્ગતિનો દરીયો, મળશે સુખમય મેવોરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૧૮
 ક્રોધ કસાઈને કાઢી મેલો, છેલો સુખભવ ભાલરે પ્રાણી;

અવગુણ વેરી વિદારી નાખે, દેખશે સુખ દીપમાલરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૧૯
 વેરી હણ્યા પ્રભુ વીર પ્રભુજી, અવગુણ રૂપી આપરે પ્રાણી;
 અરિહંત નામની ઉપમા એથી, છાપી ગુણની છાપરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૨૦
 સ્તુતિ કરે સુખ સામદું લેશે, દુઃખનો લોટ દળાયરે પ્રાણી;
 સંસારનાં વળી કામ સદાયે, સિદ્ધ વળી થઈ જાયરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૨૧
 ઉત્તમ આ અવતાર પામીને, ધર્મ ન દિલ ધરાયરે પ્રાણી;
 એળે ગયો અવતાર અતિશે, ચાર ગતિમાં ચરાયરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૨૨
 ભવ અનંતા ભૂટે હાલે, દુઃખ દરીયામાં ડુબાયરે પ્રાણી;
 એવું જાણી જન મારગ જાણે, તેથી પાર તરાયરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૨૩
 શું વરાણું ગુણ વીર પ્રભુના, મૂઢમતિ હું આજરે પ્રાણી;
 દોષિત છું દુનીયામાં અજો, મારી રેશે કેમ લાજરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૨૪
 કર્મરૂપી આ મેલ મળ્યો છે, આતમા સાથે અપારરે પ્રાણી;
 ધર્મરૂપી જો ધેળી મળે તો, શુદ્ધ કરે સુખકારરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૨૫
 કોણ ગળનો હું માનવી કાચો, સાચો ન લેહ સુહાયરે પ્રાણી;
 શી ગતિ મારી સદાની થાશે, એ ચિંતા ઉર થાયરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૨૬
 ભરોંસો છે ભગવંતનો સાચો, જાણું નહીં હું જરાયરે પ્રાણી;
 દોષ ક્ષમા કરનાર છો દાતા, સુખ સદાનું થાયરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૨૭
 મહંતના ગુણ મોટા હોયે, છોટા છોડે સમાનરે પ્રાણી;
 પુત્ર પ્રતિ પિતા ખુશી હોયે, અતિ હોયે અજ્ઞાનરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૨૮
 સવંત ઝોગણીશસોને ખાવન, સારી સાલ સુખાલરે પ્રાણી;
 માગશિરે મન માળા ગુંથી, જુઠું જાણીને જાંજળરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૨૯
 કૃષ્ણપત્નની અષ્ટમી કહીયે, શોભીતો સોમવારરે પ્રાણી;
 અરિહંત ગુણ ઉદ્ધાસ થયાથી, સ્તવન કર્યું સુખકારરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૩૦
 અમરેલી મધ્યે થાનકની પાસે, રેઠાણુ છે રંક દાસરે પ્રાણી;
 શામજી કે છે સદા પ્રભુ નામે, મારે ઉર ઉદ્ધાસરે પ્રાણી—પ્ર૦ ૩૧

સંસાર અમાર છે તે વિષે.

રાગ બનજો.

નિજ આત્મ કાર્ય સુધારો, સંસાર અસાર છે યારો—ટેક.

આ મનુષ્ય ઢેહને ધારી, કરણી શું કીધી સારી;

કરો અહોનિશ વિચારો, સંસાર૦

૧

ભવ અનંત ભટકો ભાઈ, પણ પાર ન આવે કાંઈ;

નિજ આત્મનું અવધારો, સંસાર૦

૨

છે ક્ષણિક ખલક આ બાણ, મુખ સ્વમાથી કેમ રાણ;	
જગ જડ મૃગમાંથી ખારો, સંસાર૦	૩
આ ચલિત લક્ષ્મી છે એવી, ક્ષણમાં ક્યાંઈ ક્ષણ કેવી;	
કહી રંક રાય થાનારો, સંસાર૦	૪
અધિકાર પતંગજ જેવો, નથી સદાકાળનો રહેવો;	
આ ચાર દિવસનો આજો, સંસાર૦	૫
કોણ સગું સંબંધી તારે, સ્વાસ્થ્યથી કે સૌ મારે;	
કરશે તે ભોગવનારો, સંસાર૦	૬
જુઓ કાળ ફાળ કડકડતી, જોતામાં નાખે ધરતી;	
પછી પાડે સૌ પોકારો, સંસાર૦	૭
જુઓ અમીવૃત્તિ ચિતધારી, નવખંડ મધ્યે બલિહારી;	
પણ જમ કિંકર નવ હાર્યો, સંસાર૦	૮
ક્રમ મોહ મધ્યે અપટાયો, તેં તૃષ્ણા કંટક ખાયો;	
નહિ કંઠે ઉતરનારો, સંસાર.	૯
તમે ભજો ભજો ભવતારણ, જે થયા જૈનને ઝરણ;	
જપતાં થાશે ઉઝારો, સંસાર૦	૧૦
સદ્ગુણ ને સમતા રાખો, મુખ કુડ વચન નહિ લાખો;	
બળી કામ ક્રોધને મારો, સંસાર૦	૧૧
કે આખર સાથ ન આવે, સમજી ભક્તિ કર ભાવે;	
છે જૈન ધર્મ જયકારો, સંસાર૦	૧૨
તું સમકિત સાચું સાધે, જે થકી સાર બહુ લાવે;	
મનમાં ધારો નર નારો, સંસાર૦	૧૩
જિનવર શું ભક્તિ રાખો, પાખંડી પંથ ન દાખો;	
સતજીવી રસ્તો સારો, સંસાર૦	૧૪
મહી મધ્યે દુઃખો ઝાઝાં, ધરમે વાગે શુભ વાળાં;	
ધીરજથી ધર્મ સુધારો, સંસાર૦	૧૫
સેવક હૈન શામજી બોલે, આ મળ્યો ધર્મ અણુમોલે;	
ક્ષમા દોષ કરી વિચારો, સંસાર૦	૧૬

જૈન સજ્જાયમાળા ભાગ ૨ નો
સમાપ્ત.

શ્રી જિનવરાય નમઃ

શ્રી જૈનધર્મ સંબંધી છાપેલાં તથા તે શિવાયનાં મલતાં પુસ્તકોનું

સૂચીપત્ર.

આ સૂચીપત્રમાં લખેલી કિમ્મત મુજબ રોકડા પૈસા
આપવાથી વેચાતાં મલશે અને દેશાવરથી મંગાવ-
નારાઓને વેલ્યુપબલથી મોકલવામાં આવશે.

પુસ્તકો મંગાવનારાને નીચે મુજબ શીરનામું કરવું.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

વાલાભાઈ છગનલાલ શાહ,

જૈન બુકસેલર, ટે. કીકામટ્ટની પોઠ.

પુસ્તકો પ્રગટ કરનાર ને વેચનાર.

મુ. અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૮ મી.

ત્રિકલ ૧૧૨૧.

અમદાવાદ—શ્રી સત્યવિજય ટ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં

શા. સાંકલચંદ હરીલાલે છાપ્યું.

સંવત. ૧૯૭૬.

સને ૧૯૨૦.

આ સૂચીપત્રમાં લખેલાં પુસ્તકો શીવાય વૈદકનાં, કાય-
દાઓ, વારતાઓ, નૉબેલો તમામ જ્ઞાતનાં પુસ્તકો, સૂત્રો, તથા
દાથનાં લખેલાં સૂત્રો તથા દોઢ જ્ઞાતની દેશાઓ વિગેરે મળે છે.

खरेखरा ज्ञानना भंडाररूप पुस्तको.

तैयार छे ! तैयार छे !! तैयार छे !!!

जैन स्तुति आवृत्ति छट्ठी.

आ पोथीमां आनुपूर्वि, छंदो, प्रस्तावीक गाथाओ सहित पुच्छी-सुणं, दशवैकालीक सुत्र प्रथमनां चार अध्ययनो. उत्तराध्ययन सुत्रनुं ३-४ थुं अध्ययन, भक्तामरस्तोत्र, किंकर्पुस्तोत्र भावार्थ सहित, प्रदेशी राजाना प्रश्नोत्तर, सुरिकंतानुं केर दर्शक चरित्र, महावीरस्वामीनुं चोढालीयुं तथा हालरीयुं तथा जीवराशीनी सज्झाय अने साधुवंदणा विगेरे विषयो आवेला छे पाना २१६) छे मजबुत पुंठाथी बंधाएल छे किम्मत आठ आना. ताकीदे मंगावो.

श्री वैराग्य शतक भाषांतर कथाओ साथे.

आ पुस्तकमां घणाज विस्तारथी वार्तारूपे अर्थ अने भावार्थ लखवामां आव्यो छे. प्रसंगे प्रसंगे वैराग्य उपर अतिमुक्त कुमारनी अदार नात्रानी, वृद्धावस्थाना दुःख उपर धना सार्थवाहनी विगेरे मोटी मोटी ११ कथाओ आवी छे तेथी आ पुस्तक वैराग्य दशाने जागृत करनारा स्त्री पुरुषोने घणुंज उपयोगी थइ पढ्युं छे. आ पुस्तकनी दुंक मुद्दतमां चोथी आवृत्ति थइ छे तेज तेना उपयोगीपणानी विशेष खात्री आपे छे. आ पुस्तकनी कीमत एक रुपीओ चार आना छे. टपाल खर्च बी. पी. साथे त्रण आना.

आचारंग सूत्र आवृत्ति बीजी.

अमृतना सुस्वाद माटे खात्री आपवानी जरूर नथी. वीर परमा-परमात्माना जीवन चरित्र अने अणगार महात्माओना आचार विचारथी वाकेफ थइ संसारमां श्रावक तरीकेनुं शुद्ध वर्तन राखवा आ पवित्र पुस्तक दरेक जेने वांचवुं जोइये. आजकाल शास्त्रार्थना जे झगडा थाय छे ते आवां पुस्तकना वांचनथी, आपोआप बंध थइ जशे. सर्व देशना लोको लाभ लइ शके माटे द्वीतियावृत्ति मोटा नागरी बालबोध टाइपथी सहेलुं भाषान्तर अने मुल पाठ सहित मोटा खर्चे प्रसिद्ध करेल छे मुख्य रुपिया चार पोछेज खर्च बी. पी. साथे पांच आना.

આત્મસીધિ શાસ્ત્ર. આવૃત્તી બીજી.

આ પુસ્તક ઘણુંજ અમુલ્ય છે. આત્મા ને પુદ્ગલ સાથે શું સંબંધ છે તેનું વર્ણન ઘણુંજ સરસ રીતે દર્શાવેલ છે આ પુસ્તક બાંચવાથી આત્મા ને પુદ્ગલની ઓઢીઆણ થાય છે ઘણાજ સારા પાકા પૂંઠાથી બંધાયેલ છે. કિમ્મત એક રૂપીઆ.

શ્રી ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર-મૂલ સાથે ભાષાંતર.

આ ભાષાંતર સરલ અને સારી ભાષામાં ઘણુંજ આકર્ષક છે આ પુસ્તક બાંચવાથી ઘણુંજ સમજવાનું મળે છે. પાકા પૂંઠાથી બંધાયેલ છે કિમ્મત ત્રણ રૂપીઆ.

નમીરાજ. આ નમીરાજનું નૉવેલ ઘણુંજ રસીક છે સંસાર પરથી મોહ ઉતારવાને સચોટ વોધ આવેલ છે. બાંચવા લીધા બાદ હાથમાંથી છુટવાનું મન થતું નથી. કિમ્મત ચાર આના.

સામાયિક પ્રતિક્રમણ સૂત્ર. આવૃત્તિ આઠમી.

આ પુસ્તક સામાયિક પ્રતિક્રમણ મૂલ પાઠ તથા બીજી કેટલીક વાવતો સાથે છે કિમ્મત ચાર આના.

શ્રી બૃહદાલોચના આવૃત્તી છઠી.

આ પુસ્તકમાં લાલાજી રણજીતસીંહજીકૃત આલોચના તથા વૈરાગી અને ઉપદેશક ગાયનો પદને જાણવા લાયક છુટક વોલો વિગેરે છે કિમ્મત ત્રણ આના.

શ્રી નિત્યનિયમરી પોથી. આવૃત્તી પંદરમી.

આં બુકમાં આનુપૂર્વિ, સાધુવંદના, ધર્મસીંહ મૂનિ ચિરચીત શિસ્ત્રામણના અઠાવીસ વોલ, ત્રણ મનોર્ય વિગેરે શ્રાવકને દરરોજ મનન કરવા લાયક અનેક વિષયો છે. આ પુસ્તકના ઉપયોગીપણા વિશે તેની પંદરમી આવૃત્તી છપાય છે તેનોજ તેની સ્વામી છે.

શ્રી ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર.

આ અતિ ઉપયોગી અને બાંચવા લાયક ઢા. હરમન જેકોબી સાહેબના હાથે લખેલ ૩૬ અધ્યયનોની પ્રત ઉપરથી છપાવી તેઓ સાહેબની પાસેજ સુધરાવી બહાર પાડેલ છે, આ સૂત્ર સુપરરોયલ ગલેજી બાર પેર્જી ૮૬ ફારમનું છે તેમાં પૃષ્ઠ ૧૦૦૦ ઉપર છે, તેમાં દરેક શ્લોકનો શબ્દાર્થ તથા ભાવાર્થ છપાવેલ છે. કિમ્મત છુટી પ્રતના રૂ. ૬ પાકા પુંઠાના ૬-૮-૦ રાખેલ છે.

રામરાસ (કેશરાજજીકૃત). આ રાસ તદન શુદ્ધ કરાવીને ડેંચા ગ્લેજી કાગળ ઉપર છપાવી પાકા પુંઠાથી બંધાઈ છે. કિમ્મત એક રૂપૈયો આઠ આના.

શ્રી જૈન પાઠમાળા (આવૃત્તી ચોથી.)

આ પુસ્તકમાં પ્રસ્તાવિક ગાથાઓ સહિત શ્રી પુચ્છીસુણં, દશ વૈકાલીક સૂત્ર મુલ પાઠ સંપૂર્ણ, ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર પ્રથમથી આઠ અધ્યયન સુધી અને ભક્તામર સ્તોત્ર કલ્યાણમંદિર સ્તોત્ર વિગેરે વિષયો આવેલા છે. કિમ્મત બાર આના. ટપાલ સ્વર્ચ એક આનો.

સામાયિક પ્રતિક્રમણ સૂત્રાર્થ આવૃત્તી બીજી.

મહંતમુનિ તિલોક રીઘજી કૃત.

આ પુસ્તકની અંદર સામાયિક પ્રતિક્રમણ અર્થ સાથે દશ પદ્મ-સ્ત્રાવણો, ચતારી મંગલં, ચાર શરણાં શ્રાવકને ચિંતવવાના ત્રણ મનોર્થ, પ્રતિક્રમણની સજ્જાય, જીવરાશ્મીની સજ્જાય, ઉપદેશક પદો, મહાવીર સ્વામીનું ચોદાલિયું, ગૌતમ સ્વામીની સજ્જાય, મહાવીરસ્વામીના બે છંદો વિગેરે વિષયો આવેલા છે. કિમ્મત બાર આના.

શ્રી સંઘપટ્ટક.

સંઘે શી રીતે પર્ત્તવું જોડે તે સંબંધી નિયમોના કરમાનનો આ ગ્રંથ અદ્ભુત કાવ્યોમાં રચાઈ છે અને તે નવાંગી દૃષ્ટિ

કરનાર શ્રી અમયદેવ સુરીના શિષ્ય શ્રી જીનવલ્લભ સૂરિએ ન્યાય શૈલીથી ભરપુર ઘણીજ ઉપયોગી અને વીસ્તાર વાળી મોટી ટીકા રચી છે. આ ગ્રંથ મોટા જૈની ટાઇપોથી લગભગ પાનાં (૭૦૦) નો તૈયાર છે ને તેને પાકા પુંઠાથી બંધાયેલ છે. આ ગ્રંથની ફક્ત થોડીજ નકલો શૈલીક છે. આ ગ્રંથની કિંમત રૂ. ૩-૮-૦

જૈન સૂત્રો.

વિપાક સૂત્ર ભાષાંતર-પ્રથમ સ્કંધ-દુઃસ્વ વિપાક जिसमें अशुभ कर्मोंके फल दिखाने वाले दश अध्ययनोंका समावेश है. ०-८-०

उपाशक दशांग सूत्र-खंड २ जो भाषांतर जिसमें धर्मकी उपासना करनेवाले दश श्रावकोंका इतिहास दिया है. ०-८-०

उपाशक दशांग सूत्र-खंड त्रीजो भाषांतर श्री निरयावलिका, कल्पवडंसिय, पुष्पीआ. पुष्पचुला और विन्दिदशा नामक उपदेशी जैन शास्त्रका सार लिखा गया है, ०-८-०

છુટક અધ્યયનો.

આ પુસ્તકમાં દશ વૈકાલીક સૂત્રનાં દશ અધ્યયનો મૂલ પાઠે આવેલા છે. આર્યાજીઓ તથા સાધુઓને મુખ પાઠ કરવાને શાસ્ત્રી વરનીક ટાઇપમાં છાપેલ છે કિંમત અઢી આના.

उपदेश प्रसाद भाषांतर भाग ३ जो.

આ પુસ્તકમાં વ્યાખ્યાનોની રુઢી અનુસાર પૃથક પૃથક કથાઓ આવેલી છે. કથાઓથી મનુષ્યોના ઉપર સચોટ અસર થાય છે ને વૈરાગ્ય દશા સ્ફૂરે છે. કિંમત બે રૂપીઆ.

पांडव चरित्र.

આ પાંડવ ચરિત્ર ચિત્ર સાથે અતિ રસીક છે આ પુસ્તક વિશે ઘણા ગ્રહસ્થો જાણીતા હોવાના સર્વ વે લક્ષ્વર્ણની આવશ્યક્તા નથી કિંમત છ રૂપીઆ.

નારકીનાં ચીત્રોની મોટી બુક.

આ બુકમાં નરકના દુઃખનો ચિતાર એવી સરસ રીતે આ લેખ-
વામાં આવેલ છે કે જે જોવાથી શરીરને કંપારી છુટે છે. પાપથી પાછા
હઠાય છે. ચીત્રની હકીકત સ્પષ્ટપણે बतावेલ છે તેથી તમામ સમજ
પડે છે કિંમત સત્રા રૂપીઓ.

દશ વૈકાલીક સૂત્ર.

આ સૂત્ર મૂલ પાઠ આવેલા જે. શુદ્ધ કરીને છપાઈલ છે. કિંમત
ચાર આના.

પાંત્રીસ બોલના થોકડા.

આ બુક દરેક શ્રાવકે અવશ્ય વાંચવી જોઈએ કારણ કે તેની
અંદર શ્રાવકને સમજવાના પાંત્રીસ બોલના થોકડાનું જાણપણું કરેલ
છે તેમજ નીર્તાના વ્યવહારીક શીખામણનો મોટા સંગ્રહ છે છતાં કિંમત
ફક્ત બે આના છે.

શાસ્ત્રી લિપીમાં છાપેલાં પુસ્તકો.

ઉત્તરાધ્યયનસૂત્ર પાકા પુંઠાનું ૬-૮	ચંદરાજાનો રાસ સર્ચીત્ર. ૬-૦
„ પાટલીવાલું ૬-૦	આચારાંગ સૂત્ર. ૪-૦
„ મોરબીવાલાનું ૩-૦	સંઘપટ્ટક. ૩-૮
તત્ત્વ નિર્ણય પ્રસાદ ગ્રંથ. ૪-૦	વૈરાગ્ય કલ્પલતા. ૪-૦
ઉપદેશમાલા. ૨-૪	પ્રકરણમાલા. ૨-૦
વર્દેમાન દેશના ભાષાંતર. ૪-૦	કલ્પસૂત્ર ભાષાંતર. ૪-૦
શ્રી ભગવતી સુત્ર. ૧૨-૦	યોગશાસ્ત્રનું ભાષાંતર. ૪-૦
શ્રી બૃહત કલ્પસુત્ર. ૧-૪	ધર્મતત્ત્વ સંગ્રહ. ૧-૦
સમક્ષીતસાર. ૧-૪	જૈનકથા રત્નકોષ ભાગ ૧ લો. ૪-૦
સમ્માયમાલા. ૩-૦	„ ભાગ ૨ જો. ૩-૮
જૈન તત્ત્વાદર્શ. ૫-૦	„ ભાગ ૪ થો. ૪-૦
જૈનસ્તુતિ. ૦-૮	„ ભાગ ૬ થો. ૩-૪

„ भाग ७ मो. ४-०	पर्युसण पर्वनी कथा. २-८
„ भाग ८ मो. ४-०	श्रीपाळराजानो रास. ३-८
दशवैकालीक मुलपाठ. ०-४	हित शिक्षानो रास. १-४
उत्तराध्ययन मुलपाठ. ०-८	महाबल मलयासुंदरीनो रास १-०
ढालसागर (हरीवंशप्रबंध) ३-०	रत्नपाळनो रास. ०-१२
वैराग्यशतक भाषांतर. १-४	मानतुंग मानवर्तानो रास. ०-१२
रामरास (केशराजजीकृत) १-८	अभयकुमारनो रास. ०-८
मोक्षमाळा. ०-१२	हंसराज वच्छराजनो रास. ०-८
नारकीनां चीत्रनी मोटी १-४	शेठुंज्यनो रास. ०-६
नारकीनां चीत्रनी नानी ०-८	जैनस्तोत्र संग्रह. ०-८
बृहदान्योयणा आवृत्ती छटी. ०-३	प्राकृत शब्दरूपावली. ०-२
आत्मसीद्धी सास. १-०	हरीचंद्रराजानो रास. ०-६
जंबुद्वीपनो नकशो. ०-८	कयवन्ना शेठनो रास. ०-५
अही द्वीपनो नकशो. ०-८	उत्तमचरित्र कुमारनो रास. ०-४
ज्ञान वाजी. ०-८	रत्नचूडनो रास. ०-५
जैन पाठमाळा. ०-१२	देवकीजीन। खटपुत्रनो रास. ०-२॥
छुटक अध्ययन. ०-२॥	कानड कठियारानो रास. ०-२॥
सामायिक प्रतिक्रमणसुत्र. ०-४	सारस्वत व्याकरण. ३-८
परदेशी राजानो रास. ०-५	भक्तामर स्तोत्र. ०-१२
रात्रीभोजन रास. ०-४	कल्याण मंदीर स्तोत्र. ०-५
अंजना सनिनो रास. ०-३	नवस्मरण मूल पाठ. ०-५
सामायिक प्रतिक्रमणसुत्र	आनंदघन व्होतेरी. ०-८
अर्थ साथे. ०-१२	गहुंला संग्रह. ०-१२
बीबीध बोध संग्रहः ०-६	स्वरोदय ध्यानमाला. ०-६
पंच प्रतिक्रमण सुत्र. २-०	नवतत्त्वविस्तार युक्त. १-०
नवतत्त्वना प्रश्नोत्तर. २-८	भक्तामर स्तोत्र. ०-४
हरश्चन चौबीशी नानी. ०-६	कल्याणमंदीरस्तोत्र. ०-४
अहीद्वीपनी नकशानीहकीकत ३-०	

जीव विचार.	०-८	विविध पूजा संग्रह	२-८
कर्पूर प्रकरण.	०-१२	विवेक वीलास.	२-८
पांत्रीश बोलनो थोकहो.	०-२	आचार प्रदीपक भाग १ लो.	१-४
पुजा संग्रह.	२-०	,, भाग २ जो.	१-४
प्रतिष्ठाकल्प.	०-१२	श्रावकनी आलोचना.	०-३
कस्तुरी प्रकरण.	०-१२	शेवुंजय माहात्म्य.	२-८
दंडक तथा लघु संघयणी.	०-१०	अर्हनीति भाषांतर.	१-८
लावणी संग्रह.	०-१२	हरीचंद्रनी चोपड़.	०-२
उपदेशप्रसाद भाषांतर		पंचपदानु पुर्वि.	०-१॥
भाग १ लो.	२-०	शांती कथा.	०-०॥॥
,, भाग २ जो.	२-०	सामायकसुत्र अनुपुर्वी.	०-१
,, भाग ३ जो.	२-०	स्तवन रतन भंडार.	०-०॥॥
,, भाग ४ थो.	२-२	धनाशालीभद्रनी चोपाइ	०-२
,, भाग ५ मो.	२-२	नित्यनीयमरी पोथी.	
उपदेश तरंगीणी.	२-१	आवृत्ती पंदरमी.	०-४
नमीराज.	०-४	देवबंदन माला.	१-८
जैनशास्त्रमाला खंड १ लो	०-८	धमीलकुमार चरित्र.	०-१२
,, खंड २ जो	०-८	गीरनारनो नकशो.	०-८
,, खंड ३ जो	०-८	अष्टापदनो नकशो.	०-८
महावीर स्वामी तथा गौतम		समेत शीखरजीनो नकशो.	०-८
स्वामीनी छबी.	०-६	केसरीयाजीनो नकशो.	०-८
पार्ष्वनाथनी छबो.	०-६	पावापुरीनो नकशो.	०-८
केशरीयाजीनी छबी.	०-६	तारंगाजीनो नकशो.	०-८
		आबुजीनो नकशो.	०-८

દરેક સુજ્ઞ ગ્રંથસ્થ પોતાના ઘર ખરચમાં વાર્ષિક
જે ખરચ કરે છે તેના સેંકડે એક રૂપીઆ
અથવા બે રૂપીઆ પોતાનાં સંતાનોને સદ્-
બોધ થવાને સારૂ ઉત્તમ પુસ્તકો ખરીદ
કરે તો ભવિષ્યમાં પોતાનાં સંતાનો
કેવાં સદ્ગુણી થાય ? ? ?

જે ગ્રંથસ્થના ઘરમાં પુસ્તકાલયનો સંગ્રહ નથી તે ઘરને
વિદ્વાનો ઘર નથી ગણતા.

લાયબ્રેરીઓ તથા પુસ્તકાલયો માટે નીચેનાં પુસ્તકો
અવશ્ય ખરીદવા લાયક છે.

જૈન સંજ્ઞાયમાળા ભાગ ૧ લો. આવૃત્તી છઠી:-આ પુસ્તકમાં અતિ
ઉપયોગી વૈરાગીને ઉપદેશક અપૂર્વ સંજ્ઞાયો, સ્તવનો, છંદો, પ્રભાતીયાં, વિગેરે
લગભગ ૧૭૫ વિષયો આવેલા છે. આ બુકની છઠી આવૃત્તિ થઇ છે તેજ
તેનાં ઉપયોગીપણાની વિશેષ સાબીતી છે કિમ્મત બે રૂપીઆ પોષ્ટ ખર્ચ
તથા આના.

જૈન સંજ્ઞાયમાળા ભાગ ૨ જો. આવૃત્તી આઠમી સુધારા વધારા સાથે
આ પુસ્તકમાં જૈન સંજ્ઞાયમાળાના પહેલા ભાગમાં નહીં હપાયેલી એવી ઉપદેશક
ને વૈરાગી સંજ્ઞાયો, સ્તવનો, ચોદાળીયાં, મુનીરાજશ્રી બુદ્ધીસાગરજી
કૃત, તથા મુનિરાજ શ્રી હર્ષચંદ્રજી તથા મુનિરાજ શ્રી રત્નચંદ્રજી કૃત
રસિક સંજ્ઞાયો વિશેષમાં છ લેખાના સ્વરૂપનું ચિત્ર તથા તેનું વર્ણન આખીને
બુકમાં વિશેષ સુધારો કરેલ છે. અને ઉપદેશક પદો વિગેરે અતિ ઉત્તમ ૧૮૧
ઉપર વિષયો આવેલા છે. સુંદર તથા ઉંચા કાગળ ઉપર છપાવી પાકા પુઠાથી
બંધાયેલ છે. કિમ્મત બે રૂપીઆ.

જૈન સંજ્ઞાયમાળા ભાગ ૩ જો. આવૃત્તી ત્રીજી આ પુસ્તકમાં
પહેલા તથા બીજા ભાગમાં નહીં હપાયેલી સંજ્ઞાયો સ્તવનો, છંદો વિગેરે
૨૬૬ વિષયો આવેલા છે. આ અપૂર્વ ગ્રંથ ભણવાથી બુદ્ધિ નિર્મળ થાય
છે, સુખતિ મુકે છે, ને પાપ કર્મથી દુર થવાય છે. આ પુસ્તક જૈન ધર્મ
દરેક ગ્રંથસ્થને ખરીદ કરવા લાયક છે. નક્કો થોડી છે કિમ્મત બે રૂપીઆ.

જૈન સંજ્ઞાયમાળા ભાગ ૪ થો. આ નવીન પુસ્તકમાં પહેલા

ત્રણ ભાગમાં નહીં આવેલી. સજ્જાતો, સ્તવનો, ઠાળીયાં, છંદો, મહુલીઓ વિગેરે ધણા ઉત્તમોત્તમ વિષયો આવેલા છે. કિંમત બે રૂપીયા.

જૈન કથા સંગ્રહ ભાગ ૧ લો આવૃત્તી ત્રીજી આ પુસ્તકમાં મોટી મોટી બાર કથાઓ જેવી કે હરીજલ મચ્છી, સુમિત્ર શેઠની, અભય કુમારની, કાનકદીઆરાની, કામલકામીની, યુગાંકલેખાની, યુગાપૂત્રની, અમ્બુતા કુંવરની, ભદ્રસીંહની ઇત્યાદિક બાર કથાઓ આવેલી છે. આ પુસ્તકની બે આવૃત્તીઓ દુક વખતમાં ખપી જવાથી ત્રીજી આવૃત્તી છપાવી બહાર પડી છે. ઉંચા ગ્લેઝ કાગળ ઉપર છપાવી પાઠા પુઠાથી બંધાયેલ છે. પુષ્ટ સંખ્યા ૨૦૦) આશરે છે છતાં કિંમત દોઢ રૂપીયા.

વાર્તાવૃક્ષ. આ પુસ્તકમાં દિવ્ય રાજકુમાર, સ્વાર્થદાસનું અનુપમ ઉપવન, નિકાની સ્વર્ણ પાંખો, સદ્ગુણી સુશીલાનો સંસાર, પવિત્ર પ્રેમનો વિજય, મિત્રની તોષ પોથીમાં નગર, બે સખીઓ અથવા એક વિધવાનાં દુઃખ વિગેરે આઠ મોટી કથાઓ આવેલી છે. પુસ્તક પાઠા પુઠાથી બંધાયેલ છે. પુષ્ટ સંખ્યા ૧૨૪ ઉપર છે કિંમત બાર આના.

પ્રબંધ ચિંતામણી (જૈની રાજાઓનો ઇતિહાસ.) આવૃત્તી બીજી. આ પુસ્તકમાં સિદ્ધસેન દિવાદરે વિક્રમ રાજને, પાદલીપ આચાર્યના શિષ્ય “નાગાશ્વ”ને શાહલિવાન રાજને” શોભના ચાર્યના બાર્ધ ધનપાળે બોજ રાજને, હેમાચાર્યે કુમારપાળ રાજને જૈની કર્યા તેનો સવિસ્તાર ઇતિહાસ તથા વનરાજથી માંડીને વસ્તુપાળ સુધીના શુભરાતના રાજાઓનો ઇતિહાસ તથા બોજ રાજ તથા કાલીકાસ પંડિત સાથે થયેલો રસિક સંવાદ ઇત્યાદિક ધણા વિષયો આવેલા છે, નક્કો ધણીજ જુજ છે, કિંમત અઢી રૂપીયા.

વિદ્યાચંદ્ર અને સુમતિ ચીત્રો સહિત. આ પુસ્તકની છઠ્ઠી આવૃત્તીમાં જૈન સમાજની ઉન્નતીનો પ્રતિબંધ કરી અવનતિમાં દોરી જનાર કન્યા વિક્રય, બાળલગ્ન, અને જલ્દિવાહ જેવા ઉપયોગી વિષયો તે એવા તો મુના-રંજક આલેખવામાં આવ્યા છે કે દુક સમયમાં ૯૦૦૦ જેટલી નક્કો ખપી ગઇ છે. કિંમત બે રૂપીયા.

મહાવીરજીવન વિસ્તાર સચીત્ર—આ પુસ્તકનાં કર્તા સુશીલ, આ ગ્રંથમાંથી જનધર્મનું તત્વજ્ઞાન આપે આપ શાય છે, જૈન બંધુઓ ને તો આ ગ્રંથ સંતોષ આપે છે એમ નથી, પણ જનેતરને પણ એક પ્રતાપી અને પવિત્ર આત્માની પવિત્રતાનો સહદય સ્પર્શ કરાવે છે, આ ગ્રંથ ગ્રહનું એક રત્ન છે. લાયબેરીનો શ્રેયુગાર છે, ખરા રસીકોને માટે તો એક દેવ ફલ્ક બ ચિંતામણી સમાન છે, સાદિત્યની દ્રષ્ટીએ, સચિત્રકલાની દ્રષ્ટીએ આ ગ્રંથ એક અપૂર્વ વસ્તુ છે. નક્કો ધણી પોડી છે. કિંમત દોઢ રૂપીયા.

શ્રી સુબોધ કથા સંગ્રહ—અતિ ઉપયોગી વાંચવા લાયક શાસ્ત્ર અધ્યયનોને દ્રઢ કરનાર જ્ઞાન સાથે ગમત આપનાર, શ્રી

ઉત્તરાધ્યયન સૂત્રની ૮૪ કથાઓ સહિત હાલમાં છપાઈ બહાર પડેલ છે. અને તે દરેક જૈનબંધુઓને અવશ્ય ઉપ-
યોગી અને રસીક હોવાથી દુકં મુદતમાં તેની જોડાણી નકલો
ખપવા લાગી છે કિંમત એક રૂપૈયો ચાર આના ટપાલ ખર્ચ
વી. પી. સાથે બે આના.

શ્રી સુયગદાંગ સૂત્રનું ભાષાંતર ભાગ ૧ લો.—આ
પુસ્તકમાં ઉક્ત સૂત્રના પ્રથમ શ્રુતસ્કંધના સોળ અધ્યયનનું ભાષાં-
તર કરેલ છે. આ સંસાર સમુદ્રમાંથી લબ્ય જીવોને તરવાને માત્ર
એક જૈન સિદ્ધાંતોનોજ આધાર છે, અને તે સિદ્ધાંતો મૂળ મા-
ગધિ ભાષામાં હોવાથી દરેક જૈન બંધુ તેનો લાભ લઈ શકતા નથી,
અને સિદ્ધાન્તનું રહસ્ય સમજ્યા સિવાય આત્મ સાધન પુરી રીતે
બની શકતું નથી. તેથી આ ગ્રંથનું ભાષાંતર શુદ્ધ અને સરળ ક-
રાવેલ છે. આ ગ્રંથ દયા વિષે પ્રધાનરૂપ છે. આ પુસ્તકની કિંમત
ફક્ત સવા રૂપીઓ છે, જેથી દરેક જૈનધર્મી તેનો લાભ લઈ શકે.
ટપાલ ખર્ચ વી. પી. સાથે ત્રણ આના.

સદુપદેશમાળા—આ પુસ્તક કુટુંબમાં અવશ્ય રાખવું જોઈએ છીએ
કારણ કે આ બુકમાં રમુજ ને ગમત સાથે જ્ઞાન સંપાદન થાય તેવી બાર
ઉપદેશી વાર્તાઓ આવેલી છે. કિંમત આઠ આના.

આધ વિધિ ભાષાંતર આવૃત્તી બીજી.—આ ગ્રંથ રત્નશિખર સૂરી
મહારાજનો બનાવેલો જોની મૂળ ગાથા. ૧૮ છે તેના ઉપર ટીકા ૬૨૭૭
શ્લોકની છે. આ તમામ ટીકાનું શુદ્ધ ભાષાંતર કરી પ્રગટ કરવામાં આવ્યું છે.
આઠ એટલે શ્રાવકનાં આ જન્મ પર્વત અર્થાત્ શ્રાવક જન્મે ત્યારથી કે તે
દેહગત થાય ત્યાંસુધીનું તેનું સર્વ કર્તવ્ય સમજાવેલું છે. જેમકે સુપત વિચાર,
દેરાસર કેવી રીતે જવું, સાધારણ દ્રવ્ય, દેવદ્રવ્ય કોને કહેવું, ધંધો કોની સાથે
કરવો, જન્મવાનો, લગ્નનો, ધર કેમ ખાંધવું વિગેરે વિગેરે ધાર્મિક અને
સંસારીક સર્વ બાબતોનાં આ પુસ્તકમાં સમાવેશ કરવામાં આવેલો છે. દરેક
શ્રાવક ભાઈઓ એ અવશ્ય આ પુસ્તક હરહમેશ પોતાની પાસે રાખવું, આ
ગ્રંથ મોટો પ્રમાણીક ગણાય છે. (જેના કાગળ ઉપર છપાવી પાકા પૂઠાથી બં-
ધાએલ છે. પુસ્તક મોટા કદના ૫૪ ૫૦૦) છે કિંમત ચાર રૂપીઆ.

**અધ્યાત્મનો વ્યવહાર ઉપદેશ આપનાર, જૈન સમાચાર ગદ્યા-
વલી.** જૈનના ત્રણ શીરકોને જ્ઞાન અને જ્ઞાનદ તથા કર્તવ્યનું જ્ઞાન કરાવનારા
સંખ્યાબંધ કિમતી લખાણોનો સંગ્રહ છે તે દરેક જૈને ખરીદવા લાયક છે.
આ ગ્રંથમાં ભાવોની રસીકતા અને અસરકારક શૈલી સાથે લેખકના જીતમ
વિચારો કે જે દ્રવ્ય સ્વેચ્છાળ અને ભાવને બરાબર લક્ષમાં લઈને ગોઠવવામાં
આવ્યા છે. આ ગ્રંથમાં સંધની હાલની સ્થિતિ અને જૈનધર્મનું રહસ્ય, દી-
વાલી અને મહાવીર જ્યંતી હોળી વિગેરેને લગતા ખાસ જૂદા જૂદા અનેક

ઉપદેશી અને રમુજી લેખો, ચારુમાસમાં સાધુ અને શ્રાવક વર્ગે કરવાનાં અગત્યનાં કાર્યો, મહાવીરચરિત્ર અને તેના ઉપદેશ, પૈસો વાપરવાની વિદ્યા, ખાર ભાવનાનું સ્વરૂપ, જૂના વિચારના તેમજ સુધરેલાઓ બનનેનો દોષ ક્યાં થાય છે તેનું સ્વતંત્ર અવલોકન વિગેરે અગણીત વિષયો આવેલા છે. પુસ્તક પાકા બાઈન્ડીંગથી બંધાવેલ છે કિંમત ચાર રૂપીઆ.

જૈનસ્તુતિ.—આ પોથીમાં આનુપૂર્વિ, છદો, પુચ્છિસુણું, ભક્તામર-સ્તોત્ર, કલ્યાણ મંદીર સ્તોત્ર, મહાવીર સ્વામીનું ચોઢાલીયું તથા હાલરીયું, જીવરાશીનો સંજ્ઞાય, સાધુવંદણ, પ્રદેશી રાજના પ્રશ્નોત્તર અને સુરીકંતાનું કેરદર્શક ચરિત્ર વિગેરે અતીઉપયોગી વિષયો આવેલા છે, પ્રભાતે નિત્ય સ્મરણ માટે દરેક જૈનબંધુને ખાસ પોતાનીજ પાસે રાખવા અગત્યતાને લીધે તેનું કદ ડાયરી મુજબ ખીસામાં રહી શકે તેવું રાખેલ છે કે જે મુસાફરીમાં પોતાની પાસે હમેશાં રહી શકે છે કિંમત ચાર આના.

જૈનસુબોધ ભક્તિમાળા આધુનિક સંસારનો અદ્ભુત ચિતાર. આ પુસ્તકમાં દાન, દયા, શિયળ, ભક્તિ કન્યાવિક્રયનો આગેદુર ચિતાર, જ્ઞાન વૈરાગ્યથી બરપૂર એટલું તો રસીક છે કે ટુંક સમયમાં અનેક પ્રતો ખપી ગઈ છે. જુજ નકલ શીલીકમાં છે, કિંમત પાંચ આના.

સામાયિક પ્રતિકંભજી સુત્ર અર્થ સહિત. (આવૃત્તિ બીજી,) આ જુક સ્થાનકવાસી છોકાટી સામાયિક પ્રતિકંભજી વિધી તથા અર્થ નવતર અનુપૂર્વિ સહીત ધણીજ સુધારા વધારા સાથે છપાઈ તૈયાર થયેલ છે, હમણાં જે સામાયિક થયું જોવામાં આવે છે. તે કેવો રીતે સુધારણું જોઈએ. અને ઉત્તમ રીતે અર્થ જ્ઞાન સાથે કદ રીતે બની શકે તેમ છે તે જાણવા માટે અવશ્ય ઉપયોગી છે, કિંમત છ આના.

શ્રીપાલ રાજનો રાસ (સચિત્ર) આ રાસ સુંદર ઝલેઝ કાગળ ઉપર અર્થ ચીત્રો સહિત મોટા ટાઇપમાં છપાવી બહાર પાડેલ છે. આ રાસ વિષે દરેક જૈન બંધુ જાણીતા હોવાથી વિશેષ લખવાની જરૂર નથી, આ રાસ નવકાર મંત્રના મહત્ત્વના અપૂર્ણ લાભ વિષે રચાયેલ છે, પાકા પુઠાથી બંધાયેલ છે કિંમત ૩-૦-૦ ટપાલપર્ય પાંચ આના.

જૈન જ્ઞાન પ્રકાશ ભાગ ૧ લો.—આ પુસ્તકનાં આદકુમારનું અધ્યયન કથા સહિત. ઉત્તરાધ્યયનનું પ્રથમ અધ્યયન ભાષાંતર સાથે પ્રશ્નોત્તર, તેનીસં બોલનો ચોક્કડો, જીવરાજ શેઠની મુસાફરી, ઉપદેશી પદો વિગેરે વિષયો આવેલા છે. કિંમત બાર આના.

શ્રી ભગવતી સુત્ર.—આ સુત્ર વિષે દરેક જૈન બાઈઓ જાણીતા હોવાથી વિશેષ લખવા જરૂર નથી આ સુત્રમાં જૈન ધર્મનું સ્વસ્થ ધણીજ સારી રીતે આવેલું હોવાથી મનન કરવા લાયક છે. કિંમત ત્રણ રૂપીઆ.

સામાયીક પ્રતિકંભજી સુત્ર.—આ જુકમાં સ્થાનકવાસી આઠ કોટી સામાયીક પ્રતિકંભજી વીસ્તાર અર્થ સાથે આવેલું છે. કિંમત છ આના.

લાલન અમતમવાટિકા.—આ ગ્રંથમાં આત્મા અને દેહ સંબંધીનાં ૬૫ મોટા મોટા વિષયો આખા ભાષણનો સાર છાપેલો છે. કિંમત બાર આના.

કાવ્ય કદલોલ-આ પુસ્તકમાં સામાજિક નીતિ, વૈરાગી, ભક્તિ વિગેરેના કાવ્યો ધણાંજ રસીકને આકર્ષક છે કિમ્મત એક રૂપીઆ.

અધ્યાત્મિક ભજન સંગ્રહ-આ પુસ્તક મુનિરાજશ્રી ભુદીસાગરજીએ રચેલું છે. આ પુસ્તકમાં વૈરાગી અને આત્મબોધક પદો એવા તો રસીક આવેલાં છે; કે પુસ્તક હાથમાં લીધા બાદ મુકવાતું મન થતું નથી. પાકા પુ. હાથી બંધાએલ છે. કિમ્મત આઠ આના.

ભજનપદન દોહન-આ પુસ્તકમાં નાના નાનાં વૈરાગી ભજનો, પદો વિગેરે ધણાંજ ઉપયોગી વિષયો આવેલાં છે. કિમ્મત છ આનાં.

મુદ્દર્શન ભાગ ૧ લો. ધર્મોદાતા રૂપીઆ ખાઈ જઈને શ્રીમંત બનેલા અગ્રસરોતું આખેહુમ ચરિત્ર વાંચવું હોય તો આ નોવેલ વાચો સાધુઓ કેમ બગડે છે અને કેમ સુધરે છે તે જાણવું હોય તો આ ખરીદો કિમ્મત ચાર આના.

ઐતિહાસીક નોવેલ (સ્થાનક માર્ગીઓ સાડે) મહાવીર પ્રભુચી આજસુધીનો જૈન ઇતિહાસ, શ્રેતાંગ્યર સ્થાનકવાસી જૈનધર્મની સમ્યાપ્ત સાખીતીઓ તથા સંધ સધારાની સૂચનાઓ આ પુસ્તક નિષ્પક્ષપાત રીતે રચેલું છે. કિમ્મત ચાર આના.

મુસલ્મ ચરિત્ર. હુદયમાંથી “સલ્વ” કહાડવાનો નિર્મળ થવાનો ઉપદેશ જેવો આ ગ્રંથમાં છે તેવોજ ભાગ્યેજ ખીજ કાઢ પુસ્તકમાં હશે પૂર્વાચાર્યે આમાં ઘણી અસરકારક રીતે તત્વ સમજાવ્યું છે, કિમ્મત ચાર આના.

ક્યાં ઇશ્વરે આ વિશ્વ રચ્યું. દુનિયા કાઢ ઇશ્વરે કરેલી નથી પણ અનાદિ છે. એમ સાયન્સની મદદથી સાખીત કરનાર આ પુસ્તક એક વેદાંતીએ લખેલું છે, કિમ્મત ચાર આના.

વર્ધમાન દેશના ભાષાંતર આવૃત્તી બીજી-આ પુસ્તકમાં આણંદ કામદેવ, ચુલનિપિતા. સૂરાદેવ, ચુલગણતક, કુંડકોલીક, સદાલપુત્ર, મહાશતક નંદિની પ્રિય એ વિગેરે દશ શ્રાવકોનાં ચરિત્રો, બાર વ્રત ઉપર અદ્ભૂત અન્યમકારી કથાઓ અને મહાવીર પ્રભુએ દીધેલી ધર્મદેશના. વિગેરે ધણાંજ વિષયો આવેલા છે, કિમ્મત અઢી રૂપીઆ.

પંચપ્રતિકભણ સુત્ર. અર્થ સાથે આવૃત્તી પાંચમી. આ પુસ્તક માં પ્રતિકભણ અર્થ સાથે તથા નવરમરાણુ જીવવિચાર, નવતત્વ અર્થ સહિત તથા સ્તવનો ચૈતવંદનો, થોથો, ગર્હલીઓ વિગેરે ઘણાં ભાગ આવેલ છે કિમ્મત સવા રૂપીઆ.

મહાવીર ભક્ત મણીભદ્ર-રા. મુશિલ કૃત આ એક જૈન નોવેલ છે, તેમાં બાળયોગી મણીભદ્ર તથા અખંડ શીયળવતી રતનમાળાતું આખેહુમ ચરિત્ર છે. વાંચતી વખતે જીખ તરસને નિદ્રાતું બાન રહેતું નથી હંચા આશ યદી લખાએલી એક તેજસ્વી નવલ કથા છે. કિમ્મત દોઢ રૂપીઆ.

સચિત્ર રામાયણને આપણા આદર્શો-આ પુસ્તક વાંચવાથી આપન કુટુંબ પ્રત્યે, સ્નેહીપ્રત્યે અને માનવબંધુ પ્રત્યેની દરેક ફરજતું બાન થાય છે કિમ્મત દોઢ રૂપીઆ.

વૈરાગ્ય તરંગ ભક્તિમાળા-આ ગ્રંથમાં અતિ વૈરાગી અને ઉપદેશ કાવ્યોનો મોટો સમુહ છે. કિમ્મત છ આના.

બહાર પડી ચુક્યો છે !

વહેલો તેજ પહેલો !

સ્ત્રી પુરૂષનો સાચો સલાહકાર

❧ વિવેક—વિલાસ. ❧

સ્ત્રી પુરૂષોના લાક્ષણિક બેદો દર્શાવનાર શશક, મૃગ, વૃષભ અને અશ્વ એ ચાર પુરૂષોના તથા પદ્મિની, હસ્તિની ચિત્રણી અને શંખીની એ ચાર સ્ત્રીઓની સુંદર-બોધક અને સુચક આઠ ચિત્રો સાથે.

(મૂળ કર્તા—શ્રી આચાર્ય શ્રી જીનદત્ત સૂરિ મહારાજ)

અંધની લોક પ્રિયતા—દુક મુદતમાજ આ અતિ ઉપયોગી અંધની ત્રણ ત્રણ આવૃત્તિઓ હાથે હાથ ઉપડી મઠ છે. અને એટલું છતાં લોકોની માગણી ચાલુજ રહી છે. અમેાએ લોક લાગણીને માન આપી આ વખતે ખાસ આવૃત્તિ તૈયાર કરાવી છે અને જમાનાને અનુકુળ ચિત્રો સાથે એક બાળક પણ વાંચી અને વિચારી શકે એવી શૈલી પુર્વક—સંવાદના રૂપમાં આ ચતુર્થ આવૃત્તિ તૈયાર કરી છે. અંધ છપાઈને બહાર પડી ચુક્યો છે અને અમને સંપૂર્ણ વીલાસ છે કે પાખવાડીઆમાં તેની સમસ્ત નકલો ખપી જવી જોઈએ.

અંધ કર્તા અને દેશ કાળ—શ્રીમાન આચાર્ય શ્રી જીનદત્તસૂરિ ગુજરાતના સાહિત્ય ઇતિહાસમાં સુપ્રસિદ્ધ છે તેમણે લગભગ તેરમાં સૈકામાં કે જે વખતે સાહિત્યનો અભ્યાસ પ્રાયઃ હુખ્ત અને શુષ્ક પ્રાયઃ થઈ ગયો હતો તે વખતે કેવળ ઉપકાર કરવાની યુદ્ધીથી એકજ અંધમાં સકળ શાસ્ત્રના સાર જુત તત્વો સિદ્ધાંતો અને વ્યવહારો સમજાવવા માટે વિવેક વીલાસની રચના કરી હતી. આચાર્ય શ્રી તત્ત્વજ્ઞાનથી લઈ વાસ્તુ શાસ્ત્ર અને સામુદ્રિક શાસ્ત્ર આદિ લગભગ સઘળા વિષયોનું અદ્ભુત જ્ઞાન ધરાવતા હતા અને એ જ્ઞાનનો નિષ્કર્ષ જ આ અંધમાં તેમણે નીચેની નાખ્યો છે.

વિષયોની વાનગી—પરંતુ પારંગત આચાર્યશ્રીએ સંસારનો અને ધર્મનો કોઈપણ વિષય એવો નથી રહેવા દીધો કે જે આ અંધમાં પોતાના અસાધારણ યુદ્ધી બળથી ન ચર્ચો હોય ! શુદ્ધશાસ્ત્ર, વૈદ્યકશાસ્ત્ર, અત્યુચ્ય રતિશાસ્ત્ર, જ્યોતિષશાસ્ત્ર, સામુદ્રિકશાસ્ત્ર, દર્શનશાસ્ત્ર, ધર્મશાસ્ત્ર, નીતિશાસ્ત્ર,

આદી અનેકાનેક આ ગ્રંથમાં અતિ નિપૂણતા પૂર્વક સમાવેશ થઈ જાય છે હાથલા તરીકે એકજ વાનગી બસ થશે;—

સ્ત્રી કેવી પરણવી ? કન્યાના લક્ષણો અને પરીક્ષા, કેવી સ્ત્રીનો ત્યાગ કરવો ? સ્ત્રીઓની પ્રસન્નતા શી રીતે પ્રાપ્ત કરવી. સ્ત્રી પર પ્રીતિ રાખવાનું પ્રયોજન, ગંધ અને કેશ ઉપરથી નારી પરીક્ષા, મર્કટ સમાન મન, કામા-તુરનાં લક્ષણ, કામપ્રિય સ્ત્રીઓ સાથે શું ન કરવું ? સ્ત્રીનો પ્રેમ ક્યારે છુટે ? રાગ વિનાની સ્ત્રીનાં લક્ષણ, સ્ત્રીઓ પાસે દુર્ગંધા કરવાનું પરિણામ, પતિ પરદેશ હોય ત્યારે કુલીન સ્ત્રીઓએ કેવી રીતે વર્તવું ? રજસ્વળા વખતની ધરત્રે, ગર્ભાધન વિધિ, ઉદરમાં ગર્ભવૃદ્ધિના નિયમો, જન્મ સમયના નક્ષત્રોની અસર ” તેવીજ રીતે પુરૂષનાં લક્ષણો તથા કર્તવ્યો વિષે પણ એજ પ્રમાણે અનેક પ્રમાણે વિવેચન કરવામાં આવ્યું છે.

આવા ગ્રંથની જરૂર શું છે ? કોઈ પ્રશ્ન કરશે કે આ જમાનામાં એવા પુરાણા ગ્રંથનો પુનરુદ્ધાર કરવાની શું જરૂર છે ? અમે કહીએ છીએ કે આ યુગમાં અત્યારે લગ્ન, બ્રાહ્મચર્ય, શરીર, વીર્ય, છવન, અને સંતતી, સંબંધી જે ભયંકર અને અજ્ઞાનતા અને ભ્રમપુર્ણ માન્યતાઓ ચાલી રહી છે તે દુર કરવાને આ ગ્રંથ એક ઉચ્ચલ મુર્ચ સમાન છે. ભારત વર્ષના યુવાનોના શારીરિક માનસિક અને આધ્યાત્મિક શક્તિઓ લગભગ ક્ષીણ થઈ ગઈ છે આવા વખતમાં એક પ્રાચીન આચાર્યની સ્પષ્ટ અને સરલ વાણી જેવી અપુર્વ અસર કરી શકે એવી અન્ય કોઈની વાણી ન કરી શકે એ સ્પષ્ટ છે. એટલાજ માટે અમે કહીએ છીએ કે પૂર્વના જમાનામાં આ ગ્રંથની જેટલી જરૂર હતી તેના કરતાં પણ આત્યારે હજાર ગણી અધિક આવશ્યકતા છે મુંબઈની યુનીવર્સિટીએ ગુજરાતી સાહિત્યના અખુટ ભંડારમાંથી આ વિવેક વિલાસ ગ્રંથ રત્ન ચુંટી લઈ બી. એ. ની પરીક્ષા માટે નિર્માણ કરેલો છે, એ શું સુચવે છે ?

ગ્રંથની નવી શૈલી—આ ચતુર્થ આવૃત્તિ અમે સંવાદના રૂપમાં તૈયાર કરાવી છે અમે તેથી દરેક વાંચતાર જણે કે આચાર્ય મહારાજની પાસે બેસી પોતાના મનની ગુપ્ત શંકાઓનું સમાધાન કરતો હોય એવો ભાસ થયા કરે છે, વિવેક વિલાસ એ એક ગુજરાતી સાહિત્યનું મહોદ્ ગૌરવ છે, સાહિત્ય ભંડારનું એક અભૂતપૂર્વ રત્ન છે, વ્યક્તિ માત્રનો સજ્જન-નભિન્ન છે, સ્ત્રી પુરૂષનો સાચો સલાહકાર છે.

ગ્રંથ પહોર પડી ચુક્યો છે ચિત્રો અને ખીજ આકર્ષણોનો પ્રભાવમાં શ. ૨-૮-૦ ની કીમત કંઈજ ખીસાતમાં નથી.

પોસ્ટેજ વી. પી. પેકીંગ ખર્ચ જુદું.

બાલાભાઈ છગનલાલ શાહ.

કીકાલાટની પોળ—અમદાવાદ.

નાટક અને સીનેમાઓમાં તન-મન-ધનની ખર-
ખાદી કરવા કરતાં અવનવા ભાવો અને હૃદય-

ભેદક ખાર ચિત્રો યુક્ત આદર્શ ચરિત્ર

વાંચી જીવનને પવિત્ર, ઉજ્જવળ અને સ્વર્ગીય બનાવવું શું ખોટું છે ?

મલયાસુંદરી,

નાટક અને સીનેમા એ આજકાલની એક મોટી મજાહ માણાય છે. પરંતુ તેની પાછળ તન-મન-ધનનો જે દુરપયોગ થાય છે અને તે ઉપરાંત જે દુરાચારો દાખલ થાય છે, તેનું વર્ણન કરવું નકામું છે ! એવો બચાવ કરવામાં આવે છે કે નાટક જોવાથી મનુષ્ય સદાચારી થાય છે, સીનેમા જોવાથી મનુષ્યને દુનીઆદારીનું ભાન થાય છે. તો પછી વસ્તુતઃ દુનીઆમાં દુરાચાર અને દુષ્ટતાનો પ્રચાર નિત્ય વધતો જતો જોવામાં આવે છે તેનું શું કારણ ? આજે આપણી દષ્ટિ આગળથી આદર્શ પુરુષોનાં ચરિત્રો અને સતી સત્રારીઓનાં દૈવી જીવનો છેક અદ્યય થઈ ગયાં છે. તેને બદલે દુષિત જીવનોના ચિતારો પગલે પગલે આપણી દષ્ટિ સન્મુખ ખડા કરવામાં આવે છે. એમાં શિક્ષણ અને બોધ-લેવા લાયક અંશો તો નહિ જોવાળ હોય છે.

અમે કહીએ છીએ કે, “ મલયાસુંદરીનું ” જે આદર્શ ચરિત્ર અમારા તરફથી ચોડાજ વખતમાં બહાર પડનાર છે તેના વાંચનથી જાણે જુદીજ દુનિઆમાં વિમાન વડે વિહાર કરતા હોઈએ. સ્વર્ગોધાનમાં ચમત્કારિક દષ્ટ્યો અનુભવતા હોઈએ એવો ભાસ થાય છે. નાટક અને સીનેમાના દેખાવો તો આ ચરિત્રમાંનાં પ્રસંગ પાસે પાણી ભરે ! એક વાર પુસ્તક હાથમાં લીધા પછીનિચે મુકવાનું મન થતું નથી, પ્રત્યેક લીંટી અને પૃષ્ઠ વાંચતાં ખીજ લીંટી અને ખીજું પૃષ્ઠ વાંચવાની જીતાસા વધતી જાય છે. મૂળ આચાર્યની વર્ણન-શૈલીની અદ્ભુતતા સાથે મનોહર ખાર ચિત્રોની સંયોગ થવાથી સુવર્ણ અને સુગંધનો સંમમ થયો છે, એમ કહીએ તો ખોટું નથી.

પંચાસજી શ્રી કેશરવિજયજી મહારાજ કે જેમની લેખનશૈલી “ યોગશાસ્ત્ર ” અંથના અભ્યાસીઓ એકી અવાજે વખાણી રહ્યા છે તેજ માનવંતા લેખકની લેખિતીયા મલયાસુંદરીનું ચરિત્ર નવા જમાનાની નવી શૈલીમાં લખાયેલું છે.

એક વાત અમારા વાંચકોએ ખાસ કરીને યાદ રાખવી જોઈએ કે મહાવીર જીવન વિસ્તાર મહાવીર ભક્ત મણિભદ્ર, સચિત્ર આદર્શ-રામાયણ અને અદ્ભુત દ્રષ્ટાંતમાળા જેત જેતામાં ઉપડી જતાં હોવાથી પાછળથી મંગાવનારાઓને નિરાશ થવું પડે છે, એટલા માટે તુરતમાં નામ નોંધાવવાનો આગ્રહ કરીએ છીએ. મલયાસુંદરી ચરિત્ર (પૃષ્ઠ ૫૦૦) આસો માસ દરમ્યાન પ્રગટ થવાની આજ્ઞા રાખવામાં આવે છે.

અગાઉથી નામ નોંધાવનાર પાસેથી રૂ. ૨-૦-૦ અને પાછળથી રૂ. ૩-૦-૦ લેવાનો અમે ઠરાવ કર્યો છે. નામ નોંધાવનારાએ ટીપોગ્રીટ તરીકે આના બેની પોસ્ટેજ ટિકીટો મોકલી આપવી. અને અમારું કુપન (ખીલ) મંગાવી લેવું. પોતાનું શિરનામું હમેશા સાથે અક્ષરોમાં લખવું.

ખાલાભાઈ જીમનલાલ શાહ. ડે. કીકાલટની પોળ. અમદાવાદ.

છળય છે ! આહક થવા માટે સોનેરી તક ! !

જેમાં અનંત નફા, સિદ્ધિ, સમૃદ્ધિનો માર્ગ દર્શક, શ્રાવક
શ્રાવિકાનો નિસ્પૃહ સલાહકાર, વિદ્ય વિનાશક મંત્રો,

મહામંત્રો અને સ્તવનોથી ભરપૂર

સરસ સચિત્ર સ્તવનાવલી.

છેલ્લા દશ વર્ષ થયાં અમારી પાસે એજ ફરીયાદ મુખ્યત્વે આવ્યા
કરતી કે “ શ્રાવકોને તેમના નિત્યના ધર્મકૃત્યોમાં સરળતા થાય એવો કોઈ
ગ્રંથ ક્યાં છે ? અમો એ ફરીયાદનો સંતોષકારક ઉત્તર આપવા આજે શ-
ક્તિમાન થયા છીએ.

આ દર્શવેલી મનોહર સ્તવનાવળી જૈન સાહિત્યમાં આ પ્રથમજ છે.
એમ કહેવામાં લેશ પણ અતિશયોક્તિ નથી. ભાવિક સજ્જનો અને સન્નારીઓ
નિત્ય પોતાની પાસે રાખી શકે એવા ઉદ્દેશથી ડાયરીની સાઇઝમાં બહાર પા-
ડવાનો અમે ઇરાવ કર્યો છે.

આ ઉપયોગી ગ્રંથ શ્રાવણ માસમાં બહાર પડશે.

આ ગ્રંથના વિષયોની વાનકી—દેવ મંદિરે જવાની વિધિ મંદિરમાં
દેવ દર્શન કરવાની વિધિ, પૂજા કરતાં પરમાત્માના સાક્ષાત્ દર્શન થાય તેવી
ભાવનાઓ, ચૈત્યવંદનો, સ્તવનો, થોથો, સ્તુતિઓનો મોટો સંગ્રહ આ ગ્રંથમાં
કરેલ છે. તે ઉપરાંત સામાયક સૂત્ર, આર વૃત્તની ટીપ, રત્નાકર પચ્ચીક્ષી
અર્થસહિત, જૈન શારદા વિધિ, જૈન પ્રાતઃસ્મરણીય સ્તોત્ર સંગ્રહ, નવકારમંત્ર
સંગ્રહ, મહાન દેવદેવીઓની ઉપાસના કરવાના છંદો, આરતીઓથી, ભરપૂર એ-
ટલુંજ નહીં પણ આ સ્તવનાવલીમાં (૧) શ્રીમહાવીર સ્વામી (૨) શ્રીગૌતમ
સ્વામી (૩) શ્રીપાર્શ્વનાથજી (૪) શ્રી કેશરીઆનાથજી (૫) શ્રી જીન-
દત્ત દાદાસુરિશ્વરજી (૬) શ્રીમણ્ડીભદ્રજી યજ્ઞ, (૭) શ્રીચક્રેશ્વરી દેવી. (૮)
શ્રી પદ્માવતીજી દેવી (૯) શ્રીઓવીશ તિર્થંકર અને નવપદજીના મંડરના બ-
બ્બેટાઓ, દર્શનીય છબીઓ ખાસ મોટા ખર્ચે તૈયાર કરાવેલ છે. આ સ્તવના
વલીનું પુર્વ અતિ સુંદરમાં સુંદર બનાવવામાં આવશે. આ સ્તવનાવલીના
આહક થવા માટે અમો વિનંતી કરતા નથી પણ ખાસ ભલામણ કરીએ છીએ
અને ચેતવણી આપીએ છીએ કે આ ગ્રંથના આહક થવામાં જો વિલંબ
કરશે તો પાછલથી પરતાશે. આ સ્તવનાવલીના બે આના ડીપોઝીટ ભરી
નામ મોઢાવનાર પાસેથી કિંમત રૂ ૨-૦-૦ લેવાનો ઇરાવ કરેલ છે. આહક
થનારે તુરંત પોતાનું નામ રજીસ્ટર કરાવી કુપન મેંભાવી લેવું. પાછલથી આ-
સ્તવનાવલીના રૂ ૩-૦-૦ રાખવામાં આવે છે છતાં યાદ રાખજો કે આ
મહાન સ્તવનાવલી પાછલથી “માનવધર્મ સંહિતાની” પેઠે અમે તેટલી કિંમત
ખર્ચવા છતાં પણ મલવા સંભવ નથી. ” આહક થનારે પોતાનું નામ, નીચેની
પંક્તિઓમાં સાફ અક્ષરોમાં લખવું.

લખો.

ખાલાભાઈ છગનલાલ શાહ.

ત્રીકલકટની પોળ-અમદાવાદ.

ગુજરાતી લીપીમાં છાપેલાં.

ત્રિશષ્ટિ શલાક પુરૂષ ચરીત્ર		તેજ સાર રાજાનો રાસ	૧-૦
ભાગ ૧-૨	રૂ. ૨-૬	કાવ્ય કલ્પલક્ષ	૧-૦
,, ભાગ ૩-૪-૫-૬	૨-૬	સદગુણી સુશિલા	૦-૧૨
,, ભાગ ૭-૮-૯	૩-૪	ભજનપદ સંગ્રહ.	૦-૮
ભાગ ૧૦ મો	રૂ ૧-૧૨	તત્ત્વજ્ઞાન દિપકા.	૦-૬
જૈન વાર્તાવૃક્ષ.	૦-૧૨	અધ્યાત્મ ભજન સંગ્રહ	૦-૬
જૈન સુબોધકથા સંગ્રહ	૧-૪	જૈન રાસમાળા ભાગ ૧લો	૧-૪
ગહુલી સંગ્રહ.	૦-૬	અધ્યાત્મ વ્યાખ્યાનમાળા	૦-૪
શ્રાવકની આલોચણા.	૦-૨	મયલાસુંદરીઅદ્ભુતનોવેલ	૩-૦
સલોકાં સંગ્રહ.	૦-૪	પ્રદુર્ભ કુમાર	૦-૬
વૈરાગ્યોપદેશ પોથી	૦-૨૧	શ્રીપાળ નોવેલ	૦-૬
શ્રી સામાયિકસુત્ર	૦-૦૧૧	જીવાભિગમ સુત્ર.	૨-૪
પ્રેમથી મુક્તી.	૦-૮	ભગવતી સુત્ર	૩-૦
પ્રવૃત્તિ નિવૃત્તિ.	૦-૮	નવતત્ત્વ છકાયના ખોલ.	૦-૪
શાંતી કુંજની સુંદરી	૦-૪	શ્રીપાળનોરાસઅર્થસહિત	૩-૦
ખુદ ચરિત્ર.	૦-૮	વર્દમાનદેશના ભાષાંતર.	૨-૮
ખુદોપદેશ.	૦-૬	સમરા દીપ્ત કેવલીનો રાસ	૧-૮
સુસદ્યચરિત્ર.	૦-૪	જૈન કથા સંગ્રહ	૧-૮
ખરા સુખની કુંચીયો.	૦-૬	જૈન તત્ત્વ શોધક	૧-૦
જૈન સુબોધ ભક્તિમાળા.	૦-૫	જૈન સંગ્રહમાળાભાગ ૧ લો.	૨-૦
મહાવીર સ્તુતી.	૦-૨૧	,, ભાગ ૨ જો.	૨-૦
પંચ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર.	૦-૬	,, ભાગ ૩ જો.	૨-૦
વિદ્યાચંદ્ર સુમતિ	૨-૦	,, ભાગ ૪ જો.	૨-૦
વ્યાખ્યાન સંગ્રહ.	૧-૦	ચંદ્રરાજનો રાસ.	૧-૮
અધ્યાત્મ શાંતી	૦-૩	કુમારપાળનો રાસ.	૧-૦
ધનાશાળીભદ્રનો રાસ.	૧-૪	ચંદ્ર શેખરનો રાસ	૧-૦
આનંદધન ચોવીશી	૦-૮	સચીત્ર જૈનરામાયણ.	૧-૮
મુનીપતિ ચરીત્ર.	૦-૬	મહાવીર ચરીત્ર સચીત્ર	૧-૮
નિત્ય નિયમની પોથી	૦-૩	સચીત્રમહાવીરભક્તમણીભદ્ર	૧-૮
બ્રાહ્મી હિંસા નિવેધક	૦-૭	વૈરાગ્યતરંગ ભક્તિમાળા	૦-૬
જૈનસ્તુતિ.	૦-૪	જ્ઞાનદીપક	૦-૪
સદુપદેશ માળા,	૦-૮	શ્રી સુબોધમાળા	૦-૩
નરચંદ્ર જૈન જ્યોતીષ.	૧-૧૨	શિષ્યોપનિષદ	૦-૬
સુયગડાંગ સુત્ર ભા. ભા. ૧લો.	૧-૪	શેત્રુંજય મહાત્મ્ય	૨-૦
જૈનજ્ઞાન પ્રકાશ ભાગ ૧લો.	૦-૧૨		

નવકારમંત્ર સંગ્રહ.	૦-૪
રામરાસ (કેશરાજજીકૃત)	૧-૮
પ્રતીકમણ્ય અર્થ સહીત.	૦-૬
જ્ઞાનસાગર.	૨-૦
ભરતેશ્વર વૃત્તિ ભાષાંતર	૪-૦
શ્રાદ્ધવિધિ ભાષાંતર	૪-૦
રાત્રી ભોજન નિષેધક.	૦-૮
લાલન આત્મવાટીકા	૦-૧૨
જૈનદર્શનનાં મૂળતત્ત્વો	૦-૪
આત્મશક્તીનો ઉદય	૦-૪
પાર મત	૦-૨
સચિત્ર સ્તવનાવળી	૩-૦
વિવેક વિલાસ સચિત્ર	૨-૧
તિર્થંકર ચરિત્ર સચિત્ર છપાયછે.	૨-૮
આતુપૂર્વિ સાધુવંદણા	૦-૧
અદ્ભુત દર્શાંતમાળા. છપાય છે.	૧-૦
શ્રાવકની આલોચણા	૦-૨
સુધારસ સ્તવન સંગ્રહ	૦-૪
શ્રી શ્રીપાળ રાજનો રાસ	૦-૬
નર્મદા ચરિત્ર	૦-૬
કચરવત્રાનોનો રાસ	૦-૨
જીતમ ચિત્ર કુમારનો રાસ	૦-૨
જન ગરબાવળી	૦-૪
પુણ્ય પ્રભાવ સમરા દિવ્ય	
ભાગ ૧ લો	૧-૪
,, ભાગ ૨ જો	૧-૪
દિક્ષાકુમારી પ્રવાસ	
ભાગ ૧-૨ જો	૩-૦
ધર્મવીર જ્ઞાનદેવ ભાગ ૧ લો	૧-૦
,, ભાગ ૨ જો	૨-૦
જીતમ કુમાર નોવેલ	૧-૦
આરામ શોભાની કથા	૦-૪
વિવિધ પૂજન સંગ્રહ ભાગ	
૧-૨-૩-૪	૨-૮
ચૈદ સ્વપ્ન રહસ્ય	૦-૩
પ્રબંધ ચિંતામણી	૨-૮
જૈન સમાચાર મધ્યાવલી	૩-૦
યોગશાસ્ત્ર	૦-૪
યોગદીપક	૧-૦
સંઘપૂર્ણી	૨-૦

ચરિતાવલી ભાગ ૧ લો	૧-૪
,, ભાગ ૨ જો	૧-૪
,, ભાગ ૩ જો	૧-૪
કથા ઇશ્વરે આ વિશ્વ રચ્યું	૦-૪
વૈરાગ્ય શતક અર્થ સાથે	૦-૬
દિનચર્યા	૦-૦૧૧
રત્નસેન રત્નમંજરીનો રાસ	૦-૪
સુદર્શન	૦-૪
દેવસીરામ પ્રતિકમણ્ય	૦-૬
પંચપ્રતિકમણ્ય સૂત્ર	૧-૪
પરદેશી રાજનો રાસ	૦-૨
માનતું ગમાનવતીનો રાસ	૦-૪
જૈનધર્મપ્રવેશપોથી ભાગ ૧ લો	૦-૨
,, ભાગ ૨ જો	૦-૪
,, ભાગ ૩ જો	૦-૬
,, ભાગ ૪ થો	૦-૮
,, ભાગ ૪ ના અર્થ	૦-૩
જ્ઞાશન દેવીનો પ્રવાસ.	૧-૮
અમેરિકાના નિર્ધન વિદ્યાર્થીઓ	૦-૩
વિવિધ પૂજનસંગ્રહ ભાગ ૧-૨	૧-૦
વિદ્યાર્થીબંધુની ચારિત્ર સુધારણા	૦-૩
રાત્રી ભોજન પરિહારક રાસ.	૦-૨
રત્નપાળ બ્યવહારીઆનો રાસ	૦-૪
વસ્તુપાલ તેજપાલનો રાસ.	૦-૪
શીયજોષ્ટેશ	૦-૨
કર્મ વીપાકનો રાસ	૦-૨
જન પ્રાર્થના માળા	૦-૧
કાન્હડ કડીઆરાનો રાસ	૦-૧
વૈરાગ્યશતક	૦-૬
લાવણી સંગ્રહ	૦-૪
નવસ્મરણ મૂળપાઠ અર્થ સાથે.	૦-૩
શેત્રુબ્ય તિર્થમાળાનો રાસ.	૦-૨
હરીશ્વંરનો રાસ	૦-૨
એલાયશ્રી કુમારનો રાસ	૦-૨
ચંદનમહ્યામોરીનો રાસ.	૦-૨
ચંદરાજને ગુણવાળીનો કામળ	૦-૧
ગોડી પાર્શ્વનાથનાં ઢાળીયાં	૦-૧
જ્ઞાનદેવન ચોવીશી	૦-૧
દેવચંદ્રજીવ ચોવીશી	૦-૧
સંલોકા સંગ્રહ	૦-૪
સામાયીકસૂત્ર અર્થ સાથે	૦-૨

અન્ય ઐતિહાસિક, સામાજિક નવલ કથાઓ.

આજકાલનું હિંદુસ્તાન—અથવા પ્રાણહારક મૃગજળી ભા. ૧-૨-૩ ચાલુ સમયની ખાસ વાંચવા લાયક નવલકથામાં શ્રેષ્ઠ એકજ વાંચો. ૫૪ ૩૨૦, ચાર મનહર ફોટોગ્રાફિક સુંદર ચિત્રો, પાકું પુઠું; છતાં ત્રણે ભાગની કિંમત રૂ. ૬-૧૨-૦

નોકરીનો ઉમેદવાર—બુદ્ધ બુદ્ધ સ્વભાવનાં શેઠ શેઠાણીઓના સહ-વાસમાં આવીને અનેક લાલસા, ધર્મબ્રજતા વગેરેની વચ્ચે આવી પડવાથી અટવાયા કરે છે તેનું આ ચિત્ર અત્યંત બોધક અને રસિક છે. કિં. રૂ. ૩. ૧૧

સંસાર કે નરકગાર ?—જ્ઞાનશુન્ય વિધવાઓ ધર્મ શિક્ષણના અભાવે સ્વધર્મનો ત્યાગ કરી કેવી રીતે પાપિષ્ઠ થાય છે એનો આબેહુલ ચિતાર આપ્યો છે. પાકું પુઠું કિં. રૂ. ૧-૪-૮.

મુરદેવી—અથવા મૌર્યવંશના અબયુદયનો આરંભ—ભાગ ૧-૨-૩ નંદનવંશનો નાશ કરીને મહાબુદ્ધિમાન અને કૌટિલ્ય વિદ્યાવિશારદ ચાણક્ય-દેવે મૌર્યવંશની સ્થાપના શી રીતે કરી, તે સર્વ વિષયોનું ધણીજ સર-ળતાથી આ નવલકથામાં વિવેચન કરવામાં આવ્યું છે. ત્રણે ભાગની કી. રૂ. ૩. ૫)

રાજા દેવીદાસ—અથવા રમણીની રણભુમિ—જગત જે નારી જા-તિને અબળા કહીને બોલાવે છે, તે અબળા રણમાં મદોન્મત થઇ શત્રુઓનો સંહાર કરવામાં કેવી દક્ષતા દેખાડે છે, સતી સાધ્વીની શરવીરતા અને બહાદુર બહારવટીઓની બહાદુરીવાળા પ્રસંગોથી આ વાર્તાનું પાત્રોપાનું બરેલું છે. મૂલ્ય રૂ. ૨-૮-૦

રાક્ષસોની રતિકીડા—અથવા પિશાચોની પાપ લીલા—બપંકર-બેદો, લુચ્ચાઓની લુચ્ચાઈઓ, તિલેસ્ખાતી મકાનોમાં થતાં કારસ્થાનો, વગેરે વાંચીને ખરેખર તબિયત ખુશ થયા વિના રહેતી નથી. ૫૪ ૪૦૦ પાકું પુઠું મૂલ્ય રૂ. ૨-૦-૦

સંતતે રાયતાન—અથવા કામોંધનાં કાળાંકામ—ભાગ ૧-૨-૩ કામથી અંધ થએલા મનુષ્યો આ જગતમાં કયું કાર્ય કરી શકતાં ? મુખમાં રામ બમલમાં છુરી લઇ દરનારા, મનુષ્ય પિશાચ તથા માનવી પિ-શાચિકાનું આ નવલકથામાં એક ચિત્ર આલેખવામાં આવ્યું છે. દરેક ભાગની કીંમત રૂ. ૧-૧૨-૦ મુજબ કુલ રૂ. ૫-૪-૦.

કલંદરની કદાર—અથવા સંસાર ખાંડાની ધાર—ભાગ ૧-૨-૩ અવ-તાની ચક્ર, ભોંયરામનાં ભેદ બરેલાં કુર્મો, છુપી કદારીનું પરાક્રમ આદિ સર્વ વિષયો વાંચતાં આ સંસાર એ ખાંડાની ધાર જ છે એવો સર્વને ભાસ થયા વિના રહેશે નહિ ત્રણે ભાગનું મૂલ્ય ૬-૧૨-૦

મણીમોહન—ગુજરાતી ભાષામાં પ્રકટ થયેલા વાર્તાનાં પુસ્તકમાં મણી-

મોહન પહેલાં વર્ગમાં સુકવામાં આવે છે. ટુંકામાં જો મનનો પુરો આનંદ મેળવવો હોય તો મણીમોહન જરૂર વાંચો. પાકું પુઠું કિં. રૂ. ૨૦

સ્નેહમયી અને વિષમયી—એ સુવર્ણચોની આ નવલકથા વાંચવા લાયક છે પાકું પુઠું કી. રૂ. ૨-૦-૦

મહાકાળીનું ખડગ—આ નવલકથા અદ્ભુત બનાવોથી ભરપૂર હોઈ વાંચકની છાત્રાસા વધારે છે પાકું પુઠું કી. રૂ. ૨-૦-૦

અદલાઉદ્દીનનો ઉદય—આર્થ સન્નારીઓના શિષ્યનું રક્ષણ કરવા માટે તે વખતના રજપૂત રાજ્યો પોતાનો કેવો આત્મભોગ આપતા તેનું વર્ણન આ નવલકથામાં કરવામાં આવ્યું છે. પાંચ ચિત્રો છે પાકું પુઠું કિંમત રૂ. ૨-૦-૦

કુતરો કે કાળ!—આ નવલકથામાં ડિટેક્ટીવ પોતાના કાર્યમાં જે ચતુરાઈ બહાદુરી અને કુશળતા વાપરે છે, તેની ખુબી જોરજ છે, પાકું પુઠું મૂલ રૂ. ૧-૦-૦

ખુન કે જહુ ? આ ડિટેક્ટીવ નવલકથા એટલી અદ્ભુત છે કે વાંચક તેના પ્રવાહમાં ખેંચાતા સમજી શકશે નહિ કે પોતે જે બનાવ વાંચે છે તે ખરેખરો બનાવ હશે કે જહુનો કોઈ પ્રયોગ હશે ? ચિત્રો સાથે પાકું પુઠું કિંમત રૂ. ૧-૦-૦

ક્રમનસીબ લીલા (ભાગ ૧-૨)—આ નવલકથામાં સાંસારિક ધટનાઓ તાદસ્થ દૃષ્ટિ સમક્ષ ઉભીજ હોય એવું વર્ણન આલેખવામાં આવ્યું છે આજેજ મંગાવો અને જીવો બન્ને ભાગનું પાકું પુઠું કિં. રૂ. ૩-૧૨-૦

મધુર મિલન—તમારા જીવનમાં રસિકતાનો ઝરો વહેવડાવવો હોય, તો તમારી પત્નીને આ નવલકથા વાંચાવો તમે વાંચો. પ્રેમની દિવ્યતા શીખો અને તમને પૃથ્વીપર સ્વર્ગ દેખાશે પાકું પુઠું કિં. ૧-૧૨-૦

કલકિત કાઉન્ટેસ યાને ખુની કોણ ? આ એક ઘણુંજ અસરકારક ડિટેક્ટીવ નોવેલ છે. પ્રેમને માટે લક્ષ્મીને તુચ્છ ગણવાની દિવ્ય વૃત્તિ, હૃદયની કુમાશ અને પ્રેમની હૃદયનું માધુર્ય ધડીબર પ્રેમના રસપુર્ણ હોજમાં સ્નાન કરાવશે પાકું પુઠું કિં. રૂ. ૨-૮-૦

સૌન્દર્ય વિજય (ભાગ ૧-૨-૩) આ વાર્તા એટલી બધી મનોહર અને ચિતાર્થક છે કે જેનું પ્રત્યેક પૃષ્ઠ વાંચવાની વાંચકને જિજ્ઞાસા ઉપજ્યા વિના રહે તેમ નથી પાકું પુઠું કિંમત ત્રણે ભાગની રૂ. ૬)

દશ લાખનો દહલો અથવા રત્નકંકજી—એક અબળા પણ દ્રવ્ય-લોભની લાલસાથી પ્રબળ બની કેવા રોમાંચ ઉપજાવે એવાં કારણોનો કરે છે, એ જાણવા માટે આ નવલકથા અવશ્ય વાંચો કિં. રૂ. ૨)

કલકિત કુમારિકા—એક કુમારિકા બલભલા પોલિસ ખાતાના અમલદારોને પણ જૂલ થાય આખી અંતર્ધર્મિત પોતાનું કેવું ચતુરાઈથી રક્ષણ કરે

છે, વગેરે અસંખ્ય રસિક વિષયો છે પાકું પુઠું કિંમત રૂ. ૨)

સુંદર અને વિદ્યાનાંદ—આ નવલકથામાં તેના વિદ્વાન લેખકે સાંસારિક ઘટનાઓનું આબેહુબ આલેખન કર્યું છે પાકું પુઠું કિંમત ૧૧ રૂ.

મૂળરાજ સોલંકી—સચિત્ર ઐતિહાસિક નવલ કથા, ગુજરાતમાં મૂળ-રાજ સોલંકીએ પોતાના મામા પાસેથી રાજ્ય લેવા કેવા કાવા દાવા રચ્યા હતા તેનું સંપૂર્ણ ચરિત્ર ખાસ વાંચવા લાયક છે. પાકું સોનેરી પુઠું ૫૯ કરો છતાં કિંમત અઢી રૂપીઆ.

મધુર મધુરી અથવા મુંબઈની મોહિની—રસમય અને ચમત્કારીક બનાવોથી ભરપૂર ચાર ચિત્રો સહિત પાકું પુઠું કિંમત ૧૧૧ રૂ.

પંદર લાખપર પાણી—મુંબાઈમાં એક શ્રીમંત ગૃહસ્થે પોતાનાં દીકરાને આપેલો પંદરલાખ રૂપીઆનો વારસો ફક્ત એક વર્ષના અરસામાં કેવી રીતે ઉડાવી નાંખ્યો ? તે ખાસ વાંચવા યોગ્ય છે. પાકું પુઠું કિં. ૧૧ રૂ.

રત્નમંજરી—આ નવલકથા આદિથી અંત પર્યંત આધ્યાત્મિક જ્ઞાન પ્રદેશમાં વિચરી, માયાનેપટને છિન્ન બિન્ન કરી પરમ પદમાં નિથોજી, વિલાસ થાય છે. પાકું પુઠું કિંમત ૨ રૂ.

બેગમમહાલ (ભા ૧-૨)—આ ઐતિહાસિક નવલકથાના માધુર્યનું વર્ણન માત્ર શબ્દોથી થાય તેમ નથી ખાસ આગેજ મંગાવી વાંચો પાકું પુઠું; અને ભાગની કિંમત ૩૧૧ રૂ.

કામાંત્ર કામીની—એક ચોર એવું સરસ કામ બજવી બતાવે છે કે, તે તેની બહાદુરી માટે 'વાહ વાહ' નો પોકાર કર્યા સિવાય રહેવાદું નથી પાકું પુઠું કિં. ૨ રૂ.

લકતાણી કે લામટી ?—આમાં ચાલુ જમાનાનો સારો ચિતાર આપ્યો છે હાસ્યરસ પણ ભરપૂર છે, પાકું પુઠું કિં. ૧૧૧ રૂ.

બગદાદનો બાદશાહ—શયતાનિયતથી ભરેલી સુંદરીઓ સંસારમાં કેવા અનર્થો કરે છે એ ખાસ વાંચવા લાયક છે. પાકું પુઠું કિં. ૨૧૧ રૂ.

રાણી વ્રજસુંદરી—વ્રજસુંદરીનો બીપણ્ય પ્રતિશોધ, બ્રાહ્મણ કન્યામાંથી રાજરાણી થઇ પતિ કાળા પહાડની રહામે રણભૂમિમાં કુદી પડવું આદિ અનેક સત્ય ઐતિહાસિક ઘટનાઓથી ભરપૂર પાકું પુઠું કી. ૨ રૂ.

લલિતકરભદ્ર અથવા કેવળ ૨૪ વર્ષના ક્ષણભંજુર સંસાર નવ સુંદર ફોટોગ્રાફિક ચિત્રોવાળી આ નવલકથા ખાસ વાંચવા યોગ્ય છે. (ભા. ૧-૨) પાકું પુઠું કિં. રૂ. ૪૧૧

રમણી કે રાક્ષસી ?—અમળા બ્યારે મદનના મદથી ઉત્તમત બની જાય છે તે વેળાએ, પોતાના વિકારની તુષિ માટે તે કેવાં બચાવક કૃત્યો કરે છે એનું આ નવલકથામાં આબેહુબ ચિત્ર આલેખાયેલું છે. મૂલ્ય પાકું પુઠું રૂ. ૧-૮-૦

નાદીદનો દારદમામ—નાદિરશાહનું જીવન ચરિત્ર આ પ્રંથમાં એટલું

અને એવું ઉત્તમતાથી વર્ણવાયું છે કે જાણે એક ઉત્કૃષ્ટ નવલકથા વાંચતાં હોઈએ તેવોજ ભાસ થાય છે, પાકુ પુઠું કી. ૨૧૩.

મારી લયકર સંસારયાત્રા અથવા એક નિરાધાર અખજાનો આત્મનાદ !—આ સામાજિક નવલકથા ખાસ વાંચવા યોગ્ય છે. પાકુ પુઠું કિં. ૨૧૩.

લતા અને લલીતા ભાગ ૧-૨-૩-૪-૫—આ વાર્તાના દરેક ભાગ અત્યંત રસિક તથા મનોહર છે આ વારતા આનંદ સાથે સદુપદેશથી છલો-છલ ભરેલી છે પાંચ ભાગેમાં સુંદર ફોટોગ્રાફીક ચિત્રો આપવામાં આવ્યાં છે. પાકુ પુઠું કિં. ૬૩.

કાશ્મીર અને કેશરી—(ખીજી આવૃત્તિ ઉસ્કેરાતી જાય તેમછે). પૃષ્ઠ ૨૫૦ પાકુ પુઠું કિં. ૧૩.

પિશાચનદિર ભાગ ૧-૨—(સચિત્ર) આ નવલકથા એટલી તો હૃદયગ્રાહી અને ચમત્કારીક છે કે પૃષ્ઠે પૃષ્ઠે જીવાસારસની જાણે કે સરિતાજ વહેતી હોય એવો સહજ ભાસ થાય છે પાકુ પુઠું જાનને ભાગતી કિં. ૪૩.

ભાગ્યકનો મહામત્ર—આ સચિત્ર નવલ કથા અનેક ઘટનાઓથી ભરપૂર છે પાકુ પુઠું કિં. ૨૩.

દગાખાજ દુનિયા—આ નવલકથાની વસ્તુ સંકલનાં એવી અદ્ભુત, પરંતુ સંભવિત છે કે. પ્રત્યેક પૃષ્ઠે વાંચકની જીવાસા વૃદ્ધિગત થાય તેમ છે. ચાર સુંદર ચિત્રો. પાકુ પુઠું કિં. ૨૧૩.

કંગાલ કેદી અથવા સ્નેહ બંધન—ભાગ ૧-૨ આ નવલકથા અનેકવિધ આકર્ષણીય ઘટનાઓથી પરિપૂર્ણ, દરેક ભાગમાં ચાર સુંદર ચિત્રો, જાનને ભાગતું પાકુ પુઠું કી. ૩૧૩.

ભાગ્યદેવીની લયકરતા—પ્રત્યેક હિંદુ જાતે આ નવલકથા વાંચવાની ખાસ બલામણુ છે. ચાર સુંદર ચિત્રો, પાકુ પુઠું કી. ૧૧૩.

પિશાચિની કે પ્રેમદા ?—ભૂતપ્રેતના બચકર ઉપદ્રવના લીધે ઉપજતું અમમૂલક દુઃખ મહામાયાનું જળમાં ડુબી જવાથી નિપજેલું મૃત્યુ, સંપત્તિ મહાત્મ્ય અને સુખ નિહાળવું હોય તો આ નવલકથા અવસ્ય વાંચો, પાકુ પુઠું કી. ૧૧૩.

સ્વર્ગમાં શયતાન—આ નવલકથા અનેક રસિક ચમત્કારિક, અને આકર્ષક ઘટનાઓના ભરપૂર છે. પાકુ પુઠું કી. ૧૧૩.

મુગલોચની અથવા માયાપ્રાબલ્ય—ભાગ ૧-૨-૩-૪ આ નવલકથા વાર્તાશ્રિ. વાંચકોને એક વખત વાંચવાની અમે ખાસ બલામણુ કરીએ છીએ. આજેજ મંગલો. કી. ૧-૮-૦ કુલ ૩. ૬ ચાર ભાગતું પાકુ રૂપેરી પુઠું છે.

રાજનૈતિક પદ્યેત્ર—મનોમુગ્ધકર, વિશ્વમયકર અને ચિત્તહર ઘટનાઓથી પરિપૂર્ણ પ્રત્યેકને આ નવલકથા વાંચવાની ખાસ બલામણુ છે. પાકુ પુઠું કી. ૧૧૩.

૨૪ પુસ્તકો પ્રગટ કરનાર ને વેચનાર—અમદાવાદ.

રણધેલા રજપુતો—સતીઓનું સુરાતન ભાગ ૧-૨ જો. રજપુતોની વીરતા, અને કર્તવ્ય પરાયણતાને માટે આ વાર્તા છે, અને ભાગની કી. ૫ ર.

મધુ-માલતી ભા. ૧-૨—આ સામાજિક નવલકથામાં સામાજિક વિષયોનું ઘણું રસિક આલેખન કરેલું છે પાકું પુઠું કી. ૧૫ ર. અને ભાગની કિં. ૩-૦-૦.

મનોહારિણી માયા—આ નવલકથાની વસ્તુ સંકલના એટલી બધી રસિક મનોરંજક અને દરજ્જાબદ્ધ છે કે એક વખત પુસ્તક વાંચવા માટે હાથમાં લીધા પછી પડતું મુકવાનું મન થશે નહિ. પાકું પુઠું કી. ૧૫ ર.

તારાસુદરી—આર્થ બાળાઓની ધાર્મિકતા તથા કઠોરમાં કઠોર સંયોગમાં પણ તેની પતિવ્રતા રક્ષણની કુશળતા જોવી હોય તો આ નવલકથા જરૂર વાંચજો. પાકું પુઠું કી. ૩ ર.

સંસારસંગ્રામ ભાગ ૧-૨—ધર્મપરાયણા સાધ્વી કેતી અડગ અને અચલ રીતે પતિમક્તિમાં લીન રહે છે, આદી સર્વ વિષયો આ નવલકથામાં છે. પાકું પુઠું અને ભાગની કી. ૩ ર.

પરાક્રમની પતાકા—જપાનના પ્રિન્સે બેદી ખુનશી રીતે કર્યા તથા તેનો પતા છેવટ સુધી શા કારણથી ન મળ્યો, આદિ સર્વ વિષયો આ નવલકથામાં આપવામાં આવ્યા ને પાકું પુઠું કી. ૨ ર.

લવાનીનો ભોગ ભા. ૧-૨—પવિત્ર હૃદયોની રજપુત બાળીકાઓ વીરતાનેજ વરનારી હોય છે, પણ રૂપમાં મોહાધ નથી થતી. આદિ સર્વ બનાવો વાંચતાં આખોમાંથી ચોધારાં આંસુ વહેવા માટે છે અને ભાગનું પાકું પુઠું કી. ૩ ર.

ગોરા—આ નવલકથા અવસ્ય વાંચો. ડોક્ટર રવીન્દ્રનાથની ઓગરિવની ગદ્યાલિપિવાળી અને ભાવનામય લેખિનીથી લખાયેલા ગ્રંથની પ્રસંસા કરવાની જરૂર રહેતી નથી પાકું પુઠું કી. ૩ ર.

બંસરીબાલા—(સચીત્ર) આ સામાજિક નવલકથામાં મનુષ્ય જાનિના ભાવ, વિકાર, ચારિત્ર વગેરેનું એવું સુંદર સ્વાભાવિક વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે. પાકું પુઠું કી. ૨ ર.

કંચન—(ભાગ ૧ ૨ જો) “ આનંદસહિત ઉપદેશ મેળવવાનું આ નવલકથા સર્વોત્કૃષ્ટ સાધન છે. મુલ્ય પાકું પુઠું. કિંમત ૩ ર.

નોકાકુળી—કિંવા અશ્વર્થઘટના આ નવલકથા જગવિખ્યાત કવીર સદ રવિન્દ્રનાથ ટાગોરૃત નોકાકુળીનું શબ્દક ભાષાન્તર છે. પાકું પુઠું કિંમત ૩. ૨૫

લેદી બજનો—ખુની કાણુ છે ? ચોર કાણુ છે અને ભ્રમુસ કાણુ છે, એ ઠેક આખર સુધી સમજાવુંજ નથી પાકું પુઠું કીમત ૨૫ ર.

ગેબી ખુન—ખરો ખુની કાણુ છે અને ખુનનો આરોપ કોનાપર આવી પડે છે, વીગેર અદલત બનાવોથી ભરપુર કી. ૧૫૫ ર.

બાગેશમતાન—અથવા તલવારનું તોફાન—એક સ્વપ્નના લુપ્તરાગ

બીજા કાવચાં આદિ વિષયો વાંચતાં ચક્ષુઓમાંથી અશ્રુજળની વૃષ્ટિ થાય છે. કીમત ૨ રૂ.

કિશોરસિંહ અથવા દુખનો પહાડ—(ભાગ ૧-૨-૩) નિર્દોષ પર તુટી પડતા દુઃખના પહાડો, ખુનખવાર લડાઇઓ, રાજ્યમાં ભયંકર વિ-ગ્રહો, નીતિ અને અનીતિનાં યુદ્ધો વગેરે ઘણા ઘણા રોમાંચકારક બનાવોથી આ વાર્તા બરપુર છે પાકું પુઠું તથા ભાગની કીં. ૭ા રૂ.

તરૂણ તપસ્વિની—સચીત્ર ભાગ ૧-૨ સાધુના વેશમાં ફરતાં શ્યતાનો કેવી પ્રખંધ ભાગ પાથરો ભોળા મનુષ્યોને ભરમાવે છે. આનંદ સાથે અપૂર્વ જ્ઞાન પ્રાપ્ત થયા સિવાય રહેશે નહિ બન્ને ભાગનું પાકું પુઠું કિમત ૫ રૂ.

વસંત વિજય યાને ચડતી પડતીના ચમત્કાર—એક નિબંધુર હૃદ-યના દંપતીનાં રાક્ષસી કુકર્મોનો અસરકારક ચીતાર આ નવલકથામાં આપે-લો છે પાકું પુઠું કિં. ૧૧ા રૂ.

કાળરાત્રિનું ખુની ખંજર—(ભાગ ૧-૨) આ નવલકથામાં ધર્મ-નીતી, સત્ય અને સ્વદેશપ્રીતિ વગેરેનો અસરકારક ઉપદેશ આપેલો છે. પાકું પુઠું બન્ને ભાગની કિમત ૪૧ા રૂ.

કુસુમકાન્ત અથવા સંસાર શેત્રંજ—સતી સાધવી સ્ત્રીઓ સતીત્વને કેવી રીતે નિભાવે છે, આદિ સર્વ વિષયોનું ઉજ્જવલ ચિત્ર આ વાર્તામાં આલેખવામાં આવ્યું છે પાકું પુઠું મૂલ્ય ૩. ૧૧૧ા.

ગુહમી બલીમ યાને ધ્રુજતી ધરા—અદ્ભુત કારસ્થાનો અને ભૈર-વના મંદિરની બેઠી ભોંયરામાં બનતા ભયંકર પ્રપંચો વગેરે અનેક રસમય પ્રસંગોનો ચિતાર આપવામાં આવ્યો છે. કીં. ૧૧૧ા રૂ.

પદ્મલતા યાને કંટકમાં ગુલાબ—(સચીત્ર) હંકાણમાં આ નવલ-કથા સૌએ અવરસ વાંચવીજ બેઠએ કીં. ૧૧૧ા રૂ.

કંઠયાણી અથવા હજાર વર્ષ પુર્વેનું હિન્દુસ્તાન—આ એક ઐતિ-હાસીક વાર્તા પૂર્વનો કોઇ ઓરજ ખ્યાલ આપે તેમ છે. પાકું પુઠું કિમત ૩. ૨

નટવર—(ચંડાલ ચોકડી) અથવા મ્હોટાના છોકરાં. શ્રીમંતોના છોકલ છોકરાંઓનો ચીતાર ૩૬ ચિત્રો સહિત ત્રણ ભાગ સાથે કીં. ૩ રૂ.

કલીકૌતક—(હાસ્યરસનો હોળ) રોતી સુરતને પણ ખડખડાટ હસા-વશે. આજેજ મંગાવી ખાત્રી કરો. કિં. ૧ રૂ.

રતિશાસ્ત્ર કિંવા કોકશાસ્ત્ર—રતિ તથા પુરુષ કામવાસના, મૈથુનરોષ વર્ણન, રતિપ્રકાર, આસનવિવરણ, ઇચ્છાનુસાર પૂર પૂત્રી પ્રાપ્ત કરવાનો ઉપાય, સાખાપ કાળાં હોવા છતાં સફેદ બચ્ચાં ઉપન કરવાનો ઉપાય, ગર્ભ-સાચ અને ગર્ભપાત, ચાંદી, બદ, મુત્રરોગ, નપુંષકત્વ, વિગેરે ઘણી ઘણી ઉપ-યોગી વિષયોથી બરપુર છે. પાકું પુઠું કિ. ૩. ૩

જીવન શિક્ષા—જીવનના ઉંચામાં ઉંચા સિધાન્તોનું આ પુસ્તક છે આ પુસ્તક વારતા નથી પણ જીવનનો પાથ છે કી. ૧૧ા રૂ.

૨૬ પુસ્તકો પ્રગટ કરનાર ને વેચનાર—અમદાવાદ.

નવ દંપતિને શીખામણ—પતિપત્નીઓએ આ પુસ્તક પોતાના નિત્યના મિત્ર તરીકે સાથે રાખવું જોઈએ. પાકું પુઠું કી. ૧-૮-૦

મનસુર મોહના—મનસુર જોર મોહનાના અંગ્રામ નિહવાત દર્દ ના કહે પદનેવાલા બગેર રોયે નહી રહે શકતા, પ્લાટ અવસાહે કે એક વક્ત શરૂ કરલિયા તો ફિરખતમ ફિયે બગેર ચારા હી ન હોગા. પંચલીક મેં ચે નોવેલ અઝહદ મશહુરહે. કિ. ૨ રૂ.

આનન્દ ઝરણા—(એક સુંદર કથા ગુજ) જગ પ્રસિદ્ધ ડૉ. રવિન્દ્રનાથ ટાગોરની એક ભાવમયી સમ્પૂર્ણ વાર્તા સાથે ખીજી ચાર પુણું રસિક વાર્તાઓ અને હૃદયંગમ કાવ્યો. કિ. ૩. ૨૧

ધી સેલફ ઇંગ્લીશ ઇન્સ્ટ્રક્ટર (રાજભાષા) આ પુસ્તક ઇંગ્લિશ બચનારાઓને એક રત્નરૂપ છે. થોડી મહેનતે અને થોડું થોડું બહુવાથી આ પુસ્તકના આધારે ઇંગ્લિશ શિખી શકાય છે. અક્ષર ગાન, લખતાં, બોલતાં, કામળ લખતાં વગેરે શિખવાનું આ ઉત્તમ સાધન છે. જરૂર મંગાવો કી.૩.૧૧

ધી એન્હરીડે કોરસપોન્ડન્સ—અથવા રોજનો પત્ર વ્યવહાર આમાં સ્નેહીયો, સર્ગાવહલાં, અરજીઓ, બલામણ પત્રો, રેલવેકંપની, પોસ્ટ, મંદવાડ મરણ, વિગેરે સર્વ પ્રકારના પત્રવ્યવહારનાં જોષ્યે તેવા તેવા નમુના તથા તેનો ગુજરાતીમાં અર્થ સાથે આપેલો હોવાથી સાધારણ બહુલાઓને પણ ધણજ ઉપયોગી છે આ ચોપડી તમે એક વખત ટેબલ ઉપર રાખશો તો તમને તે ટેબલ ઉપરથી ખસેડવાનું મન થશે નહીં કી. ૩. ૧૧

બેલી કુસુમ—સરસ્વતી ચંદ્રનો યદુરથાશ્રમ, માલિક શિક્ષણ, પુનર્લગ્ન વિગેરે વિષયો ધણા સારા ચર્ચા છે. પાકું પુઠું કી. ૩. ૧૧

જીવનચંદ્ર—એક સારો ખ્યાલ આપતી સામાજિક નવલકથા વાંચવા યોગ્ય છે. પાકું પુઠું ૨-૦-૦.

વ્યવહાર નીતિ દર્પણ—આ પુસ્તક તમે એકજ વખત વાંચશો તો તમારો એક સુખોદા મંત્ર થશે. પાકું પુઠું કી. ૨૧ ૨.

નાનૈયણ ગદ્યગંગા—રા. હકર નારાયણના સાહિત્ય અને ઇતિહાસ વિષયક અત્યંત ઉત્તમ, વિદ્યુર્ણ અને ચાર્મિક બિન્ન મિત્ર ગદ્ય લેખોનો પ્રયંડસંગ્રહ (સચિત્ર કી. ૩ રૂ.)

લાવણ્યમય અને પ્રયંડ જવાળામુખી—આમાં ઐતિહાસિક વારતાઓ છે. બન્ને રસિક, ચિંતાકર્ષક અને ગાનપ્રદ હોઇ વાંચવા યોગ્ય છે. કી. ૨ રૂ.

પીનલકોડ—(ફોજદારી કાયદો) ગુજરાતીમાં દરેક ફોજદારી ગુનાઓમાંથી બચવા આ પુસ્તક એક વખત વાંચવાની જરૂર છે. આમાં સંપૂર્ણ ફેસલા તથા ખુલાસા છે જેથી વકીલની જરૂર પડતી નથી. કી. ૭ રૂ.

કમ્પીરકાવ્ય—દોહરા અને તેનો ગુજરાતીમાં વિસ્તારથી અર્થ ગમે તેવા પાપાણુ હૃદય વાળા માણસને પણ આ પુસ્તક સાઈ ગાન આપી વતન જીંદગીમાં પ્રવેશ કરાવે છે. પુસ્તક શકત એકજવાર વાંચવાથી તે વારંવાર વાંચવાની પ્રેરણા થાય એવો એમાં અદ્દશુત રસ છે. કી. ૧૧૧ ૩.

મહસ્થાશ્રમ—આવૃત્તી બીજી આ યુક દરેક કુટુંબમાં અવશ્ય રાખવા લાયક છે. આ યુકમાં ૩૬ પ્રકરણો આવેલા છે. દરેક પ્રકરણમાં સાંસારીક બોધ ધણોજ સરલ રીતે આપવામાં આવેલ છે. સુંદર ચિત્રો આવેલ છે. કિંમત બે રૂપીયા.

સત્ય ધર્મ જ્ઞાન શિક્ષા—આ યુક સત્ય, શિયળ, નીતિ, પ્રીતિ અને ભક્તિ રસથી ભરપુર સર્વ માન્ય ગ્રંથ છે. આ યુક પ્રસંગને અનુસરતાં દૃષ્ટાંતોથી વધુ લોક પ્રિયતા મેળવી શકે છે. સુંદર પાકા સોનેરી પુઠાથી બંધાયેલ છે. કિંમત દોઢ રૂપીઓ. ૫૯ સંખ્યા ૨૦૮

પ્રભાતચંદ્ર—આ યુકથી આત્માની ઊન્નતી થાય છે. કલ્યાણના નાશનું બીજ પડરિપુઓ છે. મોક્ષ ઇચ્છનાર મુમુક્ષે તે રિપુઓને જીતવાની આવશ્યકતા છે. આ યુક વાંચવાથી સંસારમાંથી તરવાનો રસ્તો શીખવે છે. કિંમત એક રૂપીઓ.

સ્નેહસદન વા પ્રણય રહસ્ય—આ પુસ્તકમાં પરમારાધ્ય જનની તરફનું આપણું કર્તવ્ય, સ્નેહ સમય પિતા પ્રતિનું કર્તવ્ય, પિતાની માફક જોઈ જાતા પ્રત્યેનું કર્તવ્ય, અતિમય બંધુઓ અને પાડોસીઓ પ્રત્યેનું કર્તવ્ય વિગેરે જાણવાનું આ યુકમાં છે. કિંમત બાર આના ૫૯ સંખ્યા ૨૨૫

કુંદન કેમુમ—ભાગ ૧ લાથી ભાગ ૮ (સચીત્ર) રસ ભરી નોવેલમાં સંસાર વ્યવહારની અવનતિના કારણરૂપે મનાતાં બાળ લગ્ન, વૃદ્ધ લગ્ન, ત્રિયા લગ્ન, કન્યા વિક્રય અને પૂર્વ લગ્નના કે બિન્દુના કલ્પના પ્રદેશમાં કુંદન અને કુમુમ પાત્રો કલ્પો તે દ્વારા સુધારાના સપાટા, કુળ મેટાઇના કઢામાં, જમાના ઝપાટા, શોભની શુભી ને હેયાની હોળીના આચાર વિચાર ધણી સરલ ભાષામાં ખુબી રીતે આબેહુબ બતાવવામાં આવેલ છે તે સાથે આધુનિક આર્થ સંસારનું પ્રતિબિંબ સારી રીતે પાડવામાં આવ્યું છે. કિંમત આઠ ભાગના ૩૮

મોહિનીચંદ્ર અને સવિતા ભાગ ૧ લો. આવૃત્તી બીજી આ યુકમાં હાલનાં સંસાર અને પ્રાચીન સંસાર પતિનું સંમેલન કરી વાર્તાના પ્રવાહમાં કલ્પિત પાત્રો જોમાં કરી કેટલાક નહિ જાણતા ન્યાતી રીવાજોનાં દુષ્ટ બંધનને વળગી રહેવાથી થતી ખરાબીનું પૂરેપૂરું બાન કરાવવા સર્વ વિધેયો દેશ-કાળને અનુસરી હાસ્ય ગ્રંથાર, અને કરણા રસનાં પુર પુરાવતી અલંકૃત કરી છે. કિંમત સોનેરી પાકું પુઠું છતાં ૩ ૧) ૫૯ સંખ્યા ૧૬૦

કુળાંગારનું ઉછળતું લોહી—આ નવલકથામાં ૨૯ પ્રકરણો આવેલ છે. પાકું પુઠું છતાં કિંમત દોઢ રૂપીઓ.

અનંગલક્ષા અથવા વદલલીપુરનો વિનાશ—આ યુક ગુજરાતી યત્ર વાળા તરફથી ત્રણ ખંડમાં એ બહાર પડી છે પ્રત્યેક ખંડમાં ૭-૭ પ્રકરણો આવેલાં છે. યુક્તની ઉત્તમતા વીધે લખવાનું પ્રયોજન રહેતું નથી કારણકે ઠંકર નારાયણ વિસનજીની કસાયેલી કલમથી લખાયેલ છે. કિંમત ૩ આ સાડા ત્રણ રૂપીયા.

રાંનક મહેલની રાજ્ય ખટપટ વા બ્રાહ્મણી વંશના વિદંસનો આરંભ—આ પુસ્તક ગુજરાતી પત્ર તરફથી બહાર પડેલી છે પ્રકરણો ૨૧ છે. પુસ્તકની રસીકના વિષે લખવાનું કારણ નથી કિંમત રૂ ૨) બે રૂપીઆ.

આર્ય આદિત્ય ચક્રવર્તીઆર્યા રાવણ—આ પુસ્તક ગુજરાતી પત્ર તરફથી ઠક્કર નારાયણ વિસનણની કસાયેલી કલમથી લખાયેલ છે. પ્રકરણો બંને ખંડમાં થઈને ૩૩ આવેલા છે કિંમત આઠ આના.

કુંભુદ કુમારી—સચિત્ર બીજી આવૃત્તી આ પુસ્તકમાં પાંચી કોરીમલનો જીલમ, તેમજ ભયંકર પ્રપંચ, રાજકુમાર ચંદ્રસિંહ તેમજ રણમલને શિરે આવેલાં ભયંકર સંકટો વિગેરે બતાવેા વાંચતાં વાંચતાં તમો રસ પ્રવાહમાં તણાયા શિવાય રહેશો નહી. ૫૪ સંખ્યા ૩૨૦ પાકું પુઠું કિંમત રૂ ૨

કુમુદ લતા—આ પુસ્તકમાં એક બેદ બરેલી સ્ટીમર અને તેમાં કેદખાનું, સતીને શત્રુકોનો માર, પાપનો ઘડો કુટયો વિગેરે એક એકથી આનંદ આપનારાં અનેક પ્રકરણો છે. ૫૪ સંખ્યા ૩૧૪ હોવા છતાં કિંમત એક રૂ.

જનાનખાનાની બીબીઆ—આ પુસ્તક પ્રખ્યાત આગલ નવલકથા કથા કાર રેનલ્ડ કુટલ્સ એક ધી હેરમનું ગુજરાતી ભાષાંતર ગુજરાતી પત્રની બોરીસ તરફથી સુંદર ટાઈપથી છપાયેલ છે કિંમત રૂ ૧૫

ચાંદબીબી અથવા એક મહા પ્રતાપી બેગમ—એક હિંદી એતીહાસીક વાર્તા આ પુસ્તક કર્નાલ મેડોઅ ટેલરે ઇંગ્લેન્ડમાં રચેલી વાર્તાનું ભાષાંતર છે. ભાષાની શૈલીને ઝમક અપૂર્વજ છે. કિંમત દોઢ રૂપીઆ.

શાહબદો અને બિખારી—ઈંગ્લાંડના રાજવંશનો એક અદ્ભુત ઇતિહાસ આ પુસ્તક માર્ક ટુવિનની રચેલી પુસ્તકું ભાષાંતર સાદી અને સરળ ભાષામાં છે. કિંમત બે રૂપીઆ.

ચુડેલનો ચમત્કાર—ડીટરિવ નવલકથા રહસ્ય તેમજ બેદનો બંધાર આ નવલકથામાં જે બતાવેાનું વિવરણ આપેલું છે તે બતાવેા એટલા બધા અદ્ભુત, રહસ્યમય અને બેદ બરેલા છે કે પુરતક વાંચવા લીધા પછી પડતું મુકનાનું મન થતું નથી કિંમત અઢી રૂપીઆ.

ગ્રામ્ય ગૌરી.

રા. રા. અરવિન્દ કૃત.

વર્તમાન સમયનું યથાર્થ દિગ્દર્શન કરાવતી અતિ

રમ્ય નવલ કથા.

વાલકેશ્વર અને ચોપાટી દુઃખી દમ્પતી. દરિદ્ર દમ્પતી. ગ્રામ્ય-ગૌરી. લક્ષ્મી-વાનેની લીલા. માયેરાનમાં લખેલસ્રવ. હામ, દરિદ્રતા. મોઢીનું મનુષ્યત્વ. બ્યોતિ કાન્ત. સુલોચનાની મૃદુ રાજ્યનો અતિથિ. આપમંદિર. આર્ય નારી ધર્મ. સ્યામ સુંદર એન્ડ કું. દાર્શિકલક્ષમાં બે રાત્રિ. Speculation અથવા સદી જીવન સાદ્યનો મધુર મંત્ર. બ્યોતિનો પ્રથમાક ઉપસંહાર.

હરવેરના અગોચુચ સુંદર સાત સાત ચિત્રો સાથે કિંમત રૂ. ૨—૦—૦

અન્ય ઐતિહાસિક, સામાજિક નવલકથાઓ.

કુસુમ કંટક અથવા રમણી કે	
રાક્ષસી-મનોવેધક કથા...	૧-૮
કેવન ભાગ ૧ લો	૧-૦
ચાંદખીખી...	૧-૮
ચિતોડનો ઘેરો...	૦-૪
ઘેલાઘાંચીનું કુટુંબ	૧-૪
જગદેવ પરમાર અને વીરમતી	૦-૮
જગન્નાથની મૂર્તિ	૨-૦
ચંદ્રકળા	૨-૮
ચંદ્રકળા અથવા બહુદુષી-	
ઓનું બબર...	૧-૧૨
જમસેદની જોહમતો	૧-૮
દગાબાજ દુનિયા	૧-૮
મુણસુંદરી	૧-૦
મુન્નઝારે ક્ષીયરિંગ	૧-૪
ગહલક્ષ્મી	૧-૧૨
ધાસીરામ કાઠવાલ	૦-૧૨
ઘેલી કુસુમ	૧-૮
પત્નીસેં વર્ષ પુર્વેનું હિન્દુસ્તાન	૧-૦
પદ્મનાભ	૧-૮
પ્રભાત	૧-૮
પ્રભાતચંદ	૧-૪
પારસી પુત્રી પ્રકાશ	૧-૪
દુર્ગા અને લક્ષ્મી	૧-૦
નટવર	૩-૦
નવલગંગા	૩-૦
નીલમ અને માણેકભા. ૧ થી ૮ ભો.	૧૦-૦
ભદ્રબાળા	૧-૪
ભાગ્યદેવીની ભયંકરતા	૧-૪
ભાગ્યચક્રનો મહામંત્ર	૨-૦
ભાગ્યહીન કુસુમ	૧-૦
પાપી પીતા...	૦-૧૦
પંદરલાખ પર પાણી	૧-૪
બહુદુષી બબર ભાગ ૧ લો	
„ ભા. ૨-૩-૪-૫-૬	૮-૪
બહાદુર બારવડીયો	૦-૬
બેવશા કે બેવશા	૨-૮
બેરીરટરની બેરી	૨-૦
ભદ્રંભદ્ર	૧-૮
અમણચંદ	૧-૦

મદનચંદ્ર અને નવનીતકળા	૧-૮
મધુકર	૧-૮
માન મુસાફરી...	૦-૪
ધી સેલ્ફ ઇંક્વીરીટીયર	૧-૮
નરસી મહેતા નોવેલ	૦-૮
નોકરીનો ઉમેદવાર	૧-૪
મધુમાલતી	૧-૮
માનસિંહ અભેસિંહ	૦-૪
મીરાંબાઈ	૦-૮
મુકતા	૩-૦
મુકલ મર્દન	૦-૮
માયાનો બાગર...	૦-૮
મુદ્રા અને કુલીન	૧-૦
મેવાડની સંધ્યા...	૧-૮
મારી ભયંકર સંસારયાત્રા	૨-૮
મોહિનીચંદ	૦-૮
રત્નલક્ષ્મી	૧-૮
રતિસુંદરી	૧-૮
રમણતારા	૦-૧૨
વિદ્યાસાગર ભાગ ૧, ૨ બો.	૦-૧૨
વિપિન	૧-૮
વિમળા	૦-૧૨
વિલાસતી વિલાસમાં ફેશનબાઈ	
ખલાસ	૨-૦
સંસાર કે નરકાગાર	૧-૪
સુંદરબેન-અથવા પૈસાદારની પુત્રી કે તી બણી ?	૦-૧૨
સુંદર રસીક	૦-૪
મણી અને મેના	૦-૪
સંસાર સંગ્રામ ભા. ૧-૨	૩-૦
સુરતીલાલ	૧-૦
સૃષ્ટિ સૌન્દર્ય	૦-૧૨
સૌભાગ સુંદરી...	૦-૪
સંસાર	૧-૮
સુશુણ્સુંદરી	૧-૪
સુધરેલી સંગિતા	૧-૪
નાદિરનો દોરઢામ	૨-૮
નુરજહાન	૦-૧૨
નંદન વનનો નાશ	૨-૦
પદ્મિની	૨-૦

પિશાચ મંદિર બા. ૧-૨	૪-૦
પિશાચની કે પ્રેમદા ...	૧-૮
પુરાતન દીક્ષી... ..	૨-૦
બહાદુર ક્ષેત્ર	૧-૮
બેગમ મહાલ	૧-૮
વિલાસસુંદરી અને અદ્ભુત	
બાદુનો પદ્યંગ બા. ૧ થી ૮	૪-૪
રક્ષીકથાંદ્ર	૪-૦
રાસેલાસની કથા	૧-૦
રાસેલાસની કથા ભાગ ૨ જે	૧-૦
લતા અને લલિતા	
બા. ૧-૨-૩-૪-૫	૬-૦
લંડન રહસ્ય	૧-૪
લંડન રાજ્ય રહસ્ય	૧-૮
વિક્રમરાજનો સંજમ	૧-૦
વિષલતા	૧-૦
વિષયદેવી યાને ડેરનો પ્યાલો	૧-૦
વીણા અથવા ચિતોડ	૧-૪
અમતાને સદન	૨-૦
રોહમાં સંકટ... ..	૧-૮
સંતત્ત અમતાન બા. ૧-૨-૩	૫-૪
સ્વર્ગમાં અમતાન	૧-૪
સ્વર્ગની સુંદરી... ..	૦-૪
સ્વચ્છંદી સ્ત્રી	૦-૬
સાતપુત્ર	૦-૮
સાહસિક અંગ્રેજ	૦-૬
સાક્ષર અને તેની સ્ત્રી	૦-૧૨
હાથનાં કર્મા હેથે વાંગમાં ..	૧-૮
હૃદયોદ્ધાર	૧-૦
જનાનખાનાની બીબીઓ...	૧-૮
જાલિમ જમાનો	૨-૦
ગ્રંથીની રાણી... ..	૨-૦
જ્યોતિકાન્ત	૧-૦
તરુણ તપસ્વિની	૨-૮
તારાસુંદરી	૨-૪
દીક્ષીપર હલ્લો... ..	૧-૮
દેવી ચાંધરાણી... ..	૧-૦
બદ્ધકાળી	૨-૦
અલાહિદીનનો ઉડય	૨-૦
અદારશીસદીનું હિન્દુસ્તાન...	૨-૦

મણીકાન્ત કાવ્યમાળા. ...	૨-૮
ભયંકર ભદ્ર	૨-૦
ભક્તાણી કે ભામટી	૧-૮
મનોહારિણી માયા	૧-૮
મુગલોચની બા. ૧-૨-૩-૪...	૬-૦
માલતી માધવ	૧-૮
મેવાડની જહોજલાલી	૦-૧૨
મુરદેવો બા. ૧-૨-૩	૫-૦
મધુર મધુરી	૧-૮
મંડળગદની મોહિની	૦-૮
યુનાઇટેડસ્ટેટની લોક સ્થિતિ	૧-૮
રણધેલા રજપૂતો બા. ૧-૨	૫-૦
રણ્યા મેગમ	૧-૮
રત્નમાળ	૦-૧૨
રાજા દેવીદાસ... ..	૨-૮
રાજનૈતિક પડયંત્ર	૧-૪
રાણકેવી	૦-૧૨
વનરાજ યાવડો... ..	૧-૮
સાહજદા અને બિખારી...	૨-૦
સાહજદાન છેલા દિવસો...	૧-૮
શિવાજી છત્રપતિ	૧-૪
શિવાજીનો વાઘનખ	૧-૦
શુરવીર પ્રતાપરૂઢ	૧-૦
શુરવીર પ્રતાપરૂઢ બા. ૨ જે	૧-૦
શુરવીર પ્રયુક્તિ પરમાર...	૧-૮
સિદ્ધરાજ જોશીગ	૧-૪
હોયલ પદમણી... ..	૦-૪
અરેબીયન નાઇટસ સચીત્ર	૬-૦
અલક્ષ્ય જ્યોતિ... ..	૧-૮
અધસારગીવાળો	૦-૩
અધેરી નગરીનો મર્ધવસેન	૦-૧૨
આર્થ સંસાર ને નવી વહુ...	૦-૧૨
ધન્દુકમાર	૧-૪
ઉપાકાન્ત	૧-૮
એકે પત્થરના પ્રતાપ	૨-૦
નવદેવતીને શિખામણુ. ...	૧-૮
આબકાલનું હિન્દુસ્તાનબા. ૧-૨-૩	૬-૧૨
અયોધ્યા અને અંગ્રેજ	૧-૮

કુસુમલતા.	૧—૦	કૃષ્ણલાલનાં કાવ્યોં	...૦—૧૨
ધન્દુકુમારી...	૧—૮	કલંકિત કાઉન્ટેસ	... ૨—૪
ઔરંગઝેબ...	૧—૪	કુસુમાવતી	... ૧—૮
ઔરંગઝેબનો ઉદય	૨—૦	ખૂન કે જાદુ	... ૧—૦
કલંકિત કુમારિકા.	૨—૦	ગેબીખૂન	... ૧—૧૨
કલંદરની કટાર	૨—૦	કંગાલકેદી ભા. ૧-૨	... ૩-૧૨
કમનસીબલીલા	૧-૧૨	કમલાદેવી	... ૧—૮
કાશ્મીર અને કેશરી	૧—૦	કલ્યાણી	... ૨—૦
કાળરાત્રિનું ખૂની ખંજર	૨—૮	કામિની અને કાંચન	... ૧—૮
કામાંધ કામિની...	૨—૦	કિશોરસિંહ ભાગ ૧-૨-૩	... ૨—૪
ગુર્જરી મુંબઈની શેઠાણી સચિત્ર	૨—૦	કુંદન કુસુમ ભાગ ૧ થી ૮	૮—૦
મિલન મંદિર (સચિત્ર)	૨—૦	કુસુદ કુમારી...	... ૨—૦
કુસુદકુમારી (સચિત્ર)	૨—૦	કુસુદ સુંદરી...	... ૦—૪
રતિસુંદરી (સચિત્ર)	૨—૦	કુલિનકાન્તા.	૧—૦
રત્નગદની રંભા (સચિત્ર)	૨—૦	કુસુમકુમારી.	૧—૦
સરોજસુંદરી સુધરેલો જમાનો	૧—૮	માનવ ક્ષયતાન.	૧—૮
સીએની રંગભૂમિ	૧—૮	પેમપિંજર કે ખૂની ખંજર.	૧—૦
સંસાર શેત્રુંજ ભાગ ૧ લો	૧—૮	સન્મિત્ર કે ક્ષયતાન.	૧—૦
સંસાર શેત્રુંજ ભાગ ૨ જો	૧—૮	બેદક ખૂન.	૧—૦
સંસાર શેત્રુંજ ભાગ ૩ જો	૨—૦	વસંત-વિહાર. (ગઝલો બંધાર)	૧—૪
કર્મ બંધન યાને વિધવાની		શશિમાળા યાને બચકર મઠ.	૦—૮
કર્મ કથા	૧—૮	રસિક-પ્રિયા	૧—૮
વીર રાહોડ (વિરરસથી ભરધૂર	૧-૧૨	મહાકાળીની મુર્તિ	૩—૪
વિધિનું વિધાન. (સચિત્ર)	૧—૮	સુગુણ સવિતા	૦—૮
કુંદન અને કુસુમ ભાગ ૨ થી ૮		વીશ્વ પ્રભા	૦—૮
દરેક ભાગની	૧—૦	વીશ્વ જ્યોતી	૦—૮
સરસ્વતી (સામાજિક નવલ.)	૧—૪	સતીબદ્રા અને કની કાળીદાસ	૦—૬
વનવાસિની. (ઐતિહાસિક)	૧—૪	તકદીરના તમાસા	૦—૬

પિગેરે ઉપરનાં તમામ જાતનાં પુસ્તકો શિવાય વેદકનાં, જ્યોતિષનાં, કાવ્યકાવ્યોનાં, અને દરેક જાતનાં પુસ્તકો કામદેથી ઓરડર મુજબ તુરતજ પુરા પાડવામાં આવશે.

अमारा उदार ग्राहकोने सूचना.

पुस्तकोने लगतां दरेक साहित्यनी चारथी पांचगणी अत्यंत मोंघवारी दिवसे दिवसे वधती जती होवाथी अमारे तेमज अन्य ग्रंथकारोने चालु पुस्तकोनी कीमत वधारबी पडी छे तेथी पहेलां ना छापेल सूची पत्रोमां कीमत खोटी छे माटे अमारा उदारवृत्तिवाला ग्राहकोने आ सूचिपत्रनी कीमत प्रमाणे पुस्तको मंगाववा वीनंती छे. देशावरथी मंगावनारने वी. पी. थी. मोकलवामां आवशे. टपाल वी. पी. खर्च जुदुं वधारे समजवुं; वधारे रकमना पुस्तको मंगावनारे अगाउथी रुपीआ डीपझीट तरीके मोकलवा जेथी तुरत मंगावनारने रेलवे पारसलथी मोकलवामां आवशे, जे पाहेबना पैसा अगाउथी मल्या नही होय तेमना पर रसीद वेल्थुपेवल करवामां आवशे; पत्रव्यवहार शुद्ध अक्षरथी दरेक वखतेहींदी इंग्रेजी, अगर गुजरातीमां पोस्ट जील्लो चोकस करवाथी अमल थशे. बुक पोस्टथी पुस्तको मंगावनारे जो पुस्तकोना पैसा टपाल खर्च साथे अगाउथी मोकल्या हशे तोज मोकलवामां आवशे; तेनी साथे एटलुं पणूयाद राखवुं के बुक पोस्ट करीने मोकलेलां पुस्तको जो मेरवळे जशे तो तेनुं जोखम मंगावनारने शीर समजवुं नोटपेड पत्र लेवामां आवशे नही.

बालाभाई छगनलाल शाह.

पुस्तको प्रगट करनारने वेचनार.

ठे. कीकाभटनी पोळ, अमदावाद.

